

מסרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
תשיעי

היכל
חמישי

אור התורה

מספר

נמדנר

והוא לקוטי אמרים, מאמרים יקרים, מעוררים הלבבות לעבודת ה'. על סדרי פרשיות התורה, ועל חנוכה ופורים, שלש רגלים ור"ה ויוהכ"פ.

מ א ת

כבוד קדושת אדונו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'

מרינא וריכנא **מנחם מענדל** נבג"מ זי"ע

— אדמו"ר ה"צמח צדק" —
מליובאוויטש

חלק ראשון: במדבר — נשא

נעתק מכת"י ויוצא לאור בסעם הראשונה

על ידי מערכת

„ אוצר החסידים ”

ברוקלין (13) נ. י.

770 איסטערן פארקווי

שנת המשת אלפים שבע מאות עשרים ושש לבריאה

מפתח כללי:

3	פתח דבר מהמו"ל
5	לוח המפתחות
		אור התורה
א	פרשת במדבר
טו	דרושים לחגה"ש
רכה	פרשת נשא
רצז	מ"מ לפסוקי תנ"ך
שו	מ"מ למאמרי רז"ל

OR HATORAH

BAMIDBOR

Vol. I

Published and Copyrighted 1966, by
"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213
Tel.: HYacinth 3-9250-1

גרסס ברסוס "טורא"
צ"י ארבי בן רחל ואלוף זובער בן אסתר הרסה

Printed in United States of America

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובהמשך להנדפס מכבר¹), הננו מו"ל בזה בפעם הראשונה מכתבי"ד את דרושי ורשימות כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" על ספר במדבר²).
הדרושים והרשימות של ספר זה נעתקו ברובם מביכלאך³) כתבי"ד מעתיקים שונים.

* * *

הדרושים שנדפסו בספר זה נכתבו בזמנים שונים, ולכן יש בהם ענינים שגרשמו בקיצור ולאחר זמן נתבארו באריכות יותר, ומשנה אינה זזה ממקומה, ובפרט שאי אפשר בלא הידוש.
לע"ע לא נמצא תח"י גוף כתבי יד קודש של הצ"צ מרובם של הדרושים ורשימות הנ"ל, כי אם העתקות⁴), ומכמה מהם — רק העתקה אחת, ולכן אפשר אשר גם לאחר ההגהה שהשתדלנו בה, ימצאו טעויות, ובפרט בציוני העמודים ומ"מ שבפנים, חסרה התחלת או סיום החצע"ג וכו'.

* * *

כרך זה כולל הדרושים ורשימות הצ"צ על פרשת במדבר — נשא, ועל חג השבועות⁵).

* * *

בסוף כרך זה הוספנו מראי מקומות לפסוקי תנ"ך, מאמרי רו"ל, זהר וכו' (נערכו ע"י הרב התמים ר' אהרן שי' חיטריק).
מראה מקום להכתבי"ד מהם נעתקו הדרושים והרשימות של כל ספר במדבר — יבוא בסוף כרך האחרון של ספר במדבר.

* * *

בפרטיות יותר ע"ד כתבי הצ"צ — ראה בהקדמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לספר אור התורה שמות.

מערכת „אוצר החסידים"

י"ג אייר ה'תשכ"ו, ברוקלין, נ. י.

1) ע"ד דרושי ורשימות הצ"צ על תנ"ך שנדפסו כבר — ראה בהקדמת המו"ל לאוה"ת ויקרא בהערה 1 שם, ויש להוסיף ע"ז: דרושים ורשימות על ספר דברים, נדפסו בארבעה כרכים (תשכ"ה-תשכ"ו).

2) מפני סיבות טכניות לא נדפסו לע"ע הדרושים ורשימות ע"פ בשלח-עקודי, ויוסיעו בקרוב.

3) בעיקרם מהביכלאך הידועים בשם „בוך באברויסקי, ועוד.

4) מאמרים ורשימות אחדים נמצאים בגוף כתי"ק הצ"צ — וכפי שמצויין בהמראה מקום לספר במדבר.

5) מאמרי חה"ש הנמצאים גם בביכלאך על ספר שמות לא נדפסו כאן, ויודפסו באוה"ת ע"ס שמות.

לוח המפתחות

במרכב

איש על דגלו	איש על דגלו	א	וידבר במדב"ס
איש על דגלו	איש על דגלו	א	וידבר ה' גו' שאו את ראש
איש על דגלו	איש על דגלו	ד	בנ"י לגולגלותם
הביאני אל בית היין	הביאני אל בית היין	ד	וידבר ה' גו' שאו את כל עדת
בשה"ש סי' ו' י' מי זאת הנשקפה מג	בשה"ש סי' ו' י' מי זאת הנשקפה מג	ט	בנ"י למשפחותם
ביאור הדברים על פסוק איזמה	ביאור הדברים על פסוק איזמה	ט	קיצור מד"ה במד"ס באוה"מ ... יד
כנדגלות	כנדגלות	טז	(לד"ה במד"ס) מ' מדבר
ונסע אוהל מועד	ונסע אוהל מועד	טז	איזה הערות על הלק"ת כו'
ולא יבואו לראות כבלע	ולא יבואו לראות כבלע	כו	כד"ה במד"ס
ולא יבואו לראות כבלע	ולא יבואו לראות כבלע	כט	שייך לתורה דמד"ס הנ"ל
הגהות לד"ה והי' מספר בניי .. נח	הגהות לד"ה והי' מספר בניי .. נח	כט	שאו את ראש כל עדת בניי ... כט

דרושים לחגה"ש

בשעה שהקדימו	בשעה שהקדימו	סו	והי' אמונת עתך
להבין שרשי הדברים הנ"ל ... קסו	להבין שרשי הדברים הנ"ל ... קסו	עט	והי' אמונת עתך
קשרו להם שני כתרים	קשרו להם שני כתרים	עט	הנה כתי' כי לא מחשבותי
חביבין ישראל	חביבין ישראל	צה	מחשבותיכם
ענין חמשה קנינים	ענין חמשה קנינים	קב	חוכרות אשה אל אחותה
חמשה קנינים	חמשה קנינים	קד	לבאר הדברים ע"פ חוכרות
להבין המשנה כו' חמשה קנינים קפא	להבין המשנה כו' חמשה קנינים קפא	קז	כמראה הקשת
הגהות לד"ה וספרתם לכם	הגהות לד"ה וספרתם לכם	קט	תורת ה' תמימה
הגהות לביאור דוספרתם	הגהות לביאור דוספרתם	קלא	יהי כבוד ה' לעולם
הגהות ללק"ת ד"ה וידבר אלקים ריט	הגהות ללק"ת ד"ה וידבר אלקים ריט	קלו	ואהי' אצלו אמון
הגהות על זאהי' אצלו אמון .. רכא	הגהות על זאהי' אצלו אמון .. רכא	קלח	בשעה שהקדימו

נשא

ואם לא נטמאה	ואם לא נטמאה	רכה	נשא את ראש בני גרשון
דבר אל בניי כו' כי יפליא	דבר אל בניי כו' כי יפליא	רלו	הגהות לד"ה נשא הראשון
לנדוד	לנדוד	רלח	נשא את ראש בני גרשון
כה תברכו	כה תברכו	רמא	וידבר ה' כו' נשא את ראש
כה תברכו	כה תברכו	רמא	בני גרשון
ביאור כה תברכו	ביאור כה תברכו	רמט	לד"ה נשא את ראש בני גרשון רמט
ושמו את שמי	ושמו את שמי	רבא	ביאור לפ' נשא
נשיא אחד ליום	נשיא אחד ליום	רנה	איש איש כי תשטה אשתו
הגהות לד"ה זאת חנוכת המזבח רפג	הגהות לד"ה זאת חנוכת המזבח רפג	רנה	והביא כו' לא יצוק עלי' שמן רסא
הנה מתחלה נבאר ענין תהו	הנה מתחלה נבאר ענין תהו	רסב	ולקח הכהן מים קדושים
ותיקון	ותיקון	רסב	והשקה את

אור התורה

פרשת

במדבר

במדבר

וידבר במדב"ס, פ"ק הפסחים ו' ב' כתיב הבא במדבר סיני (בפ' בהעלותך גבי ויעשו את הפסח) וכתבי' התם וידבר כו' במדבר סיני מה להלן בראש חודש, אף כאן בר"ח לפמ"ש בביאור דמדבר סיני שהוא בחי' מל' והיינו העלאת מ"ג דמל' בבחי' מדבר שהוא צמאון צמאה לך נפשי ונקי סיני שירדה שגאה על הרע המסתיר מעתה י"ל דמשה בחי' הוא ענין ר"ז מולד הלבנה שעולה מתוך הסתרה למטה ונעשית נקודה תחת היסוד כמ"ש הרמ"ז ר"פ כי תשא והרע היונק ממנה נפרד ממנה כמ"ש בפ' חיי דקב"ב ב' ובג"ב שעיר זד"ח בגין דאתפריש התוא שדה ממלכא קדישא ולא שריין בהתוא שדה ברכאן מהאי מלך, והו' ממש ענין שירדה שגאה כו' והיינו מ"ש ברכות בשה"ש ע"פ דודי צח ואדום צח לי ואדום למצרים ועמ"ש בלק"ת בביאור ע"פ במדבר סיני סעיף ד' דמדבר הוא נקודה תחת היסוד אי"כ היינו ממש בחי' ר"ח וא"ש דלמדו במדבר והיינו ר"ח.

רבות במדבר פ"א ר"ט ג' באיזו איפרכיא ובאיזו עיר רוממת קרנם נמצא במדבר הוא האיפרכיא ואהל מועד העיר היינו עיר מ"ש בוח"ב כי תשא ק"צ רע"א אחרית הימים איהו אילנא כולא כו' והוא קרא לבורה כו' בהר בית ה' כו' והיינו אחרית הימים הוא כללות המל' שיש ממנה ג"כ יניקה לחיצונים כי מלכותו בכל משלה והר בית ה' זהו הפרט מה שנתברר הטוב כמ"כ הר"ע במדבר סיני, באהל מועד ששניהם בבחי' מל' אלא שמדבר סיני היא כללות המל' וזהוהו איפרכיא ואהל מועד זהו באיזו עיר וכמו ע"מ ירושלים לגבי כל הארץ כו'.

בשלשה דברים ניתנה התורה באש ובמים ובמדבר שהם חנינם לכל באי עולם, כ"כ ברבות שם, ענין חנינם מובן ממש ע"פ ואתחנן שהוא אתעדל"ע למעלה אתעדל"ת כמש"ש ע"פ אתה החילות.

ד"א במדבר שהוא הפקר לכל ובגמרא פ"ה דעירובין איתא שהכל דשין עליו כו' היינו בחי' ונפשי כעפר לכל תהי' וזה נמשך מבחי' במדבר לא ישב אדם שם בחי' מצחא למעלה מן השכל גם במדבר שממה ע"ד והאיש משתאה לה גם הפקר לכל ע"ד בחי' אין והחכמה מאין תמצא לכן בבחי' זו ניתנה התורה ואש ומים רז"ש ועמ"ש בענין את ה' האמרת יביע אמר אש ומים ורוח הממוצע למטה כמו למעלה וזהו בחי' מדבר אין ביטול כו'.

באוהל מועד, שם פ"ג רי"ד ד' לא יצאו ישראל ממצרים אלא בזכות אוהל מועד, הנה ביצי"מ כתי' אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לך לאלקים, כלומר ששם הוי' עצמו יהי' לך לאלקים בבחי' גילוי ממש ולא ע"י שמש ומגן כו' אלא ע"ד מוציא חמה מנרתקה, וכמ"ש

בת"א פ' וארא סדיה וידבר כו' וארא, וזהו להיות לך לאלקים וכו' זו זהו"ע אה"מ, כי מועד ע"ש ונודעתי לך שמה שהוא לשון התקשרות והתחברות מלשון האדם ידע המשכת שם הוי' למטה שיהי' שורה ומתגלה בנפש יחדו ית' האמיתי המשכה זו ע"י אהל ובצל ידי כסיתך הו"ע תומ"צ וש"ש ברכות ששבט לוי יצאו בזכות עצמם והיינו לפי שלוי מלשון הפעם ילזה כו' שיש להם התקשרות עצומה לאוא"ס ב"ה, ולכן מעצמם יש להם בחי' זו דלהיות לך לאלקים בחי' ילזה אישי אלי, אבל בכללות נש"י אין להם כח זה רק ע"י התומ"צ שעיינו נמשך הרו"ש בנפש וע' בת"א בד"ה וקבל היהודים.

רבות פ' פנחס דרפ"א א' שכשיצאו ישראל ממצרים מסרן למשה במנין דסת' וידבר כו' במדבר סיני כו' שאו את ראש כו' וצ"ל דהמנין בכל מקום גרוע כמבואר גבי דוד ויזאב בש"ב סי' כ"ד וא"כ מדוע מסרן למשה במנין דוקא אך כי המנין הוא גילוי ההעלם והוא למעלה בחי' עלמא דאתגליא, משא"כ דבר הסמוי מן העין הוא עלמא דאתכסיא, ולכן המנין אינו טוב כי בעלמא דאתגליא שולט הרע עין, ושם עה"ד טו"ר, והנה גבי יוסף נאמר דמסמיה מעינא ביסא ופי' הטעם באד"ר דק"ל ע"א מפני שהמשיך עליו עין טוב דע"ק כו' וזהו ענין כדגים שבים בחי' עינא פקחא כו' והיינו וידנו כו' בקרב הארץ שכח עלמא דאתכסי' מאיר אפי' בעלמא דאתגליא ע"ד קי"ס והיינו בעתיקא תליא, וכמו"כ במנין זה נאמר שאו כו' לגולגלותם בחי' גלגלתא שהתא הכתר עינא פקחא ע"כ אין מתיראין מן המנין ועמ"ש ע"פ מי מנה כו' ומספר שכשעושים רש"מ ממשיכים להיות והי' מספר בניי כו' אשר לא יספר כלומר שגם בבחי' מספר ועלמא דאתגליא יהי' מאיר אותו האור שבעלמא דאתכסיא שהוא בחי' אשר לא יספר וכמ"ש הרמ"ז פ' במדבר ולכן תפקדם אתה ואתרן כו' שהעלאה זו להיות שאו כו' לגולגלותם זהו בהם ועל ידם דוקא וזהו ג"כ מ"ש במדרש פ' אמור ע"פ וספרתם לכם כו' אימתי היא תמימות כשעושים רש"מ כי הספירה הוא ג"כ המשכה מעלמא דאתגליא ושיהיו תמימות היינו שיהי' בחי' המספר בבחי' אשר לא יספר זהו ע"י שעושים רצונו של מקום כו' וע' בשל"ה פ' במדבר דף שמ"ז סע"א.

במדבר סיני באוה"מ בוח"ג ר"פ במדבר לפי המק"מ במדבר סיני היא התורה הרוזמת לזעיר ובאוה"מ הוא המשכן שרומז למל' ולשון הוזהר חיילין דאורייתא וחיילין דמשכנא ובכלי יקר פי' שיום מתן תורה הוא האירוסין כו', ויום הוקם המשכן הוא זמן הנשואין, ולפי"ז יש לפרש במד"ס היה רק אירוסין באהל מועד בחי' נשואין.

שאו את ראש, למשפחותם לבית אבותם גזיר פ' כה"ג דף מ"ט סע"א, ספ"ג דקדושין דף סט ע"א סד"א למשפחותם כו' אתא לו אפקי' פ"ח דבי"ב ק"ט ב' משפחת אם קרויה משפחה כו' דכתי' למשפחותם כו' פ"ח דבכורות מ"ז א' ליה שילדה בנה פטור מה' סלעים כו' למשפחותם לבית אבותם כו' ושאיני התם כו' בפטר רחם תליא רחמנא.

שאו את ראש, רבות מצורע ס"פ י"ח ב"ו נותן פרוקיפי (כתב המ"כ פי' הערוך ענין כבוד) והקב"ה נותן פרוקיפי שאו את ראש (כו' במדבר פ"א ר"י ב' ר"פ ד' ריו"א מאשר יקרת בעיני נכבדת משל למלך שהי' לו גרנות הרבה כו' גורן א' כו' אבל זה דע כמה כורים יש בו כו' שאו את, ובכלי יקר כאן פי' כמו לכוכבים שנאמר בהם המוציא במספר צבאם כו' וע' זח"ג קי"ז רע"ב. רבות נשא פ"ו רכ"ג ב' (שהוא ט"ז ב') מלך ב"ו יש לו פרופיסטוטין אף האלקים כו' שנאמר שאו, שם פ"ח ר"ל ב' (שהוא כ"ג זע"כ) שהבנים בני אבותיהן שפאמר שאו כו' רל"ו ג' שהוא כ"ט ג' פי' זה דודי כמ"ד ואבדיל אתכם כו' במנין שישראל מניין ללבנה כו' שאו את ראש וגו' להיות לי הרי אתם שלי הוי זה דודי כו' רמ"א ב' הובא הגמ' דנזיר דף מ"ט סע"א הג"ל, פ' פנתס רכ"א ב' (שהוא ע"ד א') מסרן למשה במנין כו' שאו את ראש כו' שה"ש רבה בפסוק שדרך כו' ערמת חטים מה החטים הללו כשיוצאין לזרע אין יוצאין אלא במנין כו' בשבעים נפש כו' עד שאו את ראש כו', והחשיבות המנין ע"ד מ"ש במשנה פרק ג' דערלה שהיה ר' מאיר אומר את שדרכו למנות מקדש, שהוא דבר חשוב כו', ועד"ו מ"ש המוציא במספר צבאם ופי' בזח"א דף ב' סע"א במספר שיתין ריבוי כו' וכ' בסה"מ סי' ס"ה ס' ריבוי הם ו"ק דו"א והיינו שז"א נאצל בסוד שרש בור"ק שעולים מספר ס"ד ובפ' משפטים דף ק"ה ע"א מאי במספר ברא כו' חד ס' אילנא כו' ובמספר שמיה כו' וע"ש במק"מ שמפרשו על דעת דו"א והמספר ס"ד הם שרשי נשמות זהו חשיבותן שהם שרשים ושבוו בסוד שורש ואפשר עד"ו ע"ס נק' כן ספירות שהם דבר שבמנין וחשוב ולמעלה מעלה משאר הנבראים ונש"י מושרשים מו"ק דו"א וכן המלאכים שרשם משם רק שהם מחיצוניות הכלים וע' בשל"ה פ' במדבר דף שמ"ו סע"א. להעיר לענין מעלת המספר ממ"ש ויקרא האדם שמות זהו המוציא במספר בשם יקרא.

שאו • את ראש כו' במספר שמות כל זכר לגולגלותם, רבות במדבר ר"פ ד' ע"פ מאשר יקרת בעיני כו' אמר הקב"ה יקר אתה בעיני שלכל עוכמ"ו לא נתתי מנין ולך נתתי מנין משל למלך שהי' לו גרנות הרבה כו' אבל ישראל כו' ועמד כולם צדיקים כו' לכך דקדק במנינם כו', עמ"ש מזה בד"ה כי תשא את ראש בניי לפקודיהם והוא ע"ד שנאמר ובכוכבים המוציא במספר צבאם לכולם שמות יקרא כמו כן כאן במספר שמות כו' וכמ"ש והמשכילים כו' ככוכבים לעולם ועד, ועוד יש לפרש במספר לשון ספיר שתמשיכו בהם הבהירות של ע"ס כו' וע' מענין מנין במא"א אות מ' סע"י קל"ב. והנה כ' עוד תעבורנה הצאן ע"י מונה בירמי' סי' ל"ג י"ג ות"י ע"י משיחא דכתיב כימי צאתך מא"מ אראני נפלאות ועמ"ש מזה בביאור ע"פ האלה שמות בניי והיינו שאו יהי' גילוי פנימיות התורה מבחי' מו"ס דע"ק, והנה כמו שביצ"מ הי' מנין ישראל שכדי להקות מ"ת הוא דוקא ע"י שהיו מספר ס' רבוא כו' והיינו שכמו"כ יש ס' רבוא אותיות בתורה כו' וע' זח"ג ר"פ במדבר קי"ז ב' בעא קוב"ה למפקיד לך כמה חיילין אינון

ראורייתא כו' ופי' במק"מ ישראל שהם היילות הזעיר הנק' תורה כו' ועי' בת"א פ' בשלח בד"ה אכלוהו היום בענין כשם שא"א לעולם בלי רחות כו' והם ענין י"ב שבטים י"ב בקר דבריאה שהם מרכבה לזו"ג כו' שהם תומ"צ כמ"כ לע"ל יתעלו יותר להיות מרכבה לגילוי בחי' שלמעלה מהאצי' ואז יהי' ג"כ בחי' קונה וכמו ענין הכוכבים שהם בבינה כו' בבחי' ולתבונתו אין מספר ע"ד מ"ש אם תוכל לספור הכוכבים גם זרעך ימנה פ' לך לך י"ג ו' וה"ע ריבוי האורות ע"ד וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק כו' והמונה הוא בחי' הפה ומל' דאצי' נק' פי ה' וזהו המנין דיצ"מ אך לע"ל יהי' המונה ע"י מוצא הוי' מל' דא"ס כו' וזהו ענין משיח כו' ושם מאורות הפה נמשך בחי' עקודים בכלי א' וברכות במדבר פ"ג בעשרה מקומות במנו ישראל כו' עד וא' לע"ל ואפ"ל כי מספר דעכשיו מע"ס דאצי' ודלע"ל מע"ס הנחות כו'.

וידבר ה' אל משה כו' שאו את ראש בניי לגולגלותם כו'. ולהבין ענין נשיאת ראש לגולגלותם הנה אמרו רז"ל אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד תאש וצ"ל פי' וענין כובד ראש אשר הוא הקדמה לתפלה. ומתחלה י"ל מה שלפעמים משמע שתפילה היא יותר נעלה מתורה וכמארו"ל הלאי שיתפלל אדם כל היום כולו (דמשמע לכאורה שאעפ"י שעיי"ז לא ילמדו אפי' פ"א שחרית כו') ופעם אמרו ות"ת כנגד כולם (דהפי' הוא אפי' מענין תפלה הנשגה מקודם בברייתא) ולהבין כ"ז צ"ל מתחלה מארו"ל כל הנותן שלום לחבירו קודם שהתפלל כאלו עשאו במה ששאמר חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב א"ת במה אלא במה היינו שקודם התפלה הנשמה הוא רק באפו. והענין הוא (דהנה אומרים נשמה שנתת בי טהורה היא בראת יצרת נפחת פי' נפחת) כמ"ש ויפח באפיו נשמת חיים והיינו שקודם התפילה אינה אלא בבחי' כמו שהי' בשעת נתיבה וע"י התפלה היא מתפשטת בכל הגוף וביאור הענין הנה אומרים נשמה שנתת בי טהורה היא בראת כו' ולכאורה הי' צריך לומר מתחלה בראת קודם טהורה אך הענין דקאי על מעלות ומדריגות הנשמה דהנה טהורה היא הוא בחי' שורש הנשמה שעלה במחשבה שהיא מיוחדת באו"א כו' ואח"כ כשצריכה לירד ולהתלבש בגוף הוא בבחי' בראת בריאה מאין ליש ואח"כ מדריגות יצרת ונפחת (נמצא הנשמה כמ"ש שהוא למעלה יש לה ד' מדרגות) והוא ענין נר"ג ובחי' נשמה לנשמה הנו' בספרים ובלשון הקבלה נק' בחי' זו הוד' בשם חי' יחידה והוא בחי' מדרגות טהורה שזו"ע המקיפים של הנשמה כמ"ש בצלמינו כו' וע"כ יש בגוף ג' כלים מוח לב וכבוד שבהם שורה חלקי הנשמה דהיינו נשמה שורה במוח כמ"ש נשמת שדי תבינם ורוח בלב כי בלב יש ב' חללים חלל השמאלי מלא דם ובחלל הימני רוח החיים ונפש שורה בכבוד (כי הדם הוא הנפש) ולעצמות הנשמה אשר נק' נשמה לנשמה

אין לה כלי פרטי בגוף כ"א מלוכשת בשכל והשגה שבמחז כי מ"ש ונשמת שדי תבינם אין הפי' שההבנה והשגה באלקות הוא עצמות הנפש כי עצמי' הנפש הוא ענין ובחי' מס"ג שהוא למעלה מן הטעם ודעת כי אין לה טעם שהטעם לא בא' רק על בחי' אהבה כמ"ש לאהבה את הוי' כי הוא חייך אבל בחי' נשמה לנשמה שהוא בחי' מס"ג הוא למעלה מן הטעם רק השכל הוא בחי' כלי לעצם הנשמה דהיינו שע"י השכל והשגה באלקות מביא וממשיך התגלות עצמו' הנשמה בגוף שהוא בחי' מס"ג כו', והו' מה שאנו אומרים ותן בלבנו בינה שפי' להבין דבר מתוך דבר תוך דבר נק' ממכ"ע ודבר הוא סוכ"ע וקודם התגלותה ע"י השגה דבינה עדיין היא בהעלם בשכל והו' שקודם התפלה עדיין הנשמה באפו וע"י התפלה היא מתפשטת בגלוי בכל כלי הגוף. וביאור הענין הוא שהכלל בסט' דקדושה בכל סדר ההשתלשלות שכל השפעה שבאה מלמעלה למטה אינו באה כל עצמו למטה כמו שהיא למעלה כ"א עיקרה ושרשה נשאר למעלה בעולם עליון ולמטה אינו מאיר כ"א רק ההארה מזה, וכמו"כ כל הדי' מדריגות של הנשמה אינו מאיר בגוף רק ההארה בעלמא מכל מדריגות הנשמה כמו שהיא למעלה, ולזה צריך ענין התפילה לחבר ולקשר מקור ושרש הראשון של הנשמה לחלק ההארת הנשמה המאיר בגוף (שתשוב הנפש בבחי' ביטול במס"ג למקורה ושרשה העליון) כי ענין התפלה הוא בחי' תשו"ע שזהו עד יעבור עמך הוי' (למעלה מעלה מבחי' הוי' שהוא בחי' צמצום והתפשטות כו') והו' מ"ש והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה דקאי על התפלה (כדאי' בזהר סולם דא צלותא דהיינו שתחלתה במדריגות התחתונות ומגיע עד מקור ושרש הנשמה כי ענין סולם איתא במדרש שהי' בו ד' שליבין שהו"ע ד' תיקוני שכונתא שבתפלה שהתפלה נחלקה לד' חלקים מתחלת התפלה עד ב"ש ומב"ש עד ברכת יוצר, וברכת יוצר וק"ש ושמו"ע כנגד הדי' מדריגות שיש בנשמה וז"ש והנה רוח גדולה באה כו' לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש) כו' עד וקול דממה דקה דקאי על שמו"ע כי ע"י ד' מדריגות שבתפלה הוא מחבר ומקשר ההארת הנשמה שבגוף למקורה ושרשה העליון שיש בה ד' מדריגות הנ"ל. והנה למעלה נאמר ג"כ ואני תפלה אני הוא בחי' מל' שהוא חילת האלקות המתלבש בעולמות להחיותם כמ"ש מלכותך מל' כל עולמים והוא רק ההארה מא"ס שאין עצמות אוא"ס מתלבש בעולמות להחיותם כי עצמות אוא"ס הוא קדוש ומובדל מעולמות וע"כ נאמר ואני תפלה שפי' תפלה הו"ע התחברות מלשון הטופל כ"ה וכמ"ש נפתלי נפתלתי כו' דהיינו שיתחברו ויתקשר עצמות אוא"ס קדוש ומובדל שיאיר ויתגלה בבחי' מל' שהוא הארת החיות המתלבש בעולמות (והחיבור וההתקשרות הוא על ידי תפילה שלנו כמשי"ת) והו' משארז"ל תפלה כנגד תמידין כי תמידין הו"ע קרבנות שנאמר בהן ריח רק שהקטורת הוא פנימי' (ולכך הקטירו אותן על מזבח הפנימי) וקרבנות הוא חיצוני' (שהקריבו הקרבנות ע"ג המזבח החיצון (והו"ע פנימי' הלב חיצוני' הלב), וביאור ענין ריח הנה קרבן בגי' ארך אפים והוא כענין מ"ש למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם לך שלפעמים נאמר עלה עשן באפו (שנמשך בחי' גבורות קשות מבחי' הנק' למעלה אף אבל ע"י קרבנות ממשיך (מבחי' אף) המשכת עונג עליון בחי' גילוי אא"ס. והו' ארך אפים

דהיינו המשכה מבחי' הנק' אף וזהו שקרבן בגי' ארך אפיים כי ע"י הקרבן נעשה תחלה בחי' ריח דהיינו העלאה לבחי' הנק' אף ואח"כ ניחוח להוי' דהיינו המשכה בשם הוי' (שהוא תוס' גילוי אא"ס בשם הוי' שהוא כללות ע"ס דאצי' ועי"ז ממילא יאיר ויתגלה גילוי עצמות אוא"ס בבחי' מל' שהוא חיות אלקי המתלבש בעולמות להחיותם הנק' ג"כ נפש כל חי) וזהו למען שמי אאריך אפי שכדי שיומשך תוס' גילוי אוא"ס קדוש ומובדל בבחי' מל' הנק' שמי אאריך אפי שצריך להיות המשכה מבחי' הנק' אף (שהוא מל' דחכמה כי א"א להיות התבררות והתקשרות אוא"ס קדוש ומובדל בבחי' מל' נפש כל חי בין בדרך העלאה בין בדרך המשלה כ"א ע"י חכמה ראשית וכללות שם הוי' כי התלבשות עצמות אא"ס הוא בחכמה דוקא ע"כ צריך תחלה העלאה לבחי' אף והעלאה זו נק' ריח דהיינו שמגיע לאוא"ס המלוכש בח"ע ע"ד הריח שמשיב את הנפש ועי"ז יהי' אח"כ המשכת עצמות אוא"ס בכל שם הוי' כנ"ל עד בחי' מל') וזהו תהילתי אחטם לך שע"י התהלה נמשך מבחי' חוטם (ע' בד"ה תהלה לדוד) וזהו כל האומר תהלה לדוד ג"פ בכל יום טובטח לו שהוא בן עוה"ב (נמצא שקרבן הוי"ע העלאת הריח לבחי' הנק' חוטם למעלה ועי"ז נעשה ניחוח להוי' דהיינו המשכת עצמות אוא"ס קדוש ומובדל עד בחי' מל' הנק' נפש כל חי כו') ותפלה כנגד תמידין תקנו דהיינו שע"י התפלה שהוא העלאת והקרבת נה"ב נעשה ג"כ בחי' ריח דהיינו העלאה לבחי' הנק' חוטם למעלה ועי"ז יתחבר ויתקשר ג"כ שאוא"ס קדוש ומובדל בבחי' מל' כדאי' בזהר לבעל החוטם אני מתחנן לבעל החוטם אני מתפלל.

קיצור. ד' מדריגות הנשמה כמו שהן למעלה גר"ן חי' יחידה ובגוף ג' כלים מוח לב כסד שורה גר"ן ובשכל שבמוח מתלבש חי' יחידה, וכ"ז רק ההארה ממקור הנשמה, ועי" ד' חלקי התפלה בחי' סולם תשר"ע מחבר ומקשר מקור ושרש הנשמה בחי' טהורה להארת הנשמה המאירה בגוף, וכן למעלה בחי' מל' הנק' נפש כל חי בחי' אני הוא רק ההארה מעצמות אוא"ס, ועי' הקרבנות והקרבת והעלאת נה"ב מקשר ומחבר עצמות אוא"ס קדוש ומובדל בבחי' מל' באמצעות בחי' חוטם ריח ניחוח.

ועיקר ההתחברות הוא בק"ש שמע ישראל כי בשמע יש ב' פי' האי לשון הבנה והשגה והב' לשון אסיפה וקיבוץ כמו וישמע שאל דהיינו להתבונן בתוכת שמע שם ע' (שהוא בחי' ע' רבתי כמבואר במ"א) דהיינו שמקור החיות של כל העולמות הוא רק שם והארה מאא"ס ועי' התבוננות זה מאסוף ומקבץ כל כחות פרטי הנפש וכל הרצונות שלא יהי' לך רק רצון א' לאביו שבשמים, וזהו"ע מס"נ שבק"ש שפירושו מסירת הרצון ומחמת זה נקראו ישראל שר אל לשון כי שרית עם אלקים דהיינו ששולט ומושל (ע"י רצונו שבנפשו האלקי' שהוא בחי' עצם הנפש) על כחות נפש הבהמית להעלותם לבחי' מס"נ, וזהו הוי' אלקינו ע"ד אלקי אברהם (והגם שאינו דומה ממש כי האבות הן המרכבה והוא רק בחי' אתכפייא) והענין ע"ד שאמר השבטים ליעקב כשם שאין בלבך אלא א' כך אין בליבנו אלא א'

ולסאורה אם הוא דבר א' ממש מהו כשם וכך בכף הדמיון. אך הענין הוא כי האבות הי' בחי' מרכבה ליחוד'ע (דהיינו שכל כחות נפשם אפי' מנפש החיונית נתהפכו ונעשו כלים רק לאלקות) והשבטים היו בחי' מרכבה רק לבחי' יחוד'ת. ובנפש הוא בחי' אתכפיא (דהיינו שרצון של נה"א מושל ושליט על כחות נפש החיונית הבהמי' ועיי' הוא ג"כ אין בליבנו אלא א' עיי' כפיית הרצון על כחות נפשם) והו' אלקינו עיי' כי שרית עם אלקים נעשה ג"כ הו' אלקינו עיי' אלקי אברהם ואח"כ הו' אחד דהיינו שאלף יאיר ותגלה בו' רקיעים וארץ וד' רוחות בעולם עד שיהי' בטלים ממש בבחי' אלף דהיינו שנעשה התחברות עצמות אוא"ס קדוש ומובדל בחי' אלף פלא בו' רקיעים וארץ וד' ר'חות העולם) עוד יש פי' בתבנית ישחאל דהיינו לי ראש כי בנים אתם להו' אלקיכם עד"מ ברא כרעא דאבהו נמו הרגל שהיא בטילה בתכלית להרצון שבראש ועכ"ז היא עיקר מעמד המצב של הראש עד שמוליכו למקום רצונו. ועד"ו בנש"י כשהם בתכלית הביטול עד שנק' כרעא דאבהו רק שממשיכים בחי' ראש למעלה (ופי' ראש יבאר לקמן בענין תפילין).

קיצור. עיקר המכוון של התפלה הוא ק"ש. ב' פ' בשמע שעיי' ההתבוננות נעשה אסיפה וקיבוץ כל כחות נפש הבהמית ונעשה רק רצון א' שהוא בחי' מס"ב בחי' התגלות מקור ושרש נפשו בגוף ישראל כי שרית שליטה וממשלה הו' אלקינו עד אלקי אברהם כשם שאין בלבך אלא א' כך אין בלבנו אלא אחד שעיי' אתכפיא נעשה ג"כ בחי' הו' אלקינו (מכין שבשעת ק"ש אין לו רצון אחר רק להו' לברו ואח"כ הו' אחד התקשרות אוא"ס בעולמות. ועוד פי' ישראל לי ראש שעיי' הביטול ע"ד ברא כרעא דאבהו ממשיכים בחי' ראש למעלה.

וכ"ז ענין התפלה התורה נק' לחם כי תפלה הוא בחינת ריח שהוא רק שהנשמה נתנה ולא הגוף אבל לחם הוא חיות להגוף. ופי' דהיינו התחברות הנשמה בהגוף שיומשך חיותה ואורה בגוף. ועד"ו הר"ע התורה הוא ממשיך בחי' אלקות בהגוף ממש ולמעלה כתיב לכו לחמו בלחמי דהיינו שהוא בחי' לחם למעלה כמ"ש רעיתי פרנסתי שישאל מפרנסין לאביהם שבשמים דהיינו שעיי' התורה ומצות ממשיכים גילוי אוא"ס בבחי' מוחין ומדות כי אוא"ס לאו מכל אילן מדות איהו כלל צריך להמשיכו על ידי התומ"צ כי רמ"ח פקדין אינן רמ"ח אברי' דמלכא ולמעלה הוא בחי' כלים דאצי' המאיר בהם גלוי אוא"ס אעפ"י שעיי' התפלה מחברים וממשיכים גילוי אוא"ס בשם הו' כנ"ל אבל זהו רק בדרך כלל אבל העיקר הוא להמשיך אוא"ס בכלים דאצילות (דהיינו בחיצוניות הכלים שעיי' נעשה כלים מכלים שונים לגילוי אוא"ס ב"ה עד שיומשך למטה) אך כיצד יגיע לבחי' תורה ותפלה ואחר שהנשמה מלובשת בגוף ונה"ב. ע"כ אמרו אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש. וענין הכובד ראש הוא בנפש וגם למעלה יש בחי' כובד ראש. והענין דהנה ארז"ל בזמן שאדם בו' שכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי פי' ראשי חרועי הוא מקום הנחת תפילין של ראש ושל יד. הנה אמרו רז"ל הקבי"ה מניח תפילין כמ"ש נשבע ה' בימינו ובורוע

עזו הוא תפילין של יד ואמרו תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו ומי כעמך כישׂראל גוי אחד בארץ כו' וכולהו כתוב באדרעאי, ופי' הקב"ה מניח תפילין דהיינו התלבשות גילוי אא"ס עם מוחין ומדות דהיינו תוס' גילוי אור א"ס בע"ס שלא בדרך ההשתלשלות והוא ע"ד מ"ש ועתה יגדל נא כח אד' יו"ד רבתי ובפסוק צור ילדך תשי נאי יו"ד זעירא והוא ענין אתון רברבין ואתון זעירין כי יו"ד הוא בחי' ע"ס הי"ד הוא בחי' חכמה הכוללת כל הע"ס, והו' פי' של מארו"ל בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מוסיפים כח בגבורה ש"מ דהיינו שממשיכים תוס' גילוי אא"ס בכלים דאצ"י שלא בדרך השתלשלות, והו' פי' הקב"ה מניח תפילין והוא ע"י הנחת תפילין עי"ז נעשה כלים דאצ"י מוכנים שיתגלה וימשך בהן גילוי העצמות אא"ס שלא בדרך ההשתלשלות ובזמן שישראל אינם עושין ח"ו רש"מ מתישי' כו' כמ"ש צור ילדך תשי כו' דהיינו אעפ"י שיש ע"ס באצ"י ואא"ס המאיר בהם אבל הוא בצמצום רק לפי"ע להיות מקור לחיות העולמות (וממילא נעשה עי"ז ירידת המדרגות עד שנעשה פירוד והסתר גמור למטה) והו' פי' קלני מראשי קלני מזרועי דהיינו שאינו מאיר בבחי' ראש ומוחין למעלה תוספת גילוי אא"ס רק בצמצום (והו' פי' שכינה אומרת שכינה הוא פי' התגלות אלקות בעולמות שכינה אומרת קלני מראשי דהיינו שאינו מאיר בה בחי' ראש שיוכל להיות ממנה גילוי בעולמות) וע"ד שאומרים בל"א איד קען ניט משפייע דין, והו' פי' כובד ראש למעלה והוא נעשה ע"י עוונותי עברו ראשי דהיינו ע"ד מארו"ל עוונותיכם מבדילים (פי' עוונותיכם מבדילין דהיינו שבהנשמה הוא מבדיל במקור ושרש הנשמה ולמעלה הוא מבדיל בין עצמות אא"ס קדוש ומובדל שלא יאיר בתוס' גילוי בבחי' ראש עד שיאיר למטה בעולמות) נעשה כבד יכבדו ממני, והוא ע"ד מ"ש בזהר ובמדרש ע"ד הכבדתי את לבו כבד לב פרעה שהלב נעשה כבד כי חצר הכבד מפסיק בין אברי הנשימה לאברי המזון דהיינו מן הכבד ללב, ולמעלה הוא מ"ש יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים מים מצמיחים כל מיני תענוג מים עליונים הוא בחי' תענוג מהשגת אא"ס בגעה"ת ובגעה"ע עד רום המעלות, ומים תחתונים הוא בחי' תענוגים גשמיים, ופי' כבד לב שהלב נעשה כבד שנעשה מעורב טו"ר, והו' כמשא כבד יכבדו ממני שנעשה למעלה ג"כ בחי' כבד והו' פי' כובד ראש למעלה ובנפש וע"ז אמרו אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש דהיינו ההכנעה ושפלות מרירות על הריחוק ויתעורר ברחמים ע"ז וז"ל בחי' נשר ברחמין הרבים רחם עלינו והוא בחי' תשובה תתאה הקודמת לתשובה עילאה, ועי"ז אח"כ נעשה כובע ישועה בראשו כובע הוא בחי' מקיף העליון (שממנו נמשך מקור כל המשכות) ישועות הוא ע"ד וישע ה' אל הבל שע"יה נהורין עילאין (דהיינו שהוא התחברות והתקשרות אא"ס ע"י התפלה כמו בקרבנות), והו' שאי את ראש בניי לגולגלותם גולגלותם הוא בחי' גלגלתא דהפיא על מוחא ע"ד וכובע ישועה והו"ע דאיתא בזהר דאית רצון ואית רצון רצון עפ"י טעם הדעת ורצון שלמעלה מטעם הדעת הנק' גלגלתא.

ב"ה, פ' במדבר ה'תקפ"ח

וידבר * ה' אל משה במדבר סיני באוהל מועד כו'. שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם כו' תפקוד אותם לצבאותם אתה ואהרן. הנה למשפחותם פי' לבחי' ע' משפחות שיצאו מע' נפש יוצאי ירך יעקב וכדי להרים ולישא ראש ומוחין של נש"י המושרשים במקור חוצבם בחי' כנ"י שירדו ונתלבשו בגופי' שאזי הם למטה מבחי' ומדריגת דע' נפש הנ"ל, הנה כדי להעלותם לבחי' ע' נפש הנ"ל תפקדו אתה ואהרן שבחי' משה ואהרן הם המעלים ומנשאי' בחי' כנ"י וכמ"ש נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן כי משה שושבינא דמלכא ואהרן שושבינא דמטרוניתא. וביאור הדברים הנה גודע שירידת נשמותיהן ש"י להתלבש בגוף ונפש הבהמי' בעוה"ז היא ירידה גדולה להם ממעלתן ומדריגתן שהי' מקודם לכן שבועדן קשורות במקורן הי' נהנין מזיו השכינה בג"ע עליון ותחתון אך הירידה צורך עלי' היא וצ"ל מהו העלי' דהנה ארז"ל דע מאין באת ולאן אתה הולך פי' שמקור הנשמה היא מאין שהוא בחי' ג"ע העליון והולכת לקבל שכרה לבחי' אן שהוא ג"ע התחתון כי אן הוא למטה במדריגה מבחי' אי"ן שהי"ד הניתוסף באין הוא בחי' הארת החכמ' עליונה המאיר בג"ע העליון שמשם נמשכה הנשמה שהארה זו מאיר בבחי' הכ' שבנפש כח מ"ה וזהו מאין באת משא"כ אן בלא יו"ד שהוא מלשון אנה הוא נופל על ל' שהוא יש דובר שיש בו מקום וגבול כמו אנה הלכו האנשים (ביהושע ב') אנה פניך מועדות (ביחזקאל כ"א) וכיוצא בהן דהיינו בחי' ג"ע התחתון שהוא בבחי' מקום וגבול וכמארו"ל בפרק ט' דפסחים העולם א' מששים בג"ע, וכיון שכן יש לתמוה מהו ענין העלי'. אך הענין שתכלית ירידת הנשמות לא היתה גשביל קיבול שכרה בגן עדן לבד כי גן עדן הוא רק לפי שעה ועיקר הקיבול הוא לע"ל בתחה"מ ונגלה כבוד ה' עין בעין יראו כו' אלא שאז יהי' בבחי' גילוי ממש אבל עכשיו בעוה"ז יש ג"כ בחי' זו בבחי' היום לעשותן שהוא קרבת אלקי' למעלה מבחי' ג"ע וזהו העלי' עכשיו בעוה"ז ממש למעלה מבחי' ג"ע רק שלא ניתן להנות בו בעוה"ז דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא ולע"ל יהי' הגילוי בבחי' ומחר ליטול שכרם אלא הירידה היא צורך עלי' גם בעדן בעוה"ז מלובשת בגוף הגשמי' והוא ענין מארו"ל יפה שעה א' בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב כי כל חיי העוה"ב הם שנהנין מזיו השכינה ואין זה אלא זיו כו' משא"כ תשובה ומע"ט נק' בזהר לאשתאבא בגופא דמלכא (וזהו מ"ש בתניא פל"ט שתורתן ועבודתן של הנשמות נכללים באלקו' ממש הנשמות שבג"ע נהנין מזיו תורתן כו' ולפי"ז אפילו בג"ע יש עלי' במה שנהנין מזיו תורתן כו' אלא שמ"מ הוא רק זיו אבל עיקר הגילוי יהי' לע"ל).

(ב) אך איך וכמה תגדל מעלת התשובה ומע"ט כ"כ הנה הוא ע"י ב' בחי' מדי"ט ובאוהל מועד. הענין דהנה כתי' מי זאת עולה מן המדבר פי'

(* המאמר בלי ההגהות נדפס בלקו"ת פ' במדבר (ב, א).

מדבר הוא לי דיבור וכמ"ש ומדברך נאווה והיא בחי' דבר הוי' שהיא בחי' מלי' דאצילות וגילוי שכינה השוכנת בתחתונים כמ"ש דבר מלך שלטון ומה שנק' מדבר בתוס' מ"ם פתוחה היינו כשמתלבש בבי"ע או נק' כאן מדבר בתוס' מ"ם פתוחה לפי שאו יש פתח ומבוא לחיצוני' הם הקליפות וסמ"א לינק ולקבל חיות ממנה כשמתלבשת בע' שרים משא"כ מ"ם סתומה עלמא דחירות חירות ממ"ה ומשעבוד כו' שאין יכולת להם לקבל יניקה חיות מזה ח"ש לע"ל למרבה המשרה כו' על כסא דוד מ"ם סתומה בלמרבה כו' כי אז יהי' גילוי והמשכה בכסא דוד שהיא מדת מלכותו ית' מבחי' מ"ם סתומה כי אז לא ירעו ולא ישחיתו כו' ומעין זה הוי' הארה בתיבת נח ולכן היתה מרובעת כמ"ם סתומה ולא כשאר הספינות וכמ"ש במ"א על פסוק למרבה המשרה הנ"ל אלא שמ"מ יש בבחי' מדבר זה דמ"ם פתוחה ג"כ שני בחי' היינו הא' כמו שהי' בזמן שבהמ"ק הי' קיים אף שהי' הקליפות וסמ"א מקבלים תיות מ"מ היו מוכנעים תחת הקדושה וישראל ממשלותיו ונק' מדבר מל' ידבר עמים תחתינו וכמ"ש ונלכותו בכל משלה (ח"ש) רז"ל פ"ג דר"ה דכ"ג ואין מדבר אלא ירושלים שנאמר ציון מדבר היתה ונחדע דציון וירושלים הוא מדת מלכותו ית' רק שכשהיא בשלותה נק' מדבר מל' ידבר כו') אבל בזמן הגלות הנה אמרו"ל גלו לאדום שכינה עמהם בסוד גלות השכינה ליתן להם חיות בע"כ (וכענין כרחל לפני גחזי' נאלמה כמ"ש במ"א) ואז נק' מדבר כארץ מדבר וציה כביכול וכמ"ש בישעי' ל"ה. יששום מדבר וציה דהיינו א"י שהיא עתה כמדבר וציה לי שממה לפי שירדה פלאי' מדת מלכותו ית' למטה מטה ובסתר המדריגות להשפיע כל טוב לסטרא אחרא להחיותם ולקיימם וליתן טרף לביתם וישראל אינן ניזונים אלא מן התמצית כנודע והנה כמו שהוא בכללות העולם כך הוא בפרטית בנפש האדם שבזמן הגלות הנה גם ניצוץ אלקי' שבנפש האדם היא בגלות ומאסר הגוף הגשמי' במחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי אנוש בהבלי העולם בבחי' מדבר וציה (משא"כ בזמן בהמ"ק הי' מקבלי' ישראל בעלי' רגלי' בחי' ראי' התגלות מלמעלה טרתי' יראה כל זכורך ומה נמשך מדת האהבה שהיא בחי' זכורך כמ"ש זכר חסדו כמ"ש במ"א) אך תכלית ירידה זו של הניצוץ אלקי' בגלות הנה במאסר הגוף וכמ"כ כללות ענין גלות השכינה בחי' מדבר וציה הוא צורך עליה דהיינו כדי לברר ולהפריד הרע שבנה"ב להפרידה מלבושי נוגה וכמ"ש בכל לבבך כו' שגם כח המתאהב שבנה"ב ישוב לאהבת ה' ולכוננה זאת ירדה הנשמה לעוה"ז להכניע את נה"ב ולהעלותה כי הנשמה אי"צ תיקון לעצמה.

ג) והנה עלי' צריך להיות ג"כ בבחי' מדבר דהיינו ע"י דיבור התפלה ברשפי אש שהדיבור נק' מדבר כנ"ל מפסוק ומדברך נאווה כו' התעם לזה שנק' דיבורי התפלה בשם מדבר הוא להיות כי ענין התפלה צ"ל ברשפי אש וצעקת הלב כמ"ש צעק לבם כי כ"ז שאין מעורר את האהבה בתפלה ברשפי אש עד שתחפץ להתפשט מלבושי' שבנוגה הנה האדם בטבעו מעורב טר"ר ואף שאינו עושה רע בפ"מ הוא מחמת שהרע ישן אצלו אך אעפ"כ בטבעו הוא בכחו ותולדתו עד שיפרידנו ברשפי אש האהבה (וכמ"ש

כמ"א ע"פ מצרף לכסף וכור לזהב איש לפי מהללו שכמו ע"י שנותנים
 הכסף לכור באש מתגלה הסיגים ומתפרדי' כך ע"י רשפי אש האהבה מתגלה
 תערוכת הרע שבנפשו ומתפרד כו') וענין הרשפי אש הוא שיהי' בבחי' צמאון
 כמ"ש צמאה לך נפשי כו' בארץ ציה כו' והו' בחי' מדבר שנק' ארץ ציה
 ועיף כו' ששם שייך הצימאון ח"ש הוציאהו ותשרף ופי' בזהויר
 הוציאהו בגלותא דהיינו ענין גלות השכינה בבחי' מדבר וציה כנ"ל ואו
 ותשרף היינו בחי' רשפי אש האהבה מחמת גודל ההסתר שע"י מתגבר
 הצימאון ביתר שאת וכמ"ש מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודא כו' צמאה
 לך נפשי בארץ ציה כו' כן בקדש חזיתך ומבאר הפי' במ"א דדוקא בהיותו
 בבחי' מדבר וציה שהוא ענין הוציאהו לכנ"י בגלותא או תגדל הצימאון
 ביתר שאת ויתר עז ולזה אמר הלואי כן בקדש חזיתך שיוכה שתהי'
 לו אה"ר כזו גם בהיותו בקדש שהוא בחי' גילוי אלקות לא בחי' מדבר
 לכן הוצרך להתפלל ע"ז כי הסדר הוא דדוקא בבחי' מדבר וציה תגדל
 הצימאון והו' שהעלי' דכנ"י הוא ע"י בחי' מדבר וכמ"ש מי זאת עולה מן
 המדבר דהיינו ע"י דיבורי אותיות התפלה ברשפי אש וצימאון. והנה ענין
 ההתבוננות שיבא לבחי' צימאון הוא ג"כ מיני' ובי' דהיינו מבחי' מדבר
 כי הנה ענין מדבר הוא ארץ מלחה לא ורוע ולא יצמיח בה הזריעה לפי
 שאין בה חיות של כח הצומח ולכן עפר מדבר פסולה לכסוי הדם לכך
 ישים האדם אל לבו שאפי' כל עולמו' עליונים מראש כל דרגי' הם בחי'
 מדבר ושממה ובחי' דומם ממש שאין בהם חיות כלל לגבי קדושה כי אתה
 עשית את השמים ואת שמי השמים ואתה מחי' כו' שהוא ית' חיות כל
 העולמות ואין עוד מלבדו ואפס זולתו הוי' כלא הוי' ולכן נק' הוא ית'
 אמת כי הוא לבדו הוא האמת משא"כ שאר כל הנבראים שאין להם מציאות
 אמיתית כלל שהרי מצד עצמן אין להם שום חיות וקיום כ"א חיות אלקות
 הנמשך ממנו ית' ומתלבש בהם כמ"ש ואתה מחי' כו' מהווה כו' ולכן נק'
 מדבר ושממה לגבי הא"ס ב"ה והנה העולמות בי"ע נק' מדבר ושממה לגבי
 האצילות ואפי' הג"ע נק' מדבר כמ"ש מדברך כעדן וכמ"ש בס' הקבלה
 רבחי' מדבר סין הוא ג"ע שלמטה ובחי' מל' דאצילות נק' עיר מושב לגבי
 בי"ע וכנודע בענין עיר אלקינו אמנם לגבי א"ס ב"ה נק' הכל בחי' מדבר
 דהנה כתי' (בירמי' ב) במדבר בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם
 ומבואר הפי' במ"א דענין בחי' מדבר זה הוא מדריגה גבוה מאד נעלה
 שלמעלה מבחי' אדם העליון שעל הכסא והו' לא ישב אדם שם והנה
 השתלשלות בחי' ע"ס דאצי' הבאי' בבחי' התחלקות ג' קוויץ חסד דרועא
 ימינא והוא הנק' פרצוף אדם אבל יש בחי' שלמעלה מע"ס והוא בחי'
 רעדכ"ר דהיינו בחי' הרצון העליון שלמעלה מעלה מהחכמה וא"כ והו' בחי'
 מדבר שלמעלה מבחי' אדם שאין שם התחלקות וגם נק' מדבר שלא יורע
 ולא יצמיח דהיינו שאין שם בחי' שינוי קטנות וגדלות שענין החרושה
 והזריעה והקצירה הוא ענין קטנות וגדלות כו' וגם נק' בחי' זו מדבר ל'
 דבור כי הנה ד' מדריגות דצח"מ הנה החכמה תחי' כתי' שהיא בחי' חי
 והמדות נק' צומח ובחי' רצה"ע שלמעלה הוא בחי' מדבר שהוא מקור
 הדבור בסוד כתר מל' העכ"ז נק' ממש מדבר כפשוטו ל' שממה כי לגבי

א"ס ב"ה הנה גם בחי' מדבר זה שלמעלה מעלה מן בחי' אצי' שממה ממש יחשב וכמ"ש בתיקוני' כתר' עילאה אע"ג דאיהו אור צח אוכס' הוא קדם עה"ע וכמ"ש במ"א בפי' עושה פלא שאפילו בחי' פלא עליון נחשב לעשי' גשמי' אצלו ית' וז"ש המוליכך במדבר הגדול והנורא והגדול והנורא הם מדריגות גבהות ואיך שייך לומר כן על מדבר העמים שהוא יניקת החיצוני' אלא דר"ל על בחי' מדבר הנ"ל אשר לא ישב אדם שם שהוא באמת גדול ונורא שהרי הוא למעלה מעלה מבחי' אדם דלעילא כו' עד שלא ישב אדם שם כלל להיותו רם ונשגב ממנו כי בבחי' זו נא' אשר לא אדם הוא סו' ועכ"ז לגבי א"ס ב"ה נק' מדבר שממה וזהו והנורא שהוא בבחי' יראה וביטול ובוהו יוכן מ"ש בתורה ומדבר מתנה שנמשך מבחי' מדבר הנ"ל אשר לא ישב אדם שם אך זהו חיצוניות התו' שהיא רצה"ע אבל בפנימיות היא בחי' שעשועי המלך בעצמותו וכמ"ש ואהי' אצלו אמן שעשועי' כמ"ש במ"א.

(ד) והנה ע"י ההתבוננות בכ"ז איך שכל העולמות בטלים לגמרי אצלו ית' עד שנק' מדבר שממה כנ"ל הנה מזה יומשך הצמאון שתכלה אליו גפש כל חי לדבקה בו ית' שהוא חיי החיים ב"ה וכמ"ש לאהבה את ה' אלהיך כי הוא חייך פי' שאין חייך אלא הוא וכדכתי' ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלקי' עמדי אלא שמקרא זה על לעתיד נא' שאו יאמרו ראו עתה כו' בבחי' ראוי' חושי' ממש כדכתי' ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וכתו' כי עין בעין יראו כו' משא"כ עכשיו בזמן הגלות הוא בחי' הצמאון לבא לבחי' ומדרי' זו שיהי' בחי' ראוי' חושי' כמ"ש צמאה נפשי לאלקים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלקי' כו' והנה כתי' בהולכי מדבר רעבים וגם צמאים נפשם בהם תתעטף ויצעקו אל ה' בצר להם שמבחי' הצמאון עד שנפשו עליו תתעטף נולד בחי' הצעקה בלב על ההיפוך כי צר לו מאוד הגלות ומאסר הגוף הגשמי' דהיינו כי בשומו ללבו שאין חיות אמיתית לכל הנבראי' ואפילו לעולמות עליוני' אלא אתה הוא המחיי' סו' אי לזאת ישים אדם נפשו איך שהוא רחוק מה' בתכלית וחיי אינם חיים אלא כחיי הגוי' וזהו ענין במדבר סיני שירדה שגאה לאוה"ע העכו"מ"ז עליו דהיינו בחי' המדבר והצמאון שצמאה נפשו לאל חי גורם לעורר שגאה על הרע להיות לו צעקת הלב כו' וכמ"ש בלק"א ח"א פ"י שכפי ערך גדול האהבה לה' כך ערך גדול השגאה לסט"א כו' ע"ש ופי' אומות העולם היינו התאוות גשמי' שבנה"ב שבכל אדם שהן אומות דתאוות העולם כמ"ש במ"א ועל בחי' זו ירדה שגאה מחמת המדבר והצמאון ובוהו יוכן שתקנו התפלה בזמן הגלות דזוקא כי בזמן שבהמ"ק הי' קיים לא היתה שליטה יממשלה להרע שמקליפות וסט"א לידבק באדם כ"כ זיתפרדו כל פועלי און (וכדלעיל אות ב' בענין ידבר עמים תתנינו כו' וכענין העלי' לרגל) אבל בזמן הגלות עת אשר שלט האדם באדם סו' צריך להפריד ע"י התפלה דוקא ברשפי אש וצמאון וצעקת הלב ותקנו להתפלל בכל יום כי בכל יום יצרו מתגבר עליו הצריך אומץ כו' ועל בחי' זו נא' ומדברך נאוה דהיינו בשעולה בבחי' מדבר וצמאון (נמצא שהעלי' הוא מבחי' המדבר וציה והוא ירידה צורך עלי' דקא מצד הריחוק בארץ ציה תגדל הצימאון וענין צמאון זה נק' מדבר שהוא ל' דבור

התפלה וגם ההתבוננות הוא מבחי' מדבר איך שאפי' עולמות עליוני' הן בחי' מדבר ושממה רק אתה ה' לבדך כנ"ל ונק' בחי' זו מדבר סיני שעייז ירדה שנאה כנ"ל) והנה עד"ז נתקטו כל פסוד"ז כדי לעורר ולהגדיל בחי' הצימאון בקרב איש ולב עמוק בשומו ללבו איך אפי' השמים ושמי השמים והמים אשר מעל השמים יהללו את שם הוי' כו' בחי' שמו בלבד וגם בחי' עימו הוא נשגב בבחי' לבדו דלמח"ת ב"י כלל רק תודו וזיוו של שמו על ארץ ושמים כו' כמ"ש במ"א וכן עד"ז בברכות יוצר אור איך שהמלאכים אומרים שהוא קדוש ומובדל ואין ערוך איליו ית' יותר ממה שאין ערוך בחי' דומם לגבי אדם בעל שכל חי ומדבר כו' כמ"ש במ"א וכ"ז הוא הגדלת הצימאון ממטה למעלה כו' בחי' מדבר סיני כו' עד ברכות אהבת עולם אהבתנו שברכת אהבת עולם היא המשכה מלמעלה למטה לרוות הצמאון כו' ונק' בחי' אוהל מועד.

(ה) וביאור הענין כי מלת מועד מלשון ונודעתי לך שם (תרומה כ"ה כ"ב) וכדפירש"י שם כשאקבע מועד לך לדבר עמך כו' והנה ונודעתי אותיות ונודעתי ופי' נודעתי ל' התקשרות והתחברות מלשון והאדם ידע את חוה כו' (ומבואר במ"א ע"פ ושמי הוי' לא נודעתי להם דה"ל הודעתי אלא לפי זהוהא ושמו אחד וא"כ פי' נודעתי היינו גילוי א"ס ב"ה ממש ומלשון זה הוא ענין מועד שהוא ג"כ ענין קישור וחיבור זה וכמ"ש ע"פ להקריב לי במזעדי התקס"ה שלכך נק' היר"ט מועדי הוי' לפי שהוא קישור וחיבור גילוי אא"ס המלוכס"ה בחכמה שיתגלה ויומשך באותו יום שחל בו יר"ט שהרי יום זה הוא מבחי' שיתא יומין דחול שהם הששה מדות והגילוי מחכ' במדות הוא ע"י ממוצע היינו בחי' בינה שהיא המקשר ומחבר כו' ועיי' עוד במ"ש בביאורי הזוהר פ' קרח בענין קריאי מועד כו' דהיינו המשכת יחוד א"ס ב"ה למטה שיהא שורה ומתגלה בנפש האדם יחודו ית' האמיתי איך הוא ממכ"ע בשוה ואפי' מלא כל הארץ הללו הוא כבודו ית' כו' כי הוא חיי החיים ואין עוד מלבדו כו' (ועיי' פירש"י תרומה שם איך ענין הדיבור למטה באוהל מועד היינו הקול יוצא מבין הכפורת ונשמע באוהל מועד ונראה לפרש דידוע בענין משכן ומשכן העדות שהם יחוד או"א נק' משכן העדות ויחוד זו"ג משכן סתם ופי' אוהל מועד הוא כללות ב' יחודי' אלו שנמשך מיחד או"א להיות יחוד זו"ג ומשם נשמע למשה כו' ועכ"פ אוהל מועד הוא יחוד זו"ג ולזאת תהיה שמחת הנפש גדולה לאלקי' להתענג על ה' בבחי' אהבה בתענוגי' מפני קרבת אלקים ודבקותה באלקי' חיים תחת אשר היתה צמאה מתי אבא ואראה כו' והרוה את נפשה בגילוי יחוד זה והשביע את נפשה שוקקה כו' וכדכתי' עבדו את ה' בשמחה וכתתי' תחת אשר לא עבדת את הוי' בשמחה ובטוב לבב מרוב כל ומרב כל פי' יותר מכל התענוגים אפי' רוחגי' בחי' ג"ע העליקו כו' אך איך הוא דרך יחוד או"א ב"ה למטה בנפש האדם מאחר דלמחתי"כ כו' אך הנה הוא באמת ע"י בחי' אוהל חוה אוהל מועד והענין הוא כמ"ש ובצל ידי כסיתוך בחי' צל ולא אורה נגלית והיינו ע"י בחי' רמ"ח פקודי' שהם רמ"ח אברי' דמלכא ונק' אברי' עד"מ כמו אברי' הגוף שהם בשל גידים ועצמות ובאין מליחה סדוזה ואעפ"כ שורה ומתלבש בהם חיות הנפש כך הם עד"מ הרמ"ח מצות שאף שהם מלוכשים בעניני' גשמי' ס' זרעי' כו' אעפ"כ שורה

ומתלבש בהם אה"ס ב"ה ממש לפי שהן הן חכמתו ורצונו ית' והוא ית' ורצונו
 וחכמתו הכל א' ס' והנה כמו למשל א' האהב את חבירו שמפני אהבתו מחבקו
 בגופו או בידו הנה זה והואי שלא מפני אהבת הגוף עצמו או היד עצמו ממש
 הוא מחבקו אלא מפני שאהב פנימיותו וחיותו הוא מחבקו בגופו או בידו
 מפני שא"א לו לתפוס לו בפנימיו חיותו בלבד וכך ע"מ הנה כתי' וימינו
 תחבקני שהיא התורה שנק' ימינו של הקדב"ה ולכן כשהאדם דבוק בתורה ה"ז
 קרבת ה' ממש ויחד אה"ס ב"ה ממש בנפשו הנה יחד זה הוא יחד נפלא
 ועצום שאין כמהו בגשמי' כו' ולכן נק' לאשתאבא בגופא דמלכא ממש.

קיצור מדיה במדבר סיני באה"מ

בח"י מדבר הוא מ"ש ומדברך נאווה ל' דבור רק שהוא בתוס' מ"ם פתוחה
 לפי שבהתלבשות דבר ה' בבי"ע יש פתח ומבוא לחיצוני' לינק כו'
 (גם כענין דודאים בחי' דודים בתוס' אות וכמו עשתי עשר נגד שתי עשר
 ריבוי הכלים ומיעוט האור וח"ב דר"ג ב) וצ"ל עלי' זו גיב ע"י דיבור
 התפילה שבבחי' צמאן כארץ מדבר וציה (מזמור לדהד בהיותו במדבר
 יהודה וח"ב קמא"א ועמ"ש בד"ה ואני אראה בשווא) ומבחי' מחבר וצמאן
 זה נתעורר שגאה על המדות הרעות ח"ע מחבר סיני שירדה שגאה על הרע,
 והוא בתפילה עד ברכת אהע"י אהבתנו שהיא בחי' המשכה מלמע' למט' ונק'
 אהל מועד בחי' מועד מל' ונעודתי לך שמה אותיות ונחעתי (עמש"ל ד"ה
 שאו כו' לגולגלותם) שהוא ל' התקשרות והתתברות מל' והאדם ידע כו'
 והמשכה זו היינו ע"י בחי' אהל ובצל ידי כסתין בחי' צל ולא אורה
 נגלית (ועמ"ש בד"ה מה טובו אהליך יעקב רמ"ח פיקודין) וב' בחי' אלו
 געשו ע"י משה ואהרן. כי משה דעת ממשך האדם ידע שוד"מ, אהרן
 בהעלותן את הגרות. אך מתחילה צ"ל יצ"מ סור מרע גמור האח"כ מחבר
 סיני הוא בחי' שנית ליצ"מ (חד"ש נק' המל' וכן אי' בד"ה חודש אשתו
 ילדה כו' וי"ב חדשים הם י"ב אתון דאד' עכ"ל המא"א אות ח' ס"ת שנה
 בתפארת סולל י"ב גבולי אלכסון, אי"ב י"ב חדשים י"ב בקר שנה מל', ע'
 פחדס עה"כ וצ"ע איך לפרשם בעבודה, ויש להעיר ממ"ש בביאור דזכלילי
 ובביאור הזלצו שיש ב' בחי' בענין י"ב שבטים הא' בנוק' מלמט' למע' הב'
 בדכורא מלמעלה למטה, ועד"ו בשנים שמל' נק' שנה סולל י"ב חדשים
 שמלמט' למע' י"ב בקר, ות"ת סולל י"ב ג"א שמלמע' למט' לכן נק' שנה
 האי"ב י"ל חודש השני ושנה השנית היינו הבחי' שמלמע' למט', והיינו בעין
 ב' הבחי' דמדבר סיני ואה"מ, ולכן הוקם המשכן בשנה השנית לצאתם
 מאמ"צ כמ"ש בתו' ס"פ פקודי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש
 הוקם המשכן, שאז נמשך בחי' אה"מ שמלמע' למט' (ואח"כ בחדש השני
 ס' באמר שאו כו') וע"י ב' בחי' הגיל דמד"ס האה"מ הוא העלי' לאשתאבא

בנפא דמלכא, היינו שאז כו' למשפחותם בחי' ע' נפש לעורר רחמים על התלכשות הניצוץ בגוף החומרי (שע"ז נאמר ימצאוהו בארץ מדבר וע"י התעוררות רחמים יהי' עולה מן המדבר) ואח"כ לבית אבותם י"ב שבטים י"ב בקר המקבלים מבחי' הים עומד עליהם עלמא דאתגליא (בחי' שנה ראשונה מקור ליי"ב בקר כנ"ל והוא הרחמים על עלמות בי"ע שפרסא מפסיק ע"כ מים תחתוני' בוכים כו', אח"כ רחמים דיעקב ת"ת דאצי' רחמים גם על עלמות עליונים כו' (ז"ע בשנה השנית מקור י"ב ג"א דאצי') וכ"ז ע"י שאז משה דעת שממנו נמשך רחמים, וע"י בחי' הנ"ל ההעלאה לגלגלתם אה"ר שלמעלה מעלה מבחי' הדעת.

ועם כל הנ"ל יובן מאד"ל בפרק חלק דק"ו ע"ב דור המדבר אין להם חלק לעוה"ב כו' דברי רע"ק ארבב"ח שבקיה רע"ק לחסידותי' דכתיב זכרתי לך כו' לכתך אחרי במדבר כו', ולכאורה דברי רע"ק תמהים דמה יענה על פסוק זה שהביא רבב"ח, אך הענין דפי' דור המדבר היינו שהם היו עבודתם ע"ד ומדברך נאה מי זאת עולה מן המדבר, דהיינו להפך חשוכא לנהורא ע"י צמאן רשפי אש האתבה ועמ"ש ברה"כ כנשר יעיר גבי יצרנהו סאשון עינג, כמו סח הראי' מתגלה דוקא כשחור שבעין, בירור ש' ב"ן, זהו עלויה מן המדבר דוקא, וע"ד מ"ש הסבא ר"פ תצוה דקפ"ג סע"א ע"פ ידע מה בחשוכא ונהורא עמי' שרא כו' דאלמלא חשוכא כו' מגו חשיכא דהוה במדברא כו' וע"ש דקפ"ג סע"ב ע"פ ובמדבר אשר ראית כו' וי"ל ראית ממש כנ"ל שע"י בירור היכוך השחור שבעין מתגלה כח הראי' להיות אשר עין בעין נראה אתה ה', והנה כ"ז הוא בחי' מדבר כנ"ל בענין מד"ס אך אח"כ צ"ל בחי' אה"מ בחי' המשכות אלקות ע"י מעשה המצות, ח"ע א"י אשר רוב המצות תלויים בארץ ונק' ארץ מושבותיכם בחי' ישוב, כי מדברי נק' אשר לא ישב אדם שם שהוא רק העלאות מלמטי למע', אבל בחי' ישוב הוא כמ"ש וישב ה' מלך לעולם, וכמאד"ל אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינג, בחי' עיר נמשך מצירופי אתיות הרו' שתי אבנים בונות שתי בתים, וע"ז נא' ובתים מלאים כל טוב, וכמ"ש ע"פ אני חומה זו תורה כתפארת אדם לשבת בית, בחי' אה"מ וטאדם ידע, ועמ"ש ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון והו' ג"כ א"ת בניך אלא בוניך, בחי' בניך בחי' רצוא ונק' לימודי הוי' בחי' בן י"ה, לעכ"ז צ"ל בוניך דוקא לבנין ירושלים יראה שלם, ודור המדבר לא רצו ליכנס לארץ להשפיל עצמם בבחי' ישוב במצות מעשיות כ"א להיות בבחי' ומדברך פאה, וטעו בזה טעות גדול כי גם מעלת מדבר בירור ש' ב"ן זהו אחר שנמשך שם מ"ה לבררו היינו ע"י המצות ואזי אחר הברירור דמ"ה מתעלה ב"ן, להיות אחז"ב א"כ יתרוק מעלת מדבר סיני והו' ג"כ ע"י אה"מ משא"כ מדבר עצמו ב"ן בלא מ"ה כו' אין נק' עט"ב, והנה ידוע דיש ב' בחי' ג"ע ותחז"מ אשר ג"ע שרש זגילוי מחוי"ב תור יוצא מעדן בחי' ממכ"ע, אך גילוי סוכ"ע זהו דוקא בתחז"מ ועיקר גילוי זה ע"י הישוב במצות מעשיות, וזהו המגביהי לשבת לא לתרוה בראה לשבת יצרה, ודור המדבר שהי' רק בחי' רצוא בעבחה רוחני' ס"ל לרע"ק שאין להם חלק בתחז"מ כ"א בג"ע מבחי' ממכ"ע כו' וא"כ לק"מ מזכרתי

לך כי דודאי מעלתם גבה ומי נק' כיון לסתך אחרי בחי' אחרים לבד
 כי כל הרצוא כלא לגבי הישוב כו' זהו תעיי יתיב, וכמיש ע"פ המדרש
 אגוסטוס יושב כו', וע' מענין זכרתי לך, ברבות במדבר פ' ב רי"ב ד'
 ובקהלת ע"פ אני קהלת הייתי מלך זח"א וישלח קע"ו ב', אמור ק"ג ב' שלח
 קס"ח ב' פנחס דנ"ז א', ומ"מ שבקיה רע"ק לחסידותי' כי באמת גם בחי'
 מדבר כתי' בארץ לא זרוע פי' שעם שייך ג"כ בחי' זריעה מבחי' לא היינו
 קיום ל"ת שגבוהים ממ"ע, ולכן אה"מ הי' ג"כ במדבר, וגם כמה מ"ע קיימו
 במדבר חת"ת כנגד כולם כו'.

מ' מדבר ע"ד מדבר העמים שנת' בד"ה אלה מסעי דרוש השני מדבר בקדושה
 שהכל בחי' שממה אצלו ית' י"ל ע"ד וכד אנת תסתלק מינייהו אשתארינ
 סלודו שמהן כגופא בלא נשמטא עמיש מזה לקמן סעיף י"ג, או י"ל ע"ד א"ת
 שמות אלא שמות ע' בד"ה ובבואה לפני המלך ור"ל כי שמות הוד חרוב ע"ד
 אמלאה החרבה דכאשר אמלאה גלוי הקדושה אזי החרבה תאוות טה"ב ועכ"ו
 הוא שמות מבחי' שם והארה כו', מדבר בהתפעלות ע"ד זרבוה רבבן קדמוהי
 יקומן שלמעלה מבחי' אלף אלפים ישמשוני וכמו כת אחת אומרת קדוש רק
 העלאה, ועמ"ש בענין משריין ורתיכין מאין באת ולאן אתה הולך אן מקום
 געה"ת כי על געה"ע נאמר מי יעלה בהר ה' וע' בלק"ת בהג"ה פי' כשמאיר
 אצי' בגעה"ת זהו גבוה מעצם געה"ע מצד עצמו ופי' הענין י"ל עדמ"ש בת"א
 פ' חיי בד"ה יפה ישעה אי בתומע"ט אשר גם בעולם הבריאה אינו מושג עצם
 אלקותו רק עד ידיעת המציאות ולא השגת המהות אבל בג"ע מושג המהות
 מאלקות ואפ"ל זהו הבחי' היינו כשמחות האצי' מאיר בגי"ע משא"כ ג"ע מצד
 עצמו הוא בריאה, או י"ל כמ"ש בת"א בד"ה רני ושמחי דרוש השני שהשגת
 המלאכים רק בבחי' מל' וצדקתך ירננו אבל יסוד הנק' טוב, סוד ה' עמ"ש
 ע"פ אספה לי שבעים איש בבון תרי"ט ב' דף סמ"ך זה הבחי' אינו מושג להם
 רק ע"ד זכר רב טובך יביעו אבל ע"י תומ"צ יבא טוב ויקבל טוב מאיר סוד
 ה' ליריאיו, ולכן גלוי בחי' זו אף בג"ע התחתון גבוה גם מעצם ג"ע העליון
 שמאיר בו רק בחי' מ' כו' זהו זיניחהו בגי"ע לעבדה זו רמ"ח מ"ע ר"ל
 העבודה להמשיך שיהי' שם גלוי מוחות האלקות בבחי' ראייה השגה ממש
 זה אינו מצד עצם הגי"ע אלא ע"י העבודה ע' בלק"ת סוף שה"ש בד"ה השמים
 כסאי ואפ"ל שלכן הביא כאן ענין זה ע"פ במדבר סיני באהל מתעד דכמו
 באהל מועד שהיה במקום גשמי האיר בו אור א"ס ב"ה מבחי' שלמעלה מגלוי
 בעולמות העליונים וכמ"ש הבחיי פ' תרומה ע"פ כסא כבוד מרום מראשון
 מקום מקדשנו כסא בינה כבוד חכמה מרום כתר מראשון א"ס, הכל האיר
 במקום מקדשנו ע' בקונטרס שבסוף הספר וע' ג"כ בסש"ב ס"פ נ"ג ובהרמב"ן
 ע"פ וכתבד ה' מלא את המשכן כמ"כ עד"ו יוכל' להיות גלוי אור א"ס בגי"ע
 התחתון מבחי' שלמעלה מגי"ע העליון, או יאמר לאן אתה הולך אן הוא בחי'

מקום, ומקום זה הוא ענין הוא מקומו של עולם וְאִין העולם מקומו, וא"כ זהו למעלה מבחי' אין שעו"ג ומותר האדם מן הבהמה אין, אבל הוא מקומו של עולם היינו יש האמיתי ע' בת"א בתחלתו בענין איזו בית אשר תבנו, והוא אלופו של עולם המאיר בן' פשוטה שער החמישים דבינה, ולמעלה מבחי' היו"ד שהוא צמצום כו', והו' לאשתאבא בגופא דמלכא ועתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש, ועמ"ש ע"פ ברוך כבוד ה' ממקומו ביחזקאל, 'שבלק"ת מהאריז"ל פ' כי תשא פי' הוא מקומו של עולם ע"ד מ"ש בע"ח בענין הצמצום ומקום פנוי, א"כ י"ל מקום הוא סוכ"ע ולכן פ' שמע ישראל לפי שנאמר בה בכל מאדך נק' עושינו רצונו של מקום ולא פ' הו' אם שמוע לפי שלא נאמר בה ובכל מאדך א"כ רצונו של מקום זהו בחי' עליונה וא"ש ע"פ הנ"ל דפי' הוא מקומו של עולם היינו סוכ"ע ונק' מקום ע"ש שסובל הכל ע"ד ואני אסבול ויש פי' דמקום הוא ממכ"ע לפי שהמקום יש בו מעלה ומטה זה שייך רק בממכ"ע ואפ"ל ב' הפירושים אמת וזהו ענין במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יוכלים לעמוד י"ל מקום דצדיקים גמורים זהו בחי' ממכ"ע ומקום דבע"ת זהו סוכ"ע כו'.

לך"ה במדבר סיני

א) הנה בענין למשפחותם שהם ע' נפש יוצאי ירך יעקב יש להקדים הפסוק כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרים שבעים בפי' ויגש מ"ו כ"ז, ובמד"ר פ' ויגש פצ"ד זו יוכבד שהשלימה מנין של ישראל במצרים וכו' וי"א יעקב השלים את המנין כו' וי"א הקב"ה השלים עמהם את המנין עכ"ל וע' מזה ג"כ במד"ר פ' במדבר פ"ב דר"ט"ו ע"ב והנה במא"א אות יו"ד סעיף מ"ח יוכבד נק' תבינה אם משה שהוא הרעת עכ"ל א"כ לפי"ז פי' יוכבד השלימה המנין היינו בינה שכינתא עילאה שגם היא ירדה עם בתה שהיא המ' למצרים ע' כה"ג במדרש תלים סי' כ' בענין והיתה אמה מצווחת כנגדה כו'.

קיצור. יוכבד השלימה המנין היינו בינה שכינתא עילאה וי"א יעקב ת"ת ע"ד בכל צרתם לו צר לו בוא"ו וי"א הקב"ה וע"ד בכל צרתם לא צר באלף וכמ"ש בזהר ס"פ וירא דק"כ ע"ב, לא באלף אתר עילאה יתיר אע"ג דלאו בההוא אתר רוגזא ועקו להתם לעילא מטא עקתא כו' לא באלף כד"א הוא עשנו ולא אנחנו כתיב באלף וקרי בוא"ו עכ"ל ועיין מזה בת"א בדרוש לך לך מארצך כו'.

ב) בהשמטות וז"א ססי' כ"ה עשרה פעמים נמנו ישראל אחת בירידידתן למצרים דכתי' כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרים שבעים עכ"ל ובזו"ג עמוד קנ"ד ע"פ דלעיל מיני' כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים

ושש לאתערותא דעמחא דאמצעיתא ששים ולאנתערותא דצדיק ושש אפ"ל
 ע"ד יעקב יוסף תרין ווין כמ"ש בזהר וישב דקפ"ב ע"ב דא הוא רזא דאזת
 ו' דאלין תרווייהו כחדא, ובזה"ב ר"פ יתרו דס"ח ע"ב פ"י משה ויוסף בדרגא
 דרזא דא קיימין ברזא דאזת ו' תרין ווין כחדא והיינו כי יעקב ומשה שניהם
 בבחי' אות ו' בריח התיכון כו', וכיחן שלמדנו דששים ושש הם עמוד דאמצעיתא
 וצדיק א"כ כשנמנה אח"כ שבעים נפש דכמו שבנמחא דאמצעיתא שהוא בחי'
 ו' הם ששים כמ"כ במל' שנקרא באר שבע הם שבעים, וכן אמרו שיש למל'
 ע' שמות כמ"ש בבה"ז פ' פנחס בד"ה ובחדש הראשון כו' גם י"ל הד'
 שניתוספו על ששים ושש הם נגד ד' אותיות אד' שהוא במל'.

קיצור. כל הנפש הבאה ליעקב מצרים ששים ושש הם ב' ווין עמחא
 דאמצעיתא וצדיק ועוד ד' י"ל מ' ד' אותיות שם אד'.

ג) זח"ב פ' משפטים דקכ"ג א' גבי אותיות אהה"ע ע' נהירו דע' ענפין
 דאתונו מהאי רחא דנפיק מן פומא סדין ע' שמהן דקוב"ה לקבליהון
 בארעא מהאי רחא כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרים שבעים דאזת יעקב
 אילנא בארעא ואלין ע' נפש ע' ענפין עכ"ל וע"ש ג"כ מע' נהיר ק' והיינו
 אותיות גיכ"ק שמקבלים מד' אותיות אהה"ע וע' בזהר בשלח דס"ב ע"ב ע"פ
 ויבאו אלימה ושם שתיים עשרה עינות מים ושבעים תמרים, ואתתקף אילנא
 קדישא בתריסר תחומין בארבעה סטרי עלמא ואתתקף בשבעין אנפין וכולא
 כגוונא דלעילא בהאי שעתא נטיף טלא קדישא מעתיקא סתימאה וכו' עכ"ל
 ויש להעיר מפסוק וישכון ישראל בטח בדרך עין יעקב ומענין שמע שם ע'.

קיצור. ע' דאהה"ע ממנו מקבל ק' דגיכ"ק, ע"פ ויבאו אלימה ענין שתיים
 עשרה עינות מים ושם שבעים תמרים י"ל דהו י"ב שבטים ושבעים
 נפש ועי"ז שורה טלא דעתיקא א"כ דהו למשפחותם ע' נפש שיש בה ע' שמות
 אח"כ לבית אבותם י"ב גבולי אלכסון דז"א אח"כ לגלגלתם דהו כתר שבו
 שורה טלא דע"ק י"ל ג"כ אהה"ע מהגרן גרן בחי' מצרים נחר גרוני אך יש
 ג"כ כמגדל דוד צוארך.

ד) בעמח"מ שער רדל"א פ"ז דמ"ג ע"ד כי נמצא שכל ספירה וספירה מן
 הכללות שבכתר דרדל"א דהיינו כתר שבכתר נעשה משבעה
 כלילות או נקודות נמצא שבכל העשרה יש שבעים נקודות והם שבעים נפש
 לבית יעקב פ"י שבעים תקוני הכלים שהם בית לעצמות הנזכר, הבא מכתר
 שבע נקודותיו של ז"א הנקרא יעקב עכ"ל.

קיצור. לפי עמח"מ י"ל שבעים נפש שרשם מו"ת דעת"י.

ה) בת"י פ' האוינו ע"פ בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבולות
 עמים למספר בני באחסנות עילאה עלמא לעממיא כו' אקים תחומי
 אומייהא בסכום מנין שבעין נפשתא דישראל דנחתו למצרים עכ"ל וכן פרשי

שם נמצא גבולות עמים דדור הפלגה הם תח"י ע' מלאכים, ושבעים נפש דיעקב הם חלק ד' וע' מזה במד"ר ס"פ משפטים ס"פ ל"ב, ובמד"ר פ' נשא פ"ט דר"ל ע"ב (שתהא כג ב) יצב גבולות עמים למספר בניי וכמה הם כל הגפש הבאה לבית יעקב שבעים והאומות שבעים עכ"ל, חז"א ס"פ וישלח דף קע"ז ע"א ע"פ ואלה המלכים, ובד"ה תורה צוה דתקס"ז כ' ח"ל אך הנה שורש ומקור הראשון לע' שרים הם בחי' זמ"ל שמלכו בארץ אדום ומתו שנפלו ממעמדם ומדרגתם בבחי' האצילות כו' וירדו למטה להיות מקור לע' שרים להיות מהם קיום וחיות לצחצ"מ הגשמיים, ובהביאור שם שהשבירה הי' בנקודים דבינה, ומשם שורש ע"ש הנ"ל, וע' נפש דיעקב הם מבחי' התיקון, והוא המתקן ומכרר עולם היתרו, וזהו ענין מרשה קהלת יעקב שע"י הברור שע"י מעשה המצות הנה התיקון הוא הירש את בחי' התהו כו' ומזה יובן ענין יצב גבולות עמים למספר בניי, שהרי ע' נפש הם הכלים דתיקון שכבר נתקנו ע"י שם מ"ה ובוהלים מלוכש העצמות כנ"ל, וע"כ הם האברורים ע' שרים דדור הפלגה, ולכן נאמר ימי שנותינו שבעים שנה ג"כ לתקן ע' בחי' הנ"ל שנמשכו מזמ"ל התהו שנפלו בשבה"כ, העמ"ש בד"ה אם יבחקתי תלכו שזהו ענין שמע שם ע' והע' הוא אור שבעת הימים שע"י ברור דתהו יומשך גלוי אור שבעת הימים, וע' בסידור ח"ב שער הלולב בד"ה להבין שורש ענין הלולב ומינוי, גבי ח"ש ע' נפש לשון יחיד הגם שהם שבעים אינו רק כמו נפש אחד ממש משא"כ בעלמא דפרודא כמו בעשו כתיב נפשות עשו לשון רבים כמ"ש ומשם יפרד כו' עכ"ל וזהו בהפרידו בני אדם, והיחיד הע' נפש זהו לפי שבתם יוצאי ירך יעקב שהוא בריח התיכון ת"ת שממשיך בחי' עושה שלום במרומיו חיבור התפכיים כמ"ש באג"ה סי' י"ב וע' עוד מענין ע' נפש בלק"ת פ' חקת בד"ה ויקחו אליך פרה איתא במשניות פ"א ובת"א פ' וישב בד"ה בכ"ה בכסליו, יוצאי ירך יעקב שבעים נפש ז' הנרות שהם ז' המדות לך ה' הגדולה והגבורה כו', והם יוצאי ירך יעקב יר"ד עקב דהיינו בחי' יו"ד הוא בחי' חכמה, וע"ש דכמ"כ יש ז' מדות לעומת זה בקליפה עם הקדושה כו' וצריך לבררם ולהפכם, וברור זה היינו ע' נפש הנ"ל וע' זח"א פ' מקץ דקצ"ד א' בענין ז' שבלים הטובות העולים בקנה אחד, וכן ז' פרות הטובות שנאמר עליהן ותרענן באחו, ויש לעומת זה, ובזהר מקץ שם דקצ"ה א' ע"פ מי כהוי' אלקינו ועל דא קוב"ה לא גלי שמיה קדישא בר לצדיקים בלחודוי דאינון חולק עדביה ואחסנתיה ועלמא פליג קוב"ה לממנין תריסין הוא אתמר דכתיב בהנחל עליון גוים כו' וכתיב כי חלק הוי' עמו, נשמע ע' שרים מקבלים משם אלקים וצדיקים מקבלים משם הוי' וע' מזה באג"ה פ"ד ובלק"ת פ' בלק בד"ה מה טובו ספ"א ובח"ב משפטים דצ"ו ע"א.

קיצור סעיף ה'. בהפרידו בני אדם בדור הפלגה הם יצב גבולות בחי' ע' שרים, למספר בניי ע' נפש שהם מבחי' הוי' ושרש ע"ש מזמ"ל דתהו תע' נפש מבחי' התיקון וזהו שמע שם ע' ואפ"ל אח"כ לגלגלתם וזהו אור שבעת הימים שהוא ג"ר דעתיק זהו אור של שבעת הימים שהם ז"ת דעתיק כמ"ש במק"מ פ' . . וא"כ למשפחתם ע' נפש הם שבעת הימים, לבית אבותם לגלגלתם זהו אור שבעת הימים, ע' נפש לשון יחיד, מצד הביטול כמו ויחן שם ישראל

גמר וזתר, בד"ה וקבל היהודים וקבל לשון יחיד, והיינו לפי שהם יוצאי ירך יעקב וע' מענין יעקב בלק"ת פ' צו בד"ה להבין ענין משמח חתן וכלה כי יעקב אותיות יבקע שבוקע בחי' ישת חשך סתרו שבאור א"ס שאינו לא בבחי' טוב ולא בחי' ממלא להיות מאיר בבחי' גלוי וענין תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב שיורש התהו כו'.

ו) זח"ב פ' שמות דף ה' סע"ב ר' חייא דהו יתיב קמיה דר"ש א"ל מה חמת אורייתא לממנוי בנוי דיעקב דאינון תריסר בקדמיתא ולבחר כן שבעים דכתי' כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים שבעים ומ"ט שבעים ולא יתיר א"ל לקבל ע' אומין דאינון בעלמא ואינון הוה אומה יחידאה לקביל כולתה, וע"ש דהיינו שע' אומין שלהם ע' שרים, שרשם י"ב שרים שבהיכל הרצון ובישראל י"ב שבטים שהם י"ב גבולי אלכסון דז"א ומהם נמשכים ע' נפש, הה"ד יצב גבולות עמים למספר בניו והוה כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם כשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א לעולם בלא ישראל.

זוהר משפטים דצ"ה סע"ב וע"ש דצ"ו סע"א, ומכל זה יש לבאר מש"כ בלק"ת בענין שאו את ראש כל עדת בניי למשפחותם שהם ע' נפש שבהם ועל ידם הוא העלאה ותיקון הבירורים דומ"ל דתהו וע' בלק"ת פ' ראה בד"ה וכל בניך לימודי הוי' פ"ג שעי"ז נתקן ע' תלויה שבתילים סי' פ' בפסוק חזיר מיער העי"ז נמשך כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה כו', ועד"ו י"ל ענין ע' פרי החג שמקריבים ישראל כנגד ע' אומות ועמ"ש מזה ע"פ הללו את ה' כל גוים כו' כי גבר עלינו חסדה, והנה בוח"א דף ה' סע"ב ויכולו אית ביה תלתין וחמש תיבין ובקדושא דאנון מקדישין תלתין חמש תיבין וסליק כולא לשבעין שמהן דקב"ה עכ"ל אפ"ל לפי שהעלאת כל הבירורים שמבררין בששת ימי המעשה מתעלים במעלי שבתא שאו וזא עליות העולמות, ע"כ או העלויי מה שנתברר מזמ"ל שהם ע' בחי' וכנגד זה נמשך מלמעלה מבחי' ע' שמות דקוב"ה, והיינו בבחי' ע' נפש, ובמק"מ שם פי' ע' שמות דקוב"ה הם המוחין דז"א שהם עם לברשיהם ע' אותיות והם נמשכים בכנס"י האפ"ל שהו ענין ע' זקנים כי זקנים מבחי' זקן שקנה חכמה עמ"ש בבוך תרי"ט ב' ע"פ אספה לי ובת"ז תיקון כ"ד דס"ח א' פי' שבעים תיבות דקידוש הם כמנין יין וידוע דין ג"כ גימט' סוד נכנס יין יצא סוד ועמ"ש מזה בד"ה חכלילי עיניי מיון, והיינו כי היין הוא בינה שנק' עלמא דאתכסייא והיין משמח שיצא ההעלם לגלוי, וע' מזה ג"כ בת"ז תיקון מ"ז דפ"ז ע"א, ושם פי' שהיסוד נק' יום השביעי שהוא שביעי לבינה מלמעלה למטה וכל א' כלול מיו"ד וזהו שבעים תיבין דקידוש והיינו מה שמאיר למל' חזו ג"כ נכנס יין שהו"א בינה יצא סוד הוא היסוד י' סוד ומאיר במ' וכמ"ש סוד הוי' ליריאיו ובריתו להודיעם וע' מזה ג"כ בזהר ויקהל דף ר"ז סע"ב גבי כולו סלקין לשבעין תיבין לאתעטרא בהו שבת דמעלי שבתא, ובדף ר"ה ע"א גבי ונקודה תתאה שהיא מ' בהרא לסלקא לעילא בשפירו דעטרין שבעין חולקין יתיר יש שם פ' במק"מ ח"ל וסוד ע' עטרין הם נמשכים מו"ת דעתיק יומין המתלכשים בו' תיקוני

רישא דארין עכ"ל, ויובן זה ע"ד מ"ש בלק"ת בד"ה ביום השמע"צ שמאלו תחת לראשי ושם ספ"ב בענין אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם יעו"ש, וע"ד כל זה י"ל בענין ע' נפש דיעקב ועמש"ל אות ד' בשם עמה"מ.

ז) ובמד"ר פ' ויקרא ספ"ד דקס"ד ד' א"ל בעשו כתיב שש נפשות וכתוב בו נפשות כו' וביעקב שבעים נפש וכתוב ביה נפש אחד דכתיב ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב שבעים ר"פ ואלה שמות, אלא עשו שהוא עובד לאלהות הרבה כתיב ביה נפשות הרבה אבל יעקב שהוא עובד לאלה אחד כתיב בו נפש אחת עכ"ל, וע' בת"א בד"ה וקבל היהודים בהביאור דקס"ג סע"ג ח"ל ולכן נאמר וקבל לשון יחיד כי הנה במ"ת נאמר ויחן שם ישראל לשון יחיד כאלו הם כולם איש אחד ועי"ז זכו למ"ת כמאמר ברכנו אבינו כולנו כאחד כו' עד כי בלמעלה מהחכמה אין שייך שום התחלקות כלל ולכן נאמר וקבל לשון יחיד עכ"ל, מזה מבואר ג"כ ענין ע' נפש לשון יחיד זהו ע"י הביטול ברעותא דליבא שלמעלה מהשכל, ועיין מענין ע' נפש בזהר שמות די"ו סע"ב, ובזהר ר"פ במדבר דקי"ז סע"א ושבעין נפשין ובמק"מ שם פי' שהם ב' חסדים דנו"ה וב' שלישי החסד דת"ת שהם חסדים המגולים ועולים מספר ע' כמ"ש בע"ח שער האונאה ובענין המילה שע"י כריתת הערלה מתגלי ע' בחי' הנ"ל.

ח) בענין דע מאין באת ולאן אתה הולך יש להבין קצת ממ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה לריח שמניך טובים דרש השני ועמש"ל ס"פ בוזקתי סד"ה וילך ראובן.

ט) בענין מ"ש שהעלייה הוא ע"י ב' בחי' במדבר סיני ובאהל מועד עמ"ש סד"ה כנשר יעיר קנו בענין יצרנהו כאישון עינו כי אישון בת עין הוא החושך שבעין ובו דוקא הוא המאור כו' וזהו מי זאת עולה מן המדבר עילוי מן המדבר כו' ור"ל שענין הליכתא במדבר מ"ב מסעות זהו ג"כ להפך וזשוכא לנהורא ובבחי' זו דייקא מתלבשת כח הראי' שהוא להיות עין בעין יראו ועיין ההסבר מזה בד"ה אלה מסעי דרוש השלישי ספ"א ופ"ב, ועיין בת"א סד"ה ויהי בשלח פרעה בענין ויסב אלקים את העם דרך המדבר כו' וע' בזהר תצה דקפ"ד א' וע"ב, ועמ"ש ע"פ ובמדבר אשר ראית.

י) בת"א פ' תצה בד"ה וזכר את אשר עשה לך עמלק פי' ענין ויסב אלקים את העם דרך המדבר, עפמ"ש לכתך אחרי במדבר שבחי' המדבר הוא אחרי ה' הענין כי יש בקדושה פנים ואחור כמ"ש וראית את אחורי וגו' וכתבי' מגלה כתובה פנים ואחור, מובן דבחי' מדבר הוא בקדושה בחי' אחוריים, והנה בענין וראית את אחורי ארז"ל פ"ק דברכות דף ז' סע"א מלמד שהראה הקב"ה למשה קשר של תפילין, ואינא בכהאריז"ל קשר של תפילין דהא מל' דתבונה ולכן הקשר הוא מבחי' עור שהוא אותיות המושבה, וכמ"ש מזה בדרוש אדמ"ר ז"ל ע"פ התהלכתי בתוכם, ובסידור שער הק"ש על דהר פ' פנחס דל"ו ע"ב, ושם בד"ה תו אית בה ש"ע כענין ד' דא הוא קשר של תפילין ושם שזו בחי' לאה שהיא בחי' אותיות המושבה, ולכן איתא

במאיא אית ד' סעיף יר' ד' דור המדבר נק' לאה קשר של תפילין דיעקב והארתה נתעלמה אחרי מות דור המדבר עכ"ל. ועיין בע"ח דרוש דור המדבר ובלק"ת פ' שלח בד"ה טובה הארץ מאד מאד, פ"א ורפ"ה, וע"ש ג"כ לעיל מיניה בד"ה שלח לך פ"א בענין ומדברך נאה ובבחי' פ' כי תשא דקב"א ד' פ"י וראית את אחורי הספירה הנקראת חכמה, והוא קשר של תפילין כמין דלת וידוע כי דלת יסודה חכמה, אבל הכתר לא יושג וזהו לפני לא יראו וע' בלק"ת ד"ה שובה ישראל עד דרוש השני פ"י ג"כ וראית את אחורי קאי על החכמה, ע"ד חכם באחד ישבחנה, לפני זהו הכתר יעו"ש, ובעה"ק חלק התכלית פני"ט משמע וראית את אחורי קשר של תפילין זהו בחי' פנים שאינם מאירים וכן בפרדס ערך קשר משמע שהמל' נק' קשר של תפילין וכן מבואר בהדיא בהר"ק פקודי דר"ל סע"א וע"ב ח"ל וראית את אחורי הא תנינן דאחוי ליה קוב"ה למשה קשר של תפילין לפני אליו תפילין ממש, לפני אליו תפילין דאינון רזא עילאה שמה קדישא, אחרי איהו רזא דקשרא דתפילין והא ידיעא לגבי חבריא, בגין דזא אספקלרי' דנחרא דזא איהי אספקלריא דלא נהרא, כו' ורזא דא קול ודבור כו' והם ג"כ ש' הוי' ושם אד' יעו"ש, וע' בפרדס ערך אספקלריא אך קשה הרי משה נתנבא באספקלריא המאירה וא"כ איך נאמר בו וראית את אחורי שלפי הנ"ל הוא אספקלריא שאינה מאירה עכ"פ לפ"ז בחי' מדבר שהוא בחי' לכתך אחרי הוא המל' הנקראת אחרי הוי' ועיין בלק"ת פ' ראה ע"פ אחרי הוי' אלקיכם תלכו ובסיפור דרוש אחר ג"כ ע"פ אחרי הוי' אלקיכם תלכו, ובמאיא אות מ"ם סעיף ס"ג מבואר דהקליפות נק' מדבר ולכן אין בו זריעה אסתריס ולא עביד פירין וזה ע"ד שנתל' סעיף ט' וגם פ"י דאחוריים דגו"ן נק' מדבר וזה כמ"ש סעיף זה.

יא) וכל זה בענין מדבר סתם אבל מדבר סיני משמע ודאי שהוא במ' כמ"ש בזח"ב פ' בשלח דס"א א' א"ד יתחיה לא קריבו ישראל לטורא דסיני עד דעאלו בחולקא דצדיק חכו ביה מגלן דכתיב ביום הזה באו מדבר סיני ביום הזה ממש דייקא וכת' ואמר ביום ההוא הנה אלקינן זה קיוינו לו עכ"ל והיינו כי פ"י ביום הזה היינו בחי' צדיק שנק' זה, וכמ"ש בזח"ב פ' בא דל"ז ע"ב ועי"ז באו למדבר סיני שהוא המ' וע' בזח"א בהשמטות תוך סי' כ"ה ד"י ע"ב ת"ח כתי' בחדש השלישי כו' יעו"ש ובת"א פ' יתרו סד"ה בחדש השלישי, ובזוהר ר"פ במדבר דק"י ע"ב במדבר סיני באהל מועד, אי במדבר סיני אמאי באהל מועד אלא זה לאורייתא חד למשכנא, משמע התורה והמשכן הם זר"ב וע"ש בהשמטות רס"י כ"ה הנ"ל ד"י סע"ב מזה, ומשמע דמדבר סיני הוא כנגד ז"א שהוא התורה ואהל מועד נגד המ', וזה הפך ממשל' (הג"ה ז"ל ע"ד שפירש בת"א פ' יתרו סד"ה בחדש השלישי בענין מדבר סיני שזהו הדבור בדי' שנק' מדבר כי הוא בחי' ואשים דברי בפיך דבור האדם זהו טפל ע"ד תען לשוני ואמרתך לכן נק' בשם מדבר להקטין הענין של דבור האדם וזהו וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר יעו"ש אי"כ לפ"ז אי"ש דמדבר סיני הוא התורה, ומזה נמשך במ' הנק' אהל מועד, וע' זהו וישלח דקס"ו ע"ב בפ"י ויעקב איש תם יושב אוהלים ועמ"ש ע"פ אלה פקודי המשכן דע"י אלה ופ"ו שיתא סדרי משנה זהו פקודי המשכן שהוא מ', א"כ זהו והמשכה מבחי' מדבר סיני באוהל

מתעד עכ"ה). אך י"ל עפ"מ"ש במד"ר פ' ויצא פס"ח ע"פ והנה סולם זה סיני אותיות דדין כאותיות דדין, ושם והנה מוצב ארצה ויתייצבו בתחתית ההר וראשו מגיע השמימה וההר בוער באש עד לב השמים, ובפרס ערך סולם צדיק או ת"ת מוצב ארצה מלכות וראשו מגיע השמימה והוא בינה כו', לפי"ז אי"ש חברי המק"מ פ' במדבר וע' במא"א את סמך סכ"ח מענין סולם וסל"ה מענין סיני ועיקר בת"א פ' אראא סד"ה וידבר כו' אראא בענין למה נק' שמו הר סיני שירדה שנאה לעובדי גלולים כו', וע' במא"א אחת ה' ס"ו בענין הר ציון, הר סיני ומשם יובן מה שעיי"ז ירדה שנאה, וגם יובן ע"ד מ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה כי עמך מקור חיים בענין הבט משמים וראה כו'.

יב) ומדברך נאה לשון דיבור, בת"א פ' יתרו סד"ה בחדש השלישי פי' מדבר הוא דבור בתוספת מם להקטין הענין והיינו שהדבור הוא בבחי' ביטול ע"י דבר ה' המדבר בו ועיקר מזה בלק"ת סד"ה אלה פקדי המשכן ספ"ח שזהו ענין איתמר בן אהרן, לשון אתמר שבגמרא ע"ד אז נדברו יראי ד' ובהביאור שם ספ"ז ובד"ה ששים המה מלכות דרוש השני פ"ג בענין אשר אזכיר את שמי ושם מיירי בבחי' הדבור בד"ת אך כמ"כ י"ל ג"כ בענין הדבור בשמו"ע שהרי מקדימים לומר אד' שפתי תפתח ופי' יגיד תהלתך כמבואר בד"ה שה"ש דרוש השני בענין השמע לאוניך מה שאתה מוציא מפיו שבחי' אתה הוא עולם הדבור מוציא מפיו הדבורים כו' וע' בת"א סד"ה השמים כסאי ובד"ה יהודה אתה ובלק"ת בשה"ש בד"ה שימני כחותם פ"ג וע' בסידור בד"ה יאצרי ד' אלקיכם תלכו גבי ובקולו תשמעו מענין השמע לאוניך מה שאתה מוציא מפיו וע' בסידור שער ר"ה בד"ה אד' שפתי תפתח ג"כ ע"ד הג"ל, ולכן ע"ז נאמר ומדברך נאה, והו' ג"כ ענין במדבר סיני דארו"ל והנה סולם זה סיני וידוע כי התפילה נק' סולם מוצב ארצה כו' י"ל ומדברך נאה כי מאותיות התפילה נעשו כתר ועטרה והיינו ע"י שהם אבנים טובות ע"י והטוב בעיניך עשיתי סמיכת גאולה לתפילה וע' במד"ר פ' ויקרא פ"ב דקס"ז ד' ע"פ הבן יקיד לי כו' כי מדי דברי בו די דבורי שנתתי בו כי בודאי דיבורי בו יש לפרשו כהג"ל בענין מה שאתה מוציא מפיו והו' דיבורי בו ר"ל דיבורי מלוכש בדיבורו כמ"ש ואשים דברי בפיך, עו"ש אפילו בשעה שאני מדבר עמו אינו יכול לסבול והיינו ענין על כן המו מעי לו רחם ארחמנו וע"ש ביפ"ת, ובענין מ"ש וכשמתלבשת בבי"ע נק' מדבר בתוספת אות מ"ם פתחה לפי שאז יש פתח ומבוא לחיצונים לינק ממנה ע' בלק"ת בשה"ש בד"ה שחורה אני ונאזה דרוש הראשון ספ"ד בענין בני אמי ובד"ה אלה מסעי דרוש השני פ"א בענין גאלמתי דמיה, ואפ"ל זהו תוספת המם דמדבר להקטין ענין הדיבור ע"ד כל המוסף גרע וחי' פקדי דרל"ג ע"ב, והיינו כמ"ש בת"א פ' ויצא בד"ה ושכתי בשלום ובהביאור בענין חוץ, ענין גרון רק בחי' גרון זהו כשהקול יוצא כדרכו בלי עקוב ובלוי מונע אבל חוץ אותיות נחר היינו מ"ש יגעתי בקראי נחר גרוני והיינו כשגובר בו יסוד האש כו' יעו"ש והו' ענין מדבר שבמדבר גובר יסוד האש שמחמת זה אין העפר ראוי לזריעה ולצמיחה ולכן שם אין הדבור מאיר בגילוי ויש גם לקליפות וסטי"א יניקה האחיה בהמשכה זו יעו"ש, בתורה אור בהביאור, ומה שזהו ע"י תוספת המ"ם פתחה יש להעיר מ"ש בוח"א

בהשמות רסי' כ"ג בענין והיתה לד' המלוכה בקדמיתא אקרי ממלכה בנין דינקא לתרין סטרין לימינא ולשמאלא והשתא מלוכה אקרי בנין דינקא לימינא.

יג) ובענין שהיא בבחי' מדבר בארץ ציה זהו ענין מ"ש בתילים סי' מ"ב בענין כאיל תערוג על אפיקי מים כו' צמאה נפשי לאלקים כו' לאל חי תע' זח"ג פ' אחרי דס"ו ע"ב ודס"ח ע"א דבחי' צמאן הזה הוא לאפיקי מים מבחי' ונהר יוצא מעדן כו' משא"כ בהיותה בבחי' מדבר אין מאיר מבחי' אפיקי מים כנ"ל והיינו מ"ש תלים סי' ס"ג מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה כו' צמאה לך נפשי בארץ ציה ועיף כלי מים דארץ ציה היינו מדבר שהוא יובש ואין שם מוצא מים וכמ"ש בארץ ציה וצמא יחזקאל סי' י"ט ו"ג. והנה ע"י צמאון זה גורם המשכת ונהר יוצא מעדן כו' לרות הצמאון וכמ"ש ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים בתלים סי' ק"ז ל"ה. והו ענין אהל מועד כי מבאר שם בזהר דס"ה א' דבחי' אפיקי מים הנ"ל נמשכים ע"י צדיק. והנה אהל מועד גימטריא יוסף שהוא צדיק עליון והיינו כי ונהר יוצא מעדן יובל שמו והוא המשקה עצי הגן וגם עץ החיים מקבל ממנו כמ"ש והיה כעץ שתול כו' ועל יובל ישלח שרשיו. ובחי' צדיק הוא הממשיך מבחי' יובל וזהו ענין בן פרת יוסף. הוא פרת הוא דמעיקרא בחי' ונהר יוצא מעדן כו' וגם כמ"ש כי אתי עזבו מקור מים חיים הרי הוא ית' נק' מקור מים חיים ובהרמב"ן פ' תולדות הבארות רומזים לבהמ"ק ובמד"ר פ' יוצא והנה באר בשדה זה ציון. א"כ הצמאון לאל חי שזהו בחי' במדבר סיני גורם ההמשכה דבחי' באהל מועד שהוא ההמשכה מבחי' צדיק עליון וע' בזהר ויקרא דט"ו ע"פ צדיק ה' צדקות אהב. א"כ מכל זה מובן דכדי לתקן בחי' מדבר מה שממנו פתח ומבוא כו' זהו ע"י בחי' ומדברך נאוו להיות צמאה לך נפשי. וכן הוא בנפש בעבודת ה' כמ"ש בת"א פ' ויצא שם בהביאור דף ל"ו ע"ד ח"ל ובין בכל נפש שעסק בתורה שלו הוא בבחי' נפרד ולא בבחי' ביטול כו' מחמת תגבורת האש והחמימות שמצד גופו ונה"ב אשר נמשך אחריהם עכ"ל. והו כענין בחי' מדבר. והעצה לזה להיות ומדברך נאוו. היינו ע"י דיבור התפלה ברשפי אש וצמאון שאפילו כל העולמות עליונים הם בחי' מדבר ושממה כו' ע"ד אשר שם שמות בארץ א"ת שמות אלא שמות כו' אשתארן כולו שמהן כגופא בלא נשמתא כו' ראו עתה כי אני הוא עיין זח"ב פ' משפטים דק"ח ע"ב ונתבאר מזה ע"פ עתה ידעתי כי גדול הו'י מכל אלקים כי בדבר אשר דוד ומ"ש שהצמאון לבא לבחי' ראו עתה. ולעיל נתבאר שהצמאון הוא לבחי' אפיקי מים כו' אפ"ל דהכל א' כי הראייה זהו בחי' נבואה ואפיקי מים הם נר"ה שבהם ועל ידם נמשך הנבואה. וגם כמ"ש הבחי' פ' מקץ דנ"ד ע"ב ע"פ והנה יעומד על היאור. דיאור ונהר שניהם מלשון אורה וגם הגשמים נק' אור כמ"ש על כפיים כסה אור והרי אור זהו ענין ראייה. ובענין רעבים גם צמאים כו' ויצעקו ר"ל ע"י נק' מדבר סיני שנמשך ממנו שגאף על הרע. כמ"ש אהבי ד' שגאו רע. כי הרע מסתיר מלהיות בחי' ראייה ובחי' המשכת ונהר יוצא מעדן. ומ"ש שלכן עיקר תקון התפילה היה אתר חורבן בהמ"ק עיין מזה

בלק"ת פ' חוקת בד"ה ויעש משה גחש נחשת וכן מבראר בפע"ח שער הראשון פ"ז דל"ז ע"א ברפוס דובראוונע ח"ל ואמנם אחר שנחרב בהמ"ק בעזובותינו נסתלקו המחזין מזו"נ (ע' בה"ז פ' בלק על המאמר שם דקצ"א א' ע"פ שחזרה אני ונאזה) ולכן אנו צריכים להתפלל תמיד בכל יום כדי להחזיר למקומן את המחזין כדי שידווגו זו"נ (ווג זה זה ענין המשכת ונהר יוצא מעדן, וע' ביאור דמוחה מימין בענין קטן אינו מוליד כו') אבל קודם שנחרב היו זו"נ פב"פ (ע' בלק"ת פ' תצא בד"ה כי ההרים ימשו בענין מפני מה לא נאמר גון באשרי ושם עוד בענין ואגודתו על ארץ יסדה) וכמעט שלא היינו צריכים להתפלל כי לא היה בהם חסרון ולא היו צריכין אל תפלתנו להמשיך מחזין לזו"נ עכ"ל, גם כפשוטו י"ל כי תפלות במקום תמידין תקטנם, וא"כ כשהי' קרבין התמידין ממש לכן לא היו צריכים כ"כ לתפלה, הכול ענין א' כי ע"י התמידין מעוררים בחי' התחיות נשואת כמ"ש בד"ה לבבתיני אחותי כלה ועי"ז ממשיכים המחזין לזו"נ כו' ובחי' פב"פ כו', והנה זוג זה פירושו השפעת התכמה הרעת ע"ד שארז"ל ביום חתונתו זה מתן תורה וכמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה שחזרה אני ונאזה דרוש השני בתחלתו וזהו ג"כ ענין המשכת ונהר יוצא מעדן כו' הנ"ל.

(יד) ומ"ש בפ"ב בענין אהל מועד, מלשון ונועדתי אותיות ונחעתי והאדם ידע ז"ס הייחוד, וה"ע כי אל דעות, ועמ"ש בהגהות לד"ה את שבתותי תשמרו בענין ומקדשי תיראו שארז"ל פ"ה דברכות דל"ג א' גדול מקדש שניתן בין שתי אותיות ר"ל בין ב' שמות הוי' אד' כמ"ש פעלת הוי' מקדש אד', והיינו שע"י בהמ"ק נמשך יחד הוי' אד' שהוא המשכת אור א"ס ע"י האצ"ל להאיר בבי"ע שזהו ע"י שם אד' והיינו יחד הוי' אד', גימט' אמן ולכן נאמר ואתחנן כו' אד' הוי' אתה החלות, ועמ"ש סד"ה כי כארץ תוציא צמחה, בענין כן אד' הוי' יצמיח צדקה ותהלה כו', וכמ"כ ארז"ל שם גדולה דיעה שניתנה בין שני אותיות כי אל דעות הוי' ודיעה היינו ענין ונועדתי, ועמ"ש ע"פ אלה פקודי המשכן משכן העדות, ומזה יובן ענין מועד, וא"כ שייך ללשון מועדים, שהם מועדים לשמחה זמן גלוי עלמא דאתכסיא בחי' בעטרה שעטרה לו אמו שמוה נמשך הייחוד כמבואר בזהר ר"פ וארא ע"פ עד תאוות גבעות עולם, והו' שמתחלה צ"ל בחי' אהל ומקיף היינו בחי' בעטרה שעטרה לו אמו, ובמא"א אות א' סמ"ד אהל גקרא יסוד דבינה הנמתח ונעשה כעין אהל על ראש יעקב ורחל ובפרט בליל שבת בסוד סוכת שלם עכ"ל, וע' בפע"ח בכונת ליל שבת בענין ופרוס עלינו סוכת שלומך, והיינו שעל ידי מקיף ואהל זה נמשך אח"כ השלום וה"ס מיתוק הגבורות כנוצר באג"ה וסי' י"ב זהו עצמו ענין הייחוד וע' בסידור בענין נטילת לולב בסוכה דיקא זהו ג"כ ע"ד הנ"ל כי הלולב זהו המשכת הרעת לנטי' וצ"ל ע"י המקיף תחלה שיהו ענין הסוכה ע"ד סוכת שלום וזהו ג"כ ענין אהל מועד, והנה אהל מתעד גימטריא יוסף וכמ"ש במא"א שם היינו כנ"ל בענין בן פורת יוסף וע' בת"א פ' ויגש מה ג"כ איך המשכן הוא בבחי' יוסף.

טו פ"ג בענין שאהרן מעלה הנרות זהו ע"ד ע' נפש כמש"ל ס"ה ומשה שושבינא דמלכא בחי' אהל מתעד הנה משה ויוסף הם תרין ווין כמש"ל סעיף ב' ועין עוד בהור בראשית דכ"א ע"ב ע"פ ויקח משה את עצמות יוסף עמו דהפי' שהשפעת משה שהוא הדעת בבנסי' זהו ע"י יוסף ע"ד אלה תולדות יעקב יוסף שנתבאר בד"ה בן פורת יוסף וע"כ בחי' אהל מתעד זהו ע"י משה וההמשכה ע"י צדיק יסוד עולם ולכן אהל מתעד גימטריא יוסף כנ"ל. בענין תפקודו ע' ממי' המספר זהו ע"ד ע"ס שעיינו מתקשרים באוא"ס כו' ומ"ש פ"ד בענין ג' בחי' למשפחותם ע' נפש האח"כ לבית אבותם י"ב שבטים ויעקב ואח"כ לגלגלתם י"ל כל זה יש בשבת כי הקיחיש ליל שבת ע' תיבות דוגמת למשפחותם הויינו שע"י העלאת הביורורים מכל ימי השבוע שנתברר מזמ"ל דתו ועלייתם בבחי' ע' נפש ועין בת"א פ' תרומה גבי אמצאך בחוץ בפ"י קונה שמים וארץ זהו אומרים בברכה מעין ז' שאומרים בלילי שבת הרי שאז העלאת הביורורים האח"כ ביום שבת שזרית ומוסף י"ל ע"ד לבית אבותם כי סעודת שחרית יש פ"י שהוא בוא"ה ונק' יעקב, וגם אז עליות זו"ג למקום או"א ממש וזהו לבית אבותם וגם אז י"ב לחמים נגד י"ב שבטים שלמעלה מע' נפש והסעודה ג' בע"ק כן פ"י הבחי' וכן יש פ"י א' כזהר וזהו לגלגלתם ועמ"ש ע"פ אספה לי שבעים איש ע' זקנים נגד ע' יו"ט שיש בשנה, וזהו ע"ד אהל מתעד וזקנים ע"ש שמאיר בהן עת"י א"כ לכאורה זהו למעלה גם מי"ב שבטים, ועכ"ז י"ל ע' זקנים הוינו מעת"י דבריאה י"ב שבטים למעלה מהם וגם הם נק' זקנים כמ"ש במד"ר פ' ויחי פצ"ט ע"פ האספו שמינה אחתן זקנים אח"כ יעקב ת"ת דאצי'.

א"ה הערות על הלכות פ' במדבר בד"ה במדבר סיני (השני).

שטה הירידה * צורך עלי' היא (ד"ב ע"א). בת"א פ' יתרו בד"ה זכר ושומר פ"י להעלותם מבחי' איהו וגרמיהי לבחי' איהו חיהי, וע' בד"ה מקושש דתקע"א ובד"ה וארא, גם העלי' נק' מבחי' עומדים לבחי' מהלכים כמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא. תפי' הליכה זהו היחוד עליון כמ"ש בד"ה ונתתי לך מהלכים. והו"ע ולאן אתה הולך, וע' זח"ג ויקרא ד"ו ע"ב בפ"י ויהי קול השופר הולך דענין הולך ע"ד כל הגולים הולכים אל הים הוינו בחי' מעין הנובע ואינו פוסק שתמיד נמשך נביעה וחדשה מהמקור הוינו המשכת אור חדש מאוא"ס שנק' מקור מים חיים כמבועי דמין דלא פסק, וזהו בעבר הנהר ישבו אבותיכם כו'.

ב) שטה מהו * היתרון והמעלה. ועמ"ש בד"ה וילך ראובן וימצא דודאים דבחי' אן שתוא דבר שיש בו מקום שייך על תחיה לפי"ו לק"צ.

סטה הירידה : בדפוס תרס"ד ואילך דף ב, א. שורה : מזי.
סטה טהו : שם : בפ"ט.

ג) עמוד ב' שטה אמרו * — כביכול. ע"ד ויצא מן בת ציון כל הדרה הארז"ל זה הקב"ה שנא' הוד והדר לבשת דהיינו ע"ד דסליק לעילא כנו' בתרא בד"ה ארא, ונשאר הדבור שהיא מל' בל"ג הפנימי' וכענין וכן אנת תסתלק מינייהו אשתארו כו' ומקבל רק ממדיוני' ואתורים של המדות כנו' בתרא בד"ה כי אברהם לא ידענו ואזי נק' כרזל לפני גוזזי נאלמה בד"ה את קרבני לחמי.

ד) שטה ותחבולותיו * — בהבלי עולם. וזהו"ע נפילה כו' בד"ה כי ההרים ימושו וע' בתרא פ' נח בד"ה מים רבים ובד"ה כי אתה גרי גבי ענין יגיה חשכי, ולקמן בד"ה וארשתוך לי בענין סלה חגרת.

ה) עמוד ג שטה צמאון כארץ מדבר וצי', עמי"ש בהביאוד סעיף ד', וזה שאמרו רז"ל ויצא מן בת ציון יש לנו מנה אחת יפה שנא' ה' מנת חלקי, וזהו ע"ד לבי ובשרי ירגנו אל אל חי מהו"ע ית' בד"ה וארשתוך לי, וכענין ועמך לא הפצתי, וזהו"ע האפיה בחי' אש שלמע' מבחי' מים לדבקה בו. הע"ד העלא' מן עולם התהו וזהו ע"י מאדך שלמע' מהכלים. וזהו"ע קבלת עומ"ש שלמע' מעול מצות בסידור שער הק"ש. והנה אין הדינן נמתקים אלא בשרשם ולכן העלאת המל' ממדבר דק"נ הוא ע"י מדבר הגדול העולם התהו. ועי"ז מי זאת עולה מן המדבר עלויה מן המדבר כאישוך בת עין שהוראי' גמשכת בשחור שבעין כירור ב"ן כו' ועמי"ש מענין מי זאת עולה מן המדבר בד"ה ויושט המלך לאסתר, וע' ברבות פ' שמות פ"ב ע"פ וינהג את הצאן אחר המדבר כו' ועמי"ש ע"פ ואני אראה בשונאי, גם בחי' מדבר הוא ע"ד שפי' בחז"ג בלק דקצ"א ע"פ שחורה אני דאזעררת גרמה ונעשית בחי' י' זלית בה חיוורו כו' הוא כענין כת אחת אומרת קדוש פ"א רצון א' כו'.

ו) שטה כל * — דרגין כו', ועמי"ש בד"ה ובבואה לפני המלך בענין אשר שם שמות כו'.

ז) שטה צמאה * ואבא ואראה וגו'. נראה כי הראי' עין בעין, יראו זהו"ע היחוד, וכדפי' בעה"ק ח"ג פל"ו ענין עין בעין נראה. והטעם י"ל כי ראיית הנביא היא ראי' שכלית וא"כ זה שיומשך ח"ע בהשגת הנביא וזהו ביחוד כדלקמן 'בענין אהל מתעד וכן ונועדתי לך שמה זהו"ע הראי' שראה משה. גם כי ענין הדעת נק' ג"כ ראי' כמי"ש אתה הראת לדעת וכן הלכי ראה הרבה חכ' הדעת, גם כענין יונתי הסתכלות, צאינה וראינה כו'.

שטה אמרו : שם ב, ב : ונקרא.
שטה ותחבולותיו : שם : איש.
שטה כל : שם ב, ג : כל העולמות.
שטה צמאה : שם : זו שיהי.

ז) שטה וצמאון * — הרע, וכענין האת עשו שנאתי, וגבי יצחק נז' שאהב את שונאי' והיינו כי מאחר שלא יגורד רע, ע' בדבאיאר סוף את א' שמה מונע השראתו של הקב"ה איכ' החפץ בקרבת ה' צריך לשנוא בחי' מדות הרעות כמו ששונא סם המות' הממית, כך הרע את המות זאת הרע.

ח) שטה מדברך * — וצמאון כ"ו. נמצא התפלה צ"ל בב' בחי' הצמאון לאל והשגחה על הרע.

שטה והתחברות * מלשון והאדם ידע כ"ו. עמ"ש בענין מ"ש הרמב"ם במר"נ פ"ו איש ואשה כ"ו כאשר יאמר משל הקדמני שנמצא הוא יחד ממש המשכת הדעת כמו שהטפה במשכת ממוח הדעת ונתגשמה כך כשימשך באדם וידעת היום כ"ו כי הוי' הוא האלקים לכן נק' כנס"י אשתו וזהו ומלאה והארץ דעה כ"ו.

שטה והשביע * נפש שוקקה כ"ו. עד"מ כמו שהנקבה מקבלת ניהא ועונג בקבלת הטפה שבוה נתמלאה תשוקתה כמ"ש האל אישך תשוקתך וכמ"ש בלקו"ת פ' מטות סד"ה עיני כל בענין ומשביע לכל חי רצון, וזהו שבע ביום הללתיך להמשיך בחי' שביעה שובע שמחת כ"ו.

יא) * שטה ביום * — בחי' צל. ע"ד שנת' בתו"א סד"ה ויקהל משה שמתחלה נמשך האור בדרך מקיף ואח"כ מאיר באו"פ כ"ו וכמ"ש בד"ה ענין המרגלים בענין עגולים ויורש. גם כמ"ש בד"ה עיני כל הנ"ל בענין שצ"ל חופה קודם היחוד כ"ו ועמ"ש בד"ה תורה צוה כ"ו, וזהו שמטלו תחת לראשי ממדבר סיני וימינו תחבקני אהל ואח"כ מועד זהו היחוד, ובחי' זו למטה זהו ע"י תפלה מדבר סיני ומצות ותורה אהל מועד ג' הברים שהעולם עומד תו' ועבודה וגמ"ח. ה"ש ברבות תרומה ספל"ג ע"פ מאת כל איש אשר ידבנו לבו אפי' אחד מישראל יכול לעשותו כ"ו היינו להמשיך יחד הנ"ל ע"י שימשיך הדעת בה' כאלו רואה.

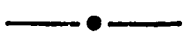
יב) שטה ומתגלה סעיף ג'. אהל מועד כ"ו כי הנה כתיב כי אל דעות ב' דעות ד"ע וד"ת כנו' בכמה דוכתי וסד"ה משה ידבר, והיחוד זהו ע"ד יחיב וזכמתא לחכימין שתומשך השפעת ד"ע בד"ת ע"כ המשכה זו ע"י משה שהוא ד"ע כ"ו, ועמ"ש ע"פ וידעת היום ובד"ה החלצו, גם משה נתנבא בזה זה ספר תולדות.

שטה וצמאון : שם : שגאה.
 שטה מדברך : שם : נאווה.
 שטה והתחברות : שם בעמוד ד : התקשרות.
 שטה והשביע : שם : כ"ו והרחה.
 יא) : סעיפי ט"י לא נסמנו בכח"י.
 שטה ביום : שם : דרוש השני.

יג) שטה להיות. * ד"ג ע"א אש סי. כמ"ש מי זאת עולה מן המדבר מקטרת מצד הקטרת ע"י אהרן וזה נק' עולה מן המדבר כו'.

יד) שטה מצרים. כו' סוד מרע כו'. ע"ד אשר אתם זונים כמו הוונה אסורה לאישה כך אם אינו סוד מרע נק' זונה כמ"ש כי אאתי עזבו כו' לחצוב להם מזרות נשברים כו' מים הרעים חב"ד דקליפה כו'. ע"כ צ"ל ולא תתורו. והו"ע מנחת העומר שהיא משעורים כמו מנחת קנאות בדיקו ראשת חיל ולכן עיקר ספירת העומר בחדש השני ליצי"מ כו' האזי שנמצאת טוהרה אזי היחוד בחדש השלישי ביום חתונתו זה מ"ת.

טו) סעיף ד. * רחמנות קו האמצעי דע"י בריח התיכח ע"כ להמשיך הדעת שהוא היחוד זהו ע"י רחמנות ועמ"ש בענין אב הרחמים ואב הרחמן. וענין לגלגלתם י"ל זהו גם בחי' שלמע' מהדעת רק בחי' משכיל לאיתן וא"כ למע' מבחי' יחוד ע"ד יש אחד ואין שני כו' כי היחוד כשנק' אדם ואיש אבל בחי' כתר כי לא אדם הוא כו' ואין שייך בזה דעת כ"א רעו"ד זהו ספי' כתר שבנפש מזולי' עד יעבור עמך כו' ולכן אמר ריב"ז א"י באיזה דרך כו' אף שעסק כל ימיו בתורה כו' רק שנסתפק בבחי' כתר שבנפש כו'. ועז"נ שאו כו' לגלגלתם.

שייך לתורה דמדבר סיני הנ"ל תקס"ג. עיין ביאור ע"פ אני הנה בריתי, תרע"י דג"ע אסתמו רק חיצוני' יורד לברך כמו כח המעכל וכי' לפי"ז חיצוני' המל' נק' מדבר, והשעשוע בחצות עם המל' שירדה צ"ל דאו סבר עולה המל', וע' בתורה וביאור דבאתי לגני שנדפס בסידור.

בעז"ה שבי"ק פ' במדבר דתקצ"א ששמעתי מפ"ק אדמו"ר מני"מ שליט"א

שאן את ראש כל עדת בניי כו' במספר כל זכר לגלגלתם, אתה ואהרן ואתכם קדי' איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם כו'. הנה בתחלה י"ל שרש ענין המספר הזה ולמה נכתב בתורה, כי אם היו מספרם אז כך, ולהמשך הזמן נתוסף הרבה מן המספר

שטה להיות : שם : נשמות.
שטה מצרים : שם : וזהו באחר.
סעיף ד' רחמנות : שם : הא.

הראשון, אי"כ ללא תועלת הוא זכרון מספר הראשון ולמה לנו להודיע שהי' כך מספרם פעם א' כו'. אך הענין הוא דהמספר הזה הנכתב בתורה, הוא מספר הקצוב למעלה בבחי' דגלים של המלאכים עליונים בחי' מרכבה עליונה הנראים את הכסא דשכינה בחי' מל' דאצ"י כמבאר בזהר פקתי בפרטיות מספר הדגלים עליונים מחנה דרום כך וכך, ומחנה צפון כך וכך, וכמאמר והחיות נושאות ומנושאות עם הכסא כי המלאכי' דבריאה פני ארי' אל הימין כו' הם מרכבה לבחי' חסד כו' וכידוע, וכדוגמא עליונה זו דמרכבה דבריאה היו אז בני' בדגלים סביב למשכן כו' ובמספר מכוון ממש, כמו דגל מחנה יהודה של צד מזרח הי' מספרם קפ"ז אלף וד' מאות ודגל מחנה ראובן תימנה הי' מספרם קנ"א אלף ות"ג, וכמו"כ הוא מספר הקצוב למעלה בדגל מחנה מזרח מששת ימי בראשית קפ"ז אלף ות' מלאכים ולסטר דרום קנ"א אלף ות"ג, ועד"ז מכוון במספר הזה ממש ג"כ בבחי' מרכבה דמלאכים דאצ"י לגבי המאציל וכו' כמבאר בספר שירה דשרש י"ב שבטים למעלה הם הנקראים י"ב תחומי גבולי אלכסון כו' מלשון שבט וענף, שיוצאים כחות מיוחדים מגופו ושרשו של אילן, זה פונה לכאן וזה לכאן כו', כמו"כ עד"ז יוצאין כחות אלקות בין בבחי' אצ"י בין מאצ"י לבריאה יש מאין כו' שנקראים מרכבה, והם כמספר מכוון מראשית האצ"י והבריאה, גם אלפיים שנה קודם כו' נמנו במספר הזה, ולהיות כי הם בחי' אלקות ממש בעולם האצ"י היו כנ"י או בחי' מרכבה אליהם במספר מכוון ממש, כי היו כנ"י כדוגמת י"ב שבטים דאצ"י הנק' שבטי י"ה ממש וד"ל, ולפי שכחות האלקי' בבחי' שבטי י"ה הנ"ל המה נצחיים לכך נכתב מספרם בתושב"כ שהיא נצחית כידוע, והנה באמת שרשי הנשמות הגבוהות הרבה מן המלאכים כידוע ששרש הנשמות עלו במח' עילאה דבחי' כתר עליון וכמ"ש לעתיד הנה ישכיל עבדי כו' גבוה מאד בבחי' מאד העליון, והמלאכים כבר נאצלו ונבראו בבחי' יש מאין בלבד, דהיינו בבחי' נפרד ממש, כמ"ש ומשם יפרד כו', משא"כ הנשמה היא חלק אלה ממעל ממש כשעלתה במח' כידוע, רק שהושפלה וירדה להתלבש בחומר הגוף, הנה מצד גה"ב היא שפילה הרבה מן מדריגת המלאכים, ואמנם כאשר יזדכך חומר הגוף או תעלה לשרשה ומקור חוצבה שגבוה הרבה מן המלאכים, והוא בבחי' כ"ע דמל' דאצ"י וזהו במספר כל זכר לגולגלותם הוא בחי' גולגלתא דנוק' וכו', ומשה ואהרן דוקא ישאום ויגביהום עד לשרשם זה בבחי' גולגלתא וכמו שא' שאו את ראש כו' לפי שהם שושבינים דמטרוניתא כידוע, ואמנם יש לדקדק כשנפקדו ע"י משה ואהרן והיו כדוגמא דמרכבה עליונה כנ"ל ונתעלו עוד למעלה מהם והוא בבחי' כ"ע מצד שרשם העצמי כו', למה הוצרך לנשיאים שיהי' איש איש למטה כו', וגם למה הוצרך להגביה ולהעלות את הנשיאים באמרו את ראש דוקא כו'. הענין הוא דיש ב' מיני עליות, האחד אשר התחתון עולה מלמטה למעלה מעלה, והב' אשר העליון יורד ומשפיל א"ע להגביה את התחתון שהוא בבחי' מלמעלה למטה כו', כמשל הדבר המונח בארץ שיש ב' אופנים בעלייתו, הא' העומד למטה יגביהנו עד מקום שיוכל לעלות, והב' אשר העומד למעלה ירד ויכפוף ויגביהנו, ובודאי יתרון מעלת המגביה מלמעלה למטה, ע"ז שמגביה מלמטה למעלה עא"ק ושיעור, שהרי יוכל זה העומד למעלה להעלותו עד מקום מדריגתו ממש, וזה שעומד למטה

לא יגביהנו כ"א עד מקום שידו מגעת בלבד כו'. ועד"מ זה יובן למעלה שיש ב' מיני עליות המל', האחת אשר תעלה מצד עצמה, והוא בחי' ז' נעדרות אסתר הניתן לה כו' וכמ"ש תובלנה כו' והם בחי' ז' היכלות דבריאה שבז' בפי' פקודי שמעלים את המל', והם נמשכים בסדר המדריגות בתפלה מב"ש עד שמו"ע כידוע, והוא עד"מ המתעלה ע"י התחנות העומד למטה כו'. והוא בחי' העמ"ן דמלאכים פני אר"י אל הימין כו', וכמ"ש גבורי כח עושי דברו כידוע בזה והב' אשר ירד הארות אורות עליונים הם המלאכים העומדים בבחי' ז"א דאצי' כו', ונק' ז' סריסי המלך אשר העמיד לפניו כו' שיעלו אותה מלמטה למעלה ועד"מ הג"ל שהעליון מעלה עד מקום מדריגתו כו' כמו"כ אין שיעור וקץ לעלי' זו של המל' כאשר תתעלה ע"י בחי' ז' סריסי המלך ז"א דאצי' כו', וגם ערד זאת יתרון מעלתם שיוכלו להעלותה גם כשתהי' בתחתית המדריגה לפי שכל היותר נעלה יותר יוכל להשפיל א"ע למטה ביותר כידוע וד"ל.

והנה ז' סריסים הנ"ל שודמ"ט להיות עד"מ השושבין הוא השליח מאת החתן להביא את הכלה, ואינו שליח של הכלה, אלא הנערות המשרתות שלה בלבד, ואמנם שוש' דמ' הוא המוליך את החתן עצמו כו', ועד"ו יובן למעלה בהיות ידוע דאהרן כה"ג הי' שוש' דמט', פי' שליח מבחי' ז"א דאצי' הנק' חתן, להביא את הכלה היא כנ"י בחי' מל' דאצי' למעלה, וה"ו בדרך עלי' של העומד למעלה כשמגביה למעלה את התחנות, ע"י שמשפיל וכופף כנ"ל, ולהיות כן לא היה אהרן לבדו מעלה את כנ"י מלמטלמ"ע, מפני שלפי עוצם מעלת מדריגתו בבחי' הארות האצי', שפלות וירידה גדולה לו להגביה בעצמו הנשמות דכנ"י שהושפלו בגופים כו', אם לא שיהי' לו אנשים שלוחים מאתו, והמה ירדו להעלות את כנ"י כו', וזהו ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית כו' פי' כדי שיהי' י"ב גשיאים נקראים שוש' דמט' שלוחים מלמעלה כו' אין זה אלא מבחי' אהרן שושדמ"ט הכללי שהוא יעשה אותם לראשים, כמ"ש ראש לבית אבות הוא, פי' ראש שיהי' בבחי' הארות דאצי' שמבחי' דוכרא הנ"ל, הנק' בשם סריסי המלך, ויוסל להעלות מלמעלה למטה, משא"כ בתחלה היו הנשיאים בבחי' ז' נערות בלבד, שמעלים את כנ"י מלמעלה למעלה כו', וע"כ הצורך לכתוב בתורה שיהי' אתכם איש איש למטה בבחי' דוכרא כו', אשר יעמדו אתכם בבחי' הארת האצי' להעלות את כנ"י מלמטה למעלה כו', וזהו שמסיים אשר נקבו בשמות, כי ע"י הזכרת שמותם רק מעלמא דנוק', וכאן שנוכר שמותם בעלמא דדוכרא הוא אומר אשר נקבו בשמות ז"א כו' וד"ל.

ועתה י"ל למה נכתב מספר השבטים בתושב"כ, ההגם שהתו' קדמה לעולם אלפיים שנה כו', ובודאי גם מספר דגלים העליונים שקדמו לאצי' ובריאה, ע"פ התורה נמנו במספר מכוון כזה כו', עכ"ז צריך להבין טעם חז"ב הקריאה בתורה מספר זה מידי שנה גם בזמן הגלות ועו'. הענין הוא יובן ע"פ הקדמה להבין מא' א' בס"י אחת דבר אלקים זו הרוח כו' ואח"כ הזכים הרוח מים ואש כו' ע"ש, ונמצא הרוח גבוה מאש ומים וקדם אליהם ועד"מ הנה א"ר שלהבת הקשורה בגחלת, שהיא גנוזה בגחלת בבחי' העלם

גדול, וע"י מפתח שנופחים בה בגחלת, הנה תצא השלהבת הקשורה בה מן ההעלם לגילוי, וא"י בחוש שלפ"ע הרוח הנופח בה, כן תגדל יציאת השלהבת, שהרי בניצוץ קטן מאד, כשיפיחו במפוח יגדל מאד ויהי' להב גדול כו', וכן במים ינשאם הרוח ויגביהם כמו גלי הים כו' וכמ"ש במ"א, ומה הוכרח שהרוח גבוה בשרשו מאש ומים, עד שאופן הרכבתם אם מעט ואם רב תלוי ברוח המוליקם ומוביאם ומגדדם כו', וכמ"כ יובן הנמשל מכ"ו למשכיל למעלה, בהיות ידוע די"ס דאצי' נמשלו לשלהבת הקשורה בגחלת כמ"ש בס"י כ"פ, וכמ"ש ביאור זה במ"א שהו"ע קשירתם ואחיותם במקור תוצבם בעצמיות אור המאציל בבחי' העלם גדול כו' וע"י הדבור בהבל הרוח יצאו מן ההעלם לירי גילוי אור להיות מציאות יהי אור הסד דאצי' בגלה ליש דבר מה, וגם ניצוץ זה יתחלק לכמה חלקים כמשל הרוח המפור תלקי השלהבת לכמה ניצוצים קט' וכו' ד"ל. וכמ"ש קול ה' תוצב כו' והיינו אחת דבר אלקים, זה רוח אלקים שבבחי' דבור העליון, שהוא עיקר המוציא הרכבת המדות דחו"ג אש ומים במדה קצובה מן ההעלם ס' ד"ל. וכמ"ש קול ה' תוצב להבות אש, שהוא בחי' הבלים דרוחא עילאה בחי' בוצינא דקרדונינא כמ"ש במ"א ע"פ ומלכי צדק כו' כמאמר הזהר דשם באריכות, ועד"ז יובן ג"כ ענין מצות הקריאה דוקא בתושב"כ הגם שכבר נתנה בכתב האותיות מבחי' יסוד אבא, ומאיר בה אוא"ס כו', עכ"ו לא תצא אורה מן ההעלם של אוא"ס, כ"א ע"י הדבור והקריאה דוקא, להיות כי ע"י התגל של הלב מקור הדבור שבפה מבחי' הרוח, הנה הוא המקור להיות מציאת הרכבת אש ומים כו', והיינו להוציא אותיות התורה ממקור תוצבה בהעלם אוא"ס שבאבא כו' לירי גילוי וכאלו עכשיו בעת הקריאה נתנה ונמשכה התורה מעצמות אוא"ס, כמו ההבל ורוח המאציל המוציא השלהבת אור של הי"ס כנ"ל, ולטעם זה יובן ג"כ מה שנכתבו מספר השבטים בתורה, ותתיוב לקרותם מידי שנה ס' להיות כי כל שבט ושבט יש לו הארה מיוחדת למעלה, הגנת בהעלם אוא"ס מצירופי אותיות שבתו' והם מיוחדים לכל שבט ושבט בפ"ע, וע"י הקריאה נמשכו מלמעלה לאותו השבט לפי אופן מדריגתו דוקא, ע"י צירופי אותיות הללו דוקא מן ההעלם לגילוי כו', ויובן זה ע"פ הקדמה ידוע דמבשרי אחזה ס' בהיות שא"ד באדם התחתון בענין החושים ראי' שמיעה ריח כו' שיש לכאו"א כח רוחני מיוחד בנפש בפ"ע, ואין לו שייכות עם חבירו כלל, שהרי אם יסתום האוזן ולא יוכל לשמוע גם כשיהיו עיניו פתוחות ביותר כו' לפי שכחו הראי' יוכל להאיר כחו גם בהעדר השמיעה וכח השמיעה בהעדר הראי', ואין להם שייכות והתקשרות זע"ז עד שימנע אור שפע אחד מבלעדי חבירו כו', ועד"ז כל החושים הגשמיים ותנועת פעולת האברים הפרטים, יש לכאו"א כח מיוחד בפ"ע ס', וא"כ אין תיקון לאחד כ"א בהמשך כחו המיוחד לו בנפש, ולא יועיל לו המשכת כח זולתו כו', וע"ד דוגמא זו יובן למעלה, שהרי השבטים המה למעלה באצי' כל א' כח האלקי מיוחד לו בפ"ע, וכמ"ש על הכסא דמות כמראה אדם כו', ויש שבט שהוא בחי' כלי העין ויש שהוא בחי' יד ויש שהוא בחי' אוזן וכדומה, וצריך לכל אחד המשכת כח אלקי שבאצי' המיוחד לו דוקא, ולא יועיל לו המשכת כח זולתו ס', וא"כ צריך לעורר בקריאת

התו' לכל שבט ושבט בפ"ע בצירופי אותיות המיוחדים לכל א', וע"כ נכתב מספר כ"א בפ"ע, מאחר שהשבטים נק' י"ב גבולי אלכסון כמ"ש בס"י ד"ל.

ועפ"ז יובן הטעם בקרבנות הנשיאים הגם שקרבנם אחד נכתב כאו"א בפ"ע ולא נאמר וכן הקריב פלוני וכו', שהוא לפי שהעיקר הוא הקריאה בצירופי אותיות מיוחדים לאותו הנשיא, והגם שקרבנו אחד עם חבירו, קריאת אותיות התורה בציווי מעשה הקרבנות היה המשכת מיוחדת אליו דוקא, כי הוא נבדל במדרגה מזולתו, גם משרש שרשם בעצמת המאציל, שזה מגבורות דקו שמאל וזה מחסדים דקו ימין וכדומה, וא"כ לא יועיל כשהי' נכתב וכן הקריב פלוני כנ"ל, שלא יועיל אור הראי' לשמיעת האוזן כו' ד"ל, וכל עיקר הטעם הוא מפני שבחי' הרוח שבקריאה ודבור, הוא עיקר המציא כל כח בפ"ע לידי גילוי ועד"מ התענוג שבגפוש שנמשך לראי' ושמיעה לכ"א בפ"ע כו', ומי הוא המביא את התענוג לכ"א הוא הרוח וכמ"ש אחת דיבר אלקים כו' ד"ל, והנה עדמ"ז יובן גם כן הטעם דנאמר בקרבנות ריח ניחוח, וידוע דריח הוא בחי' העלאה מלמטלמ"ע כמשל הריח הגשמי ששואף האדם מלמטה למעלה, ועולה למזחין בבחי' רצוא, וניחוח לשון נחות דרגא, הוא בחי' שתזור האור ונמשך מלמעלה למטה, כי אחר הקבלת העונג מהרית, ישוב נפשו אליו, ויתענג בבחי' ירידה והמשכה מן ההעלם לגילוי כו', ועד"ז יובן למעלה, שע"י העמ"ן דקרבנות עולה הריח לה' מלמטלמ"ע מעלה עד רה"מ בעא"ס ב"ה, אח"ז חוזר אור העצמות להתמשך מן העלם לידי גילוי אור, ונק' ניחוח להי' כו', נחות דרגא להיות מקור לי"ס הנגלות באורות וכלים מכלים שונים כו', כי החיות רצוא ושוב כתיב, וכמו"כ למעלה מעלה הוא בחי' מטי ולא מטי כידוע, והי"ע ריח נחוח, וזהו מ"ש ישת חושך סתרו בבחי' העלם העצמות וע"י הקרבנות נתגלה ההעלם, וכמו"כ ע"י הדבור מטעם הנ"ל שע"י הרוח יבא ההעלם לידי גילוי, וכמו"כ יבא בחי' עונג העליון שבהעלם שבעצמות לידי גילוי בראי' ושמיעה לכ"א בפ"ע עונג מיוחד אליו כו' ד"ל.

וז"הו כימי צאתך מאמ"צ אראנו נפלאות, פי' נפלאות הם בחי' העונג של המאציל בעצמות שהוא גנוז ונעלם מאד כי נק' פלא עליון, כמו כי יפלא ממך דבר כו', וכמו שבשעת קי"ס הי' גילוי ההעלם כענין ראתה שפה על הים כו', כן אראנו נפלאות לעתיד, שיתגלו הנפלאות הנעלמים בבחי' ראי' נגלית כו' ד"ל, ועד"ז יובן מ"ש בכל מספר של כל שבט בלמ"ד, כמו לבני יהודה כו' לבני ראובן כו', הי' לו לומר בני יהודה מספרם כך וכך, מהו לבני יהודה כו', הענין הוא ע"פ הנ"ל דנמשך ב"ב שבטים הארות מלמעלה מבחי' ז"א דאצ"י, שיהיו בבחי' ז' סריסים להעלות את המלה העליונה בדרך עלי' שמלמעלה למטה כנ"ל, וזהו לבני יהודה, כי כל למ"ד הוא מורה פעולת ההמשכה מלמעלה למטה כידוע, וגם כאן נמשך מלמעלה זה הכח והעוז לי"ב שבטים, שיהיו בבחי' שושבינים דמטרוניתא כו', ולהיות מספרם מכוון כמו שהוא למעלה וכנ"ל ד"ל.

במדבר ב' ב'

איש על דגלו, מנגד סביב לאהל מועד. רבות וירא ס"פ נ"ג. ס' ב' (שהוא ס"ז ג') נאמר כאן ותשב לה מנגד, ולחלוץ הוא אומר מנגד סביב וגו' עד כאלפים אמה.

ס"פ נאמר תוך פ' ל"ב ר"ב ג' (שהוא ל"ג סע"ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם ולא לבית אמותם.

בחקתי תוך פל"ז ר"ז ב' (שהוא ל"ז ג') ע"פ גפן ממצרים תסיע מה הגפן הזה אין נוטעין אותו ערבוביא אלא שורות שורות כך ישראל הם דגלים דגלים הה"ד איש על דגלו באותות לבית אבותם ויש להעיר מענין כשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א לעולם בלא ישראל ועין מזה בתו"א פ' בשלח בדי"ה ויאמר משה אכלהו היום כי רוחות הן ו"ק צפון ודרום כו' ע"ש. וכך דגלים היו לארבע רוחות דוגמת מ"ש שלשה פונים צפונה כו' ועין מענין ד' רוחות במא"א אות ד' סכ"ו.

במדבר רפ"ב איש על דגלו. הה"ד נרננה בישועתך ובשם אלקיך נדגול תלים ס"י כ', חיסה גדולה חבבן הקב"ה שעשאן דגלים כמלאכי השרת כדי שיהיו ניכרין, ומנין שהוא אהבה לישראל שנאמר הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה שה"ש ס"י ב' כו' עד שנאמר דגול מרבבה שה"ש ס"י ה' כו' עד איומה כנדגלות שה"ש ס"י ג' כדגלים שנתתי לכם, ודוד רואה ואומר לא עשה כן לכל גוי כו', ולפי שהם צבאותי אעשה אותם דגלים על שמי, במק"מ ר"פ תרומה ע"פ איומה כנדגלות לשון דגלים שהם י"ב שבטים ג' לכל צד כי אחר שמקבלת י"ג ת"ד שהם י"ב שבטים כמ"ש בלק"ת פ' ויצא ואז היא תקיפה לאגנא על סלוא בסוד שהדינים נמתקים בשרשם שהוא הדיקנא כו' עכ"ל הרי י"ב שבטים יש בהם הארת י"ג ת"ד תעמ"ש ע"פ ואני נתתי לך שכבם אחד בענין ששם עלו שבטים כו', ויש לבאר ג"כ עם מ"ש בתו"א בדי"ה כי אתה נרי, בענין ארוממך אלקי המלך, מלך יחיד חי העולמים שבחי' מל' נעשי' עתיק לבריאה זנק' יחיד ועי"ז ארוממך לבחי' עתיק ממש, וכשנעשי' עתיק לבריאה זהו ענין הדגלים שהם בחי' הארת י"ג ת"ד דע"י כו' כנ"ל.

שה"ש רבה ס"פ הביאני אל בית היין בענין דגלו עלי אהבה הביאני הקב"ה למרתף גדול של יין ושם ראיתי מיכאל ודגלו ודגלו גבריאל ודגלו כו' הואיל ורצונם כו' הה"ד איש על דגלו. לסאורה יש להעיר לענין ד' דגלים דמלאכים ממש בדי"ה וספרתם לכם, איך שארבעה מחזות שכונה שרשם מד' מצאצאות ומצא החמישי גיכ"ק הוא בחי' היא מתהלכת כו' עושה שלום כו' וזהו ענין 'שעורה שעור ה', ויש בחי' זו בישראל ענין הקרבת עומר שעורים ראשית קצירכם, אך צ"ע דשם מבואר קציר חטים בחי' עליזונה יותר ורבה, וא"כ מהו שנתאזה לישראל לבחי' ל'קסים דמלאכים דוקא, ואפשר

לתרץ שזהו בשביל לברר נה"ב ששרשה ג"כ מבחי' פני שור כו', אך תירץ זה דוחק.

שם בפסוק מי זאת הנשקפה כר' איזמה כנגדלות ל"ג א' (שד"ח ל"א א' ב') ושם פי' כנגדלות לשון נתנדנד לגלות, וי"ל כי בגלות סארבע רוחות השמים פרשתי אתכם כו' אבל סאן ארבע רוחות מקובצים יחד כו'.

איש על דגלו וגו'. הנה ענין פי' שבטים הוא לשון המשכה שהם המשכות אלקות ממדות עליונות בנפש וכמ"ש במ"א ע"פ וישכם לבן. עי' בת"א פ' יצא דף מ' ע"א וע"ב. וענין המשכה זו כמו עדי"מ אף שיש בארץ כח הצומח שמצמיח עשבים ותבואות עכו" אין לך כל עשב מלמטה שאין לו מול מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל, כך עם היות שהבחירה ביד האדם לבחור בטוב וכמ"ש ואהבת כו' אך זהו רק אתעדל"ת אמנם העיקר הוא מה שנמשך עי"ז אתעדל"ע ממדות העליונות דע"ס דאבי"ע כו' והמשכה זו ע"י השבטים, והו' ענין שמקדימין לומר קודם פסח"ו ברוך שאמר י"ב ברוך כנגד י"ב שבטים והברוך הי"ג בחי' הכוללת כולם נגד שבט לוי והוא להיות ברוך ונמשך גלוי אלקות בנפש וכמ"ש במ"א ע"פ ואתחנן כו'.

וענין הדגלים וחנייתם סביב אהל מועד, הנה יובן ממ"ש בת"א בד"ה השמים כסאי, בפ"י ושמתם את חקתי ועשיתם אותם אתם כתיב שהאדם הוא העושה את התורה וכך אנו מבקשים בברכת אהבת עולם כו' לעשותה ואחי"כ לקיימה והיינו ע"י אב הרחמן רחם עלינו כו' עד זהו השמים כסאי כו' ע"ש נמצא ע"י השבטים שהם המשכות בחי' אב הרחמן רחם עלינו (כמ"ש ע"פ וישכם לבן הנ"ל וע"פ במדבר סיני כו') עי"ז יומשך בחי' אהל מועד שהוא התורה כמ"ש בד"ה במדבר סיני פי' וענין אהל מועד, ובוהר ויחי דרל"ט א' פי' מאן אהל מועד אהל דביה תליין מועד וחגא ושבתא לממני כו' כי מועד הוא לי' זמן ג"כ כתרגומו אהל מועד משכן זימנא והוא בחי' מלכות שמקור הזמן מבחי' מלכות לבד מלך מלך וימלוך ולכן כדי להיות המשכת אור א"ס ע"י המצות בבחי' זו הוא ע"י ועשיתם אתם כתי' זהו ענין חנייתם סביב אהל מועד. והוא דוגמת ענין הדגלים של המלאכים דהנה כתיב והחיות נושאות את הכסא ופי' בת"א פ' יתרו דק"ח ע"ג שבחיות בנשאם את הכסא נושאות את מראה אדם שעליו שהוא בחי' ממכ"ע לבחי' סכ"ע והוא בחי' המשכה חדשה ואור חדש מבחי' סוכ"ע בממכ"ע, (ועיקר שם ביאור ענין המשכה זו בדף קכא ע"ב מן להבין ענין מרכבת החיות עד הג' קוין והתכללותן). והכח הזה שיש לחיות המרכבה היינו לפי שנלקחו מבחי' לפני מלך מלך כו' כמש"ש דק"ט ע"ד, אך ודמות פניהם פני אדם כתי' שכולם הם בבחי' התכללות זה כלול מזה שגם בבחי' פני ארי' יש פני אדם והו' מה שנעשו בבחי' תיקון שהתיקון הוא להיותו התכללות כו' ועי"ז דוקא הם נושאות ומגבירות את הכסא וממשיכים

מבחי' כי לא אדם הוא אל בחי' אדם שעל הכסא שיהי' בחי' התכללות הגי' קוין כמ"ש בת"א דקכ"א מן ענין מרכבת החיות עד סוף העמוד והיינו שע"י התכללות החיות ממשיכים ממקום גבוה מאד מבחי' עקודים ע"ד שנת' בת"א פ' נח ד"יח ע"ג ע"ד וגם ע"י התכללות זו הם מתקנים מה שהי' הפגם בשרשם בשבה"כ דתהו שהשבירה הי' מחמת שלא היו בבחי' התכללות כו' נמצא אע"ג דהכח של העלאת מ"ן דחיות המרכבה הוא משם ששרשם מעולם התהו עכ"ז הוא דוקא ע"י התכללותם להיות ודמות פניהם פני אדם כו'.

והנה כמ"כ בנש"י הם ד' דגלים סביב אהל מועד ע"ד ד' תיות המרכבה הנושאים את הכסא דכמו שהחיות נושאות בחי' אדם שעל הכסא כך אה"מ שהוא בחי' תורה תאת התורה אדם ג' קוין תורה ועבודה וגמ"ח וכדי להעלות התורה ולקשרה באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מבחי' אדם הוא ע"י ישראל כמ"ש בת"א פ' יתרו דקי"ח ע"ד וזהו ששם עלו שבטים שבטי כו' כי יש ב' בחי' שבטים הא' בעולם הבריאה ששם הם ג"כ מרכבת המלאכים מיטאל פני ארי' כו', אך עוד זאת מעלה יתירה לנש"י שנק' ג"כ שבטי י"ה מרכבתא עילאה דאצי' והן י"ב גבולי אלכסון דו"א דאצי'. וביאור ענין מרכבה זו מבואר בת"א דקכ"א ע"ג ע"ד והיינו שממשיכים אור א"ס בחו"ב שהן בחי' אדם עילאה והיא המשכה בתורה וזהו עדות לישראל עדות הוא התורה וגם עדות ל' בעדי עדיים המשכת כתר תורה כו' וזהו שבפסוק ראשון דק"ש יש ע' ד' רבתי ר"ת עד כי שמע ישראל בחי' ששם עלו שבטים ועי"ז נמשך בחי' עדות כו' ועיין בזהר פנחס דרל"ו ב'. אך המשכה זו ג"כ דוקא ע"י התכללותם יחד וזהו ענין הדגלים שהדגל הוא העושה אסיפה וקיבוץ והתכללות ג' שבטים כאחד והוא התכללות המדות יהודה הדאה יששכר תורה וזולון מצות וכן ראובן דאי' לאסתכלא ביקרא ושמעון שמעתי שמעך יראתי וגד שוקא בחי' נצח יהי' כלולין יחדיה, והנה ישראל שהיו במצרים הי' לגלגל דור הפלגה ולכן נשתעבדו בחומר ובלבנים דדור הפלגה רצו להמשיך התכללות זו אף שילכו בשרירות לבם כמ"ש בת"א פ' נח לכן עתה כשנתקנו הנשמות הג"ל ע"י גלות מצרים זכו להתכללות זו בקדושה וזהו איומה כנגדלות דקאי על הדגלי' כמ"ש במדרש פ' במדבר פ"ב לפי שע"י נמשך מעקודים כו' ותפול אימתם על נה"ב שמבחי' זו אין לעומת זה כו' כי הוא למעלה מתהו ותיקון כו'.

וזהו מנגד סביב לאה"מ יחנו ובמדרש שם מנגד היינו רחוק אלפים אמה. והענין כי הגה התורה קדמה אלפים שנה לעולם שהן ב' בחי' אלפי' אאלפך חכמה אאלפך בינה, ומבחי' ב' אלפי' הג"ל ממשיכי' שיומשך התורה לבחי' עולם ו"ק מקום זמן וזהו ענין אהל מועד כו' וכיון שהמשכה זו הוא ע"י נש"י לכן נאמר מנגד כו' יחנו רחוק ב' אלפי' שהם ממשיכי' מבחי' אאלפך חו"ב לבחי' אהל מועד וזהו סביב שהמשכה זו היא מבחי' סכ"ע גם מנגד פי' שכח המשכה זו נמשך ע"י בחי' שהוא מנגד שהרי המשכה זו הוא דוקא ע"י התלבשות הנשמה בגוף ונה"ב ע"י דאתכפיא סט"א כו' וכמו תגבורת המים מחמת הדף המעכב וכמו פרעה הקריב כו' וזהו מנגד סביב, וזהו יחנו ע"ד מ"ש במ"א בפ"י ויחונך דברכת כהנים, וזהו אשר יעשה אתם והארם עוסק

בתורה לשמה לשם התורה, זהו בעצרת על פירות האילן דהנה האבות הן עצם האילן והשבטים הם הענפים והנה הפירות גדילים דוקא על הענפים. כך הנה ארז"ל מאי פירות מצות, והאבות קיימו התורה ברוחניות אבל קיום מצות בפ"מ ניתן בשעת מ"ת שהן ס"ר נש"י י"ב שבטי' ענפי' שם נמשך הפירות כו'.

איש על דגלו באותות לבית אבותם.

א) רבות פ' אמור פל"ב דר"ב ג' לבית אבותם ולא לבית אמותם. אפ"ל עפמ"ש בלק"ת פ' מטות סוף ביאור דהה"צו שהדגלים נמשכים ממוחי' דאבא דוקא שמשם דוקא נמשך כח ההתכללות ע"ד יעשה שלום לי שלום יעשה לי כו' כי יעשה שלום לי זהו יסוד אבא חכמה כח מה משם נמשך הביטול שו"ע השלום וחיבור הפכים כו' כי בחכ' דוקא שורה אא"ס וכמ"ש בלק"ת בשה"ש בביאור ששים המה מלכות, בענין ומעין מבית ה' יצא כו' וכן נת' ע"פ ויקהל משה, שבחי' משה מקהיל ומאסף את עדת בניי שיבואו לבחי' התכללות יעו"ש ועל"ק ססעי' ב'.

ב) רבות בחקתי פל"ו דר"ז ע"ב גפן ממצרים תסיע כו' מה הגפן הזה אין נוטעין אותה ערבוביא אלא שורות שורות כך ישראל הם דגלים דגלים, הה"ד איש על דגלו באותות לבית אבותם עכ"ל. וע' ברבות בשלח ס"פ כ"ד ע"פ ויסע משה את ישראל מים סוף אל מדבר שור, מהו מדבר שור שנתאו ישראל לעשות בו שורות שורות דגלים דגלים עכ"ל. והנה כתיב הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה הרי הדגלים שייכים לבית היין זהו מה הגפן סו' שורות שורות כו' ועמ"ש בת"א אוסרי לגפן עירה, ומ"ש ע"פ ובגפן שלשה שריגים כו' ושלשה ג"כ בחי' שורה והתכללות חג"ת כו'. ובמא"א יו"ד סעי' מ"ו ישורון מחצית תחתון דו"א כי שם יש שורה יעקב ורחל וישורון וסתם שורה של ג' עכ"ל. והי"נ כ' עיין בע"ח שער ל"א מענין ישורון, ובלק"ת מהאר"ז פ' יתרו בדרוש כה תאמר לבית יעקב כו' ובזהר וישלח דקע"ז ע"ב פי' ישורון בגין דנטיל שורה להאי סיטרא ולהאי תפי' בזה"ח דקאי על ת"ת שמחבר חו"ג דהיינו שורה להאי סיטרא חסד ושורה להאי סיטרא גבורה ובגין אינון תרין שורין איקרי ישורון ר"ל ע"ש שהוא מחבר ב' שורות הנ"ל חו"ג להתכלל יחד נק' ישורון וזהו ג"כ ענין ישראל יעו"ש זהו עיקר ענין התיקון, ועמ"ש בת"א פ' וישלח ע"פ ויחץ את העם כו' שבתוהו הי' רק שני קוין זבתיקון יש קו האמצעי המחבר כו' וע' בזהר בראשית דל"ב א' ע"פ מקול מחצצים כו' דא קול יעקב כד"א איש הבינים דהיינו ג"כ שמתווך בין חו"ג כו', נמצא לפי"ז ענין הדגלים שהם בחי' שורות שורות ואין שורה פחות מג', זהו ג"כ ענין מה שע"י ת"ת קו האמצעי

נעשה חבור ויחוד ב' בחי' וז"ל כו' והנה הכת זה בת"ת לחבר ח"ג נמשך מבחי' אין דהיינו כתר כמ"ש באג"ה סי' י"ב בד"ה הוי' מעשה הצדקה שלום זהו שנתאו לייעשות שורות שורות, ועמ"ש מענין מדבר שור ע"פ בנות צעדה עלי שור כו' וע' מ"ש בלק"ת פ' תזריע בד"ה אם בהרת קדמה. גם י"ל כמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפחד הוי' לדי' ראשים, נמצא מבחי' ד' ראשים נמשך שורש עולם הפירוד אבל ע"י שנעשו ד' דגלים דהיינו ע"י קו האמצעי בריח התיכון הגורם התכללות היפוך הפירוד הנמשך מחו"ג לכן מזה יומשך התיקון גם בעולם הפירוד כו' ולכן נא' לבית אבותם ולא לבית אמותם כנ"ל סעי' א' כי מבחי' אי' ונהר יוצא נמשך ומשם יפרד משא"כ מבחי' אבא שעז"נ ומעיין מבית ה' יצא והשקה בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ אחת היא יונת.

ג) רבות פ' וירא ס"פ נ"ג ע"פ ותשב לה מנגד, נאמר כאן מנגד, ולהלן הוא אומר מנגד סביב לאוה"מ, הרחק הכא אתה אומר הרחק כמטחוי קשת, ולהלן הוא אומר אך רחוק יהי' ביניכם וביניו כאלפים אמה במדה, הא למדנו נגד מנגד ורחוק מרחוק, ופי' המ"כ מה להלן אלפי' אמה כו' ה"ג אלפים אמה כו' וכ"ה ברבות פ' במדבר פ"ב דרי"א סעי"ב וע' במא"א תיו סעי"ז תחום ג' אהיה כו' כי הם עושים תחום בין קדש יסוד דנוק' לחלל שהם החיצוני' ותחום שבת הם ב' שמות כו' ולכן הם ב' אלפי' סוד ב' שמות המתחילים באלף עכ"ל ר"ל ב' שמות אהי' ואפ"ל לפ"ז ג"כ ע"ד אלפים שנה שקדמה התורה כו' אאלפך חכמה אאלפך בינה כו'. די"ג ריא"א, ח"מ טו"א לג"א.

ד) פ' במדבר ר"פ שני איש על דגלו הה"ד נרננה בישועתיך כו' וישוע ה' ביום ההוא את ישראל, וישע כ' כביכול ישראל נגאלים וכאלו הוא נגאל, ע' מזה ברבות פ' משפטים פל"א ע"פ כי קרובה ישועתי לבא. לפ"ז יש לפרש וישוע ה' היינו עתיק יומין ביום ההוא בינה את ישראל ז"א, מיד מצרים בחי' מצר הגרון ובשם אלקינו נדגול שקבע הקב"ה שמו בשמינו (פי' המ"כ שנק' הקב"ה ישראל כדלקמן בפ' זו עכ"ל, וע' מזה בת"א פ' תצוה בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק שהוא ע"ש כי שרית עם אלקים וכמ"ש כי גדול ה' כו' מכל אלקי') ועשה אותנו דגלים שנאמר איש על דגלו חיבה גדולה חיבב הקב"ה את ישראל שעשאם דגלים כמלאכי השרת סדי שיהיו ניכרים, ומנין שהוא אהבה לישראל שנא' הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה כו', ודילוגו עלי אהבה אפ"ל ע"ד מזלג על ההרים כו' בחי' דילוג למעלה מסדר ההשתלשלות כך זה שיהיו בבחי' דגלים בא ונמשך מלמעלה מסדר ההשתלשלות וכענין מש"ל סעי' ב' וז"ע דגול מרבבה, ונדוע שבחי' אלפים הוא בחו"ב אאלפך חכמה כו' ורבבות בכ"ת ואתא מרבבות קדש כמ"ש בלק"ת פ' הברכה ע"פ ואתא מרבבות כו' עו"ש ודגלו וגידלה, י"ל ג"כ ע"ד דבר גדול מעשה מרבבה כו' חשיש במד' ודגלו עלי אהבה כו' הוא מגדיל עלי אהבה כו' ועמ"ש בלק"ת פ' תצא ע"פ לא אבה כו' כי אהבך ה' אלקי, ויש לבאר זה עפמ"ש בת"א פ' תולדות ע"פ מים רבים ובהביאור בענין רבקה מל' רבקה של שלש בקר כו' דהיינו חיבור

וקישור ג' בקר יחד וכמו בים ש"ש שלשה פונים צנונה כו' דהיינו בבחי' מרכבה העליונה פני אר"י פני שור כו' ובכ"א יש ג' בחי' כמו בדגל מחנה יהודה המכוון נגד פני אר"י ויש ג' שבטים כמ"ש בזה"ר פ' בהעלותך דקנ"ד וה"ע לקישור והתכללות ג' מדות יחד וענין האחדות בהם מפני הביטול רצון שיש בהם כו' שכלם מתבטלים ממציותם ואין להם רצון אחר כו'. וע"ד הנז' בענין וקבל היהודים וקבל ל' יחיד ויבחי' זו שרשם מבחי' המדות שלמעלה מן השכל הנק' בהמה רבה וכמו ע"ס דעקודים שהם עקודים בכלי א' כו' ונמשך ע"י ד"ע הממשיך בהמדות מבחי' כתר כו' וזהו וברעת חדרים ימלאון מבחי' כל הן יקר כו' וז"ע הדגלים שנמשך בהם מבחי' אה"ר המדות שלמעלה מהחכ' וה"ע מגדיל עלי אהבה וג"כ ל' דילוג מדלג על ההרים שהם המדות והיינו מבחי' חג"ת דא"א כו'.

ה) עו"ש דרי"אא איש על דגלו הה"ד ימצאוהו בארץ מדבר כו' יסובבנהו שהקפם בענני כבוד. יבוננהו שהבינם בד"ת כו' יצרנהו אני מניח את העליוני' ויורד ושוכן ביניהם, ולא עוד אלא שעשה אותם דגלים לשמו כו'. למה שהם בני כו' הן צבאות כו' ולפי שהם צבאות אעשה אותם דגלים לשמי עכ"ל.

ו) שה"ש סד"ה הביאני אל בית היין, ושם ראיתי מיכאל ודגלו גבריאל ודגלו כו' הה"ד איש על דגלו כו' וכ"ה שם דל"ג א' סד"ה מי זאת הנשקפה בענין איומה כנדגלות יחנו בדגלים שנא' איש על דגלו, אך עוד פ"י כנדגלות כנגד גלות דור שנתנדנד לגלות כו' ואפ"ל כי עי"ז ממשיכים ג"כ בחי' הנ"ל כנודע מענין צדקה עשה הקב"ה עם ישראל שפירזן כו', ומענין דגול מרבבה שם דכ"ט ע"ג סד"ה מה דודך מדוד כו' וברבות פ' שמות פט"ז תחילת הפ' דק"ל איומה כנדגלות קאי ועל ישראל בגלות אדם כו' ע"ש. והיינו ע"י קבלתן עומ"ש בגלות הם ממשיכים בחי' הדגלים כו' שהוא אה"ר ועליונה שמבחי' בהמה ירכה מבחי' עקודים כו', ועו"ש אין דגלים אלא צבאות כו'.

ז) והנה מש"ל סעי' ה' ולפי שהן צבאות כו' כי הנה מלחמה לה' בעמלק שאין השם שלם כו' ושעת צלותא שעת קרבא כמ"ש בלק"ת בד"ה כי תצא למלחמה ומאן דקטיל לחויא יהבין ל"י כו' וז"ע הדגלים כו' וגם עי"ז ממשיכים בחי' צבאות שיהי' גם למטה איהו וגרמיהי חד ועמי"ש ע"פ ויעש את הכיור במראות הצובאות כו' וזהו תיקון לבחי' ומשם יפרד והי' לך ראשים שמוזה משתלשל ג"כ ד' בחי' מצרים בבל כו' אבל כשיומשך בחי' צבאות שיהי' גם בביו"ע איהו וגרמיהי חד כמו באצי' כמ"ש בת"א בד"ה בעצם היום הזה הי"ז היפוך לבחי' ומשם יפרד כו' והנה צבאות צ' יסוד לכן נמשך מיסוד אבא משאי"כ בינה רק עד הוד אפתשטת ולכן ונהר יוצא ומשם יפרד כו' כי ההשפעה בביו"ע זהו מבחי' יסוד נמשך ע"י החכמה כו' שיהי' גם למטה כמו למעלה כו'.

הביאני אל בית היין.

בשה"ש רבה ס"פ הביאני אל בית היין כו' ושם ראיתי מיכאל ודגלו גבריאל
 ודגלו כו' אמר הקב"ה למשה הואיל ורצונם של בני לתנות בדגלים
 יחנו בדגלים הה"ד איש על דגלו באותות עכ"ל. וכ"ה ס"פ מי זאת הנשקפה
 כו' בני איומה כנדגלות הלואי נסע כטכסיס הזה שלמעלן כו' ע"ש וברבות
 פ' במדבר פ"ב. להבין זה צ"ל מתחילה ענין השבטים. ומבואר במ"א בביאור
 ע"פ ראני נתתי לך שכב אחד שהשנים עשר שבטים הם מרכבתא תחאה
 שהם בחי' אצ"י שבבריאה והיינו שהם היו מחברים את הבריאה לאצ"י והוא
 שמה שמל' דאצ"י נשפלת להסתתר בבריאה הם מעלים אותה לחברה לאצ"י
 (המה"ה וע' בוח"ב פ' ויקהל דקצ"ו ע"ב ע"פ קחו מאתכם תרומה כו' ע"ש
 חבב"ו שם ועמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה כי אתה נרי בפ"י ארוממך אלקי
 המלך ובוח"ב פ' וארא דכ"ה ע"ב עכ"ה) הוא כי הי"ב שבטים הם הי"ב
 כקר שהיו בים שעשה שלמה כנו' בזהרר שהיו שלשה פונים צפונה ושלשה
 פונים נגבה כו' שהם הדגלים של השבטים, שהם ד' מחנות פ"י שהם בבריאה
 הים עליהם מלמעלה הוא בחי' מל' דאצ"י (ע' בבה"ז פ' במד' על המאמר
 שם דק"ה וע' בלק"ת פ' בלק בד"ה מי מנה עפר יעקב) והם המחברים
 ומעלים ומרוממים מ' דאצ"י שמסתרת בבריאה לאצ"י והוא מפני ששרשן
 הוא מאצ"י (ור"ל שלכן יש בכחן להעלות המל' דאצ"י וכענין שד"מ שהוא
 שליח מהמלך להביא את המטרוניתא כו' וכמ"ש בענין לסה חדי לקראת
 כלה כו') כי הם זרע האבות שהם המרכבה דאצ"י אך הם נמשכים יותר
 למטה בבריאה חזו ל' שבט שהוא לשון המשכה כמו כוכבא דשביט, והוא
 ע"ש המשכתן שנמשכו יותר למטה בבריאה אבל שרשן הוא מאצ"י והם
 בחי' היכל קדהק"ד דבריאה שהם מחברים הבריאה לאצ"י וזהו ששם עלו
 שבטים כו' שעבודתם הוא רק להעלות הרפ"ח ניצוצין שנפלו לש' ב"ן ומשם
 לבי"ע כנו' במ"א. להעלותן לאצ"י ע"י בירורים שהם מבררים בבי"ע ומעלים
 הטוב לאצילות (ועמ"ש מזה בת"א פ' וישב ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים
 בשדה כו' שהיו מבררים הניצוצים כו' והיו מעלים אותן בבחי' מ"ן להתכלל
 במל' דאצ"י כו' וזהו כענין ומי כעמך כישדאל גוי אחד בארץ, ובד"ה ראני
 נתתי לך שכב אחד הנ"ל נת' שע"י העלאת מ"ן זה ממשיכים ג"כ מ"ד
 מלמעלה, וז"ע התפילה הודו לה' קראו בשמט כמו שמהללים את החכם בגודל
 חכמתו שע"י שבח והעלאתו זו ממשיך בו גילוי חכמתו מההעלם אל הגילוי
 כו' כמו"כ ע"י העלאת מ"ן בסידור שבחי' ש"מ ממשיכים גילוי הע"ס כו'
 והמשכה זו בבחי' מל' כו' ע"ש באריכות. ובביאור ע"פ כי אתה נרי הנ"ל
 פ"י שהבירור והעלאת מ"ן הוא ע"י אתכפ"י בנה"ב כו' צעק לבם כו' כי
 הנה"ב שרשה מעולם התוהו כו' ע"ש, והנה כמו בענין החינוך את הקטן
 צריך הגדול להנכו ועמ"ש מזה סד"ה זאת חנוכת המזבח וע"פ הוזר פ' ויגש
 ע"פ ויברך יעקב את פרעה כמ"כ השבטים לפי ששרשם מאצ"י הם דוקא
 יוכלו להמשיך הביטול בנשמות דבי"ע ולהעלותם כו' ועמ"ש כה"ג בד"ה

תקעו בחדש דרוש השני בפ"י שיתף עמו מדה"ד להמשיך הביטול בהיש כו', וסד"ה שובה ישראל דרוש השני, וע"ד יעקב חבל נחלתו וכשמושכים בחבל מלמעלה כו' באגה"ת ובביאור ע"פ ואהי' אצלו אמוך בתחילתו בלק"ת, וזהו משכני כו' וזהו למה תתענו כו' שוב למען עבדיך שבטי נחלתך כו'.

קיצור. השבטים הם אצ"י הנמשך בבריאה ל' כוכבא דשביט, והם המעלים את המ' דאצ"י המסתתרת בבריאה לאצ"י, וזהו היכל קהק"ד, וזה"ע מאלמים אלמים הע"י העלאת מ"ן ממשיכים מ"ד, קראו בשמו כמו ע"י ההילול מעוררים גילוי המדה, והבירור ה"ע אתהפכא דנה"ב כו'.

(ב) והנה השבטים אמרו ליעקב כשם שאין בלבך אלא א' כך אין בליבנו אלא אחד ועמ"ש מזה בת"א פ' תצוה בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק, שהוא ב' המדריוגות הא' אהבה בתענוגים ע"י דאתהפכא חשוכא לנתורא ונק' ארץ זבת חלב ודבש אכלתי יערי עם דבשי כו' ונק' פנס"י ועמ"ש בפ"י פנס"י בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ ששים המה מלכות, הב' בחי' אתכפי' לעשותה לאהבה ונק' לכתך אחרי כו', ושם שזהו בחי' צדיקי' ובחי' בינונים כו' ואפ"ל עוד ע"ד המבואר בביאור ואלה המשפטים ההפרש בין נשמות דבי"ע ובין נשמות דאצ"י, ושם דנשמות דאצ"י זהו בחי' יוסף ולכן לא הכירוהו השבטים כו', והדעת שבנשמות דבי"ע נק' בהמה לגבי דעת דאצ"י והנה עיקר בירור המדות הוא ע"י הדעת כמ"ש בת"א פ' תולדות ע"פ מים רבים, ולכן א"ש שנשמות דאצ"י ע"י הדעת יוכלו להפך מדותיהם מהקצה אל הקצה לבא לבחי' אתהפכא חשיכא ובחי' אהבה בתענוגים משא"כ בנשמות דבי"ע שאין הדעת כ"כ וכמש"ש בד"ה ואלה המשפטים שזהו ע"ד שאין דומה שמייעה לראי' כו' ע"כ נאמר אני הוי' לא שניתי ואתם בני' לא כליתם שאין לכם כלות הנפש וכמ"ש בת"א פ' יתרו בד"ה בחדש השלישי, ואעפ"כ כך אין בליבנו אלא אחד ע"י בחי' אתכפי' כו', ועמ"ש עוד ההפרש בין אתכפי' ובין אתהפכא ששורשם נמשך ממוחין דאי' ומוחין דאבא. בבה"ז פ' אמור דף קוף ע"פ אחותי בת אבי היא כו' וזהו ההפרש בין מרכבתא עילאה דהאבות שהם חג"ת דאצ"י שהוא ע"ד כשם שאין בליבך אלא אחד, שמהם מקבלים הצדיקים הגמורים ע"ד הגו' בסש"ב ה"א פ"י בענין ראיתי בני עלי' והם מועטים שמהפכים הרע ומעלים אותו לקדושה כו' ועמ"ש מענין עלי' ע"פ בהעלותך את הנרות, גם עלי' נק' בינה שכינתא עילאה ע"ד מעל השמים, או תתענג על הוי', והצדיקי' הגדולי' נקראים בני עלי' שהם מקבלים ממרכבתא עילאה חג"ת דז"א שהם מרכבה לבחי' בינה שכינתא עילאה וממשיכים גילוי עתיק ע"י יסוד אבא שהם בהעלאת מ"ן שלהם לבינה ממשיכין יחד או"א עילאין כו' ששרשו מע"י וא"א כו' ולכן אי' בכהאריז"ל שאם הי' צדיק שהי' יכול להעלות מ"ן לבינה כו', וענין העלאת מ"ן לבינה י"ל ע"ד מ"ש בת"א בד"ה ראה ריח בני בענין ריח שהוא העלאת מ"ן לבחי' מקיף כו' וכל המקיפי' מבינה כו' וכדלקמן שכינה נק' מהבחי' הפנימי שבו מקריבין קטורת בחי' ריח ט"י כך אין בליבנו וע"ש דקאי אף על ביומני' וגם על צדיק שאינו גמור שהם יצ"י ובריאה

כִּי הָיָה מֵעַלְמֵי מִן לִמְ שְׁכִינְתָא תַתְּמָה. וְהָיָה בִּי בַחֲוֵי לְמַסְיָ בְּאַחַד וּבְמִלָּה נִפְשָׁךְ כְּמִישׁ בְּדָהּ שְׁהִישׁ וּבְדָהּ צְאִינָה וְדָאִינָה בְּעֵינֵיךְ שְׁאֵי יָדִיכֶם כִּי וּבְדָהּ בְּכָהּ בְּכִסְלוֹ. וְחַוָּה שׁ בְּזוּר תְּרוּמָה קִלְדִּי בִּי אֵינֶךְ אִמְרֵי כְּמָה דְלִית בְּלִיבְךְ אֵלָּא אִי דַּאֲנֵת בְּרוּחַ דְּעֵלְמָא וְאִי הִי אֲדָד אֹפִי אֲנִי דַּאֲנִי בְּרוּחַ דְּעֵלְמָא תַתְּמָה אִי הוּא אַחַד וְעָד אֲדַכְרוּ תְּרִי לְבָבוֹת רִזָּא דְּעֵלְמָא עֵילָאָה דַּאִי הוּא לִיבָא דִּיעֻקֵּב וְרוּחַ דְּעֵלְמָא תַתְּמָה דַּאִי הוּא לִיבָא דְּבָנֵי עַכְלִי וְעֵלְמָא עֵילָאָה הֵינֵי בִינָה וְעֵלְמָא תַתְּמָה הֵינֵי מְלִי הָיָה בִּי בַחֲוֵי לֵב הֵינֵי פְּנִימֵי הֵלֵב חֲזִיצוּנֵי הֵלֵב כְּעֵינֵי מְזַבְּחֵי הַפְּנִימֵי הֵינֵי מְזַבְּחֵי הַקְּטוֹרֶת וּמְזַבְּחֵי הַחִיצוֹן שְׁעֵלֵי מְקַרְיָבִין הַקְּרִבְנוֹת כְּמִבְּוֹאֵר בְּלִקְטָת גְּבִי דְּרוּשִׁים לְסוּכוֹת בְּדָהּ וְשִׁאֲבָתָם מֵימֵי הַרְּאִשׁוֹן פְּאִי יְעוּשִׁשׁ וְעַמְשִׁשׁ בְּמַעֲלוֹת הַקְּטוֹרֶת עַל הַקְּרִבְנוֹת בַּהֲגָהוֹת לְדָהּ בְּכָהּ בְּכִסְלוֹ. כִּי קְטוֹרֶת הָיָה הַתְּקַשְׁרוֹת שְׁמִקְוֶשֶׁר בְּקֶשֶׁר אִמְיָן חֻזַּק בְּעֵינֵיךְ שְׁאִינֵי בַחֲוֵי נִפְרָד כֻּלָּל כִּי וְעַמְשִׁשׁ עוֹד מְעֵינֵי פְּנִימֵי הֵלֵב חֲזִיצוּנֵי הֵלֵב בְּדָהּ אַתָּם נִצְבִים וּבְדָהּ עֵינֵי הַבְּרִכוֹת בְּתִיבָא פִי בְּרִאשִׁית. וְחַוָּה גִּיב עֵינֵי כְּגוֹנוֹא דַּאֲיִנֶךְ מְתִיחֵי לְעֵילָא בְּאַחַד עֲלִיוֹת מְרַכְבְּתָא עֵילָאָה בְּבִינָה אֹפִי הֵכִי אִי הִי אֲתִיחַדָּת לְתַתָּא בְּאַחַד וְהֵינֵי עֵינֵי כְּשֵׁם שְׁאִין בְּלִבְךְ כִּי כִּי כִּי.

קִיצוֹר. עֵינֵי כְּשֵׁם שְׁאִין בְּלִבְךְ וְהוּא אַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים זָבַת חֵלֵב וְדִבְשׁ דְּבִישׁ כִּי בַחֲוֵי אַתְּכִפִּי. גַּם עָד הַהֲפָרֵשׁ בֵּין נִשְׁמוֹת דַּאֲצִי שְׁנֵי אָדָם עָיִ הַדְּעָת וּבֵין נִשְׁמוֹת דְּבִישׁ שְׁנֵי בַהֲמָה. לֹא שְׁנֵי וְעַכְזִי לֹא כְּלִיתָם וְשׁוֹרֵשׁ אַתְּכִפִּי מְמוּחֵי דַּאֲיִ וְאֲתַהֲפֵכָא מְמוּחֵי דַּאֲבָא וְחַוָּה בְּנֵי עֲלִי מְרַכְבְּתָא עֵילָאָה אִזְ תַּתְּעַנְג עַל הוּא. וְעָד רִיחַ רִיחַ בְּנֵי קְטוֹרֶת. כִּי כִי כִינָל בִּי לְבָבוֹת מְזַבְּחֵי מְזַבְּחֵי הַקְּטוֹרֶת וּמְזַבְּחֵי. וְחַוָּה כְּגוֹנוֹא דַּאֲיִנֶךְ כִּי אֹפִי הֵכִי כִי.

ג) הִנֵּה עֵינֵי הַדְּגָלִים שֶׁל הַמַּלְאָכִים שֶׁנַּעֲשׂוּ בַּבַּחֲוֵי הַתְּכַלְלוֹת כְּמִישׁ עַל פְּסוּק אִישׁ עַל דְּגָלוֹ סְסַעִי דִּי מְעֵינֵי רִבְקָה שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ בִּקְר כִּי וּמְבֹאֵר שֶׁם שׁוּוֹה עָיִ דִּישׁ הַמְּמַשֵּׁךְ מֵהַכְּתָר כִּי וְעֵינֵי דִישׁ וְדָת יִל עָד הִידוּע בְּפִי כִי אֵל דְּעוֹת כִּי וְעַמְשִׁשׁ עָיִ וִיקָהֵל מִשָּׁה אֵת כֹּל עֲבָיִ. אֲוֹתִיוֹת דְּעָת שְׁמַשָּׁה הוּא דְּעָת מְקָהֵל וּמֵאֲסַף עֲדָת בְּנֵי שִׁתְּכַלְלוֹ יַחַד סִי.

בֵּית הַיֵּן בִּינָה עַמְשִׁשׁ עָיִ וְחַכְךְ כִּי הַטוֹב זַחֲג בְּלֵק קְפִי וְעֵינֵי בְּחַמְרָא עַל דְּרִידִיא אֲיִ מְלִי נֶקֶי בֵּית לְבָנָה יִן אֲפִל עָיִ וְהַגְּלִים מְתַעֲלִים לְבַחֲוֵי מְרַכְבְּתָא עֵילָאָה וְחַוָּה גַּפְן כִּי שׁוֹרוֹת כִּי הַתְּכַלְלוֹת בְּבַחֲוֵי שׁוֹרוֹת נִמְשָׁךְ בְּדָהּ מְזַבְּחֵי שְׁמַשָּׁה כִּי הַמְּדוֹת הֵם עַנְפֵי מְתַפְרְדִין אֲבָן זַחֲבִי כִי וְעַמְשִׁשׁ בְּדָהּ וִידְעָת הַיּוֹם פֶּרֶק בִּגְעֵי בְּעֵינֵי הַתְּכַלְלוֹת אֲהוּיִר הֵינֵי עָיִ שְׁמַשָּׁה שִׁמָּ. וְחַוָּה שִׁישׁ לְרַחוּק וְלִקְרוֹב כִּי וְגַם כִּי זֶה שִׁיעֻקֵּב אִישׁ תָּם וּמְחַבֵּר חוּיִ הֵינֵי עָיִ שְׁמַמְשִׁךְ בָּהֶם מְזַבְּחֵי אֵל עֲלִיוֹן וְהַגְּרָא כִי וְעֵינֵי בְּכָיִ הַרְּפִ סְדִיָּה וְהַתְּהַלְכָתִי בְּתוֹכְכֶם בְּעֵינֵי קֶשֶׁר שִׁתִּי שְׁהַקְּשֶׁר מְרַמֵּז עַל מְזִיגַת הַמְּדוֹת לְאַכְלֵלָא יִמִּינָא בְּשִׁמְאַלָא וְשִׁמְאַלָא בִּימִינָא כִי וְהַגְּרָאָה שְׁהַתְּכַלְלוֹת וּמְזִיגָה זֶה בְּהַמְּדוּי הוּא עָיִ שְׁנִמְשָׁךְ בָּהֶם הַמְּוַחֵי וְכַתִּי יִמִּינֵךְ הִי נִאֲדָרִי בְּכַח עוֹחֲבִי גִזֵּי בִי. וְכַח הוּא בִינָה וְגַם אֵין הִינֵינִי נִמְתְּקִין אֵלָּא בְּשִׁרְשָׁן דְּחֵינֵי בְּבִינָה וְעַחֲגִי קְעַחֲבִי עָיִ וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא לְהִיוֹת כִּי הוּא הוּא וְהַאֲלִקִי שׁוּוֹ נִמְשָׁךְ מְבַחֲוֵי

הוא היינו בינה, גם זח"ב סג"ב פח"א כל שית יומין ו"ק מתברכין מההוא שביעאה בינה הוא שבת, והברכה התכללות, ועוז"ג צב"א ע"פ לך הוי' הגדולה לך בינה ופי' רבינו שההתכללות במדות ע"ד ספה"ע זפ"ז זהו דוקא ע"י המשכת מהבינה מ"ט שע"ב וכן בד"ה כגוונא דאינון ר"ק מתייחדין לעילא באחד כשמתכללים בבינה גם סד"ה בכל קראינו אליו בפ"י אחד ע"י שממשך תוס' אור בז"א נעשה ההתכללות ותוס' זה ע"כ בא ע"י הבינה כו' ומכ"ז י"ל פי' הביאני אל בית היין בינה ואז דגלו והגם שרבינו פי' שעיקר הדגלים ע"י מוחי' דאבא י"ל כי אר"א תרין רעין וגם פי' כי טובים דרדיך אורות אבא מיין היינו שנמשכו ע"י בינה כו' וכענין מ"ש בפ"י לוויתן כו' ולכן נק' בינה מלך שהשלום שלו וגם כפשוטו שהוא עושה שלום בין מים ואש חו"ג וגם נק' שער הנ' דסלל בו כל המ"ט שערים.

בס"ד פ' במדבר

בשה"ש סי' ו' י' מי זאת הנשקפה כו' איומה כנדגלות ופי' ברבות במדבר
 פ"ב אמרו וקאי על הדגלים שישראל כשראו בה"ס רכב אלקי' רבותי' כו' עשויים דגלים כו' שנאמר דגול מרבבה כו' התחילו מתאווים לדגלים ועו"נ כרננה כו' נדגול, וגם פי' ודגלו עלי מגדיל עלי אהבה כו' עד ובמה אתם כנדגלות בדגלים שנתתי לכם ודוד רואה ואומר לא עשה כן כו' ע"ש וכ"ה בשה"ש רבה ע"פ ודגלו עלי אהבה וע"פ איומה כנדגלות, ובפ' בא פט"ו פי' פסוק זה על ד' גליות כמו שחזר בבבל כו' איומה באדום כו' וכ' בכי"ק מצינו בכמה מדרשים המגדילים מאד ענין הדגלים כו' וכל משכיל יפלא בעיניו כו' ע"ש, והנה ברבות בא פט"ו שם דק"ל ע"א איתא וכשם שהכל יראים מן הקב"ה זמן המלאכים כן יראים מן ישראל שנאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וגו' לכן נאמר איומה כנדגלות שדימה הקב"ה את ישראל למלאכים במלאכים נא' שרפים עומדים ממעל לו ובישראל נאמר אתם נצבים היום כו' משמע גדולת הדגלים מה שדימה אותן למלאכים וג"ז לכאוי' אינו מוכן כ"כ דהא מצינו בכמה מדרשות שנש"י שרשן גבוה ממלאכים כו', ומתחילה י"ל ענין הנשקפה כמו שחזר ובת"א ס"פ וישב ד"ה מהלכים כו' ח"ל וכת' ויאבק איש עמו עד עלות השחר שעד עלות השחר לע"ל כל ימי משך זמן הגלות הכל הוא בבחי' ויאבק כו' וכת' ורב יעבד כו' ע"ש ומבואר שם דמבחי' ויאבק הנ"ל שנלחם עם הנה"ב ומהפכו מזה נעשה העלי' לע"ל כענין סוס ורוכבו וע"י מענין ויאבק בת"א פ' וישלח שהעלו אבק והיא בחי' תשו' בחילא יתיר כדרך המתאבקי' כו' ח"ש ברבות וישלח פע"ז ע"פ ויותר יעקב לבדו ויאבק כו' מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ה' לבדו כו' ח"ש בודד עין יעקב ה' בודד ינחנו והיינו ע"י ויאבק כו' וזהו מ"ש אז יבקע כשחר אודך כו' שהוא התגלות מבחי' ישת חשך סתרו שימושך בבחי' אור וגילוי

כמ"ש ע"פ והי' אור הלבנה וע' בסדור שער חה"ס בפ"י המאמר פ' אמור דק"ג יעקב אומר או יבקע ובוהר שם פ' אמור כ' ויעקב שהוא ת"ת ממשיך לו שפע מא"א דו"א בעתיקא אחיד ותל"י כנו' באד"ר ואומר או יבקע כשחר ארץ כו' יבקע אותיות יעקב בסוד בקיעת האורו' וארוכת"ך דהיינו הארת א"א שנק' אריך דאסי' לכל מרעין והשביע בצחצחות הוא סוד האר' עתיק כו' עכ"ל, והנה שחר פי' ג"כ חושך וקדרות כמו עורי שחר מעלי איוב י"ג שחורה אני ונאווה וכן פי' במד"ת סי' כ"ב ע"פ למנצח על אילת השחר וז"ל אמר דוד למנצח שהוא קופץ כאיל ומאיר לעולם בשעת חשיכה כו' ואימתי הוא חושך מע"ה הלבנה והכוכבי' נכבסי' והמולו' תולכי' להם ואתה שעה אין חושך גדול מזה והקב"ה באותה שעה מעלה את השחר מתוך החושך ומאיר לעולם עכ"ל, א"כ בשעת עלות השחר הוא חושך וקדרות ואזי בוקע אור השחר, נמצא שחר כולל ב' לשוני' לשון שחרות וקדרות וחושך ולשון זהרורי' והארת הבוקר והענין כי יתרון האור נמשך דוקא מן החושך ע"י שהחושך נהפך לאור שהוא ענין בירור גה"ב שמוה דוקא נעשה העליה וההתגלות מבחי' חשך העליון דישת חושך סתרו שהוא למעלה גם מבחי' או"מ וסוכ"ע כו' ולכן אור השחר נמשך דוקא מן החושך שקדמו אלא שקודם בקיעת האור מתגבר החושך וכמו בחבלי לידה שקודם רגע הלידה מתגברים החבלים משא"כ קודם הלידה הרבה כמו בחודש הטי' אין החבלים כלל כו' כ"א סמוך ממש זהו וחיכיתי לה' המסתיר פניו מבית יעקב וארז"ל ברבות פ' לך ופ' שמיני ומאותה שעה וחיכיתי לו, ח"ש בהושע סי' ו' ביום הג' יקימנו כו' ונדעה ונרדפה לדעת את ה' כשחר נכון מוצאו כו' ופי' בת"א * סד"ה יחינו מיומים וז"ל שיתבונן כמו למשל עמדה השחר שמאיר ממזרח שמש שהשמש הוא תחת הארץ ובוקע ומאיר עליו בשחר שהנה חומר הארץ מפסיק בין השמש ובינינו כך חומריו' הגוף מפסיק בין הארת פנים הנמשכו' מאא"ס ב"ה עלינו ועי"ו יעורר רחמ"ר דהיינו ע"י שישים אל לבו ריחוקו מאור פני מלך ה' וכו' עכ"ל ואפשר לומר גם כן כשחר נכון כמו שהשחר מאיר מתוך החושך כך נדעה את הוי' שאעפ"י שהחושך יכסה ארץ חושך זה הוא רק אצלנו אבל קמי' ית' כהשיכא כאורה, ומתוך החושך יבקע כשחר אורך כו', גם כי שחר הוא ג"כ לשון בקשה כמ"ש ושבו ושחרו אל בתילים סי' ע"ח ל"ד, ומשחרי ימצאוני במשלי סי' ח' י"ה, ועד"ו נאמר אלי אתה אשחרך בתלים ס"ג ב' אף רוחי בקרבי אשחרך ישעי' כ"ו ט' שחר טוב יבקש רצון במשלי י"א כ"ו ובוח"ב פ' תרומה דק"מ סע"א פי' אשחרך אתקין נהורא דנהיר בשחרותא כו' ומאן דאתקין נהורא שחרא הוא אע"ג דאיהו אוכמא זכי לנהורא חירא דנהיר ופי' כי נהורא שחרא היא מדת מלכותו ית' שנק' מדת לילה שהעולם נדמה ליש כו' ואעפ"כ נק' נהורא להיות ביטול היש ע"ד שנתבא' בתו"א פ' מקץ בד"ה רני ושחחי בענין רננא ברמשא ונפשי אאותיך בלילה, וה"ע אשחרך ל' בקשה ורצון בחי' נפשי אאותיך שהבקשה להיות גילוי האור בהחושך כו' נהורא אוכמא ונהורא חירא כו' זהו ונדעה

בת"א : בכ"י ב' : בלק"ת. — ראה מכתב כ"ק אדמו"ר (מוהרי"צ) ג"ע ע"ד הדפסת תו"א ולקו"ת — גרסא במפתחות לתו"א ולקו"ת.

גרדפה כו' כשחר נכון כו' שיתקין מתחילה נהורא אוכמא בחי' להזכיר מדת יום בלילה והיינו ע"י עסק התו' ותו"א כו' ועי"ז יבא לנהורא חיוורא כו' מושך עליו חוט של חסד ביום וע' בפ' ויקרא דכ"א ב' מזה ומענין אילת השחר דפי' שהיא איילת ומקבלת מבחי' השחר היינו מבחי' יבקע כשחר כו', ועוד יש לבאר ענין אילת השחר כי הנה יש טורי נהורא וטורי חשוכא ופי' טורי נהורא הם המדות דאצי' וטורי חשוכא הם המדות שבכתר כנו' ע"פ ראיתי מגורת זהב בהביאור וכדי להמשיך האור משם הוא ע"י העלא' מ"ן מטורי חשוכא דנוגה שהוא מה שנפל בשבה"כ מעולם התוהו ע"כ על ידי זה ממשיך האור מטורי חשוכא דכתר וזהו הנק' ג"כ אור נוגה ל' אור וע"כ נק' המלכות אילת השחר ל' קדרות וחושך ע"ש שמהלכה בטורי חשוכא ומשם ממשכת אור השחר המאיר מתוך החושך ובחי' זו קאי על טורי חשוכא דק"ג שמברדי' אותם ולכן נק' נהורא שחרא שעל ידי זה ממשיכים האור מבחי' טורי חשוכא דכתר כו' וכמשנ"ת בביאור המאמ' דפ' פנחס דרמ"ט א' ע"פ כאיל תערוג כו' אילת השחר גו' וה"ע לידה וחבלי לידה הנ"ל וע' בפ' ויקהל דרי"ט סע"ב ועפי"ז י"ל ג"כ הפסוק חושך שבטו שונא בנו ואהבו שחרו מוסר במשלי ססי' י"ג ופירש"י לבקרים מייטרהו מפרש שחרו לשון בוקר ות"י מפרש מקדי' ל' כו' א"כ לפי הת"י י"ל שהקדמה קודם אור הבוקר בעלות השחר שאוי עדין חושך כנ"ל בשם המד"ת בענין אילת השחר ולכן פי' הרבו ר"פ שמות דאהבו שחרו מוסר קאי על הגלות דלפ"ז א"א לומ' דפי' לבקרים שהגלות נק' לילה או היינו ששחרו המוסר קודם אור הבוקר וגם הוא שחרות וקדרות ע"ד אל תראוני שאני שחרחרת חשך משחרור תארם ועי"ז דוקא יבא לבקוע אור בבחי' או יבקע כשחר אורך כו' וזהו מי זאת הנשקפה כמו שחר כו' מי היינו בינה עילאה נש"ב כ"כ במא"א אות מ' סס"ח דאומרו בינה עילאה היא טמירא מאבא כ"כ תרמ"ז ס"פ קרח זאת נק' המל' ונק' בת שבע וסי' לזאת יקרא אשה כ"כ במא"א אות זין ס"ג. ובעבודה ב' בחי' אלו וה"ע פנימי' הלב וחיצוני' הלב כמ"ש בת"א ח"ב בד"ה ושאתם מים בששון גם שרש ב' בחי' אלו הם ב' בחי' שיש בהנשמה הא' המלוכשת בגוף ושרשן למעלה ג"כ מבחי' אוצר ששמו גוף שבו נשמו' ותב' בחי' מולי' דהנשמה ששרשן ומקורן מאד נעלה שעבמחה"ק וכמבואר בד"ה יונתי בחגוי הסלע והביאורי' ולכן מל' נק' עוה"ז ובינה נק' עוה"ב וע' בד"ה ר"פ נח תעמי"ש בד"ה שה"ש. והנה ע"י שהנשמה המלוכשת בגוף מבררת החשך הגשמי דק"ג שעו"ג שחורה אני ונאווה כו' עי"ז וזקא בחי' הנשמה שלמעלה מהגוף הנק' מזלי' גמשך לה האור מטורי חשוכא דכתר שבחי' עתיק מתגלה בב"נה ומתחברים ב' בחי' הנשמה להיות מיוחדים לאחדים ממש שבחי' אור שבבחי' מקיף מאיר ומתגלה בתוך הפנימי ממש ואזי נק' מי זאת וכמ"ש בזח"ב ר"פ תרומה דקכ"ו רע"ב מי זאת רזא דתרין עלמין מתחברין כחדא כו' ולכן מי זאת הוא ל' תמי' איך נתעלים זאת כ"כ כמ"ש במד"ת סי' כ"ב משל לבת מלך כו' אחו בה כו' והיו חברותי' תמיהות עליה אתמול היית מלקטת השיכלין כו' עד הה"ד לא ידעתי נפשי כו' והיינו להיות עלייתה ע"ד עד יעבור עמך ה' למעלה משם הוי' כי ז"א נק' הוי' והבינה עילאה נק' לפני הוי' ולכן תמיהתי עליה אתמול יורדת בבי"ע להתלבש בק"ג לברר

והרע מלקטת בשיבולין ועתה נתעלית כ"כ למעלה מעלה ובאמת דאדרבה עיי בירור זה שמבררת את החושך דק"ב עיי' נתעלית לקבל מבחי' ישת חשך סתרו שלמעלה מבחי' שמש ומגן ה' כו' וזהו עד יעבור כו' כנ"ל וזהו הנשקפה כמו שחר כמו אור השחר מאיר אחר קדרות החושך כנ"ל כמ"ב עיי' בירור החושך של נה"ב עיי' או יבקע כשחר אורך כו' וכנ"ל וזהו ג"כ ענין מי זאת עולה מן המדבר וכמ"ש סד"ה כנשר יעיר שהוא כמשל אישון בת עין שאור הראי' מתגלה דוקא כשחור שבעין היינו בירור ש' ב"ן כו' מתגלה בו אור הראי' דע"ב וזהו ענין בעפעפי שחר באיוב סי' ג' ח' ועיני כעפעפי שחר בסי' מ"א ט' הרי במשל אישון בת עין לאור השחר לפי שהוא אור הבא ונמשך מתוך בירור החושך שנהפך לאור ועיי' מענין אישון בת עין בוח"ב ויקהל דר"ד ע"א.

יפה כלבנה ברה כחמה הגה מתחילה א' דרך כלל שעליי' כנ"י הוא כמו שחר היינו עיי' החושך נעשה יתרון האור ועתה מפרש דרך פרט איך נעשה אתהפכא חשוכא לנהורא ועז"א יפה כלבנה כו' כי הגה בחי' ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא וכן יש ב' בחי' אלו בעבודה כמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי רננא ברמשא ושמחה בצפרא וכמ"ש ע"פ חכרתי את בריתי יעקב ביאור ענין אם לא בריתי יומם ולילה כו' והנה המשכת האור במדת לילה הוא עיי' הלבנה וביום הוא בחי' שמש. ויובן זה עם מ"ש בסידור בדרוש בהמ"ז בענין משה תיקן ברסת הון ויהושע תיקן ברכת הארץ שברכת הארץ מתחלת בנודה לך. והוא בחי' הודאה ואמונה ויחיות' ביטול היש אבל ברוך הוא יח"ע ביטול אמיתי וה"ע ח"ע וחי' והוא בחי' חמה ולבנה כי פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה. כי הגה בחי' שמש ומגן ה' כו' שם הוי' נמשל לשמש שהאור מאיר בגילוי אבל אור הלבנה ל"ל מג"כ אלא מקבלת האור מהשמש והיא משנה האור וה"ע הארה דהארה המאיר עיי' פרסא והשיגוי הוא שגדמה העולם ליש כמ"ש במ"א בד"ה ואתחנן ולכן יומין תתאין אינון שנה. גם ביהושע כ' ויהושע בן נון נער כו' שהוא בחי' קטנות שמתלבשת במט"ט נער הייתי כו' וכמ"ש בענין ונערים ממשחה נגינתם בד"ה והי' אור הלבנה. וענין בחי' זו בעבודה י"ל שבחי' זו נקי' לא זו מחכבה עד שקראה בתי שהיא מבחי' מל' עלי' נאי' יפה כלבנה, כי בתי היינו שהיא בחי' מקבל ע' ד"ה רני כו' ובד"ה בחדש השלישי כו' וזהו לכי ומעטי א"ע. גם עבודתה בבחי' רצוא ושוב שבסוף חודש מסתלק אורה כו' וה"ע רצוא ואח"כ בתחלת חודש נולד בה האור בכחי' אר"י. גם לבנה תושבע"פ בד"ה לסוסתי ולכן כלילה ועסק משה בהר בתורה שבע"פ וזביוס בתושב"כ. וענין יפה כלבנה כשהלבנה במילואה בט"ו לחודש שאו מקבלת ג"כ מן ה' ראשונות דו"א. גם ע"ד הנשים לא רצו ליתן נומיהם בעגל שלהיותם ממל' מקור דבי"ע ידעו יותר איך כי אני ה' בקרב הארץ והפך מאומרי' עזב כי נערץ תחב"ם ובבחי' זו אמונה גבוה מהדעת כי דעת רק בממכ"ע אבל אמונה בטוכ"ע. א"י ע"ד ואמרתם כה לחי בד"ה שיש איש יש מעלה באש"מ מה שאין באסה"מ והוא ג"כ ענין הנ"ל שיש בחי' בתודאה ובאמונה כמ"ש סד"ה צאינה וראינה. והיינו עיי' שבלבנה יש

ריחוק בסוף חידוש דוגמת הציפוי מכסף דק כו' גם זהו ר"ש אבל בשמש אין שינוי כלל ברה כחמה היינו ע"י עסק התורה כי מה יתרון כו' תחת השמש אבל עלמא דאורי' לעילא מן שמשא בת"א בד"ה יידבר כו' וארא כו' ולכן נק' ברה כחמה וע' בד"ה ואתחנן שז"ע פני משה כו' והו' בחי' אחותי שלמעלה מבחי' בתי בד"ה רני כו' בת. הו"ע שווין בקומתן ממש ע"ד את שני המאה"ג שמקבלת מאי' שלא ע"י ו"א ועו"ל בפני' יפה כלבנה אע"פ שהיא ברה כחמה עכ"ז יש בה ג"כ בחי' המעלה שיש בלבנה, הענין דצ"ל מאמר ועינינו נאירות כשמש וכירח, ואח"כ לא זו מחבבה עד שקראה אמי והוא כמ"ש בד"ה ששים המה מלכות אלו ששים מסכתות ואח"כ או' אחת היא יונתי דקאי על כנ"י, משמע שגבוה יותר מהתו', ות' התירוץ דבחי' זו קאי על פרצוף הפנימי דנוק' שהיא בבחי' בינה ממש והוא בחי' רעו"ד בכל מאוּך בלי גבול שנמשך מבחי' כתר וחכ' שלמעלה מהתו' שהיא נובלות חכמה שלמעלה, וכמו בהטיפה מלובש עצמיו' החכ' שלמעלה מהארת החכ' המלובש כדיבור עד"ו נש"י שהן בנים גבוהים מהארת חכ' שהיא תושבע"פ, ועד"ו נת' בד"ה יונתי שז"ע קדש ישראל לה' ראשית תבואתה.

והענין דהנה כו' ארוממן אלקי המלך ופי' בת"א ד"ה כי אתה נרי כי הנה פעם אומר' יחיד חי העולמים מלך כו' עד ומלך זה כו' ואי לזאת נמשך מל' לבחי' יחיד כו' ע"ש והיינו שהמל' נעשית עתיק לבריאה וצריך לרומם המל' בבחי' מל' דא"ס היינו בחי' יחיד מלמטלמ"ע, והעלאה זו הוא ע"י בירור גה"ב ששרשה מעולם התוהו ועי"ז ארוממן לבחי' המל' בבחי' יחיד כו' והנה זהו עבודת הדגלים דמלאכים הנק' ארגמן לרומם בחי' המל' כנו' בפ' ויקהל קצ"ז ב' ע"פ קחו מאתכם תרומה כו' לסלקא להתוא תרומה כו' כל נדיב לב אילן ארבע משירין עילאין כו' וכ' במק"מ כי תריסר משירין י"ב נושאי הכסא ובי"ב עצמם ארבעה הם העיקר כו' ובה"ז שהכת בהם להעלות המל' אף שהם נבראים מאין ליש, לפי שהתפעלות שלהם הוא מעצמות אא"ס שלמעלה מעלה מבחי' מל' לכן בכח זה מעלים המ' כו' ויש לבאר זה עוד ע"פ מ"ש בדרוש חמשה קנינים בענין אדם ובהמה שיש בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אצ"י הנק' אדם והוא המדות דא"א שז"ע ובכל כסאדך, והמלאכי' אף שהן בהמה דבריאה שלמטה מבחי' אדם ע"כ הם מעלים בחי' אדם שעל הכסא שהם זו"ג כו' וכמ"כ נת' בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמו בדבור א' דקיי"ה ע"ג, ובד"ה האבות הן הן המרכבה דקכ"א ע"ג, ששרש המדות למעלה מן החכ' כו', אך מ"מ בחי' זו דוקא ע"י שנעשי' בבחי' דגלים שה"ע התכללות שדגל א' כולל ג' מתנות כו' שהרי הן י"ב בקר ונמצא כל דגל הוא ע"ד רבקה של שלש בקר כו' וע"י התכללות זו דוקא יש בהם הכח לעורר בחי' בהמה רבה משא"כ בלא התכללות הרי בהמה למטה מבחי' אדם כו' כי המדות שבבחי' בהמה רבה הם בבחי' ההתכללות כמ"ש בת"א פ' תולדות בד"ה מים רבים בענין רבקה, דגל ל' אסיפה כמ"ש בגמ' פ"י דשבת דס"ג ע"א שני ת"ח המדגילין זל"י בהלכה ופירש"י מאספין זא"ז כו' שנא' ודגלו כו', הרי דגל ל' אסיפה והיינו התכללות כל האנשים שבדגל להיות כלולי' יחד, עמ"ש ע"פ בהתאסף ראשי עם בסדרה

תורה צוה כו' ועמ"ש במ"א ע"פ ועשו להם ציצית אשר ב"ה ס"ל ד' ציצית
 ובכ"א ג' חוטין במנחות דמ"א ע"ב לפי שד' ציצית הם ד' חיות המרכבה
 כמ"ש במא"א אות ד' סכ"ו וס"ל בכ"א ג' חוטין נגד ג' שבטים שבכל דגל
 וכמ"ש בזו"ב ויקהל קצ"ו כו' תריסר משיריין נכללים בד' חיות הנ"ל ועי"ז
 מרוממים בחי' הבגד לבוש מל' דאצי' לשרשו ומקורו בחי' ה' אלקי גדלת
 מאד תוד והדר לבשת עוטה אור כשלמה כו' ועש"ז נק' גדילים תעשה לך
 לפי שמעלים לבחי' ה' אלקי גדלת מאד כמ"ש בבחי' פ' כי תצא, וגם הם
 חיות גדולות, כמ"ש בתילים סי' ק"ד חיות קטנות עם גדולות ועמ"ש לק'
 בענין האדם הגדול בענקים כו' וגם י"ל נק' גדילים ע"ש והאופנים וחיות
 הקדש ברעש גדול מתנשאים כו' ומ"מ קי"ל בכל ציצית ד' חוטין כי הם
 נגד מה שכל חי' כלול מד' כנפים ומד' פנים כו' ועוד שהן ל"ב נ"ח כו'.

ועוד נראה ענין הדגלים ל' אסיפה, שזהו תיקון לבחי' ומשם יפרד והי'
 לר' ראשים, שמיד נשתלשל למטה בבחי' פירוד גמור בק"ג, אכן
 ד' דגלים ל' אסיפה היפך הפירוד כו', והיינו כמ"ש בלק"ת סוף ביאור
 דהתלצו, ע"פ ובשם אלקינו נדגול כי להיות התכללות כו' הוא ע"י מחי'
 דאבא ששם הוא ההתכללות יעשה שלום לי שלום יעשה לי עכ"ל ומבואר
 בד"ה ששים המה שמבחי' ומשם יפרד זהו רק כשמקור ההמשכה רק מבחי'
 ונהר יוצא בחי' בינה אבל ע"י ומעין יוצא כו' ע"ש ולכן הדגלים שרשן
 מבחי' מחי' דאבא שע"ז נמשך ההתכללות בחי' דגלים הפך בחי' ומשם
 יפרד כו'.

ביאור הדברים בענין איומה כנדגלות. הנה כ' דודי צח ואדום ודגול מרובה
 בשה"ש סי' ה' יו"ד, וארז"ל ברבות שם כט"ג צח לי במצרים ואדום
 למצרים כו' ודגול מרובה, ואתה מרובות קדש ואות הוא בתוך רבבות קדש
 ובחז"א ס"פ לך לך ורצ"ו סע"א ובמק"מ שם דתפארת נק' כן והיינו ע"ס
 שכלול מחו"צ ולכן הוא צח לי בחי' חסד ואדום למצרים, ובמא"א אות צדיק
 סעי' י"ד צח בגימט' עב כו' בסוד חסד ועמ"ש בפ"י כובע ישועה דאי' במא"א
 סבוע כ"ו ע"ב שזהו ע"ד כ"ו דורות שניזונו בחסדו של הקב"ה כי ע"ב
 גימ' חסד והוא בחי' ורב חסד ע"ד כמה ארך אפיים שארז"ל עליהם פ"ה
 דאבות וזהו ג"כ ענין צח לי שיומשך בחי' רב חסד זה לי בסט' דקדושה כו'
 כ"א לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכ"ו בד"ה בשלח פריעה וכדי להיות
 התכללות זו דשני הפכים יחד הוא ע"י המשכה מלמעלה מהמדות מאא"ס
 ב"ה ממש וכמ"ש במ"א בענין רוכב על עב קל נגוף ורפוא כו' וכמ"ש באגה"ק
 סי' י"ב ע"פ והי' מעשה הצדקה שלום ובת"א פ' יתרו בד"ה ענין האבות
 הן הן המרכבה, וזהו ג"כ ענין שנו' החסד בל' צח שהוא מענין מ"ש והשביע
 בצחצחות נפשך כמ"ש ברבות ס"פ בהר בענין הצדקה והמפיס לעני' שעז"צ
 והשביע בצחצחות כו' אם עשית כן הרי את כבוראך אותו שכתוב בו דודי
 צח כו' ואי' במא"א שם צחצחות הם י"ס דעתי א"צ י"ס דעולם העקדים
 עכ"ל אשר שם הוא תכלית ההתכללות כי לית שמאלא בהאי עתיקא ובעקודים
 ורי כל הע"ס עקודים בכלי א' ומבואר המשל לזה בת"א ס"פ נח עד"מ כחה

הנפש ראי' ושמיעה כו' כשהיו עדין כלולים בהנפש מקודם שנמשטו ונתלכשו כ"א בכלי בפ"ע בעין ואוזן כו' שאזי הם כולם מיוחדים יחד בלי שום התחלקות ומשם נמשך הכח להיות התכללות גם אחר שנתלגשו בכלים והיינו ע"י תפארת קו האמצעי ח"ע דודי צח אדום דקאי על ז"א, וכדמשמע ברבות בשלח פכ"ג ק"מ ב' בחור א' נגה כו' והיינו ע"י שמאיר בו מעת"י ומעקדיים, שע"יז נק' צח כנ"ל וכמבואר בח"ג אחרי דס"ו ע"ב בענין ואו אלף סתים בגויה כו' וזהו ג"כ ודגול מרבבה, שהמשכה זו בז"א נמשך ע"י רבבות קדש שהם הדי' דגלים של המלאכי' שהם נשאות את הכסא כו' כמראה אדם שהוא ז"א והיינו לחברו בבחי' אא"ס ב"ה ממש בחי' כי לא אדם הוא כמ"ש בת"א פ' יתרו בד"ה הנ"ל, וזהו שרפים עומדים ממעל לו ופי' במ"א ממעל לו"יז שהוא ז"א ע"י תשוקתם בכלות הנפש ליכלל ולהבטל בעצמות אא"ס ממש ומשם ממשכי' האור בז"א והכח הזה בהם זהו דוקא ע"י שנעשו דגלים, כי הנה מבואר במ"א בסידור בענין שמח תשמח רעים האהובים יוצר הרים שבחי' הרים הם המדות יוצר הרים ע"ד ויוצר אור ובורא חרשך שהיצי' הוא בחי' גילוי ההעלם וכך הוא ענין טורי נהורא הם מדות דאצי', וטורי חשוכא הם חג"ת שבכתר, והם נק' רעים האהובים כי למטה חו"ג הן ב' הפכים משא"כ למעלה בכתר הרי לית שמאלא בהאי עתיקא ותדע דאף כשמלוּבש באו"א שאבא מלביש חסד דא"א זאי' גבורה הרי או"א הם תרין רעין דלא מתפרשין מכ"ש בכתר עצמו שאין שם התחלקות, וכמ"ש מזה בת"א בהביאור ע"פ וקיבל היהודים בסופו בענין הטעם שנאמר וקבל ל' יחיד שהוא לפי שהי' להם רעו"ד ומס"נ שלמעלה מהשכל ולכן הי' כולם כאיש אחד בלי שום התחלקות כו' וע"ז נא' במ"ת ויחן שם ישראל ל' יחיד, ולכן דוקא ע"י שנעשו המלאכים בבחי' דגלים אשר הדגל הוא התאחדות ג' בחי' יחד, וכן ע"יז מתאחדים כל הדי' דגלים יחד שסובבים ארבע רוחות, דהנה כתיב ומשם יפרד והיו לארבעה ראשים והיינו ע"י ה' מוצאות הפה, שהם ה"ג המפרידים ולכן וכנפיהם פרודות כו' אך אח"כ נעשה בהם התכללות ח"ע הדגלים, ודוגמא לדבר ממש בת"א בענין דור הפלגה שעשו מגדל כדי שיהי' אחדות כו' אלא שהם רצו לילך אחר שרירות לבם ושאעפ"כ ע"י האחדות ימשך להם אור ע"ד חיבור עצבים כו', אכן בחי' זו בענין הדגלים הוא בקדושה שיהי' האחדות וההתכללות בבחי' הביטול ע"ד שיש שיר משולש התכללות חג"ת כמ"ש בת"א ע"פ ושם אחיו יובל, ושיר מרובע התכללות הדי' רוחות וכ"ז הוא בענין הדגלים שהדגל הוא ע"ד שיר משולש התכללות ג' שבטים, ומה שהם ד' דגלים בד' רוחות זהו ענין שיר מרובע התכללות ד' רוחות, ושייכות הדגל להתכללות זו היינו כי י"ב בקר הם בבריאה ושם הם בבחי' התחלקות אך שרשן בי"ב גבולי אלכסון דז"א שם הם בבחי' התכללות ומכ"ש שרש שרשן בי"ב גבולי אלכסון שבמדות דא"א כמ"ש המק"מ ס"פ וישלח אשר שם הם בחי' רעים האהובים, ולכן הדגל שה"ע הרמה רוממות קרן היינו להמשיך משרשם העליון למטה וע"יז נעשה בהם גם למטה התכללות (ועמ"ש כה"ג בד"ה נשא את ראש בני גרשון שהיו נשאים את יריעות המשכן והיינו לחבר המדות דא"א שהם בחי' אהבה רבה עם המדות דז"א כו') ח"ע היריעות שהם מקיפים להמשיכם במדות פנימים

שבנפש כו' ע"ש. וכמ"ש סד"ה החלצו מאתכם שזהו ובשם אלקינו נדגול שעשיית הדגלים הי' ע"י משה דוקא בחי' ש' מ"ה העושה התכללות ועמ"ש ע"פ משה ידבר כו' דמשה לפי ששרשו משם מ"ה יוכל להמשיך הגילוי למטה גם בבי"ע וכה"ג נת' ע"פ כי תקנה עבר עברי כו' להמשיך האור בנשמות דבי"ע הנק' זרע בהמה מבחי' בעבר הנהר ישבו אבותיכם בחי' בהמה רבה זהו ע"י משה כו' זהו שהדגלים הן המשכה זו והוא בחי' התחברות ונעשה ע"י משה דוקא ואזי בכח זה הם מרוממים בחי' ז"א להיות צח כו' ודגול כו' ועמ"ש בת"א פ' תולדות בביאור ע"פ מים רבים בענין רבקה מל' רבקה של שלש בקר או של ארבע ארבע כו'.

והנה פי' המרכבה היינו מהדגלים כנ"ל, אבל בעמה"מ שי"א ספ"ט דס"ב ב' פי' ענין צח ואזום כנ"ל וכ"ז בא לו מא"ק שהוא דגול מרובה שיש לו י"ח אלפים רבבות עולמות עכ"ל (ובשער ט"ז פי"א פי' דגול מרובה מרובות אלפי ישראל היינו ע"ד דגול היינו מהדגלים) ובשער אק"ס פ"ו די"ג סע"ב כ' הט"ס שהם למעלה מהטהירו הם י"ח אלפים רבבות עולמות ששט בהן קוב"ה היינו זעיר בכל יום להשיג אתרו כו' עכ"ל ע' מזה בזח"א בראשית דכ"ד רע"א ח"ל וי"ח אזכרות דביה (במזמור הבו לז' בני אליהם) דבהון שט הקב"ה בי"ח עלמין ברכב אלקים כו'. ובפ' פנחס ברע"מ זרכ"ו ע"ב נת' מזה ג"כ בת"א פ' יתרו בדי"ה ענין האבות הן הן המרכבה ח"ל ועל ידו מתעלה הקב"ה שהוא ד"א דבריאה לי"ח אלף עולמות שהן באצ"י ששם הוא בחי' חי אלף ט' מלמעלה וט' מלמטלמ"ע עכ"ל, לפי העמה"מ הוא על"י ז"א דאצ"י בט"ס שלמעל' מעלה מאצ"י כנ"ל, זהו אלפי שנאן וארז"ל שאינן היינו שהם מבחי' אין שלמעלה מאצ"י והחכ' מאין תמצא כו', וכן י"ל עפמ"ש בד"ה ואתא מרבבות קדש בענין יחידות עשירות מאות שהם גר"ב שכ"א דק חלק עשירית מהעליון ממנו כו' האלפים ורבבות הם בחי' חי' יחידה שלמעלה מהשכל הנק' נשמה כו' ע"ש, זהו דגול מרובה שמאיר ברא מבחי' יחידה דהיינו מבחי' הכתר וכמו בחג השבועות כו' וה"ע רבבה, ולפי' דחי צח ב"פ מ"ט ה"ע מ"ט שע"ב שנמשכו בו ע"י ספירת העומר, וכן פי' בעמה"מ שער ט"ז פי"ב שהוא נגד מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא כו' האפ"ל עוד כי ע"י מ"ט יום דסה"ע שממשיכים מ"ט שע"ב דגה"א העי"ז מתחברים ג"כ המדות דגה"ב שהם ג"כ ז' פעמים ז' הם מ"ט כו' ונעשי' צח זהו צח ואדים ע"ד דם נעכר ונעשה חלב אוי עי"ז ישרה אתר כך שער החמשים בשבועות שהוא בחי' כתר. ח"ע דגול מרובה ומ"מ כ"ז נמשך לו ע"י אלפי שנאן שהם ד' חיות המרכבה שור נשר ארי' והגון פשוטה בחי' אדם וכמ"ש בפ' בראשית די"ח סע"ב זב"פ משפטים דקי"ח א' וס"פ עקב דרע"ד א' שבהם הע"י נעשה על"י זו כנ"ל בענין החיות נשאות כו' והם הדי' דגלים הנ"ל והם ג"כ בחי' רבבות והענין כמ"ש במ"א דלפעמים מבואר שהרבבות הם באצ"י למעלה יותר מהאלפים כו' ולפעמים משמע להיפוך דכל מה שלמטה יותר נעשה יותר הריבוי והפירוד כי כל מה שלמעלה הוא יותר בהתכללות ואהדות וכמו עקודים בכלי אחד וכן כתר הוא בחי' יחידה, וא"כ איך יתכן יחידה ורבבות הרי זהו שני הפכים, אך הענין הוא עדי"מ בהשפעת

שכל מרב לתלמיד הגה כשהשכל נמשך בדיבור מתרבים האותיות מאד משא"כ כשהי' השכל בהשגתו לא הי' צריך לריבוי אותיות כלל, נמצא האותיות מתרבים, אבל עצם השכל הוא מתמעט, כי השכל המלוכש בדיבור אינו בערך כלל איך השכל אצל הרב, וכך למעלה בבחי' אותיות וכלים נמשך ומתרבה למטה יותר, ובבחי' אורות הוא להיפך שכל מה שלמעלה יותר מתרבים האורות יותר ח"ע עקודים ששם ריבוי האותיות יותר מבאצילות והם בכלי א' (ומזה יובן ענין לפעמים המספר חסרון ולפעמים מעלה ע' בשל"ה ר"פ במדבר דשמ"ז ע"א, ולכן ער"ז יש בחי' רבבה הא' ודגול מרכב' מע"ק ועקודים זהו ענין ריבוי האורות, אך עכ"ז זה הוא נמשך בז"א ע"י רבותים אלפי שנאן דחיות המרכבה שהם ריבוי הכלים, והיינו כי אף שהן ריבוי הכלים עכ"ז היינו שריבוי זה מתכלל באחדות ע"ד ע' גפש דיעקב, לאפוקי ק"נ ששם הריבוי והפירוד ממש ועז"נ כל המוסיף גורע כמ"ש בוח"ב פקודי דרל"ג, אבל בחיות המרכבה הרי הריבוי מתכלל ביחידות שנעשו ד' רגלים, וכולם פונים לכונה א' להיות ארוממך אלקי המלך כו' וכמ"ש במ"א בענין ורב להושיע, ועמ"ש ע"פ והנה אנתנו מאלמים אלומים כו' והוא ע"ד הנ"ל בענין וקבל היהודים כו' ויחן שם ישראל כו', ולכן בכח זה מעוררים וממשיכים מבחי' רבבות דא"ק זא"א ששם הם בבחי' יחוד ממש כנ"ל, והיינו שהם ממשיכים מאלפי שנאן שהם בחי' אין ממש וזהו ע"י ביטול היש לאין שבהם ח"ע ודגול מרבבה כו', ומעתה אפ"ל ג"כ ענין איומה כגדולות, כי הגה מצינו ענין איומה גו' בתורה גבי הענקים שנקראו אימים כמ"ש בתו' דברים י"א רפאים יחשבו אף הם כענקים והמואבים יקראו להם אימים ופרש"י אימים ע"ש שאימתן מוטלת על הבריות כמ"ש ג"כ בפ' שלח י"ג ל"ג ושם ראינו את הנפילים בני ענק כו' ונהי בעינינו כחגבים כו', והנה באברהם כ' האדם הגדול בענקים ביהרשע סי' י"ד ט"ו כמשארז"ל ברבות פ' בראשית פי"ד, ובפ' תשא אמרו שם זה גדול מן אדה"ר והענין כי אדם הראשון הוא חכ"ע כמ"ש במ"א א' סל"ב וכמשנת ג"כ בת"א פ' יתרו בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה שיש ב' בחי' אדם אדה"ר הוא בחכ' ואדם תתאה הוא ז"א כו' והטעם שהחכ' נק' אדם לפי שבה מלוכש אא"ס כמו עיקר חיות הנשמה מתגלה במחין כו' וכמ"ש בד"ה מי יתגן כאח לי, והנה שרש התהוות החכ' מהכתר הוא רק מבחי' שערות אבא יונק ממולא כו', ולכן הכתר נק' אדם הגדול, בחי' ולגדולתו אין חקר, והחכ' שבו מחזא סתימאה שלמעלה מחכמה דאצי', ועל אדה"ר שהוא חכ' נאמר נעשה אדם בצלמינו כדמותינו הם שאינו ערוך לבחי' אדם הגדול ממש, וכדפי' במק"מ פ' משפטים דקכ"ב ע"א ענין דמות כמראה אדם ולא אדם ממש כי אדם ממש זהו בחי' כתר וא"ק שכולל כל ההשתלשלות, והחכמה שהוא אצי' מאין תמצא מבחי' כתר, ואין ערוך וע"כ נק' רק דמות כמראה כו' וב' בחי' אלו ז"ע סוכ"ע וממכ"ע כי חכ' נק' ראשית הגילויי בתי' ממכ"ע, אבל כתר מל' מל' כתרו את בנימין הוא בחי' סוכ"ע ואין ערוך כלל ממכ"ע לגבי סוכ"ע וע"כ נק' בחי' סוכ"ע אדם הגדול וכגובה השמים על הארץ כו' והיינו כי בכתר יש ג"כ ע"ס, והוא בחי' אדם, כיון שהוא סובב לבחי', עלמין אלא שהן בחי' א"ס ממש, וכמו שחסד דא"א נק' ורב חסד בבחי' בלי גבול משא"כ בז"א נק'

חסד עולם וכמ"ש באגה"ק סי' ח' ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו כו' וע' בחז"ב ר"פ משפטים דצ"ד סע"ב דאיהו אדם באורח אצ"י דלעילא כו'. והנה בכתר יש גם כן ב' בחי' שהוא א"א שרש הנאצלים ועתיי שהוא בחי' תחתונה שבמנציל ומבואר במ"א שבחי' עתיק נק' כי גאה גאה היינו שהוא למעלה מבחי' סוכ"ע ונק' עשה פלא. שהוא למעלה מבחי' סוכב הנק' פלא. לפ"ז י"ל שבחי' עתיק זהו שנאמר בו כי לא אדם הוא שהוא למעלה לגמרי מבחי' אדם ואף גם מבחי' האדם הגדול כו' כי אדם היינו שרש ע"ס משא"כ אא"ס הוא למעלה מעלה מבחי' ע"ס כו' ודוגמת זה בגפש בחי' ניצוץ אלקות ממש המלוכב ביתידה כמ"ש בע"ח שמ"א ע"פ אני אמרתי אלקים נתתם כו' גם הנה בבחי' אדה"ע * שהוא ח"ע מלוכב ומאיר שם הוי' כמ"ש בד"ה מי יתנן הג"ל וזהו ה' בחכ' וכמ"ש בתניא פל"ה בהג"ה והנה בחי' שמו הגדול הוא בחי' אא"ס שלמעלה מש' הוי' ועז"א יהא שמי' רבא מברך כו' כמ"ש בד"ה אני כו' דפ' ציצית וגילוי אור זה מאיר בבחי' כתר הנק' אדם הגדול כמו שש' הוי' מאיר בחכ' כו' והנה אברהם שנתנסה בעשר נסיונות שהם נגד עשר ספי' ועמד בכלם ע"ז המשיך מבחי' סוכ"ע מקור ושרש הע"ס דאצ"י ולכן נק' האדם הגדול שזהו למעלה מבחי' אדה"ר שהוא חכ' וכמו שמצינו ג"כ שנק' אברהם איתן כמ"ש משכיל לאיתן האזרחי. שפי' משכיל היינו מקור ושרש החכ' הוא מו"ס שתוק כך עלה והוא משכיל לאיתן הוא יסוד ואבא המקבל ממד"ס והוא בחי' הביטול שיש בכ"א למעלה מהשכל המושג שהוא בחי' איתן ל' חיווק כו' ונק' האזרחי מל' אורח הארץ שבחי' זו היא מאז מעולם כמ"ש זכור עדתך קנית קדם בחי' ישראל עלה במח' הקדומה. לכן נק' אדם קדמון שבחי' קדם הוא קודם לבחי' ראשית ולבחי' אדה"ר כו' שהוא ראשי' ההשתל' משא"כ בחי' קדם הוא למעלה מסדר ההשתל' כו'. ח"ע האדם הגדול שאומר המדרש שם זה גדול מן אדה"ר ונק' האדם הגדול בענקי' כי הנה פי' ענקים שעונקים את השמש בגמי' פ"ז דסוטה דל"ד ע"א פרש"י מרוב גובה קומתן דומין כאלו צוארן נוקב ועונק בנקב שהחמה יוצא בו. הביא הר"מ בחומש פ' שלח וסיים וכשנכנס צוארן באותו הנקב נהיה הנקב ההוא ענק לגרורותיהם כו'. א"כ לפ"ז לכאורה גובה קומת ראשן הוא למעלה מזהחמה מאחר שהחמה הוא ענק לגרורותיהם. ועד"ז יובן כמ"כ בענין אברהם דהנה שמש ומגן הוי' אלקי' נמצא שם הוי' נק' שמש ונבחי' זו נק' כמראה אדם כמ"ש כמראה אדם הוא מראה דמות כבוד הוי'. והוא בחי' ממכ"ע. ואברהם שהמשיך גילוי אור הסוכ"ע שלמעלה משם הוי' לכן נק' הגדול בענקי' שמעניקי' חמה כו' ועד"ז נא' לע"ל לא יהי' לך אור השמש לאור יומם וגו' הוי' הוי' לאור עולם בישועי' סי' ס' י"ט וכמ"ש במ"א בפ' ואור החמה יהי' שבעתיי' כו' ואפ"ל ג"כ פי' שמעניק החמה עדמ"ש העניק תעניק לו מצאנך בפ' ראה ט"ז י"ד ותרגומו אפרשא תפרש לי' כו' דהיינו ענין הטבה והשפעה. וכך אברהם המשיך והשפיע תו"ס אור בבחי' שמש הוי' כו' דהיינו שהמשיך מעצמו אא"ס בשם הוי' ח"ש באברהם כי ידעתיו אשר יצוה כו' תשמרו דרך הוי' דהיינו דרך המשכה להיות בחי' הוי' כמ"ש בת"א פ' בשלח בד"ה אשירה

לה, וז"ע שמעניקים חמה. אך ענין בחי' זו בלעומת זה זהו לענין השפעות גשמי' שלפי שהם בחי' נפילים שנפלו בשבירת הכלים ומקבלים מבחי' א"א מאריך אף כו' שלמעלה מההשפעה הכאה ע"י ש' הוי' יוד צמצום כמ"ש בת"א ע"פ בשלח פרעה, והנה מבואר למעלה בענין הדגלים שה"ע רוממות קרן ע"ד וינטלם וינשאם להגביה הנשמות לבחי' שרשן ומקורן ישראל עלה במח' הקדומה בחי' איתן הארחי כו' ועז"ג עד יעבור עמך ה' למעלה מש' ה' וזהו ממש ענין בחי' האדם הגדול, וכמ"ש כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כו' בחי' עם קרובו ממש ונק' אלקים קרובי' כי בבחי' זו נא' והי' הוי' לי לאלקים ולכן נק' איומה שכמו שהענקי' נק' אימים שאימתן מוטלת כו' וגהי בעינינו כחגבים נגד בחינתם, אך זהו בגשמיות, אמנם כמ"כ בעבודה ע"י בחי' עליות נש"י להתחבר ולהתאחד במקורן ושרשן הרי המה בבחי' האדם הגדול בענקים כו', ולכן נא' בקי"ס תפול עליהם אימתה, כי בקי"ס נא' עד יעבור עמך הוי' וכנ"ל, וזהו שארז"ל ע"פ וראו כל עמי הארץ כי שם הוי' נק' עליך ויראו ממך ואמרו רז"ל אלו תפילין שבראש, להיות כי תפילין הוא ג"כ ענין התחברות והיינו התחברות הנ"ל, ועמ"ש ע"פ שימני כחותם ענין תש"ר נק' חותם בולט מלמעלה ובא ונמשך ע"י חותם שוקע שלמטה, והנה בתפילין דמארי עלמא נא' כי מי גוי גדול כו' ומי גוי גדול כו' ובא ונמשך ע"י השקיעה יראה עילאה וכן באברהם ארז"ל ע"י בחי' ואנכי עפר ואפר נא' עליו האדם הגדול כו', ובמ"א א' סעי' עיין איום מצד הגבור' ששם האימה הדין, איום שם קדוש כו' עכ"ל, ושרש בחי' זו זה יראה עילאה הנמשך מגבור' דעת"י המלוכש במו"ס, וזה"ע יראו את הוי' שלמעלה מבחי' יראו מה' כו', וכיון שיהי' בבחי' את ה' טפל ובטל לגמרי לש' הוי' ממילא שם הוי' נק' עליך כיון שהוא בטל לגמרי, ואזי ויראו ממך, כי יראו מה' כל הארץ כו', ועמ"ש מענין אימה ע"פ וליבך יהגה אימה בת"א פ' שמות, וזהו שנא' במשיח הדיחיו ביראת ה' כי הנה במשיח נא' הנה ישכיל עבדי כו' וגבה מאוד מאוד אותיות אדם ומ"מ הוא למעלה מבחי' אדם כי מאוד הוא בלי גבול, והיינו בחי' האדם הגדול בענקי' כו', וענין כנדגלות בגלות כתי' כי הנה נק' אימתני לפי שעשו אדום נק' בנה הגדול ע"ד הנפילים שמקבל מלמעלה מהצמצום ויאבק כו' כנשר כו' אך ע"י שמגבירין אימת הקב"ה נמצא מעלים בחי' הנ"ל לשרשן לבחי' האדם הגדול ונעשית איומה כו' שהרי הארה מהארת החמה הארה דהארה מהקו מאיר בבי"ע ואח"כ לבנה באצ"י המה ז"א איומה שקראה אמי כו', ובכ"ז יובן ענין ישראל מונין ללבנה ועוכמ"ז מונין לחמה כי מה שהם מונין לחמה זהו ע"ד ולשמש שם אוהל בהם ופי' ברבות פ' בראשית דהיינו נרתק רק לעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה וע"י נרתק ולבש נמשך רק הארה חיצוני' בחי' דלהחיות העולמות יש מאין היינו מהארה אבל ע"י ישראל מונין ללבנה שהוא בחי' ביטול לכי ומעטי א"ע כי אתם המעט מכל העמים שממעטים א"ע גורמים יחוד שמשא וסיהרא בחי' הוא כחתן כו' היינו ההמשכות מעצמיות שמש הוי' שלמעלה מהנרתק והאוהל וזהו ישיש כנבוד לרוץ אורח דפי' ברבות אמור דר"ב ע"ד אורח כנשים היינו יחוד הנ"ל, ח"ש בכנ"י ברה כחמה הלא מונין ללבנה אלא היא הנותנת שע"ז

נעשים ברה כחמה ממש וזהו שמש ומגן הוי' אלקי, יחד הוי' אלקים יחד ממש זהו ואתהביו כצאת השמש בגבורתו, ולא עוד אלא שעייז אח"כ איומה כנדגלות שהוא למעלה מבחי' ברה כחמה כו' ע"ד שקראה אמי כנ"ל ועמ"ש מענין ישראל מזנין ללבוה בד"ה ויאמר יהונתן מחר חדש.

במדבר ב' י"ז

ונסע אהל מועד, זבחים ד' סא"א י"ד קיר"ב מנחת י"א צה"א, ירושלמי ימא דמב"א עירובין ה' כ"ב ג', רבות במדבר פ"ב דרי"א ג' לאחר שהיו נושאים אלו שני דגלים היו הלויים נושאים את המשכן שנא' ונסע אהל מועד, שה"ש רבה ס"פ אל גנת אגוז א"ר ברכיה מה אגוז זה עשוי ד' מגורות והסירה באמצע כך היו ישראל שרויים במדבר ד' דגלים ד' מחנות ואה"מ באמצע הה"ד ונסע אה"מ. זח"ג במדבר קי"ח ב.

בפרדס ערך אהל מועד פי' מלכות שהיא מקושטת לקבל פני בעלה תפארת עכ"ד ובמא"א א' מ"ד אהל מועד גי' יוסף גם מועד גי' ק"כ צירופי אלקים עכ"ד היינו יוסף יסוד שע"י ההשפעה מת"ת במל' בסוד אלה תולדות יעקב יוסף וא"כ אוה"מ גי' ציון ועמ"ש בפיו מקדש ישראל והומנים זהו ת"א אהל מועד משכן ומנא וא"כ ונסע אוה"מ זהו עליות המל' מבריאה לאצ"י להתנייח עם בעלה כנ"ל ע"ד ארוממך אלקי המלך דפי' זח"ב וארא כ"ח סע"ב ולכן הי' זה אחר נסיעת שני הדגלים שהוא עליות המלאכי' אוריאל מיכאל שהם מרוממים המל' ע"ד קחו מאתכם תרומה זה' ויקהל קצ"ז ב' וכל עלי' ע"י שיר ותשוקה. והנה ענין שיר המלאכים מברור בת"א מקץ בד"ה רני ושמחי בענין וצדקתך ירגנו אך ענין שיר המל' ע"ד אלקי אל דמי לך הקשו בזה איך שייך באלקו' שירה ותשוקה מבחי' לבחי' ועמ"ש בזה בבה"ז פ' בשלח, במאמ' ת"ח כל משריין גבי וכד סליק ימא דס"ו ע"ג שהוא מצד הכלים דע"ס דמל' ומצד הכלים שייך תשוקה ושיר והיינו כי הכלי שרש כח הגבול לכן שפיר שייך התשוקה לאא"ס הבלי גבול שהוא המאיר בת"ת בחי' ו' בריח התיכון ועמ"ש ע"פ כאיל תערוג בזח"ג אחרי ס"ו ב' התשוקה לקבל הטיפה הנמשך מבחי' זנהר יוצא מעדן שהוא החכ' שבו שזרה התענוג וא"כ י"ל כי המל' ח"ת לב ל"ב נתיבות שבמע"ב היינו החכ' שבבריאת העולמות שנק' עשי' מעשה ידך ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ג"ע הע' התחתון הכל עשי' ולכן בשבת שבת מעשי' אבל התו' ח"ע השגת אא"ס לכן כאיל תערוג תשוקת ח"ת כו' ועמ"ש מזה בביאור ואתה הרם את מטן שתשוקה זו נק' מטולמ"ט ושרשה מרב חסד אה"ד דאהרן משא"כ רוי"ש של המלאכי' כו' חסד עולם, והנה בשל"ה ל"ה ב' כי היא עמהם באחדות ולא באצ"י, ובחי' העתיק כי היא עמהם באצ"י ולא באחדות וטעות

הוא. והנה באדם יש ג"כ אהוי"ר חיצוני הנלקחת מן השכל והוא כענין דגלי המלאכי ויש אהוי"ר פנימי רעו"ד שלמעלה מהשכל והוא כענין זנסע אה"מ כו' וע' במג"ד זאת יו"ד מענין המל' השינויים שבה ומשם ג"כ יובן ענין תשוקתם ויותר א"ש כמש"ל כי היא שורש הגבול כו' וח"ת לכן תשוקתה כו' והוא שבהדגלים לא נו' יוסף רק אפרים ומנשה כי חד' דגלים הם להעלות המל' לחברה לבחי' יוסף שהוא וצדיק יסוד עולם והוא בחי' אה"מ עצמו. ועמ"ש בד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים בשדה כו' ובהמ"ק שהוא ציון נק' שדה והנה קמה אלומתי ועמ"ש ע"פ ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך כענין ששם עלו שבטים כו' להודות מלמטלמ"ע ובהם וע"י נמשך בחי' יוסף ועמ"ש בת"א בד"ה ויהי מקץ בענין יוסף ובד"ה בן פורת יוסף וההמשכה בבחי' אפרים ימה מלשון כי הפרני והוא הבן יקיר לי אפרים.

ולא יבוא לראות כבלע כו'. ע' מד"ר ס"פ במדבר ע"ד כי לא יראני האדם החי, ושם העירו ממ"ש בש"א סי' ו' י"ט ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' וע' חז"ב תרומה קל"ח א' מענין הפרות שנשאו את הארון לבית שמש שז"ו ע"ד זהויות נישאות את הכסא לחברו לבחי' שמש הוי' כמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים וע' מזה ג"כ בזהר פ' חי דקכ"ג א' ובפס"ו שם ד"ה ר' יוסי פתח מזמור שירו לד' שיר חדש, ובסידור שעד השבת גבי מזמור שירו לד' שיר חדש, וא"כ זהו ענין יתוד העליון השם הוי' אד' ע' וח"א דל"ג סע"ב בפ"י ארון הברית ור"פ נח דנ"ט ע"ב ובמק"מ שם האפ"ל עד"ו פי' כבלע את הקודש מה שבחי' קדש סוכ"ע מאיר ומתלבש בש' אד' וע' מזה בלק"ת פ' במדבר סד"ה שאו את ראש, פי' כבלע את הקדש ע"ד עוטה אור כשלמה, והנה באהרן שנאמר בו ויבדל אהרן להקדישו קדש"ק ע"כ הי' יכול לראות כבלע את הקדש, כי הוא נק' שודמ"ט המעלה את הכלה בחי' ממכ"ע אל הזחן בחי' סוכ"ע, משא"כ הלויים א"א להם לראות בחי' זו ועמ"ש ע"פ וכל אדם לא יהי' באהל מצעד כו' ובזח"א ויגש דף ר"ח ע"ב כענין ולא עמד איש אתו בהצודע יוסף כו' וע' זהר פ' שמיני דף ט"ל ע"א שלכן כהנא עובדזי בחשאי חווג למאן דווג משא"כ לויים כו' וע' זח"א ויחי דף רל"ב כענין ולא יבואו לראות כבלע כו' ועמ"ש מזה בכרך במדבר באריכות, ומכ"ז יובן מ"ש בת"א פ' יתרו בד"ה בחודש השלישי בענין שהתורה היא עוז ותושי' עוז לנה"א ומתשת כח נה"ב כי התורה היא בחי' עוטה אור כשלמה ע"ד כבלע את הקדש ע"כ הנה"א תוכל לקבל גילוי זה אבל הנה"ב תש כחה מגלוי זה במכש"כ וק"ו אלף פעמים מן הלויים וגם כמו הושיט אצבעו הקטנה ביניהם כי התורה היא גלוי מבחי' כמו דכר"א קמיה כלא חשיב כמ"ש בלק"ת בד"ה כי ביום הזה יספר דרוש השני פ"ב חה א"א לנה"ב לקבל וע"ד לעיל הקב"ה מוציא חמה מצרקה צדיקים מתרפאין בה ורשעים נכזין בה, הרי מוכן שהגלוי מלמעלה מהפרסא נתן כח ועוז בקדושה ומעביר ושוף היצו"ד הקלפות.

ועמ"ש מענין ולא יבאו לראות כבלע בבוך במדבר ד"צ ע"א בדיה וידבר אלקים כו' אנכי, ושם סעיף ו' שהבחי ס"פ במדבר כ' כשהכבוד מתבלע וחותר אל מקומו הראשון אל הקדש למעלה שהוא חביון עזו וכענין מ"ש ונגה סאור תהיה כו' ושם חביון עזו בתבוק ס"י ג' ד', גם פי' כבלע הסרת דבר ובקונטרס שבסוף ספר הבחיי פ' במדבר כתב כשהכבוד מתבלע אל מקומו למעלה דהיינו בינה שהוא חביון עזו עכ"ל, ובפרדס ערך חביון פירש שעיקר בחי' זו הוא ההתעלמות בכתר וא"כ זהו כענין איה מקום כבודו, שהכבוד שהוא מ' עולה בבחי' איה שהוא כח"ב, ועיין מענין עליית המלכות בבניה ובכתר בסידור שער יוהכ"פ, גם לשון התבלעות הקדש נזכר בתולעי' כסודת שבת סוף ענין קריאת ספר תורה דכ"ט ע"ג ח"ל, ולפיכך אומרים אותו כשמכניסים ס"ת להיכל, ועוד מורים לנו התבלעות הקדש הסתלקות הכבוד תולדו מעליו לעליו אל מקומו שנאצל משם בעולם שכלו שבת והדברים עתיקים עכ"ל, ועפ"י י"ל פי' ונגולו כספר השמים בישיעי' ל"ד דפי' הכלי פז כמו גלילת הס"ת כדי ליתנו בהיכלו, והבחי פ' בראשית ע"פ וישבות ביום השביעי הביא בשם פרקי ר"א מזה, כ"ז נתבאר בבוך במדבר שם, וע' עוד מפסוק ולא יבאו לראות כבלע בבוך במדבר דף כ"א, ואפשר עוד להעיר לענין כבלע את הקדש ע"ד מה שמצינו לעומת זה בהפך מ"ש ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמליאות היינו התבלעות ז' מדות הטובות דנה"א ב' מדות הרעות, ועמ"ש בלק"ת בדיה כנשר יעיר בענין חיל בלע ויקאנה, ואפ"ל ג"כ שזהו ענין בלעם ע"ד חיל בלע, עמ"ש מזה בבוך במדבר ר"פ בלק, וא"כ ע"ד פי' כבלע את הקדש מה שהכבוד חוזר על מקומו הראשון, עכ"פ בפ' כבלע את הקדש יש ב' פירושים הא' פי' הבחי התולעי' עליות הכבוד לשרשו הב' ע"פ מ"ש בלק"ת פ' במדבר פי' התלבשות בלבושים שהוא התורה וזהו כענין מ"ש בסידור בדרוש שאחר עלינו לשבח בדיה ביאר למ"ש בס"ב פנ"ב בענין היכל קדוה"ק דבריאה שממש נמשך התלמוד שבו מתלבשת השכינה שהיא מל' דאצ"י י"ל בחי' זו נק' כבלע את הקדש כו'.

ס"פ במדבר, ולא יבאו לראות כבלע את הקדש, רבות ס"פ נשא במקומו ע"פ זה דרכ"א ע"א ע"ש באריכות, והיו זנים עיניהם מן הארון לפיכך היו מתכלים שנא' כי לא יראני האדם וחי כו' זהו כבלע א"ר לוי אם רואים באו"ז כבלע הזה שהוא נופל מן העין ופי' המ"כ ר"ל הגביני' המכסים את העין כשחותר ונגלה עד מהרה וזהו הרף עין כו' ע"ש, תדע מאנשי בית שמש שנב' ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' מהו כי ראו כו' ר' לוי א' נכפפה היריעה שעל הארון וראו בו, הנה ענין כי לא יראני האדם וחי מבואר הפי' ברבות ס"פ נשא שאפי' חיות הנושאות את הכסא אינן רואות את הכבוד כו' וזהו דוגמת שאירע לכלים דתוהו שמחמת שהי' מאיר בהם האור בריבוי לא יוכלו להכיל ומתו וזהו כי לא יראני האדם וחי כי זמ"ל דתוהו הם ז"פ אדם

ולכן עולם התיקון הוא המעטת האור ע"י פרסות ומסכים דוגמת הפרזת המכסה על הארון והנה ארז"ל ברבות נשא שם בחייהם אינם רואים אכל רואים הם במיתתם והטעם שבמיתתם רואים יותר מחיות הקודש י"ל עדמ"ש לא תמצא בארץ החיים ופי' במדרש תילים ס"ה' ד"י"ב ע"ד דהתו' לא ניתנה לעליונים שהם חיים כ"א דוקא לתחתונים שהם מתים אדם כי ימות באהל כו' והיינו כי יתרון האור נמשך מהחושך היינו החושך גשמי שנפל בשבה"כ מעולם התהו וע"י בירור דאתהפכא השוכא לנהורא נמשך הגילוי מבחי' ישת חשך סתרו' שהוא בחי' כי לא יראני האדם חזי. והנה ענין שע"י חטא עת"ד נמשך המיתה במ' הוא תיקון עה"ד טו"ר בחי' עולם התהו מ"ש וימלך וימת שה"ע עולמות הפירוד כו' ולכן דוקא במיתתם רואים לאחר שע"י מעלה מ"ן מעולם התהו מבחי' זמ"ל דמתו וע"י נמשך מ"ד ממו"ס נמ"ש באגה"ק ס"ה' כ"ח שלכן מיתת צדיקים מכפרת כמו פרה כו' שענין הפרה הוא טהרת טומאת מת היינו תיקון זמ"ל דתהו כו' כמו"כ מיתת צדיקים כו' ולכן במיתתם רואים בחי' גילוי האור דתהו מה שעז"נ כי לא יראני האדם וזו שהוא גילוי יותר מן האור שבעולם התיקון שנמשך ע"י מסכים ופרסות. ועפ"י י"ל ענין אין התו' מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה שכדי שיזכה לגילוי אור התו' הוא ע"י שממית עצמו דוגמת במיתתם רואין אלא שלפי שגילוי זה אינו בבחי' ראי' עצמה כ"א קיום התו' שהיא ג"כ בחי' לברש עוטזו אור כשלמה ע"כ א"צ למיתה ממש כ"א שממית עצמו ע"ד למס"נ באחד בק"ש כו' ולכן עכ"ד פ"ג ממש לפי שהי' גילוי בפ"מ כו' משא"כ קיום התו' כנהדע ההפרש בין חכם לגביא באגה"ק ס"ה' י"ח שהנביא רואה השגת המהות משא"כ החכם כו' ולכן ג"כ נביא מתבטלי' חושיו כו' אף שע"י רואה באספקלריא המאירה שעז"נ כי לא יראני יבמות ספ"ד דמ"ט ע"ב מ"מ מתבטלי' הרגשותיו כו'. ועפ"י י"ל פי' במדבר הזה יתמו ע"ד ויעקב איש תם ושם ימותו פי' ע"ד אין התו' מתקיימת אלא כו' ובמרים ילפינן שם שם ועמ"ש בלק"ת בד"ה זאת חקת התו' בענין שמע שם ע' ועמ"ש לקמן בפי' הפסוק ונגולו כספר השמים שם נת' ענין כבלע את הקדש והוא לקמן בד"ה וידבר אלקי' את כל הדברים האלה סעי' ו'.

בלק"ת ס"פ במדבר פי' כבלע מה שקדש העליון מתלבש בלבושי' דתורה שבע"פ חתו אחותיו כו' עד שהבאתיו אבל בלי לברש הנ"ל א"א וזהו ע"ד בן עזאי הציץ ומת ע' בת"א פ' וישלח וזהו רוי"ש רע"ק נבסו כו'. להעיר מענין קודם החטא ויהיו האדם ואשתו שניהם ערומים ואח"כ היחוד ע"י כסוים ועמ"ש ע"פ וילן שם כי בא השמש וע"פ מהרה ישמע כו' קול חתן כו'.

הגהות לד"ה והיה מספר בני

והוא בחי' מלכותו ית' • (כן הלשון בכתבי, שהוא בחי' התחתונה ומדריגת התחתונה שבאצ"י ע"כ נק' ארץ לפי שמהו זה הוא בוג' ההתנשאות וההתפשטות להיות מל' מכ"ע כידוע וידוע שאין מלך בלא עם ומאחר שצ"ל גפרד שיתפשט מדת מלכותו עליו א"א כ"א ע"י צמצום בתחי' שהוא ע"י שם אלקי' המסתיר ומצמצם כמ"ש בלק"א לחצת מאחר שהוא רק ראש לשועלי' הוא בחי' התחתונה שבאלקות ח"ש והארץ הדום רגלי בחי' התחתונה שבבחי' הרגלי' בלבד משא"כ לגבי עצמות אלקות לא יתכן לומר בחי' התפשטות במד' המלוכה כי אין מלך בלא עם דהיינו כשיש עולמות גפרדי' כנ"ל אבל בבחי' עצמו' שלמעל' ממדת מל' הנ"ל כמו בבחי' תכ' ית' וכיוצא לא שייך לומר שם מדת המל' ומדת ההתנשאות כי הוא לכדו ית' קושבה"ע ולאחר שנבה"ע באין שינוי כלל כמ"ש אני הוי' לא שניתי וכמא' אנת חכי' ולא בחכ' ידיעא כו' דלמחבת"כ. אך הנה עכ"ו הגם שעיקר גמר הבריאה הוא ממדת המל' דוקא הנק' ארץ כנ"ל שרש התחלה היתה בחכ' וכמ"ש בחכ' יסד ארץ שארץ הוא סומ"ע להיותו בבחי' סהפ"ע ממש וסד"מ הרי עבמ"ת שהוא החכ' כידוע וחדו בחכ' יסד ארץ ואבא יסד ברתא כו' וכמ"ש בראשי' ות"י בחוכ' ברא אלקי' שם אלקי' שבבחי' מל' להיות מציאת הבריאים יש מאין בגילוי ממש בבחי' הארץ עליונה שהיא היא דאליהת ועבדת פירין דוקא כמ"ש בזהר וכמ"ש בכל המא' תוצא הארץ כו' הארץ דוקא כי מן בחי' ארץ העליונה הוא בחי' התגלות יש מאין וכמ"ש במ"א. והנה גם הגופי' דבנ"א נברא מן הארץ עליונה כמו שאר הבריאי' וכמ"ש ויברא אלקי' את האדם עפר מן האדמה וכמ"ש הכל הי' מן העפר כו' אך הנשמות שלהם נמשכו' מלמעל' מבחי' ארץ וכמ"ש ויפח באפיו נ"ח והענין הוא שנמשכו' מבחי' המל' די' העליון שלמעל' מבחי' הארץ כמ"ש ויא' אלקי' תוצא הארץ הרי בחי' הדי' דו"א אלקים מצוה לארץ העליונה שתוציא נפש חי' וכדומה וד"ל ח"ש ויהי האדם לנפש חי' ותרגומו לרוח ממללא מפני שנמשכו' מבחי' המל' די' העליון וביחוד כלל' נש"י דוקא דהם קרואי' אדם וכת"י נעשה אדם בצלמינו כדמותנו ח"ש בניי בני מלכ"י הן פי' מבחי' מל' שהוא בחי' הדי' עליון וכמ"ש ואתם תהיו לי ממלכת כהנים כו' פי' ממלכת לי' פועל יוצא כלו' שממשיכי' בחי' מל' למעל' במה שמקבלים עליהם עומ"ש באמרם ברוך אתה הוי' אלקינו והוא מטעם ששרש הנשמות דישאל עבמ"ח שהוא החכ' ומשום דאבא יסד ברתא הרי נעוץ סובי"ת פי' עולם הדי' שהוא בחי' התחתונה גרמת להיות התחלה וראש שהוא בחי' חכ' ובענין סומ"ע במח"ת כנ"ל בענין ארץ ולכך יש ביכולת כנ"ל להיות ממשיכי' מל' ית' בבחי' הדי' להנהיג העולמות וכמ"ש ידבר עמי' כי די' הוא לי' הנהגה מצד שרשן בתחילה ונסובי"ת שהוא בחי' הגמ' כמא' ישראל עבמ"ת. ע"כ הלי' בכתבי'.

מאור פניו ית' (לפי שהארץ עליונה הוא בבחי' רצון ותשוקה כלפי מעל' שבבחי' עצמות האצ"י וכמ"ש למען יזמך כבוד ולא ידום כו' דנה"ת

והוא בחי' מלכותו ית' : בלקי"ת ופוס תרס"ד ואילך דף ה' ב.

קארי תדיר לנהי"ע ולא שכיך לעלמין מפני שהארץ היא מקבלת כל ההשפעות מלמעל' כידוע וכל מקבל תשוקתו אל המשפיע וכמ"ש האל אישך תשוקתך) ועז"נ שלש כו'.

המחדש בטובו (פי' מים הם בחי' המשכות והשפעות עליוני' שנמשכו בארץ מבחי' אור עצמות דאצי' כמ"ש כי הוי' הוא האלקי' כידוע ולא שבעה מלקבל כי בחי' השביעה הו"ע ההפסק והגבול ובעצמות אלקות אין בו הפסק וגבול כלל כי התחדשות ההשתל' אינו רק בבחי' זיוו ואורו בלבד וכמ"ש שמש ומגן הוי' אלקי' כמ"ש בענין הודו על ארץ כו' ואין לזה בחי' הפסק כלל כי הארה זו נמשכה בבחי' א"ס לחדש בטובו עד א"ק ותכלי' כו' ולכך ארץ לא שבעה מים שלא תוכל לשבוע ולהגביל, וגם מצ"ע מדת הארץ להיותה ג"כ בבחי' אצי' אין בה הפסק כח כלל בערך בחי' הקבלה ולא תשבוע מלקבל וכמ"כ בנה"א לא תשבוע מלקבל גילוי אור אלקות מטעם זה האם תשבוע ותא' די אין זו בחי' קבלה בגילוי אור אלקי' בנפשה כי קבלת שפע אור אלקי' מוכרח להיות בלתי שביעה כלל מב' טעמי' מצד השפע ומצד קבלת השפע כנ"ל והגם שהנפש מוגבלת היא אבל השפע שמקבלת היא בלתי מוגבלת כו' וד"ל) זהו כענין כו'.

מרצה"ע רעדכ"ר * (כן הוא הל' בכתבי' פי' מקור ושרש של כל הרצונות דהיינו מפני שכל הרצונות נולדי' ומתגלי' בבחי' רצה"ע הזה לכך נק' בזה"ק בשם רעדכ"ר הו"ע פנימי' הרצון שיש בכל מצוה להיות כי כל מצוה הרי היא רצון הוי' בלתי הלבשת טעו"ד למה תהא המצוה כך ולא כך כמו ד' בתי' דתפילין ח' חוטי'ן בציצית וכדומה אלא כך הוא רצונו וכך צויה כו' וזהו פי' פקדת ל' ציווי וכמ"ש אק"ב וציוונו כו' ולהיות כן יכולי' הן המצות מעשי' שהאדם עושה שיעוררו את האה' והרצון בנה"א להיות לו נפש שוקקה להוי' א' בלא טעו"ד ג"כ וזה הרצון והתשוקה הוא באדם מלמטלמ"ע והטעם הוא כי הנה כתי' כמים הפני' לפני' כן לב אדם כו' שכפי שנמשכה התעוררות האה' עליונה על האדם מלמטלמ"ע כמים הפנים. הנה שרש כל המצות הן מבחי' אה' וחסד העליון כי בחי' רצה"ע הוא בחי' ורב חסד העליון כי הרצון והאה' שרש א' להם דפי' אהבה ל' אב שהוא ל' רצון כידוע לפי ששרש האה' ברצון כו' ווי"ש על המצות דוקא וימינו תחבקני ופי' וימינו הוא בחי' ורב חסד העליון הנק' ימין כידוע דקו הימין הוא חח"ג כו' והוא לפי שכל המצות הן רמ"ח המשכות מבחי' חס"ע בבחי' מקיף כמו טלית ותפילין הנה ע"י מצות הטלית ממשיך אור מקיף מבחי' רב חסד כמ"ש עוטה אור כשלמה כו' וע"י מצות תפילין ממשיך אור"מ בהמשכות המחוי' בד' הבתי' וכיוצא בזה בכל המצות מעשי' כללותן הוא בחי' המשכו' אור והאה' וחסד עליון והוא מפני אה' ה' לישראל וכמ"ש אהבתי אתכם אמר הוי' וכת"י אה"ע אהבתך ע"כ משכתך חסד שהוא בחי' חס"ע שנמשך מלמעלמ"ט על כללות נש"י ע"י מעהמ"צ כנ"ל וד"ל זהו פקדת ארץ ותשוקקה פקדת ברמ"ח מ"ע את הארץ

היא כנ"י שהיא בדוגמת בחי' מל' האצ"י שנק' ארץ העליונה כנ"ל ותשוקקיה ברמ"ח החסדי' לעורר בה התשוקה הרצון מלמטלמ"ע מטעם כמים הפנים כו' והוא לפי שיש ביכולת בחי' רעדכ"ר שבמצות להוליד רצונות כנ"ל וד"ל. כן הל' בכתבי' גם פקדת כו'.

ועי"ז רבת תעשרנה • פלג אלקי' מלא מים (כן הל' בכתבי'. פי' רבת תעשרנה לארץ כנ"ל ע"י הפקידה דמצות מעשי' ברוב המשכו' והשפעות של חס"ע לפי ששרש כל המצות הן מן בחי' ורב חסד העליון כנ"ל כמו דוגמת המים שיורדי' מלמעל' בריבוי ושפע גדול והנה טבע המים הן יורדי' מגבוה לנמוך וכל שהתחלתן מגבוה ביותר הן יורדי' ונמשכי' למטה בנמוך ביותר עד שממלאים כל העמקי' השפלי' כו' והנמשל יובן למעל' בהיות ששרש המצות הן הנה מבחי' ומד' היותר גבוה והוא מבחי' רעדכ"ר מקור כל החסדי' המתפשטי' למטה כידוע ע"כ כאשר הן יורדי' מגבוה לנמוך בהתלבשותן ברמ"ח פקודין רמ"ח אברי' המה מתפשטי' בבחי' ירידת המד' למטה למטה מאד עד שמתלבשי' המצות בעינינו' גשמי' דדצ"ח כמו צמר הציצי' וקלף דתפילין וכדומה הגם ששרשן למעל' מעלה בבחי' האצ"י הן הנה בבחי' אורות עליוני' שירדו מבחי' רעדכ"ר הנ"ל אך ורק מפני שהמה כטבע המים שיורדי' מגבוה לנמוך עד שיוכל להתמלא מהם כל העמקי' השפלי' כנ"ל וד"ל. וזהו רבת תעשרנה להיות פלג אלקי' מלא מים לחסדי' העליוני' דרמ"ח מ"ע גם התחתוני' כל המד' דעולם העשי' כו' וד"ל. ומ"ש ל' פלג אלקי' מלא מים ולא א' פלגי מים כו' הענין הוא לפי ששם אלקים הוא הצמצום וההסתר דשם אלקי' ע"כ א' פלג אלקי' כלומר ששם אלקי' המצמצם מתפלג לריבוי התחלקות עד שיבוטל בחי' ההסתר שע"י כי עיקר ההסתר והצמצום הוא מצירוף וחיבור שם אלקי' שמסתיר אור אלקי' כידוע וע"י המשכות המצות הוא המשכות גילוי אלקות למטה מטה גם בעינינו מעשה גשמי' כנ"ל היפך בחי' הצמצום וההסתר דשם אלקי' ע"כ א' פלג אלקי' כלומר ששם אלקי' המצמצם מתפלג לריבוי התחלקות עד שיבוטל בחי' ההסתר שע"י כי עיקר ההסתר וצמצום הוא מצירוף וחיבור שם אלקים אך כאשר יחלק לחלקי' רבי' יאיר האור גם דרך שם אלקי' ולא יסתיר כלל כו' וסיבת פלג אלקי' הוא לפי שנתרב' ונתגדל מאד אור המשכה של החס"ע בריבוי השפע ע"י מעשה המצות מעשי' ממקור כל החסדי' עד שממיל' נעשה פלג אלקי' עד שמתבטל בחי' הצמצום וההסתר דשם אלקי' (וכמשל שפע מי' רבי' בתגבורת שיוכלו להעביר המסך והקשר כו' או עד"מ תגבורת כח השפע של השכל עד שיעבור גם הקרום העב כו' וכמ"ש במ"א וד"ל) והוה את העולם נתן בלבם. פי' העולם הוא בחי' ד' יסודות ארמ"ע כו' וכאשר יתוקן למטה ד"י ארמ"ע שבאדם יתוקן בחי' עולמות העליוני' דדי' העליוני' כו' והנה ב' יסודות דמים ועפר נת' שהו"ע בחי' ארץ ומים דרמ"ח מ"ע וכמ"ש פקדת ארץ ותשוקקיה כו' ובחי' ב' היסודי' העליוני' מהן והן בחי' אש ורוח הנה כמו שהמים למעל' מן העפר כן בחי' הרוח למעל' מן האש כי הרי האויר זך ודק בטבעו יותר מן האש במה שטבעו לעלות למעל' יותר ובוה הוא גדול ממד'

האוויר שהרי יכול האש לעלות למעל' מעל' ברום המעל' מה שאין האוויר יכול להגיע כו'. ולהבין זה כדוגמת זה האש והאוויר למעל' הנה מבואר למעלה דהמצו' הן בחי' מים העליוני' רמ"ח חסדי' כו' והנה התו' הוא מבחי' הרוח שלמעל' מן המים כו' ולכן מצות ת"ת כנגד כולם כו' והטעם הוא לפי שהעוסק בתו' הנה הוא מדבר בדי' בפה דבר ה' זו הלכה כו' ואותו הדי' נק' רוח ממלל' לפי שהקול כלול מג' בחי' אר"מ כידוע אמנם הדי' באותיו' הוא שהקול מתחבר מכמה חלקי' ונעשה צירוף אחד הנה הרכבה זו בחי' הרוח הוא המרכיבן אותן ועכ"נ בחי' הדי' בנפש המשכלת דוקא כמ"ש ויהי האדם לנפש חי' ותרגום לרוח ממלל' לפי שרוח האדם דוקא הוא נפש המדברת ולא זולתה כו' ועד"מ זה יובן מלמעל' ג"כ בהיות ידוע שכל היושב ועוסק בתו' הקב"ה יושב ושונה כנגדו ממש ואשים דברי בפיו כו' מפני שדבר ה' הוא ממש וא"כ שרש התו' למעל' הוא בחי' רוח העליון שבאצי' שלמעל' מעל' מבחי' מי' העליוני' וכך נא' במשיח ונחה עליו רוח הוי' רוח ה' תניחנו כו' כי באתעדל"ת מבחי' רוח ממלל' יבוא ההמשכה מלמעל' ג"כ מבחי' רוח ה' ונחה עליו הרוח מלמעלמ"ט כענין הקב"ה יושב ושונה כנגדו ממש וכן עד"ז יש גם ברוח התעוררות דכתי' עד יערה עלינו רוח ממרום כו' פי' יערה ל' עירו מים מכלי אל כלי כו' כמ"כ יש בחי' עירו רוחני בבחי' רוח העליון שיערה ויומשך מלמעלמ"ט לעורר את האה' ברוח בנ"א למטה כו' וד"ל וזהו בחי' הרוח שלמעלה גם מבחי' האש שלמעלה כי הנה בחי' אש הוא בחי' אש והצימאון שבלב בתפי' כמ"ש צמאה לך נפשי כו' ואמנם הקורא בתו' לאחר הצמאון שהי' בתפיל' הנה הוא במעל' ומד' יותר גבוה מן האש שהי' בתפי' כי הרי בחי' הרוח ממלל' שנק' דבר ה' כו' שרשו למעל' הוא הנק' אויר העליון פי' אויר אור יר"ד דהיינו הארות החכ' והשכל נק' יו"ד כידוע משא"כ האש כו' וד"ל וכמו שהמים הן למעלה מן העפר כנ"ל בענין ארץ לא שבעה מים כן הרוח למעלה מבחי' האש כו' אך רק במה שמעלת טבע האש לעלות למעלה יותר בזה האש גדול מן הרוח וית' ענינו בסמוך וד"ל ע"כ ל' כתביו).

סע"ף ג' ותשוקיה מלמעלה למטה • (כן הל' בכתבי' שע"י פקידה מלמעלה דוקא נעשה וגמשך לארץ תשוקה מלמטלמ"ע כו' וזהו ע"י בחי' הרמ"ח חסדי' דרמ"ח מ"ע והו"ע המים שעל העפר וא"כ המי' גבוהי' מן העפר שמאחר שנמשכי' ויורדי' מגבוה לנמוך כו' אבל לע"ל הנה כתי' לרוקע הארץ על המים שהארץ יהי' למעל' מן המים כי בחי' התשוקה בארץ יהי' גבוה במד' מבחי' המים וכמו"כ יהי' מד' האש למעל' מבחי' הרוח אע"פ שעכשיו בחי' הרוח גבוה ממד' בחי' האש כנ"ל ח"ש את העולם נתן בלבם מבלי שימצא רי"ם כו' שבחי' הסוף יהי' ראש והראש יהי' סוף כי בחי' העפר שעכשיו הוא סוף יהי' לע"ל בחי' הראש כמ"ש לרוקע הארץ על המים והמי' יהיו למטה מן העפר בבחי' סוף ונמצא שלא יהי' נודע אמית' הענין מי הוא ראש ומי הוא סוף כו' שהרי העפר מקבל עכשיו מן המים וכמ"ש ארץ לא שבעה מים כו' ואע"כ תהי' גבוה מן המים כו' וד"ל. וביאור הד' הנה מבר' למעל' דהמצות

ותשוקיה מלמעלה למטה : שם ה' א שורה : וארץ.

הן בחי' המים שיורדי' מגבוה לנמוך כו' אבל הנה יש בחי' העלא' מלמטלמ"ע והוא בחי' או"ח היפך ענין המצות והו"ע התשו' מעומקא דליבא הנק' תשו"ע והוא בחי' צעקה כמ"ש צעק לבם אל הוי' וכן ויצעקו בניי כו' דהיינו מתוך המיצר והדוחק שיצר לאדם ממה שנפל בעניני עוה"ו ומוזה באה הצעקה שהר"ע ההתפעלות בלב יותר מכדי שיוכל הלב להכיל כו' וכזאת מעורר למעלה כדוגמא זו ממש דהיינו ג"כ בחי' אור גדול שאינו נגבל ונתפס תוך כלי כלל וזהו מפני שבחי' התשו' הוא למעלה מהגבלת כלי כנ"ל וד"ל. והנה ע"ז ארו"ל אם ישראל עושין תשו' נגאלין כו' והיינו שאו"ל בזה"ק דבע"ת משכין לי' בחילא יתיר פי' בכח יתי' שאינו נגבל תוך כלי כו' הרי דהגאולה בתשו' דוקא והטעם הוא לפי שצ"ל התגלות א"ס ב"ה שלמעל' מן ההשתל' דהיינו שאינו נגבל בכלי כו' זה א"א ע"י המצות בלבד מאחר שהם בחי' המשכות אוב"כ דוקא כידוע ונק' רמ"ח אברין כו' וע"כ הדבר תלוי בתשו' דוקא ולא במצות לפי שהתשו' הוא בחי' האורות שלמעל' מהכלי כו' וד"ל וזהו שיהי' לע"ל הארץ למעלה מהמים כמ"ש לרוקע הארץ כו' דהיינו בחי' התשו' פי' שהיא בבחי' אר"ח תהי' מעוררת למעל' במד' יותר גבוה מן המים דמצות כו' ומטעם הנ"ל וכמרי"ב הנה בחי' האש יהי' גבוה מן הרוח כו' להיות כי בחי' התשו' הוא ע"י אש כי הצימאון והתשוקה ברשפי אש תגדל יותר וצאל הבע"ת מפני סיבת הריחוק שנתרחק כ"כ כו' והרי הצעקה באה רק מבחי' אש הצימאון כמ"ש כאיל תערוג על אפיקי מים כו' וזהו מבלי שימצא ר"ס שהראש נעשה סוף והסוף נעשה ראש כו' וכן בכל הד"י שנברא בהם העולם כו' וד"ל ע"כ נמצא בכתביו).

הם מספר תר"כ * (כן הל' בכתבים. ונק' תר"ך עמודי אור במספר תר"ך ולא יותר וזהו פי' פקדת ארץ כו' ל' פקידת מספר ומנין כמו פקוד כל זכר לגלגלתם כו' וגם מלבד מספר המצות תר"ך הנה צריכו' הן עוד להתחלק ולבוא במספר יותר פרטי והוא לס"ר נש"י וכמ"ש לגולגלתם כו' ואע"פ שכללותן תר"ך בלבד אבל צריכין להמשיך בכאו"א מישראל בכל חד לפשע"ד כו' והטעם הוא לפי שעיקר ענין המצות הן רק בחי' כלי' מכלי' שוני' לאורות תהסדי' העליוני' שנמשכו ע"י המצות בעשותם וע"כ במספר דוקא כי הכלי הוא בחי' הגבלה והתחלקות כידוע וע"כ כללות המצות נחלקו לרמ"ח ופרטי פרטיהן ג"כ יש להם מספר וגבול כי כל שנמשך מכלי ממילא הוא בא ונמשך לידי מספר כו' כי הכלי והמספר ענין א' הוא שהרי בחי' ההתחלקות ובחי' ההגבלה ענין א' הם כידוע וד"ל אבל הנה בחי' התשו' הנ"ל מעוררת למעלה מעלה מבחי' ההתחלקות ומבחי' ההגבלה בכלי כמ"ש לעיל הטעם לפי שבחי' התשו' הוא למעל' מבחי' הגבלת כלים כו' וממיל' הוא למעל' מבחי' ההתחלקות במספר כנ"ל שההגבלה וההתחלקות ענין א' הוא וד"ל. וזהו והי' מספר בניי כו' שע"י המשכות המצות שבאין במספר כנ"ל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר פי' לע"ל דנגאלין ע"י התשו' דוקא שמעוררת למעל' מן בחי' המספר וא"כ יבוא ויעל' בחי' המספר דמצות למעל' מן המספר דהיינו בעצמות אא"ס שלמעל' מן המספר והתחלקות וכמ"ש ולתבונתו אין מספר פי' לתבונתו הוא

בחי' בינה ותבונה שהוא בחי' תשו"ע כי בינא ליבא שרשפי אש שבלב באה דקא ע"י בינה שבלב וכמ"ש בלק"א ד"ל).

למעלה מעלה • מבחי' השתל' המד' (והוא מ"ש כחול הים והרי החול הוא למעל' מן המים כמ"ש יורדי הים באניות כו' הרי גא' ל' ירידה מגבה לנמוך והוא מפני שבחי' העפר יהי' גבוה מן המים ע"י בחי' התשו' חוה לרוקע הארץ על המים וד"ל).

שהוא בחי' • ממשו למעלה (והוא בחי' העלאת מ"נ דכנ"י ע"י בחי' התשו' כנ"ל וישראל הוא לי ראש כידוע הרי הוא בחי' המשכה מלמעלמ"ט והן ב' בחי' דיתו"ע ויחודית וישראל הוא ישר א"ל יחוד' ויחודא הוא בחי' יחוד' דהיינו בחי' ז"נ או ת"ת ומל' ועכשיו ב' היחודי' אינם שוי' שזה מלמעלמ"ע וזה מלמעלמ"ט אבל לע"ל ישתו בהשוואה א'. חוה ונקבצו בני יהודא ובנ"י יחדיו ושמו להם ראש א' פי' ראש א' כמא' למהי אבי"א כו' שמיחוד' ויחוד' יהי' רק יחוד א' ולא ב' יחודי' כו' ד"ל).

יום יורעאל • (הענין של יורעאל הוא כי ידוע דא"י לצדיק כו' שכל המצות מאחר שנמשכי' מגבוה לנמוך עד שנתלבשו בעניני' גשמי' בצדקה שהיא כסף ועד"ו כל המצות הנעשי' בדצ"ח הרי הם כדוגמת הזריעה בארץ שהארץ מכסה עליהם כו' כי מכסה ומסתיר על המצות ענין ההלבשה שלהם בעניני' גשמי' ואמנם כמו שהזריעה מתברכת בארץ ע"י כה"צ שבה כן בכל המצות הנורעי' במל' דאצי' שהוא כנ"י מתברכין בתוספ' מרובה על העיקר (כענין ברכת יצחק במאה שערי' כו') והיינו מ"ש זורע צדקות מצמיח ישועות שע"י זריע' המצות שכללותן נק' בשם צדקה כידוע וכמ"ש וצדקה תהי' לנו כו' וכמ"ש במ"א עי"ז תהי' הצמיחה בכפלי כפלי' בתוס' מרובה כו', והוא הישועות והחסדי' הרבי' כמ"ש כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות והיינו בחי' גילוי אלקות שיהי' לע"ל דכתיב והי' אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהי' שבעתיים וד"ל וזהו פי' יורעאל דהיינו בחי' אל הנורע לצדיק ח"י עלמין ע"י המצות שהן ממקור החסד דאל הוא חסד וכמ"ש חסד אל כה"י כו' כידוע יהי' גדול יום זה דיורעאל כאשר יצמח בתוס' כנ"ל והטעם הוא לפי שאז לע"ל יהי' אור הלבנה כאור החמה כנ"ל והיינו שיתהפך החשך לאור פי' ע"י בחי' התשו' וצ"כ יהי' מדת לילה וחשך כמו מדת היום ממש בשהו וזהו מ"ש לעת ערב יהי' אור שגם הערב דלילה יהי' אור וכמ"ש ולילה כיום יא' משום דקמי' כחשיכא כאורה כנ"ל. והו' כי גדול יום פי' שהיום יתגדל הרבה דמה שעכשיו הוא רק יב"ש יהי' בכפלי' דהיינו כ"ד שעות מסיבת היב"ש דלילה שנתהפך ליום גי"כ כו' ד"ל. והיינו ענין ושמו להם ראש א' כנ"ל והיא הנותנת טעם למה יהי' להם ראש א' לפי שגדול יום כו' וד"ל. ועיקר הטעם הוא לפי שאשה

למעלה מעלה : שם ה' ג שורה : כאורה.
שהוא בחי' : שם : ישראל.
יום יורעאל : שם : אחר באחר.

מזרעת תחלה יולדת זכר כו' פי' מה שעכשיו נזרע אל ע"י המצות כנ"ל היינו ענין איש מזרע תחלה שהתעוררות תחלה מלמעלה כמ"ש פקדת הארץ כו' ע"כ יולדת נקבה פי' דינין וצמצומי' דנוק' והוא הסיבה שישראל סובלי' צרות כו' אבל לע"ל ע"י התשו' שהתעוררות תחלה מן כנ"ל שהו"ע אשה מזרעת תחי' יולדת זכר פי' כמ"ש כי זכר חסדו שרוב החסדי' הוא בזכר דוקא כידוע וד"ל והוא מ"ש מצמיח ישועות עד אין מספר כו' והו' כי גדול יום שיהיה תגבורת שפע החסדים בהתרחבות והתפשטות עד אין מספר מטעם זה וד"ל).

בסוף הביאור כו', והו' ג"כ * ענין ונקבצו בני' ובנ"י יחדיו (תשמו להם ראש א' פי' ישראל הוא בחי' ז"א דאצי' (צירופי אותיות לי ראש) ויהחזא הוא בחי' מל' דאצי' שמזמרת בתמידות בהשתוקקות למעל' כמ"ש למען יזמרך סבד וגו' והוא מלשון הפעם אחיה והיו"ד משמש על הפעולה בתמידות כמו ככה יעשה איוב (וכמ"ש במ"א בד"ה יהודא אתה כו' שיהודא בניקוד סגו"ל תחת הד' שהוא ל' הד' שמודה ומזמרת להו"י בבחי' העלאת מ"ג מלמטלמ"ע בתמידות דקארי תדיר ולא שכיך כנ"ל, תשמו להם ראש א' כי הגה עתה בעה"ז יש שני ראשי' בחי' יחו"ע ויחו"ת שאינם משתוו' כא' כי בחי' יחו"ע הוא בחי' ביטול היש לגבי האין בתכלית הביטול כמשל זיו השמש בשמש ובחי' יחו"ת דמדת מל' ית' הוא להיות העולם נראה ליש דובר דוקא כבודע כי אין מלך בלא עם דוקא משא"כ לע"ל א' בא' יגשו להתכלל זב"ו בתכלי' היחוד והתכללות עד שיתעל' בחי' יחו"ת ויתכלל לגמרי ביחו"ע שלא להסת' בחי' הרגשת הביטול של א"ס ב"ה עד שיהי' נגלה למט' כמו למע' ויתפשט בחי' יחו"ע אף למטה כמ"ש למעל' ואז יהי' ראש א' בלבד ח"ש ביום ההוא היינו לע"ל יתי' הוי' א' כו' פי' מה שעתה הוא בחי' הוי' יהי' לע"ל יתי"ה ב"פ י"ה דשם הוי' מורה על המשכת השפע דרך סודי ההשתלשלות עו"ע אבל לע"ל יהי' הוי' שיהי' רק ב"פ י"ה מצד שלא יצטרך פעולת הוי' להמשיך השפע באורך משם דרך השתל' כ"א יתגלה בחי' עצמותו ית' שלמעלה מגדר ההשתל' עד שקמי' כחשיכה כאורה שוין כנ"ל וד"ל. ח"ש הוי' במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי פי' במקום הזה ממש דעשי' אשר שם הוא רובו רע ומיעוטו טוב יתגלה כבודו ית' שלא סררך ההשתל' מצד שזדונות יהיו נעשי' להם כזכיות ע"י התשו' כמעשה ראב"ד ולא שיהי' להם בחי' עלי' למעל' מעל' לקבל גילוי כבודו ית' כ"א אדרבא במקום הזה שלמטה בעשי' יתגלה כבודו מצד שקמי' כחשיכה כאורה כו' כנ"ל (משא"כ עתה בזמננו הוא הכל בחי' עלי' העולמות כמו בשבתות ויר"ט שהוא בגדר השתל') וכמארו"ל עתידיו צדיקים שיאמר לפניהם קודש כו' וד"ל. כי גדול יום יורעאל פי' כשיחו"ת מתעלה ונכללת ביחו"ע להיות ראש א' בלבד שזוהו התכללות המדות מדת לילה ביום או ניתוסף עי"ו הארת והגדלת היום עי"ו שנכללת הלילה ביום שניתנה תוס' אור והגדלה ביום שלמעל' (כמו עדי"מ בגשמיות כשהלילה גדולה היום קצר אבל כשהלילה כיום יאיר אזי גדול יום יורעאל וד"ל) והנה כ"ו הוא ע"י יורעאל שהוא בחי' הזריעה דחסד עליון שנק' אל

כמ"ש חסד אל כה"י והיינו בחי' המצות הנמשכות מרצתו ית' הם הזריעה העליונה שנזרעו בארץ העליונה להיותם נגדלי' אח"כ בתוס' מרובה היינו שיוסיפו אור אח"כ באצ"י וכמשל זריעה גשמי' שזורעין חטה בארץ שטומנין הגרעין בעפר בבחי' הטמנה בהעלם דוקא והיינו שהעפר תכסה עליהם וירקבו בה אז יולידו ויצמיחו בהגדלה ותוס' מרובה וכך למעלה נא' זרע צדקות שהם המצות שנק' ד"כ צדקה כמ"ש לעשות צדקה ומשפט שעתה הם נטמני' בעפר ארץ העליונה והיינו בחי' ירידתם למטה להתלבש בעניני' גשמי' בצמד הציצית וסבך הסופה ודמיהו ועי"ז יוסיפו אור אח"כ בהגדל' ותוס' מרובה והיינו בגמר ותכלית כל הבידורים דב"ן שיתעל' להיות שוה בקומת' עם שם מ"ה דאצ"י כמ"ש והי' אור הלבנה כאור החמה והיינו בומן ביאת וגואל בבי"א כו' (ד"ל).

ביאור מעט כו'. כאור שבעת הימים כו' • (והנה עפ"ז יובן קצת מעלת ומד' שבת ויום חג השבועות כי הנה בשבת לא כתי' ויהי ערב ויהי בקר כמו בשאר שימ"ב והיינו לפי שיש בו הארה מבחי' יום שכולו שבת שהוא יום שכולו ארוך שגם לעת ערב יהי' אור, כן הוא בס' קול ברמה בפ"י האחדא שם ולכן אי' בגמר' פ"י דשבת דג"פ היום שנא' גבי אכלוהו היום כו' ועמ"ש בפ' בשלח ע"פ אכלוהו היום כו' היינו מפני שבשבת הוא עלי' ז"נ שהם יום ולילה שעולי' עד אבא עילאה וכתר כו' אשר שם הוא בחי' לעת ערב יהי' אור וכחשיכא כאורה וזהו"ע ויברך אלקי' את יום השביעי כמכו' בזהר שיש בחי' ימי עולם שהם מדות דז"א והם שרש ששת יהמ"ע ויש בחי' מזנת דעתיק ונק' ימי קדם פי' שהוא הארה בגילוי מבחי' קדמוני ש"ע ובשבת נמשך גילוי בחי' עתיק שלכך נק' הסעודו' ע"ש ע"ק כו') והו' ענין ויברך כו' חזר שבזו' ח"ג פ' אמור כו'.

דרושים לחג השבועות

והיה אמונת עתך חוסן ישועת חכמת הדעת יראת ה' היא אוצרו.

א) פירש"י והי' אמונת עתך את אשר תאמין לבוראך עתים שקבע לך לתרומות ולמעשרות בעת הפרשתן ללקט שכחה ופאה בעתם לקיים שמיטין ויובלות בעיתם חוסן ישועות כו' היינו אמונה הנ"ל יהי' לך לחוסן ישועות ולחכ' ודעת (ועיין ברבות פ' בשלח פכ"ג בענין תשורי מראש אמונה) יראת ה' היא אוצרו פי' ע"י היראה שתירא מלפניו הוא אוצר הטוב להפתח לך מאתו על ידה.

ד"א אמונת עתך את שהאמנת בהקב"ה בעיתים שעברו עליך וצפית לישועה תהי' לך לחוסן. והענין י"ל כי ע"י אמונת עתך גורם למעלה בחי' עת רצון שע"י ענני באמת ישעיד, וזהו חוסן ישועות והיינו כמ"ש בילקוט בזכרי' רמ"ז תק"ע בסופו ע"פ ושבעה גרותיה עליה אלו שבע מצות האמורות בתורה תרומות ומעשרות כו' וצ"ל משום שזהו מצוה המורה להפריש מעשר ראשון ומעשר שני או מעשר עני ותרומות, וכן מצות שביעית נק' גבורי כח ערשי דברו במד"ד ר"פ ויקרא ות"ת כנגד כולם, ולכן חשוב שבע מצות אלו וא"כ זהו בענין ערש"מ כמו בכל מאהדיך וע' בגמ' רפ"ו דברכות וע' בלק"ת בד"ה ושמתי כדכד ספ"ב מענין וצדקה תרומם שע"י יבא ממש לבחי' בכל מאהדיך הע"ש בענין תרצה להם יראי שמי שמש צדקה כו' וזהו"ע אמונת עתך ולכן ע"י ערש"מ ממשיך בחי' עת רצון אלקים ברב חסדיך ענני כו' באמת ישעיד, וזהו החוסן ישועות הנמשך ע"י והי' אמונת עתך, ולפי' השני דרש"י את שהאמנת כו' וצפית לישועה, א"כ זהו עדמ"ש השל"ה באות ריש רצון ר"ל שיהיו עולמות מרוצה לא יתקצף ולא יסעוט, ובכלל זה שיבטל רצונו מפני רצה"ע ב"ה כמ"ש באורחות צדיקים שער י"ג הוא שער הרצון ולכן ממשיך מלמעלה ג"כ בחי' עת רצון כו' וע"י נמשך חוסן ישועות כי וישע מתרגם וההו רעוא כו'.

וקיצור ענין מ"ש על הפסוק ואני תפילתי ואני הוא כנסיי מל' כמ"ש ס"ט תפילתי ע"ד ואני תפלה כמ"ש בס"י, והיינו התחברות המל' בא"ס ב"ה זהו לך הי' שיתחבר בשם הוי' ת"ת שבו מאיר הקו מא"ס עת רצון זהו היחוד כמ"ש ס"א וס"ד בשם הזוהר וירא וזהו ויקהל דקצ"ו ע"ב עת הוא המ' רצון הוא היסוד שמתחברים יחד ע"ד ונתתי שלום בארץ כמ"ש ס"ו, ועמ"ש ע"פ רוב שלום ע"י בוניך, בד"ה ושכתה הארץ דתקס"ב ונת' בישע"י ס"י נ"ד ע"פ וכל בניך ומקור התחברות זו נמשך מיסוד דעתיק כמ"ש ס"ה וע' סס"י ז' אפ"ל ג"כ עת רצון הוא עת לשון עונתה כמ"ש ס"ב זהו ההפרש בין רועים ובין דורים עת לעשות לה' והיינו ע"י התורה ולכן נק' בוניך וזהו ג"כ ענין

ערש"מ, וכמ"ש ס"ה אלקים ברב חסדיך, פי' ע"ד שם הוי' ז"א בעליתו לגבי עתיקא כאלקים יחשב בד"ה שובה ישראל ובד"ה ביום השמעי'צ כנישין בענין צור לבבי חלקי אלקים לעולם, וזהו"ע אלקים חיים ענני באמת ישעיך כי ישועתן של ישראל הוא ישועתו של הקב"ה כמ"ש סי"א ובשעה שהצבור מתפללין נק' עת רצון.

קיצור. ענין אמונת עתיך הוא ממשיך בחי' עת רצון יבואר הפסוק ואני תפילתי לך ה' עת רצון.

ב) וא"כ אמונת עיתך לפי' הראשון דרש"י זהו ע"ד דבר בעתו מה טוב בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו בסוכה פ"ד מ"ד, או ע"ד ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים פירוש שמתחברים הבינה לז"ת שמהם נמשך העיתים כי ז"ת הם ז' כפולות בג"ד כפר"ת תבנית רך תבנית קשה, הבינה נק' עלמא דחירו ע"כ ע"י המשכת הבינה בז"ת דע"י מי ברא אלה נמתקים הדינים ועוד והוא העיקר כי התגלות ע"ק הוא בבינה והוא בחי' א"ס משא"כ זעיר בו אמרו שיעור קומה רל"ו כו' וע"י יודעי בינה לעיתים מחברים וממשיכים אור ע"ק בו"א וע"ד שנת' בת"א פ' בשלח סד"ה וירא ישראל את הים בענין ויקרא הוי' הוי' כו' יעו"ש, וזהו"ע לעיתים שהם המועדים אלה מועדי ה' פי' אלה היינו בחי' מי ברא אלה, ועמ"ש בד"ה והי' מספר בניי אשר לא יספר בלק"ת פ' במדבר ולכן ר"ת יודעי בינה לעיתים הוא יבל עלמא דחירו וע' בת"א פ' בראשית ע"פ ושם אחיו יובל ועד"ו יש לפרש ענין והי' אמונת עתיך להמשיך במ' מבחי' בינה ע"ד מי זאת הנשקפה כו' וכן פי' בעמה"מ שט"ז פל"ז דקמ"ה ע"ב מאן חכמים רבנן יודעי בינה העיתים שיודעים לעבר שנים ולקבוע חדשים ואפ"ל ג"כ פי' אמונת עתיך שבכל שבת יאמין שהיום שבת הקדב"ה ממע"ב וכן בפסח יאמין יצי"מ כאילו ממש היום יצא ממצרים, ועד"ו בשבתות מ"ת מיהו לפרש"י קאי על דבר שיש בו חסרון כיס, זהו אמונת עתיך שצריך מאד להתחזק באמונה שלא יחסר לו עי"ז כו' וכמ"ש לעיל בשם הילקוט בזכרי.

קיצור. זהו ג"כ ענין יודעי בינה לעיתים המשכות הבינה שבה מאיר ע"ק בו"א וממנו למל', זהו לעיתים הם אלה מועדי, ועמ"ש בלק"ת פ' פנחס בד"ה את קרבני לחמי דרוש הראשון בפ"י להקריב לי במועדי שע"י הג' מועדים נמשך האור ביומין דחול וזהו"ע יודעי בינה לעיתים.

ג) ועמ"ש הבחי' ר"פ תזריע ע"פ דבר בעתו מה טוב הלכות פסח בפסח כו' עד וכן העוה"ב הוא אחרון לעוה"ז כו' ומהו יובן ג"כ פי' אמונת עתיך שאף שרואה עת אשר הרשעים גוברים ח"ו כמ"ש עת אשר שלט האדם באדם יאמין שזהו לרע לו, כי העוה"ב הוא אחרון ותשחק ליום אחרון כו', ועז"נ כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל, וכת' בעת ההיא אענה נאום ה', ועמ"ש ע"פ דבר בעתו מה טוב שארו"ל בסנהדרין פ' חלק דק"א כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם י"ל כי התורה היא תפארת לכן ע"י דבר

בעתו מיוחד ומחבר ת"ת במל' גם כי התורה נק' טוב כי לקח טוב נתתי לכם לכן עיי' מביא טובה לעולם. גם בתורה נאמר וכל נתיבותיה שלום וכדפי' בהר פ' מקץ דקצ'ו ע"ב שעיי' ממשיכים ל"ב ג"ח ביסוד הוא מאיר במ' זהו הדבר בעיתו מה טוב וע' פ"ה דעירובין דנ"ד מענין הדבר בעתו מה טוב וע' במד' בקהלת ד"צ ע"א ע"פ לכל זמן ועת לכל חפץ ודצ"א ג' ע"פ את הכל עשה יפה בעתו שמבאר שם איך אברהם הי' צ"ל דוקא בזמן שהי' לא קודם ולא אח"כ וכן מ"ת דוקא בחודש השלישי לצאת בני מארמ"צ כו' ואפילו מחלוקת דוד ושבע בן בכרי ראוי' היתה להיות בזמנה כו' ע"ש. ובס' עה"ק בהקדמה פ"י את הכל היינו יסוד עולם הנק' כל. עשה יפה בעתו הוא המל'. הוא מהזהר פ' אחרי דנ"ג ע"ב. ומה יובן ג"כ ענין אמונת עתיד. ועדו"נ אני ה' בעיתה אחישנה וכמ"ש והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' כו'.

קיצור. הדבר בעתו גורם ג"כ חיבור השלום בארץ עליונה כמ"ש וכל נתיבותיה שלום, ובחי' בעתה אחישנה.

ד) והרד"ק פ"י ח"ל והי' אמונת עתיד אמר כנגד כל ישראל קיום זמנך (כי אמונת לשון קיום כמו יתר במקום טאמן שפירושו קיים) וחזק ישועתך (כי חוסן חזק כמו והי' החסון לנעורות) יהי' חכמת דעת ייראת ה' היא אוצרו של אדם כלומר הנה באה לכם ישועה זאת ואתם בשלום אם תרצו שיהי' קיום לכם השלום והישועה כל זמניכם התעסקו בחכמה ודעת ייראת ה' שהיא אוצרו של אדם כי כמו שאוצר האדם הוא מבטחו של אדם ועומד לו בעת צרתו כן ייראת ה' לפיכך תהיו יראי ה' והתעסקו בחכ' ודעת אלקים ותנצלו מכל צרה ותהיו בשלום כל עתכם עכ"ל. ולפי"ז י"ל חכמה ודעת חכמה זהו תושב"כ ודעת זהו תושבע"פ כדמשמע במד' פ' תשא פ"א ע"פ כי ה' יתן חכ' מפני דעת ותבונה. מפיו היינו תושבע"פ יראת ד' זהו מדרש ואגדה כמ"ש באדר"ן ס"פ כ"ט. וכפירושו משמע בתור"א ח"א פ"א ח"ל כיון שבא אדם לידי מקרא ומשנה ולמד מהן יראת שמים ומע"ט הם זנין ומפרנסין ומכלכלין אותן עד שיכנסו לבית עלמין שנא' והי' אמונת עתיד חוסן ישועות חכ' ודעת יראת ה' היא אוצרו משמע דר"ל שאמונת עתיד הזיינו הפרנסה והכלכלה כל הימים נמשך לך ע"י חכ' ודעת יראת ה' היינו כפי' הרד"ק והענין י"ל עפ"מ רבינו ז"ל בדרוש ע"פ כי תבואו אל הארץ בפ' בהר דקס"ב ענין א"ת בניך אלא בניך וכמארו"ל בפרק אלו קשרים דקי"ד ע"א שת"ח נק' בנאים שעוסקים בבנינו של עולם ופי' ע"ד מה שארו"ל בעש"מ נבא"ע ומה ת"ל והלא במאמר א' יכול להבראות כו' עד וליתן שכר טוב לצדיקים שמקימין את העולם שנברא בעש"מ וכמ"ש ע"פ וכל בניך סעי' ח' והיינו כי עיקר הקיום נמשך מא"א בחי' אני הוי' לא שנית מוצא מים אשר לא יכזבו מימיו והו' ועמידם לעד לעולם ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות בענין אף תיסב תכל' כל תמוט. ומ"ש ע"פ ואתה מרום לעולם ה' וההמשכה מא"א הוא ע"י התורה שמתחלת בא"ף אנכי כו' וברה"ע מתחלת בבית בראשית ברא כו' וכיון שכן שע"י עסק התו' ממשיכים מא"א בחי' ע"מ דז"א וקיום העולם הוא עיי' לכן עיי' יומשך לכם אמונת עתיד וחוסן ישועות ומה יובן ג"כ עוד גמארו"ל הנ"ל דכל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם שנא' הדבר בעתו מה טוב כיון שע"י התורה

הוא בנין, ולהכי איש אשר אמנת היינו קידם עתיך הוא עיי חכ' ודעת
שהוא התורה ודעת במארוזיל באבות פרק שנו חכמים חרות על הלוחות שאין
לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה.

קיצור. פי' הרד"ק הוא עפ"י מאמר א"ת בנין אלא בנין אלו ת"ח שעוסקים
בבנינו ש"ע, ומ"ש סד"ה ביום השמע"צ גבי עוטה אור משלמה דקאי
על התורה וכענין דברו חכמים בהמה שהתהוות הדבר הוא עיי שדברו בו
חכמים כו' וכמ"ש ג"כ בסידור שער הק"ש סד"ה איתא בספרי ע"פ בכל קראינו
אליו והו"ע בנין, ובזוהר ויצא דקנ"א סע"א שהיות העולם מהדבור עליון והוא
מקבל מבחי' קול זהו התו' כו' וע"ש ע"ב ועמ"ש סד"ה כי תשמע בקול ועמ"ש
בד"ה יו"ט של ר"ה ובד"ה אד' שפתי תפתח ענין שאמרים בר"ה במלכות
דכתוב בתורתך שמביאין חיזוק וראי' מהתורה לקיום מדת מלכותו ית' ואמרים
עשרה מלכיות כנגד עש"מ שבהן נבה"ע ובגמ' פ"ד דר"ה דל"ב ע"א וע' מה
בפרד"ס ש"ב פ"ה הרי עיי אמירת י' פסוקי מלכיות שבתנ"כ ממשכים עש"מ,
זהו אמנת עתך כו' שבחי' העת מקבל קיום וחיות מהתורה וכמ"ש ג"כ בד"ה
באתי לגני בענין שממשיכים בחיות העולמות מבחי' עמקו מחשבותיך עיי
עסק התו' כו' שהוא למעלה מחיות העולמות וא"כ מזה נמשך ג"כ אמנת
וקיום בחי' עתיך, והיינו עיי שהתורה נתלכשה ג"כ בזמן ומקום דוקא כו'
ועמ"ש סד"ה שובה ישראל עד כו' דפי' עד אינו שייך לא בדבר שלמעלה
מהזמן ולא בדבר שזמנו מוגבל כ"א שהזמן יהי' בלי גבול בבחי' אהל בל
יצעו כו', והו"ע אמנת עתיך כו' ואפ"ל לכן הסימן מש"ס משנה זמן נקט,
ר"ל התורה היא חיות הזמן כו'.

קיצור ב' בזה הסעי'. והו"ע דברו חכמים בהמה זהו אמירת פסוקי מל'
הכרונות וגם שממשיכים בבחי' מה גדלו מעשיך מבחי' מאד עמקו
מחשבותיך שהוא מו"ס דא"א.

ה) עמ"ש בתהילים סי' ק"ו ע"פ אשרי שומרי משפט עושי צדקה בכל עת שם
נת' הפסוק אברכה את ה' בכל עת פי' אפי' בבחי' העת שעלי'
נאמר האל יבוא בכל עת אל הקדש, והוא הסט"א כמ"ש הרמ"ז פ' בלק דקפ"ז
ע"ב אעפ"כ עיי ברכה בסוּגה והומנה אתכפיא סט"א וכת' בטחו בו בכל
עת שם ס"ב ט' וכת' משחקת לפניו בכל עון משלי ח' ל'. כי יש כמה בחי'
עיתים, י"ד לטובה כו' וע' מזה בבחי' פ' תרומה קי"א ג' ע"פ אחד היריעה
כ"ח באמה וצ"ל אברכה ובטחון בכל עת וכת' בידך עיתותי בתילים ל"א ו'
גם כמ"ש לכל זמן ועת לכל חפץ קהלת ג' א' והו' אמנת עתיך שהי' האמונה
חזקה בכל עת זהו קרוב לפי' שני דרש"י בפ' זה או י"ל עתיך היינו עת
דקדושה דוקא והיינו עיי תומ"צ אתכפיא עת דסט"א ונותן כח בעת דקדושה
והו' עיי שהתורה נק' כח ולכן פסוק וידבר אלקים דעשה"ד יש בו כ"ח אותיות

ועי' נותן כח בקדושה בכל הכ"ח עיתים, ועי' בזו"ג פ' פתח דרס"א בענין נט"י על ב' ידים שבהם כ"ח פרקין ב"פ י"ד כו' ועתה יגדל נא כח אד' עמ"ש בלק"ת ע"פ משזקת לפניו בכל עת בד"ה ואהי' אצלו אמן.

קיצור. ענין אברכה את ה' בכל עת אף בבחי' ואל יבוא בכל עת היינו כי יש כ"ח עיתים כנגד ב' י"ד ועי' התו' הנק' כח ועתה יגדל נא כח אד' נותן כח בקדושה בכל הכ"ח עיתים, וזהו ג"כ נט"י וזהו אמונת עתיך.

ו' וז"ל הפה"ס ערך עת המל' נק' עת ועליה נא' עת לעשות לה' ועי' מענין עת לעשות לה' בזו"ב תרומה קנה"ב ובפ' וירא קט"ו ב' ומפני כי היא כלולה מכ"ח עיתים י"ד בהיותה מלאה מיחדת בשמש הם טובים וי"ד רעים בהיותה חסרה והולכת כו', ועו"ב ואל יבא בכל עת אל הקודש כו' וכמו שעיתים אלו כ"ח במל' כן בבינה עכ"ל. ואפ"ל כי ב"פ י"ד עתים היינו מצד ב' ידות חסד וגבורה שמצד חסד הן י"ד עתים לטובה כו', ואפ"ל שלכן עי' התורה נק' אמונת עתיך כי התורה נק' כח ונעשה עי' לאלכלא שמאלא בימינא ימינך ה' נאדרי בכח כו' ופי' כח היינו ב' ידים הנ"ל כמ"ש במא"א אות כ' סעי' יר"ד וכמ"ש במ"א ע"פ ועתה יגדל נא כח אד' והיינו עי' עסק התורה שנק' עת וכח כמ"ש ה' עת לעמו יתן וזהו עת לעשות לה' ופי' בזהו וירא שם שזאו ע"ד ויעש דוד שם היינו שהמשיך בה' מבחי' עצמיות וכענין ותעש לך שם ועמ"ש בד"ה ואלה שמות בניי בההגהות ובאגה"ק בד"ה ויעש דוד שם ובזו"ג בחקותי קי"ג ב', וזהו ג"כ ענין אני הוי' בעתה אחישנה ובמא"א אות ע' סעי' ס"ט עת נק' המל' קדם הזיווג ואחר הזיווג נק' עתה בתוס' ה' עכ"ל. ואפ"ל כי עת מורה על זמן, והנה באזא"ס לא שייך בחי' זמן רק בבחי' מל' שייך זמן, ולכן דוקא קדם הזיווג נקראת עת לשון זמן מוגבל כמ"ש לכל זמן עת, אבל עי' הזיווג נק' עתה כי עי' היחוד הוא התגלות מלמעלה מהזמן בבחי' זמן, א"כ הזמן הכל בחי' עתה כמו שם הוי' הוי' הזה ויהי' הכל א' ועי'ן מזה בסש"ב ח"ב פ"ה, וע"ד הנה מקום אתי מקום ארון אינו מן המדה עי' התגלות אה"ס שלמעלה מהמקום, וכמ"כ י"ל בענין הזמן, וכמו שהראתו הקב"ה לאדה"ר דור דור ודורשיו ומנהיגיו עד סוף כל הדורות כו' וגם כמו יום ר"ה כולל החיות של כל השנה, ואפ"ל שזאו בחי' הוי' אמונת עתיך שבחי' המ' הנק' עת יהי' בבחי' אמונה המקבלת מאמת הוי' לעולם, וזוא היחוד עליך, וזהו עת לעשות לה' לחבר האי עת לקוב"ה כמ"ש בזו"א קט"ו ב' וז"ב קנה"ב וזהו ע"ד ארוממך אלקי המלך כמ"ש הענין בת"א בד"ה כי אתה גרי וכענין מ"ש בזו"ג פ' בלק דקצ"ו ע"ב ע"פ ה' אלקי אתה ארוממך כו' אמונה אומן ופי' אמונה אומן תרין דאינון חד נהר וגן דא נפיק מעדן וזא אשתקי מיניה דהיינו אמונה הוא מל' אומן יסוד, כמ"כ י"ל בענין אמונת עתיך זהו מ' כשמקבלת מיסוד וחיבור ויחוד זה זהו ממש עי' אמונת עתיך כדפירש"י אשר תאמין לבוראך עתים שקבע לך כו' שמאמין בבחי' אמת שהוא הקב"ה הנק' אמת כמ"ש הו', אלקים אמת ועי' מיחד המ' הנק' עת ונק' אמונה עם אמת כו' וגם זהו אמונה לשון חיזוק ותקעתיו יתד במקום נאמן שהוא היסוד להיות אהל בל יצען ובל יסע יסודותיו ולפי' התד"א שע"י חכמת ודעת נמשך

אמונת עתיך היינו שהתורה נק' גיכ אמת, ולכן עיי עסק התורה מחבר כד' עת להקב"ה כמשיש בחז"א, והו קבעת עתים לתורה פי' לחבר בחי' העתים עם התורה כו' וע' במא"א א' צ"ב מענין אמונה, ובי"ג שם בשם הזהר בלק קפ"ט אבדיקת ארעא אי קיימת בהימנותא כו' עד שרה גחתת וסלקת ולא נתפתתה עיי נוגה כו' חוה כו' והיינו ע"ד עומר שעודים בדיקו דאשת חיל חדר אמר צ"ז א'.

קיצור. אמונת עתיך ע"ד עת לעשות ה', ועיי התורה שנק' כה כנ"ל ססעי' ה' וע"ד וע"ש דוד שם, או המשכת אר"ס שלמעלה מהזמן גיכ בבחי' זמן וכענין משכו יומין עילאין ליומין תתאין, וע"ד אמונה אומן, והיבור ויחוד זה עיי אמונה שמאמין בהאמת שעיי' מיוחד אמת באמונה וכן עיי עסק התורה שהיא אמת.

זו חוסן ישועות כי חוסן י"ל בנים כפירש"י בישע"י כ"ג י"ח ע"פ ולא יחסן ולא יגדלוה לבניהם וכן פי' רש"י בגמ' דשבת דל"א ע"א חוסן זה סדר נשים חוסן לשון יורשים ועיי האשה נוקדים יורשים, איכ חוסן הר"ע נחלה וירשה והיינו כמ"ש הנה נחלת ה' בנים כו' וע' מפסוק זה בחז"א קט"ז ע"ב קפ"ח א', ומשמע שם שהמשכה זו באה מעלמא דאתיא מבחי' בינה שבה התגלות עתיך ונק' נחלת הוי' שהוא ת"ת העולה עם הכתר הגק' מלא וממשיך משם בני ומשפיע למל' ואפ"ל ולכן מס' נדרים וזא בס' נשים כי הנדר בבניה משם נמשך החוסן וז"ל הפרד"ס ערך חוסן פי' בתיקונים כי רמז אל הת"ת וראי' מפסוק אמונה עתיך חוסן הוא סדר נשים בתפארת, הנה לפ"ו נקרא חוסן ביחודו עם המ' ומשמעות המלה כי הוא נק' חוסן ל' חזק ותוקף עכ"ל, וי"ל כי החזק שבתפארת לפי שהוא קו האמצעי בריח התיכון העולה עם הכתר שהוא המחבר א"ס ב"ה אל הנצלים ומשם עיקר החזק ובגמ' פב"ת דיומא דפ"ז ע"א תפ"ק דסנהדרין ד"ו ע"ב מר זוטרא כי היה מכתפי ליה בשבתא דריגלא היה אמר כי לא לעולם חוסן משלי כ"ז כ"ד הרי זה שהי' גדול הדור נק' חוסן ובעמוס חוסן הוא כאלונים, פי' במצ"ד שם אילן החזק ביותר וע' מזה בשה"ש רבה ע"פ אחזו לנו שועלים איני מושלן אלא בארזים כו' והיינו לפי ששרשן מעולם התנהו והר"ע הגבהה והכה החזק שבהן וע' בבחי' ר"פ בלק מענין האמורי וא"כ מזה נלמד לענין החוסן החזק דסאן בת"ת שהוא גיכ לפי שעולה עד הכתר שמשם הכח החזק כי רז"ל אמר ע"פ ולמכסה עתיך בישע"י ססי' כ"ג דברים שכיסה עיי איכ פירשו עתיך עת"י והפי' הפשוט למכסה עתיך לשון חזק וחשוב וכן הון עתיך משלי סי' ח' וכן הנה צדיק עתק בתילים סי' ל"א י"ט, הרי שרש החזק נמשך מבחי' עת"י וכן משם שורש הכח דשמשון הגיבור עיי הגזירות כמ"ש במיא חוסן וכן זה מאיר מעיי' בת"ת, איכ פי' אמונת עתיך חוסן אמונת זה חסד עתיך גבורה כי סד' מעד עליה זהו מבחי' גבורה כמ"ש פבה"ן ס"פ וישלח חוסן זה ת"ת כו' והנה חוסן זה ס' נשים כי עיי החיבור דר"ג שורה עליהם בחי' הנבטה משניהם וכמ"ש בת"א פ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קידש וגם כי התקין לו מעט בנין עדי עד ועמ"ש ע"פ מצא אשה מצא טוב סיבו דעתיקא והר"ע

החוסן, ובמא"א אות ח' ס"ב חוסן ת"ת הנה כתי' מי כמוך חסין י"ה תילים
 סי' פ"ט ט' וע' מזה במד"ר ברות ע"פ ותלכנה שתייהן שם פירשו על עוצם
 והשגחה להוציא דברים בעובתן יעו"ש, ובפ"ה דגיטין דנ"ז ע"ב מי כמוך
 חסין י"ה וקשה חזו ע"ד זהו גבורת ביומא פרק בא לו דס"ט ע"ב ופירש"י
 שסבש את יצרו ר"ל ע"ד טוב ארך אפיים מגבור זמורל ברוחו מלוכד עיר
 ויצרו הינו מדה"ר שבז"א כמ"ש במ"א ונק' חסין י"ה ע"ד המבואר בזה פ'
 תרומה דקס"ה ע"ב ע"פ סולו לרוכב בערבות בי"ה שמו כו' ע"ש. וא"כ עד"ז
 אפ"ל באדם ענין הוי' אמונת עתיך חוסן שיהי' ג"כ חסין וקשה לכבוש את יצרו
 ולהיות מושל ברוחו וכמארז"ל הצדיקים לבם ברשותם חומין לבוראן במד"ר
 פ' נח וס"פ תולדות פס"ז וע' בת"א ר"פ יתרו בד"ה בחודש השלישי.

קיצור. חוסן בת"ת והו"ע חזק וכח וזה הכח נמשך בו מהכתר כי ת"ת הוא קו
 האמצעי בריח התיכון ובאדם נאמ' כי לא לעולם חוסן ע' במד"ר בקהלת
 ע"פ שבתי וראה תחת השמש כו' כי עת ופגע כו' ועד"ז ואנכי כו' וחוסן הוא כו'
 למכסה עתיק אבל הוא ית' נק' חסין י"ה גבורת גבורתו וא"כ י"ל ענין חוסן
 באדם שיהי' חסין וקשה למשול ברוחו ולכבוש את יצרו, והנה חוסן כפשוטו
 י"ל בנים כדפירש"י בישעי' כ"ג י"ח ע"פ ולא יחסן ולא ינחילוהו לבניהם וכן
 פירש"י בגמ' דשבת דל"א ע"א חוסן זה סדר נשים, חוסן לשון יורשים ע"י
 האשה נולדים יורשים, א"כ חוסן הו"ע נחלה וירושה והיינו כמ"ש הנה נחלת ה'
 כו' וע' מפסוק זה בזח"א קט"ו א' ב' קפ"ה א' ומשמע שם שההמשכה זו באה מעלמא
 דאתיא מבחי' בינה שבה התגלות עתיק, ונק' נחלת הוי' שהוא ת"ת העולה עד
 הכתר הנק' מולא וממשיך משם בני ומשפיע למל' כי במולא תליא שהוא הכתר,
 וע' בלק"ת בשה"ש בד"ה לבאר הדברים ע"פ ששים המה מלכות שכח ההולדה
 גמשך ממקום גבוה, וזהו"ע והתקין לו ממנו בגין עדי עד והיינו שע"י החיבור
 דו"ג מאיר בהם בחי' הגבוה משניהם כנ"ל, וגם בעבודה בנים היינו המדות
 אהוי"ר ורחמים שהם נולדים מאו"א שהם חו"ב, ויש בחי' שיפה כח הבן מכח
 האב משום שהמדות שרשן למעלה מהשכל ולמעלה זהו"ע ז"א בע"ק אחיד
 ותליא וכמ"ש מזה בת"א פ' יתרו בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה וא"כ מוכן
 פי' בנים בעבודה זהו הולדת המדות אהוי"ר אמיתים ועמ"ש בת"א ס"פ משפטים
 בד"ה לא תהי' משכלה ועקרה וענין ירושה כאדם ברוחניות י"ל ע"ד מ"ש
 בזח"ג האוינו דרצ"א ע"א בגין דהאי בן נטיל סימני דאו"א אקרי דעת דהוא
 סהדותא דתרווייהו והאי בן אקרי בוכרא כדכתי' בני בכורי ישראל כו' ירותא
 דאר"א ירית כו' והו"ע התפילין בזח"ג ואתחנן דרס"ב ע"ב נטיל לון ר' ואתעטר בהו
 כו' וכ"כ במא"א אות יו"ד סכ"ט ירותה נק' חו"ב דז"א וכן עליות פרצוף במקום
 חבורו זה נק' ירושה חזו ג"כ ענין שיהי' השם שלם שבחי' י"ה יהי' מאיר
 בו"ה כמ"ש בלק"ת בד"ה ראה אנכי נותן בענין כס י"ה שאין השם שלם כו'
 והיינו מה שיאיר בז"א מבחי' חו"ב נק' ירושה ועמ"ש מזה בלק"ת בד"ה תורה
 צוה לנו משה מורשה ושם פ"ד ועמ"ש מענין תרין עטרין שמקבל ז"א מאו"א
 בד"ה אלה פקודי המשכן פ"ו, וזהו"ע עדות לישראל וכנ"ל שהוא סהדותא
 דתרווייהו וע' בת"א פ' תולדות בהביאור ע"פ מים רבים מענין דעת עליון
 שממשיך בז"א המדות שלמעלה מהשכל וזהו ג"כ ענין עדות לישראל, וכ"ז הוא

ענין חוסן וירושה, ולכן עייז נמשך הכח באדם מבחי' חסין י"ה שיוכל להיות שליט ביצרו והרי ארו"ל במד"ר פ' חיי פנ"ט ע"פ וה' בדרך את אברהם בכל שהשליטו על יצרו הרי שזה שיהי' שליט ביצרו יוכל להיות נמשך עיי' הברכה מלמעלה, וא"כ עד"ז כאן ענין חוסן מה שהקב"ה מנחיל חו"ב ודעת לאדם שזה הגק' ירושה עייז נותן לו כח שיהי' שליט ביצרו ועמ"ש במ"א ע"פ והי' ביום הנחילו את בניו וכענין להנחיל אהבי יש יש היינו ג"כ בחי' קנה חכ' קנה בינה ב"פ קנה בגימ' יש, וע' במדרש תילים ע"פ למנצח על הנחילות כו'.

קיצור ב' מסעי' זה חוסן ירושה בנים, וג"כ תוקף כי בני במולא תליא ובעבודה בנים תולדת המדות אהוי"ר אמיתים, בנין עדי עד, וענין ירושה למעלה ז"א יורש א"א היינו שמאיר בו מעצמיות חו"ב ולא הארה לבד תהו"ע שיהי' השם שלם חסין י"ה היפך מה שאין השם שלם, וכן בחי' זו באדם שיהי' הביטול שבמחין מאיר בהמדות ולכן עייז נמשך בו החוסן והתוקף ע"ד שהשליטו ביצרו כו' וזהו להנחיל אהבי יש.

(ח) **ישועות זה סדר** גויקין, פי' מהרש"א וז"ל עפמ"ש ברפ"ק דב"ק דנזקי דארעא ד' אבות רומזים על נזקי שמיא ד' דבעי רחמי להושיע אווננו ולהצילנו מהם עכ"ל והיינו כי נזקי שמיא ד' הם עון משחית אף וחימה כמ"ש ברע"מ פ' משפטים דקי"ח ע"א, ובפ' בראשית דל"ג שור נמשך ומשתלשל מפני שור מהשמאל והבור ע"ד הנוי בוח"ג ואתחנן דרס"י סע"א בענין בורות בשברים היפך באר מים חיים כו' וע' במא"א אות ד' סעי' ל"ב חבתם וע"ש סעי' כ"ה ד' נהרות כו' ע"ש ובמד"ר פ' בראשית פ"ג, והנה נז"ה גק' מעייני הישועה וזהו ע"ד והנצח זו ירושלים וכמ"ש בד"ה ושאתם מים בששון ממעיני הישועה דרוש השני פ"ג ד"פ סע"ג, ועמ"ש ע"פ הושיעה ימינך וענני וסדר גויקין הוא בנצח קו הימין לכן נק' ישועות, ועמ"ש במ"א דהנצח הוא ג"כ ל' נצחיות היינו קיום הדבר כל תמוט ולכן עיי' הנצח בא הישועה שהוא ג"כ ענין קיום הדבר, ועמ"ש בד"ה שוש אשיש בענין כי הלבישני בגדי ישע ומ"ש ע"פ ה' אורי וישעי בוח"ב פ' במדבר דקי"ט ע"א וע"ש בבה"ז דאורי הוא או"פ וישעי הוא או"מ והנה אורי וישעי גימט' תרו"ג והיינו עיי' קיום המצות הוא אורי וישעי וע' מד"ר פ' אחרי פ' כ"א מענין אורי וישעי פי' אורי כר"ה וישעי ביה"כ ועיי' בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות בענין החותם שביה"כ א"כ בחי' זו נק' ישעי כו' ועמ"ש ע"פ ואני תפילתי לך ה' עת רצון בענין ענני באמת ישעין תילים סי' ס"ט ומ"ש בת"א בד"ה בכ"ה בכסלו בענין וכובע ישועה בדאשו ובאג"ה סי' ג' ובמא"א סעי' כ' וסעי' י"א מענין וכובע ישועה ובפרד"ס ערך כובע ישועה, ועמ"ש ע"פ זה בישעי סי' ג"ט י"ז ועי' בת"א סד"ה וקבל היהודים דקס"ב רע"א בענין כי תרכב על סוסך בחי' כי גאה גאה על ידי זה מרכבותיך ישועה להושיע משופטי נפשו לאתהפכא כו' ובלק"ת בשה"ש בד"ה לסוסתי דרוש הראשון דיי"א סע"ג הסוס דץ למעלה מעלה כו' מבחי' אדם שעל הכסא כו' ולכן עייז נמשך הישועה, וע' בענין שמרו משפט כו' כי קרובה ישועתי ובענין ושם דרך אראנו בישע אלקים ועמ"ש ע"פ מגדול ישועות בש"ב סי' כ"ב וע"פ ישראל נושע בה' תשועת עולמים בישעי' סי' מ"ה י"ן.

קיצור. ד' אבות נזיקין הם עון משחית אף וחימה וצריך להמשיך והוא רחום יכפר עון והוא דא עתיקא. לפי שהם חר"ב חר"מ דסט"א ע"כ צריך להמשיך מהבחי' שלמעלה גם מלעו"ז והיינו והוא, וצ"ל סדר ישועות ממשיך מבחי' הנ"ל, ונ"ה נקראו מעייני הישועה השרש מעייני הישועה הם ב' מזלות ונוצר ונקה הושיעה ימינך וכת' נעימות בימינך נצח והנצח זו ירושלים אורי וישעי גימ' תרי"ג ויש בגדי ישע כובע ישועה מרכבותיך ישועה מכ"ז יובן ענין חוסן ישועות.

ט) והנה קיצור מהפסוק והי' אמונת עתיך (לפי' תד"א והרד"ק) קאי על כל ישראל, קיום ומגיד וחוזק ישועתך זהו ע"י העסק בחכ' ודעת ויראת ה' והיינו תושב"כ ותושבע"פ ומדרש, והיינו ע"ד ורב שלום בניך א"ת בניך אלא בוניך שעוסקים בבנינו ש"ע ע"ד שמקיימין את העולם שנברא בעש"מ שממשיכים ממאמר א' שהוא א"א ע"ד עקודים בכלי א', בע"מ שהם בנ"א ויש פי' להיפך שע"מ עדיף ממאמר אחד כי מאמר א' היינו מל' ועש"מ הם כל הע"ס וע"י התו' שכללותה עשה"ד המתחיל באלף אנכי מקיימין את העש"מ המתחילין בב' כמ"ש מכ"ז ע"פ וכל בניך סעי' ח' וזהו דברו חכמים בהוה וע' בזהר ויצא דקנ"א סע"א וע"ב שממשיכים הקול בהדיבור ועד"ו פי' בסידור שבכלל חיי עולם הוא חיי שעה ע"ד בכלל מאתיים מנה וענין חיי עולם ע"ד אה"ע דארז"ל בתד"א ח"א פ"ו שגדולה מאה"ד והטעם כמ"ש במד"ר פ' ויצא פ' ע"פ שם הגדולה לאה גדולה במתנותיה כהונה לעולם מלכות בית דוד לעולם, והיינו שזה נמשך מבחי' ה' גדולה דהיינו ה' ראשונה דשם הוי' בינה שבה התגלות עתיק ומשם נמשך ג"כ ה' חומשי תורה ולכן נק' התורה חיי עולם וע' במד"ר ר"פ קדושים ע"פ זאתה מרום לעולם ה' כו' וענין פי' חיי שעה נת' בסידור שם, ובמ"א נת' שוה"ע עמל תורה ועמל שיחה ומה שישל איך ע"י עסק התו' יומשך ג"כ חיי שעה הא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא וי"ל דהא ארז"ל פ"ק דעכומ"ז ד"ט ב' כל העוסק בתורה נכסיו מצליחין לו כו' וצ"ל דתורה שאני שהוא כנגד כל הרברים שאדם אוכל פרותיהם בעוה"ז, וכמארז"ל אורך ימים בימינה וכש"כ עושר וכבוד והיינו מטעם הנ"ל שבה וע"י הוא קיום עש"מ כו', וגם דאיתא בפרקי דר"א ספ"ג בעש"מ נברה"ע כו' וכללן בשלשה בחכמה ובתבונה ובדעת, וע' מזה במדרש תילים רסי' גון שהם ג' שמות אל אלקים הוי' וצ"ל מהו וכללן בשלשה, וי"ל דעש"מ הם י' המלכיות דע"ס נמצא גם בראשית ברא בכוחמתא היינו מ' שבחכ' וזהו בראשית נמי מאמר הוא, וכללן בשלשה היינו עצם בחי' חב"ד, וזהו על שלשה דברים העולם עומד תורה מבחי' דעת וגמ"ח חסד אל ועבודה בינה כו', או י"ל עדמ"ש בפרד"ס שער ס' האצ"י פ"ג, או ע"ד ג"פ קדוש להמשיך ג' קווין שיאירו חב"ד בחג"ת וזהו וכללן בג' וא"כ ע"י התו' ששרשה מעצם בחי' חב"ד לכן עי"ז מתקיימים עש"מ. והפר"א הנ"ל הביא בעה"ק ח"ד פ"ג ופי' וכללן בשלשה כי שלשה אלה כלל כולן ובהמצא אלה נמצאו כולן וזהו אינו מספיק דהא מתחילה הוי' ג' אלה בכלל העשרה וא"כ מה חידש אח"כ, וצ"ל ע"ד מה הוי' העולם חסר מנוחה בא שבת באה מנוחה והיינו כי שבת שביעי בינה משא"כ וימ"כ הם ו"ק, וא"כ מה שהאירו חב"ד בשמי"ב זהו החכ' המתלבשת במדות אבל בשבת האירו חב"ד כמ"ש בעצמותן וכמשנ"ת

בסידור בדיה השמים מספרים שזהו ההפרש בין מוחין דיניקה ובין מוחין גדלות וא"כ פי' וכללן בשלשה זהו המשכת המוחין המבואר בכהאריז"ל דהיינו מוחין גדלות ואפשר להעיר מזה לענין יג"מ שהתורה נדרשת בהן ולענין יגמ"ד שהם נגד עש"מ ומה שבשלשה כללן לפמ"ש שהשלשה הן למעלה במודריגה מבחי' העשרה. וזהו שע"י חכמ' דעת ויראת ה' נמשך והי' אמונת עתיך כו' זמן נקט. וכמ"ש בכ"ז בסעי' ד', וזהו ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים המשכת הבינה שבה מאיר ע"ק וזהו חיי עולם. לעיתים הם ז"ת והיינו ע"י עסק התורה ר"ת יבל עלמא דחירו ע"י חיבור חיי עולם בחיי שעה שהם העתים בסעי' ב'.

וזוהו אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת וכן אברכה את ה' בכל עת בסעי' ה' כי יש כ"ח עיתים הנמשכים מ"ס ב"פ יד ימין ושמאלא והתורה הוא כח לאכללא בימינא בסעי' ו', ומה נמשך ג"כ חוסן חזק וכח בחי' תורה ת"ת בריח התיכון מי כמוך חסין י"ה וכן נמשך הכח באדם שיהי' שליט ביצרו וכן חוסן היינו ירושה בנים וכן ירושה שיורש חו"ב גילוי המוחין במדות זהו הכל ע"י חכמה ודעת כו' וישועות אורי וישעי בגדי ישע וכובע ישועה מעייני הישועה כמ"ש בסי' ח' משם תדרשנו.

י' והקיצור מהפסוק לפירש"י שע"י אמונת עתיך יהי' חוסן ישועות חכ' ודעת ואמונת עתיך זהו הפרשת תרומות ומעשרות שנק' שבעה נרותיה עליה. כי נר מצוה ע"ד גבורי כח עושי דברו וכמו בכל מאדך בכל ממונד ונק' בכל מאדך עשרש"מ. שלכן פ' והא"ש שלא נאמר בה בכל מאדך נק' אין עושינן רצונו של מקום בגמ' רפ"ו דברכות כמ"ש במ"א וע' בדיה ושמתי כדכד ספ"ב. איך בכל ממונד גורם לבחי' בכל מאדך ממש, כי וצדקה תרומם גוי ועמ"ש ע"פ וזרחה לכם יראי שמי צדקה ומרפא והו"ע ואור החמה יהי' שבעתיים כו' ועמ"ש ע"פ מי יתנך כאח לי שבלק"ת בשה"ש בענין הצדקה שהוא המשכת דירה בתחתונים וכ"ש הצדקה בבחי' גבורי כח בכל מאדך י"ל כחה כמעלת בע"ת וצדיקים יחד שממשיכים ממקום שאין צד"ג יכולין לעמוד שמשם יומשך הדירה בתחתונים כי מקום שבע"ת עומדים זהו בינה כמ"ש במ"א ע"פ הוהר ויקרא די"ו ע"ב והרי בכל מאדך הוא ג"כ בינה כמ"ש בזהר פ' וארא דכ"ז ע"א ובמק"מ שם ולכן ע"י אמונת עתיך ממשיך חוסן ישועות שמקורם מע"ק המאיר בבינה ועוד פי' ישועות זהו ע"ד הושיעה ימינך ועניני ושיהי' הושיעה ימינך זהו מבחי' שכולו ימין דלית שמאלא בהאי עתיקא ולכן זהו נמשך ע"י הצדקה ומה גם הצדקה בבחי' גבורי כח כו' ועי' ביאור כי אתה בסופו בענין הצדקה שממשיך והוי' יגיה חשכי גם ההפרש בין סתם צדקה ובין הצדקה בבחי' גבורי כח הנ"ל בענין הפרשת תרומות ומעשרות יובן ממ"ש באג"ה סי' יו"ד ע"פ חסדי ה' כי לא תמוגו והיינו ע"ד דאית חסד ואית חסד כו' ובאג"ה סי' י"ב סד"ה והי' מעשה הצדקה שלום בענין ועבודת הצדקה השקט ובטח שבחי' עבודת הצדקה ממשיך מהכתר שמשם נמשך ההשקט ובטח וכמ"ש בזהר נשא דקל"ו סע"א גבי גוה שאנן לעת"י אתמר ודקכ"ח ע"ב בענין מו"ס דשקיט ושכיך כו', וזהו האלף לך שלמה ומאתיים לנוטרים את פריו היינו יששכר עסק התורה בחי' מאתיים חו"ב וע"י המעשה נמשך האלף כתר כו' ובמד"ר בשה"ש

סוף שה"ש אמרו ע"ז ג' אופנים הא' האלף לך שלמה קאי על המלמד תורה שע"י שמשלימנה לאחרים שכרו אלף וי"ל ע"ד שארז"ל ספ"ד דסוכה דמ"ט סע"ב בפירוש ותורת חסד על לשונה. תורה ללמדה זהו תורה של חסד כו' כי ההשפעה נמשך ע"י מדת החסד, וא"כ השפעת החכ' נמשך מבחי' רוב חסד דא"א כו' וגם כי היסוד שהוא ההשפעה נמשך מבחי' עליונה ביותר כמ"ש בלק"ת פ' מסעי בד"ה לבאר ענין המסעות פ"ג וכמ"ש ג"כ ע"פ אל יתהלל חכם בחכמתו כו' כ"א בזאת יתהלל זאת נק' הת"ת דהיינו השפעת החכ' ולכן האלף לך שלמה דהיינו ע"י שמשפיע והוא ג"כ בחי' השלום כו'.

עוד פי' שם הלומד תורה בצער שכרו אלף שלא בצער מאתיים, ור"ל כי מצד עצם שכר התורה נמשך מחו"ב דאורייתא מחו"ב נפקת, זהו ששכרו מאתיים, אבל מי שלומד תורה בצער ע"ד מי שממית עצמו עליה וע"ד אף חכמתי עמדה לי חכמה שלמדתי באף עמדה לי עי"ז שכרו אלף דהיינו שע"ז ממשיך מהכתר כו', ועמ"ש ע"פ ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ואיתא בילקוט פ' דברים דמו תשצ"ו שזהו נק' שנצטער משה לפני הקב"ה ולמד ממנו תורה כו' וכן שם רמו תת"ב בד"ה ותענו אותי ותאמרו שנצטערתי עליה כו' ומשה קיבל תורה מפני הגבורה לכן כמ"כ הלומד תורה בצערו מקבל התורה ממקורה ושרשה כו' עוד פי' שם הלומד תורה שלא במקומו נוטל שכר אלף במקומו נוטל שכר מאתיים וי"ל כי מקום התורה זהו מדריגת חו"ב הנק' או"א שעו"ג שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אמך זה תשבע"פ, אך שרש ומקור התו' הוא מהכתר וע' מזה בלק"ת פ' ראה בד"ה אחרי אלקיכם תלכו ושם פ"ג ולכן הלומד תורה שלא במקומו זוכה לשכר הנמשך ממקור התו' והלומד תורה במקומו מקבל מהחו"ב שזהו מקום התורה כו'.

ומכ"ז יובן ענין פירש"י דע"י והי' אמונת עתיך שזהו המעשה נמשך חוסן ישועות שזהו ע"ד התורה כאשר מתערב עמה ג"כ זכות המעשה כמו הלומד תורה בצערו אוי שכרו אלף, ועמ"ש בלק"ת פ' ראה בהביאור ע"פ אחרי הנ"ל בהקיצור כו' בענין ואותו תעבודו אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד זמ"ש מזה בסש"ב פט"ו, זהו"ע וכתר שם טוב עולה ע"ג, ולהבין איך ע"י אמונת עתיך שהוא המעשה יהי' נמשך ג"כ חכ' ודעת זהו ע"ד מ"ש בת"א בתחלתו בד"ה השמים כסאי בפ"י והארץ הדום רגלי שע"י שמתקן מעשי' נעשה מחו' ולבו זכים אלף פעמים ככה, וע"ש בהביאור טעם ע"ז באריכות שזהו ע"י הבירור מעולם התהו שע"י המעשה ממשיך תוס' אור, גם יש לבאר זה עדמ"ש בת"א בד"ה וקבל היהודים בענין שהקדימו נעשה שהם כלים לנשמע שהוא האור ועו"ל כי והחכמה שהיא התורה מאין תמצא הוא הכתר, לכן ע"י המעשה שהוא ביטול היש לאין גורם המשכת אין בחכ' וכמ"ש מזה בלק"ת בהביאור ע"פ ואהי' אצלו אמון ס"פ בפ"י אני תורתך שעשעתי ועמ"ש בהביאור ע"פ באתי לגני בענין אריתי מורי ולכן צ"ל מעשיו מרובין מחכ' דוקא שאז דוקא דומה לאילן ששרשיו מרובין היינו בחי' ועל יובל שרשיו ועוד נת' בענין שמעשיו מרובין זהו בחי' והנצח והנה נצח הוא ג"כ לשון

נצחיות ולכן עיינו חכמתו מתקיימת בביאור אלה מסעי דתקס"ג. ועי' בד"ה למנצח על השמינית איך הנצח שרשו גבוה מאד ומוזה יובן מעלת המעשה. ועמ"ש בד"ה ושנתם לבניך שההמשכה מהמקור היינו מאווא"ס ב"ה. זהו עיי מעשה דוקא אלא שההמשכה הוא מתלבשת בחכ' דוקא שהיא התו' וזהו שעיי אמונת עתיך נמשך חכ' ודעת כו' גם יובן זה עדמ"ש בלק"ת סד"ה ושאתם מים דרוש הראשון בענין שעיי ונפשי כעפר לכל תהי' עיינו דוקא פתח לבי בתורתך שהוא כמו המעיין שנובע מהעפר והארץ דוקא כמו"כ מעיין החכ' נמשך מבחי' אין כו', וזהו הנמשך עיי המעשה ועיין ג"כ בד"ה זאת חוקת התורה להמשיך התורה מבחי' שרשה באותיות החקיקה כו' זהו עיי אפר פרה ומים חיים כו'.

ועתה י"ל פי' הפסוק והי' אמונת עתיך לפי' הגמרא בשבת פ' במ"מ דף *
אמונת זה סדר זרעים עתיך זה סדר מועד והנה קביעות המועדים הם תלוין בזמן בישול התבואה וכמ"ש בחומש פ' משפטים כ"ג ט"ו את חג המצות תשמור כו' למועד חודש האביב כו' ופי' רש"י חודש האביב שהתבואה מתמלאות בו באביב אביב ל' אב בכור וראשון לבשל פירות איתא פ"ק דסנהדרין ד"א ע"ב ת"ד על ג' דברים מעבירים את השנה על האביב כמ"ש בפ' בא י"ג ד' היום אתם יוצאים בחודש האביב וכן שבועות נק' וחג הקציר וסוכות חג האסיף בפ' משפטים שם ועי' מזה בבחי' ס"פ בא ע"פ בחודש האביב ובפ' משפטים דק"ד סע"א שלשה חגים הם בשלשה זמנים כו' ושלשה מועדים על התבואה והענין דכתי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתה הרי ישראל נק' ע"ש תבואה ועי' מזה בוהר ויחי דרכ"ו סע"ב וכן במד"ר פ' תולדות פס"ו ע"פ ורוב דגן אלו הבחורים כו' ותירוש אלו הבתולות. וענין זריעת התבואה זו והצמיחה זהו עדמ"ש חרעתי לי בארץ בהושע סי' ב' כ"ה. ועי' מזה בגמ' רפ"ח דפסחים דפ"ז ע"ב כלום אדם זורע קב כו' ועמ"ש מזה בת"א בד"ה ויהי בשלח פרעה גם בביאור מאמ' הוהר ס"פ ויגש ע"פ ויברך יעקב את פרעה והיינו עיי זריעה זו בנה"ב והגוף מבררים שבה"כ שנפל מעולם התוהו ששם הי' ריבוי האור. ועמ"ש בת"א פ' וישב בד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים. ועמ"ש ע"פ הזורעים בדמעה ברנה יקצרו הלוח ילך ובכה נושא משך הזרע בא יבוא ברינה נושא אלומותיו כו' והנה הגם שעיקר הצמיחה לע"ל עכ"ז בכל השנה יש הארה בג' מועדים כי הם מועדים לשמחה והשמחה הוא מבחי' לע"ל כמ"ש במד"ר פ' אחרי ע"פ ישמח ה' במעשיו ועי' בלק"ת פ' במדבר בד"ה וספרתם לכם פ"ב זפ"ג בענין שעורה וחיטה ובענין קציר שעורים וקציר חיטים.

ומכ"ז יובן מה שקביעות המועדים תלוים במועדי גמר התבואה. ומוזה יובן שייכות סדר זרעים וסמיכותו לסדר מועד. שעיי זרעים שהוא בחי' חרעתי לי בארץ דקאי על נש"י וכמ"כ במצות נאמר זרעו לכם לצדקה אשריכם זרעי על כל מים עיינו נצמח התבואה הנ"ל ראשית תבואתה. וזהו סדר מועד שמדבר מעניני מועדים שהם מועדים על התבואה פסח בחודש האביב

* בכתיי כאן מקום חלק. והוא בדף לא. א.

כו' כנ"ל, והם נמשכים ע"י הזריעה שבט' זרעים כו' וזהו והי' אמונת עתיך כאילו הו"ע אחד חוסן זה ס' נשים וישועות זה סדר קדשים עיין מזה בת"א בד"ה ויקהל משה ובקדשים הלילה הולך אחר היום משא"כ ביום האמור במע"ב היום הולך אחר הלילה כמ"ש במשנה ספ"ה דחולין, והענין כי כבריינו ש"ע ברישא חשוכה והדר נהורא ע"ד קליפה קדמה לפרי וכמו האדם גברא אחרון במע"ב אף שהוא עיקר המכוון אך ע"י הקרבנות בבהמ"ק מתגלה הפרי ואיך שהפרי הוא עיקר והקליפה טפל לו, לכן הלילה הולך אחר היום, וזהו וחכמת אדם תאיר פניו תאיר דוקא וע' בסידור בדרושי בהמ"ז ע"פ הזהר תרומה קנ"ג בענין פתח במובח וסיים בשולחן איך הבירור שעי"ג המובח הוא הבירור שע"י חכמה לכן הוא מעלה עליונה יותר וע' עוד בסידור ד"ה הריעו לה' כל הארץ ומ"ש בענין ומעיק מבית ה' יצא למעלה מבחי' ונהר יוצא.

ומכ"ז יובן מעלת ענין חכמת זה סדר קדשים ודעת זה סדר טהרות פרש"י דעת עדיף מחכמה והקשה מהרש"א דהא קדושה עדיף מטהרה אך כי ענין ודעת זהו ומלאה הארץ דעה את ה', וכתי' ולא ילמדו עוד איש את רעהו כי כולם ידעו אותי כו', וזה א"א להיות ע"י ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ כו' ובפ"ח סדר נזיקין בנצח וקדשים בהוד, וזהו ע"ד והנצח זו ירושלים וההוד זהו בהמ"ק בפ' הרואה מקום דנ"ח סע"א, וסדר טהרות יסוד כי דעת ת"ת ויסוד הכל א' קו האמצעי כו' והיינו שע"י יסוד נמשך מהדעת להיות ומלאה הארץ דיעה, וע' בלק"ת פ' ואתחנן סד"ה וידעת היום דרוש הראשון, וזהו ע"י סדר טהרות, וע' אג"ה סי' כ"ח ד"ה למה נסמכה טהרת טומאת מת זהו טהרת זמ"ל שמתו ונפלו למטה מטה מק"ג משא"כ ע"י הקרבנות רק בירור ק"ג כו' וכן ביוה"כ נאמר טהרו והיינו מי יתן טהור מטמא כו', והנה ו' בחי' אלו שיתא סדרי משנה שהם אות ו' דשם זהו"ע הקו וחוט הנמשך בו"ק דו"א ע' מזה בבה"ז פ' וישלח ע"פ כי ישרים דרכי ה' והכלי לכל זה זהו רק יראת ה' אוצרו כמ"ש במד"ר פ' משפטים הנ"ל, כי המל' נק' אשה יראת ה' היא תתהלל ובה דוקא נמשך האור זרוע לצדיק דזרעים ובה דוקא יש כח הצומח להצמיח מועדי התבואה וע"י נעשה החוסן ישועות כו' משא"כ בלא יראת ה' אין התבואה נזרע בשדה אשר ברכו ה' כ"א מקבלת מזה שדה דבחי' כי בשדה מצאה ע' זהר פ' חיי דקכ"ב ע"א וכענין מ"ש במ"א בענין התיבה של נח שע"י דוקא ה' קיום העולם מבחי' שפע דגח איש צדיק וכמ"ש בזהר ר"פ נח דנ"ט ע"ב ורוא דא אליפנא דהא נח אצטריך לתיבה לאתחברה בה דהיינו שע"י חיבור זה אח"כ אתקיים העולם והוא עד"מ כמו הטפה מ"ד צ"ל גקלט ברחם הנוק' וע"י ששוהה שם ט' חדשים נשתנה המהות שיהי' מהטפה התהוות ולד ברמ"ח אברים, שהכח הזה יש דוקא ברחם הנוק' מחמת כי נעוץ סוב"ת וכמו שבארץ יש כח הצומח לחדש יש מאין וכמ"ש כ"ז ג"כ באג"ה ד"ה איהו וחיוהי וכמו"כ יובן הנמשל למעלה כדי שמבחי' אור זרוע לצדיק יסוד דאצ"י יומשך להאיר בב"ע א"א כ"א ע"י שנתעכב האור תחלה בבחי' עיבור ביסוד דנוק' מל' דאצ"י שהוא הממוצע בין אצ"י לבריאה אוי ע"י דוקא יוכל להיות נמשך בב"ע ואם לאו לא יתקיים כלל בב"ע, וזהו"ע הנפילים אשר ה' בארץ וע' בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה למען תירא שם נת' ג"כ איך שכל המשכת האור מע"ס דאצ"י

כבי"ע איא להיות כ"א ע"י המ' דוקא וזהו וזאת המצה אשר צוה ה' לעשות בארץ דוקא כמו שא"א לומר שכל עמוק אלא ע"י משל דוקא, וזהו"ע משלי שלמה כו', וארז"ל בשה"ש רבה בפסוק שה"ש ורבנן אמרי אל יהי המשל קל בעיניך שע"י המשל הזה אדם יכול לעמוד על דברי תורה וע' בת"א פ' וירא בד"ה פתח אליהו שהמשל זהו"ע הפרסא המפסקת בין אצ"י לבדיאה ופרסא זו נמשכה מבחי' מ' וע"ש פ' לך לך בד"ה והבדילה והפרכת לכם, ולכן ע"י המ' דוקא נמשך מהאצ"י כבי"ע ועד"ו הכתר ממוצע בין המאצ"ל לנאצלים ונק' ג"כ פרסא בוח"א פ' גה דס"ה א', וכמ"ש בפרד"ס שער הצחצחות וזהו"ע תיבת נח שע"י דוקא ה' קיום העולם שלא יהי בחי' גפילים כו' ועד"ו יובן והי' אמונת עתיך חוסן כו' שיתא סדרי משנה שהם ו"ק דאצ"י ובהם מאיר ח"ע אבל הכלי לזה הוא יראת ה' היא אוצרו שהיראה הוא בבחי' מ' לירא מהמלך הקב"ה אשר מלכותך מכ"ע שעיקר קבלת עומ"ש זהו"ע היראה וא"כ ע"י היראה ממשכים האור בבחי' מ' שהוא האוצר שבה וע"י יומשך האור למטה כו', משא"כ תאומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו כו' עמ"ש סד"ה ויקח קרחה, עוי"ל בזה עדמ"ש בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות בענין שצ"ל חותם בברוך בעסק התושבע"פ ע"ד חתום תורה בלימודי, וחותם זה היינו ע"י היראה שע"י דוקא נעשה לו התורה סם חיים כו'.

וזהו ועתה ישראל מה ה' שואל מעמך כ"א ליראה כו' וע' אבדר"ג ס"פ כ"ט שע"י מדרש ואגדה יבא לידי יראה, וזהו לגבי משה מילתא זוטרתא והקשו דהא שואל מעמך כתי' וע' בסש"ב דפי' לגבי משה שיש בכל נשמה מבחי' משה ויותר י"ל כי תורה צוה לנו משה ונק' זכרו תורת משה וא"כ ע"י האגדה שמבחינת משה יוכל לבא לידי יראה וכמארז"ל המאור שבה מחזירו למוטב והיינו לגבי משה מילתא זוטרתא הוא ר"ל לגבי עסק התו' כו' ולכן סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא כו' גמצא יש כאן בפסוק והי' אמונת עתיך ז' ענינים ששה הם ש"ס משנה והבחי' הו' יראת ה' וזה כענין המבואר ע"פ שבע ביום הללתיך שמוזה למדו שבע ברכות בק"ש בשחר מברך שתיים לפניו כו' והיינו שע"י נמשך יחוד ו"ה של שם וא"ו זהו ו' בחי' אמונת עתיך כו' ובחי' השביעית זהו בחי' הה"א כו' ולכן כיגור של בהמ"ק הי' בו ז' נימין.

והי' אמונת עתך חוסן ישועות חכמת ודעת יראת ה' היא אוצרו בישעי' סי' ל"ג ו'. וארז"ל פ"ב דשבת דל"א סע"א שהפסוק מדבר על שיתא סדרי משנה, אמונת זה סדר זרעים (ופרש"י שעל אמונת האדם הוא סומך להפריש מעשרותיהן כראוי, והתוס' בשם הירושלמי מפרש שמאמין בחיי העולמים חורע, ולכאו' אי"ז מוכן מה אמונה צריך לדבר שגראה בחוש שמונהגו של עולם זרע וקציר שזרעין וצומח כו', אלא נראה דקאי על עסק התומ"צ שנק' זריעה כמ"ש זרע צדקות מצמיח ישועות וכתי' אשריכם זורעי על כל מים

כו' עמ"ש מזה בד"ה הבאים ישרש יעקב, ועל זריעה זו נ' הזורעים בדמעה
 ברינה יקצורו כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא ועז"א שמאמין בחיי העולמים
 וזורע כו'. ועמ"ש בד"ה בשלח פרעה בפ' וזרעתי לי בארץ כו' קדש ישראל
 לה' ראשית תבואתה ועד"ז נק' שבועות וחג הקציר כי זורע צדקה שכר אמת
 ואין אמת אלא תו' שבחג שבועות הוא מתן תו' גילוי אלקות) עתיך זה סדר
 מועד, חוסן זה סדר נשים (ופרש"י חוסן לשון יורשין וע"י אשה נולדו יורשין
 וכן פירש"י בישעי' ססי' כ"ג ע"פ לא יאצר ולא יחסן דפ"י ולא יחסן לא
 ינחילוה לבניהם, אכן בגמ' פב"ת דפסחים דק"ח סע"ב ולא יחסן זה בית גניזה
 ופ"י רשב"ם לשון חוסן זה בית גניזהם של כסף וזהב הגנוזים וטמונים בחוק
 ובחוסן וכן ת"י כאן חוסן ישועות תקוף ופורקן. והרד"ק פ"י חוסן ישועות
 היינו חווק ישועתיך עשה משניהם ענין א' חווק הישועה וכמו ומעט ישועות
 משיחו הוא בתל"י כ"ח ת' ובודאי דחוסן לשון חווק כמו והי' החוסן לנעורת
 בישעי' סי' א' ל"א ופירש"י החוסן התוקף כו' וכן כי לא לעולם חוסן במשלי
 סי' כ"ז כ"ד חוסן הוא כאלונים בעמוס סי' ב' ט' וצ"ל לפירש"י דירושה
 הוא ג"כ לשון חווק שהרי ארז"ל ע"פ כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב
 במ"א סי' י"א כ"א מפני מה נא' בו שכיבה ויואב נא' מיתה דוד שהניח בן
 נא' בו שכיבה ויואב שלא הניח בן נא' בו מיתה, ואע"ג דמסיק דוד שהניח בן
 כמותו כו' מ"מ עכ"פ ע"י ירושה שהבן יורש מקומו ה"ז כאלו לא מת. וכ"ה
 ברבות בקהלת ד"ק סד"ה טוב שם משמן טוב דוד שירשו בניו את מקומו נא'
 בו שכיבה כו' ע"ש, ולכן הירושה הוא ענין חווק וחוסן וגם שבזה יש בחי'
 א"ס שהרי הבן יוכל להוליד בן וכן יומשך עד סוף כל הדורות ואין לך חווק
 גדול מזה ועמ"ש בענין שארה כסותה ועונתה, ולכן חוסן וחוק זה סדר נשים
 ולכן דכר בלא נוק' נק' פלג גופא כו' מצא אשה מצא טוב כו' ולכן בתו' נא'
 ג"כ מורשה קהלת יעקב וזהו מה יפה ירושתינו כו' וכן בא"י נא' ונתתי אותה
 לכם מורשה ר"פ וארא וכן עוה"ב להנחיל אהבי יש לשון ירושה, והם ג'
 מתנות טובות תו' וא"י ועוה"ב כו'. ויש לפרש כל עצך כו' יירש הצלצל שהוא
 ארבה ע"ד וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק כו' ולע"ל יאמרו ליצחק כי אתה
 אבינו ונק' צלצל שהוא צל לצל כמו בכואה דבבואה מקיף למקיף ובסט"א
 בבואה דבבואה לית להו כ"א בקדושה יש בחי' זו ע"כ נק' הצלצל כו' וע'
 מענין ארבה בלקו"ת פ' שמיני והוא ג"כ ענין ואתא מרבבות קדש כו'. ובתל"י
 סי' פ"ט ט' מי כמוך חסין י"ה שהוא לשון תוקף יש לפרשו ג"כ לשון ירושה
 שהז"א יורש מקום או"א כנו' בוח"ג אמור צ"ד סע"א ירותא דקדש הוא ירית
 כו' ומבואר במ"א סד"ה תורה צוה שהוא שגמשך בו עצמיות חו"ב ולא הארה
 לבד כו'). ישועות זה סדר נזיקין (ופירש"י מושיען לפרוש מהיזק ומהתחייב
 ממון ועמ"ש במ"א ע"פ ואלה המשפטים כי מבואר בד"ה המגביהי לשבת ענין
 רב יהודה דכולהו תנזיי בניזיקין הוה בכדי להפריד החיצוני מהקדושה כו'
 כי ארבעה אבות נזיקין הם חו"ב תו"מ דקליפה כמ"ש במ"א אות ד' סל"ב
 ובשל"ה ס"פ משפטים ובוח"ב משפטים קי"ח, וזהו ע"י המשפט להעמיד כל
 דבר על מכונו כמשפט הראשון כהלכתא קדמייתא כמו שהי' קודם חטא עה"ד
 כו', ולכן זהו ענין ישועות שהישועה הוא ענין זה וזהו שמרו משפט כו' כי
 קרובה ישועתי לבא כו' ח"ש ברבות פ' שיש בתו' ב"פ אלה תולדות מלא

והשאד חסר היינו אלה תולדות השמים כו' ותולדות דגבי פרץ שיצא ממנו משיח שאזי נתקנו העולמות וכמ"ש על פסוק הוד והדר תשובה עליו כמו שהוד והדר לבשת בבריאת העולמות בהיות תולדות השמים והארץ מלא כו', וזהו רב יהודה כולי' תנוי, כי יהודה לשון הודאה ולשון הוד והדר כו'. חכמת זה סדר קדשים כי בחכ' אתברירו והוא ענין הקרבנות כו' שהם לברר הרפ"ח ניצוצין ולהיות עי"ז המשכת קדש העליון כו', ואף שגם כל איסור והיתר דשחיטת חולין הוא ג"כ לברר בירורים אך הנה מבואר במ"א בענין פתח במזבח וסיים בשולחן שעכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו כמו מזבח דמ"מ הרי תפילה במקום קרבנות שעל המזבח והרי קודם התפילה אסור לאכול וא"כ אינו דומה ממש לשולחנו של אדם כו' אלא כי הברור שע"י האכילה זהו ע"י הבינה משא"כ הברור שע"י התפילה שבמקום קרבנות ממש גבוה הרבה מברור שע"י הבינה שהבינה נק' י"ש לגבי החכ' שנק' אין ולכן גא' ותתפלל חנה על הוי' כו' ויין ושכר לא שתיתי כו' כי בבחי' זו לא שייך אכילה ושתי' אלא ע"ד עוה"ב אין בו אכילה כו' והוא בחי' ברור שע"י חכ' כ"ח מ"ה כו' ע"ש מזה בסידור שער בהמ"ו וזהו"ע צלותא בלחש כמ"ש בחנה וקולה לא ישמע כו' כ"א קול דממה דקה שלמעלה מבחי' רעש ואש וזהו חכמת זה סדר קדשים שבחי' הברור שע"י הקרבנות מגיע לברור דבחכ' אתברירו כו' משא"כ הברור שע"י חולין אף שנעשו עטה"ק כו'. והנה ע"י ברור זה שע"י חכ' נמשך ג"כ מ"ד מבחי' גבוה יותר כנז' בבה"ז פי אמור ד"ק ע"פ אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי כו' ע"ש ואזי נמשך נשמות חדשות כו'.

ודעת זה סדר טהרות. ופירש"י דעת עדיף מחכ', ואפ"ל כי תטהרו נאמר גבי יוהכ"פ שהוא קדש קדשים שלמעלה מבחי' קדש כו', וגם טהרה שייך לריח כמאמר הטהרה נטלה את הטעם ואת הריח והוא בחי' מקיף וכמו קטרת הי' למעלה מכל הקרבנות שהם במזבח החיצון והקטרת הם במזבח הפנימי ובקה"ק כו', ובמ"א נת' כי הטהרה והטומאה הוא רק ע"י נגיעה ומשא ולא דמי למאכל שנכנס בפנימיותו א"כ טומאה וטהרה זו נוגע לבחי' מקיפי' שהן למעלה מהאופ"ם והם מקיפי' דקליפה ומהמקיפי' דקליפה אין שום ברור רק להעבירם לגמרי כמו ואת רה"ט אעביר מן הארץ. והנה להעביר המקיפים דקליפה לגמרי הוא ג"כ ע"י כח סוכ"ע מקיף דקדושה שהמקיף מסמא עיני החיצוני' שהברור שהוא לברר הטוב מהרע זהו ע"י אופ"ם בחכ' אתברירו אבל ע"י המקיף אין ברור כ"א כליון הרע לגמרי כמ"ש בביאור נשא בענין בני גרשון נושאי היריעות נמשך מזה לגרש הרע גרש האמה הזאת כו' ולכן זהו ע"י הדעת שעולה עד הכתר שהוא מקיף לשון כתר את בנימין וכתו' תרום ידך על צריך וכל אויביך יכרתו תרום ידך דוקא מבחי' יד רמה שמשם נמשך וכל אויביך יכרתו כתר אותיות כרת וזהו כי גאה גאה ועי"ז סוס ורוכבו רמה בים. ועמ"ש מזה בביאור ע"פ זאת חקת התו' וזהו ג"כ פי' דעת לשון שבירה כמ"ש ויודע בם את אנשי סוכות בשופטים סי' ח' י"ו וכן ויודע אלמנותיו ביחזקאל סי' י"ט ז' ע"ש כפי' רש"י דפי' והרס כמו גבוה ממרחק יידע תי' סי' קל"ח ו' היינו ודעת זה ס"ט לשבור ולדחות המקיפי' דקליפה והגם כי בשאר סדרים ג"כ יש ג"כ ענין מקיפים דקליפה כמו שעטנו אך לא דמי דהטומא'

היא דביקת המקיף על האדם שהרי נטמא גופו עי"ז וצריך טהרה משא"כ בשעטנו שכשפושט הלבוש ליכא האיסור. גם אפ"ל ענין טהרות הוא להיות ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ כו' ועמ"ש בענין שגורו טומאה על ארץ עו"כ אפי' על אוירה לפי ששם נמשך ההשפעה דרך התלבשות בבחי' עשי' ובחי' אף עשיתיו הפסיק הענין וזהו אין צו אלא עי"ז כו' ובחי' זו זהו שיהי' לע"ל שאז ואת רוח"ט אעביר מן הארץ ואי' במא"א שי"א אבות הטומאה הן י"א כתרי מסאבותא כו' ועי' שיהי' אעביר מן הארץ אוי יהי' גילוי סוכ"ע כנו' בביאור כי על כל כבוד חופה וסד"ה וידעת היום שאני עי"ז ומלאה הארץ דעה בחי' גילוי סוכ"ע וזהו ודעת זה ס"ט שע"ז יהי' גילוי דעת עליון סוכ"ע וידעת היום כו' ועמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי בענין הבא לטהר מסייעין אותו כו' וי"ל עוד כמ"ש במא"א אות ג' סעי' י"ח סוד גלות השכינה כו' עד רדת מל' דעשי' כו' ולכן צריך לטהר ולזכך מדת מזכותו ית'. וטהרה זו דוקא עי' הדעת כי בקליפות אין בהם רק ב' מוחין חו"ב כו' ודעת עולה עד הכתר וזהו אל יתהלל החכם כו' כ"א כו' השכל וידוע אותי וידוע דוקא וז"ש רוח דעת רוח דעת ויראת ה' כי הדעת נשמה ופנימי' לכל המדות כו' ולע"ל כתי' ומלאה הארץ דעה כו' וגם דעת לשון חיבור ושמי ה' לא נודעתי להם כו'. וגם משכן העדות עדות אותיות דיעות כי אל דיעות הוי' כו' גם אפ"ל כמ"ש באגה"ק סי' כ"ח ההפרש בין קרבנות לפרה אדומה הבאה לטהר מטומאת מת שהקרבנות ממשיכי' מ"ד דז"א אבל עי' אפר הפרה ומים חיים נמשך ממו"ס כו' וגדול כח זה להפך ולהעלות מטומאה לטהרה מגקה"ט משא"כ הקרבנות רק לברר ק"נ כו' וזהו ודעת זה ס"ט כי דעת הוא מבחי' כתר שכשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כו' ומשם נמשך ענין הטהרה וורקתי עליכם מ"ט וטהרתי שאף הטמא יהי' נעשה טהור זה נמשך דוקא מבחי' שלמעלה מהחכ' שהחכ' נמשך רק הברירר לברר הטוב מהרע אבל זה שהטמא יהי' נהפך לטהור נמשך מלמעלה מהחכ' וכמ"ש מי יתן טהור מטמא לא אחד ופי' ברבות ר"פ חקת דר"ל יחידו של עולם דהיינו אא"ס השורה בבחי' כתר ולכן אמר שלמה על מצות פרה אחכמה והיא רחוקה ממני כי היא נמשך מלמעלה מבחי' הברירר שע"י החכ' וזהו נמשך עי' הדעת דהנה כתי' כי ה' יתן חכ' מפיו דעת ופי' ברבות כי תשא פמ"א משל למלך שהי' לו בן בא בנו מבית הספר מצא תמחוי לפני אביו נטל אביו חתיכה א' ונתנה לו מה עשה בנו א"ל איני מבקש אלא מה שבתוך פיך מה עשה נתנה לו ולמה על שהי' מחבבו נתן לו מתוך פיו הוי' הוי' יתן חכ' וכל מי שהוא מחבבו יותר מפיו דעת עכ"ל. ונראה ברבות שם דקאי על דבור אנכי ולא יהי' לך ששמענו מפי הקב"ה ממש ועז"ג מפיו דעת וכל התו' שניתנה עי' משה עז"ג כי ה' יתן חכ' כו' ואיתא בשה"ש רבה בפ' ישקני מנשיקות פיהו שמה ששמעו מהקב"ה אין בזה שכחה משא"כ מה ששמעו מפי משה וזהו מפיו דעת היינו התחברות כי דעת לשון הכרה והרגשה ממש וכמו והאדם ידע כו' וע' בספר מב"ש ש"ג ח"ב ספ"ג בפי' מפיו דעת דהיינו דעת דעתיק המתגלה בפומא דא"א כי אין הבדל בין החי מדבר לחי בלתי מדבר אלא הפה ולכן הוא אבר גדול מכולם ולכן אין הדעת מתגלה אלא בו כי לעולם הדעת מתגלה בפה כמ"ש מפיו דעת ותבונה וז"ש בוח"ב משפטים קכ"ג א' דעת גניז בפומא עכ"ל וע' בזהר תרומה קס"ו שדעת עולה עד רדל"א וע"כ משם נמשך בחי' מי יתן

טהור מטמא. גם פי' מפיו דעת שיהי' בחי' ואשים דברי ממש בפיו אני המשנה המדברת בפיו כו' וזהו ודעת זה ס"ט שכדי להיות בחי' זו זהו ע"י הטהרה מכל סיג המונע הגילוי כו'.

קיצור. אמונת זה ס"ז היינו בחי' זורעי על כל מים, חג הקציר, חוסן פירש"י נחלה והוא ג"כ חזק הארת א"ס, ועונתה, גם ענין ירושה בחי' עצמיות ירותא דקדש, יירש הצלצל, ישועות המשפט להיות כל דבר על מכוננו, חכמת זה סדר קדשים, כי אף ששולחן במקום מזבח מ"מ בירור המזבח מבחי' חכ' וזהו ענין תפלה קול דממה דקה, ודעת טהרות מקיפים לטהר אתכם, וזהו טהרו חשבון כתר ואת רוח"ט אעביר לגמרי ולא ע"ד בירור לבד, גם טהרות בחי' מי יתן טהור מטמא נמשך מיחדו ש"ע כמו בפרה אחכמה והיא רחוקה ממני אלא מפיו דעת ממה שבתוך פיו כו' ועי"ז יהי' דברי ממש בפיו, כי כארץ תוציא צמחה כו' כן ענין ש"ס משנה ע' ע"פ תורת ה' תמימה.

(ב) והנה בפשוטו של פי' הפסוק והי' אמונת עתך כו' יש ג"כ ב' פי' הא' פירש"י שפי' את אשר תאמין לבוראיך עתים שקבע לך לתרומות ומעשרות בעת הפרשתן ללקט ושכחה ופאה בעיתים לקיים שמיטין ויובלות בעיתם אמונה זו יהי' לך לחוסן ישועות ולחכ' ודעת. ד"א אמונת עתך את שהאמנת בהקב"ה בעתים שעברו עליך וציפית לישועה תהי' לך לחוסן, השני פי' הרד"ק שפי' אמונת לשון קיום וחזק כמו ותקעתיו יתד במקום נאמן שהוא ענין יתד שלא תמוט, ולפי"ז פי' אמונת עתך היינו קיום ומניח וחוסן ישועות היינו חזק ישועתך זה יומשך לכם ע"י חכמת ודעת יראת ה' דהיינו ע"י עסק התומ"צ, א"כ לפירש"י היינו שע"י אמונת עתך יומשך חוסן ישועות חכמת ודעת, ולפי' הרד"ק ע"י חכמת ודעת יומשך אמונת עתך כו', ונבאר תחלה לפי' השני ועפ"י מאמריו"ל עתך זה סדר מועד, והענין כי ביו"ט אנו אומרים מקדש ישראל והזמנים וצ"ל מהו לשון זמנים והל"ל מועדים או רגלים שכן נקראו בכתוב אבל הזמן הוא מדריגה נמוכה מאד וכנודע שהוא ית' למעלה מעלה מבחי' זמן והגם דהיו"ט נקראים בתו' מועדים ותרגום מועדים זמנין כמ"ש בראשית א' י"ד לאותות ולמועדים לאתין ולזמנין וכן אהל מועד ממשכן זימנא ר"פ ויקרא אך מ"מ תרגום מועד דגבי יו"ט לא ת"א זמנין כ"א מועדיא כמ"ש בפ' אמור אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אותם במועדם אילן מועדיא דה' מערעי קדיש די תערעון יתהון בזמניהון הרי המועדים עצמן לא תרגם זמנין רק על במועדם תרגום זמנין וכן עוד שם וידבר משה את מועדי כו' תרגום ית סדר מועדיא כו' וכן ס"פ פנחס במועדיכם במועדיכון. נמצא אע"ג שכל לשון מועד שבתו' מתורגם זמן כמו מועד צאתך ממצרים זמן מספק, למועד חדש האביב לזמן ירחא דאביבא, קריאי מועד מערעי זמן, להקריב לי במועדו בזמני', מ"מ מועדים שנאמר על יו"ט אינן מתורגם זמנייא כ"א מועדיא וכנ"ל וכן בפ' בהעלותך וביום שמחתכם ובמועדיכם תרגום וביום חזותכון ובמועדיכם וכן ת"י חדשיכם ומועדיכם ירחיכון ומועדיכון, וצ"ל דאונקלס מפרש מועדים לא מלשון זמן כ"א מלשון אועד לך שמה שמות ל' פסוק ו' וכן לשון ונועדו אליך במדבר יו"ד פי' ותרגום אועד אזמין ממרי ונועדו ויזמננו שהוא ענין הזמנה חמון

היא דביקת המקיף על האדם שהרי נטמא גופו עי"ז וצריך טהרה משא"כ בשעטנו שכשפושט הלבוש ליכא האיטור, גם אפ"ל ענין טהרות הוא להיות ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ כו' ועמ"ש בענין שגורו טומאה על ארץ עו"כ אפי' על אורה לפי ששם נמשך ההשפעה דרך התלבשות בבחי' עשי' ובחי' אף עשיתיו הפסיק הענין וזהו אין צו אלא עי"ז כו' ובחי' זו זהו שיהי' לעיל שאו ואת רוח"ט אעביר מן הארץ ואי' במא"א שי"א אבות הטומאה הן י"א כתרי מסאבותא כו' ועי' שיהי' אעביר מן הארץ אזי יהי' גילוי סוכ"ע כנו' בביאור כי על כל כבוד חופה וסד"ה וידעת היום שאזי עי"ז ומלאה הארץ דעה בחי' גילוי סוכ"ע וזהו ודעת זה ס"ט שע"ז יהי' גילוי דעת עליון סוכ"ע וידעת היום כו' ועמ"ש בד"ה ה' לי בעזורי בענין הבא לטהר מסייעין אותו כו' וי"ל עוד כמ"ש במא"א אות ג' סעי' י"ח סוד גלות השכינה כו' עד רדת מל' דעשי' כו' ולכן צריך לטהר ולזכך מדת מלכותו ית', וטהרה זו דוקא עי"ז הדעת כי בקליפות אין בהם רק ב' מוחין חו"ב כו' ודעת עולה עד הכתר וזהו אל יתהלל החכם כו' כ"א כו' השכל וידוע אותי וידוע דוקא וז"ש רוח דעת רוח דעת ויראת ה' כי הדעת נשמה ופנימי' לכל המדות כו' ולעיל כתי' ומלאה הארץ דעה כו' וגם דעת לשון חיבור ושמי ה' לא נודעת לי להם כו', וגם משכן העדות עדות אותיות דיעות כי אל דיעות הוי' כו' גם אפ"ל כמ"ש באגה"ק סי' כ"ח ההפרש בין קרבנות לפרה אדומה הבאה לטהר מטומאת מת שהקרבנות ממשיכי' מ"ד דו"א אבל עי"ז אפר הפרה ומים חיים נמשך ממו"ס כו' וגדול כח זה להפך ולהעלות מטומאה לטהרה מגקה"ט משא"כ הקרבנות רק לברר ק"נ כו' וזהו ודעת זה ס"ט כי דעת הוא מבחי' כתר שכשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כו' ומשם נמשך ענין טהרה וזרקתי עליכם מ"ט וטהרתי שאף הטמא יהי' נעשה טהור זה נמשך דוקא מבחי' שלמעלה מהחכ' שהחכ' נמשך רק הבידור לברר הטוב מהרע אבל זה שהטמא יהי' נהפך לטהור נמשך מלמעלה מהחכ' וכמ"ש מי יתן טהור מטמא לא אחד ופי' ברבות ר"פ חקת דר"ל יחידו של עולם דהיינו אא"ס השורה בבחי' כתר ולכן אמר שלמה על מצות פרה אחכמה והיא רחוקה ממני כי היא נמשך מלמעלה מבחי' הבידור שע"י החכ' וזהו נמשך עי"ז הדעת דהנה כתי' כי ה' יתן חכ' מפיו דעת ופי' ברבות כי תשא פמ"א משל למלך שהי' לו בן בא בנו מבית הספר מצא תמחוי לפני אביו נטל אביו חתיכה א' ונתנה לו מה עשה בנו א"ל איני מבקש אלא מה שבתוך פיך מה עשה נתנה לו ולמה על שהי' מחבבו נתן לו מתוך פיו הוי' הוי' יתן חכ' וכל מי שהוא מחבבו יותר מפיו דעת עכ"ל. ונראה ברבות שם דקאי על דבור אנכי ולא יהי' לך ששמענו מפי הקב"ה ממש ועז"נ מפיו דעת וכל התו' שניתנה עי"ז משה עז"נ כי ה' יתן חכ' כו' ואיתא בשה"ש רבה בפי' ישקני מנשיקות פיהו שמה ששמעו מהקב"ה אין בזה שכחה משא"כ מה ששמעו מפי משה חוה מפיו דעת היינו התחברות כי דעת לשון הכרה והרגשה ממש וכמו והאדם ידע כו' וע' בספר מבי"ש ש"ג ח"ב ספ"ג בפי' מפיו דעת דהיינו דעת דעתיק המתגלה בפומא דא"א כי אין הבדל בין החי מדבר לחי בלתי מדבר אלא הפה ולכן הוא אבר גדול מכולם ולכן אין הדעת מתגלה אלא בו כי לעולם הדעת מתגלה בפה כמ"ש מפיו דעת ותבונה וז"ש בזח"ב משפטים קכ"ג א' דעת גניו בפומא עכ"ל וע' בזהר תרומה קס"ו שדעת עולה עד רדלי"א ועי"כ משם נמשך בחי' מי יתן

טהור מטמא, גם פי' מפיו דעת שיהי' בחי' ואשים דברי ממש בפוך אני המשנה המדברת בפוך כו' וזהו ודעת זה ס"ט שכדי להיות בחי' זו והו' ע"י הטהרה מכל סיג המונע הגילוי כו'.

קיצור. אמונת זה ס"ז היינו בחי' זורעי על כל מים, וחג הקציר, חוסן פירש"י נחלה והוא ג"כ חוץ הארת א"ס, ועונתה, גם ענין ירושה בחי' עצמיות ירוחא דקדש, יירש הצלצל, ישועות המשפט להיות כל דבר על מכונ, חכמת זה סדר קדשים, כי אף ששולחן במקום מזבח מ"מ בירור המזבח מבחי' זכ' והו' ענין תפלה קול דממה דקה, ודעת טהרות מקיפים לטהר אתכם, והו' תטהרו חשבון כתר ואת רוח"ט אעביר לגמרי ולא ע"ד בירור לבד, גם טהרות בחי' מי יתן טהור מטמא נמשך מיחידו ש"ע כמו בפרה אחכמה והיא רחוקה ממני אלא מפיו דעת ממה שבתוך פיו כו' ועי"ז יהי' דברי ממש בפוך, כי כארץ תוציא צמחה כו' כן ענין ש"ס משנה ע' ע"פ תורת ה' תמימה.

ב) והנה בפשוטו של פי' הפסוק והי' אמונת עתך כו' יש ג"כ ב' פי' הא' פירש"י שפי' את אשר תאמין לבוראך עתים שקבע לך לתרומות ומעשרות בעת הפרשתן ללקט ושכחה ופאה בעיתם לקיים שמיטין ויובלות בעיתם אמונה זו יהי' לך לחוסן ישועות ולחכ' ודעת. ד"א אמונת עתך את שהאמנת בהקב"ה בעתים שעברו עליך וציפית לישועה תהי' לך לחוסן, השני פי' הרד"ק שפי' אמונת לשון קיום וחוק כמו ותקעתיו יתד במקום נאמן שהוא ענין יתד שלא תמוט, ולפי"ז פי' אמונת עתך היינו קיום זמניך וחוסן ישועות היינו חוץ ישועתיך זה יומשך לכם ע"י חכמת ודעת יראת ה' דהיינו ע"י עסק התומ"צ, א"כ לפירש"י היינו שע"י אמונת עתך יומשך חוסן ישועות חכמת ודעת, ולפי' הרד"ק ע"י חכמת ודעת יומשך אמונת עתך כו', ובאר תחלה לפי' השני ועפ"י נאמרו"ל עתך זה סדר מועד, והענין כי ביו"ט אנו אומרים מקדש ישראל והזמנים וצ"ל מהו לשון זמנים והל"ל מועדים או רגלים שכן נקראו בכתוב אבל הזמן הוא מדריגה נמוכה מאד וכנודע שהוא ית' למעלה מעלה מבחי' זמן והגם דהיו"ט נקראים בתו' מועדים ותרגום מועדים זמנין כמ"ש בראשית א' י"ד לאותות ולמועדים לאתין ולזמנין וכן איהל מועד ממשכן זימנא ר"פ ויקרא אך מ"מ תרגום מועד דגבי יו"ט לא ת"א זמנין כ"א מועדיא כמ"ש בפ' אמור אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אותם במועדים אילן מועדיא דה' מערעי קדיש די תערעון יתהון בזמניהון הרי המועדים עצמן לא תרגם זמנין דק על במועדים תרגום זמנין וכן עוד שם וידבר משה את מועדי כו' תרגום ית סדר מועדיא כו' וכן ס"פ פנחס במועדיכם במועדיכון. נמצא אע"ג שכל לשון מועד שבתו' מתורגם זמן כמו מועד צאתך ממצרים זמן מפקך, למתעד חדש האביב לזמן ירחא דאביבא, קריאי מועד מערעי זמן, להקריב לי במועדו בזמני', מ"מ מועדים שנאמר על יו"ט אינן מתורגם זמנייא כ"א מועדיא וכנ"ל וכן בפ' בעלולתך וביום שמחתכם ובמועדיכם תרגום וביום חזותכון ובמועדיכם וכן ת"י חדשיכם ומועדיכם ירחיכון ומועדיכון, וצ"ל דאונקלס מפרש מועדים לא מלשון זמן כ"א מלשון אועד לך שמה שמות לי פסוק ר' וכן לשון ונועדו אליך במדבר יו"ד פי' ותרגום אועד אומין ממרי ונועדו ויזדמנון שהוא ענין הזמנה חמוץ

ולא לשון זמן וכמבוי בקורק"ע בשרש זמן לשון זמן ענין בפ"ע כמ"ש לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים קהלת ג' א' חמין ענין בפ"ע כמ"ש יבוא לעתים מזומנים עזרא י"ד י"ד נחמי' יו"ד ל"ה, נמצא מועדים י"ל מלשון זמינין ובעמוס ג' ג' הילכו שנים יחדיו בלתי אם נועדו אם אודמנו, ומצינו לשון זמין גבי קדש בפ' יתרו וקדשתם היום ומחר ותזמינו יומא דין ומחר וכן בש"א ט"ז ה' ויקדש את ישי וזמין ית ישי וכן פי' בזהר אמור דצ"ד בענין המועדים ל' זימון במש"ש תלתא איגון זמינין מקדש כו'. מיהו הרד"ק במכלול פי' זמין זמן לענין א' ועכ"פ לפי' התרגו' י"ל מועד הוא לשון חיבור כמו ונדעתי לך שמה בפ' תרומה כ"ה כ"ב שהוא לשון התקשרות ודביקות כמ"ש בד"ה שאו את ראש כל עדת בניי כו' וכן לשון אם לא יעדה הכל ענין יעוד ויתוד וחיבור וכמ"ש בזה"א ר"פ ויגש ע"פ כי הנה המלכים נועדו כו' וכן ת"י שם בתילי המלכים נועדו אתחברו ומ"מ גראה לומר כי זהו ענין א' עם זימון כי זימון וחיבור ענין א' הוא שמזמני' את פלוני להיות מתחברים יחדיו, וכמו"כ י"ל ענין יעוד דאמה העברי' כמ"ש בת"י שם ע"פ ואם לבנו יעדנה ואם לצד בריה זמין יתה והיינו ענין המועדים עצמם ובהם גא' מועדי ה' אשר תקראו אותם אבל ענין אשר תקראו אותם במועדם דהך במועדם היינו בזימניהון מש"ה צ"ל מקדש ישראל והזמני' ומ"מ הקושי' אתא שפיר אמאי אומרים הזמני' שהזמן הוא בחי' נמוכה והל"ל מועדי' שהוא ענין גבוה יותר דהיינו ענין יחודים עליונים שהוא התגלות אא"ס ב"ה וכמשי"ת לקמן בס"ד.

קיצור. לבאר ענין עתיד זה סדר מועד יש להקדים הקושי' מדוע אומרים מקדש ישראל והזמני' שהזמן הוא בחי' נמוכה והל"ל מועדים דפי' מועדים הוא ענין יחוד וחיבור רק שיחוד וחיבור זה הוא בזמן ההוא והל"ל להזכיר העיקר ולמה הזכיר ענין זמן.

ג) והנה בשבת אומרים מקדש השבת, וביו"ט אומרי' מקדש ישראל והזמנים והיינו כמ"ש הטעם בגמ' פ"ב דביצה דשבת מיקדשא וקיימא מש"י"ב משא"כ היו"ט ע"י קדושת ישראל נתקדשו הם כמ"ש אשר תקראו אתם כו' ובברכות דמ"ט א' אמרי' בפ"י מקדש ישראל והזמני' ישראל דקדשינהו לזמנים כו'. הנה בתפילת שבת אנו אומרים זכר למעשה בראשית וכן בקידוש וכוון למע"ב ופי' בטור סי' רע"א שענין זכר זה היינו שאנו שובתים ביום ששבת בו הקב"ה אחר תכלית מע"ב והיינו כי כל שבת נק' יום השביעי כמו שבת בראשית כמ"ש וביום השביעי שבת כו' ולכן אנו אומרים עם מקדשי שביעי ולכאורה הוא פלאי הלא משימ"ב עד עתה חלפו ועברו הרבה רבבות ימים ואיך יתכן לומר על כל שבת שהוא יום השביעי (דבשלמא בענין החדשים שפיר נק' תשרי החדש השביעי כי החדשים נמנים לפי הילוך השמש והירח שבמשך יב"ח סובבת החמה ושפיר שייך לקרוא ניסן חדש הראשון כו' משא"כ בימים לא שייך לומר כן דאיזה טעם יש שנק' לכל יום בשבת יום ראשון עד שהשבת הוא יום השביעי ומ"מ בכל העולם כולו המנין ימים כן הוא ממורח עד מערב וכמ"ש בכחורי מאמר א' סי' נ"ז, אך הענין כי שבת הוא כמ"ש וישבות ביום השביעי תרגומו ונה, ופי' עד"מ אדם ששובת ונה מאיזה מלאכה ומעשה שאו כשנח וישבות

הענין שבא לעצמותו כי בשעת המלאכה שכלו ומדותיו יורדי' ומתלבשי' באותו המעשה, וכשפוסק מלעשות אזי שכלו ומדותיו מתעלי' בעצמותן וזהו הניחא ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל עד. וכך עד"מ שי"ב ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וכל יומא ויומא עביד עבידתא כמ"ש בפ' אמור דצ"ד ב' והיינו יום א' נגלית מדת החסד וברא בה את האור במאמר יהי אור כו' וכן ביום שני נגלית מדת גבו' כו' ורצונו וחכמתו ובינתו ודעתו מלובשים בכל מדה כמ"ש בתניא ח"ב פ"י וזהו ענין השפלה וירידה של המדות חב"ד המלובשי' בהן שירדו מאצ"י להיות מהן התהוות ביי"ע ולסן גק' ימי החול וימי המעשה אעפ"י שהן מדות דאצ"י אלא לפי שירדו ונתלבשו בעשי' וכמ"ש א"ר יצחק אי הכי אמאי אקרין ששת ימי חול כו' א"ר חייא בגין דשרי למעבד בהו עבידתא וע' מזה בסידור שער המועדי' דהיינו מטעם הנ"ל לפי שהכלי' דמדות דאצ"י ירדו בירידה גדולה להתלבש בבי"ע כו'. ובשבת עולים המדו' חב"ד המלובשי' בהן בעצמותן באצ"י וזהו ענין השביתא והניחא, ואזי כתי' ויכל אלקי' ביום השביעי מלשון נכספה וגם כלתה נפשי שהוא בחי' כלות הנפש ותענוג וכך ביום ה' הוא התגלות תענוג עליון ועמ"ש בד"ה והי' מדי חדש ומ"ש בענין שבת בד"ה אכלוהו היום ובד"ה ויקהל משה ובד"ה את שבתותי תשמרה, והנה בכ"ז יובן מה שלכאורה יש להפליא למה הי' צריך להיות משך בריאת העולם ששת ימים והלא במאמר א' יכול להבראות וגם באמת איתא דבמח' אחת ברא הקב"ה את העולם אך הענין שזה שהי' המשך ששת ימים זהו מחמת המקבלי' שהם בע"ג וחכלית וכדי שיוכלו להתהוות כמו שהם צריך להיות ההמשכה ע"י ר' מדות הנ"ל שהן הן ששת ימים, וזהו שוקיו עמודי שש וארוז'ל במד"ר ס"פ קדושי' ס"פ כ"ה ובפ' במדבר ר"פ יר"ד שוקיו זה העולם עמודי שש שנברא לששת ימים והיינו שמקבל ע"י ר' מדות ושוקיו הם נ"ה כו' שבהם וע"י נמשך מכל המדות כי נצח ענף החסד כו'. (ביאור הענין היינו בתיות ידוע שהזמן הוא נברא ומחודש והוא ית' למעלה מעלה מגדר זמן וזהו ענין שי' הוי' שמורה ע"ז שהוא למעלה מהזמן שהוא הי' הזה ויהי' ברעג א' צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה א' וכדי להיות התהוות הזמן הוא ע"י שמתחילה נתחלק החיות לששה מדות שהם הם הנקראי' שי"ב שכל יום ומדה כולל אלף שנה כמ"ש אלף שנים בעיניך כיום אתמול ואח"כ מזה מתחלק לכל שנה חיות כללי, וזהו ענין ר"ה ואח"כ מתחלק ליב"ח בכל ר"ח נמשך חיות כללי לאותו חדש ולכן נאמר והי' מדי חדש בחדשו כו' נמצא ששה מדות הנ"ל הם ראשית ומקור להתהוות הזמן (ובמ"א נת' שע"ז ארוז'ל בבראשי' רבה פ' שלישי מבאן שהי' סדר זמנים קודם לכן כי ר"ק הנ"ל גק' סדר זמנים לפי שאינו זמן ממש כמו בבי"ע אלא שהם סדר ומקום להתהוות הזמן, וע' בלק"ת פ' בראשית בטעמי מצות גבי מ"ע שהזמ"ג פי' כי מהחזה ד"א ולמטה גק' זמן, אמנם הרמ"ז פ' תשא דקפ"ח ע"ב פי' דשרש סדר זמני' הוא בז"ת דעתיק ע"ש וצ"ל שזהו"ע ימי קדם הגו' באד"ר דקל"ד שעם היותן נק' ימי קדם היינו קודם לאצ"י וכמאמ' הנ"ל סדר זמני' קודם לכן וזהו"ע ההפרש בין עתיק יומין ובין כשנאמר עתיק כי יומין היינו ז"ת ולכן הוא מקור סדר זמנים לפי' הרמ"ז אבל עתיק הוא ג"ר דעתיק ג"ב, אבל אדמו"ר נ"ע פי' בענין ימי קדם שהם למעלה מהשתלשלות לגמרי ע"ד המתגשא מימור"ע דפי' שמתגשא ומובדל מימור"ע כו'

וצ"ע. ולפי"ד הרמ"ז ג"כ א"ש מ"ש במ"א דא"ק נק' מחזק"ק ששם נכלל עד סוף כל הדורות בסקירה א' ממש וסדר זמני' הוא למטה מא"ק היינו ז"ת דמל' דא"ק שזוה"ע ז"ת דע"י כו'. אמנם גם א"ק נק' אדם דבריאה כי למעלה מא"ק לא שייך כלל לומר שנכלל עד סוף כו' בסקירה א' כו' כי אינו בגדר עלמין כלל כ"א בא"ק שייך לומר כן וכמ"ש כ"ז במ"א ע"פ המאמר בפ' כי תשא תקס"א קוב"ה אסתכל באורייתא: ברא עלמא כו'. עכ"פ לפמ"ש"כ בלק"ת שמקור סדר זמני' הוא ברו"ק דאצי' ע"כ לפי"ז יובן מה שהי' משך הבריאה ששה ימים שהוא כדי להיות הזמן צ"ל ההמשכה ע"י ו"ק הנ"ל וממילא צ"ל ששה ימים כי כל מדה הוא יום א' כו' וגם מזה נמשך התהוות המקום שעיקר בחי' מקום הוא ג"כ ו"ק מעלה ומטה מזרח ומערב צו"ד ששרשן ג"כ משה מדות הנ"ל כמ"ש בד"ה וארא אל אברהם ובד"ה ויאמר משה אבלוהו היום בענין כשם שא"א לעולם בלי רוחות כך כו' ע"ש וגם הטעם שנבה"ע בששת ימים כדי שיהי' אח"כ מצות שמירת שבת ביום הו' והכל עולה בקנה א' למשכיל על דבר) והנה בשבת שעולים המדות וחב"ד המלוכשים בהן לשרשן באצי' הוא בחי' עלי' מבחי' זמן בבחי' שלמעלה מהזמן (כי הגם שר"ק דאצי' נק' ג"כ סדר זמני' אך באמת שבת הוא בחי' מוחי' דאבא חכ' עילאה שהוא בחי' שלמעלה מהזמן ולכן מהחוסד דז"א ולמטה נק' ימי הבנין עולם חסד יבנה משא"כ ג"ר דאצי' הם למעלה מבחי' עולם והוא למעלה מהזמן וע' בפע"ח שער מקראי קדש פ"ה בענין ספירת הבנין שהם ז"ת וע' בספר אור נערב להרמ"ק חלק ששי רפ"ג מה שכ' ההפרש בין ז"ת שהם מדות נאצלות לנהל התחונות משא"כ ג"ר שכל חכ' ובינה שהם מדות צודקות בעצמיותן ולכן נא' שלח תשלח את האם שהוא בינה שאין ראוי לחקור בהן כו' ואת הבנים שהן ז"ת תקח לך לחקור ולדרוש בהם כמ"ש כי שאל נא לימים ראשונים עכ"ד) והו' שכל שבת נק' יום השביעי הוא זכר למע"ב הגם שעברו הרבה מאד רכבות ימים אלא לפי כי בכל שבת הוא העלי' בלמעלה מהזמן וכמ"ש מזה בד"ה שמע ישראל (והוא הנק' יומא שביעאה שהוא ג"ר שלמעלה מספי' הבנין ע"ד היכל הו' שהוא קד"ק כולל ג"ר וע' בפ' בשלח ס"ג ב' פ"ח א') וביום א' מתחיל התגלות מדה ראשונה מספי' הבנין שהם מקור בחי' זמן כו' וענין עלי' זו של הזמן בלמעלה מהזמן נלע"ד ע"ד שילוב אד' בחי' המבואר בתניא ח"ב פ"ז ומ"מ עלי' זו רק בפנימי' העולמות משא"כ בחיצוני' העולמות האעפ"כ גם חיצוני' העולמות מקבלי' חיותם מבחי' המח' עילאה שלמעלה מבחי' הדבור אשר הזמן נלקח מבחי' הדיבור כו' שבשי"ב נמשכו ע"מ משא"כ מצד המח' הרי במח' א' נבראו העולמות וכמ"ש בביאור ע"פ יונתי ומשם מקבלים העולמות חיותם בשבת וכמ"ש מזה ג"כ בד"ה שובה ישראל הנ"ל ובא"ות פי' שזהו ענין בא שבת בא מנחה שהמנחה היא מה שהעולמו' מקבלי' חיותם מבחי' שרשם כמו שעלו במח' ולכן לא נו' שם הוי' כל שי"ב עד אחר שנא' ביום עשות ה' כו' ובישי"ב נק' רק שם אלקים בלבד לפי שהם בחי' ירידה המשכה להתלבש בזמן הוא ע"י צמצום וגבו' מבחי' ש' אלקי' משא"כ שם הוי' שמורה על ה' הוה ויהי' שהוא למעלה מהזמן אבל בשבת שאז העלי' מהזמן בלמעלה מהזמן שהוא ש' הוי' לכן נא' אח"כ הוי' אלקי' כו', וזהו דשבת מיקדשא וקיימא וא"צ לקידוש ב"ד כ"א היא קדושה הבאה מאליה מחמת כי בו שבת כו' (וכך הוסד סדר ההשתלשלות להיות מתחילה

ירידה והמשכה ע"י ר"ק ד"א ובסיום המדה השישית בבוא הארת מדה הו' שהוא המל' יהי' אור חזר ועל"י מלמטלמ"ע עד יומא שביעאה שמלמטלמ"ע שהוא בחי' היכל קדח"ק דאצ"י ע"ד הנו' בפ' פקודי דרי"ס סע"ב ולקשר שביעאה בשביעאה וע' בפע"ח שער א' פ"ז גבי והנה אין פה בזה רק בוי"א בלבד כו', אמנם ביום השבת שהוא נגד המל' כו' ע"ש וע' בפ' קרח דקע"ח סע"א גבי בשעתא דבעא יומא לאתקדשא כו' ובמש"ש ע"ז בביאור הזהר וע' באד"ר דקמ"ב סע"ב ועמ"ש סד"ה ויקהל משה.

קיצור. ענין ששבת נק' יום השביעי כי ענין שבת ונת שבש"ב ירדת השכל והמדות בדבור ובשבת עולין במקורן בחב"ד ולכן נשתהה הבריאה ששה ימים מצד המקבלי' כדי להיות סדר זמני' שהו"ק נק' סדר זמני' ולפי' הרמ"ז הם ז"ת דע"י והנה הג"ר הם למעלה מבחי' זמן ולכן בשבת שעולים המדות והדבור במקורן ע"כ הוא למעלה מהזמן ונק' יום השביעי היכל הו' קדח"ק ולכן היום שאח"כ נק' יום ראשון והו' דשבת מיקדשא וקיימא.

ד) **אבל** קדשת היר"ט נא' בהם אשר תקראו אתם כי ישראל דקדשינהו לזמנים כי הרי היר"ט חלים עפ"י הרוב ביומין דחול שהם מבחי' זמן ממש וכשחל בו יו"ט אשר הוא בחי' מקרא קודש שמאיר בו מבחי' קדש העליון שהוא מה שלמעלה מהזמן וכפ"ל דרש הוזמן מתחיל מספ"י הבנין שהם המדות עליונות משא"כ מקראי קדש שהם התגלות חו"ב עילאין הם למעלה מהזמן וכיון שקדושה זו נמשכת ביומין דחול א"כ הענין הוא שהוא המשכה מבחי' שלמעלה מהזמן להיות מאיר ונמשך ביום שתחת הזמן ועמ"ש ע"פ מאמר החז"ג קרח קע"ז ב' ע"פ ויקומו לפני משה ולכן השבת נק' קדש ויר"ט נק' מקראי קדש כי קדש הוא בחי' סוכ"ע שהוא מובדל ולמעלה מבחי' זמן. והנה שבת שאז הוא העל"י ממכ"ע בבחי' סוכ"ע ממש שלמעלה מהזמן א"כ הוא בחי' קדש ממש ומובדל לגמרי מגדר זמן משא"כ ביר"ט שהיום עצמו הוא מיומין דחול שתחת הזמן רק שממשיכי' לשם מבחי' קדש ע"כ נק' מקרא קודש שקוראי' בחי' הקדש שיבא ויתגלה למטה וקריאה המשכה זו זהו ע"י ישראל דוקא אשר תקראו אתם כו' (כי להיות המשכה הגילוי למטה בבחי' זמן שיומשך לשם מלמעלה מהזמן זה לא נמשך ממילא כ"א בעובדא ואתעדל"ת תלי' מלתא וניתן לבניא וכמ"ש השמים שמים לה' והארץ נתן לבניא וכת"י לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים ומבואר במ"א הפ"י כי שמים מקיפי' וסוכ"ע אשר שם הוא למעלה מההתחלקו' והוא ג"כ למעלה מהזמן רק תחת השמים דוקא בבחי' ממכ"ע שם הוא התחלקות עת לכל חפץ וגם בחי' זמן כו' וכת"י אשר ברא אלקים לעשות וארז"ל לעשות לתקן כל מה שנברא בשי"ב צריך תיקון כו' והו' ענין הארץ נתן לבניא שיתקנו וימשיכו מבחי' סוכ"ע בממכ"ע מלמעלה מהזמן בזמן וזהו ג"כ הנק' עושין רצונו ש"מ מקום היינו ממכ"ע כמאמ' ברוך המקום ועושין רצונו ש"מ להמשיך בו גילוי אא"ס הסוכ"ע כו' והו' עת לעשות לה' ופי' בזח"א וירא קט"ז ב' לחברא לה בקוביה וכ"ה בפ' תרומה קנ"ה ב'. ויובן זה עוד עפ"ש סד"ה שובה ישראל עד, עד הוא לשון נצחי' כו' ולא שייך בחי' זו ולשון זה עולמות ונצחי' אלא בבחי' מלכותו ית' שהוא בבחי' וגדר הזמן מלך

מלך וימלוך כו' וצריך להשיב בחי' עד היא בחי' מלכותו ית' למקורה ושרשה הוא אא"ס ב"ה כו' ע"י שגם בנפשו יהי' קבוע תמיד עומ"ש כו' ע"ש והוא ג"כ כענין מ"ש במ"א ע"פ אחת היא יונתי תמתי שישראל נקראים תמתי שעושין השלימות להיות הגילוי גם למטה במקום הפירוד שזה תולה בישראל דוקא וע"כ ארז"ל ישראל דקדשינהו לזמני'. ואמנם באמת גם בשבת נא' לעשות את יום השבת וע' מזה בד"ה זכור את יום השבת. והנה משארז"ל ע"פ אשר תקראו אתם אפי' מוטעין יש לבאר עפמ"ש במ"א בד"ה ראשי המטות דהנה ענין קונמות קדושת הגוף נינהו וצ"ל מתפיסו בדבר הנדוד וא"כ קשה מדוע יכול להתפיס גם דבר שלא חל בו מה"ת קדושה דקרבתו כמו כשאומר על בעל מום ה"ז כקרבתו נתפס בקדושת קונם ואילו הי' מקדישו לומר ה"ז עולה ממש לא אמר כלום ונת' התירוץ כי הנה אורייתא מחכמה נפקת וע"פ ח"ע אין הבעל מום נתפס בקדושת עולה כו'. אך נש"י ע"י מס"ג שיש להם הם מגיעי' למעלה מהחכ' כמאמרז"ל קושר כתרים לקונו מתפילותיהם של ישראל כתר הוא מה שלמעלה מהחכמה ונמשך ע"י אותיות התפילה של ישראל מטעם הנ"ל והם אותיות שלמעלה מהחכ' ולכן עי"ז יכולים ג"כ במבטא שפתים להמשיך ולהתפיס בקדושת קונם גם על דבר שלא חל בו הקדושה ע"י התו' דמחכ' נפקת כו' וכך עדין יכולים הב"ד בדבור פה שלהם לקדש המועדים שממשיכי' וקוראים בחי' קדש העליון שיהי' חל ונמשך ביומין דחול שתחת הזמן לכן ישראל דוקא קדשינהו לזמנים וע"כ אפי' מוטעין כו' בין בזמנן בין שלא בזמנן אין לי מועדות אלא אלו דהו ודאי יש לדמות יותר לענין הנ"ל דקונמות הנ"ל וזהו אשר תקראו אתם דוקא. משא"כ לולי קדושת ישראל הרי מן התו' דמחכ' נפקת לא הי' נמשך הקדש ביומין דחול ואף שהוא שלא בזמנו כלל כו' כ"א שרש להמשכה זו צ"ל מלמעלה מהחכ' מבחי' כתר והיינו ע"י ישראל דוקא. וא"ת א"כ תאמר שיש בחי' ביו"ט יותר מבשבת שהשבת הוא קדש בעצם קדושה הבאה מאליה ע"י התו' דמחכ' נפקת וכנודע דקדש הוא חכ' וקדושת היו"ט דישראל קדשינהו לזמני' באה שרש ההמשכה מלמעלה מהחכ' ואגן איפכא שמיעא לן דשבת הוא קדש ממש ח"ע ויו"ט נק' מקרא קדש שהם מבחי' בינה. אך לק"מ דהא ודאי שמ"מ הקרבן ממש חמור מקונם אף שהקונם שרשו מבחי' גבוה יותר היינו רק שרשו ולא עצמו ממש ועד"ז גם כאן בענין יו"ט ושבת. ועוד דבאמת מצינו שיש שרש בבינה גבוה מן החכ' וכמ"ש בד"ה לך לך בענין ה' דאברהם כי הוא דא עתיקא כו' ולכן כדי שיהי' הירידה למטה זהו ע"י תוס' ה' דוקא ע"ש באריכות וכמו"כ נא' כאן כדי שיומשך בחי' הקדש גם תחת הזמן צ"ל מקור ההמשכה מבחי' עליונה יותר וזהו ענין ה' עילאה שמשם שרש כל המועדי' ועמ"ש בד"ה והתהלכתי בתוכם שכדי להיות המשכת סובב בממלא צ"ל הכח לזה מבחי' עליונה יותר מן עליי' ממכ"ע לסוכ"ע כו' ולכן חל פסח וסוכות בט"ו לחודש בחי' י"ה הנה נמשכו מבחי' ה' שיש לו שרש למעלה מן היו"ד שהיא ח"ע כו'. ושבועות הוא ג"כ ביום החמשי' לספה"ע שהוא בחי' ג' שע"ב כו'. וע' בפע"ח שער ר"ח פ"ב כתב כי ודאי קדושת שבת אין כמוהו עכ"ז יש בחי' ומעלה בר"ח מה שא"כ בשבת כו' וע"ש דבחי' זו נמשך מצד התגברות הבינה כו' ועמ"ש בד"ה מי שם פה לאדם בענין שבתיקון יש בחי' אפי' ברגל מה שאינו בראש כו' א"כ כ"ש שאין תימא אם יש בחי' ביו"ט מעלה

נגד שבת כו' וכן בבניה נגד חכ' כו'. ועוד שהיו"ט נק' רגלים ובהדיא מבואר שיש בחי' ברגל מה שאינו אפי' בראש כו' אך באמת היינו רק שהבינה יש לה שרש למעלה מהחכ' אבל עכ"ז החכ' היא למעלה מהבינה עצמה לכן שבת קדושתו למעלה מקדושת יו"ט. ועוד זאת כי בשבת יש ב' בחי' שבת תתאה ושבת עילאה והנה כל העליות שעד החכ' נק' ש"ת אבל שבת עילאה הוא עליות מהחכ' ולמעלה עד אא"ס ממש וע"ז אמרו מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה כו'. ואע"פ שגם ביו"ט יש ב' בחי' מועדי ומועדי ה' כמ"ש במ"א וית' לקמן אי"ה. עכ"ז בחי' שבת עילאה גבוה הרבה יותר מבחי' הב' שביו"ט הנק' מועדי סתם כמשי"ת) וזהו"ע מקדש ישראל הזמנים ומוזכרים לשון זמנים דוקא עם היותו הבחי' נמוכה מאד כנ"ל אלא לפי שאררבה היא הנותנת שישראל ממשיכי' בחי' הארת קדש העליון גם בבחי' הזמנים ממש והיינו ענין ישראל דקדשינהו לזמנים אשר עיקר המכוון שגם למטה בבחי' המקום והזמן יהי' גילוי קדש העליון אא"ס ב"ה שלמעלה מהזמן כו' וזהו"ע והי' אור הלבנה כו' כאור שבעת הימים וכדפי' הרמ"ו פ' תשא דקפ"ה. וזהו"ע שנא' לעיל אהל בל יצען בל יסע יסודותיו לנצח בישעי' סי' ל"ו כ' כי הנה אהל מועד תרגום משכן זימנא. לשון זמן ושיהי' בל יצען כו' היינו ע"י שיאיר ויתגלה בו אא"ס ב"ה הסוכ"ע אני ה' לא שניתי כו' וזהו"ע יהא שמי' רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי כו'. והנה היו"ט הם ממוצעי' שבהם וע"י יומשך גילוי אא"ס ב"ה מבחי' שבת שהוא למעלה מהזמן לבחי' כל ימי החול שתחת הזמן שהממוצע מזה הוא יו"ט כו' וכמשי"ת אי"ה.

קיצור. שיו"ט זהו ההמשכה מבחי' שלמעלה מהזמן להיות מאיר ביום שתחת הזמן ולכן נק' מקרא קדש עת לעשות לה' ולכן נק' נשיי תמתי ענין אתם אפי' מוטעים דוגמת קונמות. גם מה שבבינה יש שרש גבוה מהחכ'. ויו"ט כט"ו בחדש י"ה. ומ"מ שבת גבוה יותר קדשינהו לזמנים, כאור שבעת הימים. אהל בל יצען.

(ה) **והענין** כי מבואר במ"א סד"ה צו את בניי כו' בפ"י להקריב לי במועדו ח"ל במועדו אלו יו"ט שלש רגלים כי הנה נודע דתפלת כל ימי החול נמשך משבת (כמ"ש בת"א בד"ה ויקהל משה) שנא' בה קדש היא לכם קדש העליון הוא בחי' קדש ומובדל (נמשך לכם ממש כמ"ש בבה"ז אמור ד"ק ע"ב ע"פ אחותי בת אבי היא בזימנא דנטלא מבי אבא כו' ע"ש. וזהו"ע הנשמה יתירה כמ"ש בד"ה ויקהל משה הנ"ל) ולהיות נמשך ממנו איזה המשכה וכמ"ש ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה כו' דרך ה' זו המשכה כדרך שהולכין בה מעיר לעיר הנה הדרך הזה הוא ע"י המועדים שהמועדים הם מקראי קדש שהקדש נקרא ונמשך בהם דהיינו שהם בבחי' בינה שהיא הנק' שכינתא עילאה והיינו מועד לשון יעוד וחיבור והוא המשכות וממשכת שפע החכ' והכתר לוי"ק שהם מקור ששת ימי המעשה וכמו עד"מ הולדת הולד הוא בבטן האם דוקא וממנה נמשך הלידה וגם החלב להגדילו כו'. וזהו"ע המועדים שהם מועדים לשמחה בחי' אם הבנים שמחה ולכן הם ג' יו"ט שהם המשכה בג' מדות חג"ת שהם כללות ויק' ובהם וע"י נמשך ג"כ להיות המשכות בתפי' כל ימי החול פסח בחי'

אברהם בבחי' תפי' שחרית ממטה למעלה שבועות בחי' יצחק שקול השומר הוא אילו של יצחק שהוא כנגד תפי' המנוחה, וסוכות בחי' יעקב ויעקב נסע סוכותה הוא תפי' ערבית עכ"ל. ומקור המשכה זו מבחי' חצר הפנימי' הפונה קדים אשר ביום השבת יפתח וע"י היו"ט נמשך הארה מבחי' זו בתפי' יומין דחול כו' וכמ"ש הרמ"ז בפ' קרח דקע"ו ע"ב גבי הה"ד מקראי קדש ואימתי דמועד שרי' בעלמא. והענין שבאי' מיועד אור אבא כו' כי יו"ד הי"ס אר"א כו' והיינו שע"י ו"ד דמילוי יו"ד שהוא אי' עילא' עיי' נמשך עצם בחי' יו"ד שהוא אבא בכל המדות דז"א כו' והו"ע אור אצי' שבאצי' ע"ש ועמ"ש מענין ו"ד מילוי יו"ד בביאו' ע"פ ועתה יגדל גא' כח אד' כח הוא המילוי כו', וזהו שבהינה נק' מועד לשון יעוד וחיבור שמחברת אור אבא בהמדות כו' וע' בבה"ז ע"פ ויצא יעקב מבאר שבע כו' ובמא"א אות מ"ם סל"ו מועד בבחי' התבונה ולכן מועד גי' ק"כ צירופי אלקי' שהם בה עכ"ל ולכאורה קשה הרי המועדי' נקראו מועדי ה' ואיך הם בק"כ צירופי אלקי' אי' ציל' דהיינו היעוד והחיבור דשם הוי' בק"כ צירופי אלקי' ששם הוי' יהי' מושל ושולט ומאיר בכל ק"כ צירופי' הנ"ל לבלתי יסתירו ושלא יינקו מהם ק"כ צירופי' דנוגה כו' ולכן נקראו מועדי ה' שאוי הוא התגלות ש' הוי' בשם אלקי' וזהו"ע דרך הוי' כנ"ל היינו כי מועד לשון יעוד וחיבור וגם לשון זמן ומצד היותו בחי' זמן זה הנמשך משם אלקי' שהוא בחי' מל' ששם מקור הזמן אבל שם הוי' הי' הוה ויהי' למעלה מגדר הזמן ומה שנק' מועדי הוי' היינו יעוד וחיבור דשם הוי' בשם אלקי' וזהו ענין דקדשינהו לזמנים כו'.

(קיצור). מועד כי שבת קדש נשמה יתירה מבחי' כ"ח דנטלא מבי אבא ודרך הוי' ע"י בינה שכינתא עילאה אם הבנים נמשך בג' מדות ובנה"י ג' רגלים ע' פרד"ס ערך מועד ועיי' נמשך בתפי' ימי החול יוד קדש קדוש. מועדי ה' וגם מועד ק"כ צירופי אלקי' היינו בחי' עת לעשות להוי'.

וזהו"ע אמונת עתיך. כי הנה עת הוא בחי' מל' וצ"ל עת לעשות להוי' לחבר וליחד בחי' זו עם ש' הוי' כנ"ל בענין מועד והוא ג"כ ענין משכו יומין עילאין ליומין תתאין בזח"ג דרמ"ט (וזהו עתיך יתד כו' והיינו ג"כ ע"י ימים יצרו תומ"צ ותפי' בד"ה וארא) ובענין המשכה מבחי' אחד לבחי' ועד והענין ע"ד מ"ש וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם ופי' ברבות זה משה שנאמר ויזכור ימי עולם משה עמו כי הנה מט"ט נק' שר העולם ועז"נ אגוש כחציר ימיו והו"ע ו"ק דיצי' ששת ימי החול ומשם יש יניקה ג"כ לחיצוני' כל ביצי' שם עה"ד טו"ר כו' וכמ"ש בר"ח שעה"ק, והו"ע שער החצר הפנימי הפונה קדים שהוא עולם האצי' סגור יהי' ששת ימי המעשה וכמ"ש בזח"א פ' גח דע"ו ובפרדס שער אבי"ע פ"ד וספ"ה. משא"כ בימי משה שנא' אם אין פניך הולכים עמנו כו' הי' מאיר אור האצי' ממש וזהו"ע ויזכור ימי עולם כו' ואוי נמשך רב טוב לבית ישראל כיון כמו שהוא באצי' כך מאיר בבי"ע ובענין מ"ש בד"ה כי עמך מקו"ח בענין השקיפה ממעון קדשיך מן השמים וברך את עמך כו' וזהו"ע עת לעשות לה' לחבר בחי' העת והיומין לשם ה' להיות מאיר בחי' ימי עולם והוא מבחי' חצר הפנימי' הפונה קדים כנ"ל שע"י שבת ויו"ט מאיר ג"כ בחול הארה זו כו'.

(קיצור. עת לעשות היינו לחבר העת לש' הוי' כמו אחד ועד וכענין וערבה כו' כימי עולם).

ו) וכן נת' ע"פ שובה ישראל עד כי בחי' מלכותו ית' נק' בשם עד כי עד הוא לשון נצחיות כמו לא תבושי ולא תכלמי עד עולמי עד בישעי' סי' מ"ה (ושם גז' ישראל נושע בה' תשועת עולמים והיינו ענין חוסן ישועות כו') ולא שייך בחי' זו עולמות ונצחיות אלא בבחי' מלכותו ית' שהוא בבחי' וגדר הזמן מלך מלך וימלוד כו' וצריך להשיב בחי' עד הוא בחי' התגלות כבוד מלכותו למקורה ושרשה הוא אא"ס ב"ה ממש כו' להיות יחוד'ת כמו יחוד'ע בבחי' תרדל"מ כו' ע"י שתהי' יראת ה' על פניו תמיד כו' ע"ש באריכות. תהו ג"כ פי' אמונת עתיך שתהי' בבחי' עד. אך בחי' שובה היינו מלמטה למעלה. ואמונת עתך זהו ע"י קיום המצות בכי"ו ובכל עת וכמ"ש ימים יוצרו ולו אחד בהם זכמ"ש בת"א סד"ה ואלה המשפטים בענין ימים יוצרו שהיומין הן הלבושים הנעשים להנשמה מהתומ"צ ואם חסר יום א' בלא מצוה חסרה לבושא. דלכאורה אינו מובן הלא יוכל לעשות למחר שני מצות ומה ענינו ליומין דוקא ומבואר שם כי התומ"צ כמו שהם למעלה הם אור בהיר וצריך להתגשם ולבא מלמעלה מהזמן בתוך הזמן ע"ש. והענין י"ל שהוא ע"ד הנז' כאן בענין מקדש ישראל הזמנים שהענין הוא שצריכים להמשיך גילוי אוא"ס ב"ה דירה בתחתונים אשר שם הוא בחי' זמן ומקום כנ"ל דרש הזמן מבחי' מל' מלך מלך וימלוד וכן נק' מקום וזהו"ע ערשין רצוש"מ שממשיכים גילוי אוא"ס ב"ה הסוכ"ע בבחי' ממכ"ע הנק' מקום ועד"ו הוא פי' מקדש הזמנים שממשיכים גילוי אוא"ס ב"ה שלמעלה מהזמן שיאיר בבחי' הזמן וכענין בשכמ"ל ועד. וע' בתניא ח"ב פי"ו שזהו"ע שילוב הוי' באד' והמשכה זו הוא ג"כ ע"י המצות ועז"ג לכל זמן ועת לכל חפץ כו' וע"כ צ"ל קיום המצוה בכי"ו וזהו ימים יוצרו להמשיך בכי"ו גילוי אוא"ס ב"ה מלמעלה מהזמן בתוך הזמן והמקד לזה הוא בגי' יו"ט כו' ומהם מאיר בכי"ו ע"י ג' התפי' שבכי"ו כמ"ש בענין להקריב לי במועדו והנה ענין היומין מבואר בהדר ח"א דצ"ט א' רכ"ד א' רל"ג ב' ושם דף רכ"ד א' ועאל באינון יומין ואינון לבושי יקר ופי' במק"מ ב' הע"ח שהם לבושי חזשמ"ל לנר"ג שנפלו בחטא אדה"ר בק"ב וע"י תומ"צ הם מתבררין כו' ועמ"ש מזה בת"א פ' חיי שרה בכ"י אדמו"ר נ"ע ומה שהביא שם מפ' פקודי דרכ"ט ויקהל דר"י וי"ל ע"ד שהחשמ"ל דבינה נעשה מסך ולברש לזו"ג דאצי' שבו וע"י יורדי' לבי"ע כך עד"ו הנשמות דבי"ע משמתלבשי' בו נהני' מזו"ג דאצי' כו'. אך צ"ע דבפ' חיי שרה דקכ"ט ע"פ ואברהם זקן בא בימים באינון יומין עילאין משמע שהם ע"ס דז"א שנק' יומין עילאין וכן פי' במק"מ בפ' שלח דק"ע ע"ב עמשי"ש בענין יומין עילאין דמחדשי כו' וע' ח"ג מ"ב ב' ע"פ ימי חייה ודקנ"ט ב' הימים אינון דאשתמודען כו' ופי' במק"מ ו"ק דז"א ודרמ"ט סע"ב משנו יומין עילאין כו' פי' ספירות של זעיר כו' וכן מבואר בפ' שמיני דמ"א ע"פ מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מאן ימים אלא דא הוא שמא דמלכא קדישא דאחידא באינון יומין עילאין. ונראה הפי' שמא דמלכא קדישא היינו מל' דאצי' שנק' שם דאחידא באינון יומין עילאין היינו ו"ק דז"א וכמשי"ש דמ"ב ע"ב בענין ימי ודיה כנ"ל וא"כ לפי"ז נ' דבא בימים היינו ברי"ק

דו"א והוא ע"ד לאשתאבא בגופא דמלכא וכמשנ"ת ענין זה בת"א פ' יתרו
 בד"ה זכור את יום השבת ובד"ה אני ישנה גבי רעייתי. אך א"כ צ"ל איך ימים
 אלו הם נק' לבושי והענין י"ל כי יומין עילאין אלו נק' הכלים דע"ס דו"א
 דאצי' וע"י הכלים יוכלו ליהנות מאא"ס המלוכש בהכלים וכדרך שנת' בד"ה
 ת"ר גר חנוכה בש"א יום ראשון בענין פי' כי גר מצוה אספקלריא דנהרא.
 נמצא היומין נק' רק לבושי לגבי האור דלאו מכל אינון מדות איהו כלל. והו
 ע"ד שנת' בת"א ס"פ לך בפי' בעצם היום הזה שהו"ע העצמות של היום
 הזה ור"ל כי היום הזה היינו ז"א דאצי' שנק' יום ונק' זה ע"ד מרע"ה נתנבא
 בזה היינו בחי' אספה"מ אמנם העצמות של בחי' ז"א היינו אא"ס המלוכש בו
 ע"ד שנת"ל בפי' בי נשבעתי כו' וכן בגשמיות ביום מאיר השמש אשר שמש
 הוא בחי' יסוד אבא המאיר בז"א כדפי' הרמ"ז ר"פ בהעלותך ור"פ אמור בענין
 שמש צדקה. ומעתה יובן ענין שייכות המצות להימים דוקא דכמו"כ למעלה
 המצות שרשן מא"א כי תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן הם תר"ך
 עמודי אור דבתי' כתר אך אעפ"כ הרי המצות נתלכשו בו"א דוקא כנודע בענין
 רמ"ח מ"ע שהם ט"ס דו"א טפ"ט כו' כמ"ש בת"א בד"ה ביאור ע"פ משה ידבר
 ועמ"ש מזה בד"ה הוי' לכם לציצית בענין וזכרתם את כל מצות הוי' כו' את
 כל מצותי מצות הוי' הן כמו שהן בו"א דאצי' ומצותי נק' מצד שרשן בא"א
 וע"ד הנז"ל בענין מועדי הוי' כו' אלה הם מועדי והנה מצד התלכשותן בו"א
 יש להם שייכות לבחי' היומין דוקא כי ו"ק דו"א נק' יומין עילאין ונק' סדר
 זמנים ובהם וע"י יוכלו הנשמות שהם מבחי' זמן לראות ולהשיג הגילוי אור
 א"ס שלמעלה מהזמן והו' שהיומין נק' לבושי. והו' ימי שנותינו בהם שבעים
 שנה שפי' בזהר ויחי דרי"ז ע"ב ששרשם מזו"ג דאצי' שהם ז"מ עלינות
 והיומין דדורות הראשונות שחיו קרוב לאלף שנה נמשכו מא"א ולא מז"א
 כמ"ש דל"ו ע"ב. ולפי"ז או היו הלבושי מא"א כו' וממילא שהאור הנמשך
 ע"י הלבושי הנ"ל ה' מע"ק וכנודע בפי' לבושי כתלג חיוור דפי' בלק"ת
 דקאי על א"א שהוא לבושי דע"י עכ"פ עכשיו שרש הימין הוא מז"א דאצי'
 שנק' ג"כ יומין עילאין והו' ימים יוצרו היינו ו"ק דו"א שנק' יצירה דאצי'
 וכן קאי על יומין של האדם ששרשם משם ופי' יוצרו כנודע שהזמן הוא נברא
 ולו אחד בהם הכתיב באלף והקרי בו"ו והוא ע"ד מ"ש בזהר ס"פ וירא דק"כ
 ע"ב ע"פ בכל צרתם לו צד כתיב לא באלף כו' אע"ג דלא בהוא אתר ס'ר
 והתם לעילא מטא כו' ע"ש. ועד"ז הפי' כאן דהימין עיקרן ו"ק דו"א שחזו"ע
 ולו אחד בהם לו בו"ו דוקא שהו"ו הוא ז"א דאצי' נק' ו"פ ו' עולה ל"ו וכמ"ש
 ע"פ אלה פקודי המשכן כו' והו' ג"כ ענין אחד בהם כי אחד היינו בו"א דאצי'.
 אך עכ"ז מטא ג"כ לבחי' לא באלף היינו א"א וכו"ל בפי' בעצם היום ובפי'
 כי נשבעתי גם י"ל ולא באלף הם מל"ת ולא בו"ו הם מ"ע וכדפי' בת"א בד"ה
 משה ידבר וע' בד"ה לך לך בענין ולו אנחנו כו'. אך להבין איך יסכים זה עם
 פי' דלעיל דיומין הם הלבושי דחשמ"ל שמתבררים מק"ג. י"ל ע"ד שפי'
 בד"ה יונתי בענין והחיות נשאות כו' בחי' דמות כמראה אדם להעלותו לבחי'
 א"א וע' מזה ג"כ בד"ה זכור את יום השבת לקדשו והו"ע עלי' לו בו"ו לבחי'
 לא באלף כמו"כ ע"י היומין המתבררי' מק"ג ע"י התפי' שבמקום קרבנות

תקנום שהם לברר נה"ב להיות והחיות נחשאות כו' עיי' כשנעשה בכי"ז מעשה המצות גורם עליי' יומין עילאין דז"א לבחי' א"א וכנ"ל.

(קיצור. זהו ע"ד שובה ישראל עד. אך שובה הוא מלמטה למעלה ואמונת עתיך היינו מלמעלה למטה ע"י המצות כי ימים יוצרו ומה ענין יומין דוקא למצות אלא שזהו להיות אמונת עתך ע"ד מקדש ישראל והזמנים. ובע"פ פי' שהיומין לברר ק"נ ובוהר בענין בא בימים משמע ע"ס דז"א והיינו ע"ד לאשתאבא בגופא דמלכא. ויש בחי' בעצם היום הזה העצמות של היום והוא אור הכתר הנמשך בז"א ע"י המצות והיומין דז"א הם כלים ולכרשי' להאור ע"י ספירה כאבן ספיר, ע"כ גם באדם צ"ל קיום המצות בכי"ז והוא ימים יוצרו ולו אחד בהם ז"א ולא באלף א"א. ומ"מ זהו ע"י והחיות נחשאות כו' ברור ק"נ כו' זהו אמונת עתיך כו').

ז) חוסן ישועות ע"ד הושיעני ואושעה שהוא כפל לשון. אלא הענין ע"ד מ"ש ברבות פי' בשלח פכ"ג כל השירות שנאמרו הם בלי נקבה כאשה שיוולדת ואח"כ מתעברת כו' אבל לע"ל ישועה שאין אחריה עיבור וגלות כו', וזהו חוסן ישועות, וזהו הושיעני ואושעה, וכן בעבודה שלא יהיו ירידות כו', חכמת ודעת נת"ל, יראת ה' היא אוצרו. בבחי' ס"פ כי תבא האוצר של המלך דוקא מה שמקבץ וכן היראה אינה בידי שמים ולכך יקראנה אוצר כו' והמכוון כי ביטול היש זהו תכלית הבריאה כנודע מענין צחוק עשה לי אלקים כו' וגדולי' מעשה צדיקים בד"ה הבאים ישרש בהביאור, גם אמונת עתיך זה ס' זרעים זורע צדקות כו' והזריעה דוקא בארץ הוא בחי' אשה יראת ה' כו' ויש פי' שע"י אמונת עתיך ש"ס משנה עיי' יבא ליראת ה' ושניהם אמת כי אם אין יראה אין חכ' ואם אין חכ' אין יראה כו', וכ"ז לפי' הרד"ק בענין אמונת עתיך, אבל לפרש"י אמונת עתיך זהו המצות התלוים בזרעים מועד, והנה ארו"ל ע"פ ויזרע יצחק בארץ ההיא אין זריעה אלא צדקה, גם ארו"ל במד"ר סדר בא פט"ו אברהם התחיל להאיר שנא' מי העיר ממזרח בא יצחק והאיר שנא' ויזרע יצחק וכת' אור זרוע לצדיק כו', כי הנה כמו בארץ יש כח הצומח להצמיח יש מאין ע' באגה"ק סד"ה איתו וחיהי כמו"כ בארץ עליונה חאת המצוה כו' לעשות בארץ כו', זהו תדשא הארץ דשא עשב כו' כמ"ש בנח"א דיי"ח ב' ובפ' ויקרא די"ב ע"א שהוא כנגד זכור את יום השבת שהוא יחוד העליון שצדיק יסוד עולם מושך האור זרוע וזרועו בארץ העליונה ועיי' געשה הצמיחה שיהי' הגילוי גם בבי"ע כמו למעלה כמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה ששים המה כו' אחת היא יונתי כו' ואפ"ל ענין צמיחה באור זהו והי' אור הלבנה כאור החמה כו' שבעתים כאור כו' וזהו שהצמיחה הוא חוסן ישועות שהו"ע ש"ע נהורין כי שבעתים כאור זה"י היינו שמ"ג פעמים כאור שנברא ביום ראשון כדפירש"י בפסחי' פ"ו דס"ח ע"א ועם ז"ך אותיות התורה הוא ש"ע נהורין, ועמ"ש בפ' וכובע ישועה בראשו, ובמד"ר תרומה ר"פ ל"ה והיכן גזנו בג"ע שנא' אור זרוע לצדיק כו', וכ"כ עוד במד"ר פ' שמיני פ"א דקע"ז ד' וג"ע היינו כמ"ש באתי לגני אחותי כלה והוא מל' דאצ"י שהאור זרוע ביסוד דנוק' והצמיחה יהי' הגילוי לתח"מ כו' כמ"ש ע"פ הבאים ישרש

יעקב יציץ ופרח כו' תנובה, ובמד"ר ס"פ שלח אור זרוע זהו התנ' היינו כי ביום חתונתו זה מ"ת כמו הטיפה כו' זרוע ע"י אור מים רקיע והצמיחה גילוי טעמי תו' לע"ל, וע' זח"א דל"א פקודי דר"כ ע"ב ובהרמ"ז שם ופי' והי' אמונת י"ל ע"ד והי' הוי' לי לאלקי' כמ"ש במד"ר פ' ויצא פ"ע נטל שיחתן של אבות ועשאו מפתח לגאולתן של בנים, שכל הנחמות נאמרו בל' והי' והי' ביום ההוא יצאו מ"ח כו' וכמ"ש בלק"ת סד"ה והי' ביום ההוא יתקע כו'. ועד"ז והי' אמונת עתיך חוסן ישועות כו', גם י"ל זריעת אור כי נר מצוה הצמיחה גילוי אבוקה שצדיקי' לגבי שכינה כנר בפני אבוקה כו' ואבוקה ש"ע נהורין הנ"ל ועמ"ש ע"פ וצדיק באמונתו יחי' שארז"ל במדרש בקהלת דצ"א ע"א ע"פ מה יתרון העושה אפי' צדיק חי העולמים מאמונתו הוא חיה כו' ויהרוג ה' כל בכור באמ"צ ואח"כ קדש לי כל בכור היינו שתחילה האמין לכנ"י וגאלם ועי"ז אח"כ הם מוסיפים כח בגבורה שלמעלה כמ"ש תנו עוז לאלקי' והיינו שממשיכים מאא"ס במדות דאצי' וזהו קדש לי ע"ד שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' וזהו מאמונתו שהוא מל' הוא חי' שממשיכים בו"א ג"ר הנק' חיים והחכ' תחי', ועד"ז י"ל פי' אור זרוע לצדיק היינו צדיק חי העולמים שזרע אור הת"מ בכנ"י שע"ז יהי' הצמיחה כו' וא"כ הדברים ק"ו אם צדיק חי העולמים מאמונתו הוא חי כש"כ בכנ"י שצ"ל והי' אמונת עתך ועי"ז יהי' חוסן ישועות והנה הישועה היא ג"כ להקב"ה כמ"ש במד"ר משפטים ס"פ למ"ד בפ"י צדיק ונושע ומושיע אין כתי' אלא ונושע, וזהו כי קרובה ישועתי לבא יעו"ש, והיינו כי עכשיו הצדיק אבד הברכות שנמשכו לו מאי' עילאה בשביל כנ"י כמ"ש במא"א אות א' ס"ד וכמאמ' השרוי בלא אשה שרוי בלא ברכה שנאמ' להניח ברכה אל ביתך פ' הבע"י דס"ב סע"ב ועפ"ז י"ל חוסן ישועות חוסן סדר נשים כי כל ענין ס"ג הוא להיות שמירת הברית שלא יהי' פגם הברית ע"י נשים האסורים כו' ועמ"ש בענין גיד הנשה שהוא נגד ט"ב לשון שכחה כי נשני ה' נשיתי טובה וכנ"י טוענת ותאמר ציון עזבני כו' שכחני אדם נושא אשה על אשתו כו' ולכן ע"י העסק בסדר נשים שיומשך היחוד בסט' דקדושה גורם תיקון גיד הנשה כ"א וזכרתי את בריתי יעקב ואזכור את בריתי וזכרתי את בריתי אתך בימי געורייך והקמותי לך ברית עולם, ור"ל כי כנ"י הנק' אשה תהי' בבחי' ביום ההוא תקראי אשי וארשתיך לי לעולם וזהו וברית שלומי לא תמוט וא"כ יהי' צדיק ונושע והיינו ג"כ חוסן ישועות חוזק הישועה חכמת זה סדר קדשים י"ל עדיין קדושין וארשתיך לי אירוסין ודעת זה ס"ט בחי' וידעת את ה', גם כמ"ש עפ"י הוזהר ויגש דר"ז בענין כונן שמים בתבונה שעכשיו כל העליות ומוחי' חדשים נמשך מבחי' חכ' ולע"ל יהי' גילוי הכתר זהו ע"י ודעת זה ס"ט, גם ע"י הקרבנות העלי' מלמטה למעלה אך דעת המשכה למטה.

ענ"ל להעיר לענין ודעת זה ס"ט דאיתא ספ"ב דחגיגה יוחנן בן גודגדא הי' אוכל עטה"ק כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת כי שם ה' מעלות חולין מעשר תרומה קדש חטאת, הנה ג' ראשוני' כנגד נפש רוח נשמה חולין בעשי' נפש מעשר יצי' תרומה בכריאה נשמה דבינה מקננא בכריאה והיא נשמה וכן ישראל לוי כהן הם גר"ב כמ"ש בענין מאה ברכות הישראל גותן מעשר ללוי כו' ור"ת ג' הנ"ל הוא כלי קדש באצי' חי' חטאת פרה אחכמה והיא רחוקה ממני ממשך ח"ס בחי' קרה"ק ועו"צ וזרקתי עליכם מ"ט כו'

וא"כ זהו ההפך בין חכמת זה סדר קדשים בחי' קדש חכ' כנ"ל, אכן ודעת זה סדר טהרות זהו כענין הטהרה שע"י מי חטאת כו'.

בס"ד, נא' א' דשבועות.

הנה כתי' כי לא מחשבותי מחשבותיכם. ומבואר במ"א שאינו מוכן לפי פשוטו כי מילתא דפשיטא היא שאין ערוך מחשבתינו המלוכשות בגוף ולגבי מחשבתו של הקב"ה שאין לו דמות הגוף ואינו גוף ח"ו. והענין הוא כי הנה באדם הרהור דהיינו מחשבה לא עביד מיד. כי הנה המחשבה נק' נהר כנודע בפ"י ונהר יוצא מעדן והיינו דכמו שהנהר שנובע מן מקורו והולך בתמידות לא יגח ולא יעמוד כך המח' היא נובעת בתמידות ממקורה מהשכל ולא תנוח אפילו רגע שתמיד תשוטט מחשבת האדם באיזה דבר, ואעפ"כ לא תפעול שום פעולה מורגשת ולא תעשה רושם כלל כמו הדבור והמעשה כמו עד"מ כאשר ידמה אדם במחשבתו להוות ולעשות איזה מציאות שיהי' הנה מחשבתו לא תפעול ואף אם ידמה ויצייר בשכלו צורת המציאות אשר ברצונו להוות עכ"ז יהי' כלא הי' עד יפעל ויוצא לפועל ע"י כח המעשה דוקא או ע"י הדיבור שמצוה לאחרים לעשות ונמצא המח' אין לה כח לפעול ולעשות כמו הדיבור והמעשה שעיקר הפעולה אינה אלא ע"י המעשה דוקא או הדבור (וזהו דהרהור לא עביד מיד שהמח' היא בבחי' אין לגבי הדיבור והמעשה שהם היש והעיקר וכדלקמן). ואינו כן למעלה במחשבתו ית' שהמח' דוקא הוא תפעול (והיא היש) כי כאשר עלה במחשבתו ורצונו להוות ולהאציל האצילות, הנה אז נאצל ונתהווה ממש ע"י מח' זו כו' וכמ"ש בפרד"ס שער הצמצומות פ"ג ואדרבה שם נהפוך הוא שהתהוות המציאות שע"י מח' הוא הרבה גבוה במעלה ומדריגה מהמציאות שנתהווה ע"י הדיבור שהרי ידוע מענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות במח' אחת ששם הוא למעלה מבחי' גדר וזמן, וכמ"ש בזהר שבמח' אחת נבראו כל העולמות אבי"ע וגם תחת"מ ואלף הו' וכל העליות הכל נכלל במח' זו שממנה התהוותם אך כשכא השפע בבחי' הדבור הוא שנתצמצם האור בבחי' מיעוט אחר מיעוט ובבחי' התחלקות עד ששם נעשה ונתהווה בחי' זמן להיות שנים וחדשים וימים כו', וכמ"ש בתניא ח"פ פ"ז שהתהוות הזמן הוא רק מבחי' מל' שהוא דיבור העליון אבל בבחי' המדות דאצ"י שלמעלה מהדיבור כתי' כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול שכולל אלף שנים ביום א', עד שבמח' עילאה הוא למעלה מהזמן הנ"ל ג"כ שהרי צופה ומביט עד סוף כל הדורות במח' וסקירה אחת (רע"ש מזה בפ' בראשית בד"ה צאינה וראינה) נמצא מוכן מזה שלמעלה עיקר ההתהוות מבחי' המח' דייקא עד שגם כל מציאות כשעלה במח' ונתהווה שם ע"י הנה יש בו חיות ואור יותר הרבה מכמו שהוא מהותו ומציאות כשנמשך אכ"כ למטה ע"י דיבור כו' להתהוות בבי"ע שהרי מה שנמשך ונתהווה ע"י הדיבור ירד ונמשך תחת הזמן ממש משא"כ מה שהוא מבחי' מחשבה הוא למעלה מזה כו'.

וזהו כי לא מחשבתי מחשבותיכם שבאדם גשמי נראה מחשבתו נחשבת לאין שלא יומשך ממנה שום התהוות מחמת דקותה ומה שהולך ומתעבה לבחי' הדיבור ומעשה נחשב יותר ליש שמהם יומשך התהוות דבר אבל מדת הקב"ה אינו כן שהוא ית' הסוכ"ע הוא היש ואין בלתו ומה שהולך ומתפשט יותר בעולמות עליונים ותחתונים הוא נחשב יותר לאין כי הכל בטל נגדו וכולא קמי' כ"ה. לכן כמ"כ בענין מחו"ד שלו ית' שהם הארות והתפשטות אלקותו ית' הגה המח' הוא בחי' יש וע"ז נאמר להנחיל אזהבי יש וממנה עיקר התהוות עד שהדיבור נחשב לבחי' אין וכלא חשיב לגבי מחשבה זו כו' (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה ויהי קול מעל לרקיע ועמ"ש עוד במ"א בענין מ"ש כל אשר חפץ ה' עשה וכת' בדבר ה' שמים נעשו ושם נת' ג"כ עיקר ההתהוות הוא מבחי' חפץ ה' ורצונו העליון והוא בחי' מח' הנ"ל בביאור ע"פ יביאו לבוש בד"ה להבין ההפרש כו'. והנה ישראל עלו במח' הנ"ל והיא הנק' מח' הקדומה זכמארז"ל בבראשית רבה פ"א מחשבתן של ישראל קדמה לכולן. והענין כי תכלית הבריאה והתורה והמצות הוא להיות לו ית' דירה בתחתונים דהיינו שהיה גילוי אור א"ס ב"ה למטה דייקא ולא בשביל הגילוי באצילות כי הרי באצילות בלא"ה איהו וחיהי חד בחי' ביטול כו' אמנם ב"ע שהם יש ודבר נפרד, וע"י התומ"צ ממשיכים בהם ג"כ בחי' דירה והשראת אור א"ס כמו באצילות, זהו תכלית הבריאה וכענין צחוק עשה לי אלקי' כו' ועמ"ש בד"ה ששים המה מלכות בענין אור זרוע כו' ועמ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובד"ה לא הביט און ביעקב ואיך נעשה ע"י התומ"צ. הענין כי רמ"ח מ"ע רמ"ח אברים דמלכא פי' אברים היינו כמו עד"מ ע"י האבר נמשך ומתגלה אור וחיות מהנפש כח הראי' בעין כו' כך למעלה בע"ס דאצי' נמשך ומתגלה אא"ס ב"ה ממש, וזהו ענין וגרמוהי חד ולכן הם הנק' רמ"ח אברים דמלכא והן הן המצות כי תפילין הם המשכת אור א"ס בחב"ד כו' צדקה וג"ח בחי' חסד כו' וחשבון רמ"ח אברים ורמ"ח מ"ע היינו לפי שז"א הוא בעל ט"ס (כמ"ש במ"א בד"ה אלפי שנאן פ' יתרו וע' בזהר נח דס"ה א' ובע"ח שער א"א פ"ב) חב"ד חג"ת נה"י וכל אחת כלולה מט', הרי ט' פעמים ט' עולה פ"א, וכל בחי' יש בה ג"כ ג' כלים ראש תוך סוף הרי רמ"ג, זה"ח המגדילים הרי רמ"ח, והנה ענין מ"ת שהוא התלבשות המצות עליונים רמ"ח אברים דמלכא מה שהקב"ה מניח תפילין כו' במצות גשמיות תפילין בקלף ודיו וציצית בצמר וכן סוכה ולולב כו' ושאר כל המצות, היינו שע"י קיום מצות גשמיות ממשיכים אור א"ס ב"ה המתגלה ברמ"ח אברים דמלכא שיתגלה למטה ממש בעשיה היינו ע"י תפילין ממשיכים בחי' חכמה וע"י צדקה בחי' חסד כו' עד שיד האדם הנותן צדקה תהי' בחי' כלי לגילוי אלקותו ית', כמו שחסד דרועא ימינא שבאצילות הוא כלי לגילוי אור א"ס דאיהו וגרמוהי חד כך יהי' גילוי זה ממש בב"ע. זהו ענין דירה בתחתונים שנעשה ע"י קיום התומ"צ שהן רמ"ח אברים דמלכא הנק' ז"א דאצי' שע"ז נמשך גילוי זה שבאצי' גם בעשי' ממש, אך איך יהי' התקשרות האצילות עם העשי' גשמי', ואיך יומשך ע"י המצות מעשיות גילוי האצי' עליון כו'. אך הענין הוא מפני שישראל עלו במחשבה הקדומה, ומפני זה כשישראל עושין המצות הם ממשיכי' ומקשרין האצילות הרוחני בעשי' הגשמיות, לפי שבחי' מחשבה הקדומה הוא מבחי' סוכ"ע דאצי'

ועשייה שוין נגד בחי' זו כי היא כוללת כולן יחד שהוא בחי' א"ק שהוא כתר הכללי דאבי"ע, ולכן אצילות ועשי' שוין לגבי בחי' זו (ועמ"ש מזה בד"ה למנצח על השמינית כו') ולכן יכול לקשר ולחבר אצילות עם העשייה אעפ"י שהם רחוקים זה מזה בתכלית, ויובן זה ג"כ עד"מ באדם, דהנה אנו רואים באור וחיות הנפש המלובש באברי הגוף שבכל אבר מלובש כח פרטי כמו ראייה שמיעה ריח טעם ודיבור שכח הראי' מלובש בעין וכח השמיעה באוזן כו' כ"א הוא בחי' ומדריגה בפ"ע, אבל המח' הנה מקושרים ואחוזים בה כל האברים והכחות שבהם מהראש עד צפורן הרגל שהרי ירגיש במחשבתו כל הנפעל ברמ"ח אברים וגם כל האברים בטלים למחשבתו והיא מושלת על כולן וגם היא שורה בכלן ומקפת אותם, שהרי מיד כשעולה במחשבתו לנענע רגלו תומ"י תתנענע הרגל בלי שום שהיית זמן כו' ועמ"ש מזה במ"א בד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו שאנו אוכלין כו' ובביאור ע"פ ויקח קרח בן יצהר כו') והנמשל מזה למעלה דהשתלשלות העולמות אבי"ע כל בחי' הוא פרט בפ"ע, וע"כ בין אצילות לבריאה יש פרסא כו', והוא כמשל כח הראי' בעין שהוא מובדל מכח ההילוך שברגל, וגם יש פרסא מפקת בין אברי הנשימה לאברי המזון דהיינו חצר הכבוד כו' אבל בחי' מח' הקדומה היא כוללת כולן יחד, ולכן רגלי א"ק נמשכין גם בעשיה ואין הפרסא חוצצת בפניו כו', וע"כ נשי' שעלו במח' זו יש להם הכח לקשר ולחבר האצילות עם העשייה ע"י התומ"צ להמשיך בחי' רמ"ח אברים דמלכא בעשיה ממש כנ"ל, ולכן נאמר בכל התורה דבר אל בניי כו' צו את בניי כו', ומזה יובן שרש ענין המבואר במ"א בד"ה זכור את יום השבת לקדשו בענין זכור ושמור בדיבור א' נאמרו כו' ע"ש והיינו ע"י גילוי בחי' כתר שהוא בחי' א"ק שכולל אפילו אצילות ועשייה יחד ממש כנ"ל ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה פ' בראשית בענין אשר לשלמה כו' גם בד"ה שיר השירים אשר לשלמה ובד"ה שחורה כו' בענין כיריעת שלמה עוד נח' כה"צ גבי קי"ס שלהיות הפך ים שהוא עלמא דאתכסיא ליבשה עלמא דאתגליא הוא ע"י המשכה מבחי' הגבוה משניהם דים ויבשה שוין שם כו' ועד"ז כאן, וזהו ותורה שם בישראל שמהם נמשך התורה, כי התורה היא חכמה עילאה דאצי' וח"ע הוא ראשית הגילוי שבאצילות חח"ן קו הימין כו' והוא מקור רמ"ח אברים דז"א והיא מקבלת ונמשכת מבחי' א"ק מ' וזהו בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית, היינו בחי' ראשית שבישראל שהוא שרשן במח' הקדומה, שבחי' זו נק' ראשית שע"ז אמרו מחשבתן של ישראל קדמה לכל לכן שכדי להיות גילוי זה בנשמה המלובשת בגוף הוא ע"י התורה, כי הנה בישראל יש ב' בחי' הא' מציאותן ושרשן במח' הקדומה ונק' ישראל דלעילא, והוא חלק הנשמה שלמעלה מהתלבשות בגוף אלא בחי' מקיף כו', והב' הוא הנק' ישראל זוטא וכנס"י היינו מקור הנשמה המתפשטת המתלבשת בגוף ומקור זה הוא בחי' מלכות דאצילות ונק' ג"כ אימא תתאה ומטרוניתא, והנה בחי' מלכות דאצילות היא סופא דכל דרגין וכדי שיומשך בה האור מבחי' כתר שהוא בחי' א"ק מח' הקדומה הוא ע"י ח"ע שהוא התורה כו' וע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא כו' וחוץ א"ת בניך אלא בוניך שנשי' שהם בניך דבחי' מלכות דאצי' שהרי ממנה לוקחה חלק הנשמה המתפשטת בגוף, הם ג"כ בוניך דבחי' מלכות דאצילות והארה שממנה המלובשת בגוף, היינו מצד

שרשן במח' הקדומה שעי"ז ותורה שם בישראל, והם העושים התורה וממשיכים הגילוי בבחי' חכמה עילאה ומחכמה עילאה במלכות דאצילות כו', ולכן בחינת בונין היינו דוקא ע"י עסק התורה וכדכתיב בחכמה יבנה בית, והיינו שכדי להיות ההמשכה מבחי' מח' הקדומה הנ"ל במל' דאצילות הוא ע"י התורה דייקא שהוא בחי' ח"ע כו'.

הג"ה (אבא יונק ממולא כו' ועמ"ש בד"ה באתי לגני. והנה ככל הדברים האלה מבואר ג"כ בזהר פ' ויחי זרמ"ה סע"א וע"ב תלת נשמתין אינון כו' חד נשמתא עילאה דלא אתפס כו' נשמתא אחרא נוקי כו' נשמתא אחרא היא נשמתהון דצדיקייא לתתא נשמתהון אתיין מאינון נשמתהון עילאין מנשמתא דנוק' ומנשמתא דכורא. ופי' שם בזהר הרקיע חד נשמתא עילאה הוא א"ס שבא"ק המתלבש בע"ס דאצי' ואיהו וגרמוהי חד ונשמה זו נק' נשמה לנשמה נשמתא אחרא הוא מל' דאצי' נשמה לבי"ע ונשמות הצדיקים כלולים מב' הנשמות הנזכר והיינו כנ"ל שיש בהם מבחי' נשמה לנשמה שמא"ק והוא בחי' מזליהו דנש"י, ויש בהם ג"כ מנשמתא שמבחי' מל' דאצי' שהיא נשמה לבי"ע וזהו הנשמה המתלבשת בגוף כו' וע"ד מש"ש בזהר ומינייהו אחידא גופא כו' ומש"ש והאי אתעטף כו' מוכן שהתחברות נשמתא עילאה דלא אתפס כו' במל' דאצילות והיינו ע"י התלבשותו באו"א והיינו כמבואר לעיל שזהו ע"י עסק התורה דמחור"ב נפקת ועמ"ש עוד מענין ב' בחי' הנ"ל שיש בהנשמה ע"פ כי תצא כו' וראית בשביה אשת יפת תואר כו') (ע"כ הג"ה).

וזהו ענין רעייתי יפתי רעייתי הוא ע"י עסק התורה לכו לחמו בלחמי כמו מזון עד"מ הוא מקשר ומחבר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כו', כך ע"י התורה נמשך התלבשות אור א"ס ב"ה בח"ע כו' (והיינו המשכת נשמתא עילאה שבוהר הנ"ל שיומשך בכל הע"ס דאצילות כנ"ל) וביאור ענין יפתי שהם המצות שנק' לברשים כענין יביאו לבוש מלכות כו', וזהו יפתי שעושה בחי' לבושים יפים כו' משא"כ בחי' אלביש שמים קדרות כו', וזה ענין הוא כי מבחי' כתר שהוא ארך אפיים מאריך אף כו' כי קמי' כחשיכה כאורה כו' א"כ גם החיצונים יוכלו לקבל יניקה, כי שממית בידים תתפש כו' וכענין שאמר אברהם לו ישמעאל יחי לפניך ועמ"ש סד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו הנ"ל ובפי' וישלח בד"ה ויאבק איש עמו ובפי' לך לך בד"ה אנכי מגן לך תע' בלק"ת ס"פ וישלח כי א"ק הוא ראשון המקבל שפע מא"ס והנה דע כי נשתלשל ממנו ניצוץ א' נחלק לב' מוח וקליפה כו' ע"ש) ולכן כדי שיומשך השפע רק לסטרא דקדושה ולא לחיצונים, זהו ע"י מעשה המצות שמהם נמשך בחי' לבוש מלכות שהיא המלבוש היפה שכשנמשך ע"י לבוש זה שממעשה המצות נמשך רק בסט' דקדושה כו' המקבלים עליהם עול מלכות שמים כו' וכמו הלבוש שמגין על האדם להצילן מהשרב והגשמים כך לבוש הנ"ל הוא המגין מיניקת החיצונים כו', ולכן אמרו רז"ל כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו אלא תו' וגי' לפי שע"י המצות דוקא נמשך לבוש הנ"ל משא"כ בתורה לבד הרי לפעמים נאמר אלביש שמים קדרות שמים אש ומים רצוא ושוב הוא בחי' תורה מימינו אש דת כו' ב"ש זב"ה כו' ולפעמים ח"ו יכול להיות מלובשים בקדרות יניקת

החיצונים מהמדות אש ומים חו"ג כענין אברהם שיצא ממנו כו', אבל ע"י מעשה המצות נעשה בחי' יפתי לבוש מל'.

הג"ה (ועיין בזהר פ' בלק דר"ד ע"ב ע"פ בקר אערך לך ואצפה כו' אתא דוד ואתקין האי בוצינא חופאה להאי בוקר דיוסף לאתחפאה בי' כו' כד"א ויצפיהו זהב טהור, והיינו שדוד תיקן בחי' מל' דאצילות לבוש וכיסוי להאי בקר דיוסף כו' ע"ש ונת' במ"א. וזהו ג"כ מ"ש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני פי' בי יומשך השפע מבחי' יוסף כי יהודה הוא ג"כ בחי' מל' והרי זהו דייקא הכלי והלבוש כו', ועמ"ש מזה ע"פ ויגש וע' עוד בזהר פ' אחרי דני"ח ע"ב גבי בגין כך לא יטע לחברא עת אחרא לגבי מלכא כו' בזאת יבא כו' וד"ל ודף ע"ד ע"ב גבי וכדין לבשו שמים קדרות ומק"מ שם ועיין בפרדס שכי"ה פ"ו ע"ש. וזהו ואתחנן אל ה' בעת ההיא ואתחנן הוא המשכה שע"י התורה כמ"ש במ"א והמשכה צ"ל בעת ההיא שהיא בחי' מל' כו' והוא בחי' המצות שעליהם נאמר ועת לכל חפץ כו' כמ"ש במ"א בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, ושם נת' ג"כ איך המשכה זו להיות מלך העולם נמשך ע"י המצות וכמשנ"ת בד"ה תקעו בחודש שופר כו' ע"ש. ויובן עוד ענין לבוש שעם היות הלבוש מעלים ומסתיר להיות בחי' עולם מלשון העלם כו', הנה שרשו במקום גבוה מאד וכענין שנת' במ"א בפ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת גבי ולהבין ענין חשמל זה כו', וגם בד"ה ענין לך לך גבי וידבר שלשת אלפים משל כו' ועוד נת' זה במ"א בפ' השמים כסאי כי בחי' יחידה שאין לה כלי היינו כתר שסובב ומקיף מראשו ועד רגלו ומבדיל בין אצ"ל לבריאה ונעשה פרגוד ומסך ור"ל ששרש הפרגוד והמסך שהוא הלבוש הנ"ל שרשו מבחי' יחידה וכתר, וזהו השמים כסאי כי שמים פי' ג"כ מקיפים ומהם נמשך הכסא כס א' לברש ומסך הנ"ל וע' בע"ח שער כסא הכבוד שהכסא נמשך מאורות המתנוצצים מכח"ב, וז"ש בתניא פרק ג"ב ומהו הלבוש כו' ע"ש שהלבוש שרשו גבוה יותר, ועוד יובן ענין זה ממ"ש בפ' חיי שדה בד"ה להבין ענין מה שאמרו רז"ל כו' גבי מש"ש והענין דכתיב ויבא משה בתוך הענן כו' כמ"כ תומ"צ כו' ועד"ז יובן ענין יפתי כו' וזהו יפית מבני אדם כו' שע"י קיום המצות כו' עושים לבושים יפים למלך מלכי המלכים הקב"ה, א"כ כביכול מה שיפית הוא מבני אדם, כן פי' הגאון החסיד ר' לוי יצחק מבארדיצוב והיינו מ"ש יפתי. ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שבלבושים אלו שממעשה המצות יש ג' בחי' ומדריגות, והנה מבואר במ"א שיניקת החיצונים הוא בב' אופנים מלמטה מחמת ריבוי הצמצומים וההסתר כו' ותב' ע"י אם תגביה כנשר כו' שרוצים לקבל מבחי' דקמי' כחשיכה כאורה כנ"ל. והנה התיקון לב' יניקות אלו הוא ע"י לבושים דמעשה המצות והנה התיקון לבחי' הא' פשוט הוא כשנמשך ע"י לבוש מל' דאצילות אין להם יניקה יתירה מלמטה, אך התיקון לבחי' הב' היינו כמש"ש שיש מדריגה עליונה בלבושים דמעשה המצות וע"ז נאמר ועשית בגדי קדש לאהרן שמשוה הוא הערשה אותם כו', וענין לבוש זה מבואר בפע"ח שער י"ב פ"ח כי ממדה ו' ואילך כו' מתלבש בשמנה בגדים כו', כי התיקון ו' מתלבש כו' ע"ש הביאו הרמ"ז בפ' אמור דפ"ח וע' מזה בזהר הרקיע בפ' משפטים בדצ"ה, ותיקון ו' היינו כי חפץ חסד הוא, ולכן ע"י לבושים אלו שמלבישים לבחי' כי

חפץ חסד הוא גורם שיומשך בחי' חסדו הוה רק לסטרא דקדושה ולא למקום שאינו ראי' כו' ונמצא שע"י לבושים דמעשה המצות נעשה תיקון גם לבחי' היניקה הב' ע"כ הג"ה.

אך להיות המשכת אור א"ס בחכמה עילאה ע"י התורה ולהמשיך ע"י מעשה המצות בחי' לבוש הנ"ל צריך להקדים בחי' קומי לך לעצמך דהיינו לבחי' הגשמה שלמעלה כו' והיינו ע"י ק"ש ותפלה. והנה הכתיב לכו בכף יוד כו' והענין כי הנה בחי' מחשבה הקדומה הוא בחי' ממוצע בין עצמות אור א"ס לנאצלים להיות כי מחה"ק היא בחי' מקיף וסובב כל ההשתלשלות וכולם יחד שע"י מח' זו הוא התהוותם כו' נמצא מח' זו הוא בחי' אור כללי הכולל כל פרטי ההשתלשלות. ובעצמות אור א"ס לא שייך כ"ז שאין שייך ח"ו לומר בו שהוא מקור וכלל שכולל חיות העולמות שהוא מרומם ונשגב מגדר העלמין לגמרי והי' יכול להיות ריבוי רבבות השתלשלות באופנים אחרים כו', וריבוי רבבות ספירות שלא ממהות הספיי הנאצלים כמ"ש ע"פ יביאו לבוש מל' ע"ש בד"ה להבין ההפרש כו' ועמ"ש בפ' בשלח סד"ה להבין ענין לחם משנה וגם אין שייך לומר באור א"ס שהוא מקיף וסובב כל עלמין כו' כנודע ולכן כדי שיתנו פרטי העולמו' מעצמות אור א"ס הוא ע"י בחי' מח' הקדומה שהוא בחי' התהוות אור כללי הכולל כל ההשתלשלות יחד כו' והרי הוא כלל של הפרטים כו' כי מח' הקדומה היינו בחי' א"ק והוא בחי' כתר דאבי"ע כמ"ש בע"ח שער מ"א פ"ד ומבואר יותר בשערי קדושה להרח"ו ח"ג שער א' וז"ל א"ק קוצו של יו"ד והוא הספירה העליונה מכולן ונק' כתר עכ"ל ולכן נק' מח' הקדומה בחי' הממוצע ע"ד שנת' באריכות שער מ"א פ"ג שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים ע"ש. והנה הממוצע יש בו מבחי' היותר תחתונה שבמאציל ומבחי' היותר עליונה שבנאצלים ועי"ן מתחבר אור המאציל בנאצלים וזהו ענין אות כו', והיינו כי הכי' הוא מספר עשרים דהיינו שיש בו ב"פ ע"ס א' בחי' תחתונה שבמאציל שנמשכה להיות בחי' כתר לנאצלים שכיון שנמשכה להיות גשמה לשרש האצילות ע"כ שייך לומר בה בחי' ע"ס וזהו הנק' ע"ס הגנוחות. משא"כ במאציל עצמו כנ"ל. והבי' ע"ס שרש הנאצלים וכמ"ש בע"ח שא"א שהוא שרש הנאצלים כולל כולם כו', וכמ"כ בבחי' עתיק שהוא בחי' תחתונה שבמאציל יש ע"ס כו'. וכללות שניהם הוא בחי' הכתר ולכן נק' כף. וגם עוד יש טעם למה נק' כף שהוא מלשון כף היד שנק' כן ע"ש שכופף אותה ונעשה כמו חלל באמצעו והיד מקפת וסובב את הדבר שבתוכה (וכמ"ש שמות ד' והי' למטה בכפו, בעודו בכפו יבלענה בישעי' סימן כ"ח) וכך בחי' מח' הקדומה מפני שמקפת כל ההשתלשלות דאבי"ע והם מוקפים ממנה לכן נק' כף, וזהו שנאמר ומתחת זרועות עולם דלכאורה אינו מובן איך שייך ענין זרועות מתחת העולם, אלא הענין שהוא בחי' סוכ"ע שהוא עד"מ זרוע וידו הכפופה שמקפת הדבר מכל צד כו', וזהו ג"כ פי' כתר לשון כותרת ולשון כתרזו את בנימין שהוא ענין הקף וסיבוב זהו ענין הכף וענין היו"ד הוא בחי' חכמה דאצילות ראשית הגילוי מבחי' כתר כו', וזהו קומי לך היינו שאומר לבחי' כנס"י מל' דאצילות קומי לך לשרשה העצמי והכתיב לכו היינו לבחי' כו' ויו"ד הנ"ל שהן שרשן כי ישראל עלו במח' כו'.

(הג"ה) זהו מראש מקדם נסוכה מראש היינו ח"ע כי ראשית חכמה ומקדם היינו מחשבה הקדומה וי"ל שהן ב' מקיפים חי' יחידה. ועפ"י י"ל פי' זה יתנו כו' מחצית השקל בשקל הקדש עשדים גרה השקל. כי שקל הקדש היינו מה שקדש העליון נמשך בבחי' משקל עד"מ שהוא ע"י צמצום ומקום פנוי ואח"כ נמשך רק קו הארה כו' והיינו כדי שיהי' מקור להתהוות סוכ"ע וממכ"ע וכללות שקל הקדש זה הוא עשרים היינו בחי' כף ב"פ ע"ס כנ"ל. והנה כתיב אחר וקדם צרתני ותשת עלי כפכה. ואיתא בזהר הרקיע בפ"י הספ"ד פ"ה כפכה כף שלך ור"ל בחי' כף הג"ל שהוא בחי' מחשבה הקדומה שממש שרש הגשמה כו'. אך הגשמה יש בה אחר וקדם שהרצון נק' אחר לגבי בחי' התענוג אהב' בתענוגים וכמ"ש בד"ה ואהי' אצלו אמון כו'. ושרש דשרש ב' בחי' האלו מב' בחי' ע"ס שבכף הנ"ל שהן ג"כ רצון העליון ומקור התענוגים כו' והנה בחי' אהבה בתענוגים לא כל אדם זוכה לזה וכמ"ש בתניא פרק י"ד כו' אבל בחי' האהבה והרצון לה' זהו חובה על הכל וכמ"ש בפי' כי תשא ע"פ זה יתנו ובאגה"ק ע"פ מה יפית ומה נעמת כו' וזהו זה יתנו כו' מחצית השקל. וברע"מ ר"פ תשא דמחצית השקל הוא י' והיינו כמ"ש בתניא פי"ח שוהו בחי' החכ' שבנפש כו' ע"ש. ע"כ הג"ה).

והנה ענין קומי לכי היינו ע"י התפלה שנק' סולם כו' וראשו מגיע השמימה לבחי' כף הג"ל סוכ"ע והענין כי התפילה יש בה מהארת בחי' שבת. והנה בשבת יש באדם נשמה יתירה וענין הגשמה יתירה היינו כי בשבת הוא עליות המל' עד שבמנחה דשבת הוא במקום אבא ממש ונמשך לה שם מבחי' כתר כו' והיינו בחי' סוכ"ע ומחשבה הקדומה ומשם נמשך נשמה יתירה לכל נש"י שבגוף היינו שמאיר בהן בחי' שרשן שבמח' הקדומה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקהל משה את כל עדת בני כו' ע"ש) וזהו ענין קומי לכי לבחי' כף יו"ד ח"ע וכתר כו' וז"ש בפע"ח שער השבת פרק כ"ג בפ"י כי מאתך היא מנוחתם מאת ד' שהוא הכתר משם מנוחתם עתה כו' והנה האהבה מבחי' גילוי זה דבשבת נמשך ג"כ בכל יום בשעת התפלה כו' כנ"ל. וזהו שעל התפילה נאמר קומי לכי ועי"ו אח"כ תהי' רעיתי יפתי להמשיך האור מלמעלה למטה ע"י תומ"צ כו' וכמ"ש ל. ועמ"ש סד"ה ויקהל משה הנ"ל שזהו ענין שאמר משרע"ה לישראל תחלה שמירת שבת ואח"כ מעשה המשכן שזהו כמ"ש כאן בענין קומי לכי ואז אח"כ בחי' רעיתי יפתי כו'. והנה זה הפסוק נא' על יציאת מצרים. לפי שאז הי' גילוי אור בכנס"י כמ"ש וה' הולך לפניהם בעמוד ענן יומם ובעמוד אש לילה וכמ"ש בזהר פ' בלק דקצ"א ע"ב וה' זקיף טעמא לעילא כו' ועי"ו היו יכולים להיות בבחי' קומי לך ועמ"ש מענין זה ג"כ בפ' בשלח סד"ה וה' הולך לפניהם וזהו כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף כו' אבל בגלות אין כח לכנס"י לעלות בבחי' קומי לך לשרשה העצמי מחמת שירדה בסתר המדריגה כו' ונק' סוכת דוד הנפלת (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימוש מענין זה) הנה לזה הוא אומר עצה לאופן עליותה גם בהיותה בסתר המדריגה והוא ע"י הראיני את מראיך שישים אל לבו איך שההסתר הוא כדי להיות בחי' או"ח שנמשך דוקא מחמת ההסתר כו'. שבחי' או"ח הוא תוקף האהבה יותר מבחי' קומי לך. וע"ד בע"ת שבמקום שבע"ת עומדים אין צדיקים גמורים כו' ופענין

מִיֵּשׁ ע"פ ואני אראה בשונאי ע"ש היטב בענין שהתפלל דוד כן בקדש כו', ומה נמשך כי קולך ערב קולך הוא התורה שהוא המשכת אור א"ס מלמעלה למטה בענין רעיתי, אך מחמת הירידה בסתר המדרגה שע"ז נעשה בחי' או"ח הנ"ל יומשך שיהי' ההמשכה ע"י התורה מבחי' עליונה יותר מבחי' ההמשכה שע"י קומי לך רעיתי כו' ועמ"ש כה"ג סד"ה לסוסתי שלפי שבגלות הירידה יותר למטה ביומין דחול ע"י מרכבה דסוסים שנזכר בזכרי' ע"ז העלי' יותר שהסוס רץ למעלה מעלה כו' ע"ש) וזהו ענין כי קולך ערב דהנה רעיתי היינו ישראל מפרנסין שהתו' נק' מזון לכו לחמו בלחמי, אך פי' כי קולך ערב היינו עד"מ המזון שיש בו עריבות שע"ז אמרו רוחא לבסומי שכיח (במגילה ד"ז ע"ב ובעירובין דפ"ב ע"ב) נמצא המאכל שיש בו עריבות ומתיקות יש בו מעלה יתירה כו' ועד"ז ענין התורה שנק' לחם, אך כשנמשך בה גילוי תענוג עליון ממקור התענוגים וכמ"ש אני תורתך שעשעתי אז נק' קולך ערב שהמזון הזה עד"מ הוא במעלה עליונה יותר כו' וכן ומראך נאווה הם המצות שע"י התשובה נעשה המע"ט ומאירים יותר כו' (ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה וכל העם רואים כו', ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שיש כמה מדריגות בענין הלבושים שממעשה המצות, ולכן ע"י הראיני את מראיך נמשך שיהי' הלבושים הנעשים ממעשה המצות שהוא בחי' יפתי מבחי' היותר עליונות כו'.

שנת תקצ"ה חגה"ש

חֻבְרוֹת אֵשֶׁה אֶל אַחֻתָּה כַּנְפֵיהֶם כו' בשתיים מכסות את גויותיהנה כו', ולהבין לשון אשה במרכבה אך דהנה כתי' ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתי' שהם שני לחמי תודה שהן שני לוחות אבן, ומלמטה למעלה צריך להיות סולת כו' ומקודם לזה כתיב וספרתם לכם שבע שבתות תמימות תהיינה דוקא, ולהבין זה הנה כתיב לכו לחמו בלחמי, וענין לחמו לשון רבים שיש ס' רבוא פירותים לס' ריבוא נשמות ישראל ופירושא דקרא הם פרד"ס ואפי' פי' המילות הוא תושבע"פ דעת התורה בשכל האדם כ"א לפי מדרגתו ולכן נק' לשון רבים שיש לכ"א חלק בפני עצמו והוא רה"ר ותורה שבכתב נק' לחמי לשון יחיד, דהנה עיקר תורה שבכתב הוא הכתיבה תמונת אותיות כפי התמונה כן הוא דמיונה למעלה, אבל השגות שכל האדם אין בהם כלל כי הם למעלה מן השכל כו' חכים ולא בחכמה ידיעה ולכן נק' תורה שבכתב ולכן מברך ע"ה בעלייתו נותן התורה ולא הוי ברכה לבטלה באמרו ונתן לנו את תורתו כו', ולכן דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן בעל פה כי באמת א"א להביאם בשכל ודעת וכן הדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאומרן בכתב כי הם הדעת והכתיבה למעלה כו' זהו כוונת הפסוק ליתן עצה לאדם איך לילך ולהתחיל בעבודת ה' היינו מתחלה לכו שצריך לילך מביתו כו' ואף מגופו ועצמותו הן הנאת ענייני עוה"ז וכל כיוצא כו' ולשום שכלו דק בתורה שלא ישאר משכלו כלל אפי' מעט בעניני עוה"ז וכל כיוצא בזה ובעניני עוה"ז ישים רק מעט משכלו ולא כל שכלו ח"ו ולפי' יתעלה במחשבה ישראל עלו במחשבה

כאריא לפי מדריגתו, ולכן אנו רואים שלעיתים ע"ה מצליח בדרכיו יותר מפני שהוא אינו משים שכלו בעניני עוה"ז לפי שאין לו שכל, אבל מי שיש לו שכל ומשים כל שכלו בעניני עוה"ז והס"א ע"כ אינו מצליח רק ישים כל שכלו בדעת התורה לפי מדרגתו הן פשט או רמז כו' וזהו לחמו לשון רבים אבל זה אפשר שיש בכמה אנשים שפוסקי' מעניניהם ללמוד בכדי להיות למדן או איש כו' הודיע הכתוב שאין זה עיקר והתכלית רק דלחמי לשון יחיד היינו עלי' אחרת עד הוי' כו' ולא נשאר רה"ר רק למהוי אב"א כי בחי' אני הוי' לא שניתי בין קודם בריאת העולם שהי' הוא לבדו ואין עוד בין עכשיו כמו"כ כולא קמי' כלא חשיב ובטל ממש כאין נגדו כמשל מויהרא דשמשא שבמקום שנראה גוף אור השמש מויהרא בטל במציאות ואינו נראה כלל רק בהתפשטות למטה מרחוק אנו רואים אותה לדבר בפני עצמה אבל למעלה אינו נראה כלל כן כל העולמות אורות עליונים בטלים ממש במציאותם לגמרי נגד השמש הוי' ב"ה כי שמש ומגן הוי' אלקים פי' ממנו הכל ובו כלולים הכל, והנה הכלי של השמש הוי' ב"ה היא התורה שבכתב כ"ד ספרים וזהו ושמתי כדכד שמשותיך ואמרו להוי כדין וכדין כו' שהם ב' תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה כלים להשמש ומגן וזהו שמשותיך לשון רבים, וזהו עיקר הלימוד הנקרא לשמה להעלותה ובוה יתעלו כל הנשמות והניצוצות של כל ישראל כי בהתאחדותם כב"י שפע וברכה להעולמו' כו' ולזה יהי' כוונת כל ישראל בעסקם בתורה ולא להיות רק לעצמו בחי' בפ"ע כי אז חורב מכל כדכתי' חרב אל הבדים הם ת"ח כו' בד בבד שכל אחד רשות חולקת לעצמה ואינו באפשרי לשרות עליו אור ה' רק כשהוא בהתחברות עם כלל ישראל כאיש אחד חברים אז קדושת התו' מתברר להיות כולם חברים אבל בלא חיבור נקי ע"ה בודאי כשהוא בד בבד כו' כי באמת כולא קמי' כלא חשיב ותורתו ועבודתו בדעת ובשכלו כאין נחשבו כו' כי באמת העיקר הוא האמונה למעלה מן השכל הנקי צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה' לו אמו ביום חתונתו זו מ"ת כי בקבלת התורה הי' יחוד תורה שבכתב ותורה שבע"פ אשת חיל עטרת בעלה אפי' על בעלה דוקא הוא בחי' טובב כעטרה המקפת את הראש והנה להיות העיקר כי שניים מקרא וא' תרגום פירושא דקרא כו', ומי שעוסק בתורה בד בבד א"א למשרי עליו רוא דאחד כגוונא דילי' למהוי אחד באחד דוקא פי' בהתאחדות והתחברות כללות נשמות ישראל הנקי' כנס"י או געשה מרכבה וגילוי למהוי אחד באחד וזהו ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך דוקא כי א"א להיות שורה אור הפנים כ"א היות כולנו כאחד, וזהו כולך יפה רעיתי ומום אין בך כו' לבבתי אחותי כלה וזהו ישקני מנשיקות פיהו נשיקין כפולה תורה שבכתב ותורה שבע"פ ב' עליות, והנה התחברות כל אחד מישראל בכלל כללות ישראל א"א כ"א בזה האופן שידע מקומו שהוא במדריגה התחתונה עד מאד שאין מדרגה פחותה ממנו וחבירו הוא בודאי למעלה ממנו במדריגה ובוה יתאחדו כחאד ויתכללו כ"א עם הכלל כו', למהוי אב"א יחוד קודב"ה ושכינתו' קודב"ה נקי' למעלה מן השכל שהוא מובדל מהשגת אדם ושכינתו' הוא השוכן בתוך ב"י כ"א לפי שכלו שהוא הרעת וההשגה בתורה כו' והנה בא"י ממילא מרכבה כו' כי נקי' ארץ עילאה אלא אף מי שהוא בחי'ל היינו רק רחוק מהאמת מ"מ יעסוק בתורה ועבודה ואף שבאמת קשה איך אפשר ללמד

כשהאדם יודע בעצמו שפלותו ומכיר את מקומו השפל, וגם שהאמת הוא כן ואיך יכול להיות שיהי' הוי' שורה עליו שמש ומגן כו' למהוי אחד באחד בתוכו ממש שה למעלה אצלו כו' והתירוץ לזה שבאמת צריך להיות מתחלה קדם קבלת התורה שהוא חג השבועות וצריך כל אדם להקדים ספירת העומר וספרתם לכם כו' שבע יסבתות תמימות דוקא פי' הענין שבשבועות הוי' קבלת התורה באחדות גדול כדכתי' ויחן שם ישראל נגד ההר שלא מצינו כן בכל החניות בלשון יחיד (אבל העם מלשון עוממות שלא היו באחדות כ"כ כדכתי' ויחדר כל העם אשר במחנה) וזהו כולנו כאחד כי באור פניך כו' שנתנית התורה הוי' בסיבת היות כולנו כאחד ואו יהי' הקדב"ה ממש בתוכם אב"א, אבל מתחלה א"א לבוא לזה להיות בתוכו ממש רק וספרתם לכם דוקא שממשיכי' להיות הוא ית' א"ס ולגדולתו אין חקר שורה בגוף דהיינו ספירות ואורות העליונים בבחי' או"מ עליו ששובב בעיגול ויכול להיות אף למטה במדריגה תחתונה מאד אבל האדם הוא באמת למטה ואינו למעלה אצלו כלל, ואחר כך על ידי השפלות והתאחדות בהכלל נכלל ועולה למעלה מעלה, וזה ממושבותיכם תביאו לחם תנופה להניף עד למעלה, פי' באשה קראו מושב נשים דעתן קלות, כו' וישב ה' מלך לעולם תפילין של יד מירשב שהיא עלמא דנקי' פי' שאם האדם שפל בדעתו או תביאו לחם ואז חמץ תאפינה י"ב לחמי תודה שני לחות הברית תושב"כ ותורה שבע"פ תנופה למעלה להיות אב"א ולהשיג האח' כו' ולהיות הוי' אד' אחד כו' והנה הסיבה המגביה למעלה להיות מרכבה לאחד האמיתי הוא חוברות אשה אל אחותה כנפיהן המגביהם בהתחברות נשמתן של כל ישראל אשה אל אחותה אי כנפיהן כי ד' פנים להנה ודמות אדם עליו מלמעלה כו' וזהו בזכות המשניות גליות מתכנסות שהוא תושבע"פ דייקא להיות עלו במחשבה תחלה ואז נעשה מחכ' חוברות אשה אל אחותה כנפיהן למעלה להגביה למעלה עוד עלי' אחרת למהוי אב"א.

ביאור על התורה הנ"ל

לבאר הדברים ע"פ חוברות כו' בכנפיהן כו', הנה ביאור ענין לכו לחמו בלחמי
 תורה שבע"פ נקי' לחמו לשון רבים ותורה שבכתב נקי' לחמי לשון יחיד, היינו כדפי' באגה"ק ע"פ והמשכילים יזהירו כמ"ש ברע"מ ואילנא דטו"ר דאיתו איסור והיתר שהמל' מתלבשת בק"ג לברר עה"ד טו"ר כו' וע' במ"ש גם על הזור ברשאשית דכ"ז ע"ב משנה אתתא דהזוא נער כו' ע"ש והנה כמו"כ נקי' תורה שבעל פה לחמו לשון רבים משום שמתלבשת בק"ג לברר ניצוצים מבחי' רה"ר טורי דפרודא וזהו בשדה דא ברייתא וזהו ורב להושיע כל רב מבבל וכל רבי מארץ ישראל, פי' כי א"י היא מל' דאצילות אבל בכל וחז"ל היא מל' דיצירה ששם עה"ד טו"ר רה"ר טורי דפרודא אלא שנתלבשו שם תורה שבעל פה להיות ורב להושיע לברר הניצוצים ולהעלותן ולכן אמר שם

בוהר ובגיד אתקבר משה לבר מארעא קדישא כו' הוא התלבשות חכמה עילאה בתורה שבע"פ ולפי שהתורה שבע"פ מתלבשת בבחי' רה"ד לכך ברכה שניה דיוצר האדם חותם בברוך שצ"ל בחי' חותם שלא להיות בבחי' יש שא"כ לא יברך כלום, וזהו ענין לכו לחמו בלחמי לכו דוקא להתפשט מלבושי הגוף ונפש הבהמית וכמ"ש בפ' בהר ע"פ כי תבואו אל הארץ פי' מאמר רז"ל בא לכאן ותלמדו בידו שצריך להיות בחי' בא לכאן היינו לעורר את האה' בתפלה ומס"ב בביטול אליו ית' ואז ותלמדו בידו שצריך להיות הרבה עבודות עד שיהי' הלימוד בחי' לחמו שהרי א' ובשדה דא ברייתא, וכמו בעבודת השדה יש ד' עבודות זריעה טחינה לישה ואפי' כך יש בחי' אלו בעבודת השדה דא ברייתא וזהו לכו דוקא ואזי כי תבואו אל הארץ להיות בא לכאן ותלמדו בידו וזהו לכו לחמו ועי"ז אח"כ בלחמי לשון יחיד היינו עליה אחרת למהוי אחד באחד והוא כענין יחוד מ"ן ומ"ד כי ההלכות נק' עלמות אין מספר עלמות לשון בתולות ואיש לא ידעה שלא נמשך בהם עדין בחי' המשכת מ"ד מחכמה עילאה והמשכות מ"ד זהו בלחמי כי לחם גימ' מזלא הוא ענין הכל תלוי במזל אפי' ס"ת בהיכל כו' ונק' לחמי ביו"ד בחי' חכמה עילאה שמחבר וממשיך התלבשות א"ס ב"ה באצילות כמו הלחם שמחבר הנשמה עם הגוף והוא יחוי"ע ולהיות גילוי זה ביחוד זהו לחמו בלחמי וזהו ענין כדכד כ"ד ספרי' דתושב"כ וכ"ד תורה שבעל פה הם כלים לשמשותיך בחי' שמש ומגן הוי' ואלקים פי' שמש ומגן הם יחודא עילאה ויחוד"ת והם נמשכים בב' בחי' כד היינו כ"ד אותיות דשמע ישראל ובשכמל"ו כמ"ש בלק"ת בישעי' וע"ש כד הוא שליש מע"ב והוא הנוכר בפע"ח הכתר חציו כו' וחציו אל הנק' מפני שכ"ד שליש ע"ב הוא כלי לבחי' הכתר ויש ב' בחי' כד היינו כתר דו"א זהו בחי' תושב"כ כ"ד ספרי' דאורייתא שהיא המשכה מלמעלה למטה ע"י האותיות שהם המשכות, וזהו לשון מקרא כל הקורא בתורה כאילו קורא בשמותיו של הקדב"ה שקורא וממשיך כו' ובחי' כתר דנק' זהו כ"ד ה"ב בחי' תורה שבעל פה שהיא מלמטה למעלה שעיקר תושבע"פ להשיג בחי' עיון והעלאה ממטה למעלה אלא כשהוא בחי' מגן שמתלבש בהסתר העולם בענינים גשמי' ויחוד וחיבור תורה שבכ' ותושבע"פ זהו כדכד ב"פ כדין וכדין כו' (וזהו לשמש שם אוהל בהם כו' והוא כחתן יוצא מחופתו כו', המשכה זו מבחי' שמש ובחי' מגן הוא ע"י חזפתו סוכ"ע כתר תורה ב"פ כ"ד בחי' חופה ממטה למעלה ומלמעלה למטה כמ"ש בפ' כי על כל כבוד חופה פי' מלמטה למעלה בחי' בכל מאדך ועי"ז מלמעלה למטה יוצא מחופתו כו') וזהו עיקר הלימוד הנק' לשמה להעלותה פי' לשמה לשם יוצא עצמה להעלותה ולקשר בחי' תושבע"פ בתושב"כ וגם לקשר אורייתא בקדב"ה שזהו פי' יוצא מחופתו דוקא הקדב"ה יושב ועוסק בתורה כמ"ש קול דהי כו' מדלג כו' מלמעלה מסדר השתלשלות וע"י יחוד זה יתעלו ג"כ כל הנשמות ויהי' שפע וברכה בכל העולמות וכדי להמשיך בחי' התקשרות ויחוד זה צריך להיות מלמטה ג"כ כולנו כאחד כמ"ש במ"א ע"פ וקבל היהודים ועל פסוק ויקהל משה וענין קדושת הרגל מחברם ע"ד שאומרים ברגלים והשיאנו ונשואין היינו ע"י חופה גילוי בחי' סוכ"ע סתימו דכל סתימין מחבר חתן חכמה עילאה וכלה תורה שבע"פ כי המקיף למעלה משניהם וע"ד עושה שלום במרומיו כו' מים האש כו' מצד הביטול וכך בחי' זו מחבר כל הנשמות להיות

כולם חברים ולכן נק' רגלים שמחבר הרגל והראש יחד כי לגבי המקיף כולם
 שוים וצ"ל כל אדם בחי' רגל ונפשי כעפר לכל תהי' ואז כולם חברים משא"כ
 כשהוא בחי' יש כו' והנה בהתחברות כללות נש"י להיות כולנו כאחד נמשך
 ומאיר בהם הארה עצומה מבחי' הכולל כל ההשתלשלות שנק' אור כללי ונק'
 כל ישראל ששם מושרשים מקור נשמות ישראל כמ"ש בעבר הנהר ישבו אבותיכם
 כו' למעלה מהשתלשלות הפרטי' ועי"ז ממשיכים מבחי' אור א"ס ב"ה ממש
 וכמ"ש כה' אלקינו בכל קראינו אליו וארז"ל כאן לציבור פי' כי אליו ולא
 למדותיו שגילוי זה בעשי"ת שובה ישראל כו' אמרו אליו כל תשא עון שהוא
 ית' נק' כל שכולל הכל ובציבור ע"י התכללות בחי' בכל קראינו ממשיכים
 תמיד מבחי' זו אליו ולא למדותיו, לכן ע"י התחברות הנ"ל כל ישראל חברים
 ברגל כולנו כאחד אזי ברכנו מבחי' פנימיותו ית', זהו שנאמר לחם תנופה
 שמניפים ומגביהים שתי הלחם שהם תושבי"כ ותושבע"פ, ופי' תנופה והגבהה
 זו היינו כי משה רבינו ע"ה זכה לתורה אודייתא מחכמה נפקת ועכ"ז כתי' בי'
 ופני לא יראו כי חכמה נק' בחי' עשיה לגבי א"ס ב"ה זהו וחכם באחד ישבחה
 שהוא רק בחי' אחוריים וזהו וראית את אחורי וזהו יערוף כמטר כו' והיינו
 שמקבל בחי' מולא טיפין טיפין כו' אבל שיהי' גילוי באור פניך כי רציתם בחי'
 רצון העליון שלמעלה מהחכמה זהו גילוי פנימי' והוא בחי' הכולל הכול, וזהו
 ענין יוצא מחופתו כו' וגילוי זה הוא ע"י שמלמטה יש התחברות והתכללות
 וזהו ענין חוברות כו' בכנפיהן חוברות דוקא (ועמ"ש בד"ה מים רבים גבי
 רבקה לשון רבקות כו' ועי"ז ותרד העינה ותמלא כדה כו' ע"ש) וענין מ"ש
 אשה אל אחותה יובן עפ"י מ"ש ממושבתיכם תביאו לחם תנופה, דהנה בחי'
 ק"ש נק' ישיבה והוא העיקר בתפלה להיות מס"ב באחד ושתיים שלפניה אינן
 אלא הכנה וכן ש"ע שאח"כ ותדע שתורתן אומנתן מפסיקין לק"ש ואין מפסיקין
 לתפלה כי העיקר הוא בחי' מס"ב וביטול היש להיות כי עצמותו ית' מרומם
 ונעלה מעלה מעלה מכל ההשתלשלות דעולמות וכמ"ש בודא קדושי' ישתבח
 שכל בחי' קדושי' שהם בחי' חכמה ויש כמה בחי' חכמה כו' וזהו יהללך סלה
 וכל זה רק מבחי' ישתבח שמך ונק' אור בלשון הזהר וזו בגמרא שאינן
 ממהות עצם המאור כלל והם ג"כ בחי' בריאה יש מאין לגבי א"ס כנודע ענין
 אדם דבריאה כו' והנה בכל יום צריך להיות נמשך אור חדש מן המאציל
 ונמשך בכתר וחכמה כמ"ש בפע"ח שאין יום זה כיום אתמול וממשיכי' אור חדש
 ע"י התפילה והיינו ע"י מס"ב דוקא וכמ"ש צחוק עשה לי אלקים דוקא היינו ע"י
 ביטול היש נמשך בחי' צחוק ותענוג למעל' ונמשך תענוג העליון להתלבש בכתר
 וחכמה כו' נמצא הצחוק ותענוג העליון נמשך דוקא ע"י ביטול היש ומס"ב,
 דהיינו דוקא ע"י ביטול היש הגשמי וכמ"ש ב' ההי"מ ני"ע המשל מלב מלכים
 אין חקר שטרוד בענינים הגדולים וכשרוצים להמשיכו שיפנה לבקשת ההדיוט
 הוא ע"י שמביאין לבנו הקטן ומשתעשע בו או שמביאים דבר חידוש כמו
 צפור המדברת כי כלום חסר מבית המלך ואין כל דבר חשוב נגדו למאומה
 רק שמצד החידוש יתפעל שהצפור מדבר כו' (וכן תנועות בנו הקטן הגם
 שהגדול יש לו חכמה יותר כו' אלא שאין זה חידוש שהרי הוא גדול משא"כ
 בקטן כו') כמ"כ כתי' ממושבתיכם תביאו מושבותיכם היינו בי"ע שנק' עלמא
 דנוק' שמקבלים מבחי' המל' והם נעשים בחי' יש ודבר נפרד הם דוקא

נעשים בחי' מ"ן ועי"ז יעורר מ"ד מבחי' אצי' שהיא אלקות דאיהו וחייהו חד (וג"כ מעצמות א"ס ב"ה והיינו מצד החידוש שהיש הגשמי יתבטל כו' ולכן עיקר בחי' ק"ש שהוא בחי' ממשבותיכם כו' עי"ז נמשך אור חדש בכתר וחכמה כו' כי הנה לגבי א"ס ב"ה אפי' אצילות נק' עשיה וגם א"ק נק' אדם דבריאה ברא קדושי' א"כ אין כל דבר חשוב נגדו למאומה ושוה אצלו בי"ע ממש עם אצי' וא"ק שהרי גם א"ק נקרא בריאה יש מאין רק איוו דבר חדש והיינו העלאת מ"ן מבי"ע ממש שהם יש ממש ושיהי' ביטול היש זהו העלאת מ"ן וזה ענין מנחה דבר חידוש) ולכן עי"ז תביאו לחם תנופה להמשיך האור חדש בתורה וזהו ענין שתי הלחם ע"ג שתי הכבשים מעלה ומוריד כל העלאה והמשכה, ח"ש חוברות אשה כו' באשה קראו מושב שהיא בחי' מרכבה דבי"ע שבחי' זו דוקא הוא העלאת מ"ן כנ"ל (ח"ש אשה מזרעת תחלה יולדת וזכר שהעלאת מ"ן וחימום הנקבה גורם להזריע וזרע הזכר) וזהו והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו שבחי' צחוק ותענוג הנ"ל נמשך ע"י בחי' רבקה מלשון רבקה של שלש בקר והיא בחי' המרכבה ורבקה וחובר הוא ענין חוברות כו' ועמ"ש במ"א בענין לחם משנה דשבת ומשם יובן עוד בענין שתי הלחם כו' וגם בענין חוברות כו' ע"ש ועמ"ש במ"א ע"פ שנייד כעדר הרהלים כו' שמבחי' ג' עדרים דיעקב נעשה עדר א' כשעלו מן הרחצה כו' וזהו מתאימות כו' וכמא' פרלם כא' עונים כו' וזהו ג"כ ענין חוברות כו'.

כמראה הקשת כו'. בזהר ח"א דקי"ז ע"א ככלה דמתקשטא וכ"ה בס' עה"ק ח"ד ספי"ט הקשת קשוטי כלה וכ"מ בזהר ויחי רי"ז א' קשת בת זוגו וכ"מ לכאורה די"ח ע"ב קשת רוח דחנה ותקש בלדתה ועוד דגווי' לכאורה במל' כמ"ש במ"א ע"פ והם יקחו את הכסף ואת הזהב וצ"ע בפרדס ש"י, אכן בס' הדרת מלך מ"ט א' פי' קשת ביסוד וכ"מ בזהר ע"ב א' וכ"כ הפרדס ערך קשת, וכ"מ מותשב באיתן קשתו דיוסף צדיק יסוד עולם, גם מקשת וחיצי' דיהונתן יסוד לדוד מל' ע' לקו"ת שם, ואמנם ענין תרגום בקשתי בבעותא תפלה במל', והענין יובן ע"פ מ"ש המגיד מראשית תקס"ט ענין היחוד שנמצא בספי' ת"ת ומל' כי בחי' ת"ת כלול מג' גווי' ע"כ הוא פאר ועמ"ש ע"פ אשת יפ"ת ר"ם תצא ומחמת היות בו התכללות לכן יש בו השראת אור א"ס והגורא וזהו היחוד להיות גילוי במל' והעלאת המל' ג"כ מבחי' ת"ת שבה בירורי נוגה נעשה מזה קישוטי כלה וגם טפת אודם כו' וזהו ענין ג' גווי' הקשת מראה הנוגה שנתברר ועולה בהעלא' מ"ן עם בחי' מל' ובעבודה היינו אהוי"ר וממצע ע' בענין שיר משזלש ובענין גאו' לחייד בתורים, וזהו שהקשת נראה בענן הסתר דנוגה ונעשה מחמת הכאת חום השמש כי גם הא"ת וברור נוגה נעשה ע"י אתעדל"ע האיש דרכו לכבש, וזהו קשת דא"ח היינו ג"כ ובבעותא מחמת שמשך הקשת בחי' הצעקה מחמת הריחוק כו' והא"ח מגיע מאד למעלה כמ"ש וימררוהו ואזי ותשב באיתן קשתו איתן האורחי כמ"ש במ"א, אמנם כמו"כ

יש קשת דאורי ההשפעה מיסוד יורה כחץ ושלשת החיצוי דיהונתן ג"ח המגולים ע' בזהר ר"פ וירא ולקרות ר"פ נח, וג"כ התכללות מג' בחי' כנ"ל בענין ת"ת אך השפעת הת"ת ע"י היסוד, ולכן כל המסתכל בקשת דאורי לו כו' כי הוא ברית דכורא או דנוק' והבן, ולכן קשת לי נקבה כמ"ש היתה וראיתה וגם לשון זכר כמ"ש (שמואל א' כ"ב) קשת יהונתן לא נסוג אחור, ולהיות כי א"ח הולך ומתרחב ואחזעט"ב ע"כ כמראה הקשת שממטה למעלה אשר יהי' בענין מצד בירורי נוגה שם דוקא דמות כבוד ה' שזהו גבוה יותר מקשת דאורי יסוד צ"ע, וכמ"ש עד דוד הגדיל ולכן אמר דוד במות יהונתן ללמד לבני יהודה קשת שהוא בחי' קשת דמל' בחי' הודי משא"כ קשת יהונתן מבחי' דכורא כנדוע ההפרש בין מלכי ישראל, וז"ש הלא היא לי נקבה כתובה על ספר הישר יהודה אתה כו' דאחזעט"ב וכמ"ש ג"כ ההפרש בין חרבי ק"ש לקשתי שמ"ע בחי' הודי' תמן קאתי מלכא, וז"ש דהע"ה ונחתה קשת נחושה ורועותי על שמנה נאות חלל בפעם א', חנה קשת ר"ת תקיעה שברים תרועה כמ"ש הפרדס שם, הענין דהם ג"כ ג' גווני הקשת חג"ת תקיעה מסט' דאברהם כמ"ש בזהר כו' ויש בזה ג"כ ב' בחי' קשת שמלמעלה למטה קול השופר דמ"ת כלול מאד"מ ג' גוויני הנ"ל אמנם שופר דר"ה ממטה למעלה מעורר למעלה יותר להיות סליח' עוונות אף שאינו ע"פ התורה, וזהו והי' בענני ענן על הארץ מל' דאצ"י והענן בחי' דינא קשיא יום א' דר"ה ונראתה הקשת דתקיעות הנ"ל, וראיתי כו' ביני ובין כו' בין מדה"ד שלמעלה דינא קשיא פחד יצחק יום א' דר"ה ובין מדה"ד שלמטה יום ב' דר"ה דינא רפיא, וז"ש חנה קשת רוח אנכי ויין ושכר כו' כי ההתפעלות מיין מורגש בחי' חרב מקרוב אתכפיא, אבל קשת מצד הריחוק, ורחל ותקש בלדת בנימין צדיק תחתון א"ח הפך גלוי ולידה, וצ"ל מ"ש נראתה הקשת בימין כו', הענין דכשיש צדיק גדול בדרך א"כ הוא עושה היחוד חזי במאי ברא אתינא לגבך רשבי' אנא סימנא בעלמא בחי' ציון התקשרות יסוד דנוק' ביסוד דכורא, וזהו ואד יעלה, משא"כ בדליכא אתעדל"ת נשמו מסילות כו' א"כ רק אתדל"ע מצד עצם זהו הקשת שעם היותו גוויני דמל' הלא נודע רק ע"י הכאת השמש, וזהו והי' בענני ענן דינא קשיא ולא א"ד אתעדל"ת, מ"מ למעני אעשה ונראתה הקשת כו', וז"ש הזהר כשיהי' קשת בגוויני נהירין או יבא משיח בבי"א, ע' תי"י דקל"ד מענין זה איך תשר"ת ג' אבות ותיקון לג' תפילות דכל יום וכמ"ש שבכל תפלה יש ג' מיני פסוק אהוי"ר דחמנות ג' גוויני קשת אך בר"ה הם ג' גוויני בקול שגבוה מדיבור, וענין הרשעים ידרכון קשת (תהלים י"א) ע' זהר ח"ג קצ"ט ב' וי"ל דהיינו לה"ר דאומר כאן והורג בסוריא כקשת מרחוק והוא נגד קשת דקדושה אותיות דתפלה שג"כ מרחוק כנזכר בדרוש בחרבי ובקשתי קשת בע"ח שער מ"ד ע"פ בחרבי ובקשתי משקיע, בליט', קשת רוח ויין לא שתיתי ההתפעלות מיין מורגש כענין בחרבי.

בעז"ה

תורת ה' תמימה משיבת נפש וגו'. עמ"ש לקמן אות ט"ו בשם הרבות פ' נשא פ"ב שפסוקים אלו הם כנגד ששה סדרי משנה המקבלים מן חמשה חומשי תורה. והנה לעיל מיני' כתוב לשמש שם אוהל בהם ואח"כ נאמר תורת ה' תמימה שהתורה היא לעילא מן שמשא וכן תקנו בשתים לפני' דק"ש תחלה ברכת יוצר המאורות ואח"כ ברכת אהבת עולם שמבואר בה ענין התורה וכמ"ש מזה לקמן אות י"ב בסופו. ולהבין זה יש להקדים הענין המבואר בענין שמש בגבעון דום והוא ענין הדרוש בעת ההיא אמר ה' אל יהושע עשה לך חרות צורים ושוב מול אבנ"י שנית כו' כי מולים היו כל העם היוצאים כו' עד ויאמר ה' אל יהושע היום גלותי חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הוה. הנה מ"ש מול את בני' שנית משמע שכבר נימולו בראשונ' וצוה לו למולם פעם שנית וזה פלא. ועוד דזה סותר למ"ש וכל הילודים בדרך לא מלו כו'. אך הענין דבמצות מילה יש ב' דברים מילה ופריעה ומצות פריעה עדין לא ניתנה ליוצאי מצרים ומ"ש כי מולים היו כל העם היוצאים היינו רק מילה לבדה וגם הילודים במדבר לא שהיו ערלים לגמרי אלא שלא הי' בהם פריעה וכמ"ש בילקוט ביהושע בתוך דמו ט"ו בשם פרקי ר"א ח"ל תניא ר' ישמעאל אומר וכי כותים שמעו קולו של הקב"ה בסיני ונתן להם התורה אלא ח"ו נימולין היו אלא שלא כתקנו והיו כורתין ולא היו פורעין וכל מי שמל ולא פרע כאלו לא מל לכך אמר הכתוב וכל העם הילודים במדבר בדרך לא מלו וכשבאו לא"י אמר הקב"ה ליהושע יהושע אי אתה יודע שאין ישראל נימולין כדרך וכתיוקנן חזור ומל את בני' פעם שנית עכ"ל. אך א"כ קשה דישא לסיפא דברישא קאמר כי מולים היו כל העם היוצאים משמע דחשיב מילה גם בלא פריעה ובסיפא קאמר וכל הילודים בדרך לא מלו משמע דמילה בלא פריעה לא חשיבה מילה כלל. ועוד יש להבין בעיקר הענין הזה למה במצרים לא הי' רק מילה לבדה וליהושע נצטווה למולם שנית שהוא מצות פריעה והלא עיקר מצות מילה לאברהם נאמרה והוא מל ופרע כידוע (הג"ה עיין מזה ביבמות פרק הערל דע"א ע"ב ובתוס' בד"ה לא ניתנה ובד"ה מאי טעמא הראשון ובמדרש מפרש שיהושע מל אותן במצרים וכן בגלגל וזהו שנית וע' בפרש"י ביהושע במקומו הביא ב' הפירושים עכ"ה) ועוד י"ל מ"ש היום גלותי חרפת מצרים מעליכם והלא מולים היו רק שלא הי' בהם פריעה, ועוד למה אמר מעליכם דוקא דמשמע דביוצאי מצרים לא היו עליהם חרפת מצרים הרי גם הם היו נימולים בלא פריעה ולמה עשה הפרש ביניהם לכאורה. אך הנה כ"ז יובן בהקדים מ"ש שמש בגבעון דום וירח בעמק כו', עד וידום השמש והירח עומד כו', עד יקום גוי אוביו כו', ויש להבין מה ענין שידום השמש עד שיקום גוי אוביו דוקא. וכי יתכן לומר שאם לא ידום השמש לא היו גוי יקום אוביו מה ענין זה לזה לכאורה והלא לא מצינו בכ"מ שיהי' שייכות לניצוח מלחמה בשמש וירח להעמידם כו'. והנה להבין שורש ענין הערלה המכסה על הברית יש להקדים תחלה בשרש ענין בחי' ההשתלשלות מרוחניות לגשמיות כמו שאמרו שאין לך עשב שאין לו מזל כו' וכך כל הנמצאים של כל חלקי דצ"ח מקבלים חיותם ממולות הקבועים ברקיע וכמו שאמרו מול מחכים

כו' מזל מעשד כו' וכמ"ש בע"ח בסופו דגלגל הירח וגלגל השמש הם מגדלים כל הנמצאים * שבחלקי דצ"ח כמ"ש ממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים הרי התבואות גדילים מחום השמש, וכמה מיני זרעים שגדילים מן הירח לפי * שהקרירות מהירח ודברים שגידולן מן הקרירות כירקות כה"ג גדילים מן זריחת הירח ודברים שגידולן מן החום גדילים מחום זריחת השמש וכיצא בזה רוב גידול חלקי דצ"ח ע"י כחות רחניים שנמשכים שרש פעולתם בגשם מן השמש והירח והמזלות ולזאת ה' כל עיקר ע"ז בדורות הקדמונים לשמש ולירח ולכוכבים ולמזלות וכל צבא השמים וכידוע בענין ע"ז דבעל ואשירה בימי אחאב שהן השמש והירח כי השמש הוא בחי' דכר והירח בחי' נוק' והוא הנק' אשירה כו' ועיין מזה בזהר פ' בראשית דמ"ט ע"א לפי שדורות הראשונים היו משיגים בתוקף כח פעולת ההשפעה לכל חלקי העולם שהוא ע"י השמש והירח וכי"מ ע"כ היו עובדים להם וכמ"ש אשר חלק ה' אותם לכל העמים כו' (הג"ה אך באמת אינם רק כגרון ביד החוצב בו, כמו שהגרון אינו יודע מה שחוצב רק האדם חוצב בו וע"י כן השמש הירח והכוכבים פועלים ע"ד החמום והקרור וההרטבה והיובש, מבלי שנייחס להם חכמה רק עבודה כאשר האיש האשה המזריעים הולד בהתחברם אין יודעים מאומה איך יהי' נוצר הולד אלא הפועל הוא הקב"ה וכמ"ש כ"ז בכוזרי מאמ' ראשון סי' ע"ז ויעו"ש שההשפעה זו מהקב"ה נקרא בשם טבע לפי שבאה ע"י השמים והארץ במנהג אחד וע' מזה בשו"ת ח"צ סי' י"ח עכ"ה) חזו בהנחל עליתן כו' כי חלק הוי' עמו.

קיצור. ענין מזל את בני' שנית ע' ברש"י ענין שמש בגבעון דום כי ממגד תבואת שמש והם רק כלים.

ב) והנה ידוע דהשמש בהילוכה הוא סובב והולך וסיבובו הוא ענין השתחואה בבחי' ביטול גדול כי הנה ידוע בספרי התכונה בגודל גוף השמש שדרכו י"א אלפים פרסאות כו' וביסבוב א' הולך כמה אלפים פרסאות עד אשר ערך מהלך ת"ק שנה הולך בכ"ד שעות היום כו' ולא ידעו טעם סיבובו במהירות עצומה כ"כ כ"א שזהו בחי' השתחואה שלו בביטול גדול ונורא כו' כי הנה ידוע שיש לשמש חומר וצורה גוף ונפש וגופו סובב בהשתחואה גשמית לפי שנפשו הרוחני משתחוה בהשתחואה רוחני' ע"ד השתחואת האדם בראשו הגשמי' ופני השתחואת רוחני' שבשכלו ונפשו כו' (ועמ"ש מזה בד"ה הנותן לשכוי בינה) והנה השתחואה זו גורמת בחי' המשכה והשפעה מלמעלמ"ט והן כל המשכות שפע גשמי שבחלקי דצ"ח שנמשכו מן השמש בשעת סיבובה דוקא ואעפ"י שהשתחואה הזאת הוא בחי' ביטול העבד לגבי אדונו ואידי דטריד למבלע לא פליט כידוע מ"מ אדרבה היא הגורמת ההשפעה למטה דוקא ויובן זה ע"ד בחי' השתחואה שבח"י ברכות שמו"ע כידוע בענין הכורע בברוך דוקא בשם שאעפ"י שכריעה זו הוא בחי' ביטול עצמותו לגמרי מ"מ ממנה וע"י דוקא נמשך שפע למטה שהרי הכריעה הוא בברוך דוקא וידוע שברוך הוא בחי'

הנמצאים : בכוך ויזברתן : הצמחים.

מן הירח לפי : בכוך הנ"ל : מן הירח וכמו שאמרו שהירקות גדילים מן הירח לפי.

המשכה ושפע מלמעלמ"ט ולכן גזרו אומר שהכריעה תהי' בברוך דוקא והזקיפה מלמטלמ"ע בשם לפי שע"י הכריעה דוקא נמשך השפע הנק' ברוך והטעם לפי שבכריעה כופף ומרכיב ראשו למטה מטה וא"כ גם שזוהו בחי' ביטול לגבי העליות הימנו אבל הרי זה בחי' המשכת ושפע ממוחין שבראשו למטה לגבי התחתון הימנו וע"כ כל השתחווא' שבח"י ברכות הן בחי' המשכות למטה דוקא וכמ"ש במ"א שהן ממש כדוגמת בחי' השתחוואה וכריעה שבאדם העליון שע"ג הכסא כשכורע בברוך כמו שא' מניח מתפלל כו' שהן הן עיקר ומקור הברכות והמשכות מאצ"י לבי"ע כו' (ועמ"ש מזה בת"א פ' וישב סד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים גבי והנה השמש והירח כו' משתחווים לי כו', ובד"ה יביאו לבוש מלכות גבי וסוס אשר ירכב כו' בענין ח"י ברכאן דצלותא) ד' מו"ח ז"ל ומש"א אידי דטריד למיבלע לא פליט כלל למטה זהו בחצי העליון שבעלול שדבוק בעלתו למבלע כו' והוא בחי' הנפש שבו אבל חצי התחתון שבו אדרבה נמשך למטה למקבל הימנו מאותו הכח שמקבל הוא מעליון הימנו וכמו הלבנה שחציה השני מאיר לארץ ולדרים וחציה שכלפי שמש חשוך וכמ"ש בת"א וכך הוא ההשפעה מן השתחוואה גשמי' דוקא ולא מן הרוחני' והוא כמו הכריעה שבח"י חוליות גשמי' ולא מבחי' הרוחניות שלהם דהיינו מבחי' הכלים ולא מבחי' האורות ואעפ"י שהאור היפוך הכלי מ"מ הוא הנותן כח לירידת השפע מבחי' הכלי אשר ע"כ השמש בסיבובו דוקא משפיע לפי שנפשו אומר שירה בבחי' ביטול גדול טריד למיבלע כו' כמבואר דב"ז במ"א וד"ל עכ"ל) וכך יובן בהשתחוואת השמש שע"י השתחוואה זו דוקא נמשך כל מיני שפע חיות ודצ"ח כי בשעת השתחווא' זו מקבל חיות לעצמו בבחי' ביטול גדול וטריד למיבלע כו' והוא ענין השירה שאומר נפש לגלגל השמש בצאתו וכמ"ש וצבא השמים לך משתחווים ובשעת השתחוואת שלהם או' שירה בקול רינה גדולה כמ"ש ברוך יחד כוכבי בוקר כו' ובשעת השתחוואה בשיר נמשך אז שפע למקבלים כדוגמת השתחוואה בח"י ברכות בשמ"ע.

קיצור. והו ענין סיבוב השמש במהירות שהוא השתחוואה שלו והשתחוואה זו גורם ג"כ ההמשכה של השמש להשפיע למטה ובהשמש יש חומר וצורה.

ג) וזהו ענין טעות דורות הראשונים בעבדם לשמש וירח וכל צבא השמים כמו דורו של אחאב וכה"ג לפי שראה שכל בחי' שפע למטה בגשמי' נמשך ע"י צבא השמים והגם שידעו היטב משתחווים תמיד ועי"ז דוקא נמשך להם כח זה להשפיע וכמ"ש וכל צבא השמים לך משתחווים וכנ"ל בהשתחוואת השמש מ"מ מפני שחשקו בהמשכה גשמי' דוקא עבדו להם גם שידעו שמקבלי' מאור אלקי המאיר בנפשם וצורתם בבחי' ביטול גדול כנ"ל ולכך יוכיחם אותי עובו מקור כו' (וע' בהרמב"ם ספ"ב מהל' עכומ"ז) ואמנם עדיין אין זה מוכן איך עשו את הטפל עיקר מאחר שידעו היטב שכל צבא השמים אינם רק כגרון ביד החוצב כו'. אך הענין הוא שזוהו כמו שעכומ"ז עכשו קרו לי' אלקא דאלקיא כו' ואעפ"י משתחווים ועובדים לכל צבא השמים כו' ולפי שאומרים טוב ה' את הארץ ביד השרים העליונים כו' לפי שאור אלקי מסתתר ומתצמצם

בתכלית ההסתר בהארתו בצבא השמים והוא ענין ש' אלקים המצמצם וכמ"ש
 מלך אלקים על גוים כו' כידוע ומגודל ההסתר יכול להיות קצת בחי' יש
 ונפרד בחיצוניות הכלים שלהן והוא מה שנראין צבא השמים לבחי' יש ודבר
 בפ"ע כאלו כוחם עצמי' הוא שהרי לא נגלה לעיני בשר בחי' ביטול נפשם
 וצורתן כלל כו' אשר ע"כ יצא טעות באנשים לעבוד לחומר השמש והירח כו'
 (וכמ"ש במ"א שאם הי' הביטול גדול גם בחומרים לא הי' עובדים להם וכמשל
 העבד שעומד בביטול גדול לפני אדוניו שא"א שיקבל השתחואת אדם בעת
 עמדו כו' מו"ח ז"ל) (הג"ה ואפ"ל שורש בחי' הסתר זה נמשך מבחי' שמש
 ומגן הוי' אלקים זהו לשמש שם אהל בהם נרתק. ונמשך משם אלקים שמסתיר
 להיות נראה העולם ליש ונפרד וע' מ"ש בת"א פ' תצוה בד"ה ואתה תצוה
 בפ' מחוץ לפרוכת ובפ' לך בד"ה והבדילה הפרוכת. והנה בשל"ה גבי שבתעות
 דקצ"ו ע"ב ד"ה ובענין הקשה על מארז"ל פני משה כפני מאי מעלייתא
 הלא תפוח עקבו של אדה"ר מכהה גלגל חמה. וע' מזה עבה"ק ח"ג ספ"ה
 ותירץ דע כי יש חילוק בין גלגל חמה לחמה עצמה ופני משה כפני חמה רימו
 על שרשה למעלה שהוא סוד תפארת וביאר שם השל"ה שמה שעכומ"ז מונין
 לחמה זהו בבחי' חמה בסיבובה דהיינו ענין גלגל חמה ומעלת ישראל זהו בבחי'
 חמה בעמידתה ולכן אמר יהושע שמש בגבעון דום כו' עכ"ד. ואפ"ל כי גלגל
 חמה זהו סוד מט"ט שנק' גלגל. ע' בהרמ"ז ר"פ משפטים שכ' ועוד הגלגל
 המתגלגל הוא מט"ט דכליל שית סטרין עכ"ל. וכן משמע בלק"ת מהאר"י לבישעי'
 ע"פ והי' אור הלבנה כאור החמה שפי' דבחי' שכינה מקננא באופן שהוא בעולם
 העשי' נק' אור הלבנה וז"א המקנן ביצי' נק' אור החמה ויצירה זהו מט"ט
 וה"ע ששת ימי החול כמ"ש בזהר פ' אמור דצ"ד ע"ב וע' פרד"ס שער אבי"ע
 דבינה מקננא בכורסייא ות"ת במט"ט נמצא ת"ת דאצי' שהוא שמש הוי' מקנן
 ומתלבש במט"ט ורק דיצירה לכן הוא הגלגל והנרתק בחי' שמש ובמא"א אות
 שין סעי' ס"ד כתב שמש ת"ת דבריאה ואפ"ל שע"ז אמרו במדרש בקהלת
 ובזהר ח"א פ' וישלח דק"ע ע"א פ' צו ל"ד ב' פ' נשא קכ"ה הכל הי' מן העפר
 ואפי' גלגל חמה והפי' גלגל חמה מט"ט הי' מן העפר מל' דאצי' וגם הרי
 חנוך הוא מט"ט וחנוך הי' מן העפר ממש וע' במא"א ע' כד ובי"נ שם ובאות
 חית סעי' מ"ב כתב חמה ת"ת דיצי' וע' בזהר ויחי דף לו סע"ב. וא"כ החמה
 עצמה שרשה משם הוי' כמ"ש שמש ומגן הוי' אלקים והגלגל שבו קבוע החמה
 הוא שרשו משם אלקים ולכן מצד זה הגלגל והנרתק נמשך ההסתר שיהי'
 יש דובר נפרד וכן ע"ד עה"ד טו"ר והו מט"ט וק"נ כמובן ממ"ש במא"א אות
 עיין סעי' י"ז ובפרדס ערך עץ וע"כ דוקא ע"י סיבוב החמה מקבלים עכומ"ז
 מבחי' גלגל חמה המסבב שאו נמשך בחי' עה"ד המעורב טו"ר ק"נ משא"כ
 מצד בחי' החמה בעמידה ובמא"א אות גימל ט"ז פני' גלגל חמה הוא בז"א י"ל
 לפי"ז דהחמה עצמו הוא סוד אבא כמ"ש הרמ"ז ר"פ בהעלותך דשמש הוא
 יסוד אבא).

קיצור. מזה יובן ענין טעות אחאב העובדים לשמש ושרש הטעות נחמת
 הנרתק של השמש המסתיר ששרשו מש' אלקים (ואפ"ל גלגל חמה
 זהו מט"ט. לכן תפוח עקבו של אדה"ר מכהה גלגל חמה וע' במק"מ פ' ויצא

דקניז שהאריך בענין הדודים שהם מט"ט וסנדל זו"ג דבריאה והם דבר נוק' וזהו בענין חמה ולבנה כו'.

(ד) ובכ"ז יובן מ"ש הודו לאלקי האלקים כל"ח תלים קל"ו ב' (וע' מזה בירושלמי פ"ה דפסחים ופ"ג דתענית של"ה קנ"א ב' שח"ב בחיי קמ"א ד') כי הנה אלקים הוא לשון רבים כמ"ש אשר נגלו אליו האלקים כו' ושרש ענין אלקים לשון כח ומקור המחי ומשפיע כמו יש לאל ידי כו' אילי הארץ כו' ואלקים לשון רבים היינו ענין ריבוי כחות אלקים המשפיעים ומהיום כו', וזה פלא לכאורה שהרי הוא ית' אחד פשוט בתכלי' ואיך יסתעף הריבוי מן האחדות הפשוט שזהו מן הנמנע כמ"ש בספרי הפליסופים הראשונים אך הענין שזהו מ"ש בכמה מקומות כי ה' הוא האלקים להורות על בחי' הריבוי דש' אלקים שאינו נפרד כלל וכלל מבחי' האח"פ דשם הוי' אלא אדרבה בחי' אחדות דהוי' הוא העושה לבחי' הריבוי דשם אלקים וכולא חד ממש, וגם לאחר שנעשה בחי' הריבוי ע"י שם אלקים ה"ז בבחי' היחוד האמיתי דשם הוי' ממש כמו שאין כאן בחי' פירוד וריבוי כלל וכלל כו' (וע' מזה בת"א ר"פ וארא בד"ה וידבר אלקים כו' אני הוי' וארא אל אברהם) ולהבין זה יש להקדים מ"ש שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וידוע דאלה לשון רבים שהוא בחי' התחלקות השפע לחלקים רבים ומי אלה אותיות אלקים וז"ש פלג אלקים כו' שנפלגה מי אלה וע"כ אלקים לשון רבים והוא בחי' ה"ג המחלקות ומפרידות לצמצם אור השפע לחלקים רבים כי עצם השפע בלתי מחלק לחלקים נפרדים להיותו בחי' חסד פשוט אך ע"י בחי' הגבורות מתחלק בריבוי כלים מכלים שונים כמ"ש מזה בד"ה אד' שפתי תפתח גבי דרושי ר"ה) ויובן זה עד"מ חביות המלאה ביותר שעושיין צנורות שיומשך וישפיע דרך הצינורות לכלים רבים מאד וכל צנור מצומצם כפי מדתו לבד ע"כ ממילא יחולק השפע לריבוי כלים קטנים ביותר אבל אם לא הצנורות לא הי' מתחלק השפעת המים מהחביות עצמה לכלים קטנים אלא הי' שוטף בבת אחת כו' ונמצא כל ההתחלקות שבצנורות וכלים אינן רק התחלקות המים מצד עצמו וא"א להם להתחלק רק כפי עצם מהותן אם רב או מעט ואם אין להם סוף בעצם כמו מי התהום גם בחי' התחלקותן בצנורות וכלים כמו גידי הארץ שבהם נובעים מי התהום כידוע דארעא חלחולי מחלחלא גם להם אין סוף להתחלקותן בריבוי כלים לאין שיעור מפני שעצם השפע בלתי מוגבל כו' והנמשל מכ"ז יובן למעלה במ"ש כי הוי' הוא האלקים דאלקים הוא בחי' ה"ג המצמצמות ומחלקות אור שפע החסדים עליונים דשם הוי' כידוע דש' הוי' דאצי' הי' הוה ויהי' שהוא כולל כל המשכה ושפע האלקי' בלתי מוגבל ומתחלק כלל כי הרי הוא הארת אור השפע מאור א"ס הבלתי מוגבל בעצם אין לו תחלה כו', ולא הי' מציאות שפע מיותרת נמשכת בבחי' גבול וצמצום כמו המלאכים דבי"ע מהלך ת"ק שנה כו' אך ע"י בחי' ש' אלקים מתצמצם אור זה ובא לחלקים מצומצמים מאד מאד כמו משל צמצום המים דרך הצינורות כנ"ל והן הן האותיות והצינורות דשם אלקים שהן כמו הצינורות שמתצמצם בהם אור חסד העליון ונקראו צינורי השפע ובאים לידי צמצום גמור לריבוי כלים מכלים שונים שהם צירופים רבים דשם אלקים שיש ק"כ צירופים בש' אלקים וכמ"ש בס"י

ה' אבנים בונות ק"כ בתים המליך אות ה' כו' נכאן ואילך צא וחשב עד אין שיעור כו' לפי שאין שיעור לריבוי התחלקות השפע אלקי' ע"י שם אלקים בריבוי כלים לאין קץ כו' מפני שאור השפע האלקי' שבאצ"י שהוא מהארת אא"ס הוא בבע"ג בעצם וכמשל מי התהום שמתחלק לאין שיעור כנ"ל (וכמ"ש במ"א בענין גדול אדונינו ורב כח כו' וכענין המא' ולגודדיו אין מספר כו') אבל עכ"פ מובן מכ"ז שהריבוי צירופי' דש' אלקים אינו נפרד כלל מבחי' האחדות דא"ס שבשם הוי' ה"י הוה כו' כמו שא"א לומר שצמצום הצינורות הוא דבר בפ"ע אלא הן רק כלי לעבר כנ"ל אבל עיקר התחלקות וצמצום בריבוי חלקים כ"כ אינו רק מצד צמצום שפע הילוך המים עצמן שמתצמצמין בצינורות כנ"ל. וכמו"כ יובן למעלה שהריבוי התחלקות השפע בצירופי' דאלקים הכל הוא מש' הוי' עצמו שמתצמצם בש' אלקים ושם אלקים המצמצם אינו אלא בחי' כלי שע"י מתצמצם כו' ונמצא בחי' האחדות הוא העושה את הריבוי וכולא חד וגם לאחר הצמצום והריבוי הר"ז עומד בבחי' היחוד דש' הוי' מאחר דממה שאין שיעור להריבוי הרי הוא בא רק מבחי' של א"ס דבש' הוי' דוקא כמובן מכל הנ"ל (הג"ה ועי' מענין צנורות בזהר הרקיע דכ"ט א' ב' ובפרד"ס שער הצנורות וכבה"ז פ' וישלח ע"פ המאמר שם דק"ע ע"פ כי ישרים דרכי הוי' וזהו קרוב למ"ש במ"א בענין ע"ב גשרי' להיות התחלקות החסד והמים כו' ועמ"ש מענין התחלקות ע"י השערות בד"ה הוי' לציצית ומענין גבורות גשמי' שיורדי' בגבורה ובסידור בשער התפילין ע"פ מאמר הזהר ואתחנן דרס"ב בענין התחלקות הדעת לשני מוחין חו"ג זהו ע"י מו"ס דוקא כמו שחקי' שהם נו"ה שטוחנין מן לצדיקים לחלק השפע הנה שרש נה"י נמשכים מהכתר וכמ"ש בביאור ע"פ חגרה בעוז מתני' שהוא ע"ד המגביהי כו' המשפילי כו' ועמ"ש בד"ה ויקהל משה בענין שהדעת מתחלק לאלף אלפים אכסדרן עכ"ה).

קיצור. זהו ענין הוי' הוא האלקים אלקים לשון רבים צינורות שבהם נמשך השפע משם הוי' ומבחי' אחדות נמשך ריבוי התחלקות.

(ה) וזהו הודו לאלקי האלקים כל"ה. וי"ל איך א' כל"ה מאחר שאלקים הוא בחי' צמצום כידוע אך הענין הוא כנ"ל דה' הוא האלקים בחי' הצמצום דשם אלקים הוא הנעשה דוקא מבחי' שם הוי' והוא הנק' אלקי האלקי' מקור הצמצום הראשון דש' אלקים כי שם הוי' עצמו הוא בחי' אור חסד עצמו פשוט בלתי מוגבל ומתחלק כלל רק בחי' הגבו' שבחסד זה הוא המקור להתחלקות בצנורות דש' אלקים וזהו רק מצד בחי' הטוב להטיב למקבלים שא"א שימשך להם רק בבחי' צמצום כידוע ע"כ זהו עיקר החסד חו"ש כל"ה שע"י אלקי אלקי' דוקא בא אור חסדו הפשוט לעולם הגבול. וע"ז נוסד כל עיקר ענין כ"ו כל"ה שהן צמצומי אורות החסדים העליונים דשם הוי' גימ' כ"ו שבוקעים זמאירים בשם אלקים כדי להיות כל"ה (הג"ה). ואפ"ל ע"ד ב"פ הוי' הוא האלקי' שנת' בביאור שובה ישראל ובחי' הב' שהוי' לגבי עצמות אור א"ס כאלקים חשוב זהו אלקי האלקים ומשם התחלקות ריבוי השערות כו' ולכן נק' מזמור זה הלל הגדול בירושלמי פ"ה דפסחים מטעם

הנ"ל שכדי שיהי' ריבוי ההתחלקות נמשך במקום עליון יותר וכמ"ש ג"כ בד"ה ששים המה מלכות הראשון שזהו ענין במקום שאתה מוצא ענותנותו כו' וזהו פי' הלל הגדול גם ע"ד שנת' במ"א שבהתהוות הנבראים דבי"ע ניכר גדולת הבורא ית' יותר מהתהוות ע"ס דאצ"י שהאצ"י דהוא רק ע"ד גילויי ההעלם מלשון ויאצל מן הרוח כו' והבריאה הוא יש מאין זה פלא יותר כו' ועד"ז ענין ההתחלקות לריבוי נבראים משוני' שנבראו מן האחדות פשוט בזה ניכר הכח הכל יכול ביתר שאת. והנה ענין היותו ית' נק' אלקי האלקי' מבואר בתורה ס"פ עקב יו"ד י"ז כי ה' אלקיכם הוא אלקי האלקים וע' מזה בנח"ג ס"פ עקב דף רע"ד א' נראה מפרש דהאלקים הם ד' חיות המרכבה שהם בחי' רכב אלקים רבותיים אלפי שנאן וז"ל דאצ"י נק' אלקי האלקי' והיינו האל הגדול הגבור והנורא ששמות אלו רומזים להתלבשות אא"ס בחגת"מ דאצ"י וע' זהו פקודי דרס"א א' וענין האל הגדול הגבור והנורא וע' דבות פ' בשלח ס"פ כ"ו בענין כי גאה גאה ג"כ שמתגאה על חיות המרכבה וכמ"ש בא"ב דאל אדון על כל המעשים המתגאה על חיות הקדש והנה בגמ' ספ"ד דמגילה דל"א א' אמרו עפ"י זה ר"י כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו שנאמר כי ה' אלקיכם הוא אלקי האלקי' וכתיב בתרי"י עושה משפט יתום ופי' בעה"ק ח"ג פי"ב ח"ל ידוע מגדר ענוה שהיא כניעה ושפלות נמשך בבעלי להכרת חסרונם ושפל מדריגתם והודאה כבוד ושררה ועילוי מעלה לזולתם עליהם וא"כ אין יתארו השלמים הגבוה על כל גבה ואדון על כל המעשי' בתואר הענוה והכוונה להם ע"ה בזה לעקור ולהרוס דעת הכופרים והם כת הפליסופים והנמשכים אחריהם האומרים כי אין לו ית' באלה הנמצאים שום ידיעה והשגחה לרוממותם ושפלותם כי זה חסרון בחקו לא שלימות וזבאו במדרשם זה ליסד ולחזק שרש ההשגחה הפרטי' להיותה העמוד הנכון שכל האמונה תלוי' עלי' כו' עכ"ל. והיינו שאדרכה משלימות גבורתו אשר קמי' הרוחני' והגשמי' שוים לכך משגיח למטה כמו למעלה ועמ"ש מזה באריכות בד"ה ששים המה מל' הנ"ל ומזה יובן פי' וענין אלקי האלקים שדוקא מאחדותו הפשוטה נמשך ג"כ הכח על ריבוי התחלקות הנבראים כנ"ל כמו ההשגחה בריבוי האישים בכאור"א כו' שזה"ע במקום שאתה מוצא גבורתו שם אתה מוצא ענותנותו כו'.

קיצור. ולכן שם הוי' נק' אלקי האלקי' וענין שע"ז ארז"ל במקום שאתה מוצא גבורתו כו' ענותנותו וענוה היא השגחה בשפלים וזהו כל"ה וע' שבוהר פי' אלקי האלקים ע"ד המתגאה על חיות הקדש וע' מ"ש סד"ה כי כארץ תוציא צמחה בענין הוי' בניקוד אלקי'.

(ו) ועם כל הנ"ל יובן ענין ל"ב ויאמר אלקים שהם ל"ב ניח כידוע (הג"ה וע' בפרדס ערך כבוד וערך לב ובשער הנתיבות פ"ב וענין ל"ב נתיבות הם ע"ס וכ"ב אותיות ועמ"ש מזה בדרוש ועשו להם ציצית בענין ל"ב חוטי הציצית עכ"ה) כי הנה אמרו דבראשית נמי מאמר הוא (הג"ה עמ"ש בד"ה את שבתותי תשמרו ספ"ב ובד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה ספ"א ובד"ה כי תצא דרוש הראשון ספ"ג ובד"ה האוינו השמים דרוש הראשון ספ"ג עכ"ה)

והוא מאמר אחד הכולל ע"מ ונתחלקים ליד כו' ופרטי התחלקות הוא ל"ב נתיבות כו' וביאור כ"ז ידוע דבראשית הוא בחי' החכמה שכולל כל התהוות הבריאה אח"כ בפרטות וכל פרטי המאמרות אינו רק כמו פרט המוציא מן הכלל וכמשל צידופי אותיות הדיבור שנמשכים מן השכל שבמוח וכן בדבר ה' שמים כו', וה"ג מנצפ"ך המפרידים הקול הן הנה בחי' ה"ג דש' אלקים כידוע, וזה בראשית ברא אלקים כו' מה שאלקים בחי' צמצום והתחלקות שבדיבור ברא את הכל היינו ע"י בראשית בחכמה משום דאבא יסד ברתא כידוע וזהו מה רבו מעשיך ה' כולם בחכ' עשית ובחכ' שבמוח כולל כל פרטי האותיות שבדיבור וממנו בא דוקא ההתחלקות וכללות ההתחלקותם שמתחלק מן החכ' הן ל"ב נתיבות לפי שיש ד' מחזין חו"ב והדעת מתחלק לב' מחזין חו"ג וכל א' מתחלק לשמונה וכמ"ש מזה בדרוש אבנט של כה"ג שהי' ארכו ל"ב אמה כמ"ש בהרמב"ם ה' כלי המקדש וידוע שכל התחלקות הוא ע"י ש' אלקים כנ"ל וגם שעיקר החכמה הוא בש' הוי' דוקא כמ"ש ה' בחכמה כנ"ל והיינו הוי"ד דשם הוי' כנ"ל כידוע מ"מ בחי' התחלקות נתיבות מצומצמות כדוגמת הצנורות הנ"ל הוא ע"י בחי' שם אלקים שבהוי' דחכמה והן ל"ב ויאמר אלקים שמתחלק כ"א לדבר התהוות בריאה מיוחדת מצומצמת כמו ויאמר אלקים יהי אור הרי ש' אלקים זהו צמצום וחלק קטן הנבדל מאור השפע הכללי שבש' הוי' דחכ' להוות רק מציאות האור כנ"ל וכן ויאמר אלקים יהי מאורות או תדשא הארץ וכה"ג בכל פרטי התחלקות הל"ב אלקים שהן ל"ב המשכות היוצאים ונמשכים משם הוי' דחכ' שבה שורה אא"ס עצמו כמ"ש ה' בחכ' כו' ונמצא של"ב ויאמר שהן ל"ב נ"ח הוא כדוגמת משל הצנורות הנ"ל ויש ל"ב נתי' שבחכ"ע ממש שהן בחי' הצנורות שבתורה כמ"ש בבה"ז פ' וישלח הגז"ל סעיף ד' ויש ל"ב נתיבות שנמשכו במ' והן ל"ב נתיבות דמעשה בראשית.

קיצור. שכמ"כ ל"ב ויאמר אלקי' דמע"ב שהן ל"ב נ"ח הן ל"ב צינורות.

ז) ואחר כ"ז יובן בתוס' ביאור ענין הנ"ל בהילוך השמש וסיבובו בהשתחואה שאז הוא בחי' משפיע למטה כנ"ל להיות ידוע בפני' כי שמש ומגן הוי' אלקים דש' אלקים המצמצם ומסתיר על שם הוי' כדי שיבוא אור השפע בצמצום וריבוי התחלקות כנ"ל סעיף ג' ע"ד ד' וכמו"כ השמש ומגן שגופו חומרו של גלגל השמש הרי הוא כמו נרתק ומגן להעלים ולהסתיר עצם אור עצם נפשו וצורתו הרוחני' כמו גוף האדם לגבי נפשו והיינו לפי שנפש השמש מקבל מבחי' ש' הוי' עצמו ע"כ הוא בבחי' ביטול גדול כנ"ל וכמ"ש וצבא השמים לך משתחווים בהשתחוא' רוחני' כנ"ל אבל הנרתק והכלי שלו מקבל מש' אלקים המצמצם ע"כ הוא נראה לבחי' יש דובר מה לגבי שלמטה הימנו כנ"ל (תג"ה ומה גם לפמ"ש סעי' ג' שבגוף השמש עצמו לבד נפשו יש ב' דברים הא' גוף השמש עצמו הב' הגלגל חמה שהוא הנק' נרתק וע"ז נאמר לשמש שם אהל בהם דפירשו ברבות פ' בראשית פ' ו' שהוא הנרתק של החמה ובבחי' פ' בראשית ד' ו' ע"ד כי הגלגל הוא המתנענע והמאורות קבועים בו מתנועעי' בתנועתו כו' וכן אמר דוד לשמש שם אהל בהם כו' והוא הגלגל

הרביעי כו' עכ"ל ור"ל שהגלגל הרביעי הוא האהל לשמש וא"כ עצם השמש שרשו מש' הוי' שהרי ש' הוי' נק' שמש ולכן נק' השמש המאור הגדול והאהל והנרתק שלו דהיינו הגלגל הרביעי שדרו מש' אלקים שהוא נרתק לש' הוי' כידוע עכ"ה) כי ע"י הצמצום וההסתר נמשך להיות קצת יש ופירוד עד שטועים האנשים לעבוד לשמש ולירח כנ"ל לפי ששם אלקים מלך על גוים כנ"ל ולעתיד דכתיב ונגלה כבוד הוי' דוקא לפי שיוסר בחי' הצמצום דש' אלקים המעלימו כ"א והי' הוי' עצמו לי לאלקים ע"כ אמרו ברבות שם ובגמ' דלעתיד דוקא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה משום שנאמר כי שמש ומגן הוי' אלקים שניהם ענין אחד הוא כנ"ל. חה יומשך על עובד אלקים וכמ"ש בין עובד אלקים לאשר לא עבדו שענין עובד אלקים לתקן ההסתר שלא יעלים כו' ועי"ז זוכה לבחי' כצאת השמש בגבורתו כמ"ש בס"ב פט"ו והנה מבואר למעלה שעיקר הסיבה להתקבלות השפע למקבלים למטה הוא ע"י בחי' הצמצום דצנורות המתחלקות בריבוי כלים מכלים שונים כו' וכך הוא בהילוך השמש בשעת השתחוא' רוחני' באמרו שירה כנ"ל שאז משתחווה גופו המצומצם בהשתחואה וסיבוב גשמי וע"י בחי' הכלי שנק' נרתק ומגן לשמש ממנו דוקא מתחלק לרבבות חלקים לביטול כמה מיני דצ"ח כנ"ל ולא מרוחני' נפש הגלגל מטעם הנ"ל במשל הצנורות ומשום שנאמר כי שמש ומגן הוי' אלקים הרי ע"י בחי' אלקים בחי' הצמצום שמגן השמש באה השפעה של השמש להיות ממגד תבואות שמש כנ"ל דדוקא בשעת הילוכו כשאומר נפש הגלגל שירה לש' הוי' דוקא לפי שנא' כי ה' הוא האלקים כנ"ל דצמצום דשם אלקים נמשך מכחו של שם הוי' כמשל הצנורות כו' וע"כ בהשתחוא' לש' הוי' בבחי' ביטול אז דוקא נמשך השפע למטה מנרתק השמש בהשתחוא' גשמי' שלו (הג"ה והנה איתא בזהר פ' ויקהל דקצ"ו ע"א ובשעתא דינטיל שמשא בגלגלי פתח קל נעומתא ואמר שירתא ומאי שירתא קאמרי הודו להוי' קראו בשמו וגוי' שירו לו זמרו לו וגוי' תלים רסי' ק"ה ובמדרש רבה וירא ס"פ נ"ד איתא שזהו שיר הפרות שנשאו הארון לבית שמש שנאמר וישונה הפרות בדרך על בית שמש בש"א סי' ו' שאמרו הודו לה' כו', שירו לו כו' וכעין זה איתא בגמ' פרק א"מ ד"ב ב"ד ע"ב והענין דמבואר בזה"ג תרומה קל"ח ב' א' שענין שנשאו הארון לבית שמש זהו ע"ד ענין החיות נושאות את הכסא שהוא המ' לחברה וליחודה לבחי' שמש הוי', והוה לבית שמש וכמא"א אות ב' סי"ד פ"י בית שמש יסוד דנוק' בית ליסוד הנק' שמש עכ"ל ואפ"ל כי בית שמש זהו היכל קד"ה"ק דבריאה ששם הוא היחוד כמ"ש בסידור בענין פ"י המלות ממזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה וע' זח"ב פ' וירא דכ"ח סע"ב ע"פ ארומך אלקי המלך זהו שהי' אומרים הודו להוי' היינו שם הוי' נק' שמש ונודע מענין כי אל דיעות שממטלמע"ל כו' ולכן אומרים הודו להוי' כמו שהוא מלמעלה למטה שמלמעלה הוא היש כו', והוה עצמו ענין היחוד שנק' בשם ידע והאדם ידע את חוה כו' שיהי' ומלאה הארץ דעה את הוי' דהיינו גילוי ד"ע כו', ועמ"ש בסידור בד"ה מזמור לתודה בענין ארבעה צריכין להודות כו' ונודע דאיהו בהוד וכמ"ש בענין בהמ"ז בענין נודה לך כו' זהו שהוא שיר השמש בשעת סיבובו יען כי מחמת הנרתק של השמש נרמה שלמטה היש דובר נפרד כו' ע"כ הוא אומר הודו להוי' דבאמת כולא קמי' כלא חשיב.

קיצור. ומזה יובן בהילוך השמש וסיבובו ש"י סיבובו בהשתחואה הוא משפיע למטה כי השמש והנרתק שרשו משני שנות הוי' אלקי' ומבואר לעיל שאעפ"י שההמשכה נמשך ע"י שם אלקים מ"מ עיקר ההשפעה נמשך משם הוי' רק שהוא ע"י שם אלקים כדי שיומשך ההשפעה מגלגל החמה שמשם אלקים זהו ע"י ביטול השמש לשם הוי', ולכן שיר השמש הוא הודו להוי' קראו בשמו וזהו ג"כ שיר הפרות שנשאו את הארון לבית שמש דוגמת והחיות נשאות כו', ארוממך כו'.

ח) ועם כל הנ"ל יובן שרש ענין הערלה הרוחניות למעלה דהנה כמו שהערלה תגשמי' מכסה על הברית קדש ומחובר ומדובק בו כך למעלה כל בחי' ק"נ ערלה לגבי אור קדושה העליונה שנמשך מבחי' צ"ע בחי' יסוד בגי' עולמות ביי"ע ויסוד הוא הנק' שמש שלכן גבי פוגמי הברית נאמר והוקע אותם לה' נגד השמש וכמ"ש בזהר פ' שנות ד"ג ע"ב והיינו כי שמש ומגן הוי' אלקים יש לפרשו ענין יחוד ש' הוי' באלקים בחי' כי הוי' הוא האלקים כמש"ל, וזהו נמשך ע"י הברית משא"כ בחי' ערלה זהו הסתר שלא יהי' גילוי ש' הוי' וזהו בחי' נוגה דעשי' הוא ע"י ענין ובחי' הסתר וצמצום דש' אלקים שמלך על גוים כנ"ל ע"כ הע' שרים של עובדי כוכבים הם בבחי' יש ופירוד כו' לעבוד לשמש וירח כו' והוא ע"י ענין גלגל השמש והירח שנראין לבחי' יש ודבר בבחי' החומר שלהם כנ"ל והוא הנק' בחי' ערלה דוחני' להעלים ולהסתיר על אור האלקי' שבש' הוי' שמהוה עולם העשי' שהוא בבחי' א"ס אין לו תחלה כנ"ל (הג"ה ר"ל הגלגל המכסה את השמש ממנו נשתלשל הערלה החופה על הברית הנק' שמש והיינו דהגלגל שרשו משם אלקים וכמ"כ מזה נשתל' הערלה, וע' בשל"ה דקצ"ו ע"ב המובא לעיל סעי' ג' פ"י ג"כ שדוקא מן הגלגל חמה שהוא המסכב את החמה ממנו יניקת הרשעים ערלי לב כו' משא"כ השמש עצמו הרי שמש ומגן כו' יעו"ש עכ"ה) וז"ש על עובדי כוכבים כל הגוים ערלים כו' וכתי' מלך אלקים על גוים כו' הרי העובדי כוכבים בשרשם בחי' ערלה להסתיר על אור האלקי' והם מחוברים ומדובקים לקבל השפע ביחוד גמור ולכך כשנמול אאע"ה נק' אב המון גוים כו' כי הבדיל בחי' הערלה דגוים לבלתי תסתיר ממילא הי' בחי' גילוי אור האלקי' מבחי' פנימי' יסוד העליון ולכך גייר גרים הרבה מאוה"ע הנק' אב המון גוים ועמ"ש מזה במאמר ר' בנאה הוה מציין מערתא והנה ישראל עם קרובו הבדיל מכל עובדי כוכבים וכמ"ש ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי וזהו המבדיל בין קדש לחול כו' בין ישראל לעמים כי חלק ה' עמו כו' והוא ע"י כריתת ברית לאברהם אצ"ה כמצות מילה כמ"ש ואתה את בריתי תשמור אתה חרעך אחריו לדורותם זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריו המול לכם כל זכר כו', והי' לאות ברית ביני וביניכם כו' והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם כו' והענין כמ"ש בכתבי אריז"ל בשרש ענין המילה שהוא רק התגלות העטרה בחי' פנימי' היסוד ששם מתגלים בחי' ה' חסדי' הפנימי' שנמשך מבחי' פנימי' המחין יסוד אבא וזהו מילה מל י"ה כו', ועמ"ש מזה בת"א פ' לך בדי"ה אני הנה בריתי אתך וע"י הפריעה מגלה יותר והוא עיקר הגילוי כי המילה אינו דק הסרת הערלה בחי' נוגה כו' ע"ש. וביאור הדברים הנה ידוע דהטפה נמשך ממות האב ונמשכת

הולכת דרך חוט השדרה עד פי היסוד כו' וכאשר הערלה דבוקה א"א שיתגלה שם בחי' פנימי' המוחין דאבא משום שנא' וכבודי לאחורי כו' כי הפרידים מאחורו כו' אך בהסרת הערלה מתגלה שם בחי' פנימית המוחין שהוא בחי' פנימי' יסוד אבא כמו משל הבן שנמשך מטפה שבמוח האב שזהו מבחי' עצמיות כח שכלו ע"כ יוליד נפש השכלית בדומה לו כמ"ש במ"א בבה"ז ע"פ אעשה לו עזר דא משנה כו' ובבה"ז פ' בלק בהמאמר שם ד' ק"צ ע"ב ע"פ ברכו ה' מלאכיו וכך כתיב בני בכורי ישראל כו' מצד כריתת ברית שבמילה ח"ש והיתה בריתי בבשרכם כו' בחי' האות ברית הוזה הוא בחי' התגלות אא"ס עצמו בבחי' פנימי' ח"ע חכים לא בבחי' כו' וז"ש ביני וביניכם כו' ביני ממש (ועמ"ש כה"ג גבי שבת שנאמר ביני ובין בני' לקמן בביאור מאמר הוזהר פ' אמור דצ"ד בד"ה ובעי ב"ג למחדי דג"כ הטעם מפני שהוא מוחין דאבא שאין משם שום שרש יניקה לחיצונים כו') וזהו ענין גילוי העטרה שהוא בחי' יו"ד דחכ"ע בחי' פנימי' חכ"ע כידוע ובכל נפש מישראל מתגלה בפנימי' חכמה שבנפשו גילוי אא"ס שבפנימי' ח"ע ממש ועי"ז יכול למסור נפשו עק"ה כידוע אבל ערל זכר אשר לא ימול כו' ונכרתה הנפש כו' את בריתי הפר כו' ח"ש גדולה מילה שנכרתה עלי' י"ג בריתות וכן בתורה נא' אלה דברי הברית כו' כי שרש התורה ג"כ בבחי' פנימי' ח"ע בחי' פנימי' טפת יסוד אבא דאורייתא מח"ע נפקת מבחי' הפנימי' דוקא וראי' לזה ממרע"ה דגם ששרשו הי' מח"ע כמ"ש מן המים משיתיהו עכ"ז לא נגלה לו בחי' פנימי' ח"ע כמו שהוא בבחי' גילוי עצמות אוא"ס ממש וכמ"ש וראית את אחורי ופני לא יראו בחי' אחוריים דח"ע שירדה בירידת המדריגה לברר בירורים דנוגה והוא המלוכש בהלבוש שבתורה כשר פסול טמא טהור כו' אבל פנימי' ח"ע שבתורה לא יראו זהו שארז"ל מלמד שהראה לו קשר של תפילין שמאחוריו. זה פלא לכאורה למה קשר של תפילין ולא תפילין עצמם אך הענין כידוע בשרש ענין התפילין שהן ד' מוחין דז"א שמתחלקים מצד הארת קוצא דשערי דא"א המכה באחורי הדעת כו' (וכמ"ש בזהר פ' ואתחנן ומבואר במ"א) ויש בזה ב' מדריגות הא' בחי' פנימי' הארה המאיר בבחי' הפנימי' דמוחין חו"ב שבפנים לחלק לד' מוחין והן ענין ד' הפרשיות דתפילין כידוע דחו"ב הן פ' קדש והי' כי כו' ובפ' קדש יאיר מבחי' פנימי' ח"ע דמ"ס דא"א כו' ומלוכש באותיות הללו הכתובי' בקלף זה בלא נגיעת אות בחברתה כו'. וכן בפ' והי' כי יביאך כו' מבחי' פנימי' כינה עילאה דא"א ועי' כו' אבל ברצועות שנמשכי' מתפילין ש"ר אחרי הראש עד קשר של תש"ר הוא רק בחי' חיצוניות ההארה מחיצוניות המוחין דז"א שהן ד' בתים דתפילין שנמשך ג"כ מבחי' אחוריים דדעת שנחלק מצד הארת קוצא דשערי הג"ל. והוא מדריגה הב' שבחיצוני' (וכמ"ש במ"א שהרצועות שנמשכים בכתר של תש"ר הוא בחי' חיצוניות השפע שנמשך מהמוחין לצורך הנהגת העולמות בבחי' המדות דז"א שיוצאים מן השכל שבראש אם לזכות או לחוב ע"כ נמשכים עד כנגד הלב כו') וזהו שאמר וראית את אחורי דוקא שהוא רק קשר של תפילין שנמשך מחיצוניות ח"ע שבמוחין דתפילין אבל בחי' פנים שהוא בחי' פנימי' ח"ע שבפ' קדש כו' לא יראו לפי שפנימי' ח"ע שבתורה לא נגלה גם למשה (הג"ה ר"ל שלא נגלה למשה בהשגה ממש אבל במעשה המצוה זבלימוד התורה

מלובש בחי' ד' מחזין דתפילין ממש ולא הקשר לכד רק שבא בהתלבשות שהרי כ"א מניח כל התפילין וכמ"ש במ"א במאמר הזהר פ' וירא ע"פ ה' פקד את שרה כו' ולע"ל יתגלה פנימי' ח"ע בבחי' השגה ממש והיינו גילוי טעמי תורה ועמ"ש מזה בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה עכ"ה) רק לעתיד בימות המשיח שיתגלה פנימי' אבא שהוא בחי' פנימי' ע"י כמ"ש בע"ח כמבואר במ"א. וז"ש בזהר תלת קשרין הן ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה כו' (הג"ה כי ישראל נמשכין ממחזין דז"א והתורה היא ח"ע ולכן ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה היינו שח"ע מתקשראה בח"ס שבכתר כו' עכ"ה) וז"ש הבוחר בתורה כו' ובישראל כו' והוא רק כריתות ברית הנה"ל דז"ש בראשית בשביל התורה שנק' ראשית ובשביל ישראל שנק' ראשית כו' וכמ"ש במ"א (הג"ה וזשארז"ל בפסיקתא מה אתם סבורים שאתם נכנסים לארץ ערלים כך אמר הקב"ה לאברהם ונתתי לך ולזרעך אחריו ע"מ ואתה את בריתי תשמור הובא בילקוט ביהושע רמז ה' כי כניסתם לארץ זהו כענין יחוד ז"נ כמ"ש בזהר ע"פ כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ שיהי' לה נייחא ע"י בואם לארץ כו' והיינו דוקא כשנמולו שאז ממשיכים הטפה כו' ושרש הטפה נמשכה מח"ס לח"ע שהיא התורה ומשם לישראל והם ממשיכים בחי' זו בארץ שהיא המקבל ונק' בית שמש כנ"ל עכ"ה)

קיצור. והערלה מכסה על הברית ומעין זה הגלגל מכסה על השמש שנק' ברית כי שמש ומגן וה"ח אינן מתגלים ביסוד הנק' שמש ע"ד שכורתים הערלה וה"ח שרשם מפנימי' חכמה כמשל הטפה וז"ש בני בכורי וזהו הברית וכן תורה נק' ברית לפי שנמשכה מחכ"ע ח"ש במשה וראית את אחורי רק קשר של תפילין ואעפ"י כ"א מניח תפילין וזהו ענין תלת קשרין ובבואם לארץ הוצרכו לימול שימשיכו האור מח"ע בבחי' הארץ.

הג"ה וזהו ומלתם את ערלת לבבכם כו' כי ה' אלקיכם הוא אלקי האלקים וע' מזה בילקוט פ' שמיני זלכאו' מה ענין זל"ז אלא דכבר נת' דשרש הערלה נמשך מש' אלקים ע"י ריבוי ההשתלשלות כי להיות שם האלקים הוא המסתיר על גילוי האור מש' הוי' ע"כ בריבוי הצמצומים נמשך ההסתדר דק"נ וזהו ענין הערלה אך באמת הוי' הוא האלקים דקמי' אין שום הסתר כו' ולכן נק' אלקי האלקים שמושל על כל בחי' צירופי אלקים להמשיכם כרצונו וזהו ענין כי שרית עם אלקים שמתרר על שם אלקים כמ"ש במ"א ע"פ ואתחנן כו' ולכן ומלתם את ערלת לבבכם שהערלה וההסתדר נמשך ע"י השתלשלות מצירופים דשם אלקים והרי הוי' אלקיכם הוא אלקי האלקים כו' כנ"ל.

לן דף מ"ח סע"א. ואחר כ"ו יובן שרש עד דמ"ט ע"ג ומעתה יובן ג"כ מ"ש יהושע לא הוגה בענין בבל רישא דדהבא בהרמ"ז ר"פ תזריע כי ששך גם שנער גימ' כתר כנגד הכתר דקליפה ונ"נ כתר ואויל מרודך כנגד חכמה בלשצר כנגד בינה עכ"ל.

(י) • ומעתה יובן שטה שמש. דגא • (הג"ה אז הוא ענין מילה שהוא בשמיני
 דהיינו אז אלף שאחר זיך כמארוז"ל כדי שיעבור עליו שבת אחת
 וכ"ה בילקוט פ' בשלח ע"פ אז ישיר משה ובני דאז היינו המילה יעו"ש ולכן
 גם כאן אחר שנא' ושוב מול את בני שנית נא' או ידבר יהושע שעי"ו דוקא
 יוכל לומר שמש בגבעון דום ועמ"ש בענין צל סוכה שצ"ל צלחה מרובה
 מחמתה למעלה מבחי שמש ומגן כו' רק שיהי' כוכבי נראים מתוכה שזהו
 למעלה מבחי שמש כי השמש הוא בגלגל הרביעי והכוכבים ברקיע תמינאה
 רקיע תמינאה זהו כענין או לכן הושיבם בענני כבוד במדבר שהם למעלה
 מבחי שמש ומגן כו'. ועמ"ש מענין או סד"ה ביום השמיני שלח ובחז"ב בשלח
 ד' נ"ד ע"א ע"פ אז ישיר ובפי' הרמ"ז שם עכ"ה) והיינו לפי. שטה למעלה • של
 עכומ"ז שמקבלים שטה מסיבת, וסיבובו לפי שעי"ז, שטה ודבר באריכות (הג"ה
 והיינו מצד גלגל חמה ששרשו מש' אלקים לכן הוא מסתיר על החמה ששרשו
 מש' הוי' מבחי' זו נשתלשל הערלה דק"נ המסתיר על הברית הנק' שמש
 כנ"ל. וזהו שעכומ"ז מונין לחמה דוקא וישראל מונין ללבנה והיינו לפי שהחמה
 יש לה גרתי כו' שממנו שרש יניקת העוכמ"ז כנ"ל ובזהר ויחי דרל"ז תחלת
 ע"א איתא ושמשא דעכומ"ז תחת האי סיהרא הוא ופי' הזהר מה שישראל מונין
 ללבנה זהו מל' דאצי' אבל ענין החמה שעכומ"ז מונין זהו בעשי' עכ"ד ויש
 לפרשו כנ"ל דעיקר מה שהם מקבלים היינו מגלגל החמה הסוכב ולא מעצם
 השמש כו' וע' זח"א פ' לך דצ"ה ע"ב בשעתא דחמה זורחת ואתיין וסגדין לי'
 לשמשא כו' מאן גרים האי משום דמלכך נער ההוא דאקרי נער היינו מט"ט
 הנקרא שרו של עולם לפי שהשפע נמשך ע"י בחי' אותותינו לא ראינו וע'
 בפרדס ערך עץ בענין עה"ד טו"ר ובענין ויש עץ שתול ויש עץ נטרע כו' אמנם
 עדיין צריך ביאור דהא ודאי שעיקר ההשפעה בקדושה בא ג"כ ע"י מט"ט
 שנק' עבדו זקן ביתו כו' כמ"ש בזהר וישב קפ"א ומט"ט קושר כתרים לקונו
 מתפילותיהם של ישראל, וגם פי' נער הייתי גם זקנתי זהו כמעולה באצי' בכל

(*) לא נסמן בכת"י סעיף ס'.

ומעתה יובן . . . דגא : בבוך הנ"ל : ומעתה יובן ג"כ מ"ש יהושע שמש בגבעון
 דום דהנה כתי' או ידבר יהושע לה' ביום תת ה' את האמורי ויאמר לעיני ישראל שמש
 כו' או דוקא ולא מקדמת דגא.

והיינו לפי שטה למעלה . . . ודבר באריכות : שם : והיינו לפי שהשם נלחם להם
 באבני אלגביש אבני ברד שהשליך ה' עליהם כמ"ש רבים אשר מתו באבני הברד מאשר
 הכו בני' בחרב וכמבואר שם וזה לא הי' יכול להיות אם לא שקיימו בעצמם מצות
 פריעה מטעם הנ"ל ואז הי' ביכולתם לכבוש את יריחו שנקי' מנעלה של איי בחי' יסוד
 שבמל' כמ"ש במ"א ואח"כ כשגלחבו עם ה' מלכי האמורי כידוע וה' נלחם להם וכבשו
 אותם כתי' או ידבר יהושע אל ה' דוקא ויאמר שמש בגבעון דום כו', דהנה מבואר
 למעלה בענין הילוך השמש שבשעת הילוכו כשאומר שירה או דוקא זמן השפעתו למטה
 כי בהשתחחאת השמש לקבל מלמעלה או יש בכחו להשפיע למטה והוא ע"י בחי' הצימצום
 וההסתר דבחי' אלקים כמ"ש כי שמש ומגן כו' עד שמפני עוצם ההסתר נמשך סעות
 העובדים לשמש ולירח כו' כמ"ש למעלה באריכות ונמצא מוכן עכ"פ שכל חיות ושפע
 עכומ"ז שמקבלים השפעת השמש עד שנקי' בשם ערלה כנ"ל הוא מסיבת השירה שהשמש
 אומר בשעת הילוכו וסיבובו לפי שעי"ז דוקא נעשה בחי' יש ודבר נפרד בבחי' החומר
 שלו כנ"ל באריכות.

שבת כו' א"כ א"א לומר שהוא עצמו בחי' הגלגל חמה שממנו יניקת עכו"מ
 אלא נראה לפרש ע"ד מארז"ל פ"ב דחגיגה ד' ט"ו ע"ב ר"מ רמון מצא תוכו
 אכל קליפתו זרק ואיתא בלק"ת מהארז"ל פ' עקב ע"פ ארץ חטה ושעורה גפן
 תאינה ורימון. וז"ל רימון גימ' גוריאל והוא מט"ט כשתסיע ממט"ט. ט"ט שהוא
 חי נשאר רמון כי ט"ט באמצע מט"ט הוא חיות ותוכית הרמון כי מ' מימין
 ורחן משמאל והם סוד הקליפה הנק' רמון ובתוכם ט"ט ח"י ואכל וחי לעולם וכן
 ר"מ תוכו אכל וקליפתו זרק ובחיות אין אחיזה לחיצוני'. אבל בלבוש והוא
 הרמון יש להם אחיזה עכ"ל וע' מזה ג"כ בע"ח שער כסה"כ פרק זיין א"כ
 קליפת הרמון והפרי שבתוכו ששניהם רומזים במט"ט זהו ענין גלגל חמה
 ועצם החמה שעצם החמה שהוא ו"ק דיצי' זהו כענין חיות ותוכיות הרמון
 שאין בו אחיזה לחיצוני'. אך גלגל חמה זהו כמו קליפת הרמון שהוא ג"כ
 סובב על הרמון כמו הגלגל שהוא אוהל ונרתק להחמה. ממנו לבד יש אחיזה
 לחיצוני' יעו"ש בלק"ת מהארז"ל שזהו והחיות רצוא ושוב רצוא כמנין רמון
 ושוב כמנין מט"ט כולו רצוא אותיות צואר דאימא עילאה שהוא גרון עכ"ד
 והיינו כי גרון יש בו ב' בחי' הא' מצרים נק' מצר הגרון הב' בחי' גבוה
 בהמ"ק נק' צואר והיינו שע"י הרצוא בתפלה מפרידים הקליפה מבחי' מט"ט
 הנק' רמון שיתפרדו כל פועלי און ואזי מתעלה מט"ט שקושר כתרים לקונו
 כו' ונעשה צואר לקדושה עליונה כמגדל דוד צוארך כו'. וכן המילה להפריד
 מה שהקליפה מכסה על הפרי ע"ד תוכו אכל וקליפתו זרק כו' וזהו כפלח
 הרמון רקתך שה"ש סי' ג' ד' וארז"ל בשה"ש רבה ובגמ' סוף חגיגה הריקן
 שבך מלא מצות כרמון אך פלך הוא לשון בקיעה כמו יפלח כליותי והיינו שבקע
 הקליפה של הרמון חרקו ותוכו מלא מצות כרמון כו' ופילוח זה עיקרו ע"י
 המילה ובספר ערוגת הבושם על שה"ש בפסוק זה הביא מהת"ז תיקון כ"ד
 ופי' וז"ל ופלח הוא לשון בקיעה לשני' כו' שהקליפה נבקע לשני' והתוכיות
 הוא ח"י ט"ט מן מט"ט והוא חי עולמים עכ"ל וידוע כי חי עולמים הוא
 היסוד שנקרא אל חי. וע"כ בשעת המילה אומרים אל חי חלקינו צורינו כו'.
 נמצא המילה זהו ממש גילוי בחי' חי גם ע"י ח"י חוליות השדרה נמשך
 הטפה ביסוד. וא"כ כריתות הערלה זהו ענין פלח הרימון שיהי' גילוי בחי' חי

בשמש • לרוץ אורח דרך נשים כ"ד ה' יניקת החיצוני' משא"כ תורת תמימה
 משיבת נפש במים המרוים צמאון הרצוא שה"ש ו' ב' א"נ שמחזיר ומשיב
 הנשמה לגוף ע"י טל תורה וא"כ ממשיך נשמה דעוה"ב ברבות רנ"ד ב' ו'
 סדרי משנה על כל א' ה' תיבות נגד חמשה חומשי תורה ה' עילאה בינה ע'
 ד"ה לך לך בה מאיר עתיק זח"ג ס"ג ב' וממנה יוכ"פ ה' ענפים זח"ג רנ"ז
 ב' ויקרה היא מפנינים ד' הידות והחמישית כו' כ"ז נמשך לו מנחל בדרך כו'.
 עה"ח מהלך ת"ק שנה בינה נק' פול ממלל דברבן משא"כ מ' ה' זעירא בהבראם
 וזהו עמל תורה ה' פעמים יו"ד נש"ב חירו עילאה.

כ"י זכ"מ בת"ו תיקון כ"ד דס"ח ע"א אבל ר"מ תוכו אכל כו' ואיהו מוחא מלגא אנח קרינן כו' וכן ברית מילה איהו כגוונא דאגח צריך לתברא קליפין דערלה כו' ע"ש והנה כתיב סביב רשעים יתהלכו והיינו שיניקת הע"ש הוא סביבות מט"ט וכמ"ש הרמ"ז פ' בשלח בדי מ"ט ע"א ע"פ ויסר את אופן והיינו שיניקתם מקליפות הרמון וגם סביב היינו מסיבוב הגלגל חמה שה"ע קליפות הרמון ועמ"ש מענין הזהר מקץ ד' ר"ד אתגלגלו אתחן ט"ד כו' ולכן ע"י מילה פלח הרמון העמיד סיבוב החמה עכ"ה). אכן הנה * . שטה עומד בהשתחווה (הג"ה וכמ"ש בעמה"מ שער שבע תיקונים ס"פ י"א בענין דוממת מלומר שירה כו' כי בעודם משוררים מהלכים והראי' לזה שמש בגבעון דום ואם לא היה יהושע משתקה לא עמדה עכ"ל וכ"כ עוד בשער או"א ח"ל בדבור עולה למעלה שהוא סוד שירה כי בעודם משוררים מהלכים כגון שמש בגבעון דום ואלו לא הי' משתקו יהושע לא הי' יכול להעמידו עכ"ל, וכנודע מענין כל בעלי השיר יוצאין בשיר כו' וכמ"ש בת"א פ' בראשית בענין ושם אחיו יובל כו' עכ"ה) וכמ"ש וידום * . שטה השמש מקבלים עכומ"ז שפע, שטה לישראל יניקת עכומ"ז למעלה עמוד ע"ד שטה לפי מטעם הנ"ל ועמ"ש בפ"י אשקך מיין הרקח ועסיס דמוני' בת"א פ' תרומה ובלק"ת בשה"ש סד"ה מי יתנך ועמ"ש עוד בלק"ת סד"ה שוש אשיש בה' גבי ומעיל צדקה יעטני.

קיצור. וזהו אז ידבר יהושע שע"י כריתות הערלה יוכל לפעול שלא יינקו החיצוני' מבחי' השמש והיינו ע"י שידום השמש מלומר שירה ובהג"ה אז זהו ענין מילה בשמיני ע"ד רקיע תמינאה שלמעלה מבחי' שמש וענין חמה מט"ט ו"ק דיצי' הנק' שרו ש"ע ותוכו חי וקליפתו רמון לכן ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק וקליפה הנ"ל דוגמת גלגל של החמה לכן סביב רשעים יתהלכו וע"י מילה שבירת קליפי האגוז כפלח הרמון רקתך שפולח ובוקע קליפות הרמון ונתגלה בחי' התוך בחי' ח"י שהוא יסוד לכן ע"ז מעביר שלא יינקו מבחי' גלגל וסיבוב הנ"ל והיינו ע"י שהעמיד ג"כ החמה מלומר שירה.

(יא) הג"ה והנה להבין בתוס' ביאור ענין שהעמיד יהושע את החמה כדי שלא יינקו מהחמה כו' יש להעיר מענין מ"ש בזהר בשלח ע"א ע"פ ויסר את אופן מרכבותיו אעבר וסליק ההוא אתר קדישא עילאה דהוה מדבר לכל אינון רתיכין כו', וביאר הרמ"ז ח"ל ההוא אתר קדישא ד"ל בחי' המל'

אכן הנה. שטה עומד בהשתחווה : שם : אבל הנה ביום תת ה' את האמורי לפני בניי כו' ע"ש שמל יהושע אותם במילה ופריעה דוקא כדי שלא יהי' בחי' ההסתר שנק' ערלה גם בבחי' המידות טנק' גופא כנ"ל אז דוקא ויאמר לעיני בניי שמש בגבעון דום שידום השמש ולא יאמר שירה וממילא עומד חומר גלגל השמש ולא יסבב בהשתחווה.

וכמ"ש וידום, שטה השמש. . מטעם הנ"ל : שם : וכמ"ש וידום השמש ויעמוד כו' כי ע"י ההשתחווה שלו מקבלים עכומ"ז שפע ויניקה להיות בבחי' יש נפרד מאלקות, ומפני שה' גלחם להם לישראל באבני אלגביש להעביר שורש יניקת אוה"ע למעלה (ע"ד הנוכח בשר של מצרים ויסר את אופן מרכבותיו כו' ואיתא בזהר חבר שלשליהן לעילא כו' וכמ"ש במ"א) ע"כ אמר יהושע לשמש דום מלומר שירה כו' עד יקום גוי אויביו והיינו עד שיושלם כיבוש הוי' אומות ויקום ישראל מאויביו לפי שכיבוש הוי' אומות תלויה בדמימות השמש דוקא מטעם הנ"ל.

המשפעת גם לחיצונים כמ"ש ומלכותו בכל משלה ששם בין העולה בכל הוא הנותן קיום וכה לכל כו' עכ"ל ועמ"ש בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות גבי מטבע ארוך צ"ל ג"כ חותם בברוך שמעלמא דאתגלייא יש יניקה כו' משא"כ מעלמא דאתכסייא כו' וע' בזהר משפטים ד' קכ"ד ע"ב בענין לא תבשל גדי בחלב אמו ובענין רבקה אם יעקב ועשו ובת"א פ' יתרו בד"ה בחדש השלישי בענין אנשי יריחו שהיו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בבשכמל"ו לפי שמבחי' המל' יש יניקה כו', ולכן גק' המל' עה"ד טו"ר והיינו כי רגלי' יורדות מות משא"כ ז"א גק' עה"ח וע' מזה בפרדס ערך עץ ובאג"ה בד"ה והמשכילים יזהירו ולכן כשרצה הקב"ה להאביד מצרים שיש להם שרש ויניקה מהמ' כי ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים מצרים בכל כו' הי' צ"ל ויסר את אופן מרכבותיו שלא יומשך כלל ההשפעה מבחי' זו שמשם שרש יניקתם וזהו ע"ד שנת' בלק"ת פ' חקת בד"ה ויקחו אליך פרה, איתא במשניות בענין שהאשה פסולה להזייה של מי חטאת דהטעם כיון שרגלי' יורדות כו' ויש ממנה יניקה כו' אלא דוקא הדכר צריך להזות כו' ועמ"ש ע"פ אם בן הוא כו' ואם בת היא וחי' כו' וה"ע האיש דרכו לכבש כו' הוי' איש מלחמה כו' ועד"ז גם כאן הוצרך יהושע להעמיד השמש מלומר שירה אף שהוא אתר קדישא ושרשו מבחי' שמש ומגן ה' אלקים, אך כיון מבחי' זו יש יניקה לחיצונים ע"י הנרתק והגלגל הוכרח לומר לו שמש בגבעון דום ולהעמידו ושיהי' ההמשכה מלמעלה יותר מבחי' זו וזהו ממש דוגמת ויסר את אופן שהוא ג"כ כענין גלגל, ואפ"ל דהנה מ' מקננא באופן ר"ל מ' דאצי' מתלבשת בעשי' ששם הוא בחי' אופן היינו והאופנים מתנשאים כו' וע' בלק"ת סד"ה האינו השמים השלישי בפ"י והנה אופן א' בארץ ות"י מלרע והוא סנדל שנק' מנעל דשכינחא שהיא מתלבשת בו להחיות העשי' שע"י לבוש עב כמו הנעל עור בהמה נמשך השפע לחיצונים, ולכן פ"י הרמ"ז אופן גימ' סמא"ל ר"ל שהוא מקבל יניקה משם, וזהו ויסר את אופן שלא יומשך ע"י סנדל בחי' מ' המקננא באופן כו' וכענין זה הוא שמש בגבעון דום להעמיד הגלגל המסבב וכענין זה מבואר בפרד"ס שער אבי"ע פ"ה, ת"ל ומל' מקננא באופן הוא ענין שפרשתי בפרק הקודם שהקב"ה מושל על הקליפות ע"י המלאכים הנקראים אופנים הם המשפיעים בהגלגלים כו' שעתה לא יתרחק מה שאמר יהושע שמש בגבעון דום ועמדו הגלגלים מגלגולם לפי מפני שצוה לכתחם המשפיעים עליהם לבלתי יפעלו בגלגלים כו', ח"ש שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון עד יקום גוי אויביו עכ"ל וע"ש שהביא הענין לעד כוונה שני' אבל לפי המבואר כאן יש לפרש כמ"ש לעיל שלפי שמבחי' האופנים יש שרש יניקה לחיצוני' וכמו נה"ב הוא משמרי האופנים ע"כ העמיד יהושע האופנים והגלגלים כמ"ש בפ"י כי תצא על אויבך פ"י על היינו בבחי' שאין שרש כלל ליניקת החיצונים שם

אך • איך יוכל להעמידו זהו ע"י התורה מספר משנה תורה הראה לו.

והיא מבחי' סוכ"ע שהוא קדוש ומובדל משא"כ מבחי' ממכ"ע כו' ומשם דוקא יוכל לנצח המלחמה. ואפ"ל בענין האופן שהוא מתגלגל כמו האופן שבגעלה שזוהו ע"ד הנז' בזהר פ' מקץ דר"ג אתגלגלו אתון ט"ר כו' וכן למעלה יותר הרי מבואר בס"י שהאותיות הם מתגלגלים ברל"א שערים כו' וע' בעה"מ ש"א. ובפרד"ס שער הצירוף רפ"ה ורפ"ו האלפא ביתא וגלגלים כו' והנה עיקר הגלגול הוא חילופי אתון ואי' בזהר פ' תרומה קלד"א בענין ועד שהוא אחד בחילופי אתון דדכורי לא מתחלפן אתון דנוק' מתחלפי וכל ענין חילופי האותיות זהו ע"ד לא כמו שאני נכתב אני נקרא ברע"מ פ' תצא דרפ"א ע"א ובס"ב ח"ב פ"ב כ' ת"ל וכן בחילופי אותיות ותמורותיהן נבראת בריאות חדשות פחותי המעלה בערך הנבראים מהאותיות עצמן כו' יעו"ש. ומבואר בפרד"ס שם ספ"ו ב' הת"ו כי ענין התמורות וחילופי אותיות הם מצד מט"ט כו' ובזמן הגאולה מתפשט הקב"ה מכניין וחילופין אלו יעו"ש וע' בת"א פ' יתרו בד"ה בחודש השלישי בענין אנשי יריחו שהיו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בבשכמל"ו משום כי המ' רגלי' יורדות כו' והוא הגרתק כו' אלא שאין הלכה כאנשי יריחו כי גם ועד הוא אחד בחילופי אתון ע"ש ועד"ז י"ל ענין ויסר את אופן להתפשט מבחי' גלגול וחילוף האותיות ותמורתיהן כ"א שיהי' גילוי דבר ה' האותיות בעצם וכמ"ש לע"ל וראו כל בשר כי פי ה' דבר ומוזה נמשך הנס דקי"ס. וזהו ג"כ ענין שמש בגבעון דום כדי להסיר ההנהגה שע"י הגלגל המסבב השמש כו' מבחי' חילופי ותמורות האותיות אלא שיהי' גילוי שמש הוי' ועד"ז נת' בד"ה מחר חדש בענין ישראל מונין ללבנה ועו"כ מונין לחמה כי מהשמש יש ב' השפעות הא' חיצוני' וזהו ע"י הגלגל והנרתק שיהי' וממגד תבואת שמש והע"ע עו"כ מונין לחמה והב' השפעה הפנימי' שנמשך אור ממש מהשמש בלבנה ונק' סוד העיבור נק' יחוד שמשא בסיהרא זה נמשך דוקא ע"י ישראל מונין ללבנה שבה נמשך שפע הפנימי' מהשמש שעיי"ו והי' אור הלבנה כאור החמה, והנה עד"מ יובן ענין התפלה שמתחילים הודו לה' קראו בשמו שהוא שיר השמש כמ"ש, וח"י ברכת השחר נגד ב' שתין דמט"ט וכן ביהי כבוד שהוא הפנימי' של רמון שהוא גלגל כו' והעיקר ח"י אזכרות שבק"ש ואח"כ ח"י ברכת דשמ"ע קול דממה דקה שלמעלה מבחי' והאופנים ברעש כו' ועיי"ו לא יומשך יניקה לחיצונים מבחי' גלגל חמה קליפת הרימון וזהו"ע יראוך עם שמש ולכן וותיקין היו גומרין ק"ש עם הנץ החמה דוקא וזמן ק"ש של שחרית לכל העולם עד סוף שלשה שעות שבהם מאירים ג' צירופים ראשונים של שם הוי' המתחילים ביו"ד שהיו"ד דש' מורה על שמהוה תמיד לפי שהיו"ד הוא מבחי' חכמה שבה השראת אור א"ס ב"ה ולכן עיקר ענין ק"ש הוא ביו"ד של שם כמ"ש בק"ש שעל המטה אם פגמתי באות י' בביטול ק"ש והיינו כי ק"ש הוא הביטול למס"ג באחד וקעומ"ש שהביטול נמשך מבחי' חכמה שהוא כח מה כו', וזהו אי לך ארץ המקבלת מבחי' נער מט"ט שבו הנרתק של החמה כנ"ל בענין רימון כו' אשריך ארץ המקבלת מו"א דאצי' הנק' בן חורין בחי' עצם שמש הוי' כו' וכמ"ש מזה בוח"א ס"פ לך לך דצ"ה.

עוי"ל ענין דום ע"ד דממה דקה שלמעלה מבחי' והאופנים ברעש כו' ומשמרי האופנים נמשך יניקה וצ"ל ויסר את אופן משא"כ מבחי' דום דממה

דקה ובמד"ר פ' בראשית ספ"ו שאמר יהושע להשמש עבדא בישא לא זבינא דאבא את שנאמר והנה השמש והירח כו' משתחיים לי ואפ"ל כי מט"ט ו"ק דיצי' ששם מקנן ז"א הנק' חמה ונק' ו"ק דיצי' ג"כ שמש על שמו והוא בטל ליוסף כי ביוסף נאמר והוא נער והיינו נער דאצי', משא"כ מט"ט שרו של עולם שנק' נער היינו ביצי' ושמש וירח הם הדודאים מט"ט וסנד"ל זון במק"מ פ' ויצא קנ"ו וסיבובם ההשתחוואה שלהם הוא לי לבחי' צ"ע יוסף יסוד עולם שהוא מקור ההשפעה לשורש ומקור דבי"ע וע"י השתחוואה וביטול שלהם ממשיכים ההשפעה מבחי' שמש ה' והרי השפעה זו זהו ע"י יוסף יסוד שנק' ג"כ שמש ומגן בזהר פ' שמות ד"ג זהו משתחיים לי ולכן הי' כח ביהושע להעמיד השמש כו' ובפרט כמש"ל שיניקת הערלה הוא מגלגל השמש המסבב כו' ויוסף הוא ברית קדישא ע"כ עי"ו העמיד הגלגל כו'.

קיצור *

יב) והנה ארז"ל בספרי הובא בילקוט שיהושע הראה לגלגל חמה משנה תורה ואמר לו כשם שלא דממתי מזה כך דום מלפני וכ"ה במד"ר פ' בראשית ספ"ו והענין דהנה דהע"ה אמר זמירות היו לי חוקיך בבית מגורי תלים קי"ט כ"ה, וארז"ל שנענש דוד על שקרא לד"ת זמירות דוד זמירות קרית להו פ"ז דסוטה דל"ה א', ועמ"ש מזה בת"א בד"ה ויהי מקץ דרוש השני ובלק"ת בד"ה ואהי' אצלו אמון ובאגה"ק בסופו ששיבחהו שהוא מקור חיות כל העולמות ע"ד כולם בחכ' עשית ובאמת היא נפלאותיך ומחשבותיך שלמעלה מבחי' חיות העולמות כו' ואפ"ל כי חיות העולמות מחכ' דאצי' דמתפתחא לל"ב נתיבות ל"ב אלקים שבמע"ב אבל התורה נמשכת ממו"ס ו"ה התורה הם מבחי' ושער ריש' כעמר נקי. עוי"ל כי ענין זמירות הוא ע"ד שיר המלאכים שאומרים שירה והוא העלאת מ"ן להמשיך יחוד תדירי דאוי"א אין ויש להחיות העולמות כמ"ש בביאור זכור ושמור בדבור א' נאמרו ובד"ה רני ושמחי השני בענין וצדקתך ירננו כו' אך יחוד זה הוא חיצוני' או"א בחי' כולם י"ח עשית בבינה ומבחי' זו הוא ג"כ שיר השמש כו' אבל התורה הוא המשכת פנימי' חו"ב וההמשכה מא"א ועתיק, ולכן ארז"ל דוד זמירות קרית להו שמשוה עסק התורה לבחי' זמירות ושיר המלאכים ובאמת גבהה מהם הרבה וכמ"ש ג"כ במ"א בפ"י קול מצהלות חתנים מחופתם ונערים ממשחה נגינתם נערים הם מט"ט וסנדל שם שייך הנגינה והשיר כמו ע"י השיר נמשך ההתפעלות אבל חתנים הם הנשמות בעלי תורה ביום חתונתו זה מ"ת הם למעלה מבחי' הנגינה והשיר כו' כידוע דרננא ברמשא דוקא ולכן ע"י ספר משנה תורה הראה לו יהושע לגלגל חמה יוכל להדימם השמש מלומר שירה כי עסק התורה זהו המשכה עליונה יותר הרבה מבחי' השיר כו' ועד"ו הוא משארז"ל ע"פ האזינו השמים כי השמים מספרים כבוד אל בחי' שירה ומשה שתקן באמרו האזינו השמים והיינו מטעם הנ"ל שע"י התורה נמשך בחי' עליונה יותר מע"י פרק שירה של השמים וכל צבאם כו' ולכן שיתקן ע"ד חכם אינו מדבר בפני מי שגדול

קיצור : בכתי' כאן חלק מקום שתי שורות.

ממנו כו' ובמד"ר פ' תולדות פס"ה ע"פ בעמדם תרפינה כנפיהם בא עם דם ור"ל כשבאים ישראל הנק' עם (עם זו יצרתי לי) לייחד שמו של הקב"ה ואומרים שמע ישראל אזי דום המלאכים שותקים וזהו עצמן ענין שמש בגבעון דום כנ"ל.

ואחכ"ז יובן ענין סמיכות לשמש שם אוהל בהם תורת ה' תמימה ופי' בכד הקמח אות תי"ו ערך תורה וז"ל ואחר שפי' ענין השמש וסיפור קצת פעולותיו ותועלותיו בא לומר כי עוד יש אור גדול יתר מהשמש והוא התורה כי אם השמש הוא יעיד ומפרשת על אלקותו של הקב"ה ועל יכולתו ורוממותו הלא התורה היא מעידה ע"ז יותר ויותר ותועלתה ומעלתה רבה מאד יותר מתועלת ומעלת השמש כו' עכ"ל ומקור דבריו מדברי הכוזרי מ"ב סי' נ"ו וסי' נ"ב נ"ג נ"ד ובמאמ' ג' סי' י"ז ושם מבואר שלכן הקנו אכה"ג שתיים לפני' דק"ש יוצר המאורות בו מדבר מענין המאורות ואח"כ ברכת אה"ע אהבתנו המדבר מענין התורה שהיא גדולה ונפלאה מאד מהמאורות כו', וכן מבואר בכד הקמח שם וסיים וא"כ אין לאדם תחבולה שינצל ממחשבי הדברים הטבעיים שהם תחת השמש זולתו בקיום התורה והמצות שהם על השמש עכ"ל והענין כמ"ש אח"כ תחת השמש והיינו רק לחדש הישינות והוא מבחי' שמש ומגן חמה מנרתק ש עז"ב לשמש שם אוהל בהם כדפירשי' בתלים במקומו סי' י"ט והוא ג"כ ברבות בראשית פ"ו גלגל חמה יש לו נרתק שנא' לשמש שם אוהל בהם כו', אבל עמל תורה הוא למעלה מהשמש כמ"ש בגמ' פ"ב דשבת ד"ל ע"ב ועמ"ש מזה בת"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקים כו' וארא בענין ושמי ה' לא נודעתי להם כו' ולכן ע"י התורה נמשך אור חדש ממש ולא לחדש הישינות בלבד וכמ"ש מזה בת"א ס"פ בראשית בד"ה צאינה וראינה כי המשכת אור חדש ממש זהו נמשך דוקא מאוא"ס ממש. ועמ"ש במ"א בענין עמל תורה שלמעלה מעמל שיחה אפי' מבחי' שיח סוד שרפי קודש שהוא ענין שיר המלאכים וכנ"ל בענין זמירות קרית להו.

(ג) וזהו תורת ה' תמימה כי בשמש כתיב והוא כחתן יוצא מחופתו ובילקוט תלים רמז תרע"ג מה החתן נכנס טהור ויוצא טמא כך השמש נכנס טהור ויוצא טמא ור"ל לפי שיש עובדין לחמה כו' וזהו ג"כ ישיש כגבור לרוץ אורח ואחז"ל ברבות פ' אמור פל"א ואין אורח אלא של נשים כמ"ד חדל לשרה אורח כנשים. והיינו שנמשך ממנו ג"כ יניקת החיצונים שזה"ע אורח כנשים כמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה לסוסתי ברכבי השני כמ"ש ברחל כי אורח נשים לי ע"ש שנתנת חיות ממותרי השפע והפסולת שדוחה לחוץ מבחי' דרך נשים כו', והיינו כשהשכינה מתלבשת בכי"ע כרחל לפני גחזי' נאלמה וזהו נאלמתי דומי' החשתי ר"ת נדה כמ"ש במ"א ועד"ז ה"ע מ"ש גבי שמש לרוץ אורח שע"י הנרתק שהוא הטבע בגימ' אלקים נמשך חיות ויניקה כו' וע"כ צ"ל ויראוך עם שמש לנטרא נהורא דשמשא כענין המבואר בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות בפי' חותם בכרוך יעו"ש וכ"ז הוא בבחי' שמש ומגן אכל התורה דלעילא מן שמשא היא תמימה וכמו חרות על הלחות חירות עלמא דחירו שאין משם יניקת החיצונים וגם יראת ה' טהורה ולא כמו השמש כו' ועמ"ש

בת"א שם דבתשב"כ פותח בברוך ובתושבע"פ צ"ל ג"כ חותם בברוך והיינו חתום תורה בלימודי כו' וע' מענין לשמש שם אוהל בהם בת"א פ' בראשית בד"ה יבל הוא הי' אבי יושב אוהל ובזח"ב תרומה קל"ז א' ובסידור בשבת ברכות ובוהר ר"פ בהעלותך והוא באופן אחר ממש"כ.

ועוד זאת יובן פי' תמימה, כי אורייתא מתקשראה בקוב"ה שאור א"ס מלובש בחכמה דוקא מטעם המבואר בסש"ב פל"ה בהג"ה וכאשר או"א"ס מלובש בה היא תמימה כי אנת הוא שלימותא דכולא ועמ"ש בלק"ת בד"ה אני ישנה בפי' תמתי זוה"ע על שלא ברכו בתורה כי שיהי' התורה תמימה זה"ע ברכו בתורה להמשיך בה גילוי אא"ס כמבואר בלק"ת פ' ראה בד"ה וכל בניך וכ"מ בירושלמי פ"ד דמגילה ה"ה דע"י שמברכים על התורה נקראת תמימה יעו"ש גבי ולא נתברכו לפנייהם וכתוב תורת ה' תמימה וע' בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדבור א' נאמרו בענין וכדי לקשר התורה ולהעלותה לבחי' כי לא אדם הוא, וזהו וספרתם לכם כו' שבע שבתות תמימות תהיינה כי שבע שבתות הם בירור ז' מדות וכשמאיר העומק שבכל מדה בחי' הכתר בכל מאדך ע"ד בכל לבי דרשת"ך נקרא תמימות כענין תמתי ועי"ז נמשך אח"כ בחג השבועות תורת ה' תמימה.

ועוד זאת פי' תמימה עפ"י המבואר במשנה פב"ת דערוכין וכשהוא אומר תמימה להביא חדש העיבור נמצא ע"י תמימה מרבה דבר נוסף שהי' מקום לומר שאינו שייך להשנה שהרי יש בלעדי חדש העיבור י"ב חדש שזהו שנה ולכן לגבי חדשי היניקה של הולד חודש העיבור עולה לחשבון כ"ד חדשים כמבואר באה"ע סי' י"ג מפני דשם אין שייך תמימה וכאן ע"י תמימה מביא חודש העיבור שיהי' ג"כ שייך להשנה וכמ"כ יש לפרש בענין תורת ה' תמימה דהנה אמרו"ל ברבות כי תשא פמ"ב ע"פ אחד עשר יום בחורב במיוחד שבעשרה דבור אנכי הוי' אלקיך כו' כי הנה עשרת הדברות מכוונים נגד עשר ספירות ואמרו בס"י עשר ולא אחד עשר היינו שפנימיות הכתר אינו בחשבון ע"ס כי נמשך ממל' דא"ס שהוא חד ולא בחושבן, וזהו ענין דבור אנכי המורה על כתר שאם היותו בחשבון עשרת הדברות שהן ע"ס עכ"ז נק' ג"כ אחד עשר שפנימיותו אינו בחשבון ע"ס חתו ענין הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים שפירשו בפסיקתא זבש"ט דקאי על דבור אנכי כו' וא"כ בבחי' הכתר יש בחינה שאינו שייך לע"ס, ועי"ז נאמר תורת הוי' תמימה, שע"י התורה ממשיכים ג"כ מבחי' אנכי וכנודע בפי' והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום כו', אנכי מי שאנכי כו' וכמו שתמימה מרבה חודש י"ג עם שיש בלעדו י"ב חודש כן עדי"ז ענין תורת הוי' תמימה מרבה בחי' פנימיות הכתר כי עיקר התורה הרי אמרו רז"ל גובלות חכמה שלמעלה תורה אורייתא מחכמה נפקת וכן מה שנאמר בתורה ה' קנני ראשית דרכו הרי ראשית חכמה כתיב שחכמה הוא ראשית אצילות וכן ס"ל להרבה מקובלים שחכמה הוא ראשית ע"ס וכתר אינו בחשבון כו', אך כשהוא אומר תמימה היינו להביא גילוי אא"ס ממש בחכ' מבחי' פנימיות הכתר כו', וזהו שניתנה התורה ביום חמשים לספה"ע היינו שער הנזן דבינה שנקרא נתיב

לא ידעו עיט גם משה לא השיגו בחייו והוא בחי' כתר שנקרא שלימו דנ' שערי בינה והוה ענין תמימה ועיין זוהר תרומה ד' קל"ז ע"כ כדון סיהרא מתעטרא בחמשין תרעין כו', ודא איהו דכתיב תורת ה' תמימה והנה לכן בתורה נאמר אשר אנכי מצוך היום פי' היום ממש ע"ד בכל יום יהיו בעיניך כחדשים כי הנה בשמש כתיב אין כל חדש תחת השמש רק לחדש הישינות אבל בתורה שהיא לעילא מן שמשא תורת ה' תמימה לכן ממשיך אור חדש ממש וזהו אשר אנכי דוקא מצוך היום ממש, ולכן מברכין בכל יום נתן התורה לשון תוה כמ"ש במ"א ע"פ אכלוהו היום בת"א פ' בשלח.

יד) משיבת נפש. רבות יתרו פ' כ"ט קמ"ד ד' ופ' נשא ריש פ"י דרל"ו ג' תנא רשב"י התורה החזירה להן נפשותיהן שנאמר תורת ה' תמימה משיבת נפש היינו שאחר הרצוא וכלות הנפש ע"י התורה נמשך בחי' שוב כמ"ש בד"ה כי תבואו אל ארץ מושבותיכם בענין דר' לעבד שיהא כרבו, ובמ"א פ"י ד"י זהו הד"י של התורה אש שתורה כו' ועיין מש"כ בענין זבת חלב ודבש הדבש מקיים הדבר כו', ועיין מ"ש ע"פ עולת תמיד שהנפש שהיא משיבה היא גבוהה מבחי' הגשמה שבתחילה שפרחה נשמתן כי ע"י נמשך מבחי' מולא וס' רבוא נשמות שרשן מס' רבוא אותיות התורה כו' ועיין מ"ש ע"פ תורת ה' תמימה ס"ב ועוד בפ"י משיבת נפש ע"ד לולי תורתך שעשועי כו', וע"ד זאת נחמתי בעיני כי אמרתך חיותי, וענין בעיני ע"ד שלבו זואג בקרבו שא"א להשיג כלל בחי' אא"ס ואעפ"כ כי אמרתך חיותי וזהו ענין משיבת נפש נפשי ישובב בשובה ונחת תושעון וזרוב זה' לך למשיב נפש מנחם משיב נפשו, ואפשר לפרש נפש על בחי' מ' שהיא בבחי' חולת אהבה ועמ"ש ע"פ כאיל תערוג כו' כן נפשי תערוג כו', צמאה לך נפשי בארץ ציה כו' וע"י עסק התורה שהוא מבחי' אפיקי מים מרווה צמאונה כו'.

עדות ה' נאמנה. רבות נשא פ' י"ג ד' רנ"א ד' ד"א נודע ביהודא אלקים בשבטי ישראל הודעתי נאמנה כמ"ש עדות ה' נאמנה ואפ"ל ע"ד חגרה בעוז מתניה שע"י התורה הנקרא עוז מחזיק האמונה ועמ"ש ע"פ זוהר בלק קצ"ג ב' ע"פ ה' אלקי אתה ארוממך כו', עצות מרחוק אמונה אומן, וזהו מחכימת פתי כי פתי יאמין ואצל הקב"ה כולנו פתיים כיונה פותה וע"י התורה מחכימת פתי שיהי' והחכ' תחי' באמונתו יחי' ממש, וע' רבות עקב ע"פ האל הנאמן, גם בענין לא יכובו מימיו יתד במקום נאמן עיין לקמן גבי משפטי ה' אמת ואמת ואמונה הם בחי' א' פקודי ה' ישרים פי' ישרים ע"ד לעשות הישר בעיני ה' שיהי' הגילוי למטה כמו למעלה ועמ"ש בד"ה משה ידבר שאברהם המשיך רק למעלה כו', ולכן הם משמחי לב פי' כי יש ל"ב נתיבות חכ' עילאה הנק' כבוד ואין כבוד אלא תורה ויש ל"ב נתיבות ובמ' ל"ב אלקים דמע"ב וההפרש ביניהם ע"ד כי אל דיעות ב' דיעות כו', וזהו כבוד עילאה וכבוד תתאה וע"י התורה ממשיך במ' ל"ב נתיבות עילאין, וע"י משמחי לב, ל"ב נתיבות תתאין ע"ד יין המשיך ההעלם לגלוי משמח אלקים לכן התורה מתתלת בבית ומסיימת בלמד בחי' משמחי לב והיינו ע"י פקודי ה' ישרים שיהי' גלוי דעת עליון גם למטה ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים כו'.

מאירת עינים שיהי' עין בעין יראו הפך השחוד יעורר פקחים שלא יוכלו לראות עין בעין והנה הנבואה נק' עין יעקב, וענין אישון עיני השחור שבעין ע"י דיתהפכא חשיכא לנהורא ועמ"ש ע"פ חכלילי עינים מיין יינה של תורה כו'.

יראת ה' טהורה עמ"ש בענין טהורה היא אתה בראת כו' ובענין אם בחוקותי תלכו גליף גליפו ובענין חקת התורה כו' פרה כו' לטהר כו' גם כי ד"ת אינן מקבלים טומאה ואפי' עבירה אינו מכבה תורה.

משפטי ה' אמת כתיב תתן אמת ליעקב ואין אמת אלא תורה ובפע"ח ז"פ ס"ג גימ' אמת והנה מלוי ס"ג הוא ל"ז גימ' הבל הבל רק הארה זהו הבל הבלים כו' אך אמת הוא המשכה עצמיות ח"ע זהו וישב יעקב בארץ מגורי אביו ופי' מגורי גימ' ז"פ הבל נגד ז' הבלים שבהם קיום העולם ח"ס מגורי אביו ופי' וישב יעקב שהמשיך בחי' אמת בו' הבלים הנ"ל היינו עצמיות שם ס"ג ח"פ ס"ג גימ' אמת זהו ענין מאה ברכות בכל יום כי ס"ג והבל גי' מאה ובו' ימים ז' הבלים צריך להמשיך בהם עצמיות האור שיהי' וישע ה' אל הבל לכן צ"ל מאה ברכות בכל יום מז' ימי בראשית, זהו משפטי ה' אמת להיות ואמת ה' לעולם אני ראשון ואני אחרון והיינו ע"י התורה וזהו כמוצא מים אשר לא יקובו מימיו בחי' אני הוי' לא שנית.

סו) ואתכ"ז יובן מ"ש ברבות נשא פי"ג דרנ"ב ב' בקרבן נתנאל בן צוער כנגד ג' פרקים של תורה שבהם ששה סדרי משנה והן מן שתים שתים פסקה ואלו הן תורת ה' תמימה משיבת נפש כו', ולמה נכתבו חמשה תיבות על כל סדר וסדר כנגד התורה שהיא חמשה ספרים ללמדך שהוא גופי תורה והענין י"ל כי הנה חמשה חומשי תורה נמשכים מה' ראשונה של שם שנקראת ספר התורה כמ"ש בזהר ח"ב דף ריש ע"א בפ' ויקהל וזהו פי' תורה שבכ' כתב הוא בינה ותורה יסוד אבא שנמשך ומאיר בבינה כמ"ש בהגהות לד"ה חוקת התורה בענין די' של ס"ת זהו חכמה אש שחורה והאותיות הם בבינה כו' ומבינה נמשך חמשים שערי בינה ולכן ביום החמשים ליצי"מ ניתנה תורה במ"ט פנים טהור עיין זהר תצוה קפ"ג א' ועד"ו יוכ"פ יום שנתחייב בחמשה תפלות וחמשה עינויים כדי להמשיך ה' עילאה (עזח"ג דף רנ"ו בפ' פנחס) שבה התגלות עת"י כמ"ש בזה"ג פ' בשלח דס"ג ע"ב והיינו לפי שמבחי' עתיק א"א לקבל כ"א ע"י יסוד אבא המאיר בבינה כו' ולכן בינה נק' העוה"ב עולם התענוג, ועמ"ש בענין ה' דאברהם בת"א ר"פ לך שיש בו ב' בחי' גבוה גם מהיר"ד זהו ענין והחמישית לפרעה כמ"ש במ"א ואפ"ל ג"כ זה"ע שהתורה ניתנה בה' קולות ועמ"ש בפ"י עד יעבור עמך ה' בד"ה האוינו השמים ובלק"ת מהאריז"ל ס"פ האוינו פי' חמשה חומשי תורה הם נגד חמשה פרצופים דאצ"י ועמ"ש בענין עץ חיים מהלך חמש מאות שנה ומ"ש בענין בחמשה עשר לחודש שבו יו"ט הראשון של פסח ושל סוכות, והנה ששה סדרי משנה נמשכים מבחי' וא"ו שבשם הוי' שהוא שרש ו"ק ששה מדות עליונות, והוא"ו הוא בחי' קו הנמשך מרחובות הנהר דבינה עמ"ש בת"א פ' חיי בד"ה יגלה לך טעמי בענין

אור דרושים לשבועות התורה קלא

ההפרש בין ו"ה ל"ה שלכן לע"ל נאמר ביום ההוא יהי' כו' והנה ז"א נק' זעיר אנפין לשון קטנות לגבי בינה אשר ז"ת שבה הוא ע' רבתי דשמע אתון רברבין כמ"ש במ"א ע"פ הזהר פ' פנחס דרל"ו ע"ב בענין אנכי אשמח בה' וזהו ענין מי ברא אלה היינו שיתא סדרי משנה כ"א כלול מששה גימ' אלה כמ"ש אלה פקודי המשכן ובחי' מי הוא בינה דא אלה כי מת"ת דבינה נעשה כתר לו"א. וכמ"ש מזה באריכות ע"פ אלה מסעי ובלק"ת בביאור ע"פ והי' בני' בפ' פלג אלקים מלא מים אשר חיבור מי עם אלה זהו ג"כ המשכת המוחין לו"א. ועמ"ש מענין המשכת המוחין במדות בד"ה ראה אנכי נותן ובד"ה באתי לגני ובד"ה ושכתי בשלום בענין ויצוק שמן על ראשה וזהו שיש ה' תיבות על כל סדר מש"ס משנה להמשיך מבחי' בינה בהוא"ו כו' שיהי' מי ברא אלה כו' וגם נחלקים לג' פסוקים שבכל אחד יו"ד תיבות ולא הי' ששה פסוקים שבכל אחד ה' תיבות. להורות על חיבור ויחוד יו"ד עם ה' עילאה שחיבור ויחוד זה הוא המשכה ממעלה מעלה כו' ונק' שלום בפמליא של מעלה כמ"ש בד"ה החלצו מאתכם ועי"ז יבא לבחי' וראו מי ברא אלה שיהי' כאלו רואה ממש. והנה ששה שמות שנאמרו בשלשה פסוקים אלו הם גימ' יוסף להורות שעיי"ז נמשך תוספות וריבוי האור בבחי' תוספת מרובה על העיקר ונק' בן פורת יוסף פרת גימ' ה"פ קול שמקור המשכות ה' קולות שניתנה בהם התורה הוא מבחי' ה' עילאה.

ב' דשבועות תרכ"ב

יהי' כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו. הנה ענין יהי' כבוד ה' לעולם י"ל עדמ"ש ונגלה כבוד ה' וראו כ"ב יחדיו כי פי ה' דבר וא"כ יש להעיר תחלה ע"פ ונגלה כבוד ה' א' במד"ר פ' ויקרא ספ"א דקס"ו ג' משה ראה מתוך אספקלרי' מצוחצחת ושאר כל הנביאים ראו מתוך אספקלרי' מלוכלכת כו' לפי שבעוה"ז שכינה נגלית על היחידים אבל לע"ל ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר עכ"ל והנה ענין אספקלרי' המאירה ושאר כל הנביאים ראו באספקלרי' שא"מ כדאי' ביבמות פ' החולץ דמ"ט ע"ב וביאור הדברי' בתו"א פ' מקץ ד"ה ת"ר נ"ח ושם דנ"ה ע"ב וז"ל וזהו ההפרש בין משרע"ה לכל הנביאים שבמשה נאמר ומראה ולא בחידות נכתב במראה בסגול ל' דהר והוא אספקלרי' המאירה אשר על ידה אף דבר הרחוק מהאדם רואים אותו דרך או"י וי"ל כמו"כ מעשה המצות אשר מתלבשת הנשמה בג"ע בלבוש המצויר אשר ע"י לבוש הנ"ל מתעלה הנשמה להנות מזיו השכינה בג"ע (ע' במ"א אות ז' פ"א פי' זיו הוא ענין יסוד המאיר במל') ולהנות מאורו ית' כמו באספקלריא המאירה או"י אשר נמשך ונתגלה או"ס מלמעלמ"ס בג"ע ומשרע"ה ג"כ לא הי' רואה בלי אספקלרי' הנ"ל וכמ"ש במראה ולא בחידות אשר בלא אספקלרי' הנ"ל לא הי' יכול להיות בחי' אא"ס (ה' וכ"מ

הפרד"ס ערך אספקלרי' ח"ל אספקלרי' הם שנים מאירה וש"מ המאירה הוא ת"ת וש"מ הוא מל' ופי' ר' משה בס' השם כי הת"ת אספקלרי' המאירה עצמה ומשרע"ה הי' מתנבא נבואה בתוכה והי' רואה הדברים על בורין בלי מראה וחידה אבל מל' אספקלרי' שא"מ והמתנבא ע"י מתנבא ע"י חידה ומשל וזהו במראה אליו אתודע עכ"ל ובמ"א אות א' סי' קנ"ט ח"ל אספקלריה המאירה נק' ז"א מאיר מעצמו וש"מ המל' דל"ל מג"כ עכ"ל והי"ג כ' ח"ל ע"י בזהר וראו דכ"ב וז"ל וע"ד קרינן משה זכה באספקלרי' המאירה דקיימא על ההיא דלא נהרא וכו' עש"ב ותבין עי"ז וע' בת"ז תיקון מ"ם דפ"ג ע"א ובג"ד מסי' דהוי' אתקרי' אספקלרי' דנהרא וכד איהי אד' בלא בעלה אתקרי' אספקלרי' דלא נהרא עכ"ל ובזו"ג פ' בלק דקפ"ו ע"ב ע"פ המלאך הגואל כו' ח"ל אבל משה מיד דאתיילד אספקלרי' דנהרא הוית עמו דכ' ותר"א אותו כי טוב הוא וכת' וירא אלקים את האור כי טוב כו' עכ"ל וכ"כ אדמו"ר ז"ל בביאור מא' הנ"ל מאדמו"ר ג"ע כי הטעם שהז"א נק' אספקלרי' המאירה מפני שמקבל המוחין מאו"א והחכ' נק' אור אבל המל' שמקבלת המוחין מז"א נק' אספקלרי' שא"מ עכ"ד ונראה המכוון שהז"א מצד שמקבל מהחכ' הוא שנק' אס"מ כי בחכ' דוקא מאיר אא"ס והמל' אף שמקבלת מז"א המקבל מאבא מ"מ עיקר קבלתה ע"י נר"ה ומז"א והמ"ד נק' אספ' שא"מ והנה במאו"א ר"ב א' קס"ב כ' ח"ל גם נר"ה נק' כך עכ"ל לכאו' סונתו אשר נצח לפי אשר חז"ג קו הימין נק' אספהמ"א לפי שמאיר בו אור החכ' ובחי' הוד שהוא קו השמאל בג"ה נק' אספש"מ וא"כ המל' משום דאיהו בנצח ואיהי ר"ל המל' בהוד ג"כ נק' אספש"מ וכ"מ ממ"ש בע"ח דבלייל שבת עליית המל' שתהי' גם איהו בנצח ע"כ גם הוא בבחי' אספה"מ עד"מ שכ' הי"ג בשם הת"ז תיקון מ' דפ"ג ע"א ע' אכן שאר הנביאים ראו במראה בקמץ אספש"מ דהיינו מ"ש במראה אליו אתודע ס"פ בהעלותך במראה בקמץ ועז"ג וביד הנביאים אדמה אספש"מ הוא השפיגול דהיינו שיש מסך וכיסוי על הזכוכית אבל המסך אינו דבר עב שהוא מסתיר לגמרי ומכסה האור רק דבר דק וקלוש וזיינו ציפוי בסף הידוע ואז כשרואין בו נמשך ממנו או"ח אבל אין יכולים לראות דרך הזכוכית באו"י ולכן אין רואין מהות הדבר הנראה מעצמותו כמו ע"י אספה"מ כ"א רק דמותו לבדו נראה ע"י אספש"מ וע' בפרד"ס ערך דמיון וערך דמות אדם שהם במל' עבמ"א א"ד סל"ה ח"ל דמיון נק' המל' וביד הנביאים אדמה עכ"ל והי"ג שם הביא מהתק"ז פ' פנחס דרכ"ח ח"ל ולעילא כמראה אדם דא שכינתא כו' ובת"ז תיקון י"ח דכ"ז ח"ל וכורסייא תמן שכינתא דאיהי דמיון ומראה דכולא עכ"ל ועמ"ש במ"א סל"ז דמות אדם הוא המל' דמות לת"ת הנק' אדם עכ"ל וע' חז"ב משפטי' דקכ"ב א' שכמו"כ הז"א לגבי א"א נק' כמראה אדם בכף הדמיון ע"ש במק"מ עליו אמנם יש באספש"מ מעלה א' גבוה במדרגיגה שיכולים לראות עצמו וגם לראות אחריו כידוע ומה שאין יכולים לראות באספה"מ (ה' ואפ"ל לכן מראה הא' בקמץ מורה על האספש"מ אשר הקמץ גבוה מסגול כמ"ש בפרד"ס שער הנקודות פ"ה שבמקום א' פי' הרשבי"י כי קמץ בכתר כי הכוונה לרמוז בו על העלמו כי הוא קמץ וכמוס כנדוע וסגול פירש שם פ"ד גה"י או חג"ת ושם פ"ז פי' כי הפתח הוא עבד הקמץ כמו שהסגול עבד הצירי ופתח פי' בחכ' לפי שהוא מגלה ופותחת את הקמץ

אור דרושים לַשְׁבוּעוֹת הַתּוֹרָה קלג

שהוא בכתר ר"ל ומה שבחי' אספשא"מ נק' מראה בקמץ כי המל' הוא סתר ממטלמ"ע בע"ס דאו"ח וגם הוא כ' לבריאה וגם שרשה בכ"ע וכמ"ש בענין פי' מלך יחיד חי העולמים בתו"א פ' מקץ בהביאור ע"פ כי אתה גרי.

קיצור. ענין משה ראה באספה"מ פי' פרד"ס ת"ת וכמא"א פי' ז"א ובה"ז פי' דהיינו מצד שמקבל מאבא שבהכ' מאיר מא"ס כמ"ש בסש"ב פל"ה בהג"ה שמעתי ממורי והיינו עד"מ זוכית בהירה שיראה ע"י דבר מרחוק ורואה מהות הדבר אבל המל' נק' אספשא"מ כמו השפיגעל המצופה בכסף דק שאין רואין מהות הדבר רק דמות המל' נק' ג"כ דמות כמראה אדם בכף הרמיון ובת"א ד"ה רני ושמחי בת ציון דרוש השני דס"ב סע"ב גבי בצלמינו כדמותינו פי' שהמצות גשמיות שלמטה נק' כדמותינו שהם דמות להמצות כמו שהם למעל' רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא גם ו"ה הם ב' בחי' בחי' אספ' הנ"ל ולכן איהי בהוד זהו עלייתה לביל שבת שאז גם איהי בנצח ומ"מ יש מעלה באספשא"מ שע"י רואה א"ע וגם מאחוריו ולכן ומראה בפגול זהו אספה"מ ומראה בקמץ זהו אספשא"מ והקמץ מל' שהוא בכתר והסגול בנה"י או בחג"ת.

(ב) וכן פי' בזהר פ' תולדות דקמ"א ענין השביעי בצחצחות נפשיך דא אספ' דנהרא דכל נשמתין אתהנין לאסתכלא ולאטענגא בגווה ופי' המק"מ שם מתוך המ' זכו הנשמות להארות ז"א וזהו כמ"ש לעיל ס"א בשם הי"ג בשם הת"י תיקון מ"ם דפ"ג אשר מסט' דהוי' אתקרי' אספהמ"א אכן בבה"ז שם פי' והשביעי בצחצחות נפשיך א"ס המאיר ע"י אבא והיינו כמש"ל שעיקר אספה"מ זהו כשמאיר ע"י מוחין דאבא ובפרד"ס כ' דקאי על הבינה נק' צחצחות מפני שיוצאין ממנה ניצוצות הרבה לפי שיעור הנשמות לכל נשמה צח א' עכ"ד והנה במא"א א"צ סי' י"ד כ' צחצחות הם ע"ס דע"י א"ג ע"ס דעולם העקודים עכ"ל ואין מזה סתירה כי כן ע"י החכ' מאיר הכתר וגם בחי' ע"י כמובן עמ"ש בלק"ת בד"ה מצה זו ולכן א' במד"ר אשר משה ראה מתוך אספ' מצוחצחת כו' דהיינו אספהמ"א שמצד אבא כו', והנה מסיים במדרש שם פ' ויקרא לפי שבעוה"ז שכינה נגלית על היחידים אבל לע"ל ונגלה כבוד הוי' וראו כ"ב יחדיו כי פי' ה' דבר וי"ל אם לע"ל יהי' הגילוי שכינה מעין מה שנגלה למשה שהוא ע"ד אספה"מ או ע"ד שנגלית לשאר הנביאים שהוא בבחי' אספ' שא"מ, והנה מפ' ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה יש לשמוע שיהי' הגילוי ע"ד האספהמ"א כי כל הנביאים נתנבאו בכה רק משה נתנבא בזה וענין כה הוא בחי' כדמותינו דהיינו אספשא"מ משה נתנבא בזה היינו אספהמ"א כמ"ש בלק"ת בד"ה ראשי המטות ע"פ לאמר זה הדבר א"כ מ"ש וא' ביום ההוא הנה אלקינו זה היינו ע"ד אספהמ"א כמה מדריגות בענין אספהמ"א כמ"ש דהנצח נק' ג"כ כן וכש"כ ת"ת וא"ס והוא ודאי עיקר האספהמ"א ועוד נת' במד"ר פ' בשלח סי"פ כ"ג א' הקב"ה לישראל בעוה"ז אמרו לפני זה אלי אבל לעתיד אתם אומרים ב"פ זה שנא' והי' ביום ההוא הנה אלקינו זה כו' זה הוי' כו' ואפ"ל ע"ד מ"ש בלק"ת פ' ראה בד"ה כי תשמע בקול בענין לעשות הישר בעיני ה' שזהו"ע כי אל דיעות הוי' שמלמטלמ"ע כו' ומלמעלמ"ס היש ומה שלמטה כולי' כליח

זהו עצמו נמשך משני בחי' אספ' הנ"ל דכאשר יש גילוי בבחי' אספה"מ דהיינו שרואין המהות אלקות ממש או שייך להיות הגילוי איך דכולא ככל"ח משא"כ כשאין מאיר המדות כו' רק הדמות או אין גילוי דעה העליונה ומבואר שם בהביאור ע"פ כי תשמע בקול הנ"ל איך כמו זו"נ הם בבחי' ב' דעות הנ"ל כמו"כ אפי' ז"א לגבי ע"ק זהו ג"כ ע"ד הנ"ל וזהו"ע שלע"ל דוקא יאמרו ב"פ זה ולכן מוכן איך יתכן שלע"ל יאמרו הנה אלקינו זה אעפ"י יש מדריגות אין קץ בההשגה וזהו"ע יהי כבוד ה' לעולם פי' הבקשה שיהי' גילוי הבחי' שנא' לע"ל ונגלה כבוד ה' וראו כ"ב דהיינו וא' ביום ההוא הנה אלקינו זה.

קיצור. זהו והשביע בצחצחות היינו אספ' מצוחצחת ובמא"א פי' שהם ע"ס דע"י ד"ל שע"ס החכ' משיגי' בע"ס דע"י, בעוה"ז גללים על היחידים אבל לע"ל ונגלה כבוד ה' ומדכתי' וא' ביום ההוא הנה אלקינו זה משמע שיהי' הגילוי ע"ד אספה"מ ולע"ל יאמרו ב"פ זה ואפ"ל ע"ד כי אל דעות כו' וכמו"כ ז"א לגבי ע"ק כו'.

ג) עוי"ל בפ"י יהי כבוד ה' לעולם ע"ד מ"ש בלק"ת בד"ה האיננו השמים דרוש השלישי ושם בהקיצור פ"ג זו"ל ועי"ז או' ברוך כבוד ה' ממקומו כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכ' אשר אא"ס ב"ה מאיר בה בבחי' גילוי אור ממש שיהי' נמשך ונתגלה למטה ור"ל גילוי כבוד עילאה זהו הגילוי איך שלמעל' היש וכל מה שלמטה הוא כל"ח ועי"ז ביקש משה הראיני נא את כבודיך וזהו"ע יהי כבוד ועו"נ ומעיין מבית ה' יצא והשקה וע"ש ברמ"ז פ' במדבר דקי"ח ע"א בד"ה ישראל דפי' מלך הכבוד הוא א"א שהוא מלך ומלוּבש בחכמה והחכ' הוא לברש הפנימי ונק' כבוד שלו וגם נק' כבודיך כבוד כו' דהיינו כשמאיר אור החכ' זהו גילוי כבודו ית', גם י"ל פי' יהי כבוד ע"ד מארז"ל ע"פ נכון כסאך מאז מה כבוד בין מלך לאגוסטוס אלא שהמלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב אשר הישיבה מורה על רוממות ומורה על בחי' אני ה' לא שניתי, אין לו שינוי כל עיקר כמ"ש הרמב"ם במ"ז ח"א פי"א, זהו יהי כבוד ה' לעולם בחי' אני ה' לא שניתי, גם י"ל כבוד ה' כי יש ג"כ כבוד אלקים זהו ל"ב פעמים אלקים שבמעשה בראשית כי כבוד בגימט' ל"ב והם ל"ב נתיבות שבמל' שמזה נמשך להיות למטה היש אבל כבוד ה' זהו ל"ב נתיבות חכ"ע שלמעלה היש וזהו יהי כבוד הוי' לעולם ועי"ז. בא הבקשה יהי כבוד ה' לעולם וגילוי זה הוא ע"י במד"ס באספה"מ כי אספה"מ בחי' דעת לידע את הוי' והיינו ע"י אתפשטותא דמשה ועי"ז יומשך יהי כבוד ה' כו' ולבוא לזה צ"ל ע"י במד"ס כנ"ל.

ישמח ה' במעשיו. ארז"ל במד"ר ע"פ אחרי פ"כ ישמח ה' במעשיו שמח אינו או' אלא ישמח עתיד הקב"ה לשמוח במעשיהן של צדיקים לע"ל וק' דבמד"ר פ' בראשית ע"פ שמחה לאיש במענה פיו משלי סי' ט"ו מפ' שמחה לאיש זה הקב"ה שנא' ה' איש מלחמה ה' שמו במענה פיו ויאמר אלקים

יהי אור איכ הרי שמח בעמלו בברה"ע י"ל דמד' בראשית ס"ל כשיטת הגמ' חלין פרק אלו טריפות ד' ס' סע"א דפסוק זה שר העולם אמרו שישמח במריתו יעריש אך העיקר שי"ל דהקשה הנזר הק' מזה ששמחה לאיש דוקא ממאמר יהי אור אלא לפי שארז"ל במדרש רבה פ' בראשית סוף פ"ב הטרף הי' תהוה ובהוה אלו מעשיהם של רשעים ויאמר אלקים יהי אור אלו מעשיהם של צדיקים שעולם התהוה הי' בו שבה"כ כמ"ש בתורה אור בד"ה ראה ריח בני והרשעים נמשכים אחר הרע שנתהוהו מעולם התהוה והצדיקים נמשכים מעולם התיקון ובמעשיהם הטובים ממשיכים ריבוי האור שהי' מאיר בכלים כמ"ש במ"א שהם ממשיכים מעולם העקודים שלמעל' גם מהתהוה שהוא בחי' נקודי' ואעפ"כ לא הי' בו שבה"כ מצד שמאיר שם אא"ס בקירוב ועי"ז הוא בבחי' ביטול ועד"ו הוא המשכות הצדיקים ולכן עי"ז רומז אור שנברא ביום הראשון שהי' אורו גדול במאד שאדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו ולכן שמחה לאיש מענה פיו פי' על מאמר יהי אור דוקא לפי שקאי על מעשיהן של צדיקים ואיש היינו ז"א ועי" תומ"צ ממשיכים בז"א ריבוי האור והמשכת אא"ס עד שיתעלה להיות במדריגת א"א וכמ"ש הרמ"ז פ' תולדות דקל"ה ע"פ ואמר ביום ההוא כו' ביום שהוא זעיר יתעלה במקום אריך הנק' הוא הנה אלקינו זה קוינו לו תמיד בתפילותינו עתה הוא יושיענו ובלתי תאמר שהוא עתה במדותיו הקדמוניות אינו כן זה הוי' שהוא עי" שקוינו לזכות אורו ולכן ונגילה ונשמחה בישועתו של עצמו ית' עכ"ל וזהו המבואר במ"א ע"פ ביום ההוא יהי הוי' א' שארז"ל בפסחי' ס"פ אלו עוברין לא כעוה"ז עוה"ב שבעוה"ז על שמועות טובות או' הטוב והמטיב ועל כו' והיינו שעכשיו ז"א כלול מחו"ג מדה"ר ומדה"ד אבל לע"ל כולו הטוב והמטיב דלית שמאלא בהאי עתיקא ז"א יהי' במדריגת עתיק כו'.

קיצור. ישמח ל' עתיד והכ' שמחה לאיש במענה פיו יהי אור אלא יהי אור קאי על מעשיהם של צדיקים שממשיכים ריבוי האור כמו בעקודים שלמעל' מהתהוה שהוא נקודים ואעפ"כ לא יהי' בו שבירת הכלים כמו בתהוה שהי' שם שבה"כ מצד ריבוי האור אלא זהו מצד הביטול לאוא"ס שמאיר בקירוב (ה' ואפ"ל ג"כ שזהו מעלת הכלים הנעשים מהתומ"צ שזהו עיקר מעשה הצדיקים שממשיכים בהם כח הביטול לאוא"ס כמ"ש בהביאור ע"פ וקבל היהודים בפי' שהקדימו נעשה לנשמע אלא ששם פי' שהכלים גבוהים מן האור ולפי שהכלים הם ממה שמבררים מעולם התהוה ששרשם גבוה מאורות דתיקון ע"ש אבל כאן י"ל עפמ"ש במא' ד"ה והארץ היתה תהוה שעי' התומ"צ ממשיכים בהכלים שהי' ע"ד כלי העקודים לפי שאא"ס מאיר בקירוב ויהי' בהם הביטול העצום לכן אף שהאור יוני' בגודל מאד יתקיימו ויהי' ב' המעלות יחד (ע' ועי"ז רומז אור שנברא ביום ראשון שהי' אור עצום ולכן שמחה לאיש שהוא ז"א שעכשיו האור בו במיעוט שלכן נק' זעיר ועי"ד כי קטן יעקב במענה פיו יהי אור תומע"ט שעי"ז יתעלה ז"א להיות במדריגות אריך אנפין שהוא ריבוי האור ע"ד עקודים שלמעל' מהתהוה וזהו א' ביום ההוא הנה אלקינו זה (ועמ"ש ע"פ אם כסף תלוה פ"ה) ובוה י"ל מ"ש עולם חסד יבנה דבה"ע הוא משום ח"ח הוא (ה', וכעין זה פי' בלק"ת שהוא כי טבע

הטוב להטיב בלקרית פ' שלח בד"ה ביאור הדברים ע"פ אני דפ' ציצית ושם פ"ב, ע') והרי ארז"ל פ"ו דאבות כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו וכ"ה במדר"ר פ' בא רפ"ו חז"ל הה"ד כל פעל ה' למענהו (וכמ"ש בלקרית פ' ראה בד"ה ושמתו כדכד דרוש הב' פ"ה וכבר האריך בזה בעה"ק ח"ב פ"ג ששניהם אמת כי מצד עצמות אא"ס אין תופס מקום כלל וכחשיכה כאורה וע"כ הבריאה רק חסד אבל מצד יחדו בע"ס שייך הבו גדול כו' שבזמן שישראל עושין רצונו ש"מ מוסיפים כח בגבו' ש"מ כו' וההיפך בזה צור ילדך תשי כו' והנה אור שנברא ביום ראשון שגנזו פי' הרמ"ז פ' בהעלותך דקס"ח סע"ב שהוא פנימי יסוד אבא ור"פ פקודי דכ"ב ע"ב פי' שהוא חכ' שבחכ' ועד"ז פי' ר"פ אמור דפ"ח סע"א כפי' ס"פ בהעלותך, והנה עוד כ' הרמ"ז פ' תצא סוף דרע"ז בשם כללי הרח"ו סי' ס"ג שא"א להמשיך אור מפנימי ע"י עד לע"ל דהוא פנימי יסו"א או חכ' שבחכ' י"ל דחשוב כמו פנימי ע"י עכ"ל) וא"כ אור הגנוח עד לע"ל דהוא פנימי יסו"א או חכ' שבחכ' י"ל דחשיב כמו פנימי ע"י וזהו שמאיר בז"א לע"ל וזהו ששמחה לאיש זה הקב"ה דהיינו כשנק' איש היינו בהיותו מלובש בע"ס או בז"א במענה פ"ו יהי אור שעייז מאיר בו לע"ל פנימי עתיק וזהו הנמשך ע"י עסק התומ"צ ולפי שעיקר הגילוי לע"ל ע"כ נא' ישמח ל' עתיד ומ"מ ישמח ה' כפשוטו קאי על עצמותו ומהותו ב"ה ממש כי הגם שמצד עצמו לא איכפת כלל וכחשיכה כאורה אכן הרי כך עלה ברצונו וחפצו הקדוש שיהי' המשכה זו בע"ס ויחוד זה וכמ"ש בדוכתי טובא בפ"י אני הוי' אני עצמותו ומהותו עם שם הוי' שהוא י' חכ' ה' בינה כו' כולא חד לפי"ז יהי כבוד ה' לעולם זהו גילוי אלקות בעולם ע"ד משה נתנבא בזה ובמשה נא' לפני לא יראו היינו פנימיות אבא אכן ישמח ה' במעשיו זהו גילוי פנימית אבא שהוא כמו פנימית עתיק אך גילוי זה יהי' בז"א אפ"ל שיאיר ג"כ בצדיקים כמ"ש והתהלכתי בתוכם וע' בנזר שם דס"ב ע"א וזהו אור צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך משלי סי' י"ג וארז"ל במדר"ר פ' בראשית פ"ב ד"ג י"ד ע"ב דקאי על אור שנברא ביום א' שגנזו לצדיקים לע"ל ועז"נ האורה צדיקים כאור נוגה משלי סי' ד' וכיון שראה אור שהוא גנוח לצדיקים ישמח שנא' אור צדיקים ישמח עכ"ל ע"ד מ"ש סד"ה ועתה ישראל מה הוי' שואל מעמך דתקס"ג * ועמ"ש מזה בפ' בהעלותך את הנרות ויהי שם י"ל בד"ה אלה פקודי נת' איך לית שהם י"ה גבוהים ממ"ע ושם יובן גדול מעלת י"ה ע"כ כאן אומר שגם ר"ה יהי' י"ה וזהו יהי שם ואז יהי' מעתה ועד עולם.

דתקס"ג : בכת"י ב' : דתקס"ב.

בשולי הגליון 901 :

וגילוי זה הוא ע"י במד"ס באסה"מ כי אסה"מ בחי' דעת לידע את ה' והיינו ע"י אתפשטותא דמשה ועי"ז יומשך יהי כבוד ה' כו' ולבא לזה צ"ל ע"י במד"ס כנ"ל.

ואהי' אצלו אמון. א) כתיב ימלוך ה' לעולם אלקיך ציח לדור דוד הללויה
 ופי' בכהאריוז"ל ר"ת אלקיך ציח לדור ודור הוא אצלו, ובת"א פ'
 מקץ בד"ה רני ושמחי בת ציון דרוש השני פי' ציון נק' התורה כי הנה כתיב
 נעשה אדם בצלמינו היינו בחי' רמ"ח פקודין שהם רמ"ח אברים דמלכא שהוא
 ז"א כדפי' בד"ה משה ידבר בהביאור הוא נק' בצלמינו ממש ועמ"ש מזה
 בד"ה ראשי המטות דתקס"ז ובד"ה ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר אך
 גשמיות המצו' הם בחי' ציון מלשון סימן כו' ע"ש. ובהביאור שם פי' שהמל' דאצי'
 נק' ציון וחוחם שנהקקים בה כל האורות עליונים ועמ"ש מענין ציח בד"ה
 צאינה וראינה בנות ציון ובד"ה ציון במשפט תפדה, הנה פי' ימלוך לשון
 עתיד כדפרש"י דקאי אלע"ל היינו כמ"ש והי' ה' למלך על כל הארץ ביום
 ההוא יהי' כו', ובמדרש שמואל ספ"ו דאבות פי' ימלוך ה' לעולם היינו שעשוי
 עיקר גילוי מלכותו הוא בעולמות העליונים שכולם מצריצים ומקדישים את
 שם האל המלך הגדול כו', אמנם עולם העשי' אשר ראה ראינו כי גברה יד
 הסט"א ויצר לב האדם רע כו' אך לע"ל שיהי' ה' אחד ושמו אחד אזי ה' ימלוך
 לע"ז שגם בעולם העשי' יהי' גילוי מל' ית' כמו בעולמות העליונים כי אהפוך
 כו' ולעבדו שכם אחד עכת"ד בסוף אבות ממש ובעמה"מ ש"ו ס"פ מ"ו פי'
 שעשוי המל' נאצלה בסוד שורש רק נקודה א' ולע"ל יהי' בה ע"ס בסוד שורש
 חהו ושמו אחד ואזי יתפשט מלכותו לעולם חהו ה' ימלוך לע"ז וא"כ זהו ענין
 שהמל' תהי' כמו בינה כמ"ש בפי' ברכת אשר ברא ששון בענין משמח חתן עם
 הכלה חהו ר"ת אצלו שיהי' בבחי' תרין ריעין כמו או"א והיינו מ"ש ביום
 ההוא יהי' וגם פי' אצלו שלא יהי' בבחי' ומשם יפרד והיינו ע"י ומעין יצא
 חהו בחי' ואהי' אצלו אצי' שבאצי' חכ' א"ג אצלו ע"ד דיצה עליונה סד"ה
 בשעה שהקדימו ומלאה הארץ דיצה וא"כ איך שייך ימלוך אלא ע"ד מל' דא"ס
 שהוא מלכות שעל החכמה והיינו לפי שהוא חכים ולא בחכ' ידיעא לכן למעלה
 מהשגה דחכ' דאצי' כענין שתוק כך עלה וע"כ נק' מל' וזהו ענין ואהי' אצלו
 פי' חכ' שבע"ס הגנוזות וע"כ בי מלכים ימלוכו משלי ח' וע' ילקוט רמז תתקמ"א
 על פסוק זה בשם הספרי דפי' שכתר כהונה וכתר מל' נמשכים מכתר תורה
 ועד"ז ג"כ למעלה כמ"ש בסידור שער ר"ה בד"ה אד' שפתי תפתח שהמשכת
 מלכות בר"ה זהו ע"י התורה ולכן אומרי' פסוקי מלכיות כו' וברבות פרשה
 בא פט"ו ק"ל ד' ע"פ החדש הזה לכם בי מלכים ימלוכו לכ"ו דורות מלך הקב"ה
 ובמדרש קהלת ק"ב ב' לחם זו תורה ובגד זה הכבוד שנא' בי מלכים ימלוכו
 וכן ע"פ נוצר תאנה זו תורה ויאכל פריו זו מל' כו' וע' בד"ה תקעו בחודש
 הראשון בענין המשכת מל' ע"י המצות כו' ובד"ה בשעה שהקדימו בענין בקדמין
 ברא ובענין גבורי כח עושי דברו כו', חהו לכ"ו דורות מלך שענין מלך שהוא
 מצווה לעשות כן וכן וגילוי זה לכ"ו דורות כנגד שם הוי' ותחלת המלוכה ביצי"מ
 אך בעטרה שעטרה לו אמו הכתר זהו ביום חתונתו זה מ"ת כו', חהו צאינה
 וראינה במלך שלמה כו' וע' שה"ש רבה ע"פ נגילה ונשמחה כך למטרונה שהלך
 המלך בעלה למדה"י כו' ע"ד הנה מלכך יבוא לך כו' וזהו ימלוך ה' לעולם
 שיתלבש אא"ס במל'.

אמון אומן עמ"ש בענין ע"ס דאצי' הממוצעי' בין המאציל לביעי שהע"ס הם כח המקבל, אף שהן א"ס ועד"ו ה"ע התו' וזהו אומן.

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע כו' קשרו להם ב' כתרים א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע. וי"ל מה זה ענין הכתרים הללו ומה שייכות להם למה שהקדימו נעשה לנשמע כו' הנה ארו"ל למה קדמה שמע לוחי' אם שמוע כו' כדי שיקבל עליו עומ"ש תחלה ואח"כ יקבל עליו עומ"צ. וי"ל למה זה עשה הפרש בין עומ"ש לעומ"צ דלכאורה היינו הך דגם במעשה המצות העיקר הוא קבלת מ"ש שא' ונעשה רצוני כידוע אך הנה באמת יש הפרש בין עומ"ש לעומ"צ דעומ"צ הוא הביטול להרצון העליון והרי זהו בפרטי הרצונות שבכל מצוה ומצוה כו' אבל עומ"ש הוא הביטול לבעה"צ שזהו ביטול בכלל דוקא וע"ד שא' במכילתא (וב"כ הרמב"ן בס' המצות) ע"פ אנכי הוי' כו' קבלו מלכותו ואח"כ תקבלו גזירותיו ולכן הבה"ג לא מנה אנכי כו' בכלל המצות כי אנכי כו' הוא בחי' העומ"ש בכלל שאין זה נמנה בכלל עומ"צ שהוא בפרט דוקא כו' כנ"ל. וצריך להקדים בחי' עומ"ש שבכלל לעומ"צ שבפרט כמשי"ת וזהו ג"כ ענין נעשה ונשמע וכמ"ש בלק"ת בד"ה צאינה וראינה כו' שהביטול דנשמע הוא הביטול לרצוה"ע והביטול דנעשה זהו הביטול לבעה"צ וא"כ זהו בחי' עומ"ש ועומ"צ הנ"ל, וזהו ענין הקדמת נעשה לנשמע כמו ענין הקדמת עומ"ש לעומ"צ כו' וע"ד הנ"ל בשם המכילתא קבלו מלכותו ואח"כ תקבלו גזירותיו כו' והענין הוא דהנה עומ"ש הוא בפ' ראשונה דק"ש שהוא שמע ישראל כו' שכל עיקר כוונת הפ' זו הוא למס"ג באחד כו' ועומ"צ זהו פ' שני' דק"ש והי' אם שמע וא"כ זהו מ"ש קבלו מלכותו ואח"כ תקבלו גזירותיו דהרי אם אין עדין גזירות וציווים ממנו כלל איך יתכן קבלו מלכותו אלא שזה קאי על המס"ג אל העצמו' ממש שהוא למעלה הרבה מכל פרטי הרצונות דגזירות וציווים שבמצוות כו'. ולהבין כ"ז יש להקדים בענין ב' פ' דק"ש שמע והא"ש כו' שבפ' שמע יש בה מ"ב תיבות מואהבת עד ובשעריך כידוע ומבואר בכהאריז"ל שהוא לנגד שם מ"ב שהוא בבחי' הגבורות דוקא וכידוע בענין שם מ"ב דאנא בכח כו' שהוא בבחי' הגבורות ג"כ והיינו שהוא בחי' ההעלאה ממטה למע' כי כל בחי' ההעלאה ממטה למע' הוא ע"י שם מ"ב דוקא וע"כ או' אנא בכח כו' קודם השינה מפני שאז זמן העלאת הגשה"א בעלותה במקור חוצבה באלקי' חיים וכמ"ש רוח האדם העולה והרוח תשוב אל האלקי' כו' ולכך או' קודם השינה בידך אפקיד רוחי אותיות באר כמ"ש עלי באר כו' וכמ"ש במ"א וכמ"כ בבחי' ההעלאה כלליות מכל ימי החול בעליי' המל' בעש"ק כידוע אומ' ג"כ בקבלת שבת אנא בכח כו' להיותו בבחי' שם מ"ב שהוא בחי' הגבורות כו' וכמ"ש שש כנפים לא' כו' וז"פ ששה הוא מספר מ"ב והוא מ"ב תיבות דאנא בכח כו' שהוא בבחי' ההעלאה כנ"ל ונק' כנפים שבהם עולים למע' כמ"ש במ"א אבל שרש בחי' פ' שני' דק"ש והא"ש כו' הוא בבחי' שם ע"ב כי יש בה ע"ב תיבות עד ושמתם את כו' ובחי'

אור דרושים לשבועות התורה קלט

שם ע"ב הוא בבחי' החסדים (כי חסד בגי' ע"ב) וכידוע בענין ע"ב גשדים של חסד כו' והנה לכאורה יש סתירה לזה ממה שמשמע בזהר פ' ואתחנן להיפך (בזהר פ' ואתחנן בענין ד' פרשיות דתפילין כמ"ש במ"א שפ' שמע הוא בבחי' אור החסד שהרי נאמ' בה ואהבת כו' שהוא פנימי' החסד כידוע ופ' שני' הוא בבחי' הגבו' שהרי נאמר בה וחרה אף כו' אך הענין הוא דאיתא בזהר על האורות דאחליפו דוכתייהו כו' דהיינו שנתחלפו האורות בבחי' הכלים כו' שאור החסד שורה בכלי הגבורה ואור הגבו' בכלי החסד ופ' שמע הוא אור הגבורה בכלי החסד דהיינו שגם שכל עיקרה בבחי' האהבה וכמו ואהבת כו' שהוא החסד כנ"ל זהו רק בבחי' הכלי אבל האור שהוא פנימי' המכוון מהאהבה הוא בחי' אור הגבורה שהוא בחי' ההעלאה וההסתלקות למע' וכנ"ל שזהו שם מ"ב שכל עיקרו בבחי' ההעלאה כו' אבל פ' שני' דוהא"ש כו' הרי הכלי הוא בבחי' הגבורה כנ"ל והאור שהוא המכוון הפנימי' זהו בבחי' שם ע"ב דחסד (כמשי"ת) שזהו אור החסד בכלי הגבורה כנ"ל (וכמ"ש בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה ואהבת את כו') ועכ"פ מובן מכ"ו שפ' שמע שהוא בחי' קבלת עומ"ש הוא בבחי' ההעלאה למע' וזהו ג"כ ענין נעשה כנ"ל אבל פ' והא"ש שהוא בחי' קבלת עומ"צ הוא בבחי' ההמשכה בחסדים בכלל (וכמשי"ת) והוא ענין נשמע כנ"ל וזהו ג"כ ענין בחי' ב' תרומות דכתי' ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי כו' כי יש ב' פירושים בתרומה הא' פ' הוזהר ארמותא כו' שהוא בחי' הרוממות דהיינו בחי' ההעלאה למע' כו' והב' פ' התרגום אפרשותא שהוא בחי' ההמשכה מלמע' למטה כו' ולפי' הוזהר זהו כענין פ' שמע כו' וכמ"ש בזה"ב דקע"ט ע"א דקוב"ה אמר ויקחו לי תרומה תרי ממאה ליתבא לון תרין זמנין בימא דהיינו תרי ממאה במ"ט אתון דק"ש דשמע ובשכמל"ו דערבית ובשחרית חסרין תרין ממאה אינון שכינתא עילאה ושכינתא תתאה ועמ"ש פ' שכינתא עילא' ושכינתא תתאה בלק"ת בד"ה שיר השירים שזהו ענין כלה שארי ולבבי כו' וענין כלתה נפשי לחצרות כו' שזהו ענין המס"ג באחד דערבית ושחרית כו' ולפי' התרגום זהו כענין פ' והי' כו' שהוא בבחי' החסדים שהוא ההמשכה מלמע' למטה (כמשי"ת) והנה י"ל דהאיך יתכן לומר דמס"ג דק"ש הוא ענין התרומה שהוא תרי ממאה דהיינו אחד מחמישים דהרי ידוע בדין התרומה שא' מחמישים הוא רק עין בינונית כו' אבל עין יפה אחד מארבעים ואידך יתכן לומר דמס"ג דק"ש זהו רק בבחי' עין בינוני לבד ומהו זה ענין עין יפה שהוא א' מארבעים שלמע' ממס"ג דק"ש כו'. הענין הוא דזהו ענין התו' שלמע' גם ממס"ג דק"ש כו' כי תרומה ג"כ פ' בתיקוני זוהר תיקון ח"י תרי ממאה לקבל תרין לוחין דאורייתא דאתייהיבת בארבעין יומין דא איהו תורה מ"ם דהיינו התורה שניתנה למ"ם יום וכמ"ש ויהי שם משה בהר עם ה' ארבעים יום כו' ולכן שס"מ מתחלת במ"ם מאימתי ומסיימת במ"ם לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום כו' (וכמ"ש התווי"ט סוף עוקצין) וזהו ענין התו' שנא' בפ' ראשו' דק"ש וכמו והיו הדברי' כו' ושננתם כו' (וכמשי"ת) ולהבין ביאור ענין ההעלאה וההמשכה שבב' פרשיות דק"ש כנ"ל, יש להקדים מ"ש והחיות רצוא ושוב כו' דהפ"י הפשוט קאי על המלאכים והי"ה"ק שבעבודתם הם בבחי' רו"ש כו' אך יש עוד פ' דקאי על בחי' חיי כל החיים העליונים והתחתונים שהוא בחי' חיות אלקו' שמחי' לכל העולמות מאין ליש כידוע

וכמ"ש ואתה מחי' את כולם שזהו נמשך וכו' בעולמות. להחיותם הנה הוא
 נשפע ונמשך בבחי' ר"ש כמראה הבזק כו'. וי"ל דבשלמא אם קאי על המלאכים
 ותייה"ק יתכן בהם ענין הר"ש שהרצוא הוא כוסף הנפש להכלל ולהבטל למעלה
 בעצמות אוא"ס שלמע' מהם כו' ואח"כ באים לבחי' השוב להיות מתיישב רוחם
 בקרבם (כמשי"ת) אבל אם קאי על חיות אלקי הכללי הנ"ל האיך יתכן לומר בו
 ענין ובחי' הרצוא ושוב כו'. אך הענין הוא דכל עיקר החיות הכללי הזה הוא נק'
 רק בשם אור וזיו לבד (וכן נק' בחי' שם בלבד) וידוע בפ"י אור שענינו הוא
 רק בחי' הארת העצם ואינו נוגע ומתייחס כלל בערך אל העצם דהיינו לומר
 שהאור יעשה איזה שינוי בהעצם ועד"מ אור הנר המאיר בכל חלל הבית שזהו
 רק הארה בעלמא מבחי' העצם ולא שייך כלל לומר שלסיבת ההארה זו יהי'
 איזה התעוררות בהעצם שיהי' איזה שינוי והתפעלות בהעצם מצד ההארה
 הזו כי אין זה ממהו"ע כלל וכן הוא באור חזו השמש שלא ישתנה מאור השמש
 עצמו מצד האור והזיו וכמו אם לא יתפשט האור והזיו מצד איזה מונע כמו
 הענן וכדומה אין זה שינוי כלל בעצם השמש ונק' מאור ולא אור כו' (וכמ"ש
 בפרדס שער א"כ פ"ב) וכמ"כ הוא בהארת הנפש שבגוף דודאי לא יתכן לומר
 שעצמו' הנפש ממש הוא שבאה בהתחלקות בכל פרטי אברי הגוף (וכמ"ש
 באריכות בכמה ראיות לזה בסידור בד"ה כד אנת תסתלק כו') כ"א שזהו רק
 הארה בעלמא כו' ולא יתכן איזה שינוי והתפעלות במהו"ע הנפש במה שבאה
 להארה זאת להחיות כל פרטי אברי הגוף כו' ומכ"ז יובן ג"כ הנמשל למע' דכל
 עיקר הארת האור האלקי שממנו סיבת כל העולמות והנבראי' חיותם וקיומם
 אין זה רק בבחי' הארה לבד שאין זה מבחי' העצמו' ממש ולא יש ח"ו איזה
 שינוי והתפעלות בעצמו' האור האלקי במה שבא להחיות העולמות כולם ואדרבה
 באמת אין המשל דומה לנמשל כי הרי כמשל אור הנר הנ"ל הגם שמה שמאיר
 בכל חלל הבית אין זה רק בחי' הארה ולא עצמו' אך עכ"פ הרי זה הארת
 העצם ממש כי הרי גם עצמו' הנר נמצא בבית רק שבכל חלל הבית אין זה רק
 בחי' הארה ולא עצמו' והארה זאת הרי הוא הארת העצם ממש וכן בהארת
 הנפש בגוף הרי עכ"פ גם מהות ועצמו' הנפש מתלבשת בגוף רק שפרטי האור
 והחיות שבכל האברים הפרטים אין זה רק בחי' הארה לבד והרי הארה זו
 הוא הארת העצם ממש כו' משא"כ למע' הרי אי' בפר"א קודם שנברא העולם
 הי' הוא ושמו לבדו דבחי' שמו הוא בחי' הארת העצם הוא ג"כ בבחי' לבדו
 (והוא בחי' אוא"ס שלפני הצמצום כו' ואינו מתייחס בערך להיות בא להחיות כל
 העולמות כו' ונק' קדוש שהוא קדוש ומובדל כו' וכמ"ש בלק"ת בד"ה ונקדשתי
 בתוך בני' כו' ובד"ה הוי' לי בעוזרי כו') כ"א שבא רק בבחי' הצמצום אחר
 צמצום והוא רק בחי' הארה דהארה הוא שבאה בכל העולמות (והוא בחי'
 הצמצום ומק"פ שהוא בחי' ישת חו"ס כו' וכו' אור רק בבחי' קר"ח לבד כמ"ש
 במ"א וע"כ נק' בשם הוי' שהיו"ד בראשו מורה על הצמצום כנקודה בעלמא
 כמ"ש במ"א (וכמ"ש הרמ"ז בהג"ה באוצ"ח שהקו"ח זהו רק הארה מהאור לבד
 משא"כ מעצמותו ית' אפי' הארה לא היו יכולים לקבל) ונמצא מובן שבחי'
 ההארה האלקי המתלבשת בכל העולמו' הוא בא בבחי' הירידה והשפלות
 בתכלית גם בבחי' ההארה של העצם לבד ומכ"ש לגבי העצמו' ממש כו' וע"כ
 הארה הזאת הנק' אור וחיות הכללי הנ"ל הוא תמיד בבחי' ריש דהיינו שתמיד

הוא בבחי' הרצוא להכלל ולהבטל בשרשו למע' שהוא בחי' הארת העצם כנ"ל שנק' שמו לבדו כו' (ו"ש כי חיי' אלקיך אש אוכלה הוא כו') ועד"מ במציאות ד"י ארמ"ע שידוע שהג' יסודות רמ"ע כל עיקרם יש להם יחס בערך לבחי' התלבשותם למטה עד שבאים במציאות הגשמיות כו' אבל יסוד האש הוא בעצם יסוד רוחני דק וזך בתכלית ואין לו ערך למציאות האש שגראה לנו שכל עיקר של מציאת האש הגשמי הוא רק אחר שכבר נאחו בפתיחה ועצים וכדומה ואין זה בערך אל שרשו ביסוד האש הרוחני הדק וזך כו' וא"כ הרי מציאות האש הנאחו בכלים כנ"ל הוא בבחי' הירידה והשפלות בתכלית ושרשו ומקורו באש היסודי כו' ע"כ טבע האש תמיד בבחי' רו"ש הסתלקות והתפשטות שמצד עצמו של האש הגשמי הרי הוא מסתלק לשרשו ומקורו באש היסודי הרוחני כו' ומצד אחיותו בכלים כנ"ל בא בבחי' השוב להתיישב במציאות האש הגשמי וכן הוא בבחי' הסתלקות והתפשטות בכל רגע שזוהו ענין הרו"ש כנ"ל, וכמ"כ יובן ג"כ בהארת הנפש בגוף דהגם שנת"ל שזוהו בחי' הארת העצם ממש אך באמת הרי מה שבאה להחיות גם האברים הגשמי' חיים וקיימים מתארה זאת הרוחני שאין ערוך ביניהם כלל וכלל, וע"כ יש ממוצעים בין אור וחיות הנפש הרוחני להיות בא בהתלבשות באברי הגוף הגשמי והוא הדם וכמו כי הדם הוא הנפש וכן רוח החיים שבלב כידוע (שהן ב' חללים שבלב חלל הימיני וחלל השמאלי כו') וע"כ להיותו האור אחר התלבשותו באברי הגוף שהוא בא בבחי' הירידה והשפלות כו' ע"כ יש בהארת הנפש שבגוף בחי' הסתלקות והתפשטות להיותו מתלבש בדם וכמו כי הדם הוא הנפש ע"כ גם הדם הוא ההולך וטובב מלמעלמ"ע ומלמעלמ"ט שהוא ענין הסתלקות והתפשטות בחי' רו"ש והוא בחי' דפיקו דליבא כו' שהדופק הוא בבחי' הרו"ש הסתלקות והתפשטות שבחי' הסתלקות הוא שעולה תמיד לשרשו באור הנפש עצמה ומצד התלבשות הארה זאת בגשמי' אברי הגוף הוא שבאה בבחי' ההתפשטות והוא ההעלאה דרצוא הנ"ל ומיד בא לבחי' שוב (כמשי"ת), וכמ"כ יובן הנמשל למע' בבחי' האור והחיות האלקי שמתלבש בעולמו' כולם להחיותם כי להיותו בא בבחי' הירידה בתכלית ושרשו ומקורו באור העצמי ע"כ הוא רצוא ומסתלק לשרשו בבחי' שמו לבדו הארת העצם שאין ערוך ביניהם כלל, ולהיותו עכ"פ בא בהתלבשות בעולמות ע"כ בא לבחי' השוב שהוא ההתפשטות כנ"ל, וו"ש והחיות רו"ש דהיינו החיות הכללי הנ"ל להיותו רק בבחי' הארה דתארה כנ"ל והנה כ"ז שנק' בשם רו"ש שהרצוא קודם לשוב היינו כשכבר בא האור האלקי להחיות כל העולמו' וכנ"ל שזוהו בחי' אור וחיות אור הכללי שעליו נאמ' ואתה מחי' את כולם כו' שזוהו כשכבר מתלבש בעולמו' להחיותם ואז דוקא נק' מחי' כו' ולהיותו בא בירידה והשפלה משרשו ומקורו ע"כ האור והחיות הזה מצד עצמו רצוא ומסתלק למקור כנ"ל רק שמצד התלבשותו עכ"פ בכלים הרי זהו שגורם בו בחי' השוב כנ"ל במשל האש שמצד עצמו מסתלק למקורו רק מצד אחיותו בכלים שהוא העצים והפתיחה וכדומה הוא בא לבחי' השוב וכן הוא במשל אור הנפש שמלוכב בדם שמצד עצמו הארת הנפש שבדם להיותו בא בבחי' הירידה והשפלות כנ"ל הוא שרצוא ומסתלק למקורו וזהו עצמו ענין סיבוב הדם מלמטה למע' ומצד התלבשותו באברי הגוף הוא שבא לבחי' השוב וההתפשטות שזוהו סיבוב הדם שמלמע' למטה כנ"ל אבל מצד עצמו' אור הנפש כמו שהוא

מצד הנפש שנק' הארת העצם כנ"ל הרי עיקר הארה זאת להאיר דוקא כי זהו פי' אור להאיר וע"כ בא להחיות כל אברי הגוף שזהו בחי' השוב וההתפשטות אך להיות שכל אברי הגוף אינם יכולים לקבל הארת הנפש כמו שהוא מצד עצמה רק בבחי' אור חיו שנק' הארה דהארה לבד ע"כ הרי הארת העצם בא לבחי' ההסתלקות דוקא וא"כ הרי השוב קודם להרצוא כו' ובכללות זהו שמצד הארת העצם שכל עיקר הארה זאת להאיר שהוא השוב אך מצד כלי הגוף שאין יכולים לקבל הארה זאת בא לבחי' הסתלקות הרי השוב קודם להרצוא הנק' מטי ולא מטי (וזהו דבדברי אדמו"ר שי' בענין זה נת' בבחי' הדפיקו שהשוב קודם כו' דהיינו מצד הארת העצם וכ"ה בתו"א בר"ה כי כאשר השמים החדשים) אך מצד האור והחיות כמו שכבר נתלבש באברי הגוף להחיותם שבא בבחי' הירידה והשפלות כנ"ל, הרי מצד עצמו הוא בבחי' הרצוא ומסתלק למקורו כו' ואחיותו בכלים של הגוף הוא שגורמים בו בחי' השוב וההתפשטות כנ"ל. וכמו כן יובן למעלה במ"ש בעץ חיים שנק' בשם מטי ולא מטי שהשוב קודם כו' דהיינו מצד בחי' הארת העצם שהוא בחי' שמו לבדו שכל עצמותו להאיר דוקא רק מפני שאי אפשר שהעולמות יקבלו את האור העצמי הזה על כן מסתלק למקורו שהוא ענין הצמצום כידוע הרי השוב קודם כו' שזהו בחי' מטי ולא מטי אבל מצד האור והחיות האלקי שכבר מתלבש ובא בעולמות הרי הרצוא קודם להשוב כי כל עצמו של האור מסתלק למקורו רק מצד אחיותו בכלים שהוא העולמו' בא לבחי' השוב וז"ש והחיות דו"ש כו' בחי' החיות דוקא שהוא מה שכבר בא בבחי' התלבשות בעולמות הוא שהרצוא תחלה כו' (ובמ"א נת' דמצד האור האלקי גם כשכבר בא בעולמות שבא כל עיקרו להחיות אך שמסתלק מצד שאין ערוך הרי השוב קודם כו' דא"א להיות בחי' ההסתלקות אם לא שיבא בתחילה בבחי' ההתפשטות דאל"כ על מה יחול בחי' ההסתלקות כו' וזהו מטי ולא מטי כו' ומ"ש והחיות דו"ש קאי על החיות שבמרכבה שבהם הרצוא קודם להשוב כידוע) והנה כשיתבונן האדם מישראל בכ"ז איך שהאור והחיות האלקי המתלבש בכל העולמו' בבחי' דו"ש להיות שאין ערוך אליו גם לבחי' הארת העצם הנק' שמו לבדו אי לזאת יבא לבחי' מס"נ שבאמת פי' מס"נ אין זה כפי' העולם שזהו רק בהריג' על קידה"ש כו' אלא פי' מס"נ הוא מסירת הרצון כי נפש ג"כ פי' רצון וכמו אין גפשי אל העם הזה והיינו להגביר רצונו ותשוקתו להוי' א' עד שיתפשט רצונו מכל דבר זולתו ית' דהיינו שלא יחפוץ לשום דבר מעניני העולם מפני ריבוי התשוקה שבלבבו למעלות למע' לדבקה בו ית' וכל התשוקות זולתו כלא הם בעיניו לחשוך בהם להיותם אינם בערך כלל וכלל שגם האור והחיות שבקרבים אין לו ערוך כו' וזהו ועמך לא חפצתי בארץ שלא יהי' לו שום רצון כלל בעניני העולמות כו' והנה באמת פי' ועמך לא חפצתי כו' היינו בבחי' החפץ והרצון הפנימי דעצמו הנפש וכידוע דיש הפרש בין חפץ לרצון שהרצון נק' מי שרוצה הדבר אף שלא מרצונו וחפצו האמיתי ואף מי שכופין אותו עד שיאמר רוצה אני נק' רצון אצלו דהיינו שעכ"פ הוא רוצה בדבר הזה מצד הכפי' וכדומה אבל בחי' חפץ הוא מה שבא בבחי' רצון הפנימי והעצמי דוקא שלא מצד איזה סיבה אחרת כ"א שיש לו איזה חפץ ותשוקה מחמת שימצא קורת רוח ותענוג באותה הדבר שרוצה וז"ש ועמך לא חפצתי בארץ כו' בבחי' הרצון

אור דרושים לשבועות התורה קמג

הפנימי והעצמי שנק' חפץ שכל חפצו וכל ישעו יהי' רק לדבקה בו ית' וכל צרכי העוה"ו שצריך להשתמש בהם לחיי גופו כו' שצריך עכ"פ להיות הרצון שלו בהם יהי' רק בבחי' הרצון ולא בבחי' החפץ וכנ"ל במי שכופין אותו כו' ככה יהי' כל רצונו בצרכי העולם בבחי' בע"כ וכמאן דשדי בתר כתפי כו' ולא מבחי' החפץ האמיתי וכמ"ש בר"א דומה עליו כמו שכפאו כו' להיות שאדם בגוף א"א לו בלתי רצונות אחרים כמו במאכל ומשתה וכדומה אך שהרצונות הללו יהי' רק בבחי' אחוריים וחיצוני' ועיקר חפצו הפנימי יהי' רק להוי' לבדו כו' שזוהו ג"כ מ"ש צמאה לך נפשי כו' וכן צמאה נפשי לאלקי' שהצמאון בא מצד שאין רצונו מתיישבת ומתקבלת בשום דבר וזולתו ית' רק תשוּקת לבו אליו ית' (וכמ"ש בלק"ת ד"ה אני ישנה כו') וכ"ז מצד ההתבוננות ה' שאין ערוך כלל גם להאור והחיות המתלבש בעולמו' להחיותם כו' לגבי שרשו ומקורו בעצמו' או א"ס גם בבחי' שמו לבדו כנ"ל ע"כ יבא למס"נ שהוא מסירת הרצון העצמי והפנימי להוי' לבדו שז"ש ועמך לא חפצתי בארץ כו' וד"ל והנה עיקר מס"נ הנ"ל הוא מ"ש בזהר למסור נפשו באחד שזוהו בפסוק ראשון שמע ישראל כו' וכן הוא בגמ' בר"י הנשיא שהי' מעביר ידו ע"ג עיניו בפסוק ראשון לבד דמשמע שזוהו עיקר המס"נ וכמ"ש בר"ע שיצאה גשמתו באחד כו' ובגמ' משמע דעיקר המס"נ הוא מ"ש ובכל גפושך אפי' הוא נוטל את נפשיך כו' וכמ"ש ר"ע כל ימי הייתי מצטער על פסוק ובכל נפשיך כו' הענין הוא דיש ב' מיני מס"נ הא' מס"נ דנשה"א והוא ענין מס"נ באחד כו' והב' מס"נ דנשה"ב והוא המס"נ דבכל גפושך כמ"ש במ"א. ולהבין ענין ב' בחי' דמס"נ הללו דנשה"א ונשה"ב וההפרש ביניהם יש להקדים בענין ההפרש בין שרפים לחיות הקודש והאופנים כו', דלכאורה מצינו מעלה יתירה בחייה"ק והאופנים יותר מבשרפי' והוא מה שנא' בהם והאופנים וחייה"ק ברעש גדול מתנשאים כו' שהרעש הגדול הזה בא מצד גודל ההתפעלות שיש להם באור האלקי בעבודתם מה שלא מצינו כזה בשרפי' כו' ובאמת הרי ידוע דהשרפי' למע' מחייה"ק והאופנים כי השרפים בבריאה וחייה"ק ביצי' והאופנים בעשי' כידוע (וגם בעולם א' השרפים בחי' חב"ד וחיות והאופנים בחי' חג"ת נה"י) (ואפשר דר"ל ע"ד הידוע שכלולי' העולמו' כאו"א מכולם ויש ב"ע שכבריאה וכן ביצי' ועשי' כו'). אך יובן כ"ז ע"פ מ"ש בגמ' ההפרש שבין נבואת ישעי' כו' שדומה לבן כרך כו' ונבואת יחזקאל שדומה לבן כפר כו' וידוע בשה"ק דנבואת ישעי' בברי' ונבואת יחזקאל ביצי' והנה ההפרש שבין בן כרך לבן כפר הוא בזה דלהיות שבן כרך הראה את המלך אינו מתפעל ברעש גדול כ"כ כמו בן כפר כו' כי הרי הבן כרך שתמיד רואה את המלך ומכיר בטוב מעלת איכות רוממות והתנשאות על כל כו' ע"כ יבא לבחי' הביטול העצמי והפנימי בהעדר הרגשת עצמו לגמרי עד שנתבטל מכל וכל להיות כאבן דומם ממש ולא יתכן בו ההתפעלות ברעש שהביטול הזה שבא בהתפעלות הוא שבא עכ"פ בהרגשה בבחי' ישות ודבר מה שהוא בחי' ההתפעלות כו' והרי זהו שייך רק במי שמרגיש עצמו ליש שמתפעל מאיזה דבר התחדשו' שמביאו לידי ביטול היש ואז בא זה בבחי' ההתפעלות המורגשת בבחי' הישות שלו כו' אבל הבן כרך שרואה תמיד פני המלך הוא אינו בבחי' הישות כ"כ ואין זה הביטול כשרואה את המלך איזה התחדשות בביטול הישות שלו כ"א שזוהו הביטול הפנימי והעצמי דנפש כו' מצד הכרתו

בכי טוב ברוממות המלך והתנשאותו ואליו יבטל את גפשו מכל וכל כו' משא"כ
הבן כפר להיותו רחוק מן המלך ואינו מכיר רוממות המלך והתנשאותו כ"כ
רק שבראותו את המלך הרי רואה ומכיר איך שהוא למע' מערכו כו' שמוזה
יבא התחדשות בישות שלו להיות בטל אל המלך שאינו בערכו וע"כ יבא לבחי'
התפעלות ברעש גדול שבאה מורגש כנ"ל כי אין זה רק ביטול היש ולא ביטול
הפנימי והעצמי הנ"ל, ובוזה יובן ההפרש שבין שרפים לחיה"ק ואופנים כו'
זהו שאומ' השרפים קדוש ק"ק ה' צבאו' מכה"כ פי' קדוש הוא בחי' עצמו' אוא"ס
שהוא קדוש ומובדל ומרומם מכל העולמו' גם בבחי' שמו לבדו כנ"ל ומה
שמקבלי' העולמו' חיות ושפע אינו רק בחי' הארה והארה מאוא"ס עצמו' (ח"ש
כי עמך מקור חיים באורך נראה אור שהוא אור הנראה מתוך האור שנק'
הארה והארה וכמ"ש הודו על או"ש כו') ומה שאומרי' ג"פ קדוש עד שאומ'
ה' צבאות מכה"כ וגם יש הפסק שנק' פסיק בין הוי' צבאות למכה"כ הענין
הוא דפי' צבאות אין זה קאי על ריבוי הנבראים נשמות ומלאכים שבכל עולם
מג' עולמו' ביע' וריבוי ההיכלות שע"כ נא' צבאות לשון רבים וכמ"ש צבאי
צבאות בראת' כו' (וכ"ה בלק"ת ד"ה שבת שבתון כו') דצבאות הם הנשמות
והמלאכים שבעלמין סתימין ועדאת"ג כו') אלא פי' צבאות קאי על האור
האלקי בשרש כללות הנבראים שממנו כולם מתהווים (וכמ"ש בזהר בראשית
דכ"א ע"ב וצדיק צבאות אקרי בגין דכל צבאות ומשריין עילאין מיני' נפקין
וע' בפרד"ס ערך צבא וכמא"א אות צ' סעי' ב' דנה"י נק' צבאות והיינו כמ"ש
באגה"ק ד"ה עוטה אור כשלמה שנה"י הן הם כלי ההשפעה והורדת החיות
מהעליון לתחתון וברע"מ פ' אמור דף צ"ג ע"א משמע דמל' נק' צבאות) וכידוע
דצבאות הוא שם מו' שמות שאינם נמחקין ועכ"פ גם בחי' האור האלקי הזה
מקור כל הנשמות ומלאכים כנ"ל אין זה מערך אור העצמי דאר"ס שקדוש
ומובדל גם מבחי' האור האלקי כ"א שהאור האלקי הזה הוא שבא אחר הצמצום
דוקא שזהו מ"ש הוי' צבאות דבחי' הוי' יו"ד בראשו מורה על הצמצום כמ"ש
במ"א ומה דוקא הוא שבא בחי' האור האלקי שנק' צבאו' אור' ג"פ קדוש על ג'
מיני צמצומים שהצמצום מורה על שהאור העצמי קדוש ובא רק בבחי' אור
חיו לבד עד שבא בבחי' צבאות שהוא המקור לכל הנבראים שהן הנשמות
ומלאכי' כו' הג"ל שזהו מ"ש הוי' צבאות להיות מהוה מאין ליש גם בבחי'
שם זה דצבאות שאינו רק בבחי' אור וזיו מאור העצמי וע"כ נק' מאין ליש
שהאור והזיו כלא וכאין חשיבי לנגד האור העצמי כו' (ובפרע"ח שער חזרת
העמידה פ"ב ג' קדושים לג' רישין דע"ק והוא בחי' רדל"א ועתיק ומו"ס ובלקו"ת
בביאור אחרי ה' תלכו כו' נת' שזהו ב' בחי' שבסוכ"ע ובשרש הממלא כו' וע"ש
ובלק"ת ד"ה וידעת היום כו' נת' ע"ד שיש באדם ג' בחי' ראי' והשגת השכל
ובחי' ידיעת המציאות ובחי' האמונה כו' ובלק"ת פ' ויקרא כ' דמ"ש קדוש זהו
הכלות הנפש שלו לאוא"ס ב"ה ולהיות כאו"א מהמלאכים שהם מחנה מיכאל
וגבריאל רפאל שהן חג"ת כלות הנפש שלהם כאו"א לפי בחינתו אומ' כ"א
קדוש לפי ערכו ולהיותם כלולים זה מזה אומ' ג"פ קדוש כו' וענין התכללות
שלהם זהו בחי' בתורים כמ"ש בד"ה נאוו לחייך כו' וכמ"ש בד"ה שניך כעדר
כו' שזהו שכ' שכולם מתאימו כו'). אך באמת גם בחי' שם זה דצבאות הגם
שהוא המקור לכל הנבראים כו' אעפ"כ הרי האור האלקי שכבר בא ומתלבש

בהם להחיותם אינו בערך גם מבחי' שורש מקורם שהוא שם דצבאות הנ"ל ומקבלים אור חיותם מבחי' מקורם זה בבחי' הריחוק שזהו הפסיק שיש בין צבאות למלא כה"כ כו' וד"ל. והנה להיות שהשרפים מכירים ומשיגים בכי טוב איך שאין ערוך כו' ע"כ יבאו לבחי' ביטול הפנימי והעצמי הנ"ל לעלות ולהכלל ולהבטל באור העצמי ממש שלזה נק' שרפים כמו שנשרף לגמרי בחי' הישות שלהם כו' וז"ש שרפים עומדים ממעל לו ממעל לוי"ו שהוא ההמשכה של האור האלקי להיות בא בבחי' מקור אל העולמו' והגבראים שנק' בשם צבאות כנ"ל והביטול של השרפים הוא למע' מזה להכלל ולהבטל בעצמות האור שלמע' כו' וכנ"ל בבן כרך שרואה כו' שהביטול הוא אל הרוממות כמו שהוא מצד עצמו בהיותו מכיר איך שאין ערוך כו' אבל החיות והאופנים שלמטה מן השרפים שאין להם כ"כ בחי' הכרה והשגה ברוממות העצמי ואיך שאין ערוך כו' רק שמכירים ומשיגים באור האלקי שהוא למע' מערכם ומהותם ע"כ יבאו לבחי' ההתפעלות ברעש וכמו בן כפר שרואה כו' וכנ"ל מצד שהוא מצד עצמו בבחי' הישות וכשרואה את המלך מתפעל להיות בבחי' ביטול היש שזהו ענין ההתפעלות מורגשת שבא מרעש גדול כי הרי הביטול הזה חדש הוא אצלו (וכמ"ש בלק"ת בד"ה שחורה אני כו') ע"כ יתפעל במורגש יותר וכך יובן הטעם באופנים וחיות"ק שהם ברעש גדול להיותם רחוקים יותר ע"כ ביטול ישות שלהם באה במורגש גדול שהוא לצאת מגדר הכלי שלהם כו' (וז"ש והאופנים וחיות"ק ברעש גדול מתנשאי' לעומת השרפים כו' שהוא מה שבאה בהתפעלות ברעש גדול שמורה על שמורגש ההתפעלות כו' וזהו לנגד ולעומת בחי' הביטול דשרפים שהוא בבחי' הביטול במציאות בתכלית כנ"ל ואו' ברוך כבוד הוי' ממקומו כו' אפשר לומר דהשרפים שמכירים איך שאין ערוך כו' ע"כ אינם אומ' ברוך כבוד הוי' כו' להיותם יודעים ומשיגים רוממות אור העצמי ואיך שאין בערך לקבל את האור העצמי הזה וזה שאומ' קדוש כו' אבל האופנים וחיות"ק שאין מכירי' כ"כ ברוממות האור העצמי ואיך שאין ערוך רק שמכירים ומשיגים איך שהוא למעלה מהם ובלק"ת ד"ה האזינו כו' ששומעי' קדוש מהשרפי' ומצד זה מתפעלים כו' מבקשים ברוך כבוד הוי' כו' שיומשך גם למטה בעולמו' להיותם אינם משיגים כ"כ איך שאין ביכולת העולמות לקבלו כו' ושם נת' שהתפעלות החיות"ק והאופנים עולה למע' יותר מביטול השרפים ומשום ששרשם יותר נעלה בתוה שקדם לתיקון וכמשג"ת במ"א שז"ש אופן א' בארץ ות"א מלרע דהיינו מבחי' הריחוק שיש שם יניקת הרע כו' וידוע דאתהפכא חשוכא לנהורא עולה למע' יותר להיות מגלה עמוקות מני חושך דעצמות אוא"ס שזהו שאומ' ברוך כבוד הוי' כמ"ש בלק"ת שם שזהו ל"ב נתיבות חכ' גימ' דכבוד ועצמו' אוא"ס שורה בחכ' כו' שזהו שאו' ממקומו בחי' חכ"ע כו' וע"ש וכ"ה בלקו"ת ד"ה שחורה אני כו' השני שהתפעלו' האופנים עולה למע' יותר מביטול השרפים כו' וד"ל). ובכ"ז יובן ג"כ ענין ב' בחי' מס"ג דנשה"א ונה"ב כנ"ל דמס"ג דנשה"א הוא (להיות ששרשה מבחי' חכ' דמל' דאצי') בבחי' הביטול העצמי והפנימי לעצמו' אור האלקי כמו שהוא מצד עצמו' אוא"ס שזהו מ"ש למס"ג באחד בחי' אחה"פ דעצמו' אוא"ס ומכירים בכי טוב איך שמרומם בעצמו' ואין ערוך אליו כל האור והחיות המתלבש בעולמו' כו' ואדרבה הם בשרשם מבחי' הפנימי' והכרתם בכי טוב יותר גם

מהשרפים דשרש המלאכים מבחי' החיצוני' כו' שמוה באים לבחי' הביטול במציאות הנ"ל הנק' מס"נ כנ"ל בענין ובחי' השרפים כו' אבל הנה"ב שאין לה הכרה מצד עצמה ברוממות העצמו' ואיך שקדוש ומובדל כו' (להיות שרשה משמרי האופנים שהוא בחי' יש דנוגה שמעורב טו"ר כו') אך ע"י ההתבוננות דנה"א בגדולתו ית' איך שהוא קדוש ומובדל ובאה לבחי' הביטול הנ"ל אוי תמשוך ותגיע התפעלות זו גם בחומר הנה"ב דהיינו להתפעל גם במדות שבלב בשר גשמי (כי משכן הנה"ט בלב כמ"ש בלקו"א) וכמו לבי ובשרי ירננו כו' ואז מפני ששרש נה"ב רחוקה מאור הוי' להיות שרשה מבחי' יש גמור דנוגה ע"כ התפעלות שלה באה ברעש גדול מטעם הנ"ל באופנים למע' כו' וזהו מ"ש בשכמל"ו דהיינו שבחי' המל' שהוא האור האלקי המתלבש בעולמות הוא רק בבחי' שם לבד ועצמותו למע' מהם וברוממות העצמי איך שהוא מרום וקדוש כו' אינה מכיר כ"כ ע"כ מס"נ שלהם הוא בבחי' לצאת מגדר הכלי שהוא בבחי' התפעלות כנ"ל באופנים וחיה"ק וי"ש ואהבת כו' בכל נפשך אפי' הוא נוטל כו' (ובאמת הרי ע"י בחי' הרעש ההתפעלות מתברר הטוב מן הרע שבגפש זו המעורבת טו"ר כנ"ל ונדהה חלק הרע ונופל לחוץ ובחי' הטוב עולה ונדבק בה' כו' והוא שרש ענין פסוד"ו כמ"ש רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים פי' ע"י רוממות אל בשבתו ש"מ בהתבוננות או עי"ו נדהה חלק הרע ששרשו מע"ש דנוגה הנק' גי"ם ונעשה להם חרב פיפיות למעלה להכרית שרש יניקתם מהקדושה ולכך נק' פסוד"ו מלשון זמיר עריצים כרמך לא תזמור שהוא ענין כריתה כידוע וכמ"ש בפע"ח דבפסד"ו נכרת יניקת החיצוני' וזהו זמיר עריצים כנ"ל וכל פסוד"ו הוא הכנ' לק"ש כי בפסד"ו ע"י התפעלות הנה"ב ששרשה משמרי האופנים עי"ו נעשה הכנה להארת האהבה שבק"ש גם בנה"א שבאה למס"נ באחד ממש דהיינו במהו"ע אוא"ס דוקא ולהכלל באח"ס ממש וכמו ועמך לא חפצתי בארץ כו' (לא בבחי' האור חזיו לבד שהוא ההתבוננות דפסוד"ו בשבתו ש"מ) ואח"כ באה גם הנה"ב לבחי' המס"נ כנ"ל שזהו מ"ש ובכל נפשך וכנ"ל דהיינו לצאת מגדר הכלי לגמרי כנ"ל וד"ל, וכ"ז הוא ג"כ בפ' תרומה לפי' הזוהר ארמותא שהוא בבחי' ההעלאה למע' דוקא בחי' הרצוא כנ"ל והתרומה שהוא תרי ממאה זהו ב' בחי' מס"נ הנ"ל דנה"א ונה"ב הנ"ל וד"ל. אך עדיין י"ל דבשלמא מצד הנש"א עצמה שנק' נר הוי' יתכן להיות בה בחי' מס"נ להוי' לבדו בהתבוננות הנ"ל איך שאין ערוך כו' אך הרי באה הנה"א בהתלבשות בתוך הגוף ונה"ב המחשיכים ומסתירים כו' ובפרט הנה"ב עצמה שהוא רוח הבהמה היורדת למטה (וכנ"ל ששרשה מבחי' יש דנוגה) ואיך תבא לידי ביטול כזה הנק' מס"נ להיות בבחי' ועמך לא חפצתי כו'. אמנם הענין שכי"ן בא ע"י התורה דוקא שזהו מה שבפ' ראשונה דק"ש נאמר בה ענין התורה ודברת בה כו' להיות דאורייתא מחכ' נפקת שהחכ' הוא בחי' כח מה בחי' הביטול האמיתי מכל וכל עצמות אוא"ס (שזהו שאוא"ס שורה בחכ') שלמע' מע' מכל עיקר ההשגה וההתבוננות שהוא מבחי' הבינה לבד, וע"כ ע"י התו' דוקא היא המעוררת לכ"א מישראל שיבא לבחי' מס"נ הנ"ל ע"י ההתבוננות כנ"ל כי המס"נ הוא ג"כ מבחי' החכ' שבנש"א ומאירה גם בנה"ב לבא לבחי' המס"נ הנ"ל (וכמ"ש בלקו"ת פ' בהעלותך בדי"ה והנה ראיתי והנה מנורת זהב כו' איך שע"י החכ' דתורה יוכל לבא לבחי' קבלת עומ"ש דפ' שמע

ישראל שהוא ענין למס"ג באחד ובחי' ובכל מאדך כו' ובדי"ה אני לדודי כו'
 השני נת' דלבא לבחי' והחזירנו בתשובה שלימה לפניך זהו ע"י ששונים
 בהלכות כו') אך ג"ו י"ל דהגם ששרש התו' מחכ' נפקת שהוא בחי' חכמתו
 העצמי (חכים ולא בחכ' ידיעא כו' בבחי' חכ' דא"ס עצמו ואין אוא"ס שורה אלא
 בחכ' לפי שהחכ' כח מה בחי' ביטול בלתי נראה ליש כלל וע"כ יוכל לשכון
 בה בחי' אין האמתי שהוא עצמות אוא"ס כמ"ש ממש דהיינו כמו דלקמי' ממש
 כלא חשיב כו') אך הנה אנו רואים שהתו' ירדה למטה בסתר המדרי' מאד עד
 שנתלבשה בעניני' גשמי' דעשי' כמו בצמר דציצי' וסכך דסוסה וכל חלקי
 דצ"ח דעשי' הגשמי' ואיך א"ל שבחכ' דתו' המלובשת בדברי' גשמי' דעשי'
 ישכון עצמו' אוא"ס ממש כנ"ל שהוא כמו שהתו' בשרשה מצד עצמו' בבחי'
 חכמתו העצמי כנ"ל. הענין הוא דהנה אנו רואים שגם בבחי' חכ' שבתו' הנגלית
 לנו בדברי' גשמי' הוא למע' משכל אנושי כמו כל דיני הלכות כשר פסול טמא
 טהור שהן למע' משכל האנושי לגמרי רק שאור בחי' ח"ע יש בהם וכמו ענין
 דיני כרמלית ורה"ר ורה"י או דיני קרבנות שבסדר קדשים שאין שכל אנושי
 משיג למה יחייב אופן רה"ר וכרמלית בכך ור"ה אינו תופס אלא עד עשרה
 טפחים ורה"י עד לרקיע והכרמלית יש בו מקולי שתייהו כו' (ואדרבה כל עיקר
 השגת השכל בדינים הללו שיש בזה השגת והבנת השכל לידע כל פרטי הדינים
 דרה"ר ורה"י והזורק מזה לזה כו' שמורה שעצם התו' שרשה למע' מן השכל
 כי עכ"פ כל עיקר הכלל בדינים הללו אין השכל משיג בזה וכידוע) וכמו
 הקרבנות שמקריבים בהמה גשמיות שיעלו לריח ניחוח להוי' שלמע' מכל
 העולמות מפני החלב והדם הגשמי' שמקריבים כו' שאין זה מובן בשכל כלל
 וכן איסור אכילת בשר בחלב ושעטנו כו' וכדומה בדיני ממונות שא' ממון
 המוטל בספק חולקין וא' המוציא מחבירו עליו הראיה שכ"ז רק למע' מן השכל
 אלא הוא בבחי' חכ' עילאה (ומאחר שכל בחי' חכ' הוא בחי' הביטול כח מ"ה
 הגם שהתו' ירדה בהשתל' המדרי' העולמו' בד' עולמו' דאבי"ע ויש תורה
 דאצי' ותורה דבריאה כו' עד תו' הנגלית לנו בעוה"ז כי באה בהתלבשות בכל
 עולם ועולם לפי ערכו כידוע אך אין הפרש כלל בין בחי' ח"ע דתו' דאצי'
 ובחי' חכ' שבתו' דעשי' בעוה"ז כי מאחר שהחכ' הוא בחי' ביטול בכל מקום
 שהוא הרי גם למטה בחכ' שבתו' הנגלית לנו יש בחי' גילוי אוא"ס בתו' כו'
 כמו שיש בחי' גילוי אוא"ס בחכ"ע שבתו' דאצי' ממש כי אין בבחי' הביטול
 חילוק מדריג' כלל ולכך מכריזין בג"ע אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו כו')
 והו' שע"י עסק התו' דוקא יוכל להיות בחי' ביטול והתכללות דנשה"א באחד
 ממש דהנה התלבשות אוא"ס הוא בחכ' שבתו' בכל עולם לפי מה שהוא וע"כ
 בעסקו בתו' המלובשת בגשמי' דעשי' בעוה"ז תתעורר גם הנשה"א גם
 שמלובשת בגוף הגשמי ונה"ב להיות עולה ונכלל באוא"ס שבחכ' והו' ענין
 למסור נפשו באחד וזוה תתעורר גם הנה"ב שתבא לבחי' מס"ג שלה כנ"ל
 כי הרי החכ' דתו' ג"כ מלובשת בגשמיות העוה"ז כו' ונמצא שע"י התו' הוא
 שיבא עיקר ההעלאה דרצוא הנ"ל דפ' ראשונה דק"ש שהוא בחי' מס"ג והו'
 מה שארז"ל גדול תלמוד שמביא לידי מעשה שהוא בחי' קעומ"ש בכלל כנ"ל
 וד"ל. והגם שידוע בכ"מ שכל עיקר התו' הוא בבחי' המשכות אלקו' מלמע'
 למטה אך להיות שהתלבשות החיות באוא"ס בעולמו' הוא ע"י התו' כמ"ש

בד"ה ביום השמע"צ כו' והמשכה זו בא בבחי' ר"ש כנ"ל וא"כ גם בה יש ב' בחי' הללו דרו"ש והוא בחי' ענין התו' (כמו שפרש"י במס' סוכה לעמוד על הדבר להבינו על בורי') דהיינו בהתקשרות שכלו לעמוד על המכוון הפנימי דתו' דמחכ' נפקת כנ"ל שהוא בחי' ביטול דכח מ"ה כנ"ל והוא בבחי' רצוא והעלאה הנ"ל והב' בחי' אותיו' התו' הוא מה שבא בבחי' המשכה מלמע' למטה כו' (וכמשי"ת) ולכן ע"י שבתו' זו יש בחי' זו דרצוא לכן מזה נמשך ג"כ הכח באדם שיהי' בבחי' רצוא (ובד"ה וכל העם רואים כו' נתבאר שבחי' לפיד אש זהו עיקר התו' שו"ש רנ"ל שניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה וכן מ"ש הלא כה דברי כאש כו' ובחי' המצות שבתו' זהו בחי' מים בחי' שוב הנ"ל (וכמשי"ת) שזוהו ענין המס"ג בנשה"א ונה"ב (והנה בתו' יש ג"כ תרי ממאה תושב"כ ותושבע"פ כמשי"ת ויש לומר עי"ז יש הכח להיות הרצוא בנשה"א ונה"ב וכמ"ש בתו"א בד"ה להבין ענין הברכות כו' בענין תושב"כ ותושבע"פ שזוהו ענין יום ליום יביע אומר ולילה ולילה יחזה דעת כו' ובאגה"ק ד"ה והמשכילים כו' שנק' ג"כ עה"ח ועה"ד כי התושבע"פ גרמת בחי' הברור דעה"ד טו"ר שזוהו בחי' הנה"ב כנ"ל וד"ל) והנה כ"ז הוא פרשה ראשונה דק"ש שמע ישראל כו' בחי' עומ"ש בכלל שהכל הוא בבחי' ההעלאה למע' בבחי' הביטול והתכללות באחד ע"י קעומ"ש כו' שנק' בחי' הרצוא וכל ענין פרשה זו גם במצות ת"ת ודברת במ הוא בבחי' הרצוא כנ"ל אבל פ' והא"ש כו' הוא בחי' עומ"צ שהוא בבחי' השוב וההמשכה מלמע' למטה שזוהו כל עיקר ענין המצות להיות גילוי אוא"ס ב"ה בהתלבשות בענינים גשמיים כמו בל"ב חוטים דציצית של צמר ובקלף גשמי דתפילין וסכך דסוכה וכה"ג ורש"י הענין הוא לפי שידוע בזה דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברי' דמל' (וכמ"ש בד"ה משה ידבר ובלקו"ת פ' במדבר בד"ה להבין ענין המצות ובד"ה וידעת היום ובד"ה כי תשמע בקול) וכמו אור הנפש שמתלבש באברי' גוף האדם שראשית גלוי אור הנפש הוא במוח ומשם מתפשטת לכל האברים ע"י גידי המוח הנמשכים בכל אבר ואבר שהמה גידי ההרגשה שתהי' אור הנפש שבאה בהרגשת החיות בכל האברים (וידוע דבחי' פנימי' החיות הנפש מאיר במוח ולב כו' וכמ"ש בבה"ז פ' תולדות בד"ה מי ימלל גבורות כו' ורק בחי' חיצוניות החיות נמשך מן המוח והלב אל כל האברים דרך גידים ועורקים דקים הנק' מיתרים ועצבים כידוע וע"י אמצעות הגידים הללו יש קישור וחיבור לאברים עם עצם פנימי' חיות הנפש שבמוח כו' לפעול כל רצונה ופעולתה ע"י האברים ונמצא גם שהאברי' אינם מקבלי' רק בחי' חיצוני' אור חיות מן הנפש מ"מ פועלת הנפש כל בחי' פנימי' רצונה ע"י פעולת האברי' וככה יובן למעלה בבחי' רמ"ח מ"ע שנק' רמ"ח אברי' דמלכא כבי' היינו שהם בבחי' כלים חיצוני' מלובשים בעניני' גשמי' אבל בחי' פנימי' אוא"ס מתלבש בהן ע"י החכ' שבראש שהוא התורה) לפעול בגלוי כל בחי' רצה"ע של המאציל ב"ה היינו בכל מצוה שמלובש בה רצה"ע בבחי' הלבשה חיצוני' ויש לה חיבור וקשר עם בחי' פנימי' אוא"ס (שבחכ' דתו') וכנ"ל במשל האברים למטה זהו שעיקר המצות הוא בחי' המשכת רצה"ע בחיצוני' דוקא מלמע' למטה והוא הנק' בחי' שוב וזהו כל עיקר ענין פ' שני' דוהא"ש כו' (חזה ג"כ מה שנא' ואספת דגניך בפ' זו דוקא והגם שכל עיקרה הוא בעסק המצות ולא להיתר

העסק בצרכי הגוף אך הענין הוא דפי' אסיפה זו אינה בגשמיות אלא ר"ל לאסוף ולקבוצ בחי' הניצוצות דתהו שנפלו בשבה"כ שמוה נמשך כל התהוות דצח"מ דנוגה כי כל הדבריי' הגשמי' דנוגה שרשם מפני ארי' ופני שור כו' ששרשם מבחי' ניצוציי' דתהו שנפלו למטה כידוע ובחי' ההעלאה הזאת מלמטה למע' להביאם בבחי' יחד עליון נק' אסיפה מרה"ר לרה"י כי הע' שרים דנוגה נק' טורי דפרודא ענפין מתפרדין וכמ"ש ומשם יפרד כו' בבחי' הפירוד היש מעורב טורי' כו' וכאשר נעשה איזה מצוה בדבריי' הגשמי' דנוגה כמו בציצית של צמר כבשים וכה"ג הרי מתברר ומתעלה אותם החיות שכדבר הגשמי דצח"מ דנוגה ועולה ונכלל באחד ע"י בחי' רצה"ע המלוכש במצוה זו זהו הנק' רה"י ביחידו של עולם כו' ונמצא ה"ז אסיפה וקבוץ מרה"ר טורי דפרודא לרה"י וזהו ואספת דגנך פי' אסיפות והעלאות דצח"מ לרה"י העליון ע"י המצות שעושה בהן שכללותם הוא רק לאהפכא חשוכא לנהורא בסו"מ וע"ט כו' שהן רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ח כידוע וע"כ בפ' והא"ש שמקבל עליו עומ"צ בבחי' שוב שהוא המשכת אלקי' בדברים גשמיים כנ"ל גא' ואספת דגנך שהוא בחי' הבריורים דצח"מ דנוגה שנעשה על ידי זה משא"כ בפ' שמע שלא מדבר מענין המצות רק בקבעומ"ש בבחי' הרצוא שלפני השוב כנ"ל). ובכ"ז יובן ג"כ שרש ענין הנ"ל בהפרש שבין ב' פ' דק"ש שפ' הא' הוא בבחי' שם מ"ב מבחי' הגבר' כו' כי כל העלאות בבחי' רצוא הוא בבחי' שם מ"ב (כמ"ש שש כנפים לא' בשתים יעופף כו' בבחי' הרצוא ותשוקה ח"פ ששה זהו מ"ב) והוא ענין מ"ב תיבות דפ' הא' מן ואהבת עד ובשעריך שעיקר ענינה הוא בבחי' רצוא בקבעומ"ש למס' נפשו באחד ממש כנ"ל ופ' הב' והא"ש הוא בבחי' שם ע"ב שהוא בחי' החסד כמו טבע המים שיורד מגבוה לנמוך דוקא כך בחי' מי החסדים העליונים היינו שיורדים מגבוה לנמוך והוא בחי' ירירת והמשכת גילוי אוא"ס למטה באברי גשמי' דנוגה ע"י המצות שזהו מגבוה לנמוך והיינו בחי' ע"ב גשרים עדי"מ שבגשר עוברי' המים כו' (כמ"ש בלקרי"ת ד"ה ואהבת כו' וע' זח"ב תרומה קל"ב ע"ב כו'). והנה הגם שלפי כל הנ"ל מובן שכל עיקר המשכת גילוי אוא"ס במצות הוא עצמו בחי' אוא"ס שבחכ' דתורה וכנ"ל במשל אברי האדם שמקבלים מספנימי' אור חיות הנפש שבמח כו' אעפי"כ ידוע שרש גילוי אוא"ס זה שמתגלה ע"י המצות הוא למע' מע' מבחי' גילוי אוא"ס שבחכ' דתורה והוא מ"ש לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותיך מאד כי הנה כדי שיומשך אוא"ס למטה מטה כ"כ להתלבש בדברים גשמיים הוא ע"י המצות גשמי' שעושה בית קיבול רחב מאד לקבל בחי' אוא"ס ממש שהוא בהתפשטות בלי גבול וצריך בית קיבול לקבל שיהי' בבחי' מרחב בלי גבול והיינו ענין כלי מעשה המצות שהן רחבים מאד בבחי' בלי גבול ח"ש רחבה מצותיך מאד כי עיקר בית קיבול של הכלי הוא כשהיא רחבה הרבה כידוע כך המצות הם בחי' רוחב מאד לקבל גם בחי' הריבוי דמאד העליון שהוא בבחי' אוא"ס ממש שלמע' גם משרש חכ' שכתו' ועז"נ מי כהוי' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות כו' והטעם הוא מפני שנערץ תב"ס וסוב"ת כי סו"מ דוקא עלה במח' תחלה וא"כ אין בחי' בית קיבול רחב לקבל תחילת המח' רק בבחי' סו"מ דוקא. וזהו ענין מעשה המצות בגשמי' שהוא בחי' סו"מ שעלה במח' תחלה שהוא הרצון הפשוט הקדום שרש הראשון של

המצות ע"כ המצות דוקא נעשים בחי' כלי רחבה מאד לקבל בחי' המשכות עצמו' אוא"ס שנק' תחילתן כי נתב"ס דוקא. וכמ"ש בזהר (וירא דקט"ו ע"א וכ"ה בפ' בהר דק"ח ע"ב) עשי' איהו לעילא (ולקו"ת ד"ה מי מנה כו' בענין אף עשיתיו דעשי' דוקא מרבה המשכה שלמע' מע' יותר) וז"ש מעשה גדול (כמ"ש בד"ה ושנתם כו' ובד"ה יביאו לבוש מל' כו') וזהו מ"ש לכל תכלה ראיתי קץ פי' תכלה כמו כלתה נפשי כו' שהוא בחי' תענוג העליון וכמו תענוג דג"ע וכדומה שיש לזה קץ ושיעור כי אין זה רק לפי השגת השכל דוקא וגם לענג העליון המתלבש בחכ' דתו' יש קץ וכידוע ומבואר בכ"מ אך רחבה מצותיך מאד שמלוכש בהן מבחי' עצמו' התענוג העליון דעצמו' אוא"ס שבלי קץ וגבול כלל בבחי' מאד כי סו"מ דוקא עלה במח' תחלה (וכמ"ש בד"ה אני הוי' אלקיכם כו' שזה ע"ד ההפרש בין ג"ע ובין עוה"ב וזהו מ"ש תחת כו' בשמחה כו' מרוב כל כו' לכל תכלה ראיתי קץ אבל ההמשכה שע"י המצות הוא רחבה מאוד כנ"ל) וזהו מ"ש בגמ' כלום מעשה בא לידך כו' להיות שהעיקר הוא המעשה דוקא והנה ידוע דמאד היפך אותיות אדם (ע' בלק"ת בביאור שע"פ לבבתיני כו' ובתו"א בד"ה להבין ענין האבות שהן המרכבה) כי הנה המצות הן המשכת רמ"ח אברי' דמלכא ומקבלים מבחי' פנימי' אוא"ס שבחכ' דתו' שהוא בחי' המוחין ובכלל זהו בחי' אדם ולהיות ששרש המשכה זו שיהי' גילוי אוא"ס שבחכ' דתו' נמשכת גם למטה מטה בדברים גשמיים הוא ע"י המצות במעשה דוקא ששרשם בעצמו' אוא"ס ממש שלמע' מע' מבחי' גילוי אוא"ס שבחכ' דתו' זהו ששרשם בבחי' מאוד בחי' בלי גבול דעצמו' אוא"ס ממש כנ"ל וא"כ ע"י המצות במעשה דוקא ממשכי' בחי' מאד דעצמו' אוא"ס בבחי' אדם דתו' ורמ"ח אברי' דמצות (כי בפנימי' ז"א מלוכש ע"ק ממש כמ"ש בזהר ח"ב קנ"ב ע"ב וזה שנק' ארץ צבי שאין עורו מחזיק בשרו שהכלי מתרבה כמ"ש בתו"א בביאור שע"פ לכן אמור לבניי כו' וגם צבי פי' רצון שהוא גילוי רצה"ע וכנ"ל) וז"ש אלה המצות אשר יעשה אותם האדם כו' דאתם כתיב שאתם עושים את האדם ע"י מעשה המצות וכנ"ל שממשיכים תוס' גילוי אור דעצמו' אוא"ס ממש בבחי' אדם דתו' ומצות שז"ש וחי בהם שיומשך אור וחיות בהם מבחי' עצמו' אוא"ס (וכמארו"ל ע"פ ועשיתם אותם אתם כתיב מעלה אני עליכם כאלו עשאוני וכמ"ש בלק"ת בד"ה אני ישנה כו' ז"ש גם כאן אשר יעשה אתם דכיון דכתי' אתם חסר וי"ו יש לדרשו ג"כ אתם כמ"ש בגמ' דכ"ה ע"א ברה"ע' במשנה פרק ג' דאבות ובפי' הרע"ב שם בענין מסודת סיג לתורה). ולהיות שלגבי למע' גם החכ' נחשב כעשי' ז"ש אשר יעשה אתם האדם שכלול גם מבחי' המוחין כידוע (א"ג י"ל האדם הוא בחי' ז"א וחי בהם היינו המשכת המוחין דאבא בז"א וכנ"ל במשל גידי המוח שנמשכו בכל האברים כו' והחכ' נק' חיים כמ"ש והחכ' תחי' כו' א"ג י"ל וחי בהם ע"פ הנ"ל במ"ש והחיות רו"ש דקאי ג"כ על החיות הנמשך מאוא"ס באצ"י שנמשך ע"י רו"ש ונת"ל דרו"ש היינו ב' פרשיות דק"ש שהם בחי' קבועמ"ש וקעומ"צ וא"כ ע"י המצות ממשיכים וחי בהם שיומשך מאוא"ס באצ"י ע"י והחיות רו"ש וגם קאי על האדם שלמטה שעשיות המצות צ"ל ע"ד וחי בהם דהיינו בבחי' והחיות רו"ש שמלמטלמ"ע והנה עי"ו וחי בהם חיי עולם כמ"ש הת"א ורש"י והוא שע"י המצות יומשך האור והחיות מאוא"ס ב"ה בגילוי

למטה וכנ"ל במ"ש רחבה מצותיך מאד וכ"ז יהי' בתחתי'ם וכמ"ש ברקנטי בשם הרמב"ן דהא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא א"כ הפי' וחי בהם היינו חיי עולם ועיקרו בתחתי'ם) וזהו מ"ש כי נר מצוה ותו"א דר"ל המצוה הוא הנר שבכלל זהו ג"כ השמן והפתילה והנה עד"מ אור הנר שכל עיקרה להאיר תלוי בהשמן והפתילה כי עיקר צלילת האור והארתו למרחוק תלוי לפי"ע השמן והפתיל' כידוע וכך השמן והפתילה זהו מעשה המצות וע"י בחי' נר מצוה דוקא נמשך אור דתורה למע' בבחי' תוס' אור וכנ"ל שיש ביכולת מעשה המצות להמשיך מעצמות אוא"ס תוס' אור גם בחכ' דתו' תוס' מרובה על העיקר עד שיתוסף האור ויומשך גם למטה מטה למרחוק ביותר (ועד"מ מעיין הנובע שכאשר יבש ונחרב מקורו צריכין לחפור במקור חוצבו כדי שיתרבה במקורו יותר האז ממילא יהי' התפשטות המשכתו בריבוי יותר) דהנה שרש המצות למע' משרש התו' כנ"ל דשרש המצות בבחי' עצמו' אוא"ס שנק' מאוד כו' וכאשר נגבל האור דעצמו' ע"י מעשה המצות להיותם בחי' בית קיבול רחב מאד כנ"ל אז ממילא נמשך תוס' הארה גם בחכ' שבתו' עד למטה מטה גם בירידתה למטה כמו בתו' הנגלית לנו כשר ופסול כו' דשרש החכ' שבתו' מצד עצמה הוא רק הארה בעלמא לגבי עצמו' אוא"ס ממש שנק' חכים ולא כו' וכל החכ' שבתו' אינה אלא בערך כד א' מן הים הגדול כמ"ש ותמלא כדה כ"ד ספרים דאורייתא כידוע ונק' גובלות חכ' שלמע' לכד אמנם ע"י המצות מעשיות דוקא מטעם שהם בחי' בית קיבול לעצמו' אוא"ס ע"י נמשך תוס' אור בחכ' דתו' שנק' כד כו' כי כאשר נתוסף אור בעצם ממילא מתפשטת ההארה בתוס' יותר וגם למרחוק ביותר כנ"ל דהיינו ג"כ מה שאור דתורה מאיר בהתפשטות למטה מטה ביותר עד שמתלבשת בענינים גשמיים דורעים מועד כו' וזהו שע"י נר מצוה דוקא יאיר אור דתו' משרשה הראשון עד למטה מטה מטעם הנ"ל (וכמ"ש בתו"א בדי"ה מוחה מימין כו' להיות שהמצות שרשן מבחי' או"י' אור יו"ד כו' ולהיות שהתו' נק' לפעמים מים ולפעמים אור שהוא גבוה ממים כמ"ש בסידור בדי"ה הללו אל בקדשו כו' ונת' בדי"ה מזמור שיר ליום השבת כו' וזהו שע"י המצות שז"ש כי נר מצוה נמשך שיהי' התו' בבחי' אור שז"ש ותו"א שזהו למע' מבחי' ותמלא כדה שהוא בחי' מים) וכנ"ל שזהו ע"י מעשה המצות בגשמיות דוקא שז"ש וחי בהם שיומשך אור וחיות מבחי' עצמו' אוא"ס בכל בחי' ומדרי' האדם העליון שהוא המוחין דחכ' דתו' עד שנמשך גם למטה מטה בכל העולמות כולם כו' ולכן המצוה נק' בשם צדקה וכמ"ש כי צדקה תהי' לנו כי נשמר כו' וגם הצדקה נק' מצות וכמ"ש והעמיד עלינו מצות לתת כו' ועד"מ הצדקה הגשמי' שנותנים לעני ודל דל"ל מגרמי' כלום שזהו נפשו וחיותו ממש ובלעדי זה אין לו חיות כלל כך כל המצות היינו להמשיך מעצמו' אוא"ס אור וחיות מרכ"ד עד סכ"ד ובלעדי זה אין אור וחיות בכל העולמו' וכמא' וכד אנת תסתלק מינייהו כו' ולכך נק' המצות בשם צדקה להחיות רוח שפלים למאן דל"ל מגרמי' כלום וכנ"ל שזהו מפני שע"י המצות גורמי' תוס' ורבו' מן המקור בחי' כתר שע"י נמשך תוס' אור החכ' עד למטה מטה וכמ"ש בזהר ח"ג דקס"א ע"ב ע"פ ועתה יגדל נא דיתרבי ויסגי לעילא ויתנגיד ויומשך לתתא כו' וד"ל והנה כתי' וצדקה תרומם גוי בפשוטו קאי על מצות צדקה בפרט שחרומם לראש וירם קרן כו', וכך יובן

בכללות המצות שנק' בשם צדקה כנ"ל שתרומם למע' מע' בבחי' הרוממות דעצמו' אוא"ס ב"ה דהיינו כנ"ל שע"י עשיות המצות נמשך בחי' הרוממות שבעצמו' להיות בבחי' תוס' אור בעצמות כדי שיוכל להיות עי"ז המשכת אוא"ס גם למטה אף בחכ' שבתו' שתאיר למטה מטה כו' וז"ש בצדקה תכונני כי פרטי מצות צדקה בציור אדם דרמ"ח אברי' הוא בבחי' הרגליים שהם כן ובסיס לגוף והגם שהמה רק בבחי' כן ובסיס אבל הן ממשיכים בחי' תוס' אור וחיות גם בראש ועד"מ שאנו רואים שיש כח בהרגליים מה שאין בראש עד שהרא' מקבל שפע חיות מן הרגליים שהרי אנו רואים כשהיה' כאב בראש יקיוז דם ברגל ויתרפא הראש ממילא ה"ו מוכרח שיש כח וחיות ברגל שישפיע להחיות חולי הראש וגם מבחי' כח המעמיד ומצד שיש ברגלי' דוקא מה שאין בראש שהרי הרגליים נושאי' את כל הגוף מכ"ז יש הוכחה ברורה שיש כח ברגלי' שהוא העיקר והמקור לכל הבנין של הגוף וע"כ כח ההילוך ברגלי' דוקא ובבחי' זו הרי הראש בחי' מקבל מן הרגל וזהו קללת הנחש על גחונך תלך בלי רגלי' וכמא' שקר אין לו רגלי' כו' וקושטא קאי כו' בבחי' הרגלי' (והטעם הוא כי נעוץ תב"ס דוקא) וכמ"כ יובן במעשה המצות שנק' בשם צדקה שהם רק בבחי' הרגלי' בחי' נה"י סוף מעשה מ"מ יש בכחן להמשיך תוס' אור וחיות גם בחכ' שבראש וכמו שנת"ל שע"י המצות נמשך הגדלת ההארה בעצמו' המאציל וממילא נמשך תוס' אור עד למטה מטה כנ"ל ע"י המשכת האור בתוס' גם בחכ' עד למטה מטה כנ"ל וע"כ נק' המצות רק תמכין דאורייתא אבל בחי' התמכין שהם בבחי' נה"י מעמידין לבחי' ההכ' שבראש שרש התו' וכמשל התומך והמעמיד שכחו חזק מן הנתמך כו' וז"ש בצדקה תכונני בכללות המצות כנ"ל וכמ"ש אני בצדק אחזה פניך כו' וד"ל.

ובכל הנ"ל יובן ב' בחי' התרומה הנ"ל דהנה כתיב ארוממך אלקי המלך ואברכה שמך לעולם ועד פי' אלקי המלך הוא בחי' מל' דאצי' מקור דבי"ע שנק' אלהי ממש ופי' ארוממך לרומם את בחי' מל' דאצי' שנק' אלקי המלך בבחי' ועצמו' אוא"ס ב"ה דהיינו בבחי' מל' דא"ס שעו"נ מלכותך מכ"ע דפי' מלכותך היינו מל' דא"ס שנק' ממה"מ של כל השתל' דאבי"ע שנמשך מבחי' הקו"ח כידוע וכמ"ש בלק"ת ד"ה קול דודי כו' וע' בסידור ע"פ ארוממך כו' וגם פי' ארוממך אלקי המלך היינו שמרומם ביותר לבחי' המלך להיות מאיר אור בבחי' הרוממות בעצמו' יותר וכנ"ל שע"י עשיות המצות בגשמיות נעשה למע' בעצמו' אוא"ס ב"ה בחי' הרוממות בעצמו' להיות מאיר בתוס' אור ואז ממילא ואברכה שמך זהו בחי' מל' דא"ס שנק' מלכותך לכל ההשתל' שנמשך בבחי' הקו"ח הנק' לע"ו עד למטה בבי"ע כו' ובחי' ואברכה שמך בבחי' ברכה שהוא בבחי' תוס' אור מרובה על העיקר כו' וכל זה מפני שארוממך בתחלה כו' בעצמות דוקא או אחר כך ממילא יומשך תוס' ברכה גם למטה מטה כמשל מאור הנר הנ"ל חהו ויקחו לי תרומה כו' וכולל ב' פי' הנ"ל הא' כמ"ש בזהר ארמותא כו' כי תרומה הוא המלכות כי בחי' מדת מל' הוא בחי' רוממות והתנשאות כמ"ש בתו"א בד"ה מזוזה מימין ובלקו"ת בד"ה מי מנה כו' בענין והים עומד עליהם מלמע' כו' ופי' לי היינו עצמו' אוא"ס ולכן אמרו"ל כ"מ שנאמר לי אינו זו לעולם לפי שזהו בחי'

אני הוי' לא שניתי וכמ"ש מזה בלקו"ת בביאור ע"פ וארשתוך לי כו' ובכלל זהו הפי' ויקחו לי תרומה היינו רוממות המל' בבחי' לי דהיינו עליות המל' בעצמו' אוא"ס ואז עי"ז ממילא יומשך בחי' תוס' אור למטה מטה וזו הוא בחי' תרומה הב' אפרשותא דהיינו בחי' לפרש תוס' זה האור מהארת אוא"ס ב"ה בבחי' המשכה למטה ג"כ שזהו מ"ש מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי והוא אשר ע"י המצות נמשך תוס' אור גם למטה מטה וד"ל. ולפי הנ"ל זהו ענין ב' פ' דק"ש פ' שמע בחי' תרומה הא' ארמותא שזהו למסור נפשו באחד בבחי' ההעלאה והרצוא למעלה עד העצמו' ממש כנ"ל ועי"ז יהי' הפ' שני' פ' והא"ש בחי' תרומה הב' אפרשותא בקעומ"צ בבחי' השוב וההמשכה למטה מטה שז"ש מאת כל איש אשר ידבנו לבו כו' כי השוב הנ"ל לפ"ע הרצוא אם רץ ל"בך כו' וד"ל (או אפשר לומר בפ"י ידבנו לבו שזהו ג"כ בשוב דמצות שנק' טוב לבב) והנה כב' מיני תרומה הנ"ל יש בהם בכ"א תרי ממאה דהיינו בבחי' תרומה הא' ארמותא שהוא הרצוא דפ' שמע במס"נ יש ב' בחי' מס"נ כנ"ל מס"נ דנה"א ומס"נ דנה"ב (ולפי המבואר בזהר פ' קרח דתרי ממאה הן שכינתא עילאה ושכינתא תתאה שהן ב' בחי' כלה בחי' כלה שארי ולבבי ובחי' כלתה נפשי כו' שהן ב' בחי' מס"נ הנ"ל ולפי משמעות הזהר שם קאי על ק"ש דערבית שכינתא תתאה וק"ש דשחרית שכינתא עילאה ולהיות שאמרז"ל צריך להזכיר מדת לילה ביום ומדת יום בלילה לכן תקנו ב' מס"נ בשחרית וערבית בכא"א מישראל מהם כידוע) וכמ"כ בבחי' תרומה הב' יש תרי ממאה והוא ההמשכה בתוס' אור בחכ' דתושב"כ ושבע"פ שהן ב' מיני חתן כמ"ש בלקו"ת בד"ה שה"ש כו' ומ"ש זאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף כו' קאי על התרומה שנאמ' מאת כל איש כו' והיינו ההמשכה שעל ידי מצות וחשיב כאן י"ג דברים לנגד י"ג ת"ד שנק' י"ג מדות הרחמים שנמשך ע"י המצות דוקא כי הנה שרש המצות הוא בבחי' פנימי' רצה"ע שנק' בחי' פנימי' א"א כו' והיינו בחי' י"ג מדה"ר י"ג חוורת' דעי' שבארחין דגוגלתא כמ"ש באדרא והרצון העליון הוא המקור העליון לי"ג מדה"ר כמ"ש בתר"א בד"ה ועשית ציץ כו' והוא בחי' עצמו' התענוג הפשוט המלוכש ברצון פרטי של כל מצוה ומצוה כו' ועי"ז נמשך תוס' אור מעצמו' אוא"ס שלפני הקו וכו' ע"כ א' זאת התרומה כו' זהב וכסף כו' י"ג דברים שהן הארת י"ג ת"ד שע"י י"ג חוורת' כו' וזהו ג"כ ענין י"ג תיבות שבישתבח שמך כו' שיר ושבחה כו' (בהרד"א שיר ושבחה כו') כל אלו ט"ו לשונות של שבח כנגד ט"ו שיר המעלות שאמר דוד כו' אך במ"ח מס' תפלת העשי' כו' חיל אח"כ יאמר ישתבח ויכוין בי"ג שבחים שבו משיר עד מלכות לי"ג מדות דא"א דיצי' וכ"מ בפע"ח שער הזמירו' כו' וגם כאן בפסוק זאת התרומה כו' נמנו ט"ו דברים ואעפ"כ פרש"י י"ג דברים, והוא ע"ד מ"ש במדר' ע"פ שלחך פרדס רמונים כו' דמשמע שם דשמן למאור ובשמים לקטורת הסמים ולשמן המשחה אינם מן החשבון וכמ"ש בורע אברהם, והטעם י"ל לפי שכאן לא מנה רק הדברי' השייכים למלאכת המשכן ולכלי המשכן משא"כ שמן למאור ובשמים כו' אינם מכלי המשכן כ"א ע"ד הקרבנות שבמשכן וכמ"כ י"ל בישתבח דברכות והודאות אינם מחשבון הי"ג דברי' א"כ יש כאן י"ג דברים. אך להיות כי גילוי י"ג מדה"ר שהם מא"א נמשך ע"י גי'ר כח"ב ע"כ יש בכאן ט"ו

לשונות בין בישתבח ובין בחאת התרומה שהוא בחי' י"ה שמרמו בהן ג"ר קוצו ש"י כ' ה"ו"ד חכ' ה' בינה כידוע) והנה המשכת י"ג מדה"ר הוא ע"י הרוממות דוקא כמ"ש בזהר וישב דקפ"א ע"ב במ"ש ולכן ירום לרחמכם דפי' שע"י הרוממות נמשך הרחמים (כי הרוממות הוא בכתר והוא מקור י"ג מדה"ר כמ"ש בזהר תרומה) וכמו שאנו רואים שכל מי שמרומם בעצמו ביותר יותר יתכן בו מדת הרחמים לרחם על זולתו כו' ולכן גם הי"ג דברים שבישתבח הוא אחר פסוד"ז שנק' רוממות אל כו' וד"ל והנה כתי' והחיות נרשאות את הכסא כו' ועל הכסא דמות כמראה אדם עליו כו' שיש בזה ג' העלאות הא' העלאות החיות והב' העלאות הכסא והג' העלאות האדם שעל הכסא לבחי' כי לא אדם הוא כידוע ובזהר איתא שית דרגין לכסא וכמ"ש בכסא של שלמה שש מעלות לכסא כו' ואי' במדר' שזהו נגד שית ס"מ שהן המעלות לכסא וע"י הכסא ינשא גם האדם שעליו וע"ד שא' דיש נשמות מארי משנה ומארי תלמוד כו' דהיינו שע"י התו' יהי' העלאות הנשמות שהם בבחי' אדם למע' מע' עד העצמו' ממש בחי' כי לא אדם הוא ולפי הנ"ל בלשון תרומה לשון ארמותא שהוא בבחי' ההעלאה דפי' שמע כו' יובן שזהו ענין ג' מדות שבתרומה כמ"ש (משנה תרומות) עין רעה א' מס' עין בינוני א' מנו"ן עין יפה א' מארבעים כו' והענין הוא ע"ד מאמרז"ל לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו' אחותי כו' אמי כו' דהנה בחי' בת הוא בחי' נוק' הוא בחי' מל' שמקבלת מהמדות דו"א ולהיות כי בדבר מלך שלטון ז"ש בדבר הוי' שמים נעשו כו' וכמו למטה הרי הדבור בא מהבל הלב דוקא דהיינו מבחי' חיצוני' ההבל שבא מחיצוני' המדות שבלב אבל התגלות פנימי' המדות שבלב כמו באיזה התפעלות יתירה שבא ההבל ג"כ בבחי' הפנימי' או א"א שיבא ההבל הזה בדיבור בפה (וכמ"ש בד"ה אד' שפתי תפתח כו' שזהו ב' בחי' הגבור' שבמל' הא' לצורך עצמה והב' לצורך בנינה כו') וכמ"כ למע' כב"י בחי' דבר הוי' שמחי' כל העולמות שרשו בא מחיצוניות הבל הלב דאדם העליון שבא מחיצוני' המדות שלו לבד אבל בחי' פנימי' המדות שבלב האדה"ע א"א לבא בהתגלות בבחי' דבר הוי' המחי' את כל העולמות כ"א בבחי' פנימי' המדות דאדה"ע הוא שבא בבחי' דבר הוי' בתו' דוקא והוא בתושבע"פ שזהו ענין ובחי' שית ס"מ ששרשם מפנימי' המדות שבלב אדה"ע ובאה בדיבור כו' וכמו וידבר אלקי' כו' וא"כ זהו התעלות הדבור לקבל מפנימי' המדות שזהו בכלל עליות המל' לקבל מפנימי' המדות דו"א כו' ולהיות שהמדות כלולים זה מזה וגם הרי עכ"פ יש בהם בחי' מוחין שהם ג"ר שנעשו מוחין לו"א וא"כ כל מדה כלולה מעשר כו' וזהו ג"כ ענין ובחי' ששים מסכתות כנגד ששה מדות שכלולים מעשר כו' ומצות התו' בדבור בפה שז"ש ודברת בם דהיינו להיות עלי' לבחי' דבר הוי' לקבל מבחי' פנימי' המדות כנ"ל שזהו בחי' בת כו' (ואפ"ל שזהו בחי' המס"נ דנה"ב ששרשה משמרי האופנים וגבוה מעל גבוה כו' בבחי' דבר ה' שממנו בא שורש כל הנבראים כו' אך מצד השרש הרי גם שרש הבל בבחי' דבר ה' שהוא בחי' מל' מקבל רק מחיצוני' המדות דו"א וע"י המס"נ בנה"ב שלמטה שזהו מ"ש ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך כנ"ל ע"י תעלה למעלה מע' גם בשרשה הראשון בחי' דבר הוי' שהוא בחי' המל' מתעלה עד פנימי' המדות דו"א כו' וע"ד שנת"ל שכל עיקר המס"נ באה ע"י התו' דוקא וזהו מה שהתו' באה בבחי' שיתא ס"מ

ובמצות הדבור בפה שכ"ז עליות בחי' הדיבור לקבל מפנימי' המדות כו' שמוזה באה המס"ג דנה"ב כנ"ל ונמצא שע"י התו' בבחי' שס"מ ובדבור בפה זהו כמו כח המעלה מ"ן בחי' אתדל"ע שמעורר אתדל"ת לבא לבחי' המס"ג להיות העלי' עד למע' מעלה גם בשרשה הראשון בבחי' המל' עד פנימי' המדות דו"א כו' זהו בחי' תרומה הא' שהוא א' מס' כו' ולפי הנ"ל זהו בחי' החיות וכמו והחיות נושאות ארז"ל נושאות ומנושאות שגם המה מתעלים כו' ובחי' החיות זהו בשרש הנה"ב כנ"ל וד"ל) ובחי' תרומה הב' שהוא א' מנו"ן זהו מה שנק' אחותי כו' וכמשל אח ואחות שמרחם א' יצאו בכטן אימ' כו' ולמעלה זהו עליות המל' בחי' דבר הוי' בבחי' הבינה אם הבנים כו' וכמו עד"מ המדבר דבר שכל בענין עמוק שטרוד ברוחב שכלו וממילא מרחשין שפתיו שאז הדבור מקבל מן השכל ממש זהו למע' עליות המל' לקבל בשוה עם ז"א וכמשל אח ואחות כנ"ל וממילא מובן מזה שזהו ג"כ בבחי' העליות דמדות שרש בחי' הדבור שיתעלו גם הם בבחי' אימ' שהוא הבינה כי מצד עצם המדות אינם מקבלים רק מבחי' אחרונה שבשכל הנק' בכך ולמע' זהו עליות המל' בז"א ויתעלו שניהם בבחי' אימ' ממש דהיינו בפנימי' דאימ' שהוא בחי' נש"ב כו' וזהו ענין התרומה שהוא א' מחמשים כו' (ולפי הנ"ל אפשר לומר שזהו מס"ג דנשה"א ששרשם ביחוד פנימי דו"ן ומתעלי' בבחי' אימ' בפנימי' כנ"ל זהו שמע ישראל כו' כידוע שהשמיעה בבינה כו' וע"ד הנ"ל זהו ג"כ בחי' עלי' הכסא שיש בה שש מעלות שהן פנימי' המדות וכמ"ש במ"א שהכסא עצמה הוא בחי' המל' וא"כ עליות הכסא היינו עלי' זו"ג למעלה בפנימי' דאימ' כו' ולפי מה שנת"ל ג"ז ע"י התו' שניתנה לחמשים יום כו') ובחי' תרומה הג' שהוא א' מארבעים זהו מה שנת"ל למע' דתרומה תורה מ"ם ע"ד מ"ש ויהי שם משה בהר עם הוי' ארבעים יום כו' שזהו בחי' עלי' עד למע' מע' יותר בבחי' פנימי' אבא שבו שורה עצמו' אוא"ס כנ"ל ולמע' עד העצמות ממש שלמע' גם מבחי' אוא"ס שבחכ' כנ"ל וזהו עם הוי' כו' להיות מתאחד עם הוי' דעצמיות ממש שהוא בחי' שמו לבדו וכמ"ש אני הוי' הוא שמי כו' והוא בחי' תורתו אומנתו שמתאחד בעצמו' ממש והוא עליות בכלל לבחי' ד' פרצופים העליונים כחב"ד שבעצמות ממש שזהו בחי' מ"ם והרי ידוע שגם במי שתורתו אומנתו חייב בפסוק ראשון דק"ש שהוא המס"ג דנה"א כנ"ל אך שזהו למע' מע' יותר עד העצמיות ממש וזהו בחי' אמי כו' דהיינו עליות בחי' פנימי' אימ' למעלה יותר עד העצמיות כנ"ל שכ"ז ג"כ ע"י התורה תורה מ"ם כנ"ל וכמו ויהי שם עם הוי' ארבעים כו' וזהו בחי' תרומה הג' א' מארבעים וכללות הג' בחי' שבתרומה עין רעה א' מששים הוא מס"ג דנה"ב שהוא בחי' לאתהפכא חשוכא לנהורא ושרשה מבחי' יש דנוגה כו' וע"כ נק' עין רעה ועלי' זו בפנימי' המדות דו"א שזהו א' מששים כנ"ל ועין בינוני א' מחמשים זהו מס"ג דנה"א העלי' בבחי' פנימית אימ' כנ"ל ועין יפה א' מארבעים שזהו מס"ג דתורתו אומנתו שהעלי' בבחי' ד' פרצופים העליונים דעצמיות ממש והוא בחי' בת אחות ואם דבחי' בת זהו עלי' המל' כמו שהיא המקור לכל הגבראים ובחי' אחות זהו אחר שכבר יש לה עלי' להיות בבחי' שוה עם ז"א ובחי' אימ' זהו העלי' למע' יותר בבחי' פנימי' בינה שבכתר וכמו ביוה"כ כמ"ש במ"א (דלא כדלעיל שזה קאי על העלי' מבחי' פנימי' בינה למע' שאין

זה בחדא מחתא עם בחי' בת ואחות שזהו אחר העלי' דוקא) והנה כמו שיש ג' בחי' בתרומה בבחי' ההעלאה כפי' הזהר ארמותא שזהו פ' שמע בקבועומ"ש כנ"ל כמ"כ בבחי' ההמשכה מלמע' דהיינו כפי' התרגום אפרשותא שזהו פ' והא"ש בקבועומ"צ כנ"ל יש ג' בחי' תרומה הנ"ל מלמע' למטה דהיינו בחי' עין יפה א' מארבעים ההמשכה מד' פרצופים דכתר ועין בינוני א' מחמשים מפנימי' אימ' ועין רעה א' מששים מפנימי' המדות דז"א כו' והענין הוא כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו' ולפ"ע ההעלאה מלמטה למע' כן יהי' ההמשכה מלמעלמ"ט כו' וזהו מ"ש רז"ל שיקדים פ' שמע לזהא"ש כדי שיקבל עליו עמ"ש תחלה ואח"כ עומ"צ כו' להיות כי ההמשכה דעומ"צ תלוי לפ"ע ההעלאה דעומ"ש שבתחלה דרוח אייתי רוח כו' ואמשיך כו' (והנה י"ל בבחי' תרומה אפרשותא מלמע' למטה איך ידמה המשל אל הנמשל דהרי בדין תרומה מה שמפריש יש בו מעלה יתירה על מה שנשאר מההפרשה שהנפרש קודש והנשאר חולין כו' ואפשר לומר להיות שכל עיקר ההתגלות והמשכה שמלמע' למטה הוא מצד שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים כו' ואי"כ יש בו מעלה יתירה בנפרש יותר מן הנשאר שהתגלות הזאת שבאה בבחי' אפרשותא זהו עולה בפנימי' רצה"ע יותר וכמו רער' דילי' בגלי' לי' כו' וד"ל). ומעתה יובן ענין הקדמת נעשה לנשמע שזהו עצמו ענין הקדמת קבלת עומ"ש לעומ"צ דנעשה הוא קבלת עומ"ש שעולה עד העצמות ממש בבחי' אח"פ כו' שזהו שנת"ל שהוא בכלל וכמו כל אשר דיבר הוי' נעשה כו' ונשמע הוא בחי' קבלת עול מצות שבא בבחי' המשכות פרטי' דפרטי' הרצונות שבכל מצוה ומצוה (וכמו תרי קלא לא משתמע) וע"כ הקדימו נעשה לנשמע כנ"ל להיות שההמשכה מלמעלה למטה בעומ"צ באה לפ"ע בחי' ההעלאה מלמטה למעלה בקבועומ"ש דרוח אייתי רוח ואמשיך כו' וקשרו להם ב' כתרים שהכתר הוא בחי' א"מ וכמו כתרו את כו' שהוא בבחי' המקיף בחי' סוכ"ע הכללי שהוא בחי' אור העצמו' שלמע' מבחי' הקו"ח כו' ויש בזה ב' בחי' כנ"ל הא' בבחי' ההעלאה שעולה עד העצמו' ממש שהוא בחי' מקיף דאו"ח שבכלל זהו ההעלאה מבחי' ממלא דקו"ח לבחי' סובב דעצמיות שזהו כתר דנעשה כו' הב' מה שנמשך עי"ז מלמע' למטה מבחי' המקיף דרוממות העצמו' כנ"ל בבחי' קבועומ"צ שזהו בכלל בחי' המשכה מבחי' הסובב הכללי דעצמות לבחי' ממלא הכללי דקו"ח עד למטה מטה בעולם העשי' במעשה המצות הגשמי' שז"ש רחבה מצותך מאוד כנ"ל והוא בחי' כתר דנשמע בחי' מקיף דאור ישר וכ"ז דוקא ע"י שהקדימו נעשה לנשמע כנ"ל וד"ל.

ב"ה, תורה ברביס, חג השבועות.

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצאתה ב"ק ואמרה מי גילה רז זה לבני רז שמלאכי השרת משתמשים בו כו'. והנה להבין זאת צ"ל

תחלה ענין י' הדברות שירד ה' על הר סיני והי' ברעש גדול קולות וברקים ולכאורה הדברות הם דברים פשוטי' אשר גם השכל אנושי מחייב כמו לא תרצה כו' שגם השכל מחייב שלא ישפך דם, גם צ"ל ההפרש בין מ"ת ובין האבות שגם הם קיימו כל התורה כמארו"ל ע"פ וישמור משמרת קיים אאע"ה כל התורה כולה עד שלא ניתנה וא"כ מה הי' החידוש במ"ת. גם צ"ל מ"ש כי ישאלך בנך מאמר מה העדות והחוקים והמשפטים אשר צוה ה' כו' ואמרת לבנך כו' עד ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלקינו, ופי' ששאלת הבן הוא מהו ענין העבודה של מעשה המצות שבשבילן הוצרכה הנשמה לירד בגוף כי עיקר המצות לא יתכנו כ"א בעוה"ז כשהנשמה מלוכשת בגוף שתשב בסוכה ותנענע בלולב וכדומ' בסומע"ט אבל קודם בואה לגוף א"א לה לקיים המצות כי אין שם שייכות ענין סומע"ט במעשה גשמיות כידוע וא"כ למה ירדה הנשמה כדי שתצטרך למצות וזהו פי' מה העדות כו' כלומר למה הוצרכ' לרדת בגוף ושתצטרך לקיום המצות השייכ' שם ולמה לא תעמוד לפני ה' לעולם כמו שהי' קודם ירידתה בגוף ושם אין שייכו' לקיום מצות אלו. ולכאורה אין התשו' דויצונו כל החוקים כדי לירא' את ה' תירוץ ע"ז כלל (משום דאטו כשהנש' היתה למעלה לא הי' לה יראה אדרבה כשהיא בלא גוף ודאי יש לה יראה יותר גדולה שהרי הגוף מסתיר כו' ועוד אינו מובן האיק' ע"י המצות יגיע למדרגת היראה הלא לכאורה מהופך הסדר דאדרבה ע"י הירא' יבא לקיום המצות גם לכאורה אינו מובן שתכלי' קיום המצות יהי' רק בשביל היראה לכד הרי הירא' מ"ע א' היא בפ"ע). ויובן כ"ז בהקדים הפסוק לך ה' הגדולה, והנה רו"ל אמרו אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו והענין כי עיר היא מקיבוץ כמה בתים רבים והבתים נבנים מן האבנים וכמ"כ יובן ענין עיר אלקינו כי בחי' האותיות נק' אבנים בס"י ומצירוף אותיות נעשה תיבה א' ונק' בית בס"י כמ"ש ב' אבנים בונות שתי בתים ג' אבנים בונות ו' בתים כו' והן מספר הצירופי' שיוכל להיות מאותיות אלו כידוע והנה קיבוץ כל הבתים שהם הצירופים הנ"ל נק' עיר אלקינו ולשם נק' גדול ה' וביאור הדברים הוא כי מבחי' דבר ה' נבראו השמים וארץ וכל צבא מעלה ומטה וכל נברא יש לו צירוף תיבה א' שמחי' ומהוה אותו כדפי' בלק"א ח"ב וכללות הדיבור העליון שהוא מדת מלכותו ית' כמ"ש דבר מלך שלטון כו' נק' עיר אלקינו מה"ט כיון שהצירופי' נמשלו לבתים, א"כ כללות הדיבור נק' עיר, ונמשך ממדת גדולתו שהיא מדת חסדו להשפיע חיות בכל העולמות והברואים לאין קץ ותכלית ולכן אז דוקא נק' גדול ה' כשהוא משפיע חיות לעולם הדיבור עליון הנק' עיר אלקינו להחיות העולמו' והברואי' כי אז ניכר גדולתו במה שמשפיע חיות לברואי' רבים ועצומים לאין קץ ותכלי' כדאי' בגמ' אלף אלפים מספר גדוד א' ולגדודיו אין מספר כו' והיא בחי' התפשטות מדת גדולתו, וגם אז כתי' גדול ה' ומהולל מאד כי כל מלאך מהלל ומשבח ואומר שירה בכלות הנפש בשינוי מכלות הנפש והשירה של מלאך אחר והשינוי הוא לפי שינוי הצירוף שהוא מקבל חיות ממנו כמ"ש במ"א ולפי שהצירופי' רבים מאד לאין קץ כנ"ל לכן גם ההילול והשבח שמשבחי' לה' ית' הם הילולי' רבים מאד וזהו גדול ה' ומהולל מאד שע"י התפשטו' גדולתו הוא מהולל מאד, אך באמת התפשטו' החיות הזאת הנמשך ממדת גדולתו היא כלא ממש חשיב'.

לגבי עצם מדת גדולה זו כמו שהיא למעלה שלגדולתו אין חקר ממש והגילוי הנמשך ממנה בעולם הדבור העליון כלא חשיב נגד עצמיות מדה זו כמו שהיא בעצמותה. אלא שאעפ"כ כשלא נתפשט החיות למטה בעיר אלקינו ולא הי' התהוות הנבראי' כלל לא שייך לקרותו גדול כי אין ניכר התפשטו' הגדולה חשארז"ל אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו שאז ניכר הגדולה ע"י התפשטו' החיות בנבראי' גדולי' ובריבוי עצום לאין קץ כו' משא"כ כשלא נתפשט החיות עדיין ולא נתהוו העולמות והברואי' לא הי' ניכר ונרא' הגדולה עם שהיא בעצמותו יותר גדולה לאין קץ שהרי ביכולתו להוות עולמו' גדולי' ורבי' יותר ממה שברא כמ"ש שאמר לעולמו די כו'. והנה גם עצמיו' מדת גדולה הנ"ל היא כלא חשיבא לגבי בחי' חכמתו ית' דאיהו חכים ולא בחכמה ידיעא שהיא מקור החיות למדת החסד כנודע וכן עולם הדבור נמשך מהחכמה כמ"ש בזהר ע"פ ה' בחכמה יסד ארץ דאבא יסד ברתא וכמו בגשמיו' עדי"מ התינוק שאין לו חכמה א"י לדבר וגם עיקר הצטרכות הדבור הוא כשצריך להשפיע לזולתו איזה חכמה וכדומה, אבל כשאין צריך להשפיע כ"א טרוד בחכמתו בעצמו או הדבור בטל בהחכמה שהיא מקורו ושרשו. וכמ"כ יובן למעלה שבחי' עולם הדבור הנק' עיר אלקינו להחיו' העולמו' ע"י מדת חסדו ית' הכל נמשך מחכמתו ית' אבל לגבי הח"ע עצמה הרי כלא חשיב בחי' הדבור ובטל ממש במציאות עם החיות המתפשט בו מהחסד וז"ש לך הוי' הגדולה שבחי' הגדולה הנ"ל שהיא מדת חסדו המתפשט בעיר אלקינו שאז דוקא נק' גדול ה' ע"ש היכר הגדולה כו' היא לך ה' כלומר שבטל במציאות ממש לגבי בחי' ח"ע שהיא מקור החסד והדבור כנ"ל (וכדפי' בלק"א פ"כ) והמשכתם משם להחיות העולמות הוא השפלה גדולה אצלו ית' עם היות שאצלינו נק' זה גדולה מצד רבוי התפשטו' החיות בעולמו' וברואי' אין קץ מ"מ אצלו ית' הוא השפלה גדולה משום דכלא חשיבי' וזהו שארז"ל במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו שם דייקא כי הגדולה עצמה ענוה ושפלות היא אצלו ית'.

והנה כתי' בראשית ברא ות"א בקדמין ות"י בחוכמתא כו' ושניהם אמת כי באמת החכמ' נק' ראשית כמ"ש ראשית חכמה לפי שהיא מקור החיות להמדות עליונות ולהדבור כנ"ל, אכן באמת לגבי א"ס ב"ה היא רק כמו בחי' עשי' וכמ"ש כולם בחכמה עשית וכמא' סוף מעשה במחשבה תחלה פי' מחשבה תחלה שהיא ח"ע היא כמו סוף מעשה לגבי מקורא דכולא, חשרז"ל בראשית נמי מאמר הוא ר"ל כמו שהדבור שהן הי' מאמרות דויאמר אלקים כו' הן בחי' סוף מעשה לגבי הח"ע שהיא מקורן כנ"ל כמ"כ בראשית היא הח"ע עצמ' נמי מאמר ובחי' עשי' לבד לגבי א"ס ב"ה והוא ענין בקדמין ברא שהוא המקור גם לח"ע והוא בחי' ראשית לחכמה ג"כ וענין בחי' בקדמין היינו בחי' רצונו הפשוט ית' שלמעלה מעלה מהחכמה והוא הנק' בזהר רעוא דכל רעיון שהוא המקור לכל הרצונות וההמשכות פריטי' ומשם נמשך לח"ע ע"י צמצום רב ועצום כידוע וזהו בקדמין ברא ואחי"כ מהח"ע נמשך במדות ובדבור להיות גדול בעיר אלקינו כנ"ל וזהו בחוכמתא ברא כו'.

אור דרושים לשבועות התורה קנט

והנה ענין מ"ת הוא בחי' התגלות מרצון הפשוט הנ"ל הנק' רעוא דכל רעיון שממנו נמשכו אח"כ פרטי הרצונות שברמ"ח מ"ע תשס"ה ל"ת ולכן ה' הרעש גדול בקולות וברקים לצד הגילוי המופלג מאלהותו ית' שהי' בעוה"ז יתר מבעולמו' עליוני' וכנ"ל שכל צבא מעלה מקבלי' רק מעולם הדבור הנק' עיר אלהינו וכלא חשיבא לגבי חכמתו ית' והחכמ' היא כאין לגבי בחי' רצונו ית' הפשוט הנ"ל והוא שהי' מאיר בשעת מ"ת בעוה"ז לנשמות ישראל שקבלו התורה או מבעוה"ר, (ומה שעשרת הדברות לכאורה הם דברים פשוטי' ית' לקמן אי"ה) ובוה יובן מעלת התורה שהיא הגבה מאד געלה מהמצות עצמן אשר על כן המצות תלויות בזמן דייקא כמו מצות סוכה בחג הסוכות דוקא ואם יעשנה מקודם לזמן זה אינו כלום ולא ימשיך כלום עיי' וכעד"ו יש מהן תלויו' במקום כמו הקרבנות בבהמ"ק ותרומו' ומעשרות בא"י או מוזהר להניח בשעריך דייקא והתורה הוא לימוד הלכות סוכה מועלת שלא בזמן עשייתה כמו בומנה כמארו"ל על ת"ח שעוסקי' בה' עבודה שמעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כו' ואף שעוסק בזמן שאין בהמ"ק קיים ובליילה דלאו זמן הקרבה הוא וגם הוא אינו כהן כו' (ועמ"ש רבינו בא"ח סי' א' סס"ט במה"ב) ולכאורה י"ל מאחר שאינו אלא כאילו הקריב איך יהי' יותר טוב מהמקריב בפועל ממש שאין מצות אלא בזמן ההקרבה דייקא והעוסק בה' קרבנות אפי' שלא בזמן הקרבה הוא כאילו הקריב כו'. (והא דבש"ע א"ח סי' א' סי' ב' דהקרבנות צ"ל ביום ומשמע לכאורה משום שאו חשוב כאילו הקריב ולא כשאומר בלילה כמ"ש הב"ח שם, כבר כ' הת"ש סק"ב דאין הפי' כמ"ש הב"ח אלא דבאמירתו בלילה גמי' הוי כאילו הקריב וכ"ה להדיא בגמ' במנחות דק"י מאי בלילות אלו ת"ח העוסקי' בתורה בלילה מעלה עליהם הכתוב כאילו עוסקי' בעבודה וכ"ש כשעוסקי' בה' עבודה וגם פשוט ל' הגמ' שם כל העוסק בתורת חטאת כו' משמע אפילו בלילה, אלא שהטור כ' סי' א' דיותר טוב לאומרם ביום כו' ונ' דהיינו דוקא בענין אמירת פ' אלו שהם שייכי' לסדור תפלה אבל בענין לימוד ה' קרבנות אין לחלק בין יום ללילה, ועמ"ש רבינו בא"ח סי' א' סס"ט במה"ב ס"ל כהת"ש ולא כהא"ו לענין עמידה) והענין הוא דהנה כתי' עת לכל חפץ תחת השמים פי' תחת השמים דייקא הוא שיש עת וזמן קבוע לכל חפץ ולא ממעל לשמים כו' והיינו כי החפץ הוא בחי' חפץ ה' ורצונו העליון ב"ה להמשיך אורו ית' למטה ע"י מעשה המצות, ומתחלקת ההמשכה לתרי"ג המשכות פרטיים דהיינו בבחי' רמ"ח איברים דמלכא ושס"ת גידים שבאדם העליון אשר על הכסא והיינו ע"י תרי"ג מצות כגון בצדקה וגמ"ח נמשך אור א"ס ב"ה לבחי' חסד דרועא ימינא כו' ובקיום הדינין לבחי' גבורה דרועא שמאלא כו' והנה כמו עד"מ בגשמיות שאין אבר א' דומה לחברו ויש לו פעולה מיוחדת בפני עצמו מה שאינו באבר אחר, שביד יכתוב וברגל ילך כו' כמ"כ למעלה בחי' המשכת א"ס כשמתלבש ברמ"ח איברים הנ"ל כיון שהאיברים הם בבחי' התחלקות המדרגות זמ"ו דרועא ימינא הוא בחי' חסד ודרועא שמאלא בחי' גבורה כו' לכן יש לכל המשכה זמן ומקום מיוחד לפי ערך האבר שהמשכה מתלבשת שם, (כי זמן ומקום נמשך מבחי' ז"א ונוק"ו הזמן ידוע דשית אלפי שני דהוי עלמא נמשכי' מו' מדות עליונו' ועמ"ש בלק"ת בענין מ"ע שהזמ"ג וכן המקום שהוא ו"ק ד' רוחות העולם ומומ"ט

נמשך ג"כ מו' מדות הנ"ל) והו' עת לכל חפץ תחת השמי' דייקא כי שמים הוא בחי' המדות הנ"ל חסד וגבו' אש ומים והוא בחי' רמ"ח איברים דמלכא הנ"ל ושם יש עת קבוע לכל המשכו' פרטיי' הנמשכי' מאא"ס ב"ה ע"י המצות שזוהו הנק' חפץ כנ"ל והיינו לפי בחי' ערך המצות לאיזו אבר שהיא שייך כך הוא העת קבוע לזו וכן המקום כו'. אבל ממעל לשמים דהיינו בבחי' רעוא דרעוין הנ"ל שהוא הרצון הכולל ומקור לכל רצונות פרטיי' שבתרי"ג מצות שם אין עת וזמן קבוע כלל לכל חפץ והמשכ' כיון שאינו מתלבש עדיין ברמ"ח איברים כו' א"כ הוא למעלה מעלה עדיין מגדר ההתחלקות דזמן ומקום, והנה כבר נת' שהתורה נמשכת מבחי' רעוא דרעוין הנ"ל והוא בחי' בקדמין ברא כי התורה נק' ג"כ משל הקדמוני שנמשכת מבחי' מחשבה קדומה הנ"ל שקדמ' לחכמה ומדות כו' והענין דהנה התורה נק' אדם כמ"ש זאת התורה אדם, והנה עיקר קריאת שמו אדם הוא ע"ש הדם שבאיברים כי אדם א' דם והנה אנו רואי' שהדם עם היותו מתלבש ג"כ ברמ"ח איברים והאיברים שונים זמ"ן כנ"ל מ"מ מהות הדם שבהם אחד הוא ואין שינוי בין דם שבראש לדם שברגל שהילוכו בשוה בכל האיברים והוא עיקר החיות כללי של כל האיברים ולא נח בסיבובו והילוכו מראש לרגלים ומרגלי' לראש ומחבר הוא את כולם מבלי שימצא כנגדו ראש וסוף בקדימה ואיחוד במדרגת האיברים כו' והנה בו מתלבשת הנפש ממש כדכתי' כי הדם הוא הנפש והנמשל מזה למעלה שהתורה היא בחי' הארת והמשכת רצון הפשוט הנק' רעוא דרעוין שהוא למעלה מבחי' התחלקות רמ"ח איברים וכולל כולם כא' והו' בחי' הדם שבאדם העליון א' דם ומח"ט נק' אדם ל' אדמה לעליון שהוא דומה לבחי' רצון העליון הנ"ל שאינו בבחי' התחלקות רמ"ח איברים כו' וכיון שהתורה נמשכת משם לכך אין לה עת וזמן קבוע ולכך השונה הלכות עולה אף שלא בזמנן מועיל כאילו הקריב עולה בזמנה המיוחד לה מרמ"ח איברי' דמלכא וכן בה' סוכה כו' כי לימוד התורה הוא המשכות בחי' הנ"ל כמו שהם כלולי' במקורן שהם שם למעלה מזמן ומקום ואין שם עת קבוע לכל חפץ כי הוא למעלה מבחי' שמים כו'.

(בפרק זה נתבאר שיש להבין ב' עניני' במ"ת א' למה הי' הרעש כ"כ בקולות וברקי' וי' הדברות היו דברי' פשוטי' שהשכל מחייבן, ב' מה ההפרש בין מ"ת למה שקיים אברהם התורה עד שלא ניתנה, ג' פסוק דויצונו ה' כדי ליראה, והקדים לבאר ענין לך ה' הגדולה והוא כי אימתי ניכרת הגדולה כשנמשך לעולם הדיבור הנק' עיר אלקינו להחיר' עולמו' רבינו, והמשכ' זו בטילה לגבי עצם גדולתו שאין לה חקר, ושניהם בטילי' לגבי חכמתו ית' שהיא מקורן ח"ש לך ה' הגדולה, ח"ש בראשי' ברא בתוכמתא ונתבאר איך שהחכמ' הנק' בראשי' נמי מאמר לבד הוא לגבי א"ס ב"ה ונמשכ' מבחי' רעד"ר והו' בקדמין ברא, ומבחי' רעד"ר הנ"ל נמשך התורה ולכן הי' רעש גדול וזוהו נתיישב הקושיא הא' ועדיין צריך ישוב מה שי' הדברות הם דברי' פשוטי' וית' לקמן אי"ה, ובהקדמה זו יישב מה שהעוסק בתורת עולה אף שלא בזמנה הוא כאלו הקריב עולה בזמנה, כי סיבת מה שיש עת לכל חפץ הוא ע"י שמתחלקת ההמשכה מאא"ס לתרי"ג המשכות ומתלבשי' ברמ"ח איברי'

ולפי ערך האבר כך הזמן וזהו תחת השמי' אבל ברעד'ר שהוא מעל לשמי' אין שם התחלקו' עת קבוע לכל א' בפ"ע ולפי שהתורה הנק' אדם ע"ש א' דם נמשכ' משם כנ"ל לכן אין לה ג"כ עת קבוע אלא דשלא בזמנה נמי מהני'.

ב) והנה מה שיכול להיות המשכת אא"ס ב"ה מבחי' רעוא דרעיון הנ"ל ע"י תורה ומצות המלוכשי' בעוה"ז בגשמיות. הענין הוא דכתי' אל דעות הוי' שיש ב' דעות הפכי' דהיינו שממטה למעלה נדמי' לנו שלמטה הוא היש ולמעלה הוא אין וזהו שאנו אומרי' שהבריא' מאין ליש אבל מלמעלה למטה הוא בהיפוך שלמעלה הוא היש ולמטה כלא חשיבי' ממש והוא בחי' יחוד'ע ויחוד'ת. והוא ית' כולל הב' דעות דקמי' אין היש מסתיר ואין היש דבר נפרד כלל אלא בחי' אין ממש. ולכן יכול להיות המשכו' א"ס ב"ה למטה כמו למעלה מאחר דקמי' הם שוים. והיינו דוקא מבחי' רעד'ר הנ"ל שהוא למעלה מבחי' השתלשלות. משא"כ מבחי' ההשתלשלות דהיינו מבחי' עיר אלקינו הנ"ל שם הרי הנברא הוא מתנהג בבחי' יש ע"י הסתר והעלם החיות כו'.

והנה כל עסק התורה ומצות הוא בחי' גילוי דעה העליונה למטה כי כשלומד דבר ה' ה"ז גלוי רצון העליון למטה ממש וכן כשמקיים מצוה שהיא בחי' רצונו העליון ב"ה שמאיר ומתלבש במעשה המצוה בלי צמצומי' והסתר פנים ורצונו ית' הוא מקור החיים לכל העולמות והברואי' אלא שיורד עליהם ע"י צמצומים והסתר פנים כדי שיהיו בבחי' יש דבר נפרד כו' וכיין שבמעשה המצות הוא גילוי פנימיות רצונו ית' בלי הסתר פנים א"כ ממילא אין החיות שבגוף הדבר שנעשה בו המצוה בבחי' יש ודבר נפרד כלל אלא הוא מיוחד ברצונו ית' ממש. ונמצא שהוא בחי' גילוי דעה העליונה למטה ממש דהיינו שכמו שבאמת קמי' ית' אין היש של הברואי' דבר נפרד כלל כך מתגלה למטה ע"י התומצ' כו' (רק שהגילוי אינו לפנינו ממש בחיצוני' העולמות עד עת קץ הימין שיתברר כל הק"צ ע"י קיום כל המצות של כל הנשמות שצדיקי' לירד בגופות או יתגלה ג"כ לעינינו) וזהו שארז"ל יפה שעה א' בתומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב, כי באמת הוא למעלה מעלה ממדרגת עוה"ב שהעוה"ב נק' בחי' יש כמ"ש להנחיל אוהבי יש והיינו מפני שהנשמות נהנין שם מזיו ע"י השגתם באלהות וההשגה הוא בחי' יש ולא אין ואפס ממש והם באמת שם בחי' נבראי' יש מאין והארה מא"ס נמשכת שם בצמצומי' כפי כח השכלי הנבראי' שיוכלו לקבל ממנו הארה להבין ולהשיג איוו השגה באא"ס כו' ושלא יתבטלו ממצויאותם שהם בגדר נבראי' יש מאין כו' וכיון שכן ה"ו ג"כ מבחי' דעה התחתונה שלמטה הוא היש ולמעלה הוא אין שאינו מושג רק בשבת ויו"ט שאז עולי' הנשמות להשתחות לפני ה' וההשתחואה הוא הביטול דהיינו שיהיו בבחי' אין ממש כמו שהוא מלמעלה למטה שלמעלה היש כו' והוא בחי' לאשתאבא בגופא דמלכא דהיינו ענין מיפאל מקריב נשמות הצדיקי' ע"ג המזבח כו' משא"כ ע"י מעשה המצות הרי מתגלה אא"ס ב"ה למטה ממש בלי צמצומי' והוא בחי' גילוי דעה העליונה כנ"ל. וזהו שארז"ל גבי מצות ראייה כדרך שבא לראות כך בא ליראות מדכתי'

יראה וקרינן יראה * ופרש"י ותוס' רפ"ק דחגיגה כשם שהקב"ה ראה אותך כך עדין תהא רואה אותה, והוא הענין שנת' שיהי' גילוי דעה העליונה למטה ור"ל כמו שהוא ית' רואה אותך בבחי' יש לאין שהנבראי' הם כאין ואפס ממש קמי' ית' והוא היש האמיתי כך אתה תראה ג"כ כן וז"ש כי עין בעין יראו כו' ובוזה יובן מ"ש ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלקינו היינו שתכלי' ויסוד כל המצות הוא שיתגלה דעה העליונה למטה דהיינו שכמו שהוא קמי' ית' יתגלה למטה והיינו שלמעלה הוא היש ולמטה הוא האין וזהו פי' ליראה את ה' אלקינו דהיינו שיתרא' ויתגלה שם הוי' באלקינו שהוא כח הפועל בנפעל והיינו גילוי דעה העליונה דיתו"ע בדעה התחתונה דיתו"ת ובוזה מתורצ' כל הקושיות דלעיל רפ"א על פסוק זה, וגם מובן איך שותו תשובה נוצחת לשאלת הבן מה העדות והחוקים דהיינו למה הי' ירידת והשפלת הגשמה בגוף כו' והתשובה הוא כדי שע"י החוקים האלה נבא למדרגה דלירא' את ה' אלקינו שהוא גילוי דעה העליונה מה שאין זוכי' לזה בג"ע כדלעיל.

ומעתה יתבאר ג"כ ההפרש בין ענין מתן תורתנו לענין מה שקיים אברהם אבינו כל התורה כו' שהרי אעפ"כ לא גק' התורה אלא על שמינו כמאמר מתן תורתנו כו' והענין כי הנה באמת כל הלאוין שבעשרת הדברות לא תרצח כו' לשון ציוי הם ולשון עתיד הם כלומר שלא יהי' דבר הרציחה במציאות כלל והיינו ענין גזירת המלך מלכו של עולם שלא יהי' דבר פלוני נוהג שבודאי כן יקום משא"כ לפי הפי' שהוא לשון ציוי משמע שבאפשרי להיות הדבר שהרי הבחירה ביד האדם כו' אבל לפי הפי' שהוא לשון עתיד הרי דבר מלך שלטון וכאשר יגזור אומר שלא יהי' נמצא אותו הדבר ודאי כן יקום. והענין כי בחכמה אתברירו ובדיבור לא תרצח הרי ע"י דיבור זה (שבו מלוכש הח"ע שבי' הדברות) אתברירו ונפרד הרע מן הטוב באופן שא"א עוד להיות בחי' רציחה כי דבר אלהינו יקום לעולם, ופי' כי ענין הרציחה למעלה הוא כמ"ש שופך דם האדם כו' שהדם הוא הנפש וכמ"כ למעלה יש בחי' אדם העליון והדם שבו הוא עיקר החיות הנמשך מאא"ס להתלבש ברמ"ח איברי' כדלעיל וממנו נמשך אח"כ חיות לכל העולמות והברואים עד שאפילו גם החיצונים שהוא בחי' נוגה דבי"ע מקבלים יניקה מכחי' אחוריים דדם דקדושה, ואמנם יש קצבה וגבול ליניקתם וכשהם יונקי' שפע יותר מדאי הוא בחי' שפיכת דם האדם העליון וז"ס שופך דם האדם באדם שנשפך דם האדם העליון דקדושה ונמשך באדם בליעל דקליפה, ועדין הוא ענין הגזילה כנו' בר"מ בענין גזול אביו ואמו חבר הוא לאיש משחית שלע"ל ישיב את הגזילה כי יניקת החיצוני' עכשיו לפעמים בדרך חטיפה וגזילה כו', וכשגזר אומר בשעת י' הדברות לא תרצח לא תגזול כו' שלא יהי' בחי' רציחה זו של שודדי לילה נמצאים כלל כבר נפרדו באמת לשלא יוכלו לחטוף ולקבל יותר מדאי, וזהו שבשעת מ"ת היה חירות משיעבוד מלכיות כי אריכות הגלות הוא מחמת תוספת יניקתם מהקדושה וכשע"י י' הדברות נפרדו לשלא יקבלו

יראה . . יראה : בנוכח מנוקד יראה, היידי בשוא והר"ש בקמץ . . יראה היידי בחיריק, הרי"ש בשוא והאליף בסגול.

יניקה יותר מדאי אוי ממילא הוא חירות משעבוד מלכיות, וגם חירות מיצה"ר הוא ענין לא תנאף פי' לא תלך השפע לאשת זנוני' הנק' שפחה כי תירש גבירת' ועד"ז לא תגנוב לא תלך השפע בבחי' גניבה והעלם לחיצונים וכמ"כ כל שאר הלאוין הוא ענין ביעור ופירוד הרע מהטוב כו' אך כ"ז הי' בשעת י' הדברות וכן הי' מתקיים אם לא חטאו בעגל, אבל ע"י חטא העגל חזרו להתערב בטוב כמו אחר חטא אדה"ר, אמנם זה הוא הפעולה ע"י מ"ת שכשאדם לומד אח"כ התורה הוא מעורר הפסק גזר דין של י' הדברות כי ע"י לימוד ההלכות באמרו זה כשר זה פסול הרי הקב"ה קורא ושונה כנגדו ועי"ז נפרד הפסול והאסור והטמא מן הקדושה כו' כי הקב"ה גזור כן כמשנתו של זה ומבדיל בין מים למים, וזהו כענין רב יהודה דכולהו תנניי בנויקין הוה להפריד החיצונים לשלא יתקרבו לינק והוא ענין תורתו אומנתו פי' שהוא כלי אומנות שלו שבה ועל ידה הוא פועל ענין הפרדת הרע מן הטוב.

וזהו ההתחדשות במתן תורה מה שלא הי' זה באברהם שעם היות שקיים כל מצותי' של תורה ברוחניות אבל לא זכה לתורה לשעל ידי לימודו התורה יעורר פסק ודבר מלך להפריד הרע כו' כי כח זה ניתן לישראל בשעת מ"ת דייקא, וגם כל המצות שעשה אברהם היינו להמשיך האור למעלה אבל לא שיתלבש ממש בעוה"ז בציצי' ותפילין גשמי' שהוא ענין גילוי דעה העליונה למטה כנ"ל וכ"ז זכו ישראל במ"ת, אך מה שזכו ישראל לזה הוא ע"י הגלות מצרי' בחומר ובלבני' וכדפי' רו"ל בחומר זה קל וחומר כו' והיינו משום שמחמת המצור ומצוק עוררו לעילא בחי' אור חוזר כמ"ש מן המיצר קראתי כו' (וכמ"ש במ"א באריכות ע"פ קדושי' תהיו כו' ענין ויצעקו אל ה' בצר להם שהוא בחי' א"ח לעורר בעצמות אא"ס) ועי"ז עוררו לעילא בחי' הרצון הפשוט הנק' רעד"ר שהוא למעלה מכל הרצונות ומשם נמשך במ"ת י' הדברות לגזור ולמדוד השפע לומר לא תרצח כו' ואם לא הי' המצור ע"י הגלות לא הי' בחי' א"ח לעורר בחי' רעד"ר ולא הי' מ"ת ולכן לא זכה אברהם לתורה עם היות שהעלה מ"ן אבל משום שבחי' הא"ח הוא דייקא מן המצור כו'.

(בפרק זה נת' איך שכל עסק תומ"צ הוא ענין גילוי דעה העליונה למטה והוא שלמעלה הוא יש אמיתי והנבראי' הם אי"ן דכלא חשיבי' חזו ויצונו כדי לירא"ה כו' ונת' איך שכל הלאוין הם ל' עתיד גיב לא תרצח ר"ל שזהו גזר שלא יהי' נוהג מציאת הרציח' שפיכת דם האדם העליון וע"י לימוד התורה מעוררי' גז"ד הנ"ל כי דבר אלקינו יקום וזהו ענין מ"ת שלא זכה לזה אברהם וגם הוא ענין גילוי דעה עליונה כנ"ל ומעתה נשלם התירוץ לג' קושיי' דלעיל רפ"א).

ג) ומעתה נחזור לתחלת הכוונה לבאר ענין מי גילה רז זה לבני כו', בהיות כי מבורא מכל הנ"ל דענין מ"ת הוא בחי' גילוי רעוא דכל רעיון ומה שזכו לגילוי זה הוא ע"י הא"ח מחמת המצור ומצוק דגלות כו' והוא ענין מה שהקדימו נעשה לנשמע פי' כי נשמע היינו רצון פרטי מתרי"ג רצונות שבתרי"ג מצות וכשמקבל עליו לשמור ולעשות מצוה זו הרי התקשרותו בבחי' הרצון

של זו המצוה וכל תרי"ג רצונות אלו הוא בחי' המשכות פרטיי מבחי' רעד"ר הנ"ל משא"כ במה שהקדימו נעשה דהיינו שאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה לכל אשר יחפוץ הננו מוכנים לעשות ה"ז התקשרות בבחי' רעוא דכל רעוין דהיינו בהרצון המקור לכל הרצונות שהוא למעלה עדיין מגילוי רצון שמשם יכול להתמשך כמה בחי' רצון והם מוכני' לקבל ולעשות כל אשר יאמר כו' ולכן עיי' עוררו למעלה בחי' גילוי רעד"ר במ"ת אך מאין הי' להם התקשרות גדולה כזו היינו מחמת המצור ומצוק שבאו לבחי' אור החזור (להיות להם רק רצון א' לבד לה' כמו שכ' ועמך לא חפצתי כו' כמ"ש במ"א) כנ"ל, ונמצא מובן שהם ממש גרמו ענין מ"ת שבחי' מ"ת להיות המשכת רמ"ח מצות עשה ושס"ה ל"ת שהם בחי' רצונות פרטיים ושיהי' הגא' ית' רוצה בהן הוא ע"י המשכה מן הרצון הפשוט הנק' רעוא דרעוין שהוא המקור לכל גילויי הרצון וממנו נמשכי' הרמ"ח מ"ע וכו' ולכן צריך לעורר תחלה בחי' רעד"ר וזה עשו ישראל עיי' שאמרו כל אשר דבר ה' נעשה כנ"ל שבזה עוררו בחי' רעד"ר הנ"ל ולכן עיי' נמשך אח"כ ממנו בחי' גלוי רצונות דרמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת וזהו פי' שהקדימו נעשה לנשמע כלומר שהם גרמו תחלה עשיית המשכו' רמ"ח מ"ע ושס"ה לא תעשה ממקורם מרעד"ר וכשנמשכו אחר כך שמעו וקבלו רצונות דהם כו'. והוא ממש על דרך שעש"י מלאכי השדרת שנאמר גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו כו' ברישא עושי דברו וזהו לשמוע בקול דברו כו' ופי' בזהר פ' בלק (דקצ"א) במאמר הינוקא ע"פ שחורה אני כו' מגו דחיקו דרחימא אוצירת גרמה בוצירו סגי כו' מה עבדין גבריין תקיפין חיילין דילה שאגין בארין תקיפין כו' וכדין אתבניאית ה' כמלקדמין וע"ד כתי' גבורי כח עושי דברו, עושי דברו ודאי דמתקנין להאי דבר, ומכאן ולהלאה כיון דאתתקנת כדין אינון קיימין לשמוע מה דאיהי אמרת עכ"ד בקצרה, והענין כי יש להבין בענין מדת מל' ית' שבמה שהוא ית' מלך עליהם בזאת גופא הם חיים וקיימים כידוע אבל צ"ל מהיכן יהי' התעוררות התנוות מדה זו דבשלימא במלך ב"ו שיש עם זולתו לכן מתעורר בו מדת המלוכה להתנשאות עליהם לומר אנא אמלוך כו' משא"כ למעלה שטרם התהוות ההתנשאות לא הי' מציאות עם כלל אלא שע"י המלוכה וההתנשאות הם מתהווים מאין ליש וא"כ על מי יהי' התפשטות מדת ההתנשאות מאחר שבאמת אין כאן עם כלל זולת עיי' התנשאות זו כו' ולכן נאמ' על מדת מל' שחורה אני דאעירת גרמה פי' שתשוקתה ליכילל במקור' הוא מהו"ע ית' ולא לירד להיות מלך על עם הנ"ל מה"ט אלא שע"י השאגה של המלאכי' בבחי' א"ח מעורר למעלה במהו"ע ית' להיות לו רצון למדת מלוכה וזהו עושי דברו דמתקנין להאי דבר שהם גורמי' בנין המל' הנק' דבר ה' בהתפשטות ע"ס לאנהגא בהון עלמין ליתן שכר לצדיקי' עיי' מדת חסד שבמל' ולהפרע מן הרשעי' עיי' מדת גבורה שבמל' וכו' ואחר שנבני' מדת המל' עיי' השאגה של המלאכי' אזי אח"כ הם מקבלי' ממנה ההשפעה וזהו לשמוע בקול דברו וי"ש ברישא עושי דברו וזהו לשמוע בקול דברו והיינו נמי מה שאנו אומרי' בכל ברכה בא"י אמ"ה פי' שאנו ממשיכי' שיהי' הרצון להתפשטות מדת מלכותו ית' על עם וזהו ברוך הוא ל' המשכה מרצונו העליון ית' שהוא ראש ומקור כל ברכה ר"ת ברוך שממנו יומשך הרצון למדת המלוכה וסדר המשכה הוא שמתחלה יומשך למדות העליוני' וזהו אתה הוא

בחי' חסד הוי' אלקינו בחי' גבו' ותית ומשם יומשך להיות מלך העולם ועיי' גופא הוא קיום חיות הנבראי' כנ"ל.

והנה כמו שהמלאכי' הם עושי דברו שהם הממשיכי' התפסו' מדת המל' הנק' דבר ה' כמ"כ ישראל ג"כ הקדימו נעשה לנשמע דהיינו ג"כ ענין עושי דברו דהיינו בחי' י' הדברות שהם פנימי' רצונו ית' (והם פנימיו' לגבי עשרה מאמרות כידוע בזהר) והיינו ע"י שאמרו נעשה לעורר בחי' רעד"ר שיהי' ממנו המשכו' רצונות דמצות כנ"ל וכשעשו המשכה זאת אח"כ ונשמע לשמוע בקול דברו שהם י' הדברות ושאר כל התורה כולה שהוא בחי' גילוי רצונו ית' כדלעיל. ולפי שזהו גילוי דעה עליונה שלמעלה היש ולמטה האין דכלא חשיבי' לכך הי' רואי' את הנשמע פי' שמיעה הוא בבינה הנק' יש ששם הוא התהוות היש מאין ולשם היו רואי' בראי' דחכמ' כח מ"ה שהוא בחי' ביטול והשתחוי' שאין עוד מלבדו ממש והעולמו' הם בבחי' אין כמו בדעה העליונה כנ"ל וזהו שעל כל דיבור פרחת נשמתן מצד הביטול כו' שראו באמת שלמעלה הוא היש כו'.

והנה כל מה שהקדימו נעשה לעורר בחי' רעד"ר הנ"ל כבר נת' שהוא מחמת העלא' מ"ן שלהם בבחי' א"ח מחמת המצוד ומצוק דגלות שעיי' באו לבחי' הצעקה בא"ח כו' וזהו ענין מי גילה רז זה לבני פי' כי בכל א' מישראל יש נקודה פנימי' המסותרת בלבבו ליכלל באור א"ס ב"ה, והוא בחי' הרצון שבנפש שלמעלה מהשכל וההשגה כו' אך שהיא מסותרת ומכוסה בשכל ומדות דנפש השכלית והבהמית שנמשך אחריהן בתאוות העולם שעוסק בהן בשכלו ומדותיו ואז אין מתגלה הרצון הנ"ל אשר יש לו בפנימיותו ליכלל בה' ממש. ואף גם שעוסק בתורה ועבודה בסומע"ט הוא רק בדרך מצות אנשי' מלומדה כפי שהרגיל עצמו ע"פ טבעו ולכן נק' הרצון הנ"ל שלמעלה מהשכל בשם רז כי הוא מכוסה ומסותר וצ"ל גילוי הרז דהיינו להוציא את הרצון הנ"ל מהעלם אל הגילוי למאוס בתאוות עוה"ז ולבחור לו ה' לחלקו ולגורלו כו' דהיינו בחי' הפקירות ממש דהיינו שיהי' מואס ברע בנקודת לבבו ולא לסור ממנו לבד ולהיות בטבעו כמו שהי' כי בחי' רצון הנ"ל הוא למעלה מעלה מטבעי' שכל ומדות דנפש השכלי' כו' וזהו ענין גילוי הרז והוא בחי' יחידה שבנפש ועיי' מעורר ג"כ למעלה גילוי הרז והוא בחי' רעד"ר שיתגלה למטה שלא כפי סדר ההשתלשלו' מאין ליש אלא שיתגלה למטה במקום ההסתר שם יהי' גילוי פנימיו' אלהותו ית' כמו שהוא למעלה קמי' ית' וכנ"ל בענין כשם שבא לראות כו' וזהו שע"י גילוי רז זה הקדימו נעשה לעורר ע"י הא"ח בבחי' רעד"ר שיהי' נמשך למטה בי' הדברות כנ"ל (ואמרו מי גילה רז זה פי' מי הוא בחי' בינה כי יציאת הרצון הנ"ל מהעלם לגילוי צ"ל תחלה ע"י התכוננות כגדולת ה' שיהי' מזה בחי' רצון לה' והוא בחי' רצון שלמטה מן השכל ובו נמשך ומתלבש אח"כ הרצון שלמעלה מהשכל כי אית רצון ואית רצון ורצה"ת שלמטה מהשכל הוא כלי לרצון שלמעלה מהשכל כו' כמ"ש במ"א. ועו"ל כי הרז הוא גילוי החסדי' המכוסים' מתוך יסוד אי' הנק' מ"י ושרשן מכתר והיינו הך והנה ה"ח והיג האלו הם שרש לרמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת כידוע ובעודם ביסוד אי' הם כלולי' כא'

ואח"כ כשנמשכי' בזו"ג מתחלקי' לרמ"ח איברי' וזהו עת לכל חפץ תחת השמי' דהיינו בזו"ג משא"כ כשהמוחי' עדיין באי' כו' ולכן כל העוסק בתורת עולה אף שלא בזמנה כאלו הקריב כו').

(בפרק ג' נת' איך שמאמ' כל אשר דבר ה' נעשה הוא התקשרות בבחי' רעד"ר ועי"ז גרמו מ"ת וכמו שהמלאכי' גודמי' בנין המל' ע"י שאגתם וזהו עושי דברו והדר לשמוע כמ"כ עשו ישראל בשעת מ"ת עושי דברו בחי' י' הדברות שהם פנימי' שיתמשכו מרעד"ר והדר לשמוע כו' וכ"ז ע"י גילוי' הרו' יציא' הרצון שבפנימי' הלב אל הגילוי' לומר כל אשר דבר ה' נעשה כו').

להבין שרשי הדברים הנ"ל, הנה ההפרש בין תורה למצות שהמצות רובם ככולם תלויים בזמן ומקום דייקא והתורה היא בכל זמן היינו לפי שתר"ג מצות נמשכי' מתר"ג ארחין שבגלגלתא דז"א ושרש ארחין אלו הוא מחד אורחא דאזיל בפלגותא דשערי דא"א כנו' באד"ר דקכ"ט (ועיי"ש בפ' הארז"ל ותלמידיו) וגם במ"א כ' שהמצות נמשכי' מה"ח וה"ג רמ"ח מ"ע מה"ח והוא בחי' שקי' דאילנא שהאילן נגדל ע"י המים שהם החדשי' היינו הך כי שרש חסדי' אלו נמשכי' מג' פרקין דאריך אלא שנמשכי' בז"א ושם מתחלקים לתרי"ג המשכות פרטיי' בתרי"ג ארחין שבגלגלתא דז"א ואח"כ ע"י המחוי' הכלולי' בה"ח וה"ג נמשכין ברמ"ח איברי' דז"א ושס"ה גידיו כו', אבל התורה שרשה מבחי' השערות שבגלגלתא דא"א שהם בחי' האור החוור ממו"ס דא"א ולכן כתי' מימינו אש דת' למו שניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה היינו בחי' השערות שחורות שעל הלבנוני' דארחין דגלגלתא וכמארז"ל ע"פ קצותיו תלתלי' שחורות תלי תלים של הלכות כו' והן גבוהין מן הארחין להיות כי הם עולי' למעלה מהגלגלת כשי"ת אי"ה, וזהו ג"כ ההפרש שבין חג שבועות שבו מ"ת שהוא מבחי' גבורה דע"י שבמו"ס והוא בחי' יצחק וקול השופר שבמ"ת בחי' אילו של יצחק ובין פסח שבו נידונין על המים שהוא בחי' אברהם שקי' דאילנא כו' וביאור כ"ז הנה אנו רואי' באדם התחתון שיש מעלה בגלגלת מה שאינו בהשערות שהרי השערות יוכל לחותכם ולא איכפת לי' משא"כ בגלגלת ומ"מ יש מעלה ג"כ בשערות והוא שהרי הם נמשכי' ממותרי' מוחי' כנודע ונמצא יש בתוך חללם יניקה מהמוה ממש וגם הם בחי' צומח והגלגלת הוא בחי' דומם, וכמ"כ למעלה בחי' גלגלתא הוא בחי' הרצון עליון ומשם נמשכי' המצות והוא בחי' הארחין דהיינו מקום פנוי משערות רק גילוי' הרצון עצמו הנק' גלגלתא אך השערות הם המשכות ממו"ס שהוא בחי' הפנימי' והטעם לרצון והוא שרש התורה כנ"ל ויש מעלה בגלגלת' יותר מבמוחא כנודע שהוא בחי' כתר דאריך שלמעלה ממו"ס רק שמ"מ הגלגלת' הוא רק חיצוני' הכתר והחכמ' היא פנימית ובוהו השערות יותר גבוהים כו' וזהו שרש ענין התומ"צ דהנה במצות סוכה עד"מ ענין התמשכות' מארח א' שמתר"ג ארחין דגלגלתא הוא

רק דרך כלל לישוב תחת הסכך למטה בגשמיות בעוה"ז ולמעלה באצילות יהי המשכת מקיפים דאי' שז"ס הסכך כנודע והנה בחי' חפץ ה' ורצונו לגילוי זה מאלהותו ית' באצי' ואח"כ ג"כ בעוה"ז לעיל זהו בחי' חד ארחא מתרי"ג ארחין דגלגלתא הג"ל דהיינו בחי' גילוי הרצון במצות סוכה והוא הרצון בהמשכת מקיפי' דאימא בוי"א, אך הפרטות שיש במצוה זו (שנת' בתשב"ע"פ עם היותו מדאורי' ממש או הלמ"מ רק שאינו מפורש בתשב"כ וגם מפרטי המצוה שבתשב"כ כגון גבי שמטה שנאמרו פרטותי' בתשב"כ) והוא מה שדקדקו חז"ל עפ"י דקדוקי אותיות תשב"כ בסכת בסכת כו' שתהי' הסיכה ב' דפנות ושלישי' אפילו טפח ושלא תהי' רחב' פחותה מו' טפחים על ז' ושלא יהי' גבהה יותר מכ' אמה ול"פ מי"ט וכן בענין הסכך שיהי' מדבר שהוא גידולו מן הארץ דייקא ולא יהי' מחובר או מקבל טומא' ושיהי' סככה כראוי צילתה מרובה כו' שזוהו בחי' ההשכלה הבאה להורות אך ומה שתהי' הכשר המצוה שתהי' עשו' כך ולא כך ולמעלה היינו ג"כ עדי"מ כמו שניתן מדה וקצבה להמשכות מקיפי' דאימא הג"ל שיומשכו כך וכך דייקא דהיינו בתוך חלל כ' ולא למטה מי' כמ"ש בפע"ת, הנה מקור השכלה זו וקצבה זו נמשכת ממו"ס דאריך שנק' קו המדה בזהר כנודע דהיינו שנותן מדה וקצבה להרצון דארחין שממנו נמשך רק הרצון בכלל להיות ההמשכה ולא נאמרו בו פרטי' אבל החכמ' מקבלת שיהי' הרצון לשתהי' ההמשכה כך וכך כמו שבא בתורה בפרט, (דהיינו בתשב"ע"פ ששם הוא גילוי הרצון בפרטות כמו שצ"ל עפ"י הח"ס ובתשב"כ מרומזי' פרטי' אלו ברמו כי די לחכימא ברמיזא וכמ"ש במ"א) והשערות הן הנה המשכות פרטי' שנמשכי' מן הח"ס להורות סדר ואיכות ההמשכה בפרטי' וכללות הרצון וההמשכה הוא בחי' הארחין כג"ל, הא למה זה דומה עדי"מ בעה"ב המנהיג בכלי ביתו כרצונו ויגזור אומר שיניחו כלי פ' במקום פ' ולא במקום אחר ושתהי' אופן ישיבתה במקום פ' כך וכך והרי הכלי' היו גבית תחלה קודם שיגזור עליהם אך שהיו בבחי' הפקר ופיזור שלא כסדר ועיי' הבעה"ב שהוא מושל עליהן ומעמידן במקום שחפץ כסדר הנאות כו' כמ"כ יובן בענין המצות שכללות רמ"ח מי"ע היינו בחי' ה' חסדים ששרשן מחסד דע"י שבגלגלתא שהוא חפץ ועונג עליון להמשיך האור למטה ואח"כ ע"י החכמ' הנק' מו"ס נעשה בהם המדה וקצבה איך וכמה ובאיזו אופן יהי' הגילוי במצוה זו ואיך וכמה ובאיזה אופן יהי' הגילוי במצוה אחרת, וכמשל בעה"ב שמסדר כליו כראוי לו כו'.

ועתה יש להבין מהו ענין התלבשות המצות ברמ"ח איברי' דז"א שזוהו בחי' הגדלת האילן ע"י החסדי' שהוא ענין כמיא דאשקי לאילנא כו' הענין דכבר נת' שבחי' הרצון עליון שבמצות הוא להמשיך האור למטה באיברי' דז"א וענין הגילוי הוא כמו עדי"מ שאנו רואי' באדם שבחי' הרצון מתלבש בכל האיברים שכשיחפוף לכתוב יניע ידו וכשיחפוף להלוך או לרקד יניע רגלו כו' (וכמבאר בספרי הרופאים שיש גידים דקים מאד בכל אבר שבהן גילוי הרצון בהאיברים עד שבקלקל גידי' האלו יתעורר חולי הנק' מאני"ע שהוא רק ענין סילוק הרצון כו') והרי מזה אנו רואים שהרצון נמצא ומתלבש בכל האיברים ועל דרך זה יובן גם כן למעלה ענין התלבשות רצון העליון

ב"ה ברמ"ח איברי' דז"א ואזי הוא כמיא דאשקי לאילנא דאתרבי בההוא שקיו כי ע"י התפשטות הרצון והתענוג מתרחבי' האיברים ברבוי הרבה מכפי שהן מצד עצמותן כו', וזהו ענין עת לכל חפץ תחת השמים פי' חפץ הוא רצון העליון וכשהוא תחת השמי' היינו כשמתלבש ברמ"ח איברי' דז"א ואז יש עת מיוחד לכל חפץ ורצון פרטי מתרי"ג רצונו' הנק' תרי"ג ארחין דגלגלתא וכמו עד"מ מצות סוכה יש לה עת וזמן דהיינו במועד החג דייקא כי אז יהי' המשכו' אלו לפי בחי' ההארה מרמ"ח איברי' דז"א שמהם נמשך שרש הזמן והמקום כו' ולכך אין עשיי' סוכה בפסח מועלת כלום כי אז אין הרצון שבמצות סוכה המאיר ומלובש באותו אבר השייך לו מאיר ומתפשט כלל למטה כו' אלא זמנו דייקא במועד החג, וכ"ז הוא דייקא במצות שהם מתרי"ג ארחין שבגלגלת' דז"א ומתחלקין ברמ"ח איברי' כו' משא"כ התורה כיון שהיא מבחי' מו"ס דאריך ששם הוא למעלה מעלה משרש הזמן והמקום ולכך אין לה זמן קבוע ויוכל ללמוד ה' סוכה אף בשאר ימות השנה וימשיך עיי"ז המשכות אא"ס והיינו משום שהלימוד הוא רק ענין איך ומה שתהי' המצוה ולמעלה הוא איך ומה שיהי' התיקון בפרצופי אצילות ואיך שיהי' ההמשכה מאא"ס בתוכן שכ"ז הוא ע"י קו המדה דח"ס וזהו שרש התורה כדלעיל וכיון שהוא כן אין לזה שייכות לזמן ומקום כו' שאין להם שייכות ושרש אלא באיברי' החיצוני' דז"א כנ"ל, והנה גם בהתלבשות התורה בז"א נק' אדם א' דם כי הדם הוא בכל האיברי' בשוה והוא עיקר חיות האדם כי הדם הוא הנפש והענין הוא כי הדם הוא בחי' גבו' והגבו' אלו הם החיות כידוע שהחמימו' מוספת חיות והקרירות הוא העדר והסתלקות החיות ולכך ע"פ הטבע הזקנים קרובי' למיתה יותר מפני מיעוט החמימות שבדם אצלם כו' ולמעלה היינו כי שרש גבו' אלו שבד"ם נמשכי' מגבו' דע"י המלובש במו"ס שמשם עיקר המשכת החיות לכל העולמות וזהו ממש שרש התורה שנמשכ' ממו"ס ונתלבש' בז"א בחי' א' ד"ם ולכך אנו רואי' שהדם יש לו יחס עם השערות שהרי מראה השערות אם אדומי' או שחורים הן לפי מראה הדם והיינו כי שרש התורה משערות דמו"ס ואח"כ נתלבש' בבחי' ד"ם דז"א וזהו ג"כ ענין אדם אדמי' לעליון ר"ל לבחי' כתר הוא בחי' בוצינא דקרדוניתא שבמו"ס ולפי שישאל גם הם נק' אדם לכן ניתן להם התומ"צ.

(בפרק ראשון נת' ההפרש בין תורה למצות, והוא שהמצות הם תרי"ג ארחין דז"א ואח"כ מתחלקין ע"י ה"ח ברמ"ח איברים ושרש ה"ח מג' פרקין דחסד דאריך משא"כ התורה שרשה נעלה יותר משערות דמו"ס, ונת' ההפרש שבין גלגלתא לשערות אשר לא ראי' זה כו' ונת' איך שהתורה הוא ענין שניתן סדר ומדה להרצון כבעה"ב המסדר כליו כו' ונת' ענין התלבשו' הרצון ברמ"ח איברי' ז"א ואזי עת לכל חפץ משא"כ התורה שהיא למעלה מהזמן ובהתלבשות' בז"א היא ג"כ א' ד"ם ואדמה לעליון).

ועתה יובן ההפרש בין מה שקיים אאע"ה כל התורה לענין מ"ת, והענין כי אברהם המשיך ה"ח בז"א להתלבש ברמ"ח איברי' דמלכא והוא ענין ויטע אשל ור"ל דאשקי לאילנא כו' שהגדלת האילן הוא ע"י ה"ח כדלעיל

פ"א תהו ג"כ מ"ש וישמור משמרת מצותי פי' מצות שלי ממש דהיינו המשכת אא"ס ברמ"ח איברי' דו"א ועכ"ז לישראל נודעת מעלה יתירה בשעת מ"ת והוא שניתן להם גם בחי' התורה שהיא מבחי' ח"ס והיא הקו המדה על המשכות החסדי' איך ומה שיהי' ההמשכה בפרטות שמוזה נמשכו ג"כ הדקדוקי' בהמצות שיעשו כך וכך דייקא כדי שעיי"ז דוקא יהי' כלי להמשכות הנ"ל לפי ערך ובחי' ההמשכה ממש משא"כ באברהם שלא זכה רק להמצות לבד ולא למ"ת מבחי' קו המדה דח"ס לכן לא קיים כלל המצות בפועל בגשמיות כמ"ש במ"א. ומה שזכו ישראל לזה הוא עיי' שעבוד מצרי' בחומר ובלבנים וכדפי' חז"ל בחומר זה קי"ו ובלבני' לבון הלכתא ור"ל שמהחומר ולבני' נמשך מ"ת שיש בה קי"ו ולבון הלכתא כי מחמת המצור ומצוק הי' בחי' א"ח עיי' אהבת בכל מאדך מחמת העלאת רפ"ח ובוה הא"ח נתעורר בחי' א"ח למעלה והוא השערות דמו"ס שהן בבחי' א"ח מה שלא יכלו כלי המוחי' ומהם שרש התורה כדלעיל ולכן עיי"ז זכו למ"ת (וכמו"כ הקושי' בהלכה הוא המנגד ג"כ להאמת ועיי"ז אח"כ מתלבן ההלכה שהוא ענין תא"ח) ובוה יובן ג"כ מה שנק' בשם מתן תורה לשון מתנה, כי המתנה הוא ענין נתינת דבר בתוספת מכפי הרגילות בכל פעם וכמו ער"מ תוספת כתובה שאפשר ויכול להיות שהתוס' הוא מרובה על העיקר וכמ"כ יובן למעלה הנה ידוע בענין הזיווגי' ויחודי' שבמדות העליוני' שיש בהם ב' בחי' דרך כלל הא' הוא היחוד המוכרח לצורך חיות העולמו' והוא תמידי ולא נפסק והוא בחי' זיווג או"א דזיווגיהו תדיר ונק' תרין רעין דלא מתפרשין והוא מפני שבכל רגע צ"ל ההמשכה מאין ליש כו' והב' הוא לצורך התהוות נשמות חדשות לגמרי תה אינו רק לעתי' ידועי' והוא בחי' המשכת אור חדש ממש מא"ס ב"ה בסוד תוס' מרובה על העיקר והוא ענין ג' בחי' שארה כסות' ועונת' שארה כסות' הוא בחי' א"פ וא"מ הנמשכי' להחיות העולמו' אבל עונת' הוא מע"ש לע"ש שאו הוא המשכת נשמו' חדשות וכמו בגשמיר' ער"מ שעיי' קליטת הורע נוצר ולד וזהו התחדשות דבר ממש שלא הי' מתחלה משא"כ המזון והכסות פעולתם רק לקיים הגוף שכבר ישנו ולחזקו ולא הוי' חדשה ממש והנה כמו שהולדת הולד כשאשה מזרעת תחלה הוא בחי' מ"ן אזי יולדת זכר כמ"כ למעלה המשכת בחי' הנשמו' חדשו' בתוס' מרובה על העיקר הוא עיי' העלא' מ"ן והוא בחי' מאד"ך שזהו בחי' א"ח לעורר מאד למעלה ועד"ז הי' ענין מתן תורה בשבועו' פי' מתנה והתחדשו' בתוס' מרובה על העיקר מה שגמשך מבחי' ח"ס הנ"ל למטה ממש והיינו עיי' המ"ן והא"ח מהגלות מצרי' שהי' תחלה. והתחדשו' נק' ג"כ בשם פרי כמ"ש ממני פריך נמצא כי הפרי הוא ג"כ התהוות הוי' חדשה לעתי' ידועים, ובוה יובן ג"כ ענין י' הדברות לא תנאף כו' פי' דולעיי' עשה האלקי' שבהיכלות הסט"א שמקבלי' חיות ויניקה מהקדושה יש ג"כ ב' בחי' הא' מה שהם מקבלי' כפי מה שנקצב להם שיגיע להם יניקה עפ"י סדר ההשתלשלות וכמ"ש קץ שם לחשך שיש קץ וגבול ליניקת החיצונים אך חיות זה הוא מעט וכבר הי' כלה קיצם והיתה מתמלא סאתם וסיבת אריכות הגלות הוא מחמת שבועותינו ז"י הם מקבלים ג"כ תוס' יניקה בבחי' תוס' מרובה על העיקר וכנ"ל בענין עונתה כו' ועיי' נאמר לא תנאף פי' לא תגרס עיי"ז שגם למעלה תלך השפע הפנימי' לטט"א הנק' שפחה כי תירש גבירתה כו' וכ"ה ענין לא

תגנוב כי ע"י הגניבה בגשמיות שהוא לקיחת החפץ בהעלם דבר מבעליו כמ"כ גורם ח"ו למעלה ענין המשכת השפע הפנימי' בסתר והעלם לחיצונים וכענין הנז' בכאריו"ל בגניבת יוסף ומכירתו שבוה גרמו בחי' הגניבה בהמשכת השפע מיסוד ז"א הנק' יוסף צדיק עליון לחיצוני' ח"ו ולכן הי' זה סיבה לאריכת הגלות כו', ונמצא מובן ענין הלאוי' הנ"ל הוא למנוע השפע הפנימי' שלא תלך לסט"א ח"ו אלא בסט' דקדושה יומשך התוספת המרובה על העיקר והוה סוד מתן תורה כנ"ל, והנה ע"י דברות הללו שגור הוא ית' ואמר לא תרצח לא תנאף כו' בזה ממש נעשה ההפרדה שלא יגיע השפע הנ"ל לחיצונים כי דבר אלקינו יקום לעולם ולא ישונה ח"ו והוא ענין בהכמה אתבריריו והכח הזה ניתן באדם שכשילמוד ויאמר דבר ה' שבתורה יעורר הגור דין תורה והפסק הנ"ל שלא ילך ההשפעה לחיצוני' והי' דבר חדש מה שלא זכו לזה האבות וזהו ענין עין בעין נרא' שגם למטה יהי' הגילוי כמו למעלה ע"י קיום התומ"צ במעשה ולכן נק' התורה על שמינו מתן תורתינו שהיא שלנו משא"כ גבי אברהם כתי' וישמור משמרתו כו' ותורתו ר"ל תורת ה' לבד דהיינו שגרם המשכת אורות בכלי' למעלה לבד אבל ע"י עסק תומ"צ שלנו נמשך השפע למטה ממש ולהפריד הרע ע"י פס"ד הנ"ל. והנה מה שגרם המשכת אור הנ"ל במ"ת הוא ע"י המאד"ך בצעקה בגלות והוא ענין מי גילה רז זה לבני כי רז גימט' אור והוא בחי' התעוררו' אור הכתר ע"י נקודת הלב הנ"ל בבחי' א"ח והיינו בחי' שער' דמו"ס הבוקעי' הגלגלתא ומשם נמשך מ"ת כדלעיל וכמ"ש באור פניך נתת לנו תורת חיים כו' ולכן הוא ענין הקדימו נעשה לגשמע כי הוא לעילא מבחי' שמיעא כי חו"ב שהן ראי' ושמיעא מקבלי' רק מחיצוני' א"א דהיינו מג' פרקין שביד משא"כ בחי' א"ח הנ"ל הוא משערות דמו"ס כו' וכנ"ל.

(בפרק זה נת' ההפרש בין מ"ת לענין קיים אברהם כל התורה, ויש בזה כמה הפרשי', א' שאברהם גרם המשכת הה"ח הנ"ל ברמ"ח כלי' דו"א אבל במ"ת מעלה יתירה נודעת והוא בחי' גילוי הח"ס קו המורד החסדי' ונק' מ"ת והוא ענין תוס' מרובה כו'. ב' שניתן הכח לשע"י שילמוד האדם תורת ה' יעורר הפס"ד שלא יקבלו החיצוני' שפע הפנימי' כמאמ' לא תנאף כו' והיינו נמי ע"י ח"ס דבהכמה אתבריריו דקאי אח"ס, ג' שע"י תומ"צ שלנו במעשה נמשך האור בבי"ע ובעוה"ז ממש רק שהגילוי לעינינו יהי' לע"ל עין בעין כו' ואברהם המשיך רק באצ"י והיינו ג"כ מצד המשכת האור מח"ס שהוא קו המורד איך שיהי' המצוה בגשמיות ולפי שאברהם לא זכה לזה לכן לא קיים המצות בפועל רק ברוחני' וזהו תורתנו משא"כ שלנו נק' תורתנו, וכ"ז הי' ע"י גילוי הר"ז כו').

קשרו להם שני כתרין, כתיב והקשורים ליעקב, ומבואר הפירוש דהעטופים אינם קולטים השפע כ"כ לתוכן, וע"כ הם שרש לק"ג, משא"כ הקשורים שקושרים השפע בפנימיותם, וי"ל שזהו כעין קליטה, גם האדם ידע לשך

אור דרושים לשבועות התורה קעא

התקשרות. והוא ע"ד ונפשו קשורה בנפשו נקשרה נפש יהונתן בנפש דוד, וכן שבועה וזכריות ברית התקשרות נפלאה. יסוד קשר כמו שהיסוד עולה וממשיך מהמוח כו', ועמ"ש מזה ע"פ הזהר וישב הנה ישכיל כו', מענין קשרים. והאבות ה' להם התקשרות זו, וע' באור תורה בסופו בד"ה הבנים יוצאים בקשרים כו', וכדי שהיה לכ"א בחי' זו ניתנה התורה להיות ישראל מתקשראן באורייתא, ובכל קשר צ"ל ב' כתרים כמו הלכות ואגדות שנק' טעם וחכמה וטעם יראת חטא, א"נ ההתקשרות ע"י מחשבה ודיבור, והו' בכל נפשך, א"נ סתים וגליא, כי הנה שכל האדם מתקשר בתורה שהוא חכמה, ועי"ז מתקשרא ג"כ הסתים שבנפשו בא"ס המלוּבש בחכ' כו' (והנה כמו"כ אורייתא מתקשראה בקוב"ה, והו' ענין ב' כתרים, כי ח"ע מקבלת מא"ס ע"י הכתר ובכתר יש ב' בחי' כנודע, והו' ב' כתרים והן ג"כ הב' קשרים שבקשר הנ"ל גם תרי"ג מצות וז' דרבנן תר"ך עמודי אור והעמודים חלולים, והו' ענין ב' כתרים, ופי' קשרו להם ב' כתרים כי מלבד דישראל מתקשראן באורייתא עוד זאת יומשך להם ג"כ מבחי' קשר העליון מה דאורייתא מתקשראה בקוב"ה, והו' כח התשובה למלאות הפגמים שכתורה, שוה ע"י שמתקשראן בקוב"ה ממש כמ"ש בד"ה יתקע בשופר גדול כו', וב' בחי' אלו זהו ענין ממעמקים ב' עומקים והוא הרצון שלמעלה מהשכל והתענוג בחי' חפץ כו', א"נ מה שקשרו להם ב' כתרים היינו כנ"ל שע"י התקשרות שכל האדם בחכמת התורה מתקשר ג"כ עצמיות הנשמה באור א"ס, א"נ הב' כתרים ב' מקיפים דחי' יחידה, ויש ג"כ קשר דלעומת עי' בסה"מ דל"ד א' תחלה שקר ואח"כ קשר שנקשרים עמה כו', ותורה אמת וקשר דקדושה.

חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה שבו נבה"ע כו'. הנה תחלה אמר חביב אדם שנברא בצלם כו' וע' במדרש שמואל שהביא בש' החסיד ז"ל דקאי על בחי' מדבר והו' היתרון שיש לו על החי שאינו מדבר והוא הנפש השכלי' שבאדם, ועמ"ש מזה בד"ה למען תזכרו כי דצח"מ נגד אבי"ע וכמו שאין בי"ע ערוך לאצ"י כך אין ערוך דצ"ח למדבר ולכן האדם הוא תכלית הבריאה ע' בעקידה פ' בראשית שער החמשי, ובפי' המשניות להרמב"ם בההקדמה גבי ודע כי שאלו הקדמוני' כו', והו' חביב אדם שנברא בצלם וחביבין ישראל שנק' בנים זהו הנה"א ועו"נ ומה שם בנו בני ככורי ישראל שנק' ומ"ה שהוא שם מ"ה דז"א הנק' ישראל ובשם הרח"ו פי' דגם חביב אדם שנברא בצלם קאי על נש"י, והנה ענין הצלם נת' בלק"ת פ' בחקתי בד"ה ביאור ע"פ אם בחקתי שהוא ממוצע בין הנה"א ובין נה"ב והו' ואהבת לשון ציווי כי ע"י התבוננות בנפש השכלית ממילא יומשכו המדות אחרי ההתבוננות, ועל הנה"א ודאי שייך לשון ציווי כי בה האה' טבעי' נר הוי' נא' ובנים אתם ברא כרעא דאבוה והיינו כי ישראל עבמ"ח כמשל הבן שנמשך ממוח האב כו' משא"כ העולמו' והמלאכי' נבראו מהדבור והדבור נעשה נפרד

וזהו ומשם יפרד כו' אבל המח' מתאחדת עם בעל המח' ונק' איהו וגרמיהי חד
 כמ"ש בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמו בדבור א' וע"כ אינו בבחי' נפרד
 וע"י בירור נפש השכלית עז"נ ואולך אתכם קוממיות שתי קומות כ"כ במדרש
 שמואל בשם החסיד ור"ל קומת נה"א ששרשה משם מ"ה וקומת נפש השכלית
 ונה"ב ששניהם מנוגה ששרשה משם ב"ן כו'. והנה ירידת הנשמה בגוף הוא
 צורך עלי' מבחי' איהו וגרמיהי לבחי' איהו וחיותיה זהו ע"י התו' זהו חביבין
 ישראל שניתן להם כלי חמדה שבו נה"ע, ויובן ערמ"ש בד"ה ויצונו אל בני
 בענין וארא אל אברהם כו' באל שדי כי האבות הן המרכבה אברהם אהבי
 והי' מרכבה לבחי' חג"ת דאצי' שהם אורות המלוכשי' בכלים שהכלים מגבילי'
 את האור שיומשכו ויתהוו העולמו' בגבול ומדה וזהו באל שדי שאמר לעולמו
 די ושרשם מהרשימו שנשאר אחר הצמצום שהוא שרש הכלים אבל ושמי הוי'
 היינו אא"ס המאיר בחכ' כמ"ש הוי' בחכ' והוא הקו הנמשך אחר הצמצום
 שנמשך מלמעלה מהצמצום, והוא המאיר בחכ' דוקא כי חכ' כ"ח מ"ה זהו
 בחי' מה שמו הוי' צבאות שמו שבחי' הוי' צבאות מאיר בבחי' מ"ה חכ' כ"ח
 מ"ה ולכן נק' החכ' אמת כמ"ש בסש"ב פל"ה בהג"ה ולכן נק' התו' דמחכ'
 נפקת כלי חמדה כי בכל הכלים דט"ס שמתחכ' ולמטה אין מאיר אא"ס אלא
 רק בחכ' לבד כמ"ש בע"ח שמ"ז באריכות וכנ"ל ששרש הכלים הוא מהרשימו
 אבל האור מהקו מאיר בחכ' דוקא וע"י החכ' מאיר בשאר הספי' ואפי' בכינה
 אין מאיר אא"ס אלא ע"י אמצעות החכ' וזהו"ע איהו וחיותיה חד שלמעלה מבחי'
 איהו וגרמיהי שהחכ' נק' חיותיה והחכ' תחי'. והנה באא"ס ב"ה נא' חכו ממתקי'
 וכולו מחמדי' פי' חכו היינו חכמ' כי חיך אוכל יטעם וטעמים הם בחכ' וגם פי'
 חכ' היינו ח"ך מ"ה וכמ"ש מזה בלק"ת גבי שבועות בד"ה וספרתם לכם פ"א,
 וענין וכולו מחמדים היינו שאיליו תכסוף נפש כל חי והחיות רצוא כו' בוערות
 כמראה הפלידים כו' להשיג גילוי אא"ס ומיד הם ישוב כי לא יוכלו לראות
 ולהשיג שלא יתבטלו ממציותם וכמ"ש כי לא יראני האדם חי וארז"ל ברבות
 ס"פ נשא דפי' חי היינו שאפי' החיות ומלאכי השרת שחיותם חיי עולם
 אינן רואות את הכבוד אבל ע"י התו' יוכלו לראות ולהשיג גילוי אא"ס ממש
 שעז"נ עוטה אור כשלמה וכמארז"ל בחייהם אינן רואי' כו' והיינו ע"י שבחכ'
 מלובש אוא"ס וחכ' נק' ראי' ועז"נ עין בעין יראו כו' וכת' כימי צאתך מאמ"צ
 אראנו נפלאות כו' ויובן זה עוד עפמ"ש במ"א ע"פ וכל העם רואים את הקולות
 שהתו' ניתנה בה' קולות וענין ה' קולות ע"ש אז ראה ויספרה הכינה וגם
 חקרה וארז"ל ברבות כי תשא פ' מ"ם שאמרה הקב"ה ד' פעמים בינו לבין
 עצמו ואח"כ ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכ' וד"פ אלו הם כנגד ד' אותיות
 הוי' הנמשכים ע"י התו' יו"ד חכ' הוא בחי' או ראה בחי' והחכ' מאין תמצא
 ואח"כ ואיזה מקום בינה הו"ע ויספרה כו' נמצא שהחכ' נק' או ראה בחי'
 ראי', ובשעת מ"ת זכו ישראל ג"כ לבחי' וכל העם רואים כו' וכמ"ש לע"ל
 או תפקחנה עיני עורים ויהי' גילוי בחי' ראי' זו והיינו ע"י התו' שנמשכה
 מבחי' או ראה כו' עד ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכ' כו' ולכן נק' כלי
 חמדה מה שכל החיות ומ"ה משתוקקי' ונכספים ולא יוכלו לראות כו' וע"י
 התו' יוכלו לבוא לבחי' ראי' והיינו שהחכ' נק' כלי חמדה שבה דוקא מלובש
 אא"ס כן פי' בספר נשמת דוד על שה"ש בפסוק וכולו מחמדים והיינו מ"ש

אור דרושים לשבועות התורה קעג

וארא אל אברהם כו' ושמי הוי' לא נודעתי להם אלא גילוי זה נמשך ע"י התורה דוקא ולכן נאמר עליה הנחמדים מזהב ומפז רב כו'.

ועפ"ז יובן הפסוק ויהי בנוסע הארון כו' וע' תחלה בלק"ת בד"ה אלה מסעי דרוש השני ודרוש השלישי שהי' צריך להכניע המדבר שהוא מקור הקליפות נחש שרף כו' כדי שכל אדם יוכל להכניע הגוף שלו שנלקח ממשכא דחוי' בחי' משכא דנחש כו', ונראה כמו ענין חנוכת המזבח כי קרבנות הם העלאת מ"ן מנה"ב המשכת מ"ד וכדי שיהי' כח להעלאת זו הי' צ"ל חינוך והיינו כמו שמחנכין את הקטן לילך לבית הספר שהמחנך הוא אדם גדול שכבר למד ונקל עליו הלימוד הוא דוקא מחנך הקטן כו' ועי"ז יהי' נקל על הקטן להתחנך ולילך אף כי כל התחלות קשות כו' ולכן צריך לחינוך מהגדול וכמו"כ חינוך המזבח בחי' בירור זב"ן ואח"כ מ"ה מברר לבין שהוא ענין התיקון של שבה"כ צ"ל חינוך לזה מבחי' שלמעלה מהתיקון ושבה"כ היינו בחי' שלמעלה ממ"ה ובין דהיינו בחי' שלא הי' בו שבה"כ כלל וכמשי"ת, ועד"ז ענין המסעות במדבר להכניע ג"ק ששרשם מהתורה כו' היו ע"י ויהי בנוסע הארון ויאמר משה כו' וע"י ס"ר גש"י כו' כי הנה השבירה הי' רק בז"ת אבל בג"ר לא הי' שבה"כ ובפרט בחכ' וכמ"ש ימותו ולא בחכ' ולכן ארז"ל יעקב לא מת כי יעקב הוא יסוד אבא שהוא בחי' שלמעלה משבה"כ כי הוא הביטול האמיתי כח מה כנ"ל, ולכן הנה בז"ת דתורה היו שבירת העלים מחמת ריבוי האור ובחכמה יש ריבוי האור יותר מבז"ת כי רק בחי' אחרונה מחכמה ובינה מאיר במדות בסוד שם אל נהירו דחכמתא שהוא חלק עשירית מבחי' יש קנה חכמה קנה בינה ואעפ"כ בחכמה לא היה שבירת הכלים והטעם מהיותו ביטול האמיתי ונק' כלי חמדה כנ"ל, וכיון שהוא למעלה מהשבירה והתיקון לכן על ידי זה דוקא יוכלו להכניע את מדבר העמים ששרשו ממה שנפל בשבה"כ מז"ת כו' וכמ"ש בסידור ע"פ הללו י"ה הללי נפשי ולכן נס"י ג"כ במים שהמדות יש יניקה מצפרנים וע"י המים שהם מחכ' נרחץ כל היניקה כו' ונעשו טהורים וכן משה מן המים משיתיהו ונחגו מ"ה כו' והארון שבו הלוחות אוריית' מחכ' נפקת והארון הוא תושבע"פ המבאר תושב"כ כו' ח"ע וח"ת כו' וכמו"כ ארז"ל בראתי יצה"ר בראתי תבלין הוא התו' שעיקר הכנעת היצה"ר הוא ע"י התו' וכמבו' בגמ' פ"ה דסוכה דנ"ב ע"ב, והטעם כנ"ל לפי ששרש התו' הוא מבחי' שלמעלה משבה"כ שמשם שרש החיצונים ולכן נק' התורה עוז ותושי' שנותנת עוז וכח לנה"א ומתשת כח הנה"ב והיינו מטעם הנ"ל. והנה רש"י פי' בענין שהתו' נק' כלי חמדה כמ"ש ואהי' אצלו אמון מרבות ר"פ בראשית דפתראות ופנקסאות זהו כענין מטבע קצר ומטבע ארוך הנז' בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות מטבע קצר הוא עלמא דאתכסי' שבו נכללו כל פריטי כו' וכמו תושב"כ לגבי תושבע"פ שהן כלל ופרט ועד"ז נק' התו' אמון אלפים שנה קדמה ח"י"ב עלמא דאתכסי' כו' ואח"כ מגיד וממשיך מראשית אחרית בע"מ כו' ועד"ז עקודים לגבי אצי' עקודים בכלי א' נק' דרך קצרה כו' ובמ"א פי' אמון אור כללי מח' הקדומה הכוללת הכל והוא הממוצע כו' והנה מבחי' ואהי' אצלו אמון עד ושעשועי בני אדם הי' בחי' נגד ה' פיצופי האצי' ועתיק דבי"ע וזהו"ע שהתו' גיתנה בה' קולות והקולות

הן המשכות מבחי' ואהי' אצלו אמן. אמן מופלא כתר. מתחלה ואהי' שעשועי' יום יום חו"ב ואח"כ משחקת לפניו ז"א משחקת בתבל ארצו מל' ושעשועי' בנ"א בג"ע דבריאה כו', והנה מבואר בת"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי בענין זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו שהמלאכי' השגתם בבחי' מל' הנק' צדקתך ומוזה ירננו בחי' רינה היא רצוא מלמטה למעלה אבל בבחי' רב טובך אין להם השגה רק זכר רב טובך היינו הארה לבד כו' ע"ד וזה זכרי דהיינו שם אד' לגבי שם הוי' בחי' זה שמי כו' והוא רק הארה מבחי' שם הוי' כו' ח"ש והחיות אינן רואות את הכבוד כו' אבל בישראל נא' ורב טוב לבית ישראל וכתי' דורשי ה' לא יחסרו כל טוב כו'.

לבאר ענין כלי חמדה י"ל ענין כי לא יראני האדם וחי היינו שהחיות אינן רואות ואף כי החיות רצוא ושוב כמ"ש בד"ה וכל העם רואים, אך כי רק זכר רב טובך יביעו כמ"ש בד"ה רני ושמחי אבל בישראל נא' ורב טוב לבית ישראל, והיינו ע"י התורה שנא' בה כי לקח טוב נתתי לכם ואין טוב אלא תורה טוב הוא השפעה וההמשכה וכך הוא ענין התורה ולכן נק' ביום חתונתו השפעה שע"י היסוד ויש כמה בחי' טוב ה' קולות שניתנה בהם תורה כו' וגם משל הקדמוני שע"י יוכל להשיג קדמונו ש"ע בבחי' או ראה ויספרה כו', ועמ"ש בד"ה ועשו להם ציצית בענין עוטה אור כשלמה כו', וגם פי' ורב טוב יסוד דא"א שכדי שיומשך ההשפעה למטה צ"ל שרש ההמשכה מלמעלה יותר כי המגביהי לשבת או המשפילי לראות כו' וכמ"ש בד"ה לך לך בענין ה' דאברהם וזהו ענין ה' קולות כו', ולכן בפ' ויהי בנסוע הארץ יש פ"ה אותיות גי' ה"פ טוב עד שנמשך בבחי' פה ויאמר לאדם הן כו', ועוד יובן ההפרש בין מלאכים ובין נשמות ע"ד הנז' בבה"ז פ' בלק ק"צ ע"ב ע"פ ברכו ה' מלאכיו ששרשם מזיווג נשיקין הארת השכל משא"כ גש"י ששרשם מעצמיות רק שנשפלו ע"כ גיתן להם התורה שהיא עצמיות חכמתו כלי חמדה כו' כנ"ל משל הקדמוני יבא טוב ויקבל טוב מטוב לטובים כו'.

ענין חמשה קנינים אברהם ותורה וישראל הם חג"ת אברהם חסד תורה כו' בחי' גבורה כמ"ש מימינו אש דת למו וניתנה אש שחורה ע"ג אש לבנה וגם אמרז"ל אנכי ולא יהי' לך מפי הגבור' שמענום ישראל הוא תפארת כמ"ש ישראל אשר בך אתפאר שמים וארץ הם בחי' יסוד כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא ובית המקדש הוא בחי' מלכות ופי' גבורה אינו דין אלא בחינת להבדיל בין הטהור לטמא, וזהו כענין גבורות גשמים שיורדים בגבו' ומתחלקין טיפין טיפין וכן בתורה גם כמ"ע שהם בחי' המשכה כמו מצות תפילין לולב ואתרוג, ויש מצות שהם בחי' העלאה כמו הקרבנות שעולין באש שלמעלה ושורש המשכת התורה וגבורה דעת"י שבמו"ס.

ב) כדי להבין ענין אברהם קנין א'. יש לבאר ענין ירידת הנשמה בגוף איך היא צורך עלייה והיינו ע"י שמתלבשת בנה"ב שע"ז דוקא תתעלה ולכאורה הרי כשהיא מלובשת בגוף אין ערוך כלל אהוי"ר שלה לכמו שהיא למע' אך הוא מפני שנה"א שרשה מעולם התיקון ונה"ב שרשה מעולם התנוה שלמעלה מעולם התיקון וכמ"ש בלק"ת בהביאור ע"פ ואהי' אצלו אמון. והנה יעקב חבל נחלתו וכמו חבל שראשו א' גבוה כך הנפש יש לה שורש בעשי' ולמעלה יותר עד בחכ' דאצי' ולכן ע"י שמתעורר בהנשמה למטה בגוף דוקא אתכפי' דנה"ב יתעורר שרש החבל בחי' מזלי' ומקיף (הגיה' וצ"ל שהתעוררות זו דמזליה מתעורר ע"י בירור דנה"ב דוקא משא"כ כשהי' הנשמה למעלה לא יכלה באהוי"ר שלה לעורר השרש שלה שבאצי') י"ל ע"ד שנתבאר בלק"ת בד"ה ביאור ע"פ יונתי בחגוי הסלע פ"ב שקשר העשי' עם האצי' צ"ל ע"י א"ס ב"ה שלמעלה מהאצי' ואפ"ל שזה נמשך ע"י אתכפי' דנה"ב משום דכד אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה בכלהו עלמין. ומיהו כאן פי' שעיקר עלי' זו זהו ע"י בירור נה"ב כו' כי יש ב' בחי' אהבה אה"ע הנמשך מצד ההתבוננות בהעולמות ואה"ר הוא בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם להגיע לבחי' זו זהו ע"י מה שהנה"א מברר נה"ב וזהו אדם ובהמה תושיע ה' ואני תמיד עמך בהמות הייתי עמך ואפ"ל שזהו"ע פסח ויציי"מ עליות נה"א ואח"כ ע"י ספה"ע בירור נה"ב וע"ז העליה בשבועות לבחי' כתר תורה.

ג) ואחכ"ז יובן ענין הקנין דאברהם דהנה הקנין הגשמי דהדבר יצא מרשות לרשות והיינו ע"י כסף ומשיכה כי יש ב' מיני מ"ד הא' בחי' המשכת אתעדל"ע שלפני האתעדל"ת כדי לעורר האתעדל"ת וזהו הנק' כסף דהיינו גילוי האהב' עליונה מל' כי נכסוף נכספתי ע"ז נמשך לב האדם אחריה כמ"ש בלק"ת פ' ראה בהביאור ע"פ אחרי אלקיכם תלכו ספ"ה בענין כפה עליהן הר כו' שזהו"ע כמים הפנים לפנים ואח"כ נמשך מ"ד בבחי' פנימי' כמ"ש מזה בלק"ת בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השלישי ושם פ"ב ובנתיים צ"ל ההעלאה היינו ההמשכה להעלות הדבר מרשות לרשות היינו העלאה מ"ן מרה"ר שנק' טורי דפרודא לרה"י שהוא בחי' היחוד עליון דקדושה והוא הביטל ליחידו ש"ע והיינו ע"י המשכות מ"ד הראשון זהו הנותן כח להעלאה זו אך אברהם בלא"ה היה מרכבה לחסד דאצי' וע"כ אין שייך בו קנין והמשכה מטורי דפרודא. אך הענין כידוע בע"ח שיש ג' מדריגות עקודים נקודים וברודים העקודים היינו שהע"ס עקודים בכלי א' והיינו מחמת גודל הביטול מאוא"ס ב"ה אבל בנקודים שנתחלקו לע"ס להיות כל בחי' כלי בפ"ע לכן שייך משיכה ההעלאה מבחי' אצי' להיות נכלל בבחי' גילוי העקודים. ואפ"ל בענין אברהם קנין א' עם היות גם קודם הירידה בגוף ה' נשמתו מחסד דאצי' אך ע"י הירידה נעשה העלי' של נשמת אברהם מן האצי' לגבי המאציל א"ס ב"ה ע"ד שנת' בלק"ת בד"ה אם בחוקתי תלכו אותיות החקיקה דשם פי' שהם בחגיגת שבכתר וכן פי' בבה"ז פ' וישב ע"פ הנה ישכיל עבדי דפי' ישכיל היינו מבחי' מו"ס דא"א ירום מצד גלגלתא דא"א ונשא מסט' דאברהם היינו חסד דעת"י המלובש בגלגלתא דא"א וגבה' מסט' דיצחק היינו גבורה דע"י המלובש במו"ס דא"א מאד מסט' דיעקב והיינו ת"ת דע"י זהו העלי' אחר ירידתם למטה בעוה"ז בגוף ומעין זה יובן בכל

אדם אשר עליית הנשמה אחר ירידתה בגוף ונה"ב הוא שהיא מתבללת באו"ט בבחי' לאשתאבא בגופא דמלכא וע"ד שנת' בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמוך בדב"א נאמרו שהעלי' הוא שתהיינה מיוחדת באו"ט ב"ה ע"ד איהו וחיהו' חד כו' וכמ"ש והי' נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלקיך. והנה אין צרור פחות משלשה זהו מל' ת"ת ובינה שהת"ת נק' עה"ח ומקבל מהבינה בחי' כי עמך מקור חיים, ומשפיע להמל' הנק' ארץ החיים, ולכן על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח ע"ד שנת' בלק"ת בד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש הראשון פ"ב אשר ג' בחי' אלו הם מחדומ"ע והרי הן עצמן ג' בחי' בינה ת"ת ומל' ביי"ע שבאצ"י שהן מחדומ"ע.

ד) ומעתה יש להבין פי' וענין קנין דתורה שנאמר ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז במשלי סי' ח' כ"ב (ה', בת"י איתא ה' בראני י"ל דפי' תורה היינו חכ' דאצ"י שעז"ב והחכ' מאין תמצא מבחי' כתר והוא ראשית הגילוי מבחי' כתר לכן נק' ראשית דרכו ולכן נק' בריאה כי החכ' כיון מאין תמצא א"כ שייך ע"ז לשון בריאה יש מאין ופי' מאז עיין זח"ב פ' בשלח דנ"ד סע"א ע"פ אז ישיר וכן י"ל פי' המד"ר פ' מצורע פי"ט ע"פ ראשו כתם פז ראש זה תורה שנת' ה' קנני ראשית דרכו דא"ר הונא בשם ד"ל אלפים שנה קדמה התורה לברה"ע שנאמר ואהי' אצלו אמון ואהי' שעשועים יום יום ויומו של הקב"ה אלף שנה וענין אלפים שנה הם חו"ב אאלפך חכמה אאלפך בינה כו' עכ"ה) והנה ע"ד הנ"ל בקנין דאברהם שיש מ"ד ומ"ן ומ"ד כן יש בקנין דתורה ומתחילה יש להקדים בענין התו' דהנה מבואר לעיל דהתו' היא מבחי' גבורה ולכן ניתנה התו' בלפידים, וצ"ל דהרי כתיב פיה פתחה בחכ' ותורת חסד על לשונה (וע' מזה בזח"א ס"פ תולדות דקמ"ה סע"א ושם פי' המק"מ לפי שהתורה הוא ז"א ורובו מהחסדים וכן בילקוט בתהילים סי' קי"ח ע"פ הדרו לד' כי טוב כל"ח זה התורה שנתן להם שנקראת חסד שנאמר ותורת חסד על לשונה), אך הענין דשניהם אמת משום דפי' מפי הגבורה שמענום אין גבורה זו מדה"ד אלא ע"ד ההבדלה בין טהור לטמא והתחלקות זו אינה ממדת החסד שכולו רק חסד כ"א יש מבחי' גבורה (ה' אבל הוא אמיתית החסד דוגמת שארז"ל בילקוט בשמואל א' רס"ז קכ"א ע"פ ויחמול שאלו על אגג כל המרחם על האכורים לסוף נעשה אכור על הצדיקים וכן במד"ר ר"פ שמות האריכו בענין חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר ולכן נאמר ראשו כתם פז כו' קווצותיו תלתלים שחורות כעורב דהיינו מצות ל"ת לדחות הרע וכן ד"ס ובחי' גבורה זו גבוה מאד שהם גבוהים ממ"ע הנמשכים מבחי' חסד כו' ע"כ) וכמו מצות צדקה ומצות תפילין וסוכה ותרומות ומעשרות שהם ותורת חסד (ה' מ"מ קיום המל"ת וד"ס גבוהים יותר כמו סופר שלמעלה מבחי' ספר ע'י), גם במ"ע יש ג"כ התכללות חו"ג שהם דקדוק המצוה שסוכה שעשאה מדבר המקבל טומאה פסול וכן בקרבנות יש ג"כ חו"ג כו' והיינו ענין בחכ' אתברירו והחכ' אעפ"י שהיא מקור החסדים יש בה ג"כ דין ושאלו לחכ' נפש החוטאת במה תחכפר אמרה תמות, אך זה קאי על חכ"ת מ"מ גם כששאלו לתורה אמרה יביא קרבן הרי הצריכה תיקון כי כשהביא קרבן הרי צ"ל לב נשבר ונדכה כו' רק הכתר הוא רחמים פשוטים.

ה) ואחר שנת' בשרש מהות התורה מעתה י"ל ענין הקנין דתורה דאי' בוח"ג פנחס דרכ"ב ע"ב דהע"ה הי' מחבר תו' של מע' בהקב"ה דלכאורה עיקר הכוונה להמשיך אוא"ס ב"ה בתו' מלמע' למט' ע"י הדיבור בד"ת ולכן דהע"ה הי' מחבר תו' משמע מלמט' למע'. אך הענין דשניהם אמת שיש בעסק התו' ב' מדדיגות הא' המשכה ע"ד ואשים דברי בפין ובהדיבור שורה חכ"ע שבה שורה אוא"ס וענין הב' לקשר מחשבתו ודבורו בדבר ה' זו הלכה (ה) י"ל ע"ד העיף בתו' היינו ג"כ כשמכוון עי"ז לקשר נפשו באוא"ס ב"ה כי כל האומר אין לי אלא תו' כו' והוא ג"כ ע"י התפלה ועי"ז מחבר התורה בהקב"ה כי התו' היא מח"ע שהוא ג"כ בחי' דין וצמצום משא"כ כתר בחי' ורב חסד הוא למעלה מן הצמצום כנו' בת"א ויהי בשלח פרעה אלא שאעפ"כ צ"ל צמצום דחכ' ע"ד הגו' במד' פ' בראשית ס"פ י"ב דאלי"כ יהי' חטאין סגיאין ע"ש אבל אחר הביאור ע"פ החכ' צריך להעלות ולחבר החכ' אל בחי' הכתר שהוא ורב חסד שלמעלה מהצמצום בכדי שיומשך ורב חסד בהחכ' שהוא בחי' עליונה יותר יאיר ע"ד לעושי רצונו עאכו"כ וכן לע"ל והי' ביום ההוא יהי' הוי' א' כו' וארו"ל כולו הטוב והמטיב. עוי"ל כי הקנין דתו' כי בתו' יש אירוסין וגשואין בחי' נובלות חש"מ תורה היינו רק בחי' שערות זה נק' אירוסין ולכן נק' התו' תו' דבריאה בראשית ברא היינו והחכמה מאין תמצא בריאה יש מאין מבחי' כתר. אך הנשואין זהו המשכת הכתר ומו"ס כמ"ש בלק"ת בדרוש שמע"צ בהביאור ע"פ תורה צוה וזהו הקנין דתו'. עוי"ל ע"ד מארו"ל פ"ק דקדושין דל"ב ע"ב ואין זקן אלא זה שקנה חכ' שנאמר ה' קנני ראשית דרכו ואפ"ל כי פי' מי שקנה חכ' ר"ל שהתורה חקוקה במחו' חכרה. ולכן ארו"ל טוב מי ששונה סדר א' או שני סדרים ורגיל בהם ממי ששונה ששה סדרים ואינו רגיל בהם, ועו"ג טוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ודעות רוח כי כשרגיל בהן נק' שקנה חכ' שמתאחד ממש עם החכ' שהוא התורה שבה שורה אוא"ס ב"ה, ועד"ז י"ל פי' הקנין דתורה למעלה כי עם היות הוא ית' מרומם ומתנשא לאין קץ מבחי' החכמה אעפ"כ במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו עד שנתאחד ממש עם התו' עי"ז אורייתא וקוב"ה כולא חד ממש חז"ש במד"ר ממי קנאן כמ"ד פלן עינני יאי שערן יאי ר"ל כמו הנפש אינה בערך העינים ושערות אעפ"כ מתאחד עמהם עד שהוא כמו דבר א' כך אעפ"י שהוא ית' למעלה מהחכמה נתאחד עם החכמה עד שהוא הידוע והוא הדעה עצמה כו'.

חמשה קנינים קנה הקב"ה בעולמו. תורה קנין אחד כו'. להבין ענין קנין איך שייך למעלה והענין שהקנין הוא שהלוקח קונה החפץ שיצא מרשות המוכר לרשות הלוקח ויש ב' דרכים הקנין במטלטלים כסף ומשיכה שהלוקח מושך החפץ אח"כ נותן הכסף. ולפעמים מקדים נתינת הכסף כו'. וכך למעלה עד"מ בענין יחוד א"ס ב"ה בעולמו' אבי"ע הוא ע"י מי' ומ"ד הן

בחי' משיכה וכסף המשיכה הוא העלאה זו מעולם לעולם בקדושה עצמה וכסף הוא המשכת מ"ד כו' ולכן יש בחי' קנין הנ"ל גם בתו' ושמים וארץ כו' כמשנ"ת וה' קנינים הנה אברהם הוא בחי' חסד והתו' מימינו אש דת דת הוא בחי' גבו' אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה שמענום ישראל בחי' ת"ת שמים וארץ כי כל בשמים וארץ בחי' יסוד דאחיד בשמיא ובארעא בהמ"ק מל'. ותחילה נבאר ענין אברהם קנין א', וצ"ל תחילה ענין ירידת הנשמה בגוף שהיא ירידה צורך עלי' ולכאורה אינו מובן מהו העלי' דודאי אפי' צ"ג העובד באהוי"ר אמיתים אין ערוך כלל האהוי"ר זו לגבי האהוי"ר שהי' לגשמה בהיותה בג"ע מופשטת מחומר גופני, וא"כ איך ע"י האהוי"ר שבגוף שמועטים ביותר מאוי"ר שהיו לה בתחילה יהי' העלי' אך הענין דהנה ידע ענין סדר ההשתלשלות דאבי"ע שיש נרנח"י בכל עולם מארבע עולמות אבי"ע ולכן כ"א מישראל אף פחות הערך שאין לו רק נפש דנפש דעשי' יש לו שרש בנפש דאצי' שהרי נרנח"י דעשי' נמשכין מנרנח"י דיצי' כו' עד נרנח"י דאצי' (רק מ"ש שיש לו רק נפש דעשי' היינו בחי' ההארה המאיר בגוף ומי שיש לו נשמה דבריאה היינו שבחי' בריאה מתלבש ממש בגופו כו') ויובן ע"ד מארז"ל אע"ג דאיהו לא חזי מזליהו חזי שהמזל הוא שרש נפשו שבגוף שלכן נק' מזל לשון יזל מים כו' וכמ"ש אבל חרדה גדולה נפלה עליהם משום דמזליהו חזי הרי יש מהמזל המשכה לגוף ועוד שהרי אפי' גבי עשבים וצמחים אמרז"ל אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה וכת' גבוה מעל גבוה שומר המזל מקבל מע"ש והשרים מהאופנים כו' וכך עדין יש גבוה מעל גבוה במזל האדם, והיינו ע"ד נר"ג ח"י דאצי' כנ"ל וזהו יעקב חבל נחלתו כמו חבל שראשו אחד למטה כו' והנה כשהנשמה יורדת בגוף החומרי ובנה"ב ומתעוררת באהוי"ר בעבודה שבלב זו תפילה לאהפכא השל"ג שוהו בחי' עלי' לניצוץ מהיותו מלוכש בנפש הבהמית היורדת למטה לחשוק אחר תאוות עולם להתעורר בבחי' אהבה לה' ית' ועי"ז נעשה עלי' עד רום המעלות דהיינו עד שרש שרשו המושרשת בע"ס דאצי' נתעלה ג"כ למעלה כו' וזהו הירידה צורך עלי' לא שאהוי" דלמטה גדולים יותר אלא שהן גורמים לעלות המדריגות עליונות מחמת שלמטה נעשים עלי' עכ"פ משא"כ בהיות הנשמה בג"ע לא היתה מתקנת בירור ועלי' חדשה שיהי' גורם כו' כי רק בהיותה בגוף מבררת הנה"ב ששרשה משבה"כ מעולם התוהו ששם היו המדות בתוקף יותר מבתיקון וכמו שאנו רואים כח הבהמה ומדותיה הטבעיים חזקים יותר מכח האדם ומדותיו כו' רק שירדו בשבה"כ, וכן המלאכים הנק' חיות חזקים יותר כמ"ש בתד"א שקדוש שאומר המלאך שוהה ד' שעות, והיינו הכלות הנפש שלו משתהה כ"כ ד' שעות מאמירת קדרש א' ולכן ע"י שהנה"א מבררת הנה"ב גורם גילוי אורות דתהו בשרש הנה"א שבתיקון וזהו העלי' וזהו"ע אברהם קנין א' שהקנין הוא בב' דברים משיכה הוא העלאת מ"ן ובירור נה"ב הנ"ל ואח"כ נמשך המשכת מ"ד ונק' כסף הקדשים שזהו מסט' דכהן איש החסד בחי' אברהם כו' (ע' בסידור גבי מילה ובהמ"ז) ולפעמים נותנים כסף תחלה היינו כי גם כדי שיהי' העלאת מ"ן צ"ל המשכת מ"ד כמ"ש בפע"ח בפ"י המצות כו' (וי"ל דדעת האומר כסף קונה מדאורייתא ר"ל דהכסף הוא בחי' המ"ד המעורר מ"ן כי המ"ד המעורר מ"ן הוא נמשך בבחי' חיצוניות ומקיף לכד

אור דרושים לשיבועות התורה קטט

והמיד שאח"כ נמשך בפנימיות זהו הפרש בין כסף למים ששניהם בחסד רק המים נכנסים בפנים וכסף רק חיצונית שעושים ממנו כלים וציפוי בחי' מקיף כו'.

וענין תורה קנין אחד כי התורה היא ניבלות חש"מ. והנה אעפ"י שהתורה הוא המשכה מבחי' ח"ע למטה מ"מ שייך בה העלאה ג"כ כמ"ש בספר מעיין החכמה, דהמע"ה הי' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה. והיינו כי בתורה כתיב ותמלא כדה שכ"ד ספרי דאורייתא הם רק כד מים החכ' ולכן בחי' עליות החכ' שבתורה במקורה ושרשה א"ס ב"ה שלמעלה מהחכ' זהו עלי' כי כמו שאין ערוך בי"ע לאצי' עד שהעלי' נק' משיכה מטורי דפרודא כו' כן ויותר כן אין ערוך החכמה לגבי א"ס ב"ה וזהו"ע דוד המע"ה הי' מחבר התורה בבחי' עלי', ואח"כ נעשה המשכה כו' ולכן בשבת בקושי התירו לדבר ד"ת כי או עליות החכ' בלמעלה מהחכ' ומ"מ התירו שצ"ל המשכה אחר העלי' והנה באדם בעסק התורה צ"ל ג"כ עלי' המשכה לקשור מחשבתו ושכלו בעומק בעיון התו' ולהמשיך אח"כ דוקא ע"י הדיבור דהוי מעשה שזהו התכלית. ולכן אפי' בשבת התירו לדבר כו' וזהו הקנין עלי' והמשכה כמו משיכה וכסף.

וענין שמים וארץ קנין א' היינו כי יש ב' יחודים באו"א הא' יחוד דבחי' חיצוני' שהוא להחיות העולמות שזהו תמידי ויש בזה ג"כ העלאה והמשכה וזהו בחי' שמים וארץ קנין א' כו' כי הנה בארץ זורעים וע"י שנורע הגרעין ונרקב בארץ ונעשה העלאת מ"ן לעורר כח הצומח או נעשה ההמשכה והיינו שגם בחיצוני' העולמות צ"ל העלאת מ"ן שזהו בחי' ארץ והמשכת מ"ד מבחי' שמים כמ"ש אני אענה את השמים והם יענו את הארץ ושורש זה הוא יחוד או"א כנ"ל אך היחוד דבחי' פנימי' עז"נ תורה קנין א' וישראל בחי' ת"ת כו' קו האמצעי יש בו ג"כ העלאה והמשכה ע"ד הנ"ל ובהמ"ק קנין א' היינו בחי' מל' (ונ"ל שיש"ל עוד ע"ד מה שנת' ע"פ משה ידבר כו' דאברהם הי' עיקר המשכתו הגילוי אלקות רק בעולמות עליונים דהיינו בחסד עליון דאצי' כו' לפ"ז ההמשכה מא"ס ב"ה בח"ע זהו תורה קנין א' ושמים וארץ חיצוניות או"א ואברהם בחסד אבל להיות ההמשכה גם בעשי' זהו ע"י ישראל קנין א' כו' ועמ"ש ע"פ לך לך כו' וע"פ אמצאך בחוץ אשקך כו' ובהמ"ק קנין א' היינו כי ע"י תומ"צ דישראל נהי שיש המשכה בעשי' ג"כ אבל רק בפנימיות אבל בבהמ"ק הי' הגילוי בחיצוניות ממש שאש שלמעלה הי' יורד ואוכל הקרבן כו' ועפ"י יובן ענין משכני כו' הביאני המלך חדריו כו' משכני הוא ע"ד קנין דבחי' אברהם או ישראל שהוא עליות גה"א ע"י בירור גה"ב שיש בזה העלאה והמשכה משיכה וכסף, והכח הזה שיש בנה"א לברר הנה"ב הוא מפני שהביאני המלך חדריו שהתיגוק במעי אמו מלמדים אותו כל התורה כולה והרי התורה קנין א' ג"כ בבחי' העלאה והמשכה והיינו ההעלאה מאצי' לא"ס ב"ה, וההמשכה אח"כ ולפי שבאצי' איהו וגרמוהי חד ע"כ אין שם מונע ג"כ לעלי' זו ולא כמו למטה בקנין דאברהם שהוא העלי' מבי"ע לאצי' שהנה"ב מסתיר רק דאברהם עצמו להיות נשמתו גדולה מאד כתיב ביה ויעל אברם ממצרים כו' הלוך ונסתע כו' אף קודם קבלת התורה הי' לו כח

לעלות מעצמו אבל אנו צריכין לסיוע ע"י התורה שנק' עוז ותושיה עוז לנה"א ותושי' לנה"ב, והיינו שמבחי' קנין דתורה שיש בה העלאה והמשכה כנ"ל, ונק' מטולמ"ט נמשך כח לנה"א שתהי' העלאה והמשכה וזהו הביאני המלך חדריו שיתא סדרי משנה ובכח זה אחריך גרועה כנ"ל, והנה כל התורה היא ניתנה בכלל ובפרט, ודרך פרט יש בחי' הנ"ל משכני וגרועה בכל יום כו' אך דרך כלל יש לפרש זה על ענין אלול העשיית וטובות כי ברי"ח אלול נמשכים יגמהר"ח כמ"ש הרועה בשושנים והוא בכדי לעורר נש"י בתשובה, והרי זהו התעוררות מלמעלה וזהו בחי' משכני כנ"ל ומתחלה אחריך גרועה והיינו ע"י הביאני המלך חדריו, וזהו אית בשושנים אלא ששונים בהלכות אך אח"כ נגילה ונשמחה כך ממש פי' נגילה הוא בחי' ר"ה כמ"ש ע"פ שוש אשיש כו' ותגל נפשי כי בחי' גילה היינו כמ"ש וגילו ברעדה שהגילה הוא בפנימי' בלבד, אבל מבחינת הרעדה ניכר והיינו ברי"ה שהיראה גובר מלך יושב על כסא כו' ולכן הגם שיש חדוה פנימי' כך ממש, אך הרעדה תכסה כו', ח"ש ה' מלך תגל הארץ כי ברי"ה אומרים מלכיות שתמליכותי עליכם כו' וכן קול השופר מטיל חרדה כו' ואח"כ ונשמחה כך זהו בחי' טובות זמן שמחתנו שהשמחה בגילוי כו' ופי' נזכירה דודיך זהו כמ"ש ונזכיר שמך ע' בפ' המילות דברוך שאמר וזהו בחי' שמע"צ שעז"ג היא נפלאות כמ"ש במ"א משרים אהבוך זהו תשרי אותיות ישרת כי אז גילוי תיקון האמת דהיינו שיהי' אמת ה' לעולם שכמו שמלמעלה למטה כולא קמי' כלי"ח ולמעלה היש ולמטה אין כך יהי' מלמטה למעלה וכמ"ש במ"א ע"פ לעשות הישר בעיני אלקיך.

בענין נזכירה דודיך מין, הנה בפ' שלח ע"פ למען תזכרו מבהר הפירוש שתהיו בבחי' זכרים ומשפיעים להמצות הנק' אברים דמלכא היינו שתמשיכו בהן אוא"ס וא"נ נלע"ד דזהו ע"ד מה שנת' בביאור לפ' אחת היא יונתי דקאי על פרצוף פנימי' דמל' שגבוה מאד, ובמ"א ע"פ ראיתי והנה מגורת זהב נת' שזהו"ע קבלת עומ"ש שקודם לער"מ, והיינו ששרשו מבחי' כתר ממש כי נעוץ סוב"ת ולכן בחי' זו גבוה יותר ומתשב"ע"פ שהן ששים מלכות ס' מסכתות כו' ובחי' זו גבוה יותר מנגילה ונשמחה שהוא בחי' פב"פ, שמ"מ הוא בחי' נוקבא ומקבל, אבל בבחי' זו היא עט"ב כו' וע' בזהר ר"פ במדבר והרמ"ז ע"פ זכרנו יברך ונזכירה לשון זכר, שזוכרים אדבר שהוא מרחוק כבודע בפ' נזכיר שמך בסידור סוף ברוך שאמר ובענין זכרונות כו' כי בחי' זו שרשה ממקום עליון מאד מבחי' כתר שהוא מל' דא"ס, ובפ' קדש כתי' ולזכרון על שאוא"ס שורה בחכמה מזה נמשיך ג"כ הזכרון היפך השכחה שהוא אחוריים, אך דודיך ל' זכר וא"כ מהו נזכירה דודיך י"ל ע"ד חזרתם את כל מצותי וכן העוסק בתו' נק' בעל להתורה והיינו כי דודי' ז"נ יעשו להיות במדריגת ריעים כמ"ש ביום ההוא יהי' כו' וענין משרים אהבוך עמ"ש אפסוק חכלילי שדגל"ר נגלות בחינת אהבה בתענוגים שם ע"ב אזי נכללים בו ב' האהבות אה"ר ואה"ע כו' זהו מין כמ"ש חכלילי עינים מין ע"ש וענין בחי' זו דלמען תזכרו ע"פ עבודה נלע"ד שיוכן ע"פ מ"ש בענין שוש תשיש ענין אשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו' כי האהבה ע"מ לקבל פרס

נהנין מזיו בג"ע נק' נקבה אך בחי' ועמך לא חפצתי רק למהו"ע ית' הגם שצ"ל ביטול ממש ולא נהנין בחי' יש זהו בחי' זכר דעת שלום, ולפי שאיש מזריע תחלה יולדת נקבה ע"כ כיון שתחלה משכני שהוא בחי' אתעדל"ע לעורר אתעדלית בחי' איש מזריע תחילה ע"כ יולדת נקבה וזהו נגילה ונשמחה שמחה לשון נקיבה אבל אח"כ נזכרה להיות בחי' יולדת זכר והוא מיון פנימי התורה כנ"ל.

להבין המשנה ששנו חכמים בלשון המשנה (אבות פ"ו) חמשה קנינים קנה הקב"ה בעולמו ואלו הן תורה קנין א' דכתיב ה' קנני ראשית דרכו שמים וארץ קנין א' דכתיב כה אמר ה' השמים כסאי כו' מלאה הארץ קניניך, אברהם קנין א' דכתיב ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ, ישראל קנין א' דכתיב עם זו קנית ואומר לקדושים אשר בארץ כו', ובהמ"ק קנין א' דכתיב מקדש אד' כוננו ידיך כו' ואומר הר זה קנתה ימינו ע"כ, והנה מאמר זה אין לו הכנה ע"ד הפשוט למה דוקא ה' קנינים, ואיך שייך קנין למעלה הלא ממך הכל כתי' ולמה דוקא ה' דברים הללו צריכים קנין תורה ואברהם וישראל כו', אך הנה כללות שרש ה' קנינים הללו הן ה' מדריגות חו"ג ת"ת ויסוד ומל', אברהם הוא בחי' חסד עליון כידוע בענין האבות הן הן המרכבה שהן בחי' חג"ת כו', ותורה בבחי' גבורה כמ"ש מימינו אש דת למו שניתנה באש והיא אש שחורה ע"ג אש לבנה כו', וישראל הוא בחי' ת"ת כמ"ש ישראל אשר בך אתפאר כידוע, ושמים וארץ הוא בחי' יסוד כתרנום כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא שהוא בחי' יסוד שהוא קשר וחיבור המשפיע במקבל כו' כידוע, ובהמ"ק הוא בחי' המל' כמ"ש ושכנתי בתוכם, וידוע דהמל' נק' שכינה, וכללות הענין דה' קנינים הן בחי' ה' חסדים דנש"ב שנק' כל כידוע (ובפע"ח שער העמידה פ"ד בפ"י) וקונה הכל כ' קונה אותיות ונקא תיקון י"ג של י"ג ת"ד וע"י וקונה שהוא מזלא עילאה נעשה יסוד ז"א הנק' הכל והוא ע"ד המגביהי לשבת המשפילי לראות כו' כמ"ש במ"א, ובספרי פ' האזינו ע"פ הלא הוא אביך קנך איתא וז"ל זה אחד משלשה דרכים שנקראו קנין למקום ואלו הן תורה וישראל ובהמ"ק, תורה נקראת קנין למקום שנאמר ה' קנני ראשית דרכו, ישראל נקראו קנין למקום שנאמר אביך קניך, בהמ"ק נק' קנין למקום שנאמר הר זה קנתה ימינו ע"כ, וע' בגמרא רפ"ח דפסחים דפ"ז ע"ב איתא א' מארבעה קנינים כו' והיינו ששם נז' ג"כ קנין למקום דשמים וארץ, וכ"ה במכילתא פ' בשלח ע"פ עם זו קנית וסיים יבאו ישראל שנק' קנין לארץ שנקראת קנין ויבנו בהמ"ק שהוא קנין בזכותה של תורה שהוא קנין לכך נאמר עם זו קנית, ואפ"ל לפ"י יבאו ישראל שהם ז"א דאצי' לארץ שהיא מל' דאצי' ויבנו בהמ"ק שהוא בינה הנק' ב"ר בזהר פ' שמות ד"ט ע"ב בזכותה של תורה שהיא חכ' עילאה, ובפרש"י בפ"ו דאבות שם משמע שהגירסא בפסחים תורה וישראל ובהמ"ק והיינו כמ"ש בספרי, ולפי"ז י"ל

תורה היא חו"ג שהרי התורה קדמה אלפיים שנה לעולם. שהן ב' אלפין אאלפך חכמה אאלפך בינה והן ג"כ ב' בחי' תושב"כ ותושב"ע"פ כמבואר בביאור ע"פ לכן אמור לבנ"י שהוא ז"א בהמ"ק הוא מל') וכ"מ ב'רבות פ' מצורע ר"פ י"ט שפ"י ה' קנני ראשית דרכו היינו מה שהתורה קדמה ב' אלפים שנה וא"כ קנין התורה הוא המשכת חו"ב עילאין והם קודמין לעולם שהוא ו"ק ואח"כ ישראל קנין א' הוא ז"א שממשיכים בחי' ב' אלפין הנ"ל בשמים ובארץ כנזכר בתו"א בד"ה השמים כסאי ואח"כ בהמ"ק קנין א' י"ל כי תורה נק' ביום חתונתו בחי' אירוסין ובהמ"ק נק' נשואין כו', ולגירסת המכילתא ד' קנינים א"כ שמים וארץ נמשכו מתיצוני' חו"ב כו' וישראל ובהמ"ק כנ"ל. ולהבין ביאור הדברים, הנה תחלה י"ל ביאור ענין ה' קנינים הללו למה הן בבחי' ה' מדרגות הנ"ל חג"ת יסוד ומל', דהנה הטעם שהתו' הוא בבחי' הגבורה הנה ידוע להיות שאין פ' גבורה בחי' דין וצמצום שהוא ההסתלקות לגמרי שהרי שרש התורה הוא בחי' גילוי אור א"ס כמ"ש וירד ה' על ה"ס וידבר אלק"י כו' ואעפ"כ הרי אמרו אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה דוקא לפי ששרש בחי' גבורה זו היא בחי' צמצום והתחלקות בלבד דהיינו שלא יהא אור ושפע פשוט בלתי מתחלק אלא בכל דבר ודבר יש בחי' התחלקות חו"ג כך ולא כך שוהו כל שרש ועיקר התורה להבדיל בין טמא לטהור כו' כזה וכזה טהור כזה יוכשר וכזה לא יוכשר גם במ"ע כמו בציצית ותפילין וסוכה וכה"ג לא יש דבר הלכה שלא תתחלק לחלקים חסד דין וכך כשר וכך פסול וגם דרך כללות הנה יש כמה מצות ששרשן עפ"י התורה בחי' המשכות אלקות בלבד שהוא מבחי' החסד כמו ע"י מצות תפילין נמשך מוחין לז"א וע"י אתרוג ולולב נמשך מוחין לנוק' וע"י ת"ת נמשך גילוי אור א"ס בחכמה כיוצא בזה ויש מצות שהן בבחי' העלאות שהוא מבחי' הגבורה כמו הקרבנות שעולין באש שלמעלה או כמו ובערת הרע מקרבך כו', ודרך כללות יותר הנה ידוע ששרש הרמ"ח מ"ע הן בחי' ה"ח ושרש השס"ה ל"ת בבחי' ה"ג והיינו מ"ש מימינו כו' שהוא כלול מחו"ג, אך העיקר הוא בחי' הגבורה שהוא בחי' ההתחלקות לחו"ג כמו גבורות גשמים מפני שיורדים בגבורה, פ"י בהתחלקות טפין טפין כידוע כן כתב בתורה יערוף כמטר לקחי שיורד בבחי' גבורה שהוא בבחי' ההתחלקות, והו שאמרו אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה שמענו, פ"י מבחי' הגבורה שבחסד שהוא בחי' דין והיינו מצד בחי' גבורה דע"י המלוש בחסד שמחמתו נק' החכ' דין כידוע והוא כמו שאנו רואים שדוקא מחמת עיון החכמה יבא לידי התחלקות וצמצום לעיין אם יוכשר הדבר כך ולא כך והוא ענין בחכמה אתברירו שעיקר הברור הוא דוקא בעיון העומק של החכ' ולכך נק' החכמה בחי' דין וגבורה, והו כללות ענין קנין א' דתורה שקנה הקב"ה בעולמו שהיא התורה שהיא בבחי' הגבו', וע' בהרמ"ז ר"פ פנחס ע"פ מוסר אביך דא אורייתא וז"ל שהתורה היא באבא שהוא מושפע מח"ס וידוע שבח"ס שרש בוצינא דקרדוניתא שהוא מקור הגבורות שלכן ניתקנה מגבורה דעתיק ושם עיקר הברורו כו' עכ"ל, וכ"כ עוד ר"פ קרוה, וז"ס מארז"ל שהתורה ניתנה מפי הגבורה כו' ע"ש בפ"י פסוק הנחמדים מזהב ומפז רב, אך הנה בחי' קנין דאברהם הוא בבחי' חסד דהנה ידוע דשרש אברהם הוא בחי' חסד דז"א ושרשן הראשון יותר הוא בחי' חסד דע"י שמלוש בגלגלתא דא"א (וכמ"ש

במ"א בפי' ישכיל עבדי ירום ונשא, ונשא מסט' דאברהם וגבה מסט' דיצחק כו'), ח"ש ברוך אברם לאל עליה פ' אל הוא בחי' חסד בכ"מ ואל עליון הוא בחי' חסד דע"י כו', ושרש בחי' החסד הזה הוא להיפוך ממש מבחי' גבורה שבחכ' הנ"ל והוא שטבעו לירד ולהאיר ולהשפיע לכולם בהשוואה א' כקטן כגדול בלתי התחלקות כלל להיותו אור חסד עליון פשוט מאד בלתי מתחלק ומתצמצם כלל וכלל ודוגמא לאור חסד עליון זה הפשוט בחי' חסד דאברהם למטה בגשמיות שהוא חסדן בטבעו בתכלית החסד הפשוט בלתי מתחלק בשכל וטעם להטיב לזה כראוי ולזה כראוי לו לפי חילוק מעשיהם וכיוצא אלא הי' מטיב ומשפיע מזון ומחי' לכל הברואים בהשוואה א' כקטן כגדול שהרי הי' מאכיל ומלביש גם לערביים וכיוצא וזהו הוראה גמורה שהי' מרכבה לבחי' חסד עליון הפשוט הנ"ל, ועמ"ש בתו"א ע"פ אנכי מגן לך בפ' לך לך, והנה בין קנין דתורה לקנין דאברהם שהן ב' הפכים חו"ג דע"י כנ"ל הזכיר קנין דשמים וארץ שהוא בחי' יסוד שהוא בחי' התקשרות המשפיע במקבל וכמ"ש כי כל בשמים וארץ דאחיד כו' כנ"ל, והענין הוא לפי שבתחלה עלה במחשבה לברוא שמים וארץ במדה"ד דתורה, אך עדיין לא נשלם בגילוי הקנין דשמים וארץ עד שנעשה קנין דאברהם שהוא בחי' חסד לפי שעיקר הקנין בכסף וכמשי"ת בסמוך (וכמ"ש בהרמ"ז ר"פ וארא גבי כי ביה"ה הוי' צור עולמים דהיינו בתרין בחי' כתרין ומו"ס שהם חו"ג כו' ע"ש), אך עכ"ז עדיין לא נשלם בריאת שמים וארץ עד שנעשה קנין דישאל שהוא בחי' הת"ת כמ"ש ישאל אשר כך אתפאר כנ"ל להיותן כלול מחו"ג ונק' בשם בחי' ממוצע ממש בין חסדים לגבורה דהיינו בין אברהם איש החסד לגמרי כנ"ל, ובין בחי' גבורה שבתורה הנ"ל (ושרשן מבחי' תפארת דע"י, לפי"ז ג' קנינים דתורה ואברהם וישאל שרשן המשכת חג"ת דעתיק המלוכשים בכתר ומו"ס כו', ועמ"ש בבה"ז פ' וישב ע"פ וגבה מאד מסט' דיעקב שהוא תפארת דעתיק שעולה עד הכתר דעתיק למעלה מעליית חו"ג כו', ועד"ז איתא ברבות ר"פ כראשית שמחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר אפי' לתורה וכ"ה בתד"א.

קיצור. ענין ה' קנינים אברהם תורה וישאל חג"ת שמים וארץ יסוד בהמ"ק מל', ופי' גבורה אינו דין כ"א גבורה דע"י שבמו"ס וע"ד גבורות גשמים שהן חיים לעולם, לפי"ז גם אברהם וישאל היינו חסד ותפארת דעתיק, ובספרי נו' ג' קנינים תורה וישאל ובהמ"ק, ובמכילתא פ' בשלח ובגמ' רפ"ח דפסחים נו' ד' קנינים י"ל שהם חו"ב תפארת ומל'.

ב) והנה יש להבין שרש ענין הקנין למעלה מהו, ותחלה יש לבאר שרש ענין קנין דאברהם הנ"ל, דהנה ידוע שהנשמה ירדה לגוף בעוה"ז בחומר גופני שירידה זו צורך עלי' הוא כי באמצעות נפש הבהמית דוקא תעלה הנשמה במעלה ומדרגה שלא הגיעה גם בהיותה בג"ע צרורה בצרור החיים ליהנות מזיו השכינה, וזה הענין פלא גדול לכאוי' איך ע"י נפש החומריות תגיע הנשמה האלקי למעלה ומדריגה גבוה יותר אם ע"י אהוי"ר שתתפעל בהיותה בגוף הרי ודאי אין צורך כלל אהוי"ר זו לגבי אהוי"ר שבנפשות אלקות בהיותה בג"ע מופשטת מהגשמה לגמרי, אך התירוץ ידוע לפי ששרש

נה"ב מבחי' נוגה דעשי' ששרשו מעולם התהו מלמעלה מבחי' התיקון כידוע דו' מלכים דתהו שמתו נפלו בעולם הבריאה כו', ושרש גפה"א הוא מבחי' התיקון כו', ולהבין זה יש להקדים בשרש נשמה אלקי' בכללות נש"י שהוא מבחי' חכ' דאצי' אנת הוא חכים כו' משום שנא' בני בכורי ישראל כי בנים אתם לה' אלקיכם שהן בחי' ו"ק דו"א דאצי' שנק' ישראל דלעילא שנק' ברא בוכרא לאו"א דאצי' וכמשל הבן שנמשך ונולד מטפת האב שטפה זו שרשה במוח האב ממש, וע"כ יוליד אותו בדומה לו כך למעלה כתיב ויברא ה' אלקים את האדם בצלמו כו' וכמ"ש מה שמו מה שם בנו כידוע, וא"כ הרי שרש נש"י הוא למעלה באורות דאצי' ששרשם מאור אבא וז"ש כי אתה אבינו כו', ואמנם ירד האור הזה בריבוי השתלשלות מאצי' לבריאה ומבריאה ליצי' ומיצירה לעשי' עד שנתהרה נשמה דעשי' המלוכשת בחומר הגוף בעוה"ז הגשמי, אבל שרש הנשמה הזאת היא בבחי' אור אבא דאצי' וסדר ירידת אורה הולך ומשתלשל מאצי' לבריאה עד שנתלבשה בגוף הגשמי, ולפי"ז הרי מובן שיש לכל נשמה דעשי' שרש ומקור בכל עולם ועולם עד בחי' אור אבא שבאצי' דהיינו שיש שרש הנשמה בעשי' בעולם היצירה ושרש הנשמה דיצי' יש בעולם הבריאה ושרש הנשמה דבריאה באצי' כמו שלשלת המשתלשלת כך השתלשלות הנשמה אחז וקשור מלמטלמ"ע מעשי' עד חכמה דאצי' ח"ש יעקב חבל נחלתו כמו החבל האחזו וקשור מעליון לתחתון שבו בבת א' ההמנענע בחלק התחתון שבו מתנענע כולו בבת א' עד ראשו ולהיפך כשיתנענע ראשו יתנענע כולו עד חלק התחתון שבו כך בהתעוררות הנשמה שבו למטה בגוף בעשי' יתעורר שרשה ביצי' ובבריאה עד שרש שרשה הראשון בחכ' דאצי' כולם בבת א' ולהיפוך כשיעוררו שרשה הראשון באצילות יומשך בב"א התעוררות עד נשמה שבגוף הגשמי, וז"ש כי אתה תאיר נרי (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ זאהי' אצלו אמון), ולהבין זה בתוס' ביאור הנה ידוע שאור הנשמה שבגוף אינו מאיר כולו רק אפס קצהו בלבד אבל עיקר הנשמה נשאר בבחי' מקיף על הגוף, וז"ש אך בצלם יתהלך איש והוא הנק' בלשון הגמרא מולי' כמו שאמרו בחברי דדניאל דאע"ג דאינהו לא חזו מולייהו חזי, ופי' מול מלשון הולה כמו יזל מים כו', אך מול הוא לשון מפעיל כלומר שערשה את גוף ההולה כמו המים שבמקור הנובע הנק' מול לפי שממנו נחל ונובע טיפין טיפין, כך בחי' המקור של אור הנשמה המאיר בגופו שמשם נחל ונמשך הארה פרטי' זו נק' מול והוא בחי' המקיף שנשאר למעלה דהיינו בע"ס דמל' דעשי', ועד"ז גם בחי' מול הזה שבע"ס דעשי' הוא רק הארה בעלמא שנמשך ממקורו ושרשו שבע"ס דמל' דיצי' ונק' מול למול ועד"ז גם בחי' מקור אור זה שביצי' לגבי מקורו ושרשו שבע"ס דמל' דבריאה אינו אלא הארה א' מצומצמת ועד"ז גם בחי' מקור אור הנשמה שבע"ס דמל' דבריאה לגבי מקורה ושרשה בע"ס דמל' דאצי' עד שרש שרשה היותר ראשון שבאור אבא כנ"ל, (ודרך פרטי' נק' הארת הנשמה בעשי' בחי' נפש וביצי' מקור אורה נק' בחי' רוח ומקור אורה בבריאה נק' נשמה ובאצי' נק' חיה יחידה כו') וע"כ מיד שתתעורר הנפש האלקי' המלוכשת בגוף בעשי' באהבה לה' וכיוצא או ממילא יתעורר גם בחי' המקיף שלה בעשי' ומעשי' מעורר לשרשה שביצי' ומיצירה לשרשה בבריאה ומבריאה לאצי' כו' כנ"ל במשל החבל שמתנענע

מתחתן לעליון בב"א (ומתורץ בזה הקושיא דלעיל בענין הירידה צורך עלי' דאין הענין שהאחוי"ר שלמטה גדולים יותר מהאחוי"ר שהי' להנשמה למע' אלא שלמט' האחוי"ר קטנים מ"מ העלי' מפני שעי"ו מתעורר למעל' שרש הנשמה בחי' מזלי' חזי ועמ"ש ע"פ אלה מסעי בענין ואלה מסעיהם למוצאיהם ובד"ה יונתי בחגוי הסלע בפ"י קומי לך רעייתי כו', ועמ"ש בת"א פ' יתרו בביאור השני שע"פ משה ידבר המתחיל הנה אברהם מש"ש בשם מורי הה"מ בפ"י בעמדם תרפינה כנפיהם, ולפי"ז עלי' זו הוא ענין העלי' לבחי' מזלי' ומקיף דהנה"א עצמה, אך עכ"ז צ"ל דעלי' זו דוקא ע"י בירור נה"ב כי בעוד הנה"א למעלה היא בבחי' עומד ולא יוכל להתעלות האו"פ המצומצם בכי"ע לגבי המקיף עליון דאצי' כ"א דוקא ע"י בירור נה"ב יהי' עלי' זו שנעשי' בחי' מהלך כו', ועמ"ש במ"א ע"פ הגידה לי שאהבה נפשי דדוקא ע"י שבירת הקליפה יתגלה הפרי אור הגנון שבנה"א כו' ע"ש, ועמ"ש בד"ה וישב יעקב ומ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב זהו תירוץ א' ולקמן מבואר שהעלי' מצד עצם הבירור של נה"ב שהיא בשרשה גבוה מהנה"א מבחי' עולם התהו כו', ואמנם הדרוש דכאן נראה שמכוין יותר לפי תירוץ הראשון כי באומרו אברהם קנין אחד וישראל קנין אחד משמע ששרש עצמותן ומותן גבוה מאד נעלה ע"כ הם דוקא נקראי' קנין ולא מצד בירור נה"ב לבד), והנה ידוע שיש ב' מיני אהבה אה"ר ואה"ב' זוטא בחי' אהב' זוטא היא הנולדה מן ההתבוננות והשכל דוקא דהיינו מהתבוננות השתלשלות העולמות ונק' אה"ע שגלקחה מהתבוננות העול' והוא למטה מן השכל, אבל בחי' אה"ר הוא למעלה מן השכל והטעם רק הוא טבעית ועצמית בלתי תלוי' באיזה טעם כלל וכלל וכענין שתוק כך עלה במח', ועמ"ש בביאור ע"פ אם בחוקותי, והנה בחי' אה"ר הנ"ל זהו בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם כמ"ש במ"א ע"פ ויאכילך את המן והוא בחי' שם כ"ן בגימ' בהמה שלפני האצי' והוא בחי' המדות דתהו שהן בלתי מוגבלים בכלים כלל להיות שבחי' אה"ר הזאת נמשכה מאוא"ס בבחי' אהבה עצמית וטבעי' עד"מ להבדיל באלף אלפי אלפים הבדלות כאשר יאהב אדם א"ע או את בנו, ח"ש אה"ר אהבתנו כו' כי בני' נק' בנים כמ"ש בנים אתם כו' בני בכורי ישראל כו' ומה שנמשל אה"ר לבחי' בהמה היינו לפי שמדה טבעיות שנולדה בטבע התולדה הוא בחי' מדות הבהמה שלמעלה מן הטעם כמו הבהמה שמרחמת לולד בלא שכל וטעם כו', והיא חזקה מאד היינו בחי' המדות דתהו שלפני המדות דאצי' שהן אורות תקיפין וחזקי' ביותר, וז"ש באד"ר דבני עלמין ולא אתקימו עד דאתברי בפרצופא דאדם שהוא בחי' המדות דתיקון ולפני התיקון הי' אורות עליונים בבחי' בהמות וחיות כמו פני ארי' פני שד' וכמו ביו"ד מאמרות שבבהמות וחיות קדמו לבריאת האדם כו' כידוע וד"ל והנה ידוע עוד שבחי' אורות דתהו הנ"ל לא יוכלו הכלים לסבול אותם לעוצם תוקפם מטעם הנ"ל, ע"כ נשברו ונפלו הכלי' בעול' הבריא' בבחי' כ"ן דבריא' ומשם נמשך שרש המלאכי' שנק' מרכבה פני ארי' פני שור כו' וע"כ הן בבחי' בהמות וחיות להיות כי אחוי"ר של המלאכים הללו הן טבעיות בלא שכל וטעם כלל כמו עד"מ השור הגשמי שאהבתו טבעי' בלתי מוגבלת כלל והגם שבחי' מלאכים דבריאה עבודתם בדו"ר שכליים משום דאור אימא עילאה מקננא בכורטיא שהוא עול' הבריאה כו' שאין להתבוננות והשגה שלהן עיקר

אלא הוא רק סיבה בעלמא לעורר את אהבתם הטבעי' שלמעלה מן השכל (משא"כ אהוי"ר דאדם שהוא בחי' התיקון שהתפעלות השכל הוא עיקר זהו שאמר הנביא ואשמע אחרי קול רעש גדול אחרי דוקא כמ"ש במ"א) וזהו שמצינו במדרש הנ"ל שהמלאכים דמרכבה כשאומרים ג"פ קדוש וכמ"ש וקרא זא"ז ואמר קדוש כו' ג"פ קדוש הללו נמשך כל י"ב שעות הוי היום היינו בפעם הא' שאומרים בבחי' התפעלות התשוקה תוציא נפשו מחומר שלה (כי המלאכים יש להם ג"כ חומר וצורה כמ"ש בפ"י עושה מלאכיו רוחות שכלולים מנפש ורוח כו') והוא מ"ש והחיות רצוא כו' ועל"י והתכללות זאת הוא באור אלקי מקור חוצבם ומתעכב ד' שעות בבחי' רו"ש וחזרת נפשו אליו ומתלבש בחומר שלו ואומר פ"ב קדוש ומתעכב ד' שעות בבחי' רו"ש וחזרת נפשו אליו לאמר פעם ג' קדוש כו', ונמצא כל י"ב שעות הוי היום הוא בבחי' אהבה טבעיות ולא הפסק כלל רק הוא תמיד בבחי' רו"ש כו', והיינו מטעם הנ"ל לפי ששרשם הוא מבחי' אורות דתהו שהוא בחי' אה"ר טבעיות שלפני האצי' שלמעלה מן החכ' כנ"ל וכאשר נשברו הכלים ונפלו למטה בכריאה נתהווה אהוי"ר טבעיות של המלאכים הנקראים פני ארי' פני שור כו', שהוא ג"כ אהבה בלי התבוננות רק החילוק ביניהם שאה"ר שלפני האצי' נק' אה"ר שלמעלה מן הדעת ואהבה טבעיות של המלאכים נק' אהבה שלמטה מן הדעת כמדות הבהמה כנ"ל, אבל שרשם א' רק באה"ר שלפני האצי' נק' בחי' בהמה רבה שלפני האצי' ח"ש דוד ואני בהמות הייתי עמך ב' בהמות בחי' בהמה רבה הג"ל ובחי' בהמה בגימ' ב"ן שבכריאה כמאמר אלף טורין דמגדלאן בכל יומא ובהמה רבא שתית לון בגמיעא חדא כו' וד"ל. ומעתה יובן ענין ירידת הנשמה בגוף צורך עלי' דוקא כנ"ל, דהנה ידוע דשרש נה"ב החומרי' נמשכה מבחי' המרכבה העליונה דפני שור כו', וביאור ענין זה הנה יובן ע"ד שאמרנו בנפש האדם שג' שותפין יש בו אב ואם משפיע חומר הגוף והקב"ה נותן בו נפש שנק' נפש אדם והוא מבחי' ע"ס דז"א דבי"ע כו', כך בנפשות הבהמות יש ג' שותפין אב ואם משפיעים חומר גופם והנפש שלהם נמשך מבחי' מלאכים עליונים הנק' פני ארי' פני שור שבמרכבה, ואמנם לכאורה דבר זה כפלא יחשב איך יוכל להיות שרש ומקור להמשכה גשמי' כזאת הנק' נפש בהמה גשמי' מכח עליון רוחני' שנק' פני שור, אך הענין יובן ע"ד הנ"ל שיש מזל בנפש האדם כך אין לך עשב שאין לו מזל וכן יש מזל לבהמות חיות והמזל מקבל למעלה ממנו דרך עילה ועלול עד שרש הראשון שנק' פני שור שבמרכבה כו', אך בחי' שרש נה"ב שבאדם נמשך מבחי' פני אדם שבפני שור וכמ"ש מזה בד"ה זאת חנוכת המזבח כו', והנה מבואר לעיל דשרש בחי' פני שור הוא מבחי' הכלים דתהו שנשברו ונפלו למטה בכריאה שהוא בחי' אהבה טבעיות שלמטה מן הדעת ושרשה בבחי' אה"ר שלפני האצי' שלמעלה מן הדעת כו', ולפ"ז הרי בהכרח שהתפעלות אהוי"ר דנה"ב הוא ג"כ טבעיות כמו מדות הבהמה שלמטה מן הדעת כנ"ל מאחר ששרשה הראשון הוא בבחי' פני שור וא"כ שורש שרשה היותר ראשון הוא בבחי' אה"ר שלפני האצי' שהוא בבחי' א"ס בלתי מוגבלת כנ"ל, וזהו הטעם שירדה הנשמה האלקית בהתלבשות בנה"ב כדי שעל ידה תתעלה במדות אה"ר שלפני האצי' כי מצד מדרגות הנפש האלקית להיות שרשה מבחי' התיקון שהוא בחי' אור אבא

וכמ"ש למעלה באריכות בפי' יעקב חבל נחלתו כמו החבל שמתגעגע קצהו העליון ע"י נענוע קצה התחתון כך אין לנה"א שבעולם העשי' התעוררות אהבה רק כפי שרש שרשה הראשון שבבחי' חכמה דאצי' שהוא קצה העליון ולא למעלה מן החכמה. משא"כ בחי' התפעלות אהבה טבעיות שבנה"ב הרי מגעת באה"ר שלפני החכ' דאצי' ג"כ כדמיון החבל הנ"ל דהיינו כאשר למטה התעורר הנפש החיונית הגשמי' לאהוב את ה' כמו אהבה טבעיות שלמטה מן הדעת כמ"ש ואני בהמות כו' אזי עי"ז תתעורר ג"כ שרש שרשה עד רום המעלות דהיינו גם בחי' אה"ר דשם ב"ן שלפני חכ' דאצי' שהוא קצה העליון שלה רק שנפל משם בדרך שבירה כנ"ל, וא"כ הרי ע"י אהבה זו שבנה"ב גם הנפש האלקי' תגיע למדריגת אה"ר שלפני האצי' עד שגם בחי' שרש הראשון של הנשמה בבחי' האצי' שהוא שם מ"ה דחכמה יתעלה גם הוא למעלה מן החכ', וזהו ענין הירידה שהיא לצורך עלי' מטעם דשרש הנפש האלקי' הוא מבחי' התיקון דחכמה ושרש נפש הבהמית מבחי' התהו שלפני התיקון כנ"ל באריכות. (ומזה יובן ענין ספיה"ע ממחרת הפסח כי ביצי"מ ביום א' דפסח הי' עליות נה"א ואח"כ ספירת עומר שעורים מאכל בהמה לברר מדות דנה"ב ועי"ז תתעלה הנה"א בחג השבועות למעלה מעלה בבחי' כתר שלמעלה מהחכמה כו' ואזי הוא יום מ"ת. ונמצא כי קנין דישראל הוא בפסח וספיה"ע ואזי נמשך אח"כ בשבועות קנין דתורה כו'.

קיצור. שכדי להבין ענין אברהם קנין א', יש לבאר ענין ירידת הנשמה בגוף איך הוא צורך עלי', דלכאורה כשהוא בגוף אין ערוך כלל אהוי"ר שלה לערך אהוי"ר שלמעלה אלא כי יעקב חבל נחלתו וכמו חבל שראשו א' גבוה כו', לכן ע"י אהוי"ר שמתעורר בנשמה למטה בגוף דוקא מתעורר שרש החבל מזליהו ומקיף, ועוד כי נשגב בחי' אהבה אה"ע ואה"ר הוא בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם ולהגיע לבחי' זו שזהו ע"י אדם ובהמה היינו מה שנה"א מבררת נה"ב, ועד"ז ענין יצי"מ בפסח וספיה"ע עי"ז יתעלו בשבועות לבחי' כתר וזהו ענין כתר תורה) וע' מענין ירידה צ"ע בד"ה מהלכ' בין העומדי' ובד"ה ועתה יגדל נא ובד"ה מי מנה ובד"ה וישב.

ג) **ואחר** כל זה יובן שרש בחי' הקנין דאברהם הנ"ל. דהנה ענין הקנין הגשמי למטה היינו שהדבר נקנה ללוקח ויצא מרשות המוכר לרשות הלוקח ונק' הלוקח קונה שקונה את החפץ ההוא לרשותו, וכך הוא עליות הנשמה אחר ירידתה בגוף ונה"ב שהיא מתעלה להכלל באא"ס לאשתאבא בגופא דמלכא וע"ד שנת' בד"ה זו"ש שהעלי' הוא שתהיינה מיוחדות באא"ס ב"ה ע"ד איהו וחיוהי חד וכמ"ש והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלקיך ממש, ועמ"ש במ"א ע"פ והשביע בצחצחו' נפשך ובוהר תולדות קמ"א פי' צחצחו' הוא אספקלריא דנהרא שהיא מבחי' ח"ע וע' פרד"ס בערך צחצחו' פי' בינה ובשער הצחצחו' פי' שהם למעלה מהכתר וכ"כ במא"א צ' י"ד צחצחות הם י"ס דעתיק ומ"ש בעה"כ צחצחו' הוא בבינה זהו ע"ד התגלות עתיק הוא בבינה, ולכן העלי' הגדולה הזאת נק' קנין שבא לרשות גבוה ביותר כו' ועל"ק, והנה ידוע שעיקר הקנין הוא שמוכר מקנה החפץ ללוקח בעבור הכסף שהלוקח נותן למוכר כמו שאמרנו דבר תורה מעות קונות כו' ואין קיחה אלא

בכסף כידוע, וע"י הכסף שהלוקח נותן למוכר נקנה החפץ ללוקח, ומ"מ צ"ל ג"כ משיכה וגם איכא מ"ד משיכה מפורשת מן התורה שנאמר או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד דהיינו ע"י משיכה כדאיתא בגמ' פ"ק דקדושין דכ"ו ע"א והמשיכה את החפץ ברה"ר אינו קונה עד שימשיכנו משם לרשותו או לסימטא, והדוגמא מכ"ז יובן למעלה כי הנה נודע בפע"ח בענין ברכת המצות שיש ב' מיני מ"ד הא' המשכת מ"ד שלפני העלאות מ"נ כדי שיהי' כח בתחתונים להעלות המ"נ ונק' כח המעלה מ"נ (ובלשון הזהר נק' אתעדל"ע שלפני האתעדל"ת כדי ליתן כח להיות אתעדל"ת כו') והב' בחי' המשכת מ"ד שלאחר העלאות מ"נ, וההפרש ביניהם הוא שהמשכות מ"ד לעורר העלאות מ"נ אינו אלא בחי' המשכה חיצונית בלבד, והוא הקנין שקונה בכסף כי שרש הכסף הוא מבחי' החסדים מלשון נכסוף נכספתי כו', אבל בחי' המ"ד שנמשך אחר העלאות מ"ן הוא מבחי' הפנימי', ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אלה מסעי גבי ויכתוב משה את מוצאיהם, והמשכה זו הפנימי' נק' מיין דוכרין מי החסדים כידוע דהמים שרשו מבחי' החסד ג"כ אך הוא מבחי' הפנימי' כמו שנראה ההפרש בין כסף למים שהכסף הוא בחי' דומם לעשות ממנו כלי בלבד אבל המים ראויים לשתייה להחיות את הצמא כו', וזהו ענין כסף ומשיכה כי הקנין הוא שיתעלה הדבר מרשות המוכר לרשות הלוקח וע"י נתינת הכסף דוקא ששרשו מבחי' החסד שיורד מגבוה לנמוך יש בכחו לקנות ולהעלות הדבר מרשות לרשות ולמעלה היינו בחי' העלאות מ"ן מרה"ר שנק' טורי דפרודא שנפלו בשבירה לרה"י שהוא בחי' היחוד העליון דקדושה ע"י הורדת המ"ד בחיצוני' שנק' כסף ואח"כ יוכל להיות המשיכה מרה"ר לרה"י שהוא בחי' ההעלאה, וזהו ענין אברהם קנין א' שקנה אהרן הקב"ה בכסף היינו ע"י גילוי אהבה עליונה לעורר העלאה דאברהם והוא המשיכה כמאמר זכור אב נמשך אחריו כמים כו', ובמ"א נתבאר שהכסף הוא בחי' אה"ר הבאה ונמשכה מלמעלה אחר המשיכה שהוא העלאות מ"נ להעלות נפשו למקור חוצבה בבחי' אליך ה' נפשי אשא אזי באעדל"ת רוח איתי רוח ואמשיך רוח אתעדל"ע בחי' כסף שהוא בחי' אהבה הבאה מלמעלה אהבתי אתכם אמר ה' וכנודע שיש ב' בחי' אהבה דו"ר ור"ד, הא' היא אהבה שלמטה מן השכל המתבונן כו', ולכן הוא בגבול וקצבה לפי ערך השכל, והב' הוא בחי' אה"ר כלי גבול בחי' מאד וכמ"ש מכ"ז בסידור שער בהמ"ז ע"פ הקימותי את בריתי, וא"ש יותר אברהם קנין א' שהוא התחיל במשיכה להיות נמשך אחר הקב"ה, וכ"מ ברבות פ' נח ס"פ ל' גבי כך אברהם שהי' כחו יפה התהלך לפני כו', משא"כ בנה שהי' צריך סעד מלמע' נאמ' את האלקים התהלך נח ע"ש, אלא לאחר שאברהם התחיל להמשיך ולהתהלך לפניו ית' אזי נמשך מלמעלה אה"ר בחי' כסף ואזי נגמר הקנין, וזהו ענין אברהם קנין א', אך עדיין יש להבין איך שייך בחי' משיכה מרה"ר שנק' עולם הפירוד כו' למעלה באצ"י שהוא עולם היחוד כידוע דבאצ"י איהו וחיוהי חד כו', והענין הוא כידוע בע"ח שיש ג' מדרגות עקודים נקודים ברודים בחי' עקודים היינו שהע"ס כלולים כא' בכלי א', ובחי' נקודים היינו שנחלקה האור לע"ס מחולקים כא"א בכלי שלו מיוחד, והנה כאשר האור מיוחד בכלי מיוחד ודאי שהוא נבדל מאור זולתו המאיר בכלי אחרת וכמו עד"מ אור השכל בכלי המוח ואור הראי' בכלי

העין הגה ודאי שלא יתחלפו תפקידם להאיר אור בכלי שאינו שלו וא"א שהעין יחכם והמוח יראה ויביט ונמצא יש רשויות מחולקות כאו"א בפ"ע, וזהו ענין הע"ס דאצי' אורות בכלים מיוחדים כאו"א כמו חכים בכלי החכ' שנק' מוחא וחסד בכלי החסד שנק' דרועא וכיוצא, ויש בחי' מספר עכ"פ עשר ולא תשע לפי מספר הכלים אך זהו בחי' הנקודים, אבל בחי' העקדים כל האורות כלולים כא' בכלי א' ולא נדע במספר ידוע, וזהו מאמר לפני א' מה אתה סופר פי' א' הן ע"ס אבל למעלה מאורות דאצי' שנק' א' מה אתה סופר וכמאמר אתה הוא חד ולא בחושבן י"ס כו', לפי שבחי' מל' דא"ס שלפני הצמצום בקו כו' הוא בחי' אחדות הפשוטה בתכלית והוא בחי' עצם התענוג הפשוט בלתי בחי' התחלוקת כלל וכלל וכמאמר לית שמאלא בתאי עתיקא כו' וד"ל. ולפ"ז יתכן גם בחי' משיכה מרה"ר הנ"ל גם באצי' דאע"ג דאיהו וחיוהי חד כו', מ"מ הרי הן במספר עשר ומתחלקים ברבוי כלים מכלים שונים כנ"ל ובחי' העלאה מאצי' למעלה מן האצי' בבחי' העקדים נק' ג"כ משיכה מרה"ר להיות כי אורות דאצי' הן בבחי' הריבוי ענפין מתפרדי' כאו"א בפ"ע וצריך להעלותן ולכללן בעצמות הא"ס שלפני האצי' ששם כל האורות כלולים כא' בתכלית היחוד ונק' רה"י והוא ע"י בחי' אה"ר הנ"ל שלפני האצי' שע"ז נק' קנין, (רע' כה"ג בביאור ע"פ כי כאשר השמים בת"א ובביאור ע"פ לעשות הישר וע' ביאור שובה הא' בענין ב"פ הוי' הוא האלקי', עמ"ש בפ"י זה קרבן אהרן בד"ה ואכלתם) ועמ"ש"ל שהעלי' לבחי' והשביע בצחצחות נפשיך ובאברהם ודאי י"ל לבחי' צחצחות ממש דע"ס דעתיק או ע"ס דעקודים כמ"ש במא"א כנ"ל אף שהוא ע"י הבינה דאצי' ממש נק' זה קנין ממש ע"י כסף ומשיכה כו' וכמ"ש משכני כו' הביאני המלך חדריו עד גגילה ונשמחה בך ממש, וזהו אברהם קנין א' גם מן האצילות לגבי המאציל א"ס ב"ה.

קיצור. ענין אברהם קנין א' ובקנין יש משיכה העלאת מ"ן וכסף המשכת מ"ד והיינו אהבה זוטא ואה"ר ובאברהם שהתחיל להמשיך אחריו ית' נמשך עליו אור האה"ר, וזהו ואברהם כבד מאד במקנה בכסף ובוזה שהם אה"ר ויראה עילאה כנודע שיש דו"ר ורו"ד.

ד) ומעתה י"ל שרש בחי' קנין דתורה כמ"ש תורה קנין א' דכתיב ה' קניני ראשית דרכו כו', דהנה ע"ד הנ"ל בבחי' קנין דאברהם שהוא בחי' המשכת מ"ד כדי להעלות מ"ן ואח"כ יומשך בחי' מ"ד, ונמצא יש בזה ג' מדרגות מ"ד ומ"ן ומ"ד וכ"ז בבחי' חסד עליון כנ"ל באריכות, כך יש בחי' קנין עד"ז בתורה שהוא להעלות בחי' אור החכמה דתורה למעלה בעצמות המאציל והוא ע"י המשכות מ"ד בתחלה כדי שיוכל לעלות שהוא הנק' קנין בכסף ובמשיכה כנ"ל בקנין דאברהם ואח"כ יהי' המשכת מ"ד בתורה והן ג' מדרגות ג"כ מ"ד ומ"ן ומ"ד והכל בקנין דתורה כו', ולהבין כ"ז תחלה י"ל בשרש מהות התורה מה הוא, בהיות מבואר למעלה שרש התורה הוא בחי' הגבורה כמ"ש מימינו אש דת למה, וראי' לדבר זה מה שניתנה בקולות וברקים ובאש ולפידיים כמ"ש וירא כל העם את הקולות ואת הלפידים כו', אך לכאורה יש סתירה לזה ממה שמצינו שהתורה שרשה בחסד וכמ"ש ותורת

חסד על לשונה כו' וכמ"ש בילקוט תלים סי' קי"ח ע"פ החדו לה' כי טוב כל"ח זו התורה שנתן להם לישראל שנק' חסד שנא' ותורת חסד על לשונה, וגם הלא ידוע דאורי' מחכ' נפקת והחכמה שרשה בחסד כידוע דאור אבא מקור החסדים כטבע האב שהוא רחמן וחסדן כו' כמ"ש במ"א, (ועמ"ש בפי' ושמן ימינו יקרא בסד"ה בהעלותך). אבל הענין הוא דשניהם אמת משום דאין פי' גבורה זו שבה ניתנה התורה בחי' דין וצמצום הנק' מדה"ד אלא הכוונה שהוא בחי' התחלקות והבדלה בין טמא לטהור כמ"ש להבדיל בין דם לדם ועל כן נק' התורה לשון הוראה והבדלה כמ"ש כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין כו' ע"פ התורה אשר יורוך כו', אך אי אפשר שיהיה בחי' התחלקות והבדלה זו רק על ידי בחי' גבורה ועל כן לפעמים נק' החכמה דין גם כן כמ"ש בפרד"ס וכמבואר למעלה, וביאור טעם הדברים הנה ידוע עד"מ באדם כאשר צריך לעשות איזה דבר מה ע"פ שכל וטעם הנה כל מה שהאיש חכם ביותר יותר יבחין בין טוב לרע ולדקדק ולברר הדבר (ע' בד"ה שחורה אני השני בענין שחורות כעורב דקאי על מל"ת וד"ס שהם מבחי' גבורות) ביותר דהיינו להרחיק כל רע גם דק שבדקות ולקרב כל טוב המעשה שע"פ שכל ונמצא שע"י עומק העיוני ביותר יותר יגרום עוצם הדקדוק וההבדלה להרחיק את שאינו ראוי, משא"כ כל שאינו חכם בעמקות כ"כ יותר לא יבחין כ"כ לדקדק ולהבדיל בין טוב לרע כו' ולמעלה ג"כ מטעם זה נק' החכמה בחי' דין להבדיל ולהרחיק את הטמא ולהרשיע את הרשע כו', וזהו שאמרו בזהר דבחכמה דוקא אתברירו להבדיל בין טמא לטהור כו', והוא שרש בחי' החכמה למעלה שבתו' דאצילות כמ"ש דאורייתא מח"ע נפקת שהרי יש הרבה מצות שהן לבער את הרע כמו כל שס"ה ל"ת בכלל והוא מבחי' הגבורה שבחכ' דרך כלל (ועמ"ש מענין הל"ה ומענין ד"ס בביאור ע"פ שחורה אני שד"ס נק' שחורות כעורב אבל דין זה שה"ע ובערת הרע זהו תכלית הטוב דוגמת מ"ש רז"ל כל המרחם על הרשעים גמורים סוף נעשה אכזרי על הרחמני' בילקוט בש"א רמז קכ"א ע"פ ויחמול שאלו והעם) ומה שלפעמים נק' תורת חסד היינו מפני שיש כמה מצות בתורה שהן רק בחי' המשכות חסד עליון כמו מצות צדקה ומצות תרומות ומעשרות וכה"ג וגם במצות תפילין וסוכה וכה"ג הוא בחי' המשכות חסד עליון שהרי במצות תפילין נמשך המשכת אור א"ס בחב"ד כו' ובסוכה נמשך בחי' מקיפים דבינה וכה"ג בשאר מ"ע כולן בחי' המשכות גילוי אוא"ס מלמעלה למטה כידוע, ע"כ נק' תורת חסד דוקא וגם מצות הקרבנות שהן בחי' ההעלאות ממטה למעלה בחי' גבורה הרי גם בחי' חסד עליון נמשך מרצה"ע על המקריב לכפר עליו כמ"ש ונרצה לו כו' וה"ע ימין מקרבת בד"ה לבבתיני, וגם זריקת הדם והקטרת האימורים אעפ"י שהוא ביעור לחלק הסט"א מ"מ עי"ז נעשה ריח ניחוח להוי' להמשיך אור חסד עליון כמו בקרבן נח דכתיב וירח ה' את ריח הניחוח כו' ויאמר ה' אל לבו לא אוסיף כו', ונמצא יש בקרבנות עצמן העלאות והמשכות שהן גבורות וחסדים וכך גם בכל מ"ע כו', ואע"פ ששרשן מבחי' ה"ח דע"י מ"מ כלולים גם מבחי' הגבורה שהרי יש כמה דקדוקים בדיני המצות כך וכך יוכשר ולא כך וכך כמבואר למעלה בשרש התורה שהיא כלולה מחו"ג, וז"ש מימינו אש כו' והוא בחי' הבדלה שע"י

החכמה דוקא וע"כ נק' בחי' דין לפעמים כנ"ל, אבל למעלה מבחי' החכמה כמו באור הכתר שנק' רצה"ע הוא רק בחי' רחמי' פשוטי' בלי בחי' דין וצמצום כלל וכלל משום שאורו גדול מן החכ' והיינו מפני שהוא אור פשוט בלתי יבא לבחי' צמצום והתחלקות והבדלה בין טוב לרע משום שאין הדבר תופס מקום כלל וכנראה בחוש ע"י החכ' דוקא יעיין וידקדק בדבר, אבל כשהוא בבחי' הרצה"פ שלמעלה מן הטעם יקרב לרעים כמו לטובים בהשוואה א' בלתי יבדיל ביניהם כלל מצד רוממות וריבוי האור כי רב הוא לא יצמצם א"ע לדקדק בדבר מפני שאינו תופס מקום כו' (וע"כ אמר דלית שמאלא בהאי עתיקא להיות למעלה מבחי' התחלקות) ולמעלה הוא הנק' א"א דאצילות שלמעלה מבחי' החכ' (גם מבחי' ח"ס) וכמו שאמרו מאריך אפי' וזהו שאמרו דאור הכתר כלו רחמים פשוטי' ושם נאמ' כחשיכה כאורה אם צדקת מה תתן לו כו', כי אינו תופס מקום כלל וד"ל, ועמ"ש ע"פ עבדי' היינו כו' וע"פ המדר' בראשית ועדיין א"י באיזה מהן חפץ וכשהוא אומר וירא אלקי' את האור כי טוב הוי אומר שחפץ במעשה הצדיקי' כו' ובמ"א שבוה מאיר הפנימי' הכתר, משא"כ פרעה אותיות הערף כו'.

קיצור. תורה נק' תורת חסד ואעפ"כ מפי הגבו' שמענו וידבר אלקי' כי בחכמה אתברירו להבדיל בין כו' וזהו דין והוא אמיתי' החסד כל המרחם על האכזרי' כו', ולכן חכ' נק' דין לגבי הכתר שהוא רחמים פשוטים.

ה) ואחר שנת' שרש מהות התורה שהיא בחי' גבורה מח"ע נפקת להבדיל ולהורות בין טוב לרע ובכללות הן שס"ה לית ורמ"ח מ"ע כנ"ל שהן ה"ח וה"ג כנ"ל, מעתה י"ל בחי' הקנין לתורה בג' מדרגות הנ"ל מ"ד ומ"ן ומ"ד כו'. אך תחלה י"ל מה דאיתא בס' מעין החכ' מדרש רז"ל על דוד המלך שהי' מחבר תורה ש"מ בהקב"ה כנ"ל, ולהבין זה י"ל תחלה שרש ענין הכוונה במצות ת"ת, דהנה לכאורה עיקר הכוונה במצות ת"ת דאורייתא מח"ע נפקת להמשיך אוא"ס בחכ' ע"י הקריאה בדבור דוקא וכמ"ש ודברת בס' פי' דבור לשון הנהגה והמשכה כידוע וכך כתב בע"ח דעיקר מצות דת"ת להמשיך אור כו', וא"כ לפי"ז אינו מובן מה שא' במדרש הנ"ל דדוד הי' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה שהוא ענין העלאה וחיבור לחבר התחתון בעליון כידוע, אך הענין הוא דשניהם אמת שיש בתורה שני מדרגות הא' בחי' המשכה והב' בחי' העלאה, כי הנה כתיב ואשים דברי בפיך שהתורה היא בחי' דבור העליון ונק' דבר ה' וידוע שבבחי' הדבור שורה בחי' החכמה משום דאבא יסד ברתא ובחכמה שורה בחי' א"ס כי אין גילוי אוא"ס רק בחכמה משום דהחכ' נק' כח מה בחי' אין כו' וכמ"ש במ"א, וע"כ מיד שאדם מדבר דבר ה' זו הלכה נמשך אוא"ס בחכ' עילאה שבדבר ה' הוה ומפני שנמשך אור

מאריך אף : בבון באב' 47 נוסף : לרשעים ב"כ כו' ונק' ארך אפים ורב חסד (ווי"ש טוב ארך אפיים מגיבור מפני שבחי' ארך אפיים שבבחי' רצון הוא למעלה מבחי' השכל שבבחי' הדין הנק' גיבור והיינו שהוא מבחי' הגבורה יותר לסכול גם את הרשע שאין ביכולת בגבורה שבחכ' לסכול והיינו להיותו טוב יותר בריבוי אור החסד והטוב להיותו ברוממות יותר כנ"ל.

א"ס בחכמה שבהלכה זו לכך נק' הלכה כמ"ש הליכות אלי כו' הליכות עולם לו דהיינו גילוי והילוך אה"ס מלמעלמ"ט כו', והנה ע"י בחי' המשכת אור בחכ' שבתו' נבנה בנין החכ' שבתו' להקרות בשם תורה להבדיל כו' כנ"ל, ח"ש ותורה שם בישראל וכידוע שזהו פי' עוסק בתורה לשמה לשם התורה ועמ"ש מזה בד"ה יונתי בהגוי הסלע בפי' קומי לך כדי להיות רעייתי פרנסתי בעסק התורה כו' ולזה כיוון בע"ח דעיקר הכוונה במצות ת"ת הוא להמשיך אור בתורה בשביל התורה עצמה, וראי' ברורה לדבר זה הוא הפסוק דארור האיש אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם ויש כאן תמיה גדולה למה אמר אשר לא יקים דמשמע דצריכה קימה וחיזוק לדבר ה' והל"ל אשר לא יקיים או יעשה כו', אך הענין הוא דמשום דקימה זה הוא כמו הקמת בנין וכמו שאו' הקימותי את דבר ה' שהפשוט הוא על כל דבר שיצא מפי המצווה ועדיין לא בא לידי מעשה שע"י המעשה הקים את הדבר ההוא ובלתי המעשה יכול להיות ביטול לדבר ההוא, וכך למעלה בדבר ה' שבתורה כשנמשך בדבור שאז שורה אור א"ס בחכ' כנ"ל או הקים לדבר ה' ומכ"ש כשבא לידי מעשה, ח"ש אשר לא הקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם, וזהו פי' הפשוט ומובן מזה ג"כ ע"ד הנ"ל בפי' עוסק בתורה לשמה לשם התורה כנ"ל דעיקר בנין והקימותי דברי התו' הוא ע"י בחי' המשכת אוא"ס בחכ' שבתו' כנ"ל וד"ל, ומ"ש ב' עינינים אשר לא יקים לעשות כו', הענין הוא כי בין דבור למעשה יש הפרש גדול דבדבור אע"פ שמאיר ושורה אוא"ס בחכ' שבדבור אבל אין כל אור של כל מצוה שבתורה מלוכב בכלי שהוא בחי' עשי' שהן רמ"ח פקודין שנק' רמ"ח אברין דמלכא שע"ז אמרו לעשות אותם כאלו עשאוני ברמ"ח אברים כו' (והו' ההפרש בין תו' למצו' כידוע ועוד משום דעיקר התורה אמרו בזהר פ' קרח שהוא לאכללא שמאלא בימינא וימינא בשמאלא כו', והוא בחי' התכללות חו"ג כנ"ל בשרש התורה ואין בחי' התכללות זאת רק כשבא לידי מעשה כשנק' רמ"ח אברים דמלכא כמו שאמרו כאלו עשאוני כמו ע"י הצדקה והחסד נעשה דרועא ימינא וכיוצא לפי שבחי' ההתכללות האורות אינן אלא כשהם בכלים רבים וע"י הכלים מתכללים זע"ז כמו עד"מ אברי האדם אע"פ שאור וחיות כ"א מיוחד באבר כ"א לפי מזגו ותכונתו מ"מ יש התכללות מעורבת מן אבר זה לזולתו עד שיש חיבור והתכללות גם לראש עם הרגל כידוע שיכולים לרפאות חולי אבר זה ע"י הקזת דם באבר א' וכיוצא וכמ"ש במ"א, ולזה רמזו רז"ל באמרם כאלו עשאוני ברמ"ח אברים שהן רמ"ח פקודין לפי שאז דוקא שורה אוא"ס שלימותא דכולא בחכ' להיות בה כח רעזו לאכללא שמאלא בימינא ואז נבנה והוקם דברי התורה, ח"ש אשר לא יקים לעשות אותם דוקא כנ"ל לפי שע"י התכללות דרמ"ח פקודין או נק' תורה לאכללא שמאלא בימינא ולא כאשר עדיין אין האור בכלי ח"ש כי נר מצוה ותורה אור כידוע, ועמ"ש סד"ה כי תשמע בקול בפי' הפסוק כ"א בזאת יתהלל כי אני ה' עושה משפט וצדקה כו' ע"ש.

ומעתה יובן ענין המדרש הנ"ל דדוד הי' מחבר תוש"מ בהקב"ה שהוא בחי' ההעלאה כי כל הנ"ל בתורה להמשיך אור לשם התורה הוא בחי' המשכת מ"ד שאחר ההעלאה ותחלה צריך להיות ההעלאה כי רוח אייתי רוח

אור דרושים לשבועות התורה קצנ

ואמשיך רוח וענין ההעלאה הוא לקשר מחשבתו ודבורו בדבר ה' זו הלכה כידוע, ולמעלה היינו בחי' העלאת אור דתורה דמח"ע להעלותה למעלה מבחי' דאצי' (הג"ה, והעלאה זו היא ג"כ ע"י התפלה ע"ד והחיות נושאות כר שמגביהות בחי' כמראה אדם שעל דמות הכסא ובחי' אדם זהו התורה והן מרוממות ומעלות התורה והחכ' לגבי א"ס שלמעלה מבחי' אדם כנו' בד"ה זכור ושמור בדבור א' נאמרו ועי"ן נמשך המשכה יותר עליונה בהתורה, ואפ"ל שזהו הקנין דכבר נת' כי התורה מבחי' נפקת ובחי' א"א הוא למעלה מהחכמה אשר לכן החכ' נק' דין לגבי א"א שהוא רחמים פשוטי' ולית שמאלא בהאי ע"ק וכמ"ש במ"א ע"פ מארז"ל ספ"ג דפסחי' ע"פ ביום ההוא יהי' כו' שכולו הטוב והמטיב, אלא שגילוי זה א"א להיות רק אחר שיהי' מתחלה בחכ' אתברירו ע"י התורה כמ"ש פן ישלח ידו ולקח גם מעה"ח ואכל וחי לעולם ע"ד כולו הטוב והמטיב וזה אינו ראוי כיון שאכל מעה"ד טו"ר ונתערב ברע ויהי' קיום להרע ע"כ צ"ל תחלה הברור ע"י החכ' ואו יהי' גילוי בחי' ע"ק, והקנין הוא שיומשך בחי' א"א בהחכמה ולכן התורה היא בבחי' הגבורה כי המשכה זו מא"א בחכ' הוא ע"י גבורה שבגבורה דע"י מלוש במור"ס וגם ההמשכה ממור"ס בחכ' דאצי' ע"י שערות וצמצומים, והוה ענין ונוצר חסד לאלפים וכמ"ש לקמן, וזהו המשכה עליונה הרבה מבחי' מאריך אף שזהו רק חיצוני' א"א כו' כנודע מענין עבדים היינו לפרעה כו' אבל בתורה מאיר פנימי' הכתר, וזהו יאר ה' פניו והמשכת פנימי' הכתר בחכ' זהו ענין הקנין הנמשך ע"י העלאה בתחלה כו', ובמ"א נת' עוד בזה כי ביום חתונתו זהו מ"ת ויש בזה אירוסין ונשואין האירוסין בחי' נובלות חכ' שלמעלה תורה שנמשך רק מבחי' שערות והנשואין גילוי עצמות ח"ס וזהו הנק' קנין כי התורה מצד עצמה נק' תורת הבריאה כמ"ש בלק"ת ר"פ בראשית שלכן התחלת התורה בבית בראשית ברא כי אלף רומז לאצי' והב' הוא בריאה שהוא עולם השני כו' עכ"ל, והנה באמת התורה היא מבחי' שהיא אצילות, אלא הענין כי נא' והחכמה מאין תמצא יש מאין א"כ החכ' נק' בריאה לגבי בחי' אור הכתר הנק' אין כמ"ש באריכות בד"ה את שבתותי תשמרו בפני' בורא קדושים ישתבח שמך, והיינו שנמשך רק מבחי' שערות ומבחי' נובלות כו' חזו ענין בריאה שבאצי', אך הקנין הוא בחי' המשכת האצי' הוא בחי' אין וכתר שיומשך בהחכמה והמשכה זו נמשך בתורה שבכתב ומתושב"כ לתושבע"פ הנק' חתן וכלה, וזהו ג"כ ענין קנין שהקנין הוא יחוד העליות כו', ואפ"ל עוד דהנה ארז"ל הדבק במדותיו וא"כ צריך האדם ג"כ לקנות קנינים הנ"ל וקנין התורה היא ראשית הקנינים והוא ע"ד שארז"ל בגמ' דקדושין דל"ב ב' ואין זקן אלא מי שקנה חכמה שנאמר ה' קנני כו' דדורש זקן זה שקנה חכמה ע"ש בפרש"י, וא"כ הקנין שנאמר בתורה הוא המשכה מבחי' י"ג ת"ד דמור"ס שיומשך בז"א דאצי' זהו כמ"ש כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן כו' וכמ"ש מזה סד"ה בהעלותך את הנרות וזהו ה' קנני כו' הוי' היינו ז"א ובים נדמה להם כבחור אכן במ"ת נדמה להם כזקן היינו שקנה חכ' שבמ"ת נמשך לז"א ממור"ס דא"א כמ"ש בפע"ח שער חג השבועות, חזו ה' קנני כי מה שהחכ' מאין תמצא נק' בריאה יש מאין שנמשך רק מהארה מבחי' אין לבד אבל קנה חכ' קנה בינה ב"פ קנה גימט' יש וכמ"ש בפסוק שלפניו להנחיל אהבי

יש כו' לכן ע"י שהאדם קונה התורה בנפשו להיות חקוקה במחזו חכרונו נק' שקנה חכ' ועו"ל בענין ה' קנני עפמ"ש ברבות בראשית שהתורה היא ככלי אומנתו של הקב"ה כו' ה' קנני כו' ומבואר בזה"ב תרומה קס"א א' קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא כו' וע"י שישראל עוסקים בתורה ממשכים שיהי' בחי' אסתכל באורייתא כו', מזה יובן ג"כ ענין ישראל קנין א' ומבואר במ"א באריכות, וברבות מצודע ר"פ י"ט ה' קנני כו' ב' אלפים שנה כו' וכמ"ש מזה לעיל אות א' בהג"ה, וכ"ה בשהש"ר ע"פ ראשו כתם פו דק"ט ע"ב שהוא כ"ז סע"ד, וע' מענין קנני ראשית בזה"א בראשית דכ"ד סע"ב ובפ' בשלח דנ"ד ע"א ושם מענין לקנות שאר עמו כו' דעבדי גרמיהו שיריים ועמ"ש מזה ע"פ לשארית נחלתו למי שמשים עצמו כשיריים) והנה ע"ד הנ"ל בקנין דאברהם שצריך להיות ג' מדרגות מ"ד ומ"ן ומ"ד כו', כך גם בקנין דתורה כמ"ש ה' קנני ראשית דרכו צ"ל הקנין בכסף שהוא המשכת מ"ד שיוכל להיות העלאת מ"ן דחכ' שבתו' ואח"כ נמשך בבחי' משיכה מרה"ר לרה"י שהוא העלאת החכ' מעולם האצי' שנק' דה"ר לגבי ע"ס הגנוזות במאצילם שלמעלה מבחי' התחלקות במספר וכמאמר לית שמאלא בהאי עתיקא כו' כנ"ל, וזהו הכסף והמשיכה שנק' מ"ד שמעורר מ"ן ואח"כ נמשך אוא"ס בחכ' שבתורה בבחי' מ"ד לעשות את התורה בבנין גמור וכנ"ל בקנין דאברהם, וזהו שאמר דודר הי' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה דהיינו שהעלאה בהעלאת מ"ן לכל דברי התורה שלמעלה שנק' תורה דאצי' למעלה מן האצי' לחבר אותה בהקב"ה שהוא עצמות המאציל, וזהו שהקים עול שהקים עולה של תורה שע"י העול בעסק התורה עד"מ אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד עי"ז העול והאתכפי' מעורר למעלה מן החכ' כמ"ש ע"פ אריתי מורי כו', כי מאה ואחד גימט' מאין והחכ' מאין תמצא ועמ"ש מזה בהקיצור ע"פ אחרי תלכו סי' ו'.

קיצור. ענין קנין דתורה היינו התורה היא חכ"ע שנק' ג"כ דין וצמצום כי התבדלה זהו בחי' גבורה, משא"כ בחי' כתר ורב חסד הוא למעלה מצמצום כנו' בד"ה בשלח אלא שאעפ"כ צ"ל צמצום החכ' ע"ד הנו' במד"ר בראשית ספ"ב דאל"כ יהיו חוטאי' סגיאי' ע"ש, אבל אחד הברירור ע"פ החכ' צריך להעלות ולחבר החכ' אל בחי' הכתר כדי שיומשך בהחכ' מבחי' שלמעלה מהצמצום בחי' ורב חסד שהוא בחי' עליונה שלמעלה מהצמצום, לעושי רצונו עאכור"כ ולא תהא כהנת כפונדקי' וזהו שדוד הי' מחבר תורה שלמעלה עם עצמותו ית' ונק' יקום דברי התורה עוסק בתורה לשמה שיהי' פנימי' א"א מתלבש בהחכ' החכ' מאין תמצא בריאה יש מאין והקנין המשכת האצילות, גם ע"ד זקן שקנה חכ' כך ז"א נדמה במ"ת כזקן שקנה י"ג ת"ד דא"א יג"מ התורה נדרשת גם ב"פ קנה להנחיל אוהבי יש, גם קנני ב' אלפים חו"ב שקדמה התורה לעולם ז"א גם קנני כלי אומנתו של כו' ובקנין זה יש העלאה והמשכה, ועמ"ש בהביאורי' ע"פ שחורה אני השני שם מבואר ממעלת הגבורה שו"ע קיום מל"ת שהן למעלה ממ"ע שהן מבחי' חסדים כו'.

ח ומעתה י"ל שרש קנין שמים וארץ מהו. אך יש להקדים תחלה ענין א' הנו' בע"ה בכמה דוכתי שיש ב' מיני זווגים באר"א, הא' זיווג

חיצוני לצורך חיות העולמות בלבד והוא זיווג תדירי דלא פסיק לעלמין וכמ"ש בזהר בכמה דוכתי שנק' תרין ריעין דל"מ לעלמין כחדא שריין וכחדא נפקין כו', וביאור הדברים ידוע שהוא בחי' יחוד חו"ב דאצ"י וידוע שהשפע נמשך מחכ' לבינה בתמידות מאין ליש כי החכ' נק' אין וכמ"ש והחכ' מאין כו', והוא עד"מ נקודת השכל שלמעלה מן ההשגה עדיין כידוע ונמשך נקודת השכל מיד לידי גילוי בהשגה שנק' בינה שהוא בחי' יש כידוע ונק' יחוד זה יחוד חו"ב תדירי לפי שתמיד נמשך מאין ליש לצורך קיום העולמות והמשכה זו נמשך ג"כ מחו"ב ע"י המדות והדבור כמ"ש כי ששת ימים עשה ה' כו', אך זהו רק המשכה מחיצוני' חו"ב בשביל חיות העולמות בלבד כנ"ל וע"כ נק' תרין ריעין דל"מ לעלמין כו', וזיווג הב' הוא זיווג או"א בבחי' הפנימי' שלא לצורך חיות העולמות כלל אלא להיות המשכת נשמות חדשות היינו תוס' גילוי אורות חדשים ויחוד זה נעשה ע"י נש"י דוקא כשעושין תומ"צ למטה עי"ז מזדווגין או"א למעלה בבחי' הפנימי' וזיווג זה אינו תדירי רק לפרקים כמו בשבתות ויו"ט או ע"י מצות מיוחדות שעושין וכה"ג ובחי' המשכת אור שנמשך ביחוד פנימי הוה הוא נק' תוס' אור חדש ומיחין חדשים שלמעלה מהשפעת חיות לעולמות, וביאור הדברים ידוע שהוא עד"מ יחוד זיווג הגשמי שנמשך ממוח האב שיש בה כח להוליד בדומה לו שהוא למעלה מהשפעת השכל בדבור (והיינו ג"כ בחי' זיווג גופני דזו"ג ע"י שנמשך להם מוחין דאבא להוליד נשמות חדשות כו' שהוא מבחי' טפת אבא שדומה לטפה שבמח החכ' כו' וכמ"ש במ"א בפ"י כי אתה אבינו כו', והנה בין בבחי' זיווג פנימי דאו"א בין בבחי' זיווג חיצוני הנ"ל צ"ל ג' מדרגות הנ"ל מ"ד ומ"ג ומ"ד ע"ד הנ"ל דהיינו בבחי' זיווג הפנימי דאו"א הרי צ"ל בחי' העלאת מ"ן דאימא ואח"כ יומשך בחי' מ"ד דאבא כענין ג' שותפין למטה אב ואם כו' ואז אא"ס נמשך ביחוד מ"ג ומ"ד ומ"ג באו"א כידוע בכוונת ה' אלקינו דק"ש שהוא בחי' יחוד או"א וכל יחוד שורה בו או"א כמ"ש ויקרא שמם אדם זכר ונקב' מ"ה וב"ן ויברך אותם כו' וכמ"ש במ"א בענין יחוד ברכה קדושה כו', אך כדי שיוכל להיות העלאת מ"ן דאימא * וכך הוא בבחי' זיווג חיצוני הנ"ל לצורך העולמות, הנה צ"ל בחי' המשכת מ"ד דאבא לעורר העלאת מ"ן מלמטלמ"ע בנינה אם הבנים דהיינו מבחי' המדות דז"א ואח"כ העלאת מ"ג נמשך בחי' מ"ד דאבא בבחי' הפנימי' הכל רק לצורך שפע העולמות בלבד שנק' יחוד חיצוני, ועמ"ש בת"א פ' יתרו בביאור ע"פ זכור ושמור שהעלאות מ"ג להמשיך יחוד חיצוני להחיות העולמות זהו עבודת המלאכים שתמיד מרעישים ובטלים לאוא"ט ב"ה וממשיכים המשכה להחיות העולמות והעלאות מ"ג דנש"י הוא להמשיך יחוד הפנימי לחדש הנשמות כו' ע"ש. והנה המשכה זו דחיצוני' להוות מאין ליש זהו הנק' קנין דשמו"א, וע"ז ארז"ל שמים וארץ קנין א', ויובן עד"מ ממה שאנו רואים למטה בשמים יארץ הגשמי' שהן בחי' משפיע ומקבל בגשמיות

מ"ן דאימא : בבוך הנ"ל נוסף : צריך שיומשך בחי' מ"ד דאבא בחיצוני' לעורר העלאות מ"ג דאימא (והוא כמ"ש אלקנה שהוא אל דחכמה שנק' קנה חכמה לחנה שהיא גימט' ס"ג דבינה הלא אנכי טוב לך מ"ז כו' כי הוא רוח המעלה מ"ג יותר מן הבנים כו' וכמ"ש במ"א).

כידוע דאין לך עשב למטה שאין לו מזל המאיר מן השמים על הארץ ומכהו ואומר לו גדל כו', ולכאורה אינו מובן ענין הכאה זו למה אם יש בכח המזל הזה הרוחני לגדל הל"ל אין לך עשב שאין לו מזל המגדילו כו', אך הענין הוא דבאמת עיקר גידול כל עשב וכל צמח תבואות הוא נמשך מבחי' כח הצומח הרוחני שבארץ שבו מלובש מאמר האלקי תרשא הארץ דשא כו' מוי"ב ע"כ תמיד בכח המאמר האלקי הזה הוא מצמיח עד אין שיעור והפסק רק שאין כח בארץ להוציא צמחה מפני שכח הצומח שבה צריך התעוררות מן המשפיע העליון אשר בשמים ממעל והן המזלות הקבועים בשמים הגה לזה אמר שאין לך עשב למטה בארץ שאין לו מזל המכה ואומר לו גדל ופי' הכאה זו היינו שמעורר בהכאה זו לכח הצומח המלובש בעשי' זה שיצמיח את העשב והוא מ"ש ואומר לו גדל כו', וזהו דמיון להביא בחי' המשכת מ"ד לעורר העלאת מ"ב כי הצמיחה מכח הצומח מלמטה למעלה דומה להעלאת מ"ג שעולה מן המקבל וצ"ל המשכת מ"ד מן המזל לעורר העלאת זאת כו' (וכך הוא בזווג גשמי שמעורר הזכר לנקבה לחממה שתוכל להוריע תחלה כו' וכמ"ש במ"א בפ' כתיש כתישין כו'), וכמו"כ ענין המשכת גשמי' בארץ ג"כ להוציא כח הצומח שבארץ מן ההעלם לגילוי כמ"ש בגשמי' והרוה את הארץ והולידה והצמיחה כו' וכמ"ש במ"א וההפרש בין בחי' מ"ד הראשון לבחי' מ"ד השני הוא שזה בא בבחי' החיצוני' וזה בא בבחי' הפנימי' כו', וככה יובן בכל בחי' משפיע ומקבל הרוחני' למעל' כמו המזלות שמקבלים משמרי האופנים והאופנים והמלאכים מקבלי' דין מן דין בדרך עו"ע כידוע דהיינו שהמלאך מקבל השפעתו מעליון הימנו בהכרח שיעלה מין לעליון הימנו תחלה כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כדרך כל משפיע ומקבל. אך כדי שיוכל לתחתון להעלות מ"ג בהכרח שיומשך תחלה כח ועוז מעליון לתחתון שיוכל להעלות מ"ג והיינו ג"כ ג' מדרגות הנ"ל מ"ד ומ"ב ומ"ד כו', וכך הוא בכל המשכת והשפעת עילה לעלול עד רום המעלות.

ומעתה הגה יובן ענין שרש קנין דשמו"א הנ"ל, דהנה מבואר למעלה שבחי' ג' מדרגות הנ"ל מ"ד ומ"ב ומ"ד היינו ג"כ בחי' קנין כמו קנין הגשמי שהקונה גותן הכסף והוא בחי' המשכת מ"ד כדי שיוכל להיות העלאת הדבר לרשות הקונה ע"י משיכה כו' כנ"ל. וכך הוא למעלה מעלה עד רום המעלות ובכל העלאת העלול לגבי העילה ובכללות נק' קנין שמים וארץ הן בחי' משפיע ומקבל למטה וכך הוא עד רום המעלות דהיינו עד שרשם ומקורם הראשוני' לכל השתלשלות העולמות שהן בחי' אר"א דאצי' בבחי' יחוד וזיווג החיצוני' לצורך שפע העולמות שיקבל מזו"ב שנק' שמים וארץ (ועמ"ש מענין קונה שמו"א בתו"א פ' תרומה בד"ה מי יתנך כאח לי גבי אמצאך בחוץ. והנה ג"ע העליון ותחתון נק' ג"כ שמים וארץ ובחי' כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא זהו ענין קנין שמים וארץ) נמצא לפי הנ"ל סדר הקנינים תורה קנין א' זהו ענין שהתורה קדמה שני אלפים שנה לעולם אשר בחי' אלפים אלו הוא אאלפך חכ' אאלפך בינה, והוא ענין יחוד פנימי דחו"ב ששרשו נמשך מלמעלה מעלה זהו ונוצר חסד לאלפים שהוא בחי' חסד שלמעלה מסדר השתלשלות ונוצר אותיות צנור ואותיות רצון שנמשך הרצון העליון בבחי'

צנור להתלבש בשני אלפים הנ"ל שהיא התורה ועמ"ש מענין ונוצר חסד בת"א פ' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם, ומ"ש מענין צנור ורצון בד"ה בשלח פרעה ומענין לאלפים בפ' מקץ גבי ענין שמונה נסיכי אדם אח"כ שמים וארץ קנין א' הוא יחוד חיצוני חו"ב להיות התהוות מאין ליש שזה נק' חיצוני לגבי בחי' ונוצר חסד לאלפים כו', ועמ"ש בפ' בשלח בד"ה וירא ישראל אח"כ קנין דאברהם וקנין דישאל והוא בוז"א דאצי' אברהם קו הימין וישאל קו האמצעי ולפי המכילתא והגמרא נחשב זה קנין א' כיון דהכל בוז"א, וענין קנין זה כי ישראל ביטולם בנים אתם ברא כרעא דאבוה כו' עי"ז ממשיכים ג"כ מלמעלה בחי' ישראל לי ראש ע"ד המבואר במ"א בפ"י מארז"ל בשעה שישאל עונין איש"ר מברך הקב"ה מנענע בראשו כו', והנה התורה נק' ראשו כתם פו ראשית דרכו וישאל ממשיכים מבחי' שמו הגדול שיומשך ויתלבש בהתורה כו', ועמ"ש בד"ה שה"ש ומ"ש בת"א פ' יתרו בד"ה האבות הן הן המרכבה בענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא למעלה מאו"א הינו למעלה גם מבחי' ונוצר חסד כו' גם כענין ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה גם כמ"ש בד"ה כה תברכו גבי וישם לך שלום בענין והם מדקדקין ע"ע עד כזית כו', אך עוד זאת עיקר קנין דישאל כי ע"י קנין דתורה נמשך האור בבחי' חו"ב שהן ב' אלפים הנ"ל וישאל ממשיכי' האור בהמדות שהן בחי' עולם ו"ק משא"כ בחי' ב' אלפים הנ"ל הן עדיין קדמו לעולם כו' ועיקר הכוונה להיות דירה בתחתונים בבחי' עולם ו"ק ואח"כ קנין דבהמ"ק זהו שנמשך בבחי' מל' מקור דבי"ע וכמ"ש וחסד ה' מעולם ועד עולם ועל ב' קנינים אלו דישאל ובהמ"ק נא' ביום ההוא יהיה שבחי' ו"ה יהי' כמו י"ה כו' להיות הגילוי למטה ממש כמו למעלה.

ז) והנה להעיר לענין הקנינים שהקשה במד"ר לך פמ"ג ע"פ קונה שו"א ממי קנה, ומפרש דקאי על אברהם שתיקן ענין שמים וארץ אכן פשט הכתוב דקאי על הקב"ה, וילה"ק מ"ש בביאור ע"פ ואה"מ ברוך ברוך ברוך יוצר ברוך בוראך זהו בי"ע ברוך קונן אצי', כי אצי' אינו ע"ד בריאה יש מאין כ"א גילוי ההעלם ע"ד ויאצל מן הרוח דגבי משה כו', ולכן תורה קנין א' שנא' הוי' אצלו אמון, אצלו הוא אצי' שהוא אצלו ממש ולא נפרד, וכן ישראל קנין א' כי ישראל עבמ"ח בביאור יונתי שעלה במח' הקדומה בחי' א"ק, וגם כמ"ש בפ"י ותשב באיתן, משכיל לאיתן האזרחי ע"ד אורח הארץ שהוא מכבר ומקדם ע' בד"ה בן פורת בהביאור ובד"ה ראה ומ"ש בד"ה ואה"מ בענין כי תקנה ע"ע ההמשכה מבחי' בעה"ב כו', וכן בהמ"ק קנין א' דהנה כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשינו, ופי' בקונט' שבס"ס הבחי' ס"פ תרומה כסא בינה כבוד חכ' מרום כתר מראשון א"ס מקום מקדשינו מל', הרי הבהמ"ק שרשו למעלה מעלה לכן נק' קנין המשכה מהעלם לגילוי, כו', אך ממי קנה, י"ל לזה צריך אתעדל"ת מלמטה ואתעדל"ע המשכה מא"ס ממש, עם זו קנית הי' בזה משיכה משכו וקחו כו' ואח"כ כסף נקודות הכסף דורש בשעה"ש רבה ביות מצרים, וי"ל זהו והייתם לי סגולה הסגול נק' נקודות והם של כסף ואהבה כו', י"ל ממי קנה מבחי' מי כמ"ש ע"פ מי יתן והיה לבבם כו' מי יתן טהור מטמא כו' והקב"ה הוא ז"א כנו' בד"ה צאינה וראינה

הא', ומבחי' מי שהוא ע"ק המאיר בכינה נמשך בו"א חמשה בחי' אלו, והנה בענין שמים וארץ קנין א' קשה דהא הם בריאה יש מאין, ויש ליישב עפמ"ש בזח"א ר"ז בפי' כונן שמים בתבונה שבכ"ז מוכך השמים כי שמים לא זכו בעיניו עדיין, וזהו כונן ל' הוה, והנה לתבונתו אין מספר א"כ כשכונן שמים בתבונה מאיר מבחי' אין מספר, ועמ"ש ע"פ השמים מספרים, וזהו הבונה בשמים מעליותיו דפי' מעליותיו זהו ג"ד ע"ד שהבינה נק' על הוי' כנודע מענין ותתפלל חנה על הוי', והיינו ע"י ואגודתו על ארץ כו', לכן הם קנין א', וזהו ואשים דברי בפ"ך לנטוע שמים וליסוד ארץ וכן ישמחו השמים ותגל הארץ ר"ת הוי', גם י"ל הקנין להמשיך מבחי' השמים החדשים.

(ח) עוי"ל פי' הקנין דשמים וארץ לבד הבריאה עפמ"ש המד"ר וארא פי"ב ע"פ כל אשר חפץ ה' בשמים ובארץ שמתחלה בעת ברה"ע נאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבנ"א, בני רומי לא ירדו לסוריא כו' ואח"כ במ"ת בטל גזירה זו ונא' ומשה עלה כו' וירד ה' כו', וזהו ביום חתונתו זו מ"ת חתונה ל' עירוב שנעשה עירוב בין העליונים לתחתונים, וזהו ויהי קול מעל לרקיע שהרקיע מבדיל בין מ"ע למ"ת וע"י התורה נמשך קוד מעל לרקיע כו', וזהו דבר צהה לאלף דור הא' שני יודין המורים על מ"ד ומ"ן שמתייחדו ע"י הוא"ו והיו לאחדו' וה"ס היחוד העליון וזהו קונה שו"א שמתקן אותם שיהיו מתוקנים ונק' כי כל בשמים ובארץ וע"ד כי לי בני עבדים, והייתם לי סגולה כי חלק הוי' עמו, זהו ישראל קנין א' שלא יהיו נפרדים, וא"כ עיקר הקנין שלא יהי' בבחי' ומשם יפרד, ועד"ז תורה קנין א' להיות בטל אליו, וכן בהמ"ק קנין א' וכמו משל השראת הנשמה במוח לגבי השראת הנשמה ברגל כו', וזהו קונה שמים וארץ הפך ממש עוב ה' את הארץ, וגם המשכה זו היא קנין מההעלם אל הגילוי ולא בריאה כי היחוד עליון הוא המשכת אא"ס באצי', וא"כ לפ"ז י"ל באצי' יש ג"כ אבי"ע ושמים וארץ דאצי' נק' ג"כ בריאה, וזהו מי ברא אלה, והיינו בריאה שבאצי' והקנין להמשיך בהם מג"ר דאצי' ועי"ז יתייחדו כו', וזהו קונה הכל, הכל אותיות כלה, א"נ הכל בחי' כי כל בשמים ובארץ כו', גם ה' קנינים ע"ד מ"ש במד"ר במדבר פ"ג דר"טו לו א' מהן ברא ו' ימים ובחר הקב"ה בשבת כו' ברא אומות ובירר לו כו' ע"ש, והבירור דוגמת הראש לגבי הרגל כנ"ל ישראל לי ראש, ועד"ז יובן ענין ה' קנינים, ושמים קנין א' מביא ע"ז השמים כסאי כו' ובפרט זהו ערבות סולו לרוכב בערבות ע' בפ' אמור פכ"ט, וזהו מלאה הארץ קניניך כי רוב ה' קנינים הנ"ל הם בארץ תורה ואברהם כו' ועי"ז נמשך שיהא הכל קנוי לו ית' כמ"ש ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר כו' ונא' אז אהפוך אל עמים כו' וזהו קונה הכל וזוכר חסדי אבות ועמ"ש בדי"ה מאלמים אלומים לעשות אחד בארץ וכתוב ביום ההוא יהי' ה' אחד כו', במד"ש הקשה מ"ש על כל הקנינים קנין א' והל"ל קנין שני, וי"ל ע"ד מ"ש במד"ר ע"פ ויהי ערב כו' יום אחד שהי' בו הקב"ה יחידי ועד"ז הקנינים הם המשכת בחי' אחד שיהי' ה' אחד ושמו אחד.

(ט) חמש קנינים י"ל נגד ה' עליות הנה ישכיל עבדי ואח"כ ירום ונשא אח"כ וגבה ואח"כ מאד, והם עליות המל' מירידתה בבי"ע עד הכתר דאצ"ל, וזהו תשובה תשוב הא וביהכ"פ ה' תפלות ה' עינייכם, ואפ"ל נגד זה ה' אותיות מנצפ"ך המורים על ה' גאולות במד"ר פ' קרח, ובערוך ערך חמש כ"כ בו נגאל אברהם מאור כשדים שנא' לך לך, ובילקוט פ' לך רמז ס"ד, וז"ע חמש טבילות שטובל כה"ג ביהכ"פ ובעבודת ישראל פי' ה' טבילות וי"ד קדושין נגד י"ה שבשם, וע' בת"א ר"פ לך בענין ה' דאברהם י"ל ג"כ נרמז בו ה' בחי' הנ"ל וז"ע ה' חומשי תורה שהם ה"פ אור, עוי"ל פי' ה' קנינים הנה האשה כנ"י נקנית זהו ישראל קנין א' והייתם לי, מקודשת לי, וארשתוך לי, בשלשה דברים בכסף זהו אברהם אהבי לי נכסוף נכספת ע' במד"ר נשא ע"פ מזרק א' כסף, ובשטר זהו ע"י אותיות התורה זהו תורה קנין א', ובביאה ז"ע בהמ"ק קנין א' כמ"ש בגמ' פרק אע"פ דס"ב ב' בני מדעת קונך יש בכך, והיכל קד"ק נק' חדר המטות, ואפ"ל שמים וארץ זהו כענין יריעות המשכן נוטה שמים כיריעה וכמ"ש במד"ר תרומה פל"ג שז"ע כי כל בשמים ובארץ וא"כ ז"ע החופה וכ"מ בהדיא במד"ר בקהלת ע"פ טובה חכ' עם נחלה שא' בצלאל למרע"ה מביאין את הכלה ומעמיד' אותה באויר בתחלה יעשה המשכן ואח"כ יעשה הארון, ולגירס' הספרי ג' קניני' תורה וישראל ובהמ"ק י"ל תורה חתן ישראל כלה בהמ"ק ביאה ויחד כנ"ל, לפ"ז גם כשנאמר ה' קנינים י"ל הנה הכלה כנ"י נק' בת נדיב בתו של אברהם ע"כ אברהם קנין א' ושמים וארץ קנין א' הם ב' עדים כמ"ש העדותי בכם את השמים ואת הארץ, ומה שלא נז' אבי החתן בקנין א' כי מקור התורה הוא הקב"ה והוא הקונה חמשה קנינים הנ"ל.

(י) עיין זהר ד"פ נח ובפ' בראשית ד"ב סע"ב גבי עאלת אות צ' ובת"א בהביאור ע"פ הבאים ישרש בענין גדולים מעשה צדיקי' ממע"ב והיינו ע"ד מ"ש בביאור ע"פ שבת שבתון בשם ההקדמה לפע"ח והנה החוק הקצוב זהו מע"ב והתוס' אור זהו מעשה צדיקים ונק' ג"כ מעשה מרכבה כי החיות נושאות כו' ע' ביאור זו"ש, חש"ש ר"פ נח דעלמא מל' קיים עלי' כי עיקר המכוון בהבריאה בשביל מעשה הצדיקי' שהוא תוס' מרובה על העיקר, ולכן מאן דנטיר ברית אית לי' חולקא לעלמא דאתי בינה שבה התגלות עת"י שזה נמשך ע"י הצדיקי' כו', וא"כ י"ל שזהו ג"כ ענין חמשה קנינים הנ"ל שנק' קניני' ולא בריאה כי הבריאה זהו מע"ב וסדר ההשתל' שהוא בחוק קצוב והקניני' מה שבא אח"כ תוס' האור כו', ועיין בד"ה מי יתנך גבי אמצאך בחוץ בפ"י הברכה מעין ז' שאומרים במעלי שבת אל עליון קונה שמים וארץ, וכ' הרד"א פסוק הוא ואומר אותו ע"ש שביום שביעי השלים מלאכתו וקנה שמים וארץ, ואפ"ל ע"ד משארז"ל כל האומר ויכולו כו' כאלו נעשה שותף כו', לכן אומרים ג"כ פסוק קונה שמים וארץ כו', ולפמ"ש בחזר ר"פ נח שם שבבוא שבת נמשך ההמשכה הפנימי' כענין מעשה צדיקים, וז"ש ויכולו כו' וישבות דהיינו ונח ניחא וענג, וז"ס היחוד ע"ש בהרמ"ז, ובת"א בד"ה ויקהל בענין חצר הפנימי' הפונה קדים סגור יהי' כו' ובוים השבת יפתח, ע"כ אז שייך קונה שמים וארץ שזהו למעלה מבורא שמים וארץ,

כי זהו ההמשכה הפנימי שבהם ע"ד אני אענה את השמים והם יענו את הארץ, בזה"ב פ"ה סע"ב, ועמ"ש בענין רוי"ש שהם ארץ ושמים בד"ה כי כאשר השמים בת"א.

(יא) ויש להעיר ממ"ש בזהר ר"פ האוינו ההפרש בין משה ובין ישעי' אשר משה אמר האוינו השמים שמים עילאין אינון דאשתמודען דאקרון שמא דקוב"ה (ור"ל כמ"ש ואתה תשמע השמים) ותשמע הארץ ארץ עילאה היא דאשתמודע ואיהי ארץ החיים שמא דקוב"ה ופי' המק"מ והרמ"ז שהם זו"ג דאצי', בישעי' כתיב שמעו שמים ולא השמים האויני ארץ ולא הארץ ואינון שמים וארץ תתאין, והיינו זו"ג דבריאה ר"ל הכלים דזו"ג דבריאה שהם גבראים, וא"כ על זו"ג דאצי' שהם השמים והארץ עילאין ע"ז שייך לקרות קנין ולכן מביא ע"ז פסוק השמים כסאי כו', לפ"ז הקניני' תורה שמים וארץ זהו עולם האצי' תורה חו"ב שו"א זו"ג, ואח"כ אברהם וישראל הם ממשיכי' אא"ס שלמעלה מאצי' באצי' ואח"כ בבי"ע וזהו בהמ"ק, ולכן אמר בתד"א שישראל קדמו במח' לתורה.

(יב) עוי"ל שמים קנין א' עדמ"ש במד"ת סי' י"ט ע"פ השמים מספרים משל לגבור שנכנס במדינה ולא היו יודעין מה כחו אמ"ל פקח א' מאבנא דהוא מתעשש אתון יודעין מה כחו, כך מהשמים אנו למדים מה כחו של הקב"ה עכ"ל, והובא בילקוט בתלים ע"פ זה רמז תרע"ב ושם הגירסא מן אבנא דהוא מתגושש בה עכ"ל וזה עיקר וענין גשוש בערוך ערך גשש הביא ממ"ש בגמ' בשבת ככה"ב גשוש של ספינה ופרש"י עץ ארוך שמגששי' בו המים לפני הספינה, ובפ' המפקיד דמ"ב ע"א והאידנא דשכיחא גשושאי פרש"י מגששין בקרקע בשפודין של ברזל לידע אם יש מקום חלל ובמשנה פ"ב דחלה אימתי בזמן שהספינה גוששת פי' הערוך שקרקעות הספינה נוגעת בקרקעית הים, וא"כ עד"ז פי' מן אבנא דהוא מתגושש בה זהו כמ"ש כי אראה שמך מעשה אצבעותיך אין בהם אלא כדי אצבעו של הקב"ה כ"כ במד"ת שם, ופי' אצבעותיך י"ל ע"ד ע"ס במספר עשר אצבעות כו', וע' בבה"ז בראשית על המאמר כשושנה בענין כוס ש"ב דייחבא על ה' אצבען ומבו' שם במק"מ שהם ה"ג ממותקות ובבה"ז שם פי' כמו היד אם לא הי' בה חילוק האצבעות לא היתה פועלת שום פעולה וע"י שנתחלקה לה' אצבעות עי"ז דוקא יוכל להיות ממנה כל הפעולות והמלאכות והכתיבה כו' וז"ע ה"ג ממותקות דר"ל גבורה שבחסד ע"ד גבורות גשמים שיורדין טפין טפין כו', וע"ע בזהר ר"פ יתרו ע"פ וישא אהרן את ידו ובפ' בלק קפ"ו סע"א וע"ב ה' אצבעות הם נגד ה' בריחים וא' מהן והבריח התיכון כו' וע' במא"א א' קס"ט אצבעות הם הה"ח והה"ג והם נרמזי' בתיבות את השמים ואת הארץ ר"ת אהו"ה יעו"ש, וזהו תתברך ה' אלקינו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל שבח מעשה ידיך שבהשמי' והארץ הוא בחי' מעשה אצבעותיך היינו מעשה ידיך וע' בד"ה וידבר וארא בענין נטה וברא שמים נטה שמאלו וברא ארץ וע"י הה"ח והה"ג הצק' אצבעותיך המאירים בשמים ובארץ עי"ז הוא הנהגת העולמות וכל אשר בהם כו', וענין גודל אבנא הג"ל יובן ממ"ש במד"ר בשלח ר"פ

כִּיָּה בענין הגני ממטיר לכם לחם מן השמים ההי"ד כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ כו', כשהמטיר אש וגפרית על הסדומי' מן השמים, והטל מן השמים כו' ע"ש וד"ל שבין השפעת הדין והעונש הגדול בין השפעת החסד הגדול אשר הם ב' ענינים הפכיים הכל נמשך מכלי א' דהיינו מן השמים וא"כ זהו ז"א דאצי' שכולל ו"ק חו"ג כו' וכה התכללות זו זהו ע"י שבת"ת מאיר הקו מאא"ס כמ"ש בבה"ז פ' חיי על המאמר קוב"ה דאתכליל מאתר עילאה ובאג"ה סי' י"ב, וע' בד"ה וידבר וארא, ובד"ה השמים כסאי, אף ששם פי' זה על התורה וכאן מבואר דהתורה היא קנין בפ"ע, אך עיקר הפי' דמבואר שם בענין שמים שהם אש ומים חו"ג המדות עליונות שבהם וע"י הנהגת העולמות כמ"ש בד"ה באתי לגני, וע' זח"ב רל"ב א' ע"פ הללו את ה' מן השמים שו"ע כי שאל נא כו' ולמקצה השמים, ועמ"ש ע"פ וידעת כו' בשמים ממעל, והנה אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים אתה השני חסר ה' כו' ולע"ל כי שמים כעשן נמלחו כו', וזהו מן אבנא דהוא מתגושש עלי' כי באמת המגביה לשבת כו' לראות בשמים ובארץ כו', וזהו פי' שמים וארץ קנין א' אף שהם ג"כ בריאה מאין ליש אלא לפי כי השמים מספרים כבוד אל ר"ל ע"ד הנ"ל שמהשמים אנו למידין מה כחו של הקב"ה לכן הם חשובי' משאר הנבראים וע"כ נקראים קנין.

קיצור. (א) כענין גדולים מעשה צדיקים ממע"ב המשכת הוס' אור זהו ענין הקנינים ובשבת קונה שמים וארץ חצר הפנימי' כו' יפתח. (ב) עוי"ל הקנין השמים וארץ זו"נ דאצי' והבריאה זו"נ דבריאה. (ג) עוי"ל ע"ד מן השמים אנו למידין כחו של הקב"ה וע"ד האמור במד"ר בשלח פכ"ה הנהגת העולמות ע"י השמים ו"ק, ואעפ"כ המשפילי לראות בשמים כו' לכן נק' קנין.

(ג) והנה בגמ' פ"ב דעירובין דכ"א סע"א ושמים בזרת תכן כו' נמצא כל העולם כולו א' מג"א ומאתים לתורה, והנה דרשו זה מפסוק מגילה כתובה פנים ואחור ארכה עשרים אמה ורחבה עשר אמה בזכריה סי' ה' ב' יעו"ש וע' מזה ג"כ בילקוט ויקרא רמז תע"א ואמרו שהוא כפתחו של היכל גובהו מ' אמה ורחבו כ' אמה והוא מהמד"ר ויקרא פ"ו ושם מבואר כפתחו של אולם, וכן עיקר כי פתחו של אולם כן הוא ופתחו של היכל גבהו ק' ורחבו יו"ד אמה, וא"כ בין אם נפרש כפתחו של היכל היא התורה ובין אם כפתחו של אולם הכל למעלה משמים וארץ שהרי נא' השמים כסאי כו' איזה בית ההכסא משימי' תוך הבית א"כ הבית גדול הרבה מהכסא כו', ואפ"ל עשדים אמה חו"ב שנק' עשרים בוח"א קכ"ג א', ואם נא' ארבעים כפתחו של אולם יש כמ"כ בתורה שנתנה למי' יום כו' ועכ"פ השמים והארץ שהם ז"ת דאצי' הם מקבלים מחב"ד שהיא התורה ובה מתנהגי', ועוד כי בתורה נא' ואהי' אצלו אמון אומן כו', לכן אם מהשמים אנו מכירין כחו של הקב"ה הרי ביתר שאת יש להכיר כחו מהתורה כו' שהיא אומן של השמים כו'.

י"ל עוד הקנינים ע"ד גדולים מעשה צדיקים ממע"ב ביאור הבאים ישרש, ועוד י"ל שהמכוון גדולים מעשה צדיקים היינו שההמשכה שע"י מעשה

צדיקים גדולה ממע"ב, וזהו כמו חטים שהם ממע"ב וכשעושים מהם לחם מעשה אדם עדיף כן השיב רע"ק, או כמ"ש סד"ה איהו וחיהו כמו הצמחי' שמהארץ מאיליה לגבי מה שמוציאה ע"י זריעה כו', והיינו שע"י אתעדל"ת משפיע הבורא ית' אתעדל"ע הגבוה ממע"ב, וזהו שנק' המקדש מעשה צדיקי' כו' דהיינו מ"ש ושכנתי בתוכם וזהו סוד שרש ותוס' כו' בפע"ח בהקדמה, לפ"ן שמים וארץ קנין א' י"ל מה שהמלאכים הנק' צבא השמים הם מהללים ומקדישי' כו' וכמ"ש הללו את ה' מן השמים כו' הללו מן הארץ פרק שירה ועי"ז ממשיכים תוס' אור וברכה כו', והנה תורה קנין א' ואח"כ שו"א קנין א' כי הנה שמים הם אש ומים חו"ג ואיך מתחברי' ב' הפכיי' פי' בוח"א ע"ז שזהו ע"י המשכה רוחא עילאה, וזהו ע"ד ת"ת מחבר חו"ג ע"י שממשיך מלמעלה מכח"ב באג"ה סי' י"ב וסד"ה וידעת השני בענין והגורא כו' ובד"ה וכל העם בענין קול השופר מחבר הרו"ש שהם אש ומים כו' וזהו תורה קנין א' רוח ממרום אחת רוח אלקי' חיים עי"ז יהי' אח"כ קנין שמים אש ומים כו', וידעת היום כו' כי ה' הוא האלקים בשמים כו' זהו ג"כ קנין שמים וארץ וכן אתה עשית את השמים כו' ואתה מחיה כו'.

יד) והנה בסדר התפלה י"ל יש ה' קנינים הנ"ל. ברכת התורה זהו תורה קנין א', אח"כ פסוד"ז דוגמת פרק שירה הללו את ה' מן השמים כו' מן הארץ, וזה ששמים וארץ קנין א' וגם יוציא מענין שרפי' וחיות ואופנים הכל בכלל קנין שמים וארץ כנ"ל, ועוד שהרי מברך יוציא ומ"ע א"כ מקנהו להקב"ה שמים וארץ דוגמ' כל האומר ויכולו נעשה שותף כו', גם ביוצ"א אומר תתברך כו' מעשה ידיך וכנ"ל סי"ב, אח"כ אה"ע אהבתנו י"ל זהו אברהם קנין א' כי אברהם אוהבי וכן אומרים בעבור אבותינו כו', אח"כ שמע ישראל זהו ישראל קנין א' וכן חותם בק"ש אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ כו', ומ"מ י"ל כ"ז בק"ש ג"כ קנין שמים וארץ שזהו הוי' אחד א' בו' רקיעים וארץ והיינו כנ"ל סי"ב מן אבנא דהוא מתגושש, ומתורץ בזה הקושיא שהק' בת"א בד"ה וארא למה לא נא' הוי' יחיד ולפמ"ש י"ל כי מן ז' רקיעים והארץ וד"ר אשר הוא ית' אלופו ש"ע אנו מכירים כחו כו' לכן נא' ה' אחד והיינו ג"כ מה שפי' בת"א ה' אחד שז' רקיעים והארץ וד"ר העולם בטלים אצלו כו', ואח"כ אומר בק"ש ואהבת זהו אברהם קנין א', ואח"כ והיו הדברים כו' ושנתם כו' זהו תורה קנין א', אח"כ שמו"ע נק' איזה בית אשר תבנו לי ז"ע ביהמ"ק קנין א' ונק' בית תפלה, וגם בהמ"ק קנין א' י"ל זהו התורה שאדו"ל שהיא במקום בהמ"ק, והגם א"כ זהו תורה קנין א' י"ל תורה קנין א' זהו תשב"כ ובהמ"ק ד"א של הלכה זהו תושבע"פ או י"ל בהמ"ק קנין א' זהו פנימי' התורה כי בתורה יש אירוסין ונשואין בד"ה תורה צוה וזהו בחי' גליא וסתים שבתורה, וקנין שו"א באדם י"ל ע"י רו"ש בד"ה כי כאשר השמים והוא ההתבוננות בבחי' אחד א' בו"ר וארץ כו', אברהם קנין א' שיקנה קנין ואהבת האהבה למהו"ע ית' וצ"ל ג"כ ע"י ההרגל בהתבוננות בד"ה מה יפית באג"ה וגם ע"ד משיבתי' אותו תהי צדיק כו', אח"כ ישראל קנין א' כי שרית כו' וגם התעוררות רחמים קו האמצעי, גם בניי הוא חותם שוקע ביטול יראה, ומצינו מעלת אה"ר דאהרן זהו למעלה מאה"ע דאברהם כן יתכן בחי' ישראל קנין א'.

טו) עו"ל מבואר לעיל קנין כסף זהו אברהם נכסוף נכספתי ושטר זהו אותיות התורה קנין שמים וארץ י"ל בחזקה כמ"ש כי גואלם חזק משלי כ"ג, את גדלך ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ ה"ז קנין שמים וארץ בחזקה, את גדלך ואת ירך החזקה ר"פ ואתחנן, כי בחזק יד הוציאנו ס"פ בא, ובאדם חזקה, ארבעה דברים צריכים חיווק וכתוב או יחזיק במעחי, ויתחזק דוד בה' אלקי' ש"א סי' למ"ד ו' עץ חיים למחזיקים בה, משלי ג' י"ה, ומחזיקים בברית, ישעי' נ"ו ד', ופי' חזקה שיתעיל בהם ע"ד כי כל בשמים ובארץ כנ"ל ס"י, והיינו שמשביח את השמים ואת הארץ וכמ"ש קום התהלך בארץ כו' וארז"ל אברהם השביח בארץ ע"י ויטע אשל כו', גם פי' חזקה כי הנה כתיב יהי רקיע ויהי מבדיל כו' וע' בד"ה שמע ישראל, חהו שאמר המין מפלגך ולעילא ומפלגך ולתתא כו' כמ"ש בד"ה ששים המה הא', וכנ"י נק' תמתי שממשיכים אלקות גם למטה וזהו קנין החזקה שמודי' לבחי' ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ והפך מ"ש המרגלי' כי חזק הוא ממנו, וביאור הענין כמ"ש בד"ה את קרבני השני ספ"ד בענין קרבן התמיד הבא מהכבש, כי הנה הכבש יש לו צמר בעורו והעור הוא המפסיק בין הבשר והצמר כו', ויובן זה למעלה כי העור זהו הרקיע המבדיל, וממנו נמשך האותיות המתלבשות בבי"ע להוות מאין ליש כו', ובחי' כרחל לפני גוזי' נאלמה שמפרידי' השערות והאותיות וע"ד הג"ל בענין מפלגך ולתתא, ונגרן מפריד אלוף, אך ע"י התמיד והתפלה שבמקום תמיד' מתקן בחי' כרחל לפני כו' והיינו ענין צירופי אותיות התפלה שנעשה מהם כתרין לקונו, וזהו קנין שמים וארץ ונק' חזקה כנ"ל וממשיך שלום ורפואה ומזונות מהקב"ה ולא בבחי' גוזיה כו', ועי' ממשך ההשפעה בקדושה ונתתי גשמיכם אני אענה את השמים כו' המשפילי לראות בשמים ובארץ כו', ועוד יובן ל' הקנין בחזקה והוא עפ"מ"ש ע"פ יקו המים דאי' במד"ר בראשית פ"ה משל למלך שבנה פלטין כו' עד עמדו והחזיקו בפלטין אמרו אין אלו פלטין של מלך כו' והיינו דור המבול שמרדו בו ולכן הביא עליהם מי המבול שהם האלמים שהיו מקלס' את המלך ברמיוה כו' ע"ש, ואח"כ ע"י וירח ה' את ריח הניחוח נא' לא אוסיף עוד כו' ונותן ברית הקשת כו' ולכן צ"ל קנין שמים וארץ שיחזיק את הקב"ה בהפלטין לך ה' הגדולה כו' כי כל בשמים ובארץ, והפך ממה שהחזיקו בפלטין של מלך כ"א ירך החזקה כו' בשמים ובארץ כו' וכנ"ל וכמ"ש כי ה' הוא האלקי' בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, שטר משטרו בארץ איוב ל"ח ל"ג.

טז) עו"ל פי' ה' קנינים כי עיקר הקנין זהו כענין קדושי' כמ"ש גבי בועז וגם את רות כו' קניתי לי לאשה, ח"ע הקנין תורה וישראל שהתורה נק' חתן וכנ"י נק' כלה ועמ"ש בד"ה והי' לכם לציצית השני בענין לזאת יקרא אשה, ובד"ה ואשה כי תדר גדר ושם ענין בנעוריה בית אביה ע"ד לא זו מחבבה עד שקראה בתי, ח"ע אברהם קנין א' דארז"ל ע"פ וה' ברך את אברהם בכל בת היתה לאברהם ובכל שמה, וזהו שנק' כנ"י בת נדיב בתו של אברהם שנק' נדיב וזהו ג"כ ענין אחותי בת אבי היא, וזהו הנ"א מצ"ע נק' בתו של אברהם אח"כ נעשי' בחי' אשה ע"י התורה יעריש.

זהו האשה נקנית בג"ד בכסף י"ל ע"י אברהם שהוא חסד נכסוף נכספתי וכסף
 קדושין שייך להאב, והוא עכשיו עמוד גמ"ח זהו קנין א' של הכלה, כנ"י,
 הב' ובשטר זהו אותיות התורה שע"י אותיות אלו נעשה ג"כ קנין כמ"ש
 בת"א בר"ה לסוסתי והגם שהתורה היא החתן מ"מ י"ל גם הקנין ע"י השטר
 כי למעלה הכל א', ועוד כי בתורה יש טנת"א והחכ' המלובשת בהן א"כ
 האותיות הם בחי' אחרונה ובהם הקנין, והנה ארו"ל אין לך כל עשב מלמטה
 שאין לו מזל מלמעלה שנא' הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ
 באיוב סי' ל"ח כמ"ש במד"ר בראשית פ"י, אפ"ל משטרו לי שטר כי
 המזלות משועבדים להתורה כמ"ש אם בחוקתי תלכו כו' ונתתי גשמיכם
 כו', ובביאה ז"ע בהמ"ק שנק' חדר המטות, ושמים וארץ הן עדים על הקדושין
 כמ"ש העדותי כו' את השמים כו', ואם אין תורה אין קמח כו', וקנין שו"א
 י"ל ע"י חוקה וכמ"ש ואת ירך החוקה כו' בשמים ובארץ, ובאדם או יחזיק
 במעוה, ומחזיקים בביתו, עץ חיים היא למחזיקים בה, נמצא תכלית הה'
 קניני' גילוי אלקותו ית' בישראל ובעולם ע"י תורה ועבודה וגמ"ח, קנין
 ישראל י"ל גבוה מאברהם ע"ד שחורה אני ונאווה, דוד לי נאה לברך, שב
 לימיני ואברהם לשמאלו א"א ז"א, ועוד כי ליעקב אשר פדה את אברהם
 כו', והיינו ע"י הגלות ושעבוד ותרם התיבה וע"ד כי מנסה לדעת כו' וכל
 המועדים בטלים ומג"א לא תבטל בחי' אנכי אסתר כו' למעלה מבחי' יום
 ההוא כו', ירום מאברהם כו' מאד מיעקב, וראי' משמואל לגבי משה במד"ר
 בא פי"ז פלס כו' לכן לפ"ע כובד השעבוד פרנסה של ישראל הקנין למעלה
 מאברהם וע' בפרש"י בישע"י סי' מ"א ח', ועוד יובן זה ביתר שאת עפמ"ש
 בפרד"ס שער הכינויים פ"ד בענין אבן מאסו הבונים דקאי על המל' שנק'
 אבן ישראל, הבונים הם האבות, היתה לראש פנה יעו"ש, והנה (אבן) היינו
 אב ובניו, וז"ע ישראל קנין א' למעלה מקנין דאברהם היינו בחי' אבן ישראל
 שתהי' לראש פנה ועמ"ש ע"פ מאת ה' היתה זאת היא נפלאות כו' ובענין
 כ"א בזאת יתהלל, וזהו עומק ד' המד"ר בחקתי פל"ו וראה שעתיד להוליד
 בת שהיא נשאת למלך כו' הרי בחי' ליעקב אשר פדה את אברהם ז"ע בת
 שהיא נשאת למלך יובן ע"ד מ"ש בפרד"ס ש"ח פי"ג ג' פני' ביחוד הספ"י,
 לפ"ז י"ל פן הב' זהו אברהם ופן הג' זהו בת שנשאת ועמ"ש ע"פ הוזהר אמור
 ד"ק אחותי בת אבי, הרי אף שיוהכ"פ בחי' בת אמי גבה מאד, וזהו פן הב'
 שבפרד"ס עכ"ז בחי' בת אבי ותהי לי לאשה גבוה יותר וזהו פן הג' וז"ע
 אבן הנ"ל, או י"ל ע"ד מ"ש במד"ר ע"פ לריח שמניך ריחות היו וזהו אירוסין
 אבל ישראל נשואין ונשא וגבה והשיאנה, או ע"ד ההפרש בין צדיק לבע"ת
 ור"ל לא עבירות ח"ו כ"א תשובה בעל עסק שהי' נפרד, כך האבות הן הן
 המרכבה חג"ת דאצי' אבל האבן היא שושנה שבין החוחים ועד"ז ישראל
 בד' גליות וע"כ אם עושין תשובה דוקא סד"ה כי ההרים, וכן דוד לגבי האבות
 ובמקום שבע"ת עומדים כו', גם ע"ד והטיבך והרבך מאבותיך קיני ק"ק,
 זקן שקנה, גם במן אשר לא ידעון אבותיך כו' ועמ"ש ע"פ הלא הוא אביך
 קנך שיש ב' בחי' קנין הא' בבחי' בן וזהו אביך קנך, הב' בבחי' עם זו קנית,
 זהו קנין דאברהם אוהבי וקנין דישראל א"ת בניך אלא בוניך, כי בבחי'
 עם כתי' עד יעבור עמך ה' למעלה משם הוי' ושם הוא בחי' יש אחד ואין

שני גם בן ואח אין לו כ"א עם זו יצרת לי כו', אפ"ל עוד אברהם קנין א' חסד בהבראם באברהם עולם חסד יבנה כי חפץ חסד הוא ואיש כי יקח אחותו חסד הוא. שו"א קנין א' י"ל ע"י קרבנות ותפלה שבמקום קרבנות דארז"ל בירושלמי ע"פ לנטוע שמים וליסוד ארץ זהו ע"י הקרבנות וכן תפלה סולם מוצב ארצה כו', תורה י"ל קו האמצעי, ישראל כנס"י מל' וא"כ זהו היחוד כי צ"ל שמאלו תחת לראשי וימינו תחבני ע"י עבודה וגמ"ח וגוף היחוד תורה וישראל, א"נ שו"א ע"י קרבנות סולם מוצב ארצה כו' והקרבנות על מזה"ה, ישראל קנין א' קטרת על מזה"פ, ומקום היחוד בהיכל קד"ק כו', ואפ"ל בחי' בית הוא בכל מאדך א"נ תשבע"פ ד"א של הלכה א"נ משכן העדות ל"ת, א"נ ד"ס בוניך.

מתחלה י"ל הקיצור מדרוש אאומ"ר ז"ל. (א) שהחמשה קנינים הם חגתי"מ, (ב) יבאר אברהם קנין א' ע"ד ירידת הנשמה בגוף שהוא צ"ע, וע"י אהוי"ד שבנשמה מעורר בשרשה כו', וע"י בירור נה"ב מעורר בהמה רבה וע' בד"ה לבבתיני ובד"ה מהלכים ובד"ה וישב ובד"ה מי מנה. (ג) וי"ל העלי' מגעת גם באברהם שמכלי החסד דאצי' שיתעלה ברב חסד שלפני האצי' או מהכלי להאור, ובהקנין צ"ל משיכה וכסף, עלמין דכסופין, הגי"ה, עוד יש להעיר לאברהם קנין א' מ"ש בהבראם באברהם, ומענין עולם חסד יבנה, ואיש כי יקח אחותו כו' חסד הוא עכ"ה, והוא בפנים בסעיף ט"ז בסופו. (ד) וענין תורה קנין א' תורת חסד ומפי הגבורה שמענום, כי דין זה לברר הטוב להבדילו מן הרע זהו חסד, חכ' נק' דין ולמעלה מהחכ' הוא רחמים פשוטים כתר. (ה) והוא בחי' שלמעלה מהצמצום רק אם יאיר בחי' זו שלא ע"י החכ' יהיו חוטאי' כמו ולקח גם מעה"ח ואכל וחי לעולם ע"כ צ"ל הבירור שע"י החכ', אבל אחר בירור זה צריך להמשיך בחכ' מבחי' שלמעלה מהצמצום כמארז"ל לעושי רצונו עאכו"כ, וזהו שהי' דוד מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה וע' בילקוט תלים ע"פ טוב וישר ה' משם יובן הבחי' שלמעלה מהתורה וצריך לחברה עם התורה דוקא, וזהו הקנין דתורה שצ"ל בזה המשכה והעלאה, וההעלאה היינו ע"י תפלה כמ"ש בד"ה יונתי, ואפ"ל ההעלאה ז"ע אם אין חכ' אין יראה בד"ה וידבר כו' אנכי כו' ובביאור כי אתה נרי. (ו) קנין שמים וארץ, י"ל ע"ד אם אין קמה אין תורה והיינו זווג התדירי דח"ב אין ויש תרין ריעין להחיות העולמות, וצ"ל בזה העלאה שז"ע שהמלאכים מרעישו ואומרים קדוש וברוך וגם נש"י צריכים לעודר המשכה כמ"ש בסידור בד"ה הקל קול יעקב ובד"ה יכפר הראשון וע' בד"ה בשעה שהקדימו, ומ"ש לעיל דקנין שו"א זהו יסוד כי כל בשמים ובארץ היינו כי המשכה זו דיחוד תדירי דח"ב נמשך גי"כ ע"י יסוד ומל', כי יש שו"א תחאין שהם זוג"נ ושו"א הם דח"ב, וכמו שאנו רואים שחיות העולמות נמשך ע"י שמים אין לך עשב שאין לו מזל, גם וי"ב מורה על חיות העולמות מהמדות עולם חסד יבנה משא"כ גיר כו', ואפ"ל מזווג זה התדירי דח"ב נמשך במל' ע"י נה"י כי נצח זהו ל' שהשפעה נצחיות וכן בעבודה בחי' נצח יש לו קיום תדירי אף בהסתלק תאה' כו', ע' מענין חג"ת נה"י בד"ה לבסומי הא', ובד"ה לבאר ענין המסעות בסופו, וע' מענין נה"י בבה"ז שלה דקע"א בענין מגו שבכין דעזרה שגו"ה

וזהו האשה נקנית בג"ד בכסף י"ל ע"י אברהם שהוא חסד נכסוף נכספתי וכסף קדושין שייך להאב, והוא עכשיו עמוד גמ"ח זהו קנין א' של הכלה, כנ"י, הב' ובשטר זהו אותיות התורה שע"י אותיות אלו נעשה ג"כ קנין כמ"ש בת"א בד"ה לסוסתי והגם שהתורה היא החתן מ"מ י"ל גם הקנין ע"י השטר כי למעלה הכל א', ועוד כי בתורה יש טנת"א והחכ' המלובשת בהן א"כ האותיות הם בחי' אחרונה ובהם הקנין, והנה ארז"ל אין לך כל עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה שנא' הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ באיוב סי' ל"ח ל"ג כמ"ש במד"ר בראשית פ"י, אפ"ל משטרו ל' שטר כי המזלות משועבדים להתורה כמ"ש אם בחוקתי תלכו כו' ונתתי גשמיכם כו', ובביאה ז"ע בהמ"ק שנק' חדר המטות, ושמים וארץ הן עדים על הקדושין כמ"ש העדותי כו' את השמים כו', ואם אין תורה אין קמח כו', וקנין שו"א י"ל ע"י חזקה וכמ"ש ואת ירך החזקה כו' בשמים ובארץ, ובאדם או יחזיק במעוה, ומחזיקים בבריתי, עץ חיים היא למחזיקים בה, נמצא תכלית הה' קניני' גילוי אלקותו ית' בישראל ובעולם ע"י תורה ועבודה וגמ"ח, קנין ישראל י"ל גבוה מאברהם ע"ד שחזרה אני וגאווה, דוד לי נאה לברך, שב לימיני ואברהם לשמאלו א"א וז"א, ועוד כי ליעקב אשר פדה את אברהם כו', והיינו ע"י הגלות ושעבוד ותרם התיבה וע"ד כי מגסה לדעת כו' וכל המועדים בטלים ומג"א לא תבטל בחי' אנכי אסתר כו' למעלה מבחי' יום ההוא כו', ירום מאברהם כו' מאד מיעקב, וראי' משמואל לגבי משה במד"ר בא פי"ז פלס כו' לכן לפ"ע כובד השעבוד פרנסה של ישראל הקנין למעלה מאברהם וע' בפרש"י בישע"י סי' מ"א ח', ועוד יובן זה ביתר שאת עפ"מ"ש בפרד"ס שער הכינויים פ"ד בענין אבן מאטו הבונים דקאי על המל' שנק' אבן ישראל, הבונים הם האבות, היתה לראש פנה יעו"ש, והנה (אבן) היינו אב ובנין, וז"ע ישראל קנין א' למעלה מקנין דאברהם היינו בחי' אבן ישראל שתיה' לראש פנה ועמ"ש ע"פ מאת ה' היתה זאת היא נפלאת כו' ובענין כ"א בזאת יתהלל, וזהו עומק ד' המד"ר בחקתי פל"ז וראה שעתיד להוליד בת שהיא נשאת למלך כו' הרי בחי' ליעקב אשר פדה את אברהם ז"ע בת שהיא נשאת למלך יובן ע"ד מ"ש בפרד"ס ש"ח פי"ג ג' פני' ביחוד הספי', לפי"ז י"ל פן הב' זהו אברהם ופן הג' זהו בת שנשאת ועמ"ש ע"פ הוזהר אמור ד"ק אחותי בת אבי, הרי אף שיוהכ"פ בחי' בת אמי גבה מאד, זהו פן הב' שבפרד"ס עכ"ז בחי' בת אבי ותהי לי לאשה גבוה יותר וזהו פן הג' ח"ע אבן הנ"ל, או י"ל ע"ד מ"ש במד"ר ע"פ לריח שמניך ריחות היו וזהו אירוסין אבל ישראל נשואין ונשא וגבה והשיאנו, או ע"ד ההפרש בין צדיק לבע"ת ור"ל לא עבירות ח"ז כ"א תשובה בעל עסק שהי' נפרד, כך האבות הן המרכבה חג"ת דאצ"י אבל האבן היא שושנה שבין החוחים ועד"ז ישראל בד' גליות וע"כ אם עושין תשובה דוקא סד"ה כי ההרים, וכן דוד לגבי האבות ובמקום שבע"ת עומדים כו', גם ע"ד והטיבך והרבך מאבותיך קיני ק"ק, זקן שקנה, גם במן אשר לא ידעון אבותיך כו' ועמ"ש ע"פ הלא הוא אביך קנך שיש ב' בחי' קנין הא' בבחי' בן וזהו אביך קנך, הב' בבחי' עם זו קניית, זהו קנין דאברהם אוהבי וקנין דישראל א"ת בניך אלא בוניך, כי בבחי' עם כתי' עד יעבור עמך ה' למעלה משם הוי' ושם הוא בחי' יש אחד ואין

שני גם בן ואח אין לו כ"א עם זו יצרת לי כו', אפ"ל עוד אברהם קנין א' חסד בהבראם באברהם עולם חסד יבנה כי חפץ חסד הוא ואיש כי יקח אחותו חסד הוא, שו"א קנין א' י"ל ע"י קרבנות ותפלה שבמקום קרבנות דארז"ל בירושלמי ע"פ לנטוע שמים וליסוד ארץ זהו ע"י הקרבנות וכן תפלה סולם מוצב ארצה כו', תורה י"ל קו האמצעי, ישראל כנס"י מל' יא"כ זהו היחוד כי צ"ל שמאלו תחת לראשי וימינו תחבכני ע"י עבודה וגמ"ח וגוף היחוד תורה וישראל, א"נ שו"א ע"י קרבנות סולם מוצב ארצה כו' והקרבנות על מזה"ח, ישראל קנין א' קטרת על מזה"פ, ומקום היחוד בהיכל קד"ק כו', ואפ"ל בחי' בית הוא בכל מאדך א"נ תשב"ע"פ ד"א של הלכה א"נ משכן העדות ל"ת, א"נ ד"ס בוניך.

מתחלה י"ל הקיצור מדרוש אאומ"ר ז"ל. (א) שהחמשה קנינים הם חגתי"מ. (ב) יבאר אברהם קנין א' ע"ד ירדת הנשמה בגוף שהוא צ"ע, וע"י אהוי"ר שבנשמה מעורר בשרשה כו', וע"י בירור נה"ב מעורר בהמה רבה וע' בד"ה לבבתיני ובד"ה מהלכים ובד"ה וישב ובד"ה מי מנה, (ג) וי"ל העלי' מגעת גם באברהם שמכלי החסד דאצי' שיתעלה ברב חסד שלפני האצי' או מהכלי להאור, ובהקנין צ"ל משיכה וכסף, עלמין דכסופין, הג"ה, עוד יש להעיר לאברהם קנין א' מ"מ"ש בהבראם באברהם, ומענין עולם חסד יבנה, ואיש כי יקח אחותו כו' חסד הוא עכ"ה, והוא בפנים בסעיף ט"ז בסופו. (ד) וענין תורה קנין א' תורת חסד ומפי הגבורה שמענום, כי דין זה לברר הטוב להבדילו מן הרע זהו חסד, חכ' נק' דין ולמעלה מהחכ' הוא רחמים פשוטים כתר, (ה) והוא בחי' שלמעלה מהצמצום דק אם יאיר בחי' זו שלא ע"י החכ' יהיו חוטאי' כמו ולקח גם מעה"ח ואכל חיי לעולם ע"כ צ"ל הבירור שע"י החכ', אבל אחר בירור זה צריך להמשיך בחכ' מבחי' שלמעלה מהצמצום כמארז"ל לעושי רצונו עאכ"כ, וזהו שהי' דוד מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה וע' בילקוט תלים ע"פ טוב וישר ה' משם יובן הבחי' שלמעלה מהתורה ושצריך לחברה עם התורה דוקא, וזהו הקנין דתורה שצ"ל בזה המשכה והעלאה, וההעלאה היינו ע"י תפלה כמ"ש בד"ה יונתי, ואפ"ל ההעלאה ז"ע אם אין חכ' אין יראה בד"ה וידבר כו' אנכי כו' ובביאור כי אתה גרי. (ו) קנין שמים וארץ, י"ל ע"ד אם אין קמת אין תורה והיינו זוג התדירי דח"ב אין ויש תרין ריעין להחיות העולמות, וצ"ל בזה העלאה שז"ע שהמלאכים מרעישי ואומרים קדוש וברוך וגם נש"י צריכים לעורר המשכה כמ"ש בסידור בד"ה הקל קול יעקב ובד"ה יכפר הראשון וע' בד"ה בשעה שהקדימו, ומ"ש לעיל דקנין שו"א זהו יסוד כי כל בשמים ובארץ היינו כי המשכה זו דיחוד תדירי דח"ב נמשך ג"כ ע"י יסוד ומל', כי יש שו"א תחאין שהם זוג"ו ושו"א הם חו"ב, וכמו שאנו רואים שחיות העולמות נמשך ע"י שמים אין לך עשב שאין לו מזל, גם וי"ב מורה על חיות העולמות מהמדות עולם חסד יבנה משא"כ ג"ר כו', ואפ"ל מוזוג זה התדירי דח"ב נמשך במל' ע"י נה"י כי נצח זהו ל' שההשפעה נצחיות וכן בעבודה בחי' נצח יש לו קיום תדירי אף בהסתלק האה"י כו', ע' מענין חגית נה"י בד"ה לבסומי הא', ובד"ה לבאר ענין המסעות בסופו, וע' מענין נה"י בבה"ז שלה דקע"א בענין מגו שבכין דעודה שנו"ה

נק' שבכין שבהם מרקדין הקמח היינו בחי' אם אין קמח אין תורה כדלקמן, ועל יחוד זה התדירי א' אכרהם וגם אמנה אחותי בת אבי היא כו' וכ"מ בזהר בלק קפ"ו א' ע"פ המלאך הגואל דכד מברכין או"א להאי כו' זילי חוני לון כו' הא לך כל מה דתצטרכי למיהב לון, הרי מקבלת שפע המזון לבי"ע מאר"א, וגם י"ל הא לך דר"ל אות הא שוהו המזון לבי"ע בהבראם בהא בראם ג' קוין כו', והנה ארז"ל שפרגסה גדולה מהגאולה, וק' הא גאולה חוץ לטבע ופרנסה טבע אך כי אצלינו הנפלאות שחוץ לטבע פלא יותר, אבל הוא ית' נק' עושה פלא שהפלא אצלו כעשי' גשמיות, וזה שיתלבש בטבע ואעפ"כ ההשגחה פרטי' לפרנס לכ"א כמו שצריך חתו פלא יותר, ועוד כמ"ש בוח"ב צ"ו ב' בענין ג' בחי' שכ"ו הנמשך מעלמא דדכורא ז"א בעלמא דנוק' מל', נמצא שארה זהו מוון אשר ה' מאשר שמנה לחמו כו' (כיצד מרקדין שהסלת יומשך לקדושה והפסולת ליצה"ר) וע' פרד"ס ש"ח פ"ג גבי כי יחוד הספי' הוא בא' מג' פנים הא' מה שבא בסוד שרש הב' מה שבא הכרחי לקיום העולמות אעפ"כ יש בו תוס' כו' ע"ש, והנה עיקר ענין ח"י ברכאן דצלוחא נק' בגמ' חיי שעה שבת ד"י ע"א ופרש"י תפלה צורך ח"ש היא לרפואה לשלום למונות, וזהו שארז"ל למה נק' שמים שמיים מעשיהם של בריות, וענין בהמ"ק מל' י"ל לפ"ו קנין שמים וארץ זהו בחי' והנצח וההוד זה בהמ"ק כי איהי בהוד. (ז) י"ל בפ' הקנינים כי קנין זהו אצי' שאינו בריאה מאין ליש כ"א גילוי ההעלם, וכן ה"ע תורה וישראל ובהמ"ק וכן שור"א שהם מדות ראצי', העד ע"ד כונן שמים בתבונה, וא"כ הפי' שע"י האצי' מאיר תדיר בבי"ע ולכן זהו עדיף מהבריאה שור"א דקס"ד שאחר שברא אותם אין משגיח בהם כ"כ כד' הכופרים בהשגחה פרטי' לכן אומר קונה שמים וארץ שמשגיח בהם תמיד והיינו כי כל בחי' אלו יש באצי' ונק' קנין ובהם וע"י מאיר בבי"ע כי גם בבי"ע מאיר האצי' ממש, ומצינו בגמ' שאברהם הקנהו שמים וארץ ר"ל להקב"ה כמ"ש בסוטה ד"ד סע"א ופרש"י שהשליטו בשבחו על הכל. (ח) עוי"ל הקנין דשמים וארץ ע"ד כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ וכמ"ש במד"ר הפי' קונה שמתוקני' היטב המשכת אלקות בהן וזהו היחוד עליות, וכענין פי' ה' אחד א' אלופו ש"ע בוד"ר והארץ, והמשכת אצי' בבי"ע, עוי"ל פי' הקנין שיהיו בטלי' אליו כי לי בני עבדים ועל"ק סי' י'. (ט) חמש קניני' י"ל חגית נז"ה כנ"ל ססעי' ו' שהם עצמיות הספי' ומה נמשך ת"ק שנה של עה"ח ושל המלאכים, וכן ה' אצבעות בימין ת"ק שנה של המלאכים, עוי"ל ה' קנינים נגד ה' עליות המל' ה' אותיות מנצפ"ך ה' חומשי תורה, וא"כ י"ל הוא"ו ז"א הנק' הקב"ה קדוש בוי"ו קנה ה' קנינים אלו מאי' עילאה ה' ראשונה דשם הוי', וזהו ממי קנה וע' בת"א ר"פ לך בענין ה' וע"פ תורת ה' תמימה. (י) ענין הקנינים ע"ד גדולים מעשה צדיקים ממע"ב כו' עד מקדש אד' כוננו ידיך כו' הרי המקדש שנק' קנין נק' מעשה צדיקים שגדול ממע"ב, המשכת תוס' אור מרובה על העיקר, וגם בענין שור"א קנין א' שייך לומר כן דאף ששמים וארץ הם מע"ב מ"מ שייך בהם קנין, כי בשבת כתי' ויכולו השמים והארץ בא שבת בא מנוחה, השפעה מהבינה בשמים וארץ, ה' חסר חותם עד שבא שבת, ועמ"ש ע"פ פתוחי חותם, וזהו ג"כ ענין אני אענה את השמים והם כו', ח"ע כי כל בשמים ובארץ כי כל היינו ג"כ שעה"ג דבינה, ועמ"ש

בד"ה לסוסתי השני ספ"א מזה. (יא) עוי"ל כי שוי"א דבי"ע הם בריאה מאין ליש אבל שוי"א שנק' קנין היינו זר"ג דאצי' גם ישמחו השמים ר"ת י"ה ותגל הארץ ר"ת ו"ה. (יב) עוד ע"ד השמים מספרים כבוד אל. מן השמים אנו למדין כחו של הקב"ה כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך, וכמו האצבעות מחלקים השפע והכתב והמכתב כן השמים שמים מעשיהם של בריות כי לך אד' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, כל אשר חפץ ה' עשה ע"י שוי"א במד"ר בשלח פכ"ה וע' ברע"מ ר"פ שופטים בענין יגלו שמים עונן. (יג) ושמים בורת תכן והתורה היא כפתחו של אולם ולכן בראשית שהיא התורה ברא הקב"ה את השמים ואת הארץ. גם ע"י התורה רוח מתחבר' שמים אש ומים. (יד) ה' קנינים אלו ישנם בסדר התפלה הא' ברכת התורה קנה חכ' קנה בינה, הב' קנין שוי"א פסוד"ז ויוצי'א והוא בהתכוננות יש מאין איך שהוא אחי בו' רקיעים והארץ, ועי"ז הוא מקנהו שוי"א ובהתפעלות נה"ב מהתכוננות מלכותך מכ"ע זהו כענין מרכבה תתאה, אברהם קנין א' זהו כענין מרכבה עילאה למס"ג באחד, ישראל קנין א' עם זו קנית שיהי' בבחי' עם זו בבחי' עבד, וקנין דאברהם אוהבי זהו בחי' בן הלא הוא אביך קנך, אח"כ בהמ"ק קנין א' י"ל ע"י תפלה בצבור או ע"ד אוהב ה' שערי ציון שערים המצויינים בהלכה כו'. (טו) עוי"ל קנין שוי"א זהו בחוקה, והחוקה זהו ע"ד כי כל בשמים ובארץ, את ידיך החזקה, הפך ממאמר מפלגך ולתתא והפך ממה שהחזיקו בפלסין, יהי רקייע ויהי מבדיל, והוא ית' המגביהי לשבת לכן המשפילי לראות בשמים ובארץ בהשוואה א', ובסוטה ד"ד אפי' הקנהו להקב"ה שוי"א כא"א, מבואר שאברהם הקנה שוי"א להקב"ה, י"ל ע"ד מ"ש במד"ר הושיב בה דיריך פקחין והחזיקו בפלסין ובא אברהם וביטל דבריהם והקנו כו' ע' ד"ה אתה הצבת וע"ל בהקיצור ס"ו, או ע"ד כי אל דיעות שדיעה עליונה שלמעלה היש ולמטה כלי"ה נתגלה ע"י אברהם וע' בד"ה תחת אשר לא עבדת. (טז) תורה וישראל חו"ב וזהו הקנין, עמ"ש ע"פ ה' קנני ראשית דרכו בשם התד"א, והקנין בכסף ע"י אברהם קנין א' ובשטר ע"י אותיות התורה או קנין עם זו לבחי' זה אלי ע"י שטר כנ"ל ומה נמשך משטרו בארץ, ובביאה בהמ"ק בכל המקום אשר אזכיר כו' והעדותי בכס את השמים ואת כו', או ענין אברהם וישראל ע"ד ליעקב אשר פדה את אברהם, אבן מאסו הבונים, כי הנני בא ושכנתי בתוכך דוקא, גם ע"ד הלא הוא אביך קנך וכתוב עם זו קנית. (יז) ג' מציאות מצא הקב"ה אברהם ומצאת את לבבו כו', ע' פרשי' בחומש ר"פ וארא חבל כו' אברהם כו', ובמד"ר וירא פניה ע"פ ויאמר הנני, אל תקרב הלום כו', ובילקוט איוב בסופו ע"פ לא אחריש אברהם שתק לי כו', ע"כ נק' מציאה ע"ד והחכ' מאין תמצא כך לבבו נאמן למעלה מהשכל והטעם ע' ד"ה ויקח המן שכל הטעמים הם כסאסאה לשבולתא, יפה שיחתו כו', ישראל כי מצא אשה מצא טוב ואף שהאשה נק' קנין האשה נקנית, אך אחעט"ב זהו מצא טוב בחי' טוב וישר ה' שלמעלה גם מהתורה לעיל ס"ה ונק' אשת חיל ע"ש מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם גימט' חיל ע' ד"ה כדכד, דוד ע"ש מ' כי שת לי זרע הבא ממק"א לברר חכמה דתהו וכן לי נאה לברך כו' ויתרון האור כו', וגם דוד זהו בפמ"ק חנוכת הבית לדוד עד אמצא מקום מצאנוה באפרתה.

לבאר הדברים הנ"ל. הנה בע"כ שליב שער האוגאה פ"א פי' דהעליון דהיינו המשפיע נק' מוכר, והתחתון שהוא המקבל הוא הנק' לוקח כי התחתון מקבל את תוסד ולוקח מן העליון כו' הביאו ג"כ הרמ"ז ר"פ חוקת, וא"כ לכאורה לפ"ז יהי' קשה הברייתא והמכילתא והספרי והגמ' דחמשה קנינים קנה הקב"ה או ארבעה או שלשה דעכ"פ יש מקנינים אלו שקנה אותם אצל הישראל כנ"ל שבהמ"ק נק' מעשה ידי צדיקי' וכן אברהם הקנהו להקב"ה שמים וארץ ואיך שייך ח"ו לומר שהקב"ה הוא הלוקח לד' הע"ח הנ"ל, אך הענין ע"ד מ"ש בד"ה רני ושמחי בענין דלפעמים כתיב כי אתה נרי הוי', ולפעמים כתיב נר ה' נשמת אדם, שב' הבחי' אמת כו', דפי' נר ה' היינו שעי' אתעדלית' של הנשמה בבחי' רו"ש הוא ממשיך האור בשם הוי' היינו שמעצמות אא"ס ב"ה יומשך שם הוי' אשר י"ה בחי' צמצום והתפשטות כו' וזהו הוי' צלך כו' ע"ש, וע"ז ארז"ל לא זו מחבבה עד שקראה אמי וכמ"ש ג"כ בד"ה צאינה וראינה שז"ע שאו ידיכם קדש וברכו את הוי', אך כדי לבא למדרגת רו"ש עז"נ כי אתה נרי אתה הוא בחי' אותיות התורה מא' עד תי"ו שהם נותנים כח בנפש כמ"ש ג"כ בד"ה בחדש השלישי בענין שהתורה נק' עון ותושי', א"כ בבחי' זו נק' הקב"ה המוכר דהיינו קנין התורה שהוא ית' מכרה לנו ואנו הקונים שהמוכר הוא המשפיע והלוקח הוא המקבל דהיינו שעי"ז נשפע ונמשך הכח בנש"י לבוא לבחי' רו"ש, וכענין זה נת' בביאור מאמר דמחצית השקל בבה"ז ר"פ תשא שכפי ערך ההמשכה מלמעלמ"ט מבחי' ח"ע עי"ז נמשך כח ההעלאה כו', אך מה שאח"כ נאמר וברכו את ה' שממשיכים תוס' אור מעצמות אוא"ס ב"ה בשם הוי' הרי בבחי' זו שפיר יתכן לומר שנק' הקב"ה קונה הקנין מנש"י שהרי גדולה מזו ארז"ל לא זו מחבבה עד שקראה אמי שהוא בחי' משפיע כמו שהאם מברכת את בנה כו' וכמשנת' ענין זה ג"כ סד"ה קול דודי גבי ומקפץ על הגבעות שיש ג"כ בחי' באמהות שהם בחי' נוק' למעלה מן האבות, כי מלמעלה למטה הדכר הוא המשפיע, אך מלמטלמ"ע הרי המלי' נק' כתר ויסוד הוא חכמה כו', וז"ע א"ח עט"ב שבין יתעלה למעלה ממ"ה והיינו ע"י מעשה המצות שהמעשה הוא בירור שם ב"ן כו' ונק' אבנים א' בן והם אבנים טובות שמהם עושים כתר ועטרה, וביאור הדברים הנה מבואר בת"א בד"ה וירא ישראל בענין מ"ש ויקרא ה' ה' ב"פ, כי הנה יש ב' בחי' שמות הוי' הא' הוא בחי' שם הוי' דלתתא המהווה כל העולמות מאין ליש והוא הנק' בזהר וע"ח ז"א דאצי', ולהבין ל' מאין ליש הלא כתיב כי ממך הכל, אך בהיות כי מהו"ע אין לו שייכות לעולמות ואין ערוך אליו כו', ולכן בלתי אפשר לעולמות לקבל חיותם והתהוותם כ"א ע"י בחי' שם הוי' ב"ה היינו ע"י צמצום שהוא בחי' יוד ואח"כ התפשטות זיוו ואורו בחי' ה' כו', ולכן נק' מאין ליש שמקור התהוות הוא מבחי' אין והארה בעלמא, וכענין המבואר ג"כ בד"ה את שבתותי בפ' בורא קדושים ישתבח שמך, שגם בחי' קדושים הם הנשמות התהוותם רק מבחי' שמך שם והארה בעלמא מה שאינו נוגע כלל למהו"ע כב"י, ועמ"ש ג"כ בפ' הנ"ל רמאין ליש בד"ה אחרי, ועמ"ש בד"ה להבין פי' וענין יג"מ כי שם הוי' זהו מקור להתהוות בחי' עלמין, משא"כ מהו"ע ית' לא שייך כלל לומר מקור לבחי' עלמין, ועמ"ש מזה ג"כ בדרוש עד דלא ידעי בסוף דרושי פורים, אבל בחי' שם הוי' דלעילא הוא למעלה

מעלה מבחי' מקור להתהוות עלמין בבחי' ואתה מחיה אלא מה שעבמ"ח להיות שם הוי' דלתתא כו' והוא בחי' ע"ק וכתר שלמעלה מעלה מז"א, ולכן נאמר הוי' הוי' ופסיק טעמא בגווייהו כי אין ערוך כו' ועמ"ש בד"ה אני דפי' ציצית בענין שמו הגדול, ומ"ש בד"ה שובה בענין ב"פ הוי' הוא האלקים, אך על משה נאמר ויקרא הוי' הוי' שמשה קורא וממשיך מהוי' דלעילא להוי' דלתתא, והיינו ע"י תומ"צ שנק' תורת משה וכמ"ש בפ"י היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים, פי' אשר עשה ה' דלעילא ע"י בחי' מצרים אעא דלא סליק בי' כו' ע"י סו"מ ביטול וצמצום כו' ע"ש, והמשכה זו בהוי' דלתתא ע"ז נאמר ושמרו דרך ה' לעשות צדקה כמ"ש בד"ה אשירה בת"א שם, ועד"ז יש לפרש ענין חמשה קנינים קנה הקב"ה, כי הקב"ה הוא ז"א דאצי', והוא הבורא מאין ליש כנ"ל, וזהו ענין שם הוי' דלתתא, אכן הקנינים הוא מה שקונה וממשיך מהעלם אל הגילוי משם הוי' דלעילא, ולכן הוא דבר יקר יותר מבחי' הבריאה מאין ליש שרשה נמשך משם הוי' דלתתא, ולכן נק' מאין, אבל הקנין הוא ודאי דבר היקר כמו למטה הכסף והזהב הן יקרים, א"כ אינו בחי' אין והארה בעלמא וכמ"ש במ"א כי יקר גימט' יש, והיינו מה שנמשך מע"ק שמשם שרש כל הקנינים הנ"ל הנז' בכרייתא ובמכילתא כו' כי התורה נק' משל הקדמוני, מבחי' קדמונו ש"ע היינו מה שאינו בגדר עלמין כלל, וז"ש בקי"ס עד יעבור עמך הוי' עד יעבור עם זו קנית, אשר פי' עד יעבור עמך הוי' היינו למעלה משם הוי' כמבואר במ"א בד"ה האיגו השמים ומשם נמשך בחי' הקנין של ישראל וזהו עם קנית והנה להיות המשכה הנ"ל משם הוי' דלעילא לשם הוי' דלתתא זהו ע"י נש"י באתעדל"ת כמבואר לעיל בפ"י אשר עשה הוי' במצרים, ובפי' ושמרו דרך הוי', וכמו בתורה קנין אחד, הנה מבואר בד"ה לך לך גבי גובלות חכמה שלמעלה תורה, כי המשכת ח"ע להתלבש בתורה בא ונמשך ע"י אור הכתר דוקא שלמעלה מהחכמה וכ"כ סד"ה משה ידבר, וכדי להיות המשכה זו זהו ע"י גלות מצרים וימררו את חייהם כו', נמצא קנין זה משם הוי' דלעילא בחי' כתר לשם הוי' דאצי' בא ע"י ישראל, וכ"כ סד"ה זכור ושמור בדבור אחד, גבי אך לישראל נמשך שם הוי' זה מבחי' אנכי ממש והיינו דוקא בהתלבשותה בגוף ונה"ב, ועמ"ש מענין פי' קנין בביאור ע"פ ואלה המשפטים גבי כי תקנה עבד עברי דקנין הוא באצילות, משא"כ בריאה יש מאין כו' ואצילות וקנין זה הוא גילוי ההעלם מאא"ס, וענין שמים וארץ קנין א' מבואר לעיל דמצד עצמם הם נבראים מאין ליש ולא קנין אלא שע"י העלאת מ"ן דמלאכים האומרים קדוש כו', ודנש"י ממשיכים בהם היחוד עליון דכימי השמים על הארץ, ויחוד זה צ"ל ההמשכה מאא"ס, גם י"ל שמים וארץ גשמי' הם בריאה, אבל שמים וארץ דקאמר הכרייתא היינו מ"ש השמים כסאי כו' והם זר"ן דאצי' שנק' קנין וע' ברבות בראשית רפ"ו שני דיוסקוסים נאים כו', ולפמש"ש י"ל הקנין הוא מה שנתקנו בעולם התיקון לאחר שבה"כ דעולם התהו, וענין ההפרש בין קנין דאברהם לקנין דישראל עמ"ש בד"ה משה ידבר, שע"י אברהם ההמשכות רק באצי' וע"י נש"י נמשך גם בכי"ע אך שהוא בפנימיות העולמות וע"י בהמ"ק נמשך הגילוי בחיצוני, עמ"ש סד"ה את קרבני לחמי, להמכילתא ד' קנינים י"ל דאיתא קנה חכמה קנה בינה ב"פ קנה הם ש"י עולמות, והנה כתר הוא ב"פ ש"י גימ' תר"ך

והיינו ב' הפרצופי' בכתר עתיק וא"א, וע' בלק"ת בחבקוק ובהרמ"ז ר"פ בשלה, וא"כ יש ד"פ קנה, והיינו ד' קנינים הנ"ל, גם י"ל ד' קנינים כנגד ד' אותיות שם הוי' דלעילא, ולפי הברייתא דאבות שהם חמשה היינו נגד קש"י, עמ"ש בד"ה תורה צוה לנו משה איך בתורה יש אירוסין ונשואין כו' והממשיכים בחי' זו הם ישראל שממשיכים ומייחדים תשב"כ לתשב"עפ ע"י בכל מאדך כו', חהו ענין הקנין דתורה, ועמ"ש בד"ה שה"ש ע"י ההעלאה דכלה שארי נמשך להיות הקב"ה יושב ועוסק בתורה כו' ע"ש, ועמ"ש ג"כ בד"ה ויקהל משה בענין שבת העלאה אח"כ דוקא תורה המשכה, גם הקנין דתורה שתהי' בבחי' הנחמדים מזהב ומפז ע' בהרמ"ז ר"פ קרה, והנה ד' קנינים אלו הן הן ד' שנקראו נחלה כמ"ש במכילתא הובא בילקוט פ' בשלח דמזו ריי"ג ע"פ בהר נחלתך יבאו ישראל שנק' נחלה כו', וע' בפרש"י בפ' תשא ע"פ וסלחת לעוונינו ולחטאתינו ונחלתנו ועמ"ש מזה ע"פ כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב, תלים צ"ד י"ד, ואפ"ל פי' טובה חכמה עם נחלה ע"ד אל יתהלל החכם בחכמתו כו', כ"א בזאת יתהלל כו', זאת היינו יראת ה' שהיא אוצר להתורה והוא המעשה, וזהו ענין ישראל שנק' נחלה שהוא בחי' כי שרית להיות אתכפייא ואתהפכא ואו נק' נחלה ששורה בו ניצוץ אלקי ואו טובה החכמה שהיא התורה, משא"כ האומר אין לי אלא תורה כו', וע' מענין טובה חכמה עם נחלה בזהר חקת דקפ"ב ע"א ובהרמ"ז שם ולמעלה טובה חכמה התורה כמו שהיא בשרשה עם נחלה המשבח התורה למטה היינו כי בזאת יתהלל כו', להספרי ומכילתא י"ל אברהם הוא בכלל קנין דישראל כמבואר ברבות ר"פ תולדות אברהם נק' ישראל ר"ג אומר מילתא עמיקתא היא ומושב בניי כו' ע"ש, אל תונו, ע' זח"ג ד"פ חקת דק"פ ע"ב בענין ולא תונו ובכה"ז שם ובאדר"ז דרצ"ג ע"ב מאי יונים כד"א ולא תונו כו', וכ' בהפ"י שם משא"כ בא"א טוב עין לעולם וע' דקל"ז ע"א וע"כ נאמר אל תונו, חהו את עמיתו ובוה יומשך כן מלמעלה עיני ה' אל צדיקים כ"א ומשלם לשונאיו בחי' האוגנה הנ"ל, ועמ"ש ע"פ תמים הי' בדורותיו כדור תי"ו כו'.

הגהות לד"ה וספרתס לכס פ' במדבר

כ"א מ"ט יום • (וכמ"ש שבעה שבועות תספר לך כיהל חרמש בקמה כו' ועשית חג שבועות כו', גם צ"ל למה נק' חג הזה בשם שבועות שהרי הוא אינו ממנין השבע שבועות כלל רק הוא יום החמישי' וכמ"ש ממחרת השבת השביעי' וכיון שאינו מהם למה נק' שבועות, וכת"י ג"כ בפ' פנחס וביום הבכורי' כו' בשבועותיכם וקשה כנ"ל הרי יום הבכורי' הוא אחר השבעה שבועות ולא דמי כלל לחג המצות וזה"ס שנק' כן ע"ש שבו בימי'

אור דרושים לשבועות התורה ריא

אוכלים מצה ויושבי' בסוכה משא"כ בחג השבועות שהשבעה שבועות שלפניו כבר חלפו ולמה נק' הוא ע"ש הימ' שלפניו. גם צ"ל מה שסיים שם גבי שבועות ועשית את החוקי' האלה למה נו' כן בשבועות דוקא) גם להבין פי' הספי' כו'.

(בסעיף ד' בסופו) ע"י שער החמישים וכו' • (ובזה יובן פי' ועשית חג שבועות שהחג נק' שבועות אע"פ שהשבעה שבועות דספי' כבר חלפו קודם אלא לפי שיום זה כולל בתוכו כל המ"ט בחי' שלמטה ממנו רק אדרבא שבחי' מ"ט אלו הכלולי' בשער הנ' גבוה מעלת' יותר לא"ש על מ"ט שע"ב במ"ט ימי העומר כי המ"ט בחי' המתפשטי' בימי העומר הם ענפי' והארות בעלמא המתפשטי' ונמשכי' ממ"ט בחי' הכלולי' בשער הנז'ן עצמו ששעה"ג הוא גילוי בחי' אנכי ממש דהיינו בחי' רצה"ע ב"ה וא"כ המדו' הכלולי' בו הם מבחי' מדות שברצון שגבוהי' יותר מבחי' המדות שבלב שהן מ"ט שערי' דימי העומר והמדות שבלב הן רק הארה בעלמא מתפשטי' ממקור ושרש מדות אלו הכלולי' ברצון שנק' טורי חשוכא כי הן מתפשטי' בלי שיעור וצמצו' רק במרחב גדול כמו שהרצון עצמו הוא במרחב על שאר כל הבחי' שלמטה ממנו ונק' ארך אפי' בחי' אריכות כו' והמדות שבו הן בחי' יד הגדולה ויד החזקה כו' משא"כ המדות שבלב הן בצמצום ושיעור כפי אשר תוכל שאת ולכן אותן בחי' השבעה שבועות הכלול בשעה"ג העומר. וזהו ועשית חג שבועות ממש שבו ביום נמשך גילוי שעה"ג הכולל בתוכו בחי' שבעה שבועו' ממש יותר עליוני' משלפניהם. ועוד זאת כי מ"ט בחי' אלו הכלול בשעה"ג הם מיוחדי' ממש ביתר שאת ויחד עצום ונפלא מבחי' מ"ט בחי' הראשונ' שהרי הם נכללי' ביום אחד הוא חג השבועות שהוא יום א' שבחי' שעה"ג כולל בתוכו כל המ"ט בחי' יחד א"כ אע"פ שכולל שבעה שבועות ממש מ"ט הוא ממש יום א' ה"ו יחד עצום ונפלא משא"כ במ"ט ימי העומר שכל בחי' הוא יום לעצמו שבוע א' חסד כו' רק שמ"מ הם ג"כ מתייחדי' שהרי לכך אר' היום שני ימי' ולא יום שני דאלו אומרו יום שני הי' במשמע שבחי' הארת ומדת יום זה השני נפרד' ונבדלת ממדה שביום דאתמול משא"כ אר' היום שני ימי' היינו שבחי' מד' דיום זה היא מתאחד' ממש עם בחי' דאתמול וא"כ יש היום ממש שני ימי' כא' וכן למחר הרי יש ג' ימים עד מ"ט לעומר מאירי' כל המ"ט בחי' כא' זה לא כמו במלאכים שבחי' כנפיהם הם פרודות מיכאל חסד בפ"ע כו' אבל ישראל ע"י ספה"ע ממשכי' ועושי' בנה"ב שלהם יחוד והתכללות כל המדות חג"ת עד שאר' היום מ"ט ימים לעומר מתייחדי' כולם כא' אבל מ"מ אין זה ערוך עדיין לבחי' היחוד דחג השבועות שהרי מ"מ הם מ"ט בחי' כמ"ש היום מ"ט יום כו' אלא שמתייחדי' כא' שלא להיות פרודו' כל בחי' בפ"ע אלא שתהיינה חוברות אשה אל אחותה אבל בשבועות הוא יום א' שהוא בחי' א' ממש ואעפ"כ כולל בו כל מ"ט בחי' בבחי' זו הא' ממ"ט (וכמ"ש במ"א שבחי' מדות אלו הכלולי')

ע"י שער החמישים וכו' : שם דף י ד שורה למקורו.

ריב אור דרושים ל שבועות התורה

ברצון נק' רעי' האהובי ע"ש עוצם היחוד וההתכללות כו') והיינו לפי שמיט בחי' אלו היינו בחי' שבעה שבועות הכלולי' ביום זה גבהו מאד לאין ערוך על בחי' שבעה שבועות הראשונ' לכך היחוד שלהן במקורן הוא ביתר שאת ויתר עז עד שהן בחי' יום א' ממש, ומובן ע"ד המבואר במ"א בענין ההפרש בין בחי' אחד לבחי' יחיד כו', זהו ג"כ הטע' שחה"ש הוא יום א' ופסח וסוכות ז' ימי' מפני שבשבועות גילוי בחי' אנכי שהוא בחי' יחיד זהו ג"כ שנא' גבי חה"ש בחי' חוקים כי זהו בחי' אותיות החקיקה כמו שהלוחות היו חקוקים).

הגהות לביאור דוספרתס דפ' במדבר

הוא העושה שלום כו' * (להיות התכללות מיכאל וגבריאל אהוי"ר יחד עדימ"ש במ"א בפ' וכל הלכות יראוך ואעפ"כ קרב וכליות יזמרו שיהי' תוכו רצוף אה') וזהו חכו ממתקי' כו'.

וע' בור' פ' שמיני דל"ט * (וחכך כיון הטוב ולקמן ית' דשעורה היינו בחי' גבו' כי בנין המל' ע"י הגבו' שמוזה מתהווי' התחלקות ה' מוצאות ומ"מ צ"ל ג"כ מיתוק הגבו' כמ"ש בסי' ע"פ שער ר"ה בפ' אד' שפתי תפתח אד' הוא דין א' כו' ע"ש וכך י"ל ג"כ בענין המיתוק מבחי' גיכ"ק) והנה ביאור ענין כו'.

שהוא בחי' * דבר ה' בחי' חיצוני' בלבד (אך לכאו' צ"ל הלא החטה הוא ג"כ כ"ב אותיו' גי' חטה כדאיתא בור' פ' בלק דקפ"ח ע"ב ומאי חטה כללא דכ"ב אתון וא"כ מה בינה לבחי' שעורה שיעור ה' דהוא ג"כ ענין ה"מ הפה שבהן קבועות כ"ב אותיו' והענין כי כ"ב אתון דחטה היינו כ"ב אתון דאורייתא והתו' ניתנה לישראל ולא למלאכי' ולכן הוא למעל' מבחי' אותיות דשעורה שהוא חיות ומזון המלאכי' וד"כ הם ב' מיני אותיות, אותיות הדיבור זהו בחי' שעורה שיעור ה"מ הפה ואותיות המחשבה היינו בחי' החטה וזהו שרש נש"י שעבמ"ח. אך ענין ובחי' מח' זו הוא בחי' מח' סתימאה שהוא בחי' מחה"ק וכמכו' במ"א ע"פ אם בחוקתי תלכו שיש ב' בחי' אותיות היינו אותיות הכתב והן בחי' אותיות הדי' ומח' הגלוי' ויש בחי' אותיות החקיקה שהם בחי' אותיות הכלולי' בשכל הנעלם וקדמות השכל וזהו שרש נש"י ומעכשיו יובן ג"כ ההפרש בין אותיות השעורה לאותיות

הוא העושה שלום כו' : שם דף יא, ג שורה ה'.
וע' בזהר פ' שמיני דל"ט : שם : של הדי'.
שהוא בחי' : שם : מן הגלוי'.

החטה, וביאורה עפמשנת שם דמלאכים נק' עומדים כמ"ש עומדים שעומדי' ברום עולם מבחי' ומד' א' משא"כ נש"י נק' מהלכי' שצ"ל מהלכי' תמיד ממד' למד' שאין תפי' של היום דומה לדאחמול כמ"ש בפע"ח בתחילתו, והענין . . . הוא מהגבו' וכמ"ש כבוד מל' יאמרו וגבורתך ידברו וענין הגבו' הוא כדי להיות התחלקות צי' אותיות הדיבור דמבואר או"א איך מבחי' חסד שבמל' כשמתגלה באותיות הדיבור מתהווה מזה מאין ליש מחנה מיכאל כר' וריבוי המלאכי' מצד ריבוי ההתכללות ומזיגות שבע"מ אמנם עוד זאת הוא בסיבת הריבוי כי כל מדה כשמתגלי' באותיות הדי' הרי ממדה א' מתהווה בדי' די' הרבה ר"ל תיבות הרבה עד שמכל התי' יחד יובן המדה ההיא וכן בהשפעת שכל ודי' כדי להלביש השכל ההוא בהדי' צ"ל תי' הרבה ובין כולם יובן השכל נמצא בכל תיבה לא יש רק חלק ובחי' א' לבד מאותה המדה והרי א"כ בגילוי המדה או השכל בדי' נתחלקו ונתפרדו לחלקי' קטני' רבים כפי מספר התיבות ועד"ז יובן למעל' בענין התהוות המלאכים מאותיות הדיבור והיינו מבחי' המדות המלוכשי' בדיבור מחנה מיכאל מבחי' חסד שבדיבור הנה אין מלאך פרטי מתהווה ומקבל מבחי' פרטי' ספי' ומדה א' ממש שבדי' דהיינו עד"מ מבחי' חסשב"ג שבחסד כו' שהוא בחי' פרטי' ספי' א' לא הי' ביכולת המלאך שהוא גברא ובע"ג להכיל ולקבל את גילוי מדה זו שבאצי' והי' מתבטל לגמרי אלא אחר שנמשכה מד' זו בדיבור ונתחלקה לצירופים ותי' רבי' במאד שנמצא א"כ בתי' וצי' א' מלוכש רק חלק והארה מועטת מאד מכללות מדת החסשב"ג שבחסד עד"מ אזי מבחי' זו הוא חיות מלאך א' וכיון שכבר נתמעטה ההארה מאד להיות רק חלק א' מגי אלף או אלפי אלפים מן כללות המדה והוא רק הארה דהארה בלבד לכן ביכולת המלאך להכיל ולקבל הארה זו ואינה מתבטלת ממציואו' (ואור זה הוא מתלבש בכלי שלו כנ"ל או"א) ח"ש אתה פוררת בעוזך ים פי' ים החכמה דמל' דאצי' נתפרר לחלקים ופירורי' רבי' הם צי' אותיות שכל בחי' פרטי' ומדה מבחי' מל' נתפררת לחלקי' רבי' קטני' כשנמשכת בדי' ככדי שיוכל להתהוות מזה גברא ובע"ג כנ"ל ולכן וכנפיהם פרודות שכאו"א נפרד ומובדל בפ"ע ואינו כמו בחי' ומד' די' והיינו מפני שהוא משונה בהתהוות מחברו שהוא נתהווה מצי' אחרי' וחבירו מצי' אחר ולכן נק' מלאכים עומדים מפני שנתהוו מצי' אותיות הדי' ומבחי' הדי' אא"ל בחי' הולדת הדי' השני שאין היש יכול להתהוות מהיש כ"א מאין דוקא וכמו עד"מ בנפש האדם היינו ע"י שחושב במח"ת תי' ברוך הוא היוצא אח"כ בדי' ותי' זו שהמח' הולידה תי' הדי' הנה א"א שיוליד תי' ברוך מעצמו בלי מח' תי' השני אתה וכדומה זולתו שיעל' במח"ת תי' אתה או יוציא בשפתיו אבל לא יסתעף תי' מהראשונה עצמה שכיון שנמשך כבר תי' הראשונה בדיבורו רק תעמוד לעולם בלי תוס' וולתי' שיומשך ממקור עצמו מעיקרו מחדש כנ"ל. וככה עד"מ למעלה כשנמשכו צי' אותיות דמל' להתהוות הנבראים אוי באופן שנמשך כבר בהצי' כן יעמדו הנבראים בגבול ההיא לא יתוסף בהצי' מעצמם אא"כ יומשך המשכה חדשה מעיקרו ושרשו המקור המוליד הצי' היינו בחי' החכ' שהוא מקורן המולידן ומשם יוכל להיות הולדה חדשה ממש משא"כ מהם עצמם אא"ל שייכות הולדה חדשה בתוס' על המדה שנמשכו כבר ולכן הם בחי' עומדים.

וְעַתָּה יִלְ שַׁרְשׁ הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנֶּקֶד מֵהַלְכִים כִּי הִנֵּה נִתְּ לַעֲיֹל בְּתוֹ דַּפְּ בַּחֲקוּתֵי שֵׁשׁ ב' בַּחֲ מַחֲשֶׁבֶה הָא' בַּחֲ מַחֲתֵי הַיֵּינוּ מַחְּ הַמְּלוּבֶשֶׁת בְּדִיבּוֹר שֶׁמִּשְׁמִיעַ לְאֹזְנוֹ מֵהַ שְׁמוּצִיא בְּפִיו כְּמֵאֲזֹלֵי הַשְּׁמַע לְאֹזְנָךְ מֵהַ שְׁאֵתָה מוּצָא מִפִּיךָ כּו' וְנֶקֶד בַּחֲ זֶה לְמַעְלָה מִל' דַּתְּבוּנָה דֵּהֵינוּ סוּף מִד' הַהֲבֵנָה וְהוּא מֵהַ שְׁחֹשֵׁב מֵהַ שְׁמַדְבֵּר שֶׁבַחֲ מַחְּ זֶה הוּא הַבַּחֲ הַיּוֹתֵר אַחֲרוֹנָה בְּמַעַל' וּמִד' הַמַּחְּ וְגַם נֶקֶד בַּחֲ זֶה בַּל' הַקְּבֵלָה עֵינֵי עֶקְבֵי לֵאמֹר שֶׁנִּכְנַסֵי תוֹךְ רֹאשׁ רַחֵל כִּי לֵאמֹר וְרַחֵל מְבוֹ בּוֹ שֶׁהוּא בַּחֲ עֵדָאֲתִכִּסִּי וְעֵדָאֲתִגִּי וְיַעֲקֹב הַמְּשִׁיךְ מַעֲלָמָא דַּאֲתִכְסִיא לְעַלְמָא דַּאֲתִגְלִיא מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְזֶה לִכְּן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלֵּילָה הַזֶּה וּפְיָ בּוֹ וְיֵצֵא דִקְנָיו ע"ב י"ש כ"ב דֵּהֵינוּ שִׁיעֲקֵב הַמְּשִׁיךְ כ"ב אֲתוּן מִבַּחֲ מַחֲעַ הַנֶּקֶד יֵשׁ בְּסוּד קִנְיָ חֲכ' קִנְיָ בִּינָה ב"פ קִנְיָ גִי' יֵשׁ וְזֶה לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ לְבַחֲ הַדִּי הַנֶּקֶד רַחֵל וְע"ש עוֹד דִּקְנָיו ע"ב וְקִיִּד ר"פ תְּרוּמָה דִּקְנָיו ע"ב. וְעַכְפִּי עֵינֵי עֶקְבֵי לֵאמֹר הַיֵּינוּ סוּף מִד' הַמַּחְּ זֶה נִכְנַס תוֹךְ רֹאשׁ רַחֵל הַיֵּינוּ שֶׁמִּתְּלַבֵּשׁ בְּהַדִּיבּוֹר כְּנֵל וְבַחֲ סוּף מִד' הַמַּחְּ זֶה נֶקֶד מַחֲתֵי שֶׁבַחֲ הַב' בְּמַחְּ הוּא בַּחֲ רֹאשִׁי הַמַּחְּ שֶׁנּוֹבֶעֶת מִן הַשְּׁכָל שֶׁהוּא בַּחֲ בִּינָה שֶׁנֶּקֶד סִפֵּר עֵילָאָה כְּמוֹבֵן מִמִּשׁ בּוֹ ר"פ תְּרוּמָה דִּקְלָיו ע"ב ע"פ הַשְּׁמַיִם מִסְּפָרִים שֶׁנִּתְּפָרַשׁ בְּסִי' וְשֵׁם הוּא בַּחֲ תִשְׁבֵּכִי (וְכַמִּשׁ גִּיכ עוֹד בְּסִי' ע"פ וְשִׁאֲבַתְּ מִים בְּשִׁשּׁוֹן כּו' ע"ש) וְכַמִּשׁ גִּיכ בְּסִי' בְּג' דְּבָרִים בְּסוּפֵר וְסִפֵּר וְסִפֵּר חֶקֶק הַקְּבֵלָה עוֹלְמוֹ כּו' פִּי סִפֵּר הוּא בַּחֲ בִּינָה שְׁבָה נִצְטִיירוּ בְּאוֹתִיוֹת דְּתוֹשְׁבֵיכִי לִכְּן נֶקֶד סִפֵּר כּו' וְהוֹסוּפֵר הוּא מִי שֶׁמִּצִּייר הַאוֹתִיוֹת וְכוֹתֵבֵן עַל הַסִּפֵּר וְהֵינוּ בַּחֲ ח"ע דַּאֲצִי הַנֶּקֶד אַבָּא מִקּוֹר הַמְּשַׁפֵּיעַ בְּבִינָה הַנֶּקֶד אִימָא (וְעַמִּשׁ ע"פ וּבְבוֹאָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם הַסִּפֵּר וְע"פ אִי סוּפֵר) וְסִפֵּר נֶקֶד הַמַּחֲתֵי תוֹ שֶׁבַע"פ הַיֵּינוּ בַּחֲ מַחֲתֵי שֶׁנִּתְּלַבֵּשׁ בְּדִיבּוֹר כּו' וְהִנֵּה לֹא זֶה בְּלִבְדִּי שֶׁמִּבַּחֲ מַחֲתֵי מַצִּיעַ אִיא לְהִיוֹת הַוֹלְדָה חֲדָשָׁה שִׁתּוֹסֵף בָּהּ צִיּוֹר אוֹתִיוֹת תּוֹס' חֲדָשָׁה עַד"מ מִתִּי א' כִּמָּה תִי שֶׁמֵּאֲחֵר שֶׁהוּא בַּחֲ סוּף הַמַּחֲשֶׁבֶה שֶׁכִּבֵּר נִמְשַׁכָּה מִמְּקוֹרָה וְנִתְּלַבֵּשָׁה בְּהַדִּיבּוֹר מֵאִין יִמְצָאוּ בּוֹ תּוֹס' חֲדָשָׁה שִׁיחֵי בָּהּ כַּח הַלְּוִלִיד מֵאֲחֵר שֶׁרַחֲקָה מִן הַמְּקוֹר הַשְּׁכָל הַמּוֹלִידָה וְע"כ הִיא דוֹמָה בְּעֵרְכָה לְבַחֲ הַדִּיבּוֹר עֲצָמוֹ אֵלָא אִפִּי בַּחֲ מַחֲעַ הַיֵּינוּ בַּחֲ בִּינָה אִיא לְהוֹלִיד מַצִּיעַ הַוֹלְדָה חֲדָשָׁה רַק שֶׁהִיא כְּלִי שְׁבָה יוֹמֵשֶׁךְ הַהִמְשַׁכָּה חֲדָשָׁה מִבַּחֲ ח"ע הַנֶּקֶד אַבָּא עַד"מ לְפִי שֶׁהוּא דוֹקָא מִקּוֹר הַמּוֹלִיד וּמִמְשִׁיךְ הַמְּשַׁכָּה חֲדָשָׁה מִמְּקוֹרָא דְּכוּלָּא מִשְׁא"פ מִבַּחֲ בִּינָה הַנֶּקֶד אִימָא אִיא לְהוֹלִידָה חֲדָשָׁה וְכִמוֹ עַד"מ לְמַטָּה אִין הָאֵם עֲצָמָה יִכּוּלָה לְהוֹלִיד בְּלִתִּי קְבִלְתָּה הַטִּיפָה תַחֲלִילָה מִן הָאֵם (וְזֶה"ע א' עִם הַסִּפֵּר דֵּהֵינוּ הַהִמְשַׁכָּה חֲדָשָׁה מַחֲעַ נֶקֶד אִמִּיר בְּסוּד אוֹר מִים רִקִיעַ הַמְּבוֹאֵר בְּמֵ"א וְהִיא נִמְשַׁכָּת לְהַסְפֵּר בַּחֲ בִּינָה אֶךְ מִתְּחִילָה צ"ל הַעֲלָא מִיב לְמִקּוֹרָא דְּכוּלָּא וְהוּא סוּד דְּכִנֵּי לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ כּו' כִּי גַם ח"ע מִקְּבֵל מִבַּחֲ הַכְּתֵר שֶׁלְּמַעַל מַחֲכָמָה עַד לְמַעְלָה מֵאִיא"ס בִּי"ה כְּמִבּוֹאֵר בְּכֵהֲאֲרִיזֵל בְּעֵינֵי ק"ש) וְהֵינוּ שְׁחֲכֵי הַנֶּקֶד אַבָּא הוּא בַּחֲיוֹנוֹת סוּפֵר שֶׁהוּא מִקּוֹר הַמּוֹלִיד הַמְּשַׁכָּת חֲדָשׁוֹת רַבּוֹת עַד אִיךְ וְתַכְלִי מִפְּנֵי שְׁבוֹ דוֹקָא מְלוּבֶשׁ אִיא"ס בִּי"ה כְּנוֹדַע ע"פ בַּחֲכָמָה יִסֵּד אֲרִיךְ וְגוֹ וְהַעֲנִין כִּי בַּחֲ הַכְּתֵר הוּא הַמְּמוּצָע בֵּין הַמַּאֲצִיל לְנֹאֲצִלִים וְיֵשׁ בּוֹ מִבַּחֲ סוּף מִד' הַמַּאֲצִיל בִּי"ה שֶׁאֵינוֹ נִמְנָה עִם הַנֹּאֲצִלִי שֶׁבַחֲ זֶה הוּא בַּחֲ

א"ס ממש למעלה מהכלי שהוא המקיף על הכלי כנדוע, והוה הכוונה שנת' בלק"א שא"ס מלוּבש בחכמה דהוא בחי' הכתר שיש בו בחי' תחתונה שבא"ס ב"ה והוא מלוּבש בח"ע שהוא מקורה כנדוע ומפני זה יש כח באבא להליד חדשות עא"ק ממש בבחי' א"ס מטעם הכתר המלוּבש בו כנ"ל. וכונה יובן ענין אי' סופר דבחי' אי"ה הוא בחי' כתר שנק' כן לפי שאינו מושג ואף דאבא נק' סופר אך היינו ע"י הכתר המלוּבש בו וזהו ג"כ פי' א' האלף פלא עליון הוא בחי' כתר ויו"ד חכ' שנמשך בבינה הנק' ה' שהוא בחי' ספר. ועפ"ז יובן מאז"ל ערבים עלי ד"ס יותר מיינה ש"ת ונת' בסי' ע"פ ושבתם מים הנ"ל דהטעם דתשבע"פ שרשה מבחי' סופר שלמעלה מתשב"כ הנק' ספר. ולהשכיל זה יובן ממ"ש ע"פ לכן אמור לבנ"י כו' והבאתי אתכם אל הארץ בפי' וראו שיש ב' בחי' בתשבע"פ משא"כ בתשב"כ והוא דבתשב"כ האותיות מנוי' וספורי' אבל תשבע"פ נק' ארץ צבי שמתגדל העור כשיגדל הדבר דהיינו שניתוספי' אותיות חדשי' לא"ש מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש כו' וכל בחי' הולדה חדשה מוכרח להיות מבחי' הכתר וחכ' כנ"ל ולכן נק' ד"ס בחי' סופר דוקא אי"ה סופר ולכן מבואר בזהר ר"פ בחוקותי דתשבע"פ נק' בחוקותי והוא בחי' אותיות החקיקה והיינו מצד שרשם מבחי' סופר כנ"ל שהוא בחי' אותיות החקיקה כדלקמן.

(אתחיל לבאר שרש הנשמות שנק' מהלכים ומתחילה אקדים שיש ב' בחי' מח' הא' מח"ת, ובהג"ה נת' שזהו"ע עקבי לאה הנכנסי' לתוך ראש רחל, הב' ראשי' המחשבה ובחי' זו נק' ספר, ויבאר שהולדה חדשה אא"ל אפי' מבחי' מח"ע אם לא ע"י ח"ע הנק' אבא שבו דוקא כח ההולדה ונק' סופר מקור הספר מפני שבו מלוּבש הכתר שהוא בחי' תחתונה דא"ס, ובהג"ה נת' ענין אמר עם הספר איה סופר ומאז"ל ערבים עלי ד"ס כנ"ל ארץ צבי כו' ושנק' תשבע"פ בחוקותי).

והנה ישראל עבמ"ח פי' ששרשן הוא למעל' אף גם מבחי' בינה הנק' מח"ע אלא שעלו ונמשכו מן למעלה מבחי' המחשבה אל בחי' המח' (כנו' בביאור על תו' פ' בחוקותי הנ"ל) וכמ"ש בעבה"ג ישבו אבותיכם מעולם למעלה מבחי' הנהר הידוע שהוא בחי' בינה והיינו ששרשן הוא בחי' כתר שהוא בחי' אנכי מי שאנכי, ופי' דהנה נת' לעיל שח"ע הנק' אבא הוא בחי' הסופר את האותיות דבינה שנק' ספר ומוכרח מזה שנמצאים בחי' האותיות אף באבא עילאה הסופר עצמו דכיון שממנו נמשך ציור האותיות בבינה בהכרח שכולי' ג"כ בו (וכמשנ"ת בביאור דבחוקותי מענין אותיות הקבועי' בנפש ות"א לנפש חי' לרוח ממלא וידוע דחי' הוא בחי' אבא ונשמה בבינה כו') אך האותיות שלו הם מוכללי' עמו ומיוחדי' בהכתר מקורו בתכלית היחוד והן הן נק' בחי' אותיות החקיקה דכתי' בלוחות חרות על הלוחות ובבחי' חכ' שבכתר זו דאצי' (שנק' קדמות השכל הוא שרשן של ישראל וזהו בחוקותי תלכו שמאחר ששרשן מבחי' קדמות השכל המובלע ומיוחד עם הכ' שאף שימצא בו בחי' אותיות אך הם כמשל אותיות החקיקה ולא כאותיות הכתב לכך תלכו שיכולי' להיות מהלכים בקדש מדרגא לדרגא עד

א"ק ותכלי פי דאע"פ שהמלאכי הן בחי' עומדים במד' א' והיינו משום שגלקחו מבחי' אותיות הדיבור שמתיבה א' א"א שיומשך אחרת כנ"ל רק תשאר התי' כמ"ש בלי גידול ולכן נק' האותיות אבנים שהן בחי' דומם שאין בהם בחי' הגדלה אך כ"ז הוא מאותיות הדיבור משא"כ בבחי' אותיות החקיקה אע"פ שהם ג"כ בהי' אותיות ומהם נמשכו שרש נש"י מ"מ יש בהן כח להיות הולך וגדל עד בלי די שיעור כי בחי' אותיות אלו הן דבר א' ממש עם המקור שבהן הוא בחי' כ"ע (והוא בחי' מדבר שלמעל' מדצ"ח וכמ"ש במ"א ע"פ מזמור שיר חנוכת כו' ע"ש מענין זה) ולא כמו אותיות הדיבור שימצאו להיות דבר ומהות בפ"ע וכמשי"ת. דהנה כמשל האותיות שנחקקו בקלף הלבן (או באבן טוב) עצמו מני' ובי' שאין ניתוסף בו דבר זר המחודש לגבי' רק זאת שמתחילה הי' חלק ופשוט ולא הי' נמצא בו אף שום היכר ורשם כלל ואח"כ חוקק בו רשימין והיכר אותיות אך מ"מ גם היכר האותיות הוא מבחי' קלף עצמו ואין בהם דבר זר מחודש שיסתיר הקלף עצמו שהכל הוא בחי' הקלף עצמו ממש רק שנמשך בבחי' גילוי והיכר אותיות משא"כ באותיות הכתב הרי הוא דבר זר ומהות אחר לא ממהות הקלף כלל וגם היכר האותיות הוא נעשה דוקא ע"י שהדיו מסתיר במקום האות את הקלף שהוא מונח על הקלף ואין הקלף נראה במקום הזה (רק שהגויל מקיף את האות מד' רוחותיו ע"ש בזה בסי' ע"פ שימני כחותם ע"ז מרמו ענין ההיקף) מזה ניכרי' האותיות משא"כ באותיות החקיקה שגם במקום האות הוא גילוי הקלף עצמו ממש רק שאינו פשוט אלא הגילוי בצורת אות ב'. וכך עד"מ הנמשל למעלה בחי' אותיות דבינה שנק' ספר עילאה ששם משכן תשב"כ נק' אותיות הכתב שהאותיות הן בחי' כלים שמלבישים לבחי' אא"ס המתלבש בהם ומסתירי' עליו (ונק' לכך התו' לבוש עוטה אור כשלמה ואף דאורייתא היכלא עילאה דקו"בה שבאותיות הכתב הן היכל ה' ממש מ"מ עכ"פ ההיכל הוא דבר בפ"ע רק שהמלך הוא דר בו והא דמבואר בזוהר דאורייתא וקו"ב כל"ה הוא ע"ד אר"ג חד ומ"מ נמשל בחי' גרמוהי לבחי' אותיות הכתיבה משא"כ בחי' אר"ח חד הוא כמו אותיות החקיקה והמ"י וזהו בחי' ראש . . . התורה ונק' חוקת התו' ובחי' הלוחות) ונחשבי' האותיות לבחי' מהות בפ"ע זולת העצם שהעצם הוא פשוט בתכה"פ ונמשל לקלף הלבן שהוא עצמו למעלה מבחי' גוון כמבו' בענין בגד לבן דכה"ג ולאו מכא"מ איהו כלל אבל בחי' האותיות דבינה יש בהם מהות והשגה והוא כמשל באדם כשמתלבש השכל במח' שאותיות המח' מלבישי' ומסתירי' אותו אבל האותיות של בחי' הסופר עצמו שהוא בחי' חכ' שבכתר (וכנודע בע"ח דפנימי' אבא הוא פנימי' ע"י) נק' בחי' אותיות החקיקה שהם מעצמות אא"ס ב"ה (הוא הכתר שיש בו בחי' אחרונה שבמאציל כנ"ל) רק שהאור א"ס מצ"ע פשוט בתכלית וכמשל הקלף כשלא נחקקו בו עדיין אותיות וכשעלה ברצונו לברוא העולם שזוה"ע בריש הורמנא דמלכא גליף גליפו פי' המשיך מני' ובי' להיות איזה גילוי מתאור הפשוט וגילוי זה של האור נק' אותיות (שאותיות הוא גילוי כנ"ל אות ב') בחי' היכר ורשם שיוכל להיות גילוי לנאצלים ומ"מ עם היות שהם בחי' אותיות והמשכות למטה ממהות האור הפשוט עצמו מ"מ הרי הם אינם מסתירי' אותו כלל ואין כאן מהות אחר כי הוא ממש גילוי אא"ס ב"ה הפשוט דלאו מכל אמא"כ שמתצמצם

להאי ממנו היכר וגילוי זה ולכן נמשלו אותיות והמשכות אלו לאותי החקיקה עד"מ שהם מיוחדי' במהות א' ממש הכל בחי' אא"ס ב"ה ממש ולכן מאחר ששם ממש מקור נש"י שז"ש ישראל עכמ"ח ונשמה שנתת בי טהורה היא כמשנ"ת בביאור דבחוקותי שאותיות אלו דמח' זו שנמשכו ממנה גש"י הן מיוחדי' עם המקור הכ"ע והכתר יש בו בחי' אא"ס שאין שום דבר שיגבילו שהוא למעל' מהכלי' בבחי' מקיף כידוע לכך הם בחי' מהלכים מדרגא לדרגא בבחי' א"ס שכיון שאותיות אלו הן מיוחדי' ודבר א' ממש עם המקור בחי' קדמות השכל בחי' כתר הרי מן המקור נובע תמיד הולדה חדשה בבחי' א"ס שהוא למעל' מן הכלים משא"כ המלאכים שנמשכי' מאותיות הדיבור הם עומדים על מצב א' וגם אין מהם הולדה כי בחי' אותיות הדיבור שהן נמשכו חוץ מן המקור אין מהם הולדה וכל תיבה כמ"ש לא תשתנה כנ"ל, ח"ש בחוקותי תלכו וענין ההליכה למטה שיוסיף אור ההתבוננות לחקוק בנפשו יחד ה' דלית אתר פנוי מיני' ממש ולהרחיב האהוי"ך בכל יום בעומק יותר כמאז"ל בכ"י יהיו בעיניך כחדשים ממש מצד עומק ההתבוננות ואהוי"ך וכן באמת ברוחניות אין דומה בחי' התפי' דיום א' לשני שנמשכי' בכ"י מוחי' חדשי' גבוה יותר וכן הוא בחי' מהלך באופן התפי' פעמי' מתפללי' באופן זה (ר"ל במדה זו) ופעמי' באופן אחר וכן ארז"ל ע"פ ילכו מהיל אל חיל שהולך ואור.

(נת' שנש"י נמשכי' למעלה מבינה אנכי אותיות דסופר מיוחדי' במקורן כתר חקיקה לכן תלכו דלא דמי לדיבור שנבדל ממקור ע"כ אין גידול מהתיבה אבל אותיות דסופר הם א' עם המקור כמשל חקיקה האות אחד עם הקלף, משא"כ כתב הדיו דבר זר וגם מהסתר לובן הקלף נעשה אות היינו תושב"כ בינה מח' אותיות מסתירי' אבל חקיקה כתר אא"ס הגילוי מיני' ובי' וכיון שהן א' עם הכתר ע"כ יוכל להיות מהלך כי מהמקור נובע חדשות תמיד לכן תלכו להוסיף אור).

ובזה יובן שרש ענין ההפרש בין שעורה לחטה דשעורה שיעור ה' הוא מזון המלאכים ושתי הלחם שמקריבין בשבועות מבחי' חטה מורי' על בחי' שתי הלוחות שניתנו לישראל כי שיעור ה' זהו בחי' אותיות הדיבור עליון שזמה מקבלי' המלאכי' ונק' ל' שיעור כי נתחלק הה"מ הפה בשיעורין וגבולין עד שיומשך בהמלאך שהוא נברא ובע"ג וכמבו' למעל' או"ב בפ' אהה פוררת כו' פירור אחר פירור כל מדה נתחלקה לתי' רבי' כבוד מל' יאמרו ע"י שמתחי' וגבורתך ידברו שבחי' פירור זה הוא ע"י הגבו' לצמצם ולחלק האור והע' שעורה בשי"ן שמאלית שהוא מל' לא שערום אבותיכם, וקדמוני' אחזו שער שהוא בחי' גבו' (וכן מ"ש וסביבו נשערה מאד כמו חרון ישערונו) דמל' שוערי' ברע"ש גדול אך מ"ש שי"ן שמאלי' ולא בסמ"ך מפני שהסמ"ך מורה על גבו' דקליפות ממש כמו הנה רוח סערה באה מן הצפון כו' אבל השי"ן שמאלי' מורה שהוא גבו' דקדושה וע"י ספה"ע הניפו את בחי' שעורה שהוא בחי' מל' שעיקר בנינה מהגבו' בתנופה אל בחי' הכתר שאליו חזורי' המתבררי' (גם הספי' הוא המשכת מחסדי' להמתיק הגבו' ולכן מ"ט ימי ספי' כנגד

מ"ט שע"ב ושערי' ל' שער בימין כמ"ש נודע בשערי' בעלה שהוא שער בימין בחי' חסדי' שממתיקי' הגבו' אבל ישראל מקבלי' מחטה שאין התינוק יודע כו' וגם מאז"ל אילן שאכל אדה"ד חטה הי' שמלובש בה בחי' דעת ושכל הנעלם למעל' מן הדעת שעיי"ז המשיכו את בחי' הכתר לזר"ג בשבועות שזהו בחי' אותיות החקיקה שהם בחי' כתר וזהו בחי' התגלות אנוכי שהי' בשבועות אנכי מי שאנכי שהוא בחי' אא"ס שבכתר כו' ולכן בלוחות הי' כתוב בהם אנכי הי' חרות בבחי' חקיקה (וזהו החילוק בין כ"ב אתון וזחטה לאותיות דשעורה שאותיות דשעורה שיעור ה"מ הפה הוא מזון המלאכי' כי שעורה מאכל בהמה והמלאכים נק' בהמות כנ"ל אור"א בענין פנ"א פנ"ש אבל חטה הוא מאכל אדם שהם בחי' נשמות הנמשכי' מאותיות החקיקה. והנה כמו בגשמי' עד"מ השעורה הוא מאכל בהמה גשמי' אנו רואים הבהמה הוא בבחי' ומד' א' תמיד וכמ"ש בזו' פ' אמור דצ"א ע"ב ע"פ שור או כשב או עז כי יולד עגל או טלה לא נאמר אלא שור כנ"ל ההוא דאית לי' בסופא אית לי' בשעתא דאתיליד אבל האדם הוא בחי' מהלך ממד' למד' שהולך וגדל בעילוי המד' לפ"ע שניו ותורתו ועבודתו כמבוי' שם בזוהר הרי מזון השעורה שהוא לבהמה הוא רק להיות קיום הדבר כמ"ש בחי' עומד במד' א' משא"כ החטה שהוא מאכל אדם הוא מזון שיהי' מהלך מדרגא לדרגא וכך ממש בשעורה וחטה הרחנני' השעורה שהוא אותיות הדי' הוא מאכל ומזון המלאכי' שהם בחי' עומדים אבל החטה הוא מזון הנשמות בחי' בחוקתי תלכו'. וזוה יובן דלכן בשבועות הקריבו והעלו שתי הלחם מחמץ דוקא להיות שאז התגלות הכתר בחי' אנכי שהוא נשגב במד' דאצי' ושם אין החיצוני' יכולים לאחז ע"ב הקריבו והעלו בחי' החמץ דוקא שרש ומקור אחיות החיצוני' שיתמתקו בשרשן ויתבררו ויעלו לשרשן בחי' כתר שאליו חזרי' כל המתברדי'. אך אעפ"כ יש ג"כ מעל' במלאכים מה שאינו בנשמות שלמטה בגופי' שהמלאכים מאחר שמקבלי' משעורה עדאת"ג ע"כ עבודתם בגילוי הלב שבוערי' כלפירי' כו' ע"כ לא יחטאו לעולם ולא יפלו ממדרגתם משא"כ ישראל שמהלכי' בקדש לקבל מבחי' אנוכי מי שאנוכי שהוא בחי' אתכסי' כו' כן עבודתם באוי"ר בתעלומת לבם יכולי' ליפול להיפך לחטוא ח"ו מפני שהגוף ונה"ב מסתיר. וי"ל דלכן צ"ל גם באדם כן ב' הבחי' דהיינו בחי' שעורה ג"כ והוא משאז"ל אסור לאדם שיאכל עד שיאכיל לבהמתו בכדי להמשיך מזון לנה"ב שתתהפך ג"כ לעבודת ה' הוא עיי' בחי' שעורה ההתבוננות מעדאת"ג שאו מרום עיניכם ומביטול המלאכי' כו' בפסוד"ז ויוצר אור ואח"כ אה"ע וק"ש הוא מאכל אדם הנה"א מהתבוננות בבחי' אנכי מי שאנכי כנ"ל דרך כללות השנה הוא בחי' ספה"ע ושבועות שהן בחי' שיעור' וחס' שצ"ל ב' הבחי' כו'.

אור דרושים לשבועות התורה ריט

בס"ד שבועות היתקצ"ד
[הנהגות ללקי"ת ד"ה וידבר אלקים]

[* טו. ג שורה אלא הוא — ישראל]

(ע"י סוד משנה תורה בכוננת דהו"ר בפע"ח וית' שם שהוא בחי' גילוי הכללות מהתורה וכענין חותם דהו"ר והנה יסוד הוא הארה וגילוי כללות האורות דה"ס הראשונים ובחי' מל' הוא הארה דהארה ונק' חבי"ח ע"ש וכך הוא ענין משנה תורה וכנ"ל לבאר שלכך אומרים משנה תורה בהר"ר כי הו"ר הוא סוד חב"ח היינו חותם המל' הנחתם מן היסוד ע"י שם וכך משנה תורה לדעת רבי רפ"ו דשבת דדרש הצבה עמודיה שבעה אלו שבעה ס"ת כי וידבר הוא ג' ספרים א"כ משנה תורה הוא ממש כנגד המל' שהוא בחי' השביעית והוא עכ"פ גילוי מכללות הספרים הראשונים דרו"ק).

[שורה וביאור — כולם]

(ר"ל משנה תורה ותושבע"פ).

[שורה הם דברים — לא תנאף כו']

(ולכאורה הי' צ"ל גילוי דברים עליונים יותר וכבר הקשו זה הראשונים שהאריך מזה).

[טו. ד. שורה שיהי' נקרא אלקיך]

(פ"י שנתצמצם או"א"ס ב"ה המלוכש בחכמה עילאה ונתלבש בתורה שבכתב ושבע"פ שלפנינו בענינים גשמיים וכשאנו עוסקים בהם אנו ממשיכים ממש גילוי או"א"ס ב"ה בחי' אנכי שבהלכה זו כו' זהו לאמר אנכי שע"י שאנו קוראים בתורה וממשיכים גילוי בחי' אנכי להיות אלקיך ממש וכמ"ש במ"א שזהו פ"י לאמר שהוא מיותר כאן דבכ"מ לאמר היינו שמשה יאמר לבני ישראל משא"כ כאן כולן שמעו מפי הקב"ה א"כ מהו לאמר ומצינו משנה שלימה דקדקה על תיבת לאמר שבאו ישיר כמ"ש פ' ה' דסוטה וכמ"כ יש לדקדק אתיבת לאמר דכאן אבל לפי מ"ש א"ש).

(נ"ת) הפסוק דהדברים האלה היינו בחי' אתגליא משנה תורה ותושבע"פ וכולם נכללו בעשרת הדברות וידבר אלקים בחי' גבול וצמצום וכל זה כדי לאמר אנכי כו' שיהי' גילוי מהו"ע ית' בדברים גשמיים דהיינו בתורה המדברת הכל מעניינים גשמיים).

[שורה בחי' קמה — ממש]

(וזה ששינונו בפרק י' דמנחות מצות העומר לבוא מן הקמה דהיינו בעוד שהתבואה בקרקע נק' קמה שהם בחי' יש גמור שעדיין לא הניף עליהם

רכ אור דרושים לַשְׁבוּעוֹת הַתּוֹרָה

חרמש וחיבורה לקרקע שעדיין לא נהפכה מטבעה ומורה ע"י הטבעת מדות
נה"ב יש גמור ומשם צריך להביא העומר להפכן לאין כו'.

[טז. א שורה אור זה — ממש]

(נת' הקושיא איך אין מבטלין ת"ת למצוה הלא תורה הוא רק הפי' של
המצוה וכו' ויקדים מאמר אם אין יראה כו' ויקדים ביאור ב' בחי'
ממכ"ע וסוכ"ע ועם הקדמה זו ית' בפרק שאח"ז ענין אם אין יראה אין חכ' כו').

[טז.ג. שורה נפש המשכלת]

(נת' ענין אם אין חכמה אין יראה דר"ל על בחי' יראה גדולה מגילוי סוכ"ע
בבחי' מזליהו חזי שזה א"א כ"א ע"י קדימת החכמה אורייתא מחכמה נפקת
והוי' בחכמה כו').

[שורה עול מצות — כנ"ל]

(נת' ענין אם אין יראה שר"ל יראה תתאה בחי' עול מצות שצריך להקדים
כו' זהו הכנה להיות המשכה פנימיות ע"י התורה שהיא חכמה עילאה
שאו יגיע אחר כך לבחי' יראה עילאה מזליהו חזי).

[טז.ד. שורה המצות — כנ"ל]

(נת' שענין מ"ת יורד ה' גילוי אור א"ס שבח"ע בבחינת אתעדל"ע מעצמו
דהא אז לא הי' תחלה עול מצות כו' וישראל הבינו שלדורות צ"ל תחלה
עול מצות וזהו שהקדימו נעשה כו' ומ"מ גם אז הי' תחלה ז' שבועות כעין
ספירת העומר חרמש בקמה וכו' אתכפייא ואתהפכא ז' מדות ובניצוח המלחמה
מתגלה בשבועות רצה"ע גדבת ירך וכו' למעלה מנדבת לבבך וכו' וזה תכלית
נתינת התורה להיות עי"ז אנכי כו' בבחי' אלקיך ע"י מזליהו חזי רק מקדם
צ"ל יראה תתאה).

ביאור על הדברים הנ"ל

[יז. א. שורה כחשכה — ומקיף כו']

(נת' ענין מזליהו חזי היינו בחי' חיה שבנפש ועי"ז יגיע יראה גדולה ולקמן
ית' שעל יראה זו אמרו אם אין חכמה אין יראה כי א"א להגיע להיות
בחי' מזליהו חזי אלא ע"י התורה). [חסר]

שייך לסדרה וידבר דעשה'ד אחר טיוס אות ה'

ברבות יתרו פכ"ט, ד"א אנכי ה' אלקיך הה"ד אריה שאג מי לא יירא וגו' בעמוס סי' ג' ח', דהנה יש להבין דכתיב ופני אריה אל הימין א"כ איך גמשך מזה היראה דוקא. והענין כי בחי' ארי' למעלה היא התגלות מגדולתו של הקב"ה ולגדולתו אין חקר היינו בחי' סוכ"ע שנק' מלך מלכי המלכים, ולכן עד"מ במלך בשר ודם נבוכדנצר נמשל לארי' ברבות שם לפי שהי' קוזמיקטור, ברבות באסתר ע"פ כשבת המלך על כסא מלכותו, דהיינו מושל בכיפה שהוא ענין מלך מלכי המלכים, ובמא"א אות א' סעי' ק"א שכנגד כתר ולכן נ"ג רישא די דהבא נק' ארי', עכ"ל, ובת"ו תיקון ע' דקל"ב ע"א דאדם דבריאה דאיהו קדמון לכל קדומים רכיב בארי', ופי' בכ"מ דאדם דברי' הוא כתר רכיב בארי' שהוא חסד עכ"ל. וע' מזה בע"ח שער א' ענף ד', וז"ש כאן אנכי ה' ובשאר מקומות נא' אני הוי', כי אנכי מורה על בחי' גדולה יותר. גם ההפרש בין אני לאנכי הוא אות כ' שרומז על בחי' כתר, ולכן מהתגלות בחי' גדולה זו שאינו יכול להתלבש תוך עלמין תפול עליהם אימתה ופחד בהתגלות גדולה זו כו', ועמ"ש מזה בקצרה בד"ה ויאכילך את המן בפ' עקב, ולכן ארי' שאג מי לא יירא, וע"ד שנת' במ"א בענין חותם שוקע שמלמטה שהוא ענין היראה שנעשה דוקא ע"י חותם בולט שמלמעלה עד"מ והוא התגלות מבחי' גדולתו של הקב"ה. וזהו ג"כ ענין הנ"ל בפני' ויצונו ליראה כו', ובענין אם אין חכמה אין יראה שבחי' יראה זו הוא ע"י גילוי אוא"ס ב"ה מבחי' סוכ"ע מבחי' שאינו יכול להתלבש בתוך העולמות רק בחי' מזליהו חזי ע"י עסק התורה שמוזה נמשך תחרדה והיראה כו', ומקור בחי' יראה זו נמשך במ"ת והיינו דבור אנכי שזהו בחי' ארי' שאג מי לא יירא כו', ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה בחדש השלישי בפני' מארז"ל מה להלן באימה וביראה כו' אף כאן כו', וע' מענין ארי' שאג בחולין פא"ט דנ"ט ע"ב ובאדר"נ פ"ב, זח"ג בהעלותך קנ"ד, א', ואתחנן דף ע"ר סע"א וע"ש ובשל"ה ריש מסכת ר"ה דרנ"ג ע"א.

הגהות על ואהיה אצלו אמון

סעיף ד'. ומה מובן המעשה * כו' אנא חמינא ממש (ומזה יובן המעשה דהבעש"ט ז"ל שהגיד לאדם א' שבא לשאול על בנו שהי' רחוק ממנו מאה פרסות וא' שרואה אותו ממש איך הוא עומד כעת בבדעסלי והיינו ע"י שקראו לפניו בווה"ק ונפשט ונתגלה האור הגנוז שם שרואי' בו מסוף העולם ועד סופו) וז"ש ימין ה' כו'.

ומזה מובן המעשה : בלקו"ת דפוס וילנא תרס"ד דף ית, ד הוא בשורה המתחלת מסוף העולם.

רוממה • מנפש האדם (ונסתלק למעלה מעל' מבלי יאיר למטה על כני' ועז'נ
 עת לרחק מחבק שאין הימין נמשך לחבק את כני' ואו פניה למטה
 פי' שהפנימי' שלה שהוא בחי' התע' הוא למטה שאין להם תע' מאלקות ית'
 אדרבא יש להם תע' ממילי דעלמא ותע' זרי' אשר לא לה' המה רק בבחי'
 אחורי' הוא למעל' שיש להם רצון בלבד לה' כי לעולם אין שום א' מישראל
 רוצה להיות נפרד מאחדותו ית' ולהשתקע בתאות עוה"ז רק שאין לו פנימי'
 ותע' ברצון זה לאלקו' מצד עוצם ההסתר כו' והתע' הוא בהיפך בעניני עה"ז
 אף שבאמת אינו רוצה בהם).

בין בבחי' • אריה שבאופנים (אך מ"מ אינו דומה בחי' ארי' שבחיות ושבאופנים
 כי בחי' הארי' שהוא השאגה והצעקה שבחיות הוא ע"י דעת כי ו' ספירן
 מקננן ביצי' כי עשי' הוא בחי' מל' או בחי' נה"י שהם רק המדות כמ"ש מצ"ע
 שאינו מתנהג ע"פ השכל אבל יצירה שהוא בחי' חג"ת הוא המדות שע"פ השכל).

רוממה : שם : עלינו.

בין בבחי' : שם דף יט, א : הוא בבחי'.

אור התורה

פרשת

נשא

פ' נשא

נשא את ראש בני גרשון גם הם כו'. הנה ענין המשכן (שהוא מיריעות וקרשים ובתוכו הארון וכפורת ומנורה ושולחן) שהלויים היו מקימים ומורידים אותו במדבר, יש כל בחי' אלו בנפש האדם. כמ"ש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם שבכל נפש מישראל יש בחי' השראת קדושה שהי' במשכן ולכן גם עכשיו צריכים לקרא בתורה כל עניני המשכן משום שישנו בנפש האדם כי התורה היא נצחיות והיינו מ"ש ונקדשתי בתוך בניי, וכן ונתתי משכני בתוכם שהוא בחי' משכן שבנפש חלק אלוה ממעל, ויש בו ג"כ בחי' ירידות ועליות ע"י בחי' הלויים כמשי"ת איה"ש.

א) והענין יובן בהקדים לבאר שני כתובים סותרים וא"ז דכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא. ופי' אני משמע מהר"ע ית' הרי משמע שמהר"ע ית' מלא הארץ ממש וגם בשוה לשמים וכתוב א' אומר מלא כה"כ, ופי' כבודו הוא כתר גומו זיו יקריה וידוע דהזיו אין לו ערך להעצמיות. אך באמת שניהם אמת כי מלמעלה נמשכים שני מיני השפעות, והוא עד"מ בנפש האדם המתלבש בגוף להחיותו שהוא רק זיווה ואורה בלבד ולא עצמותה כלל שבחי' הזיו והאור שלה מתלבש תחלה במוחין שבראש כמ"ש בלק"א פנ"א ודרך פרט הוא מתחלק לג' חלקים, דהיינו שבמוח הוא משכן השכל בבחי' גילוי מפני שכלי הראש הוא כלי הראויה לקבל אור השכל ובלב שורה המדות שהוא כלי הראויה לקבל המדות וברגלים מתלבש כח ההילוך שהם כלים הראויים לקבל כח ההילוך בלבד. ונמצא מתחלק חיות הנפש לפי מוג כלי הגוף דכמו שבדרך כלל נחלק כלי הגוף לג' בחי' שהם ראש ואמצע הגוף ששם הלב וגם הכרס ובני מעיים ואחי"כ הרגלים כמו"כ מתחלקת חיות הנפש לג' בחי' הנ"ל ואמצע הגוף חצר הכבוד שהוא פרסא המפטיק בין איברי הנשימה ובין איברי המוח בכדי שע"י ידחו הפסולת ויוצא לחוץ והוא כענין שמאל דוחה, והנה כל בחי' החיות הנ"ל הנמשך מכל האברים הנ"ל הוא רק בחי' זיו והארה לבד מעצמות הנפש שאינה בגדר התחלקות כלל רק שבבחי' הגילוי והזיו שלה ימצאו הכחות הנ"ל וראשית הגילוי והזיו הזה הוא במוחין שבראש ומשם מקבלים כל האברים הכח השייך לכאור"א בבחי' הארה והמשכה מהחיות שבמוחין ע"י התחלקות מתחלה בלב ובדם וכנ"ל, זהו דרך ואופן א' בהתפשטות החיות מהנפש בגוף, והנה ידוע מארז"ל מה הנשמה ממלא כל הגוף כך הקב"ה ממלא את כל העולם כולו וכמ"ש למעלה שמאוא"ס ב"ה נמשכים ב' מיני השפעות להעולמות דוגמת הנפש בגוף ע"כ כמו שנת' ענין התפשטות החיות מהנפש בגוף שבבחי' פנימי ובבחי' גילוי ותפיסה בתוכיות כלי הגוף כנ"ל. כך הוא ג"כ למעלה והוא הנק' ממכ"ע שבדרך פרט מתחלק לג' בחי' בי"ע שבפסוק לכבודי כראתיו יצרתיו אף עשיתיו, וראשית הגילוי הוא בבחי' עולם הבריאה ששם מתלבשת בחי'

הנק' נשמה וכמאמר אימא מקנא בכורסייא שהוא בעולם הבריאה הנק' כורסייא ובחי' בינה היא הנק' נשמה כידוע בע"ח ובהתלבשותה בעולם הבריאה מקבלים ממנה חיות הנשמות שבגעה"ע שהוא בעולם הבריאה ואח"כ מדריגה השניה הוא עולם היצירה שבו מתלבשת בחי' הנק' רוח ובהתלבשותו שם הוא המחיה הנשמות שבגעה"ת שהוא ביצירה וכן המלאכים שביצירה עד שבעשי' מתלבש בחי' היותר תחתונה הנק' נפש ונק' ג"כ רגלי השכינה וכדכתיב הארץ הדום רגלי כו', וכל בחי' המשכת והשפעת חיות זה הוא בבחי' תפיסא והתלבשות וגילוי ממש בהמקבלים כמו בחי' נשמה שבבריאה הוא שם בבחי' גילוי והשגה ונשמות שבגעה"ע כמו השכל במוח וכן הרוח ביצי' והנפש בעשי' ויש שם ג"כ בחי' פרסא המפסקת שיש בה ג"כ כח המברר והמבדיל בין טוב לרע ע"ד הג"ל במשל חצר הכבוד בכדי שלא יתאחו החיצונים (וביאור ענינו הוא כמ"ש במ"א ע"פ וכל קרבי את שם קדשו שיש למעלה מלאכים הנק' קרביים שהם כמו הקרביים באדם שמבררים המאכל ודוחים את הפסולת לחוץ ומושכים את המובחר להיות חיות לאדם כך למעלה הנה בשפע אלקות שנמשכה מלמעלה להחיות העולמות הם המבררים אותה שיהיה נבדל בחי' המובחר מן הפסולת, ואזי המובחר נמשך בגעה"ע שיתענגו הנשמות ואח"כ בגעה"ת כו' והפסולת נדחה לחוץ להיות ממנה תענוגים גשמיים שבגעה"ז, ושרש בחי' הקרביים הג"ל הוא מבחי' פרסא שיש למעלה המבדלת בין הקדושה לנגוה כמ"ש ונשא השעיר כו' אל ארץ גזירה כו'). הנה נת' ענין התפשטות החיות שבבחי' פנימי' הן למעלה באלקות הן למטה בנפש המחיי' את הגוף, והנה כמו שיש למעלה בחי' ממלא בתוך כל' עלמין שמתחלק לחלקים לפי מזג הכלים והחיות הוא הולך ומתמעט כמו באדם שבראש הוא משכן השכל ובגוף מתמעט החיות וברגלים מתמעט יותר שכמו"כ הוא למעלה ממש בבחי' ממכ"ע, כמו"כ הוא למטה בעבודת ה' שאם עובד רק בבחי' או"פ שהוא בבחי' ממלא שהוא בהדרגה וסדר כו' שאינו מהפך טבעו כמשי"ת אזי הוא הולך ומתמעט ופי' שבעת התפלה הוא מקושר ביותר אל ה' שההתבוננות אצלו בהרחבה ואחר התפילה שמתקצרת ההתבוננות הוא מתמעט והולך כו', וכ"ז כשאין עיונותיכם מבדילים אבל אם עיונותיכם מבדילים או הוא נדחה לחוץ אף בעת התפלה כנ"ל שיש פרסא המפסקת בכדי לדחות הפסולת לחוץ וזהו עיונותיכם המבדילים כו' וזהו הכל בחי' ממכ"ע.

(ג"ל לבאר ענין הפרסא בעבודה אף בלא בחי' עיונותיכם מבדילים והוא עפמ"ש אצלינו ע"פ והבדילה הפרוכת כו' שהוא בחי' הבדלה בין קדש לחול כדי שיוכל להיות בחי' התהוות יש כו', וכן בעבודה בק"ש ותפלה ביטול כעומד לפני המלך והרי העומד לפני המלך א"א להרים יד כמ"ש בגמ' ספ"ה דפסחים, וא"כ האיך הותרה המלאכה ואספת דגניך רק מחמת פרסא העלם הביטול להיות יש אבל מ"מ אינו נפרד גמור ה"ו, אבל עיונותיכם מבדילים הוא בחי' הבדלה בין טהור לטמא כו' והוא בחי' ערלה).

והנה כל בחי' גר"ג הג"ל דמל' דאצי' המתלבשת בבי"ע הוא בחי' זיו והארה לבד ממדת המל' שבחי' הזיו וזהו הוא שממנו נמשכים אח"כ הכח

והחיות לכל כלי דבריאה יצירה עשי' בפנימיותו ותוכיותו, אלא שראשית גילוי הזיו הוא בהיכל קה"ק דעולם הבריאה הנשמה שמשכנת האמיתי במוח ומשם נמשך אח"כ הארת החיות מבחי' הזיו הזה לכל פרטי הנמצאים שבעולמות הגל' בהילוך והתפשטות החיות מהמוח לכל האברים וכמשנת' בלקוטי אמרים חלק א' פרק ג"ב.

ב) והנה אחר שנת' ענין התפשטות חיות הנפש בגוף בבחי' א' והוא מה שמאיר בבחי' הלכשה ותפיסה בתוכיות כלי הגוף בכל אבר לפי מזגו ותכונתו ונת' ג"כ דוגמת זה למעלה באלקותו ית' המחיה העולמית, וגם בענין עבודת ה' שבנפש האלקית מעתה ית' ענין שני בהמשכת חיות הנפש והארתו להגוף בבחי' מקיף והוא בחי' חי' יחידה שבנפש המקפת כללות הגוף כא' מראשה לרגלה כי גר"ן הם המתלבשים בגוף בבחי' פנימי' במוח לב כבוד כנ"ל, אבל חי' יחידה הם בחי' מקיפים, וביאור הענין הוא בחי' רצון הנפש שענין הרצון הוא המתפשט בכל אברי הגוף בשוה והארתו בהם נק' מקיף כמו שית', כי הנה הרצון המתפשט בכל אברי הגוף הוא משונה משאר מיני כחות המתלבשים באברים הגוף שנזכרו לעיל פ"א כמו כח השכל במוח שנמצא במוח דוקא ואינו נמצא ביד כי המוח דוקא ישכיל ולא היד וכן כח הכתיבה אינו במוח כ"א ביד, ועד"ז כח הכתיבה ומלאכת אומן נמצא ביד ולא ברגל וכח ההילוך ברגל ולא ביד הרי שכחות אלו יש לכ"א מדור וכלי מיוחד ולא ימצא במדור וכלי זולתו, משא"כ הרצון שימצא בכל האברים כולם שהרי כשירצה להניע רגלו יניע כפי הרצון, וכן כשירצה להטות שכלו שבמוח להעמיק להפוך בזכות אדם א' אזי יעמוק השכל בזה וכן כשירצה להניע ידו תתנענע, ועד"ז כל האברים הרי שהרצון נמצא בכל האברים כולם ולא שיש לו כח מיוחד אלא שכולם נשמעים להרצון הרי לך הבדל א' בין הרצון לשארי כחות נפשיות, ועוד יש הבדל ב' והוא שהרצון כשמתלבש ומתפשט באיזו כלי הגם שהוא פועל בהכלי ההוא מה שרוצה, עכ"ז אין הכלי ההוא משגת מהות הרצון עד שיתכן לומר שהוא מתמלאת מהרצון שנתפשט בה כמו שיתכן לומר בכלי המוח שמתמלאה שכליים הנובעים מכח השכל שהוא ממולא מהם ויהי' בו שינוי ניכר בין כשהוא ריק מהם לכשהוא מלא כו' וכן ביד כשיגדל כח התנועה שבו מריבוי החיות ע"י ריבוי הדם הרי ניכר שינוי ביד ועד"ז בכל הכחות הפנימיים, משא"כ בכח הרצון שאין ניכר שינוי באבר שמתפשט בו מהרצון לומר שמתמלאה מהרצון, כי יהי' החיות בהרגל בשוה כשמתפשט בו הרצון להניע וכשאינו רוצה להניע כו' הרי לך הבדל ב', וכ"ז לפי שמהות התפשטות הרצון בהאברים הוא בחי' מקיף ואין ר"ל מקיף שאין דבר המוקף מתפעל ממנו כלל דא"כ לא הי' נק' אור מקיף דמשמע שמאיר בהכלי או הכלי מתפעל ממנו כמו מן הפנימית רק שאינו בבחי' גילוי בכלי שתשיגנו הכלי מהותו והוא הרצון שאין היד המתפעלת ונשמעת להרצון להתנענע משגת מהו הרצון כו' ולכן יבא מזה ג"כ סיבה שלישית והוא שהרצון שבמוח ושביד ושברגל שוה הוא ואין לומר שהרצון שבמוח להשכיל נעלה מן הרצון שברגל להתנענע אף שכן המשכיל נעלה מכח ההילוך מ"מ הרצון שבהם סגון אחד הוא והיינו לפי שענין הארתו בחי' מקיף הוא והמקיף כולל לראש

ורגל כא' כידוע משא"כ הפנימי' שהוא לפי תכונת הכלים כנ"ל פ"א ואם יאמר האומר שמציאת הרצון אינו נמצא כלל בכל אברי הגוף וזלתי במוח ולפיכך אין הרגל מרגשת מהות הרצון עד"מ כי אינו בנמצא תוך הרגל כלל עד שתשיגנו ומה שהרגל נשמעת לרצונו היינו שנשמעת להרצון שבמוח ששם הוא משכנו רק שהרגל מוכרחת בטבעה להיות נשמעת להרצון שבמוח, אבל לא שיהי' הרצון בה ממש אף אתה אומר לו שזה אינו כי כבר נתבאר בכירור גמור שהרצון נמצא ממש בתוך האברים ולא במוח בלבד, והמופת לזה הוא שמיד שעולה במח' להניע רגלו מיד תתנועע הרגל בו ברגע ממש שעלה במח' ואילו הי' הנעה זו ע"י המשכה זו מן המוח לרגל הי' צריך שהות מה כדי שילך ויבא ההמשכה זו המכריחה לרגל להתנועע מן המוח שבו כח המח' אל הרגל ומאחר שאנו רואים שא"צ שהות כלל וכלל א"כ מזה הוכחה ברורה שהרצון נמצא ברגל ממש, ולפיכך יניענה מיד שעולה ברצונו להניעה, הרי נתבאר שהרצון נמצא בכל האברים, ואעפ"כ אינם משיגים מהותו והו' לפי שהוא בחינת מקיף עליהם כנ"ל והנה באמת כח המקיף גדול על הפנימי שפעולתו וממשלתו על הפנימי ועל הכלי שהרי אנו רואים בהרצון שיש בו כח השליטה על כל האברים גם לעשות היפך טבעם שהרי ברצותו להושיט ידו ורגלו לשרפם באש ינעו וישמעו לזה הגם שזהו היפך טבעם כי מטבע האברים שיתרחקו מכל נזק כמו טבע הבהמה להתרחק מכל נזק ולברוח מן האש והרי נראה שהרצון מושל בכל הכוחות להטותם כרצונו כמו הרוכב על הסוס שיטונו כרצונו ואעפ"י שעצם הרכיבה ע"י הסוס הוא, אבל הממשלה יש לרוכב להטותו להטות שרוצה כך גם שהתנועה ע"י האברים והכחות שבהם הוא, אבל הנהגתם ע"י הרצון ומבלעדו לא יהי' שום פעולה והוא יכול להניעם היפך טבעם כנ"ל, והכח הזה בו הוא לפי ששרשו למעלה מכל כחות הנפש שבגוף שהם מבחי' נר"נ כנ"ל אבל הרצון הוא מבחי' יחידה שהוא עצמיות הנפש שלמעלה מעלה מבחי' כחות המתפשטים בכלי הגוף כנ"ל, וע"כ הוא בחי' מקיף לכל הגוף, והנה נת"ל פ"א שכחות הנפש שבכלי הגוף הם רק בחי' זיו והארה לבד מהנפש משא"כ הרצון שהוא מעצמות הנפש ע"כ יכול להניעם היפך טבעם כי הם טפלים אצלו כמו הזיו של השמש לגבי עצם מאור השמש כי הנה נת' ענין התפשטות חיות מהנפש על הגוף בבחי' מקיף ראש ורגל בשוה ועתה יובן הנמשל מזה למעלה בהמשכת חיות אלקות, שהרי נת"ל שכמו שהנשמה ממלאה את הגוף כך הנשמה ממלאה את העולם כולו ולכן כמו שמהנפש בגוף נמשך חיות בבחי' פנימי' כך גם מאלקותו ית' בעולמות ונת' פ"א וכשם שמהנפש נמשך על הגוף בבחי' מקיף כך גם מאלקותו ית' לעולמות, והוא הנק' סובב כולא עלמין, פי' כדוגמת עיגול הגשמי דשמים הגשמיים שמקיפים את הארץ מכל צד בהשוואה אחת מבלי שימצא חילוקי מדריגות מעלה ומטה שהרי תחתיות העיגול כיסובב יהי' הוא עליון וכמו"כ בחי' סוכ"ע הוא בחי' יחידה שבמל' דאצי' שהוא בחי' אור אלקי שלמעלה מבחי' נר"ן דמל' המתלבשים בבי"ע שהם רק בחי' זיו והארה לבד מן בחי' הארת המל' שבהיכל קה"ק דבריאה כנ"ל פ"א, אבל בחי' יחידה הוא בחי' עצמיות המל' ולכן הוא סובב ומקיף עד ששוה אצלו ראש הבריאה עם תחתית

העשי' וזהו שנאמר כחשיכה כאורה וביאור ענינו הוא בחי' הרצון עליון, דהנה כתי' כל אשר חפץ ה' עשה ופי' שכל המעשים והתהוות כל דבר הוא ע"י שחפץ ה' בחי' רצונו ית' וצריך להבין שהרי מצינו התהוות הרבה דברים ע"י שארי הספי' זולת הכתר שנק' רצון כמו בחי' אור ומים נמשכים מן החכ' והחסד ויהי רקיע מן הגבו', ולמה מתייחס כל המעשים להרצון הוא בחי' הכתר, והענין הוא מפני שכל ההשפעות וההמשכות הן דוקא ע"י הרצון, וגם השפע הנמשכת מכל הספי' לעולם לא יומשך ממנה שפע בלתי הרצון והחפץ עליון שיתלבש בה תחילה שירצה להיות נמשך שפע אלקות או יומשך כן וכמבואר למעלה במשל שהאברים נשמעים לרצונו שלא יהלך הרגל בלתי אם ירצה תחלה והרי שהגם שהרגל כבר יש בו חיות ההילוך לא ילך בלתי הרצון, וכעד"ז למעלה כל שפע האלקות בכל העולמות מכל ספי' שיהי' צ"ל תחלה המשכת הרצון לזה, וז"ש כל אשר חפץ ה' עשה חפץ דוקא אעפ"כ שההשפעה תהי' ע"י כח החכמה עד"מ להיות האור, או ע"י כח הגבורה להיות הרקיע, עכ"ז עיקר קיום שפע זו ע"י החפץ הוא כנ"ל ובחי' חפץ ה' ורצונו ית' הוא הנק' מקיף לפי שאין התלבשותו בהעולמות בבחי' פנימי' שיהי' משיגים מהותו כשארי הט"ס שהארת החכ' מושגת להנשמות שבגעת"ע כמאמר הנהיך מזיו כו', משא"כ בחי' הכתר שבו כתי' ישת חשך סתרו שאינו מושג כידוע שאפי' החכ' דאצי' עצמה אינה יכולה לקבל ההארה מעצמיות הכתר זולתי ע"י צמצום עצום, עד שהשפע נמשכת בדילוג הערך הוא בחי' שערות כמ"ש זרח משעיר למו כו' אבל עצמיות הכתר מאיר בבחי' מקיף ואין הפי' מקיף שאינו פועל בהם אדרבה כל הפעולות ממנו הוא ובלעדו לא יהי' שום פעולה כי הוא המעמיד ומקיים הכל כנ"ל רק שאעפ"י שמאיר בהא"פ והכלי לפעול והם מתפעלים מהארתו זו לפעול הפעולה ע"י עכ"ז אין משיגים מהותו מהו והיינו כדוגמת גילוי הרצון בהיד שאין היד משגת מהות רצון מהו ואעפ"כ ע"י תתנענע כנ"ל ולכן אין להרצון כלי מיוחד כי הוא מאיר בכל העולמות ונק' סוכ"ע, וגם אין שינוי בין הארת רצונו ית' שבהחכ' להארת רצונו שבעשי' כשם שחפץ להיות מציאות החכמה וכל השייך לה כך חפץ במציאות העשי' שבשניהם הוא רצון עליון יחיד ומיוחד בתכלית הפשיטות, וזהו בחי' קדוש שאומרים עליו ית' כי קדוש לשון הבדלה שהוא ית' מובדל מכל סדרי ההשתלשלות דאבי"ע אעפ"י שמחי' אותם להיותו בחי' מקיף וסוכ"ע וג"פ קדוש כנגד ג' כתרים דבי"ע (ואמנם ברוך לשון המשכה הוא והוא בחי' ממכ"ע ולפי שהוא ית' סוכ"ע וממכ"ע כנ"ל ולכן נק' בלשון חכמז"ל הקב"ה פי' קדוש מצד סובב וברוך מצד ממלא וכמ"ש במ"א ע"פ צאינה וראינה בנות ציון כו', ועפ"י ביאור האגדה אם בהרת קדמה כו' יעו"ש). ובכל הנ"ל עלו כהוגן ב' הפסוקים הסותרים זא"ז שנוכרו לעיל רפ"א מ"ש מלא כה"כ וכבודו היינו זיו יקריוה כתרגומו היינו בחי' ממכ"ע שהוא מאיר בהתחלקות המדריגות בחי' גר"נ שהוא זיו והארה לבד ולכן הזכיר ארץ לבד ולא שמים, כי מצד הארה זו אין הגילוי בשמים וארץ בשוה שהרי ההארה לפי תכונת הכלי אי"כ מה יזכירם יחד שיהי' משמע שכבוד מלא שניהם בשוה ובאמת אינו כן כי בחי' כבוד שהוא זיו יקריוה דממכ"ע אינו מאיר בהם בשוה וכמשל הנשמה

במוח והרחם בלב כנ"ל, ומ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא אני משמע מהותו ועצמותו ית' והוא בחי' סוכ"ע שלמעלה מבחי' הזיו, ולכן נאמר כאן שמים וארץ משמע שמלא שניהם בהשוואה אחת כי כן הוא באמת שבחי' סוכ"ע הנה הארתו לכולם בסגנון א' וכנ"ל במשל הרצון באכריים, וכן למעלה כל אשר חפץ.

הנה נשלם בבי' פרקים אל מה שרצינו לבאר ענין בי' מיני ההמשכות שלמעלה בהעולמות והן בחי' סוכב וממלא כנ"ל.

ג) וכ"ז הוא הקדמה להבין ענין המשכן שבו הי' ג"כ שני בחי' הנ"ל רק שכדי להבין ענין נשיאות המשכן ע"י הלויים צריך להקדים עדיין עוד הקדמה אחת והוא כי אחרי שנתבאר ענין אופן המשכת אלקותו ית' בעולמות יש להבין התכלית מכל זה מהו כי ידוע שלכל פעולה יש תכלית והתכלית ידוע שהוא עבודת האדם בעוה"ז דוקא להמשיך גילוי אלקותו אך להבין ענין ההמשכה מהו הענין כמארז"ל שיראה עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מיעו, פי' שימשיך בנפשו בחי' סוכ"ע הנק' קדוש כנ"ל פ"ב עד שגם במיעו דהיינו בתכלית ירדת השפע עד עוה"ז השפל שגופו ובשרו נלקח ממנו יהי' בו גילוי אלקות דבחי' קדוש דוקא (וענין הגילוי ר"ל שלא כמו שהוא עכשיו בבחי' מקיף בלבד שאין משיגים מהותו אלא יתגלה מהותו ממש בהכלי וכמ"ש ג"כ במ"א בכמה מקומות) והיינו שאנו אומרים בא"י אלקינו פי' שיהי' גילוי הוי' סוכ"ע באלקים ממכ"ע, אך איך ומה הוא הדרך להמשכות הרצה"ע הסוכ"ע שלמעלה מהשגת כל העולמות כנ"ל, הנה הוא המרומו בדברי רז"ל פ"ב דאבות עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך, פי' בי' מדריגות יש כאן א' עשה רצונו בי' בטל רצונך כו' והענין כי ענין עשה רצונו היינו בחי' אתכפיי' שכופה א"ע בע"כ להיות סו"מ נגד רצונו פי' בבחי' עשי' לבד עם שאין חשק לזה (וכמו ענין גט המעושה שהוא רצון בהכרח כשופין אותו עד שיאמר רוצה אני ועכ"ז מעוררים עי"ז בחי' רצה"ע השולט בכל העולמות שהוא בחי' סוכ"ע הנ"ל ואדרבה דוקא ע"י הכפיה נתעורר גילוי בחי' רצה"ע בהיות שהכפי' היא למעלה מן הבחירה והטבע שהבחירה של האדם הוא ע"פ השכל והטבע שטבע האדם לבחור בה שנאות ונערב לו עפ"י טבעו ועפ"י שכלו ובחי' אתכפייא לעשות נגד הבחירה שע"י הטבע ושכל דנה"ב הרע בחי' השליטה והממשלה שיש להרצון ששולט על כל כחות הנפש גם לעשות היפך טבעם וחשקם כנ"ל פ"ב שע"י שליטה זו הוא סו"מ וע"ט נגד טבעו ובחירת נה"ב והוא בחי' שלמעלה מהדעת כ"א מצד הרצון ששולט על כל הכחות כנ"ל ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח בדוגמתו שכמו"כ יתעורר בזה למע' גילוי בחי' רצה"ע שלמעלה מהשתלשלות שהוא השולט בכל העולמות כי כל אשר חפץ עשה דוקא כנ"ל, וזהו עשה רצונו פי' בבחי' עשי' ואתכפי' ועי"ז תמשיך גילוי רצונו ית' ואמר עוד כדי שיעשה רצונך כרצונו פי' שנגרום שיהי' רצונך חפץ באמת לאמתו ברצה"ע והוא בחי' פנימיות הרצון בעבודת הצדיקים במס"נ האמיתי ואח"כ בטל רצונך הביטול הוא שאין לי

רק רצון א' והוא רצון ה' ואין לו רצון עצמו כלום כי כבר נתבטל לגמרי כ"א רצון ה' הוא רצונו וכענין לב אחד לאביו שבשמים ומהו רצון ה' הלא הם תורתו ומצותיו.

והנה בחי' רצון זה שבתורה ומצות הוא למעלה במדרגה גם מבחי' רצה"ע הנק' סוכ"ע הנ"ל פ"ב כי הנה ידוע שהרצון יש בו ג"כ פנימיות וחיצוניות עד"מ כשאדם עושה דבר א' ויש תכלית להדבר הנה הרצון שבתכלית שהוא המכון אשר בגללו עושה הדבר הוא פנימי' הרצון אבל הרצון שיש לו בעשי' הדבר המביא אל התכלית ההוא הוא רק בחי' חיצוניות כי אין זה עיקר המכון ולא לזה תשוקתו האמיתית אלא שאעפ"כ רוצה בו משום שצריך לו שעיי"ו יושלם התכלית מה שאליו תשוקתו. וזה הכלל שהרצון שבו גילוי העונג האמיתי הוא הנק' פנימי' והרצון שאין בו העונג כ"כ מצ"ע רק שמביא אל התכלית והעונג ההוא הנק' חיצוניות. כגון העושה עסק כדי להרויח שהעסק מו"מ לקנות ולמכור הוא סיבה המביאה אל הרויח, אעפ"י שיש לו רצון בהעסק, עכ"ז הוא רק חיצוניות כי הרי לא זהו המכון אלא שאעפ"כ רוצה בהם משום שבלעדם א"א להרויח, אבל נקודת הרצון ופנימיותו הוא החפץ והתשוקה להרויח, וכך יובן הנמשל למעלה הנה התהוות כל העולמות מריש כ"ד עד סוכ"ד הוא ע"י רצונו ית' שרוצה בהתהוותם שרצון זה הוא בחי' סוכ"ע שעיי כל ההשפעות כמשנת"ל פ"ב באורך בענין כל אשר חפץ ה' עשה ופ"י עשה אין ד"ל עולם העשי' בלבד אלא גם אצ"י ובר"י יצירה כי קמי' ית' כולם בשם עשי' נקראו כידוע בפ"י כולם בחכ' עשית וכולם נתתו ע"י רצונו ית' והרצון הוא המח' ומקיימם ע"י הממכ"ע כנ"ל אך מ"מ רצון זה לגבי עצמותו ית' הוא רק בחי' חיצוניות כי הרי בריאות העולמות אינו התכלית האחרון ולא זה עיקר המכון כי התכלית האמיתי הוא שיקבלו ישראל התורה ויקיימו מצותיו וכמארח"ל תנאי ה' להקב"ה עם מע"ב כו' וגמצא הרצון שבתומ"צ הוא פנימי' של הרצון בהתהוות העולמות ועיקר העליון הוא בתורה ומצות שזהו השלימות והתכלית האחרון וכנ"ל במשל הרויח לגבי העסק כו' חהר"ע נעוץ תחב"ס וסוף מעשה במח' תחילה כי הרי התומ"צ הם סוף מעשה לגבי עש"מ שבהן נבה"ע, ובאמת קדמו בעיקר נקודת הרצון אלא שירדו ונתלבשו גם בחיצוניות הרצון בכל אשר חפץ ה' נבי"ע שהרי הדברים שבהם נעשה המצוה הם גשמיים כמו קלף דתפילין וצמר דציצית והאתרוג והלולב וסכך הסוכה וכיוצא בהתהוות מהרצון דחיצוניות רק שבהם מתלבש אח"כ פנימי' הרצון כשעושים מהם מצוה כו' ועל פנימי' הרצון שבמצות נאמר כי גאה גאה, פי' למעלה מחיצוניות הכתר הנק' גאה בחי' סוכ"ע כנ"ל. והנה הדרך להמשכת פנימי' הרצון העליון הוא ע"י בטל רצונך שחפץ במצות ה' מאד בבחי' תשוקה ופנימי' ולא כמו שעושה בהכרח באתכפי' בלבד אלא שיש לו נח"ר ותענוג ממצות ה'. חהו בחי' צדיקים אהבה בתענוגים אוי מעורר גם למעלה בדוגמתו גילוי פנימי' הרצון עליון למטה, וזהו כוונת המשנה עשה רצונך כו' ובטל רצונך כו' שע"י ב' בחי' אלו יומשך מלמעלה גילוי בחי' הרצה"ע הסוכ"ע כו' וגם גילוי פנימי' ונעלה מזה הוא בחי' פנימי' רצונו ית' שלמעלה מרצון הנק' טובב כנ"ל. חהו אשר קדשנו במצותיו כי

קדש בייזו המשכת הרצון להיות טוב כנ"ל אבל קדש בלא וייזו הוא פנימי הכתר שלמעלה מסובב וממלא וקדשנו בקדש ע"י מצותיו, ויובן יותר ענין פנימי' וחיצוניות הרצון ממשל נקודת המרכז שבעיגול שהן הנקודה האמצעית שכל סיבוב העיגול על אותה הנקודה יסובב שנמצא כח הנקודה רב מן כח העיגול עד שיסובב ממנו וע"י כו' ועד"ו מעשה המצות סוף מעשה באמצעות המקיפים סובבים המקיפים להיותם יותר נעלים בבחי' עצמות הכתר כנ"ל.

ועפ"י דברינו אלה יובן ג"כ פי' לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך פי' אבי מלך ר"ל מקור מדת מל' והוא בחי' כתר מל' כי הנה מדת המל' היא הגורמת התהוות הנפרדים כי אין מלך בלא עם ולהיות כח למדה זו להתפשט בבי"ע הוא ע"י הרצון שיש לו בזה ונק' כתר מל', וכענין אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני כו', ובחי' רצון זו הנק' סוכ"ע כנ"ל. והתעוררות רצון זה הוא ע"י אתכפי' וזהו ויגרשהו וילך פי' לגרש הרע בע"כ וכ"ז הוא בימי החול, אבל בשבת כתי' אז תתענג שבשבת צ"ל בחי' תענוג על ה' בעונג נפלא ע"ד שנת"ל בענין בטל רצונך כו' בהיות כי גם למעלה זהו ההפרש בין שבת לחול שבחול הוא רק גילוי הרצון להיות העולמות ולקיימם לבד, אבל בשבת מתגלה העונג שיש לו מעבודת ישראל וכת' והנה טוב מאד לכן גם למטה צ"ל ההפרש כן ובשבת צ"ל בחי' עונג על ה' בחי' עריבות ומתיקות, וזה שאמר אח"כ בה' תתהלל נפשי פי' בעצמותו ישמעו ענוים וישמחו בבחי' עונג, וזהו שמסיים ויהי נועם ה' עלינו נעימות העונג עליון משא"כ על ימי החול אמר תחלה לדוד בשנותו את טעמו שבחי' מל' הנקרא דוד מתפשט ומשנה טעמו להסתתר בבי"ע לברר בירורים, וזהו לפני אבימלך בחי' הרצון דהתהוות העולמות כו' ואח"כ בשבת טעמו וראו כי טוב כו' ובזה יובן מארז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים פי' שמים הוא בחי' עגולים ומקיפים והיינו בחי' רצה"ע הסוכ"ע ואביהם שבשמים היינו בחי' פנימי' הכתר הנ"ל וישראל ע"י מעשה המצות מפרנסים אותו כלומר מעוררים אותו שיהי' חפץ במל' וכנ"ל מפני ששרש המצות הם בבחי' הפנימי' וזהו ענין קדוש שורה בתוך מעיו.

ד) ועתה יובן איך שהמשכן וכל כליו היו דוגמת כל עניני מדריגות הנ"ל שבפרק א"ב וענין נשיאות המשכן ע"י הלויים הי' דוגמת מ"ש למעלה פ"ג דהנה המשכן הי' מיריעות וקרשים ובתוכו הי' הארון וכפורת ומנורה ושולחן ענין היריעות הוא בחי' אורות מקיפים כמ"ש נוטה שמים כידיעה והוא בחי' כ"ע שהוא רצה"ע הסוכ"ע ואמנם הרי העיקר הוא הארון שדיבר ה' משם דוקא והיינו לפי שעשה"ד שבלוחות הי' בארון ודבר ה' שבאנכי ושאר הדברות שהם כוללים כל המצות היו נמשכים מעצמות או"א"ס ב"ה דהיינו שמבחי' מל' שבו הוא הדיבור דאנכי נעשה כתר לנאצלים כידוע שמבחי' הקו נעשה עיגול הראשון וא"כ היריעות היו רק לאוהל על הארון כי הארון הוא העיקר להיות שרשו בעצמות א"ס שלמעלה גם מבחי' מקיפים דרצה"ע הנק' יריעות וכמשנ"ת בענין מעלת התומ"צ שהם גבוהים מבחי' הרצון הנק' סוכ"ע יען הם פנימי' ורצון זה הוא רק חיצוני' אצלם וכנ"ל בענין

תנאי הי' להקב"ה עם וימ"ב כו'. אך יש להבין דבלק"א פנ"ב נ"ג מכוואר שהגילוי אלקות שבארון הוא מבחי' אור אלקי המתלבש בהיכל קה"ק דבריאה שהוא ממכ"ע כמו שנת' שם ממשל הנשמה שבמוח כו'. והרי ממכ"ע הוא למטה במדריגה מבחי' הסובב כמשנת"ל באורך ממשל רצון הנפש שהוא גבוה מנחות הנפש המתפשטות בגוף, ואצ"ל שהוא למטה הרבה במדריגה מבחי' פנימי' הרצון שלמעלה מהסובב, והענין יובן עפמ"ש במ"א בענין תלת רישין דאתגליפו דא לגו מן דא כו' רישא חדא ח"ס ורישא תנינא גלגלתא ומכוואר שגלגלתא הוא למעלה ממו"ס, והרי אנו רואים שהמוח נעלה מהגולגולת עד שניקב קרום של מוח במשהו טריפה כי בו תלוי החיות משא"כ בגולגולת עד שתחבסה ברובה ונת' שם הענין כי באמת לא ראי זה כראי זה כי המוח באמת הוא בחי' פנימי' יותר מהגולגולת, אך מ"מ הגולגולת מקפת עליו וזהו הוראה על גדולתה עליו וברוחני' ג"כ השכל הוא פנימי' ויש בו טוב טעם יותר מן הרצון שהוא רק חיצוניות באמרו כך הוא רצוני, ומ"מ כח הרצון גדול יותר ורב מן השכל כי הוא מבחי' עצמיות הנפש ובחי' מקיף כנ"ל, אמנם בחי' העונג שהוא פנימי' הרצון הנה מתגלה במהות השכל ביותר מברצון שהרי למשיג השכלה יש תענוג, משא"כ לשומע הרצון המלך כו' ועדין יובן למעלה שבחי' גלגלתא למעלה ממוחא כי הוא בחי' מקיף שאורו גדול הרבה יותר מהפנימי ולכן כל אשר חפץ ה' דוקא עשה, אך המוח הוא בחי' פנימי' יותר בשגם שבה גילוי בחי' התענוג עליון ביותר והר"ע מ"ש בע"ח בענין שרדל"א אחזו ברומא דאירא יותר מבגלגלתא ע"ש, ולזאת יובן ג"כ בענין הארון שבמשכן כי לפמ"ש בלק"א הי' ההשראה בו מבחי' ממכ"ע והוא בחי' א"ס המתלבש בהיכל קה"ק דבריאה שהוא מקור החיות לעולם הבריאה והוא בחי' מקור להתלבשות החיות שבבחי' ממלא כנ"ל, והוא כדוגמת השראת הנפש שבמוחין ובחי' היריעות הם דוגמת הרצון אך באמת מאיר מבחי' העונג העליון שהוא פנימי' הרצון מאיר ממנו הארה בבחי' המוחין פנימי' והר"ע הלוחות שבארון וכנ"ל, נמצא מובן בענין גילוי אלקות שבמשכן הי' ג' בחי' א' מבחי' ממכ"ע אבל לא בחי' ממלא כמו שמתלבש כבר בכל נברא פרטי אלא המקור שממנו מתחלק אח"כ בפרטות והוא כמו ראשית גילוי הנפש ששוכן במוחין שהוא למעלה עדין מהתחלקות פרטות כ"א שממנו מתחלק והארה ממנו מקבל כל אבר בפרט, כך הי' בחי' מקור זה לכל חיות העולמות מאיר בהיכל קה"ק שבמשכן ומקדש וע"י היו מקבלים כל הנבראים פרטיים, הב' בחי' שלמעלה מזה הוא בחי' הרצה"ע המחיה העולמות כרתיב כל אשר חפץ ה' עשה ונק' סוכ"ע והי' מתגלה בחי' זו ביריעות שבמשכן שהם מקיפים כנ"ל הג' בחי' שלמעלה משניהם והוא בחי' שלמעלה מסובב וממלא בחי' העונג עליון שהוא מקור הרצון והחכמה ותכליתה ופנימיותם והוא המאיר בלוחות שבארון ששרשם משם, ולכן היו נקראים מכל צד כדאיתא בירושלמי פ"ו דשקלים לפי שהי' מבחי' שכולו פנים ואין בו אחוריים כלל, וכמ"ש במ"א ע"פ דוד זמירות קרית להו כו'. והנה עתה יובן ג"כ ענין נשיאות המשכן ע"י בני גרשון ובני קהת שבני גרשון היו נושאים את היריעות שהוא המקיפים דרצה"ע, ולכן נק' בני גרשון לשון גירושין את הרע, כי המקיפים דוחים

את החיצונים, וכמ"ש לדוד בשגותו כו' אז ויגרשהו וילך (גם נת"ל שהמשכת המקיפים דרצה"ע הוא ע"י בחי' אתכפי' ודחיית הרע בע"כ) והראש ומקור להם הוא איתמר בן אהרן הכהן פי' איתמר הוא לשון דיבור שנדבר ממילא ומאליו כמו איתמר שנו' בגמ' תמיד שפירושו הוא שכבר נאמר הדבר ע"י ר' פלוני כו' וכן בדיבור שמדברים עתה יש שני לשונות הא' כשמוזכרים בל' נוכח אמר ר' פלוני או ר' פלוני אומר שהדיבור הזה נגזר אחר אותו האומר שהוא האומר, אבל ל' הב' הוא כשמוזכרים ל' איתמר משמע שגם האומר אינו אומר מצ"ע כלל אלא שהדברים נאמרים מאליהן בפיו, ועד"ו יובן בענין הדיבור בד"ת שיש ג"כ ב' בחי' הנ"ל, וההפרש ביניהם שהדיבור הראשון הוא בבחי' יש שהוא הלומד והפוסק ומדבר שזה. כשר זה פסול כו', אבל הבחי' השנית הוא הלימוד בבחי' ביטול במציאות בהיות כי הלכה זו הוא דבר ה' ממש אלא שפיו הוא כלי שע"י נדבר דבר ה' וכענין שאמר המגיד להב"י אני המשנה המדברת בפיו בהיות כי ה' לימדו בבחי' ביטול עד שהמשנה שהוא דבר ה' היא המדברת בפיו וז"ש ואשים דברי בפיו. וביאור הדברים יובן עד"מ שאנו מוצאים שני מיני דיבורים אלו גם בשארי שכליים הדבור הא' הוא פשוט כמו שמדבר בכוונה ומשפיע שכל לתלמידו שירגיש מה שמדבר וכי הוא המדבר, והב' הוא כשיתי' טרוד באיזה עומק השכל במאד יוכל להיות שילחש דבריו פי' מעין הסכם שכלו באותו הענין העמוק ולא יהי' בכוונה כ"א ממילא שמה שחושב בעמקות שכלו נדבר מזה בדיבור בפיו ולא שהוא המדבר כי אינו מדבר בכוונה כלל והוא כמו שהושמו הדברים בפיו ויש מי שמדבר בו לא הוא כו', משא"כ כשאינו טרוד כ"כ בשכל ומדבר כוונה שהוא המדבר בבחי' יש אבל כשנדבר ממילא הוא בבחי' הפשטה מן הישות וכמו ששני מיני דיבורים אלו נבדלו זמ"ז שהא' הוא בבחי' יש והב' בבחי' ביטול כך גם השכל שמאיר בהם ג"כ נבדל זה מזה ע"ד הנ"ל. כי בבחי' הדיבור שבבחי' ביטול הרי זהו מצד עמקות שכלו מאד עד שאינו מרגיש כלל שמדבר זהו בחי' ביטול בשכל והוא בחי' פנימיות נקודת החכ' שהוא בבחי' ביטול כח מ"ה שאינו מרגיש חכמתו ליש ובמדבר מעין זה ממילא הרי הארת חכמה זו מאירה בדיבור והוא בחי' פנימי' החכ' ונקודתה כנ"ל, משא"כ המדבר בכוונה על שאינו טרוד כ"כ בעמקות שכלו רק בחיצוניות השכל והוא בבחי' הרגשה א"ע ומעין שכל זה מאיר בדיבור ה"ז רק חיצוני' השכל כו'. והנה בחי' איתמר בן אהרן הו"ע בחי' ומדריגת הדיבור בד"ת בבחי' הביטול הנ"ל עד שהוא כאילו ממילא נדבר הם צרופי אותיות דבר ה' נדברים בפיו לכן נק' כן איתמר שפירושו מורה ע"ז כלל והנה בני גרשון לגרש הרע שרשו הוא הדיבור בד"ת כי דבר מלך שלטון ובאמרו זה כשר זה פסול הוא כמלך הגזר ואומר שזה פסול וידחה מעל הקדושה האלקית ומתניתין מלכתא וע"י דיבורו מתפרד הרע מהטוב ומבדיל בין טהור לטמא לכן היו בני גרשון נושאים היריעות המקיפים הדוחים את הרע ע"י איתמר דוקא יען הוא שרשם ואמנם עבודת בני קהת הוא גבוה מהם הרבה כמ"ש עבודת הקדש עליהם להיות כי היו נושאי הארון בעצמו שבו עשה"ד כו' שאינו בחי' הדיבור לבד אלא מהו"ע של ח"ע שבאנכי ולא יהי' לך שמשם עיקר המקור להבירור

שבדיבור באמרו זה כשר וזה פסול שיש לדיבור שכל במוח למה זה כשר וזה פסול וכבר נת"ל שהדיבור של התו' הנק' איתמר הוא המקור לבני גרשון נושאי היריעות שהם מקיפים. משום שהתורה עצמה היא בחי' קודש עליון שלמעלה גם ממקיפים דרצה"ע וז"ש בבני קהת עבודת הקודש עליהם ולכן נק' בני קהת לשון ולו יקתה עמים פי' לברר הטוב מן הרע ע"י תח"ע הנק' קודש העליון (שלמעלה מחכ' דאצי") ולא כמו בני גרשון שענינם לדחות הרע מכל וכל אבל ע"י בני קהת יתברר ומה שראוי ממנה להתעלות בקדושה מתעלה. והנה נת' ענין בני גרשון ובני קהת. ועדין יש להבין ענין נסיעתם במדבר דוקא וגם ענין מ"ב מסעות שנסעו. והענין כי הנה ידוע בבהארז"ל דמ"ב מסעות שהיו במדבר הו"ע שם מ"ב דאנא בכח דהיינו מ"ב עליות כי כל נסיעה הוא בחי' עלי' כמו באברהם שגאמר הלוך ונסוע ופי' בזהר דנטיל מדרגא לדרגא ואחר הנסיעה הי' חניייה והקימו המשכן זהו המשכה ומה שהיו מ"ב מסעות במדבר דוקא. היינו לפי שהיו צריכים לקבוע לדורות בניי שיהי' בחי' קדוש שורה בהם ע"ד הנ"ל פ"ג ע"כ הגביהו הארון ונשאר עמו במדבר. וע"י נסיעה זו יש לבנים כח להעלות גפשמ האלקית הנק' משכן מן המדבר דק"ב שנשתקעו בהם בגלות והיינו ע"י הלויים בחי' גבורות ורשפי אש התשוקה כו' והענין כי בחי' המדבר הוא דומם דדומם לכד שהרי לא יצמח בו שום צמח מרוב הייבשות ולא יתקיים בו שום חי ומדבר הרי נשאר העפר שבו כמו שהוא בראשית הבריאה קודם שתוציא הארץ שום שפע כי כתיב הכל הי' מן העפר וכמ"ש תוציא הארץ כו' אך קודם שהשפיע הארץ הוא בחי' מדבר ולהיות כי בכל עלי' מוכרח העולה להתבטל בעצמותו מכל וכל עד שלא ישאר רק כמו שהוא בתכלית צמצומו מבלי שכל ורצון רק בחי' דומם לבד כידוע בענין עליית אברהם לגבי מקורו באצי' שבבריאה קרא עצמו עפר ואפר שהאפר הנשאר אחר שריפת העץ הוא בחי' דומם שבצץ כו' וכמו"כ יובן טעם הילוך בניי במדבר להיות כי ההתקרבות שלהם הי' לבחי' כי גאה גאה בחי' עצמות א"ס שלמעלה מסובב וממלא כנ"ל שזהו"ע המ"ב מסעות עליות ע"כ היו בבחי' ביטל במציאות כמדבר הזה כו' ומ"מ ע"י הביטול לבד לא יוכלו להמשיך א"ס לא ע"י אמצעות הארון שהי' עמהם ששרשו בקודש העליון הנ"ל. או ע"י הביטול והארץ הי' העליות וההתקרבות לאא"ס ב"ה ככל המדריגות שנת"ל בפ"ג. והנה עד"ז גם לדורות בכל נפש מישראל יש בחי' הנסיעה במדבר עם הארון ע"י הלויים והיינו שע"י הביטול שהוא בחי' מדבר ומעשה המצות דהארץ יהי' המשכת בחי' קדוש הנ"ל בתוך מעיו וגם יובן כל עניני הלויים בני גרשון נושאי היריעות לגרש הרע ע"י שמאל דחה ובני קהת לבררו בחכמה שבתורה. זה נשא את ראש בני גרשון גם הם כי יוכל ליפול הנופל בהיות עוונותיכם מבדילים וע"י משה שהוא הדעת מקים אותם כשיקרבם בעבודת נשיאות היריעות המגרשים כנ"ל.

הגהות לדין נשא הראשון

שורש * יניקתם הוא במדבר (העמי' דוקא ובהיות שעיקר שפע יניקתם במדבר ע"כ נק' מדבר העמי' לפי שכל העמי' שהן ע"ש דנוגה כולם מקבלי' משם יניקה ושפע) ולכך במדבר כו'.

ואינו בחי' * משפיע (להיות המקום ריקן מכל חיות אור ושפע כמו שורשם למעל' אינו אלא מבחי' הפסולת והאחורי' גמשך לחיצוני' ולכך נק' אלקים אחרים כנודע) ולכן במדבר כו'.

ונגלה * כבוד ה' (וראו כ"ב דוקא והי' נסיעת המשכן במדבר העמי' שיוכל להיות גילוי אלקות גם בנוגה דעשי' ממש והוא ע"י ש' מ"ב במ"ב מסעות שע"ז הוברר מהחיצוני' בחי' הטוב ונפרד הרע ויוכל להיות לע"ל גילוי אלקות בלתי מסך מבדיל ומסתיר מכח הקליפות כלל) שע"י שנכנע כו'.

בסעיף ג' * חחר * ומתעורר אה"ר בנפש האדם (והנה כתיב משכני אחריו נרוצה פי' דכתיב ישקני מנשיקות פיהו שהוא דבר ה' זו הלכה שנק' פי הוי' והתקשרות שאדם מקשר א"ע בדבר ה' זו הלכה ע"ז מעורר בחי' המשכה מלמעלמ"ט כי נשיקין הללו שבתו' היינו בחי' אתדבקות רוחא ברוחא או ממילא נמשך אח"כ בחי' ההמשכה מלמעלמ"ט בנפש האדם עד שאחריו נרוצה באה' ממילא ומאליו וזהו ג"כ אה"ע אהבתך ע"כ משכתך בחסד פי' משכתך כענין משכני הנ"ל שע"ז ממיל' אחריו נרוצה וד"ל ונמצא שיש רצוא אחר השוב ושוב אחר רצוא וכן חחר חלילה והיינו ענין תכלת וארגמן בכלל שכלול' כמה ר"ש ויותר בכלל הוא מכסה התחש שש בגוונ' שש בכל מיני גוונ' והכלל לכל בחי' ר"ש ביותר הו"ע נסיעת המשכן וחנותו בכללותן שהנסיעה הוא בחי' הרצוא והחני' הוא בחי' השוב וכמ"ש והחיות ר"ש וקאי על כללות החיות שהוא בחי' מל' הנק' שכינה הוא בחי' משכן בכללות כו' ובפרט הוא כמ"ש ובשתיים יעופף דקאי על בחי' משכן שיש לכל אחד ואחד).

מבחי' * ההעלם דישת חשך סתרו (שהוא בחי' העלם עצמות ולהיות מגלה עמוקות מני חשך לצאת מהעלם אל הגילוי הוא ע"י התורה כמ"ש ותורה אור אך בכלי' כמו בארון הי' אור זה גנוז ובני קהת נשאו כלים להמשיך בהם בחי' אור התורה שיצא מהעלם חשך העליון וע"כ נק' קהת שהוא ל' אסיפה וקיבוץ כמ"ש ולו יקחת עמים ותרגומו מתכנשין עממיה להיות כי בחכ' אתברירו דוקא והענין כי יש ב' מד' בחכמה שבתורה א' הוא בחי' לברר בירורי' כמו להבדיל בין טמא לטהור כו' ושארז"ל אם אין חכ'

שורש: בלקו"ת דפוס חילנא תרס"ד דף כ, א בשורה המתחלת החיצונים.

ואינו בחי': שם: צריך הכל.

ונגלה: שם: גילוי.

חוזר: שם דף כ, ד שורה המצות.

מבחי': שם דף כא, א שורה ע"י המורה.

אין יראה כו' כי היראה להיות סו"מ ואתהפכא חשול"ג הוא ע"י החכ' כי בחכמה אתברירו ומד' הב' הוא בחי' ח"ע שהוא למעל' מהיראה והיינו שא' לפעמים אם אין יראה אין חכמה שצ"ל היראה קודמת עד שיבוא ויגיע לבחי' חכ' והוא בחי' ביטול דקרשים שקודמין לבוא במשכן ואח"כ נותני' בתוכו הכלים הארון וכפורת וכרובים כו' שהם בחי' אור החכמה כי בארון הי' גנוז הלוחות ומ"ש הן יראת היא חכ' הוא בחי' היר"ע שהוא בחי' הביטול האמיתי אך ביטול שבבחי' הקרשים הוא בחי' יר"ת שהוא רק ביטול רצון אחר כנ"ל וזה הי' עבודת בני מררי נושאי הקרשים להרים בחי' יח"ת ליהו"ע).

ב"פ מור * (ב' מיני מור הללו דקטורת ושמן המשחה זה בהעלאה וזה בהמשכה ח"ש שמאלו תחת לראשי הוא בחי' העלאה מור דקטורת וימינו תחבקני בחי' מור דשמן המשחה ובכלל היינו בחי' המשכת אור דיו"כ בארון וכפורת ע"י בני קהת והמשכות אורות המקיפים ע"י בני גרשון ביריעות כמשי"ת).

שנשא * היריעות שהם (בבחי' המדות בחי' רוי"ש הן הגה בחי' אורות המקיפי' בשרשם וכמו שהיריעות היו פרושות מלמעלה על הקרשי' והכלי' בבחי' מקיף וסובב כו'. דהנה כללות בחי' הלויים הו"ע אתעדל"ת כדי לעורר אתעדל"ע כי באמת הרי אין ערוך כלל לנבראים עם הבורא אך הנה ע"י אתעדל"ת בבחי' ביטול יש לאין כדי לעורר המשכות מאין ליש ואמנם מאחר שאין ערוך ביניהם איך יוכל להיות אתעדל"ע מצד אתעדל"ת אבל הענין דזאת היתה מעלת ומד' עבודת הלויים שהם מחברי' אא"ס ב"ה בעולמות ולכן נק' לוי' מל' התחברות כמ"ש לאה בלידתה את לוי הפעם ילדה אישי אלי. והנה בחי' האור בכלים דקתת ובני מררי א"צ לאהרן אבל בחי' המקיפי' מיריעות שע"י גרשון צריך לזה בחי' אהרן כי כדי שיוכל להיות המשכות או"מ צריך להמשיך מבחי' מקיף מקור כל המקיפים העליונים והוא בחי' אה"ר).

למטה * מטה (כענין רגלי חסידיו ישמור בבחי' המקיפי' דהיינו מה שהמה דשי' בעקביהם שלא יכשלו במ ובבחי' גרשון היינו ג"כ אור וכת המקיף העליון אמנם הוא בא לגרש כוחות יניקת החיצוני' שלא יקרבו אל האדם כלל וכלל וזהו פי' ל' גירוש כי בבחי' מקיף הזה הדוחה לבחי' יניקת החיצוני' ג"כ הוא מתפשט עד למטה מטה גם כח היותר עמוק בהיכלות החיצוני' לגרשם ולכלותם גם משם כי כל הגבוה גבוה יותר יוכל לירד ולהשפיל א"ע כענין המבורא במ"א).

יד * הגדולה (הוא בחי' גרשון להיות כל בחי' המקיפי' נמשך מבחי' יד הגדול' שהוא מ"ש וימינו תחבקני להיות כי בחי' אהרן נק' כה"ד הוא מקור עבודת בני הגרשוני בהמשכת המקיפי' ע"כ הוא בבחי' יד הגדולה יד החזקה הוא בחי' מררי בחי' שמאלו תחת לראשי שהוא בחי' קו השמאל).

ב"פ מור : שם : זה כי.

שנשא : שם : עבודת בני גרשון.

למטה מטה : שם : הנ"ן פשוטה.

יד הגדולה : שם דף כא, ב שורה הם ג'.

לשון רוממות (בחינת הרוממות בעצמות אא"ס ע"י אור דתורה שהוא בחי' קהת שהתורה הוא קו האמצעי כו').

והלוחות • כו' (ו"ש נשא את ראש בני גרשון גם הם פי' אע"פ שהם מקו הימין שבלוים ויד הגדולה הנמשכת מלמעלמ"ט דלכך יש בו נו"ן פשוט' משא"כ יד החזקה הוא בחי' שמאל שזהו מלמעלמ"ע וכן יד הרמה לי רוממות והעלאה לכן ביצי"מ כתיב יוצאי' ביד רמה שהוא ג"כ עליה אעלה אתכם מעני מצרים וקו"כ • אבל בבני גרשון שהם בחי' וימינו תחבקני קס"ד שאינו שייך העלאה (ועי' בזה פקודי דרכ"ד ע"ב ע"פ ויהי זהב התנופה) לז"א נשא את ראש בני גרשון גם הם כי גם בחי' זו צ"ל תחי' העלאה ע"י הכהן דוקא תחי' העלאה ואח"כ המשכה להיות בחי' דו"ש וכנ"ל בענין שהיו נושאי' היריעות ועמ"ש עוד מענין ג' ידות בד"ה חייב איגש).

וכמ"ש • במ"א (ו"ש נשא את ראש בניג כו' וגם כי הלויים הם בחי' גבו' וצ"ל מיתוק הגבו' בשרשן כי בהשתל' הגבו' למטה נמשך בחי' דיני' משא"כ מקור הגבו' בשרשן הם אדרבא עיקר המשכות החיות בגבו' וכמו כי הדם הוא הגפש וכמו גשמי' שיורדי' בגבו' כו' והעלאה זו דהלוי' למקוה ושרש הגבו' זהו ע"י אהרן דוקא שהוא מבחי' ורב חסד כי שם הגבו' כלול' בחסדי' ממש כו' ולית שמאלא כו' והו"ע נשא את ראש כו' ועפי"ז יובן מ"ש בבנג"ג גם הם כי ג' הלוי' הם ג' בחי' חג"ת ג' ידות וא"כ בני גרשון הם מבחי' חסד יד הגדולה וקס"ד שא"צ מיתוק לז"א שגם הם צריכי' מיתוק ע"י ה'קהני' כי כל הג' לויים הם מבחי' גבו' אלא שבני גרשון הם מבחי' חסד שבגבורה כו' ולכן כיון שעיקרו מבחי' גבו' צריך לקבל מיתוק ע"י אהרן כו').

(בסוף) שהוא ענין נשיאות ראש (וירם קרן ע"ד לגולגלותם לכן זה שייך רק בקהת וגרשון שממשיך אה"ר משא"כ מדות שלמטה מהשכל אין כאן נשיאות ראש).

גהות על נשא שבלק"ת

נשא את ראש בני גרשון, מה ענין גם הם, ומהו ענין ע"פ אהרן יקדים שנסיעתם במדבר הי' כדי להכניע כח יניקת החיצונים במדבר אין גידול צמת, כי מסט' דקדושה נמשך דוקא להשפיע צדיק ה' פי' שהוא בעל צדקה (בלק"ת בשה"ש בד"ה צאינה וראינה דרוש הראשון פי"ד כ' כי כל מצותיך צדק שכל המצות נק' בשם צדקה, המצות הם צדקה וחסד אשר המשיך ה'

והלוחות כו' : שם : לשון רוממות.
וקו"כ : תיבה זו אינה ברורה בכת"י.
וכמ"ש במ"א : שם : כו' וכמ"ש.

בהם את רצונו העליון שהוא בלתי סוף ובלתי תכלית) חסד שמצד הגדולה וחסד דאברהם אבר מ"ה, משא"כ במדבר נחש שרף ועקרב ג"ק ונק' ג"כ בני"ע דקליפה, שהם יש ולגרמי' היפך הביטול ע"כ אין מהם שום השפעה (וענין להכניע לכאורה יש להעיר ממאמר הוטר ר"פ ויצא ע"פ קומה ה' ויפוצו אויביך כו') והנה לכך ה' נסיעת בני' במדבר כדי להכניע כו' והכנעה זו ה' הכנעה לענין הגילוי שיהי' לע"ל.

(ב) והנה זה ה' ענין נסיעת המשכן בפו"מ בבחי' עולם, וכמו"כ הוא גם עכשיו ברחזניות בבחי' נפש כי יש משכן בפרט בכ"א ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם שצריך כ"א להמשיך גילוי אלקות על נפשו בעבודה שבלב זו תפלה כמ"ש לב טהור ברא לי אלקים נקי כפיים ובר לבב ועיני' ידחה ויכניע ג"כ ההסתר וההעלם שלא יסתיר ויעלים, ויש ג"כ מדבר בנפש היינו בחי' אשר לא ישב אדם שם הם המחדומ"ע אשר לא לה' המה ע' ד"ה אני לדודי דרוש הראשון וע"כ צריך להכניע מדבר זה ע"י המשכן שבנפש והנה במשכן ה' ג' דברים קרשים ויריעות והכלים שהן ארון ומנורה ענין קרשים הוא בחי' עומדים ביראה אין עמידה אלא שתיקה ביטול העצמית מכל וכל שלא להמשך אחר מדבר הנ"ל, ומוזה נמשך ג"כ אח"כ לבא למדריגת האהבה, וזהו"ע היריעות תכלת כו'.

(ג) והנה בעבודת ה' בתפלה ביטול רצון הנ"ל צ"ל ע"י התעוררות יראה תתאה בפסוד"ז וברכת יוצר אור בסיפורי מיראת וביטול המלאכים, ולבא לבחי' האהבה הוא ע"י התכוננות באמרו אה"ע (ע' מענין יוצר אור ואה"ע בד"ה במד"ס באוה"מ דרוש השני ספ"א ופ"ב שם פי' באופן אחר דבמד"ס שירדה שנהא על הרע זהו העלאה וזהו"ע ברכת יוצר אור ואוה"מ זהו המשכה ברכת אה"ע) והר"ע ההתכוננות בגדולת ה' איך שכל העולמות כולם, וגם מה שעתיד להיות עד גו"ן אלפים יובלות כולם עלו במחשבה אחת לבד קמי' עצמותו ית' כו', ועד"מ המח' למטה אינה רק בחי' לבוש לבד להנפש כו' וזהו ה' מלך גאות לבש כו', זהו שמע ישראל ה' אלקינו, פי' שהוא מתלבש במח' זו כו' בשכמל"ו להמשיך המשכה זו שהוא לבני מל' גם בבני"ע כו' ומהתכוננות זו נולד ונמשך בחי' ואהבת והאהבה הו"ע היריעות דרך כלל שם מ"ב ז' פסוקים ובכ"א ו' תיבין שש וארגמן ששה מדות גם תחש ססגונא שש בגונוי' הרבה ונמצא יש רצוא אחר ושוב אחר הרצוא וזהו"ע בני גרשון שנשאו היריעות (ועמ"ש בד"ה במדב"ס דרוש הראשון דף א' ע"ג. שגרשון הו"ע גרש את האמה הזאת כו' שמאל דוחה שמגרש את הרע שיהי' הרע בורח ממנו כו' ע"ש גם ע' לקמן בד"ה ה' יחתו מריביו ושם פ"א בענין נגינה גרשיים שהוא ג"כ לשון גירושין כמ"ש בענין עבודת בני גרשון שהוא ג"כ לגרש החיצונים והוא ג"כ ע"י המשכת רב חסד כו"ק דו"א שהם השתלשלות גוונים כו' ע"ש ואפ"ל לכן ע"פ אהרן רב חסד תהי' עבדת הגרשוני' ובני מררי נושאי הקרשים בחי' עצי שטים עומדים זהו בחי' יר"ת שממנו נמשך העמידה וביטול הרצון ואח"כ בחי' בני גרשון נושאי היריעות היינו התחברות ב' בחי' אהבה אה"ע ואה"ר ועבודת בני קהת נושאי הארון זהו בחי' יראה עילאה

שלמעלה גם מאה"ד (ע' בת"א פ' מקץ ע"פ כי אתה נר"י הוי' ולו יקתה עמים יתכנסו עממיא) כענין אם אין יראה תתאה מררי אין חכ' תורה ארון ואם אין חכ' אין יראה עילאה (ע' בפ' במדבר בד"ה וידבר אלקים, והנה בני מררי ביצור אור כולם עומדים ברום עולם בני גרשון ק"ש ואהבת כו' ובני קתה יראה עילאה זהו שמו"ע).

ד) ואמנם נשיאות הקרשים לעלות ולחבר יר"ת ביר"ע (י"ל קרש אותיות שקר ואותיות קשר) וזהו שם מררי ב"פ מר מר דסממני הקטורת הוא ריח והעלאה מלמטה למעלה (ולהעיר ממ"ש בת"א בד"ה דאה ריח בני בענין ריח בגדיו וריח בוגדיו, גם קטרת י"א סממנים מר דשמן המשחה מר דרוך מרא דכיא (ע' בת"א בסופו בענין מרדכי מן התורה מניין) והיינו העלאת מ"ן והמשכת מ"ד וזהו על פי אהרן כי היריעות המשכת האהבה עליונה שהוא בחי' מקיף בששה מדות וגוונים שבנפש זהו דוקא ע"י אהרן א' הר נון (ע' בד"ה ועשית בגדי קדש לאהרן וע' בד"ה בהעלותך את הנרות שאה"ר דאהרן הוא להמשיך האור והגילוי למטה לכן עפ"י אהרן ובניו תהי' עבודת בני הגרשוני שבגרשון יש ג"כ נו"ן פשוטה להיות בחי' גרש את האמה שהוא תאוות נה"ב גם ענין גרשון גירושין הכח לזה נמשך מבחי' ימינך ה' תרעץ אויב שהוא בחי' אהרן, וזהו מקדש אד' (ר"ל התחברות שם הוי' בשם אד' היינו כמ"ש פעלת ה' מקדש ה' כוננו ידיך ליום לשון התחברות (ע' זח"ב ד"א סע"ב ע"פ וילך איש ז"א מבית לוי או"א ויקח את בת לוי מל') הפעם ילוה זהו ע"י הלויים כוננו שיהי' הגילוי למטה משכן ושכנתי בתוכם (עמ"ש בלק"ת פ' בהר בד"ה את שבתותי תשמרו בענין ומקדשי תראו) ידיך ג' ידות יד הגדולה יד החזקה בני מררי יד הרמה קתה והנה הכח להעלאה זו שע"י הלויים א"א להיות כ"א ע"י המשכה מלמעלה וזהו"ע הכהנים בבני קתה שנשאו הארון שהוא קה"ק נאמר נשא את ראש וגרשון הי' בכור וכתוב קדש לי כל בכור י"ל נשיאות ראש ע"ד שנת' בפ"י שאו את ראש בני' והיינו ע"י התורה וכן נשיאות היריעות, אבל בבני מררי נושאי הקרשים בחי' עומדים לא נאמר נשיאות ראש אבל היריעת זהו בחי' מהלכים בין העומדים כמ"ש בהביאור סעי' ג' לכן נא' בהם ג"כ נשיאות ראש, לפ"י עבודת בני מררי הוא בבחי' ממכ"ע ולכן נק' עומדים ועבודת בני הגרשוני יריעות המשכן הוא בחי' המשכת סוכ"ע ועבודת בני קתה בבחי' קה"ק זהו למעלה מבחי' סוכ"ע כמו כאשר כה"ג נכנס ביה"כ בקדש הקדשים זהו לפני הוי' תטהרו כמ"ש בלק"ת בד"ה האזינו השמים דרוש הראשון פ"ו בענין שבת שבתון, וע' עוד בלק"ת בד"ה יו"ט של ד"ה שחל להיות בשבת ספ"ד גבי שרש בענין כי הכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים, וכל ממוצע יש בו בחי' מזה ומזה כו' וכמו"כ הכתר יש בו בחי' תחתונה שבמאציל וגם הוא שרש וראש הנאצלים, ושם דבחי' ז"ת שבכתר זהו שרש הנאצלים וחוב"ב דכתר זהו מבחינת תחתונה וא"כ בני גרשון נושאי היריעות בחי' נשא הוא להעלות המדות דאצי' והמדות שבכתר אכן בחי' קתה נושאי הארון העלו התורה חוב"ב דאצי' לבחי' חוב"ב דא"א שהוא בחי' שבמאציל משא"כ בבני גרשון, ומ"מ נא' נשא את ראש בני גרשון גם הם שעכ"פ העלו ג"כ בבחי' ז"ת שבכתר, וע' בסידור בדרוש עבדים היינו כו' ויוציאונו ה' אלקינו כו' וכענין

הנפת שתי הלחם ע"ג שני הכבשים ג"כ ע"ד נשא את ראש דבני קהת ונשא דבני גרשון גם הם.

והנה מבואר בת"א סד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים ס"פ וישב דהפי' בין העומדים היינו בפנימיות העומדים הם המלאכים להיות השפעת בחי' הילוך בפנימי' המלאכים נמצא הגם שהם מצ"ע עומדים, וכ"ז ע"י שישראל מקבלים מהם ממשויכים ג"כ ההילוך בהם כמו"כ י"ל בבני מררי הגם שהם נושאי הקרשים בחי' עצי שטים עומדים עכ"ז כיון בהם נמשך היריעות והארון נמשך ע"ד ונתתי לך מהלכים בין העומדים היינו שנמשך ההילוך גם בבני מררי כו', ופי' נשא את ראש בני גרשון גם הם י"ל שגם בחי' גם שהי' לו עלי' כמ"ש בלק"ת פ' בהעלותך ד"ה וזה מעשה המנורה ובפ' חוקת בד"ה ויעש משה נחש נחושת בפ"י נחום איש גם זו לטובה ע"ד מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק כו'.

בס"ד תורת אדנו"ר פ' נשא הוספות הגהות לד"ה נשא שבלק"ת

וידבר ה' כו' נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם ונשאו את יריעות המשכן ואת אוהל מועד כו'. הנה הלויים נשאו את המשכן במדבר מ"ב מסעות שבמקום הנייתם הקימו את המשכן כמ"ש ובחנות המשכן יקימו כו' ובנסיעות המשכן יורידו אותו ונסעו מ"ב מסעות כו'. וצ"ל זה דהנה התורה היא נצחיות ויש עתה ג"כ בכנס"י בחי' משכן ולויים הנושאים אותו וכדכתי' ונתתי משכני בתוכם ונקדשתי בתוך בני' שיש בכנס"י עתה ג"כ בחי' משכן ולויים אשר הלויים מקימים את בחי' המשכן שבנפש והן הן ג' בחי' גרשון קהת ומררי שיש ג' בחי' אלו בנפש האדם בעבודת ה' ולהבין כ"ז היטב מהו"ע בחי' משכן שבנפש ויריעות וכתוכן ארון וכלים כו' צריך להבין תחלה מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא כו', וכת' מכהא"כ שב' הכתובי' אלו כסותרי' זא"ז כי אני משמע מהותו ועצמותו וכבודו משמע כתרגומו ויו יקרי' שהוא בחי' זיו והארה לבד. אך הענין שמבשרי אחזה אלק' פי' דהנה בחי' הנפש שמחי' את הגוף יש בה ב' בחי' ומדרי' הבחי' הא' מה שהנפש ממלא את כל הגוף בבחי' התחלקות שמתחלק חיות הנפש לפי מזג כלי אברי הגוף שבראש הוא שורה השכל מפני שכלי הראש הוא כלי הראוי לקבל אור השכל ובלב שורה המדות כו' שהוא כלי הראוי לקבל המדות וברגלים מתלבש כח ההילוך שהם כלים הראויים לקבל כח ההילוך לבד שמתחלק חיות הנפש לפי מיזוג כלי הגוף ובחי' ההתחלקות הם בדרך כלל לג' בחי' שהם כח השכל בראש וכח המדות בלב וכח ההילוך ברגלים כמו בדרך כלל נחלק כלי הגוף לג' בחי' שהם כח השכל בראש ואמצע הגוף שהוא הכרס ששם ב' הרגלים, כמו"כ מתחלק בחי' הנפש לג' בחי' כנ"ל ובאמצע הגוף יש בחי' פרסא המפסיק בין חצר הכבוד שהוא פרסא המפסיק בין אברי' פנימי' לחיצוני' בכדי שעי"ז

ידחו הפסולת וידחו לחוץ כמשי"ת לקמן (וכמו"כ למעלה הוא בחי' שמאל דתוח
 כו') וכמו"כ ממש הוא למעלה בבחי' ממכ"ע פי' שהחיות של אוא"ס ב"ה
 שממכ"ע להחיותם הוא מתחלק לחלקים לפי מזגי הכלים ובדרך כלל מתחלק
 לג' חלקים שהן ג' עולמות בי"ע וכדכתי' ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו
 שהן התחלקות ג' מדרי' ג' עולמות בי"ע שהוא בחי' געה"ע, וגעה"ת, ועוה"ז
 והג' עולמות בי"ע הם בחי' מח' דיבור ומעשה כנו' במ"א בארוכה כו', ע"ש,
 ויש למעלה בחי' פרסא המפסקת כו' בכדי שלא יאחזו החיצוני' (הגה"ה ופי'
 וענין הפרסא הוא כי הנה כתי' כי שמש ומגן הוי' אלקים פי' כי ש' הוי' הוי'ע
 יחוי'ע איך כי אין עוד מלבדו וכולא קמי' כלא חשיב ושם אלקים המעלים
 ומסתיר להיות נראה העולם בבחי' יש ודבר רק אעפ"כ מלא כהא"כ בבחי'
 יחוי'ת והנה ש' אלקים הוא מגן לש' הוי' כמו המגן שעושים לשמש שא"א
 להסתכל בשמש מרוב בהירותו, וו"ע והבדילה הפרוכת לכם וכמ"ש ע"פ
 ואתה תצוה בפי' מחוץ לפרוכת אלא שבחי' פרסא זו היא המבדלת בין בחי'
 קודש לבחי' קדה"ק דהיינו בין בחי' יחוי'ע ובין בחי' יחוי'ת. אבל מזה יובן
 שכמו"כ יש פרסא המבדיל בין קודש לחול וכמשל חצר הכבד שהיא המבדלת
 בהגוף בין אברי הנשימה לאברי המזון ששם אחר הפרסא יש קרביים ובני
 מעיים ופסולת בתוכן ובנמשל הוא הפרסא שיש בעולם היצ' שהוא כמשל הגוף
 ובעולם היצ' הוא עיקר בחי' עה"ד טו"ר, כמבואר בהרמ"ז ר"פ וישלח לכן
 שם בחי' פרסא זו והקרביים הן בחי' המלאכים כמ"ש במ"א ע"פ וכל קרבי
 את שם קדשו שהם מבררים ההשפעה והפסולת הם משפיעים למטה להיות
 מקור להשפעת תענוגים גשמיים וזהו שא' כאן שהפרסא המפסקת הוא בכדי
 שלא יאחזו החיצוני' ר"ל כדי שיקבלו החיצוני' רק בחי' הפסולת והמותרות
 שנתברר ונדחה לחוץ ע"י בחי' הקרביים אבל מפנימי' השפע לא ינקו והיינו
 שאחר הבירור מן המאכל בקרביים הנה המובחר שבו שהוא הדם שנעשה
 מהמאכל עולה למעלה מהפרסא ונעשה חיות למוח ולב רק מבחי' הפסולת
 והפרש שהוברר מן המאכל מזה השפעה לחיצוני' כמו שהפרש הוא מאכל
 לדבר אחר הוא החזיר כו', ולכן מובן מזה שאין להם יניקה מהפנימי' והוא
 ע"י פרסא המפסקת) והנה כמו שיש למעלה בבחי' ממכ"ע בתוך כ"ע שמתחלק
 לחלקים כפי מזג הכלי כנ"ל והחיות הוא הולך ומתמעט כמו למטה באדם
 שבראש משכן השכל ובגוף מתמעט החיות וברגליים מתמעט יותר כו' שכמו"כ
 למעלה ממש בבחי' ממכ"ע כנ"ל כמו"כ הוא בעבודת ה' למטה שיש עובר ה'
 בבחי' או"פ שהוא בחי' ממלא כו' שהוא בהדרגה וסדר שאינו מהפך את הגוף
 ונה"ב כמשי"ת אזי הוא מתמעט והולך כו', פי' שבשעת התפילה הוא מקושר
 אליו ית' שהתבוננות אצלו בהרחבה והוא ער"מ שבראש של האדם יש הארה
 גדולה מן הנשמה ששם התגלות השכל כך הוא בעבודה בשעת התפילה שהוא
 זמן להתגלות מוחי' דגדלות שמתבונן בגדולת א"ס ב"ה כפי אשר תוכל נפשו
 שאת וכן מתפעל עיי"ז בלבו שהוא בחי' איברי הנשימה כעין מ"ש כל הנשמה
 תהלל י"ה שהוא בחי' רצו"ש שזהו בחי' נשימה ואחר התפילה כשמקצרת
 ההתבוננות הוא מתמעט והולך כו' כמו שאח"כ מאברי הנשימה מתמעט החיות
 באברי המזון בבטן וברגלים ובנמשל בעבודה היינו כשחולף ועובר ממנו

ההתבוננות, ודצו"ש רק שהוא סומ"ד ועש"ט בפומ"מ מחמת האה' המוסתרת שבלבו וזהו בחי' רגליים כמ"ש במ"א.

וכ"ן כשאין עוונותיכם מבדילים כו', אבל אם עוונותיכם מבדילים אז הוא נדחה לחוץ. אף בשעת התפלה כו' (כנ"ל שיש בחי' פרסא המפסקת כו' בכדי לדחות לחוץ הפסולת וזהו עוונותיכם מבדילי' פי' כי הגם כי הפרסא צ"ל בהשתל' העולמות כנ"ל וכמו עד"מ מבשרי אחזה שבגוף באדם צ"ל חצר הכבד אך מ"מ אין צ"ל הבדלה לגמרי כ"א אדרבה צריך להעלות מבחי' שתחת הפרסא למעלה מן הפרסא וכנ"ל ממשל המאכל אשר יתברר ע"י ביטול בהקיבה תחת הפרסא ואחר הבירור עולה המובחר ונהנין ממנה המוח והלב וכן צ"ל בכנס"י שנק' רעייתי פרנסתי ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים היינו ע"י קיום דכל התורה ומצות מעשיות שהם מענינים גשמי' שהם מצמר כבשים שבציצית וקלף גשמי' שבתפילין שהצמר והקלף הם מתחת הפרסא שהרי חיותן מק"נ שמתבררים אח"כ ונעשים בחי' מ"ן ונעשים חיות להעולמות עליונים שלמעלה מהפרסא וכמ"ש ועשיתם אותם כאלו עשאוני ועד"ז בכל עניני העוה"ז שהאדם אוכל ושותה צ"ל בענין זה שיהי' מזה בירור והעלאה למעלה מהפרסא והיינו כשאוכלין רק לש"ש ולא למלאות בטנו ח"ו שעיי"ו תעשה מזה חיות למוח ולב האדם ר"ל שיוכל להתבונן בגדולת ה' ולהוליד ממנה דחור' שכליים שזהו הבחי' שלמעלה מהפרסא כנ"ל משא"כ אם נמשך אחר גשמי' הדברים בלבד להתענג בתענוגי עוה"ז למלאות בטנו וכיוצא, וכ"ש אם הי' עושה איסור ה"ז בחי' עוונותיכם מבדילים שנעשה הבדל גמור שהפרסא מבדלת לגמרי וכמו שיש הבדלה בין טהור לטמא כו' ולכן הוא נדחה גם בשעת התפלה שא"א לו להוליד אהוי"ד מחמת שהבדיל הפרסא בין מה שלמעלה מהפרסא אצלו שהוא ההתבוננות ודור' שמקבל חיות וניזון ממה שלמטה מהפרסא כו', ולכן אין לו התבוננות ודור' כו', עד שיעשה תשובה ויסיר המסך המבדיל לגמרי כמ"ש מחיתי כעב פשעין כו', ועיי"ו שובו אלי כו' שיוכל מעתה להתבונן ולהתפעל כו' כיון שהסיר המסך המבדיל לגמרי וזהו שארז"ל (במס' סנהדרין) שאמר המין מפלגך ולתתא כו', ר"ל שהפרסא מבדלת לגמרי אצלם כי הפרידן מאחדותו כו', משא"כ בנש"י כו' וכמ"ש במ"א, וזהו הכל בבחי' ממכ"ע שממכ"ע להחיותם שמתחלק לחלקים כנ"ל שכמור"כ בנפח"א הוא בחי' החיות המתחלק לפי מזגי כלי הגוף כנ"ל שהחיות הוא מלובש בתוך כלי הגוף ממש בבחי' ממלא וכמור"כ בעבודה כשעבודה הוא ע"ד או"פ היינו כמ"ש בתניא פט"ו שבבינוני יש ג"כ שרש ומדרי' עובד אלקים ואשר לא עבדו ואעפי"כ אינו רשע כו' ולא פסיק פומי' מגירסא כו' ומפני שאין יצרו עומד לנגדו כו' כיון שהוא מתמיד בלימודו בטבעו כו' לכן די לו באהבה המוסתרת כו' אבל עובד אלקים היינו כשהוא מהפך הטבע כו' ע"ש באריכות) נמצא שכ"ז שאינו מהפך הטבע אף שיש לו אה' כו' ולא פסיק פומי' מגירסא כו' ונק' בינוני מ"מ עכ"ז נק' לא עבדו ע"ש חוה"ע כשהתפעלות שלו הוא בבחי' או"פ ר"ל לפי מהות הכלים שלו ולא שינה הכלים והטבע כו' ולכן בבחי' זן הולך ומתמעט וכמו שבסדר ההשתל' העולמות הנה מצד או"פ הולך ומתמעט האור. ע"ד שמגעה"ע נמשך אחר ההשתל' גשמיות העוה"ז (וע' לקמן אות ג')

משמע יותר דלא נק' עבודה בבחי' מקיף אלא כשהוא ע"פ רצון שלמעלה מהשכל וטו"ד).

קיצור. נת' כי הנה התורה היא נצחיות ויש עתה ג"כ בחי' משכן בנפש האדם ובחי' לויים המקימים המשכן וענין המשכן הוא יריעות וארון וכלים ולהבין זה יוקדם הפסוק את השמי' כו' אני מלא ופסוק מכה"כ עד"מ בחיות הגוף שהנפש מחי' את הגוף יש ב' מדרי' הא' שממלא את הגוף בכל אבר לפי ערכו ומהותו ובכלל נחלק לג' בחי' ראש גוף ורגל וגם יש חצר הכבד המפסיק בין אברי הנשימה לאברי המזון וכן למעלה זהו מכה"כ בכל עולם לפי ערכו ודרך כלל הם ג' עולמות ביי"ע מח' דומ"ע ויש פרסא בין עולם לעולם וכן בעבודת האדם כשהוא בדרך או"פ הוא ע"ד הנ"ל שהולך ומתמעט מזמן התפלה לשאר היום ואם ח"ו עוונותיכם מבדילים הוא נדחה גם בעת התפילה כי יש כמה מיני בחי' פרסאות ושצ"ל העולמות מתחת הפרסא למעלה מן הפרסא וכמו החיות מהמאכל כו' לאפוקי כשעושה מסך מבדיל לגמרי עד שישוב כו' והנה העבודה הזוה ע"ד אור פנימי אף שאין עוונותיכם מבדילים נק' אשר לא עבדו כו' בתניא פ' ט"ו.

ב) והבחי' הב' שיש בנפש האדם המחי' את הגוף הוא בחי' הרצון של הנפש שאינו מתחלק לחלקים כ"א הוא ממילא בתוך הגוף אך רק בבחי' או"מ שאינו מתחלק (המכוון שהחיות מבחי' ממלא נמשך ממדריגה למדרי' משכל למדות היינו מן המוח ללב ואח"כ מן הלב נמשך למטה יותר משא"כ בחי' הרצון מאיר בכל האברים בהשוואה אחת שלא ע"י המשכה מזה לזה והוא כשאנו רואים כשיעלה ברצון שבמוחו לפעול איזה דבר ברגלו אזי תתפעל מיד הרגל כרגע ממש בלי שהיית זמן מה עד שיומשך בה הארה מן המוח ע"י השתל' בסדר המדרי' היינו בהכרח מפני שהארת הרצון שבמוח מאיר בה ג"כ מעצמותה שלא ע"י המשכה בהדרגה מהמוח לרגל כ"א הרצון מאיר בהרגל ממש) והיינו שישנו להרצון בתוך כל כלי הגוף שהוא מושל על כל כלי הגוף כמו שאם רוצה לשום רגלו באש אזי תיכף תעשה רק כפי שעלה ברצונו כו' ואף שהוא נגד הטבע שלו שע"פ הנהגות לא הי' מניח רגלו באש שקשה לה כו' ואעפ"כ כשרוצה לשומה באש תעשה כך תיכף והוא מפני שהרצון הוא המושל על כל אברי הגוף והוא שורה בתוכם בבחי' או"מ לכך יכול לפעול בגוף דבר שהוא נגד הטבע שלו כו' כמו לשום רגלו באש או במים קרים ביותר וכדומה אעפ"י שהוא נגד הטבע אעפ"כ תעשה כך תיכף כשעלה ברצונו והוא מפני שהרצון אינו מתחלק לפי חלקי כלי הגוף להתלבש בתוכם בבחי' או"פ ממש כפי מזגם כו'. כ"א הוא מקיף על כולם בבחי' או"מ בלי התחלקות כלל, לכך הוא מושל עליהם ויכול לעשות דבר שהוא היפוך הטבע ובחי' שהוא למע' מן הדעת וכמשי"ת, וכמו"כ ממש הוא למעל' שרצה"ע ב"ה הוא בחי' סוכ"ע לפי שאינו מתחלק לחלקים כו' כ"א הוא אור מקיף על כולם בשהו מבלי התחלקו' כלל ולכך נק' סוכ"ע שכמו העיגול הגשמי שאין בו מעלה ומטה כלל וכמבואר במ"א וכמו"כ הוא למעלה עד"מ שבחי' רצה"ע ב"ה הוא בחי' סוכ"ע שמקיף כל עלמין בשהו שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל, וכדכתי' כחשיכא כאורה וגם

חושך לא יחשיך וכולם שוין וכולא קמי' כלא חשיב החושך והאור שאין בו יתרון בהאור נגד החושך כמשנ"ת במ"א באריכות ע"ש.

וזהו כוונת פסוק הנ"ל את השמים ואת הארץ אני מלא בשוה בלי התחלקות מעלה ומטה כלל שהוא בחי' הכתר שהוא בחי' רצה"ע ב"ה, שנק' סוכ"ע שאין בו מעלה ומטה כלל שסובב ומקיף על כל עלמין בשוה כנ"ל וכוונת פסוק הב' מלא כהא"כ הוא בחי' ממכ"ע שממלא תוך כ"ע להחיותם ומתחלק לחלקים והוא הארה שבבחי' גילוי ונמשך בסדר המדרי' ממדריגה למדריגה כו', אבל הסובב הוא שאינו מתגלה ממש רק שפועל בעולמות ע"י רצונו ופעולתו בו הוא שלא ע"י המשכה ממדרי' למדרי' כ"א מאיר לכולם בשוה כי כולם שוים קמי' ית' נשמות ומלאכים רוחני' וגשמיות ועו"נ את השמים ואת הארץ אני מלא אני מהו"ע ית' מלא השמים והארץ ממש בשוה וזהו פ"י ג"פ קדוש כו' ויש פ"י שהוא ית' בבחי' או"מ של ג' עולמות ב"ע שהם ג' מקיפים כנגד ג"פ קדוש וד"ל.

קיצור. נת' הבחי' הב' מחיות הנפש בגוף היינו הרצון שאינו בבחי' התחלקות כ"א ישנו בכל האברים בשוה שלא ע"י המשכה והדרגה כסדר המדרי' משכל למדות כו', ומושל על כולם בשוה כנגד הטבע של האברים ולמעלה זהו בחי' רצון העליון שמים וארץ אני מלא בהשוואה אחת וכת' כל אשר חפץ הוי' עשה שהרצון מושל.

ג) והנה התעוררות הרצוה"ע ב"ה שהוא בחי' קדוש בחי' או"מ כנ"ל שיהי' בחי' הקדוש הנ"ל שורה בתוך מעיו הוא מעורר וממשיך ע"י בחי' גרשון כי מלת גרשון (שהם נושאים היריעות וכדכתי' נוטה שמים כיריעה) הוא מל' ויגרשהו וילך כו' שמגרש את הרע שבקרב ע"י ביטול רצונו מפני רצה"ע ב"ה כמאז"ל בטל רצונך מפני רצונו כו' שיבטל רצונו מפני רצוה"ע ב"ה הן בבחי' סומ"ר שלא ירצה בהם כלל, והן בבחי' ועש"ט (שירצה מה שלא הי' רוצה ומה שרצה לא ירצה) שע"י ביטול רצונו כו' הוא מהפך את הטבע שלו שמהפך ממרירו למיתקא כו' כנ"ל שהרצון הוא מושל על כל אברי הגוף כו' והוא להפך הטבע כנ"ל לכך כשמבטל רצונו מפני רצה"ע ב"ה אזי יכול להפוך הטבע שלו ממש שהרצון הוא למעלה מהבחירה ודעת כנ"ל שאין להרגל שום בחירה כלל כנגד הרצון כשרוצה לשומה באש כו' שתיכף עושה כך בלי שום בחירה בפ"ע כלל, והוא מפני שהרצון הוא למעלה מהבחירה ודעת ולכן עי"ז יוכל לשנות טבע שלו (וזה נק' בחי' גרשון שהוא ענין מה שכתוב גרש את האמה הזאת ואת בנה כי שמאל דחה ומגרש הרע מקרבו ואיזהו גבור הכובש את יצרו והוא בחי' היותר מעולה ממ"ש גבי יציאת מצרים כי ברח העם לפי שהיה עדיין הרע בתקפו כמ"ש במקום אחר, אבל העיקר הוא לגרש את הרע שיהי' הרע בורח ממנו ע"י האתכפייא סט"א גם לפי מה שנת"ל בענין אשר לא עבדו כו' הגם שאין צריך לברוח

וזהו . . . וד"ל : בארבעה כתי' הנוסחא הוא : וזהו ג"פ קדוש כו' שהוא בחי' האו"מ של ג' עולמות ב"ע (שהם ב' מקיפים כנגד ג' פנימי' וד"ל).

מן הרע כגון כשאין עומד יצרו לנגדו, עכ"ז הרע עדיין ישנו בו רק שאינו נלחם בו משא"כ כשעובד אלקים לשנות הטבע לנצח היצה"ר ללמוד יותר מרגילותו נמצא הוא מגרש הרע מקרבו וע' בתניא ח"א רפ"י ופט"ו ותבין שבחי' ומדרי' גרשון לגרש הרע זהו בחי' עובד אלקים שבבחי' בינוני או צדיק ורע לו, משא"כ בבחי' קהת דלקמן זהו בחי' צדיק וטוב לו (כו') וכמו"כ הוא למעלה ממש שהרצה"ע ב"ה הוא נעלה מבחי' בחירה ודעת כו' פי' שהבחירה הוא בדעת שבחר בדעתו את הטוב ומואס ברע כו', והבחירה הזו הוא ע"י הדעת כנ"ל וכדכתי' ובחרת בחיים (שהבחירה שבחר בחיים הוא ע"י הדעת שהדעת טוב לו, והמות רע לו, ולמעלה נק' בחי' הבחירה שהוא הדעת כו' בחי' עץ הדעת שהוא אילנא דטו"ר פי' שהאה' הוא מצד השכל שהשכל מחייב לבחור בטוב לכן נק' אילנא דטו"ר כו' כי יש לעו"ז בחי' שכל במילי דעלמא החפץ בתענוגות בנ"א וכמ"ש חכמים המה להרע, וזהו"ע הבחירה שניתנה לאדם שהוא לבחור בחיים ובטוב ולמאוס ברע ומות שכ"ז הוא מבחי' אילנא דטו"ר או ע"ד מ"ש ברע"מ פ' נשא בענין שאו"ה נק' אילנא דטו"ר ע' באגה"ק לפי שמתלבש בק"נ כו') אבל בחי' רצה"ע ב"ה הוא למעלה מבחי' בחירה ודעת שהוא נעלה מעה"ד טו"ר ופנ"ל במשל שהרצון יכול לעשות היסוף הטבע שיכול להניח הרגל באש אם ירצה ואין להרגל שום בחירה כלל וכמו"כ בעבודה הוא שביטול הרצון שמבטל רצונו מפני רצה"ע ב"ה הוא למעלה מהבחירה והדעת כלל כו' שהבחירה הוא בדעת כדכתי' ובחרת בחיים כו' וביטול רצון הוא למעלה מהדעת ובחירה כנ"ל והו' קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת שהוא בחי' ביטול רצון שהוא הקריאה באמת וד"ל.

קיצור. נת' שכדי להמשיך רצה"ע ב"ה הוא סוכ"ע שהוא ע"י בחי' גרשון שמגרש את הרע, והיינו ע"י בחי' ביטול שלמעלה מהדעת כי האהבה שע"פ טו"ר נק' אילנא דטו"ר משא"כ הרצון שלמעלה מטו"ר כו', ועי"ז יבא לשנות טבעו לגרש הרע כו' ולכן בני גרשון נשאו יריעות המשכן נוטה שמים כיריעה.

ד) וזהו הכל בחי' בני גרשון שנשאו את יריעות המשכן כו', פי' בחי' בני גרשון שמגרש את הרע ע"י ביטול רצון שמבטלו מפני רצה"ע ב"ה שע"ז הוא מגרש את הרע כו' שממשיך עי"ז מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדוש שיהי' שורה בתוך מעיו כו' כנ"ל ולכך נשאו בני גרשון את יריעות המשכן שהם בחי' טובב ומקיף כדכתי' נוטה שמים כיריעה, והיינו שע"י העבודה בבחי' גילוי המקיף שבנפש דהיינו הרצון שלמעלה מהשכל והדעת המושג ומובן כ"א לבטל לה' לבדו לגמרי שזהו בחי' יריעות של בחי' המשכן שבנפש עי"ז נמשך מלמעלה ג"כ גילוי המקיף עליון ובחי' סוכ"ע כנ"ל אבל עבודת בני קהת הוא לשאת את השולחן והמנורה והארון והכפורת כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו ופי' שקהת הוא מל' ולו יקהת עמים שהוא לשון אסיפה וחיבור כתרוממו ולי' יתכונשן עממיא שעבודת קהת הוא לישא בכתף עבודת הקודש שהם השולחן והמנורה והארון כו' ופי' שהכלים האלו הם בחי' נקודה האמצעית שבתוך העיגול שהעיגול מקיף וסובב את הנקודה כו' שבחי' העיגול הוא היריעות

המאהילות על המשכני הנ"ל שהם מבחי' הנקודה האמצעית שהעיגול סובב אותו כנ"ל כי הארון שהי' בקדה"ק הוא בחי' תו' שבו הי' הלחות מונחים בו, וכמארוז"ל משחרב בהמ"ק אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה בלבד כו' ובחי' תו' הוא בחי' הנקודה התיכונה שהעיגול סובב עליה כי אורייתא מחכ"ע נפקת וכן המצות מעשיות נמשכים ג"כ מהנקודה התיכונה והנה אף שהתומ"צ נמשכים מהנקודה התיכונה כנ"ל אעפ"כ שרשם הוא געלה אף מהעיגול הסובב את הנקודה כנוכר בס"י געוץ תחב"ס וסוב"ת ופי' שתחלתן געוץ בסופן דוקא כו' כן התומ"צ שנשפלו למטה שנתלבשו בענינים גשמי' שרשם הוא געלה מאד אף מהעיגול הסובב את הנקודה כו' כי געוץ סופן בתחלתן כו' ופי' כי התומ"צ שרשם מנקודה התיכונה כו' ושורש הנקודה כו' הוא געלה יותר מהעיגול כי העיקר הוא הנקודה והעיגול הוא רק להיות מקיף וסובב את הנקודה (דאע"פ שלעיל נת' בענין ממכ"ע וסוכ"ע דבחי' סוכ"ע שהוא או"מ הוא למעלה מבחי' ממכ"ע ואו"פ שהאו"פ מתלבש בכלים בסדר והדרגה הולך ומתצמצם כו' משא"כ האו"מ שאין בו מעלה ומטה וא"כ לכאורה תמוה איך בני קהת שנושאים הארון וכלים שהם בחי' או"פ הי' למעלה מבחי' בני גרשון נושאי יריעות שהם המקיף, אך ע"ז תירץ כאן שיש בחי' בפנימי' האו"פ מה שלמעלה מהעיגול והוא כמשל הנקודה והעיגול שהעיקר הוא הנקודה כו' וכן במשכן ודאי הארון וכלים הם עיקר והיריעות נעשו רק להיות סובב ומקיף עליהם שישכון בהם הארון והכלים, והענין שנמשל כי ודאי בחי' האור והחיות המתלבש בעולמות עליוני' ותחתוני' בבחי' או"פ ונק' בחי' ממכ"ע הוא ודאי למטה מבחי' האו"מ הנק' סוכ"ע שהאו"פ הוא רק זיו והארה כו' ונק' זיו יקרי' משא"כ על בחי' או"מ נאמר אני מלא אך מצד תומ"צ שירדו ונתגו בעשי' בבחי' או"פ הנה האור והמשכה שע"י התומ"צ הוא בחי' נקודה הפנימי' שבתוך העיגול ר"ל שתכלית התהוות כל העולמות שהתהוותם ע"י מקיפים ופנימי' סוכ"ע וממכ"ע המכוון מכ"ז הוא התומ"צ וכמארוז"ל אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה נמצא ד"א של הלכה הם הנקודה שבתוך העיגול שהמשכת העיגול והמקיף הי' רק בשביל נקודה זו והמשל העושה עיגול שתחלה עושה הנקודה במרכז העיגול ואח"כ עושה ומסבב העיגול ומקיף לפי הנקודה וע"כ אין זאת אלא לפי ששרשן באמת למעלה גם מהעיגול וכמ"ש באגה"ק בד"ה דוד זמירות קרית להו ששורש התורה הוא למעלה מעלה מחיות כל העולמות ועד"נ ואהי' אצלו אמון א"ת אמון אלא אומן נמצא הוא למעלה מסובב וממלא מאחר שהוא בבחי' אומן מקור ושורש לבחי' סובב וממלא אלא שנעוץ תחב"ס, וירדה אח"כ למטה להתלבש בעשי' גשמי' בתוך העיגול וכמו שהי' הארון מוקף מהיריעות אעפ"כ ודאי הוא גבוה מהיריעות) ולכן נא' עליהם על בני קהת כי עבודת הקודש עליהם קודש דוקא שלמעלה מבחי' קדוש, כי קדוש בוי"ו הוא המשכה שנמשכה מקודש העליון להיות סוכ"ע לכן אומרים ג"פ קדוש היינו ג' מקיפים לג' עולמות בי"ע, אבל קדש לא נא' ג"פ שהוא מה שלמעלה מבחי' המשכות מקיף לעולמות ובני קהת שהיו נושאים הארון

על המשכן : שם נוסף : כדכתיב נוטה שמים כיריעה וזה הי' עבודת בני גרשון כנ"ל [ותיבות : הנ"ל שהם . . אותו כנ"ל — חסרים שם].

שבו הלוחות והכלים נא' כי עבודת הקודש עליהם שע"י תומצ' ממשיכים בחי' קודש העליון שלמעלה גם מהמקיפי' הנק' קדוש (ולקמן ית' איד גם בבחי' עבודה שבלב יש ג"כ בחי' זו שיש עבודה בבחי' פנימי' שהוא למעלה גם מבחי' המקיף שהוא ביטול רצון כו') וזהו שמברכי' קודם עשיית המצוה כו' אקב"ו כו'. לפי שע"י התורה שמחכ' נפקת וע"י המצות מעשיות שהם נעלים מהתורה וכמארז"ל תלמוד גדול שמביא לידי מעשה שיכול להמשיך בחי' קדש שיהי' שורה בתוך מעיו כו' שרמ"ח מ"ע הם נמשכי' מרצונו ית' ונשפלו למטה שנתלבשו בדברים גשמי' כמו ציצית ותפילין כו' אך הנה סוף מעשה דוקא במח' הוא נעוץ בתחלה וזהו אשר קדשנו כו' שע"י עסק התורה וקיום המצות מעשיות יכול להמשיך מבחי' קודש שיהי' שרוי בתוך מעיו כו'.

קיצור. נת' ענין בני קהת עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו היינו ענין בחי' נקודה האמצעית שבתוך העיגול שהוא למעלה מהעיגול שכל העיגול נעשה בשבילה והו"ע הלוחות שבארון וכלי הקדש שארז"ל אין להקב"ה כו' אלא ד"א של הלכה ואע"ג דהמקיף הוא למעלה מהפנימי' כמ"ש אות א' היינו האו"פ שבחיות העולמות אבל התומצ' שרשן גבוה יותר, וזהו עבודת הקודש עליהם בבני קהת וקדש הוא למעלה מקדוש.

ה) וזהו מ"ש לדוד בשנותו את טעמו כו' פי' מלך הוא מדת מל' ית' שמחי' את כל העולמות כדכתי' מל' מל' כ"ע ואבי מלך הוא בחי' סוכ"ע שהוא בחי' רצונו ית' כנ"ל ובשנותו את טעמו כו' פי' שזהו ההפרש בין וי"ו ימי המעשה לשבת שבו"ו ימי המעשה העבודה הוא רק לאכפי' את רצונו בלבד ובשבת הוא בחי' ביטול הרצון לגמרי שאין לו רצון אחר כלל וזהו בשנותו את טעמו שהוא בחי' ביטול הרצון לגמרי שמהפך את הרצון שיהי' לו רק רצון א' לה' לבדו, וזהו בחי' שבת שמגיעים לבחי' התהפכות הרצון לגמרי שהוא בחי' ביטול הרצון וזהו בשנותו את טעמו ששינה את טעמו ממש משא"כ בימות החול שהוא רק בחי' אתכפי"י ולא אתהפכ' כו' ובוה יובן מארז"ל עשה רצונו כרצונך כו' שהוא כנ"ל בחי' אתכפי"י כו' ובשבת הוא בחי' בטל רצונך שהוא בחי' אתהפכ' (וזהו ההפרש בין בחי' העבוד' שבבחי' ומדרי' בני גרשון לבחי' ומדרי' בני קהת כי בחי' גרשון לגרש הרע כו', היינו כשהרע עדיין לא מתבטל לגמרי ולא נהפך לטוב אלא אדרבה ישנו במציאות בחי' הרע בנה"ב רק שזאת עבודתו לגרש הרע מקרבו והיינו בחי' אתכפי"י לאכפי"א סט"א ונק' עובד אלקים בתניא פט"ו שהוא באמצע העבודה ע"ש פ"י כשהאדם מגביר כו' עד שמגרש ומבער הרע כו' ואין הרע נהפך לטוב ממש כו', משא"כ פי' אתהפכא הוא כשהרע ממש נהפך לטוב וזהו בחי' בני עלי' כו' ע"ש, והנה בחי' אתכפי"א הוא ע"י הרצון שלמעלה מהדעת למשול על הטבע כו', וה"ז בחי' מקיף אבל בחי' אתהפכא הוא ע"י בחי' אה' בתענוגים שזהו בחי' פנימי' ומ"מ בחי' פנימי' זה הוא גבוה יותר מן המקיף וזהו בני קהת מל' ולו יקחת עמים שהוא לשון אסיפה וקיבוץ. היינו לקבץ ולאסוף מכל הניצוצי' שנפלו בשבתי"כ בנה"ב לקשרן ולהעלותן לבחי' אחד כמ"ש במ"א בפ"י מאלמים אלומים * ובפ"י ורב

להושיע כו' משא"כ בבני גרשון הוא לגרש הרע ואינו מעליהו וזהו החילוק בין נדרים שהוא שמאל דוחה ובין קרבנות • שהם העלאה וז"ש בבני קהת כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו פי' בכתף הוא בחי' אהוריים והם מיוחדים ומעלים את האהוריים בבחי' פנים וזהו"ע האסיפה והקיבוץ כו' והענין הוא כמ"ש במ"א שיניקת החיצוני' הוא מבחי' אהוריים כידוע בענין פרעה אותיות העורף שמקבל מבחי' עורף דהיינו ההשפעה שנמשך להם כמאן דשדי בתר כתפוי וע"י בירור הניצוצי' כו' מיוחד בחי' אהוריים עם בחי' פנים וזהו שאומרים בשבת לדוד בשנתו את טעמו כו' (וע' בזה"ק פ' תרומה דקמ"ו ע"ב) וכדכ' טעמו וראו כי טוב ה' כו' בה' תתהלל נפשי כו' וזהו מ"ש ורעה אמונה וכמארז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים וכנו' במ"א).

וכ"ז נמשך לכנס"י מאהרן כהנ"ר שהוא בחי' אה"ר כו' שהוא המשפיע אה"ר בכנס"י והוא האה' המוסתרת שבכאו"א מישראל ולכן נא' בבני גרשון ע"פ אהרן ובניו תהי' עבודת בני הגרשוני יען כי עבודת בני גרשון הוא ביטול הרצון שלמעלה מן השכל שזה נלקח מבחי' אה"ר דאהרן שהם מבחי' המדות שלמעלה מהחכ' בחי' רוב חסד כו' וזהו בחי' מ"ב מסעות שנסעו הלויים עם המשכן במדבר כו' שהוא הכל בחי' עליות כו' (שכל נסיעה הוא בחי' עלי' כו') שהם מ"ב עליות כו', שהוא ש' מ"ב שכאנא בכח כו' וכל המ"ב מסעות היו הכל במדבר כנ"ל שאף עולמות עליונים נק' בחי' מדבר שהוא בחי' שממה ובחי' דומם ממש נגד הקב"ה כו' כנ"ל וזהו"ע מ"ב מסעות של המשכן שגשאו אותו הלויים במדבר כו' שהוא מ"ב עליות הכל בבחי' מדבר כנ"ל שאף עולמות עליוני' נק' בחי' מדבר לגביו כו', (ופי' שמבחי' וי"ו ימי המעשה הוא בחי' נסיעה של המשכן שהורידו אותו כו' שעולים בעילוי אחר עילוי כו' ושבת הוא בחי' החכ' שהקימו כו' שעלו במדרי' א' ועלו וחנו שם, ופירש"י שם היריעות של המשכן ועד"ז הי' כל המ"ב מסעות כו').

והנה כי"ז הי' ביד אתמר בן אהרן הכהן, ופי' איתמר הוא בחי' צירופי אותיות התורה שאיתמר מל' איתמר שהוא דבר הנלמד מאליו כו' (בל"א עש איז אוש גילערונט גיוראון) שהוא לשון איתמר ממילא כו' והוא כמ"ש ואשים דברי בפיך וגו' ודברי אשר שמתו בפיך כו' שהוא דבר הוי' המלוכב בהלכה שמדבר בפיו כו', כנו' במ"א ע"ש. וזהו בחי' איתמר כו' וד"ל.

לד"ה נשא את ראש בני גרשון

בלק"ת ד"ה נשא את ראש בני גרשון. דרוש השני העיר לענין גרשון מפסוק לדוד בשנתו כו' ויגרשהו כו', כי גרשון מל' ויגרשהו, שי"ן דגרשון לשון בשנתו כו'. ויש להעיר מפסוק ויגרש מפניך אויב בפי' הברכה לי"ג כ"א.

ומפסוק גפן ממצרים תסיע תגרש גוים ותטעה, ובפ' כי תשא ל"ד י"א הנני גורש מפניך את האמורי כו', ובלק"ת פ' במדבר דרוש השני העיר מפסוק ג"ש את האמה הזאת בפ' וירא כ"א יו"ד. והנה תד"א מתחיל ויגרש את האדם, ויגרו כחשבון תנא דבי אליהו, אפ"ל שע"י תד"א מתקן בחי' ויגרש כו' זהו ע"ד דא"י במד"ר נשא פי"ג דרנ"א א' (שהוא מד"א בדפוס שקלאב) ע"פ יבא דודי לגני ר' עזרי' בשם ר' יודא בר' סימון משל למלך שכעס על מטרונה וטרדה והוציאה מתוך פלטרין שלו ולאחר זמן ביקש להחזירה, אמרה יחדש לי דבר, ואח"כ הוא מחזירני, כך לשעבר הי' אדם שרוי בג"ע במחנה השכינה כעס עליו הקב"ה וגירשו ממחיצתו וכמ"ש ויגרש את האדם כו' כשיצאו ישראל ממצרים ביקש הקב"ה להחזיר את ישראל למחיצתו ואמר שיעשו להם משכן וישכון בתוכם כמ"ד ועשו לי מקדש כו' אמרו ישראל יחדש לנו הקב"ה דבר אחד שהוא חפץ להחזירנו כו' ע"ש. ועד"ו י"ל שכיון שחפץ להחזירנו צריך לגרש הלעומת זה, וידוע שכנגד המטרונה שהיא כנסי' היא האמה ושפחה כי תירש כו', וע"ז צ"ל בחי' גרשון לגרש את האמה, ועיין בזה פ' אחרי דע"ב א' ע"פ אנכי אשלח גדי עזים ועיין בס"ב סי' י"ח בד"ה כתיב מה יפית ומה נעמת בענין לגרש את תאוות נה"ב ממחשבה ודו"מ, והיינו ויגרש מפניך אויב, ע"ד אמלאה החרבה, ובוה א"ש מה שכ' בלק"ת בד"ה נשא את ראש ב"ג דרוש הראשון בענין המ"ב מסעות במדבר שהוא בשביל להכניע את המדבר שזהו בשביל שצ"ל תגרש גוים ותטעה, גרש את האמה, ע"כ צ"ל להכניע את המדבר שהוא שורש יניקת החיצונים כו', זהו ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפוצו אויביך כו', ועיין זח"ב פקודי דרמ"ב א' בענין ההפרש בין המשכן ובין בהמ"ק אשר עיקר המשכת ונהר יוצא מעדן להשקות נמשך בבהמ"ק, וא"כ המשכן הי' רק כמו אירוסין, לכן בינתיים צ"ל גרש את כו', תגרש גוים ותטעה כו' ועיין מענין ויגרש את האדם בזח"ב נ"ג ב', פי' שהאדם גרש גרושין לבחי' את והמשיך על עצמו חויא בישא, והוא ענין המדבר אשר שם נחש שרף כו', ועיין מזה עוד בפ' ויחי דרל"ז ע"א באריכו' ואפ"ל לפ"ז פי' נשא את ראש, נשא את שלמעלה בחי' את מה שע"י אדה"ר נעשה ויגרש את ועכשיו ע"י בני גרשון הוא נשא ורוממות לבחי' את, ועמ"ש בד"ה כה תברכו בענין וברכת את, את דוקא שהן האותיות שמא' ועד תיו, ועיין בזה ויגש דר"ח ע"א וברכת את, את דוקא, והברכה בבחי' את י"ל ע"ד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, היינו האותיות' מאלף עד תיו שבגין סדרים דאורייתא יומשך בהן הברכה וההמשכה מבחי' ונהר יוצא מעדן כו', ועמ"ש מזה ע"פ ומשורש חתן על כלה, וגם י"ל כמ"ש בת"א פ' בשלח בד"ה לסוסתי ברכבי שיש סוסין נוקבין וסוסין דכורין הם אותיות נקבות ואותיות זכרים, והם בחי' אותיות שם מ"ה, ואותיות דשם ב"ן, והנה בחי' את שהוא מ' י"ל נק' אותיות נוקבין וברכת את להמשיך הברכה מאותיות דוכרין דשם מ"ה, ונק' יחוד עליון ההמשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע, ועיין בזח"ג פ' בלק דקיץ סע"ב שבמלאכים כתיב ברכו ה' מלאכיו ואין אומרים את ה', אבל אנו צ"ל את ה' דוקא וע"ש בבה"ז, ואפ"ל כי בשם ה' עצמו ג"כ הרי ה' אחרונה הוא מ', ע"כ במלאכים כתיב ברכו ה', אבל בישראל שהם בעשי' צ"ל את דוקא, ואפ"ל

פ' הפסוק על כן יאמר בספר מלחמות ה' את והב בסופה שבחי' את זהו מל' דאצי' ע"ד את הטפל כי עמך מקור חיים, שבחי' מקור חיים הוא עמך טפל ובטל לך, ובחי' והב היינו מ' דק"ג, ע"ד לעלוקה שתי בנות הב הב, וא"כ המכוון שבחי' והב יהי' בטל לבחי' את כמ"ש בת"א פ' ויחי בסד"ה אוסרי לגפן עירה, שבחי' עירה עיר פרא, יהי' אסור וקשור ובטל לבחי' גפן ממצרים תסיע כו' ולפרשי' במשלי ט"ו למ"ד ט"ו או' שתי בנות הם ג"ע וגיהנם, א"כ י"ל והב היינו גן עדן, וזהו את והב בסופה, או גם גיהנם לרשעים כו'.

בט"ד ביאור לפ' נשא

ממכ"ע וסוכ"ע הוא בחי' א"פ וא"מ, ודרך כלל יותר הוא בחי' יושר ועיגולים ולמעלה יותר הוא בחינת הקו שיש בו ראש וסוף ומתחלק לג' קוין, והעיגול שלפני הקו שמקיפו מראשו עד רגליו (וב' בחי' אלו נק' קבה"ו כמ"ש בביאור ד"ה לי בעוזרי), וביאור ענינם היינו שהא"פ מתלבש בהכלים ומתחלק תחלה לג' בחי' כלליי' חב"ד חג"ת נה"י, ואח"כ לרמ"ח כלים שהן רמ"ח איברים (הנמשכים מהתכללות ט"ס טפ"ט ורת"ס וה"ח כנודע) וכמו בנפש שממלאה כל הגוף ומתחלקת לפי מזג תכונת כלי הגוף כן מתלבש בהן החיות של הנפש בהראש נמשך ומתלבש כח השכל לפי שהראש הוא כלי הראייה לקבל התלבשות אור השכל משא"כ הרגל ובעין מתלבש כח הראי' ולא באון ובאוזן כח השמיעה לפי שכל א' כלי ראי' לבחי' כח ההוא (ונ"ל דפי' התלבשות זו היינו בחי' שיהי' גלוי האור ולא בחי' הסתר שהרי בהמות מתגלה השכל גילוי גמור להבין ולהשכיל וכן כח הראי' מתגלה בהעין לראות וזה נק' בחי' ממכ"ע וא"פ כמ"ש בלק"א פמ"ח שהשפעה שהוא בבחי' גילוי כו' ומ"ש במ"א ע"פ השתחוו לה' בהדרת קדש שמהות השכל והמדות שבאדם אין ידוע אפי' להאדם מהותם רק מציאותם צ"ל דאף שאין מושג איך ומה הוא, מ"מ גלוי הוא נחשב, וכמו בחי' חיות הצומח והדומם נחשב גלוי בלק"א פמ"ח מה שהצומח גדול מזה אעפ"י שאינו מרגיש ומבין מהות כח הצומח, כך באדם כיון שיש גלוי השכלות והתפעלות נחשב גילוי כו') לכן אין כח א' מאיר בכלי אחרת זולת בכלי ואבר המיוחד לו והיינו להיותו מאיר בבחי' הלבשה והתיישבות בהכלי, אבל המקיף היינו שאינו מתלבש בהכלים כ"א הוא שורה על הכלים ואין ר"ל מקיף מלמעלה דק ישנו בתוך הכלי בבחי' השראה דהיינו שאין הכלי בחי' כלי אצלו שיתלבש בתוכה בבחי' א"פ, והיינו כמו הרצון שמושל על כל הרמ"ח איברים ואפילו לשום רגלו באש או במים כו' נמצא שמושל על הרגל ומתפשט בה ואעפ"כ אין זה בחי' הלבשה שההלבשה הוא בחי' כח המתלבש בכלי לפי מזגו ותכונת הכלי כח השכל במוח ולא כרגל משא"כ הרצון שורה ומושל בכל הרמ"ח איברים בהשוואה אחת, והוא הנק' בחי' אור מקיף, ולכך יכול הרצון המקיף כל אבריו

בבחי' אר"מ לעשות הפך טבעיות מזיגות הכלים, משא"כ הכחות הפנימיים יסתלקו מהכלי' כשיחסר ויתקלקל מזיגת הכלי, כמו מזיגת כלי הרגל כלול מאר"מ וכשיתרבה יסוד האש בהרגל לא יתפשט בה כח ההילוך משא"כ הרצון מושל על הרגל לשורפה באש כו' (וגם הרצון הוא השפעה בדרך הסתר הגז' בלק"א פמ"ח שהרי אין הרגל מרגשת את התפשטות הרצון שמתפשט בה, אבל מרגשת היא את כח ההילוך המלוכש בה כו', לפי שזהו א"פ וזה א"מ, כך מ"כ) ועוד משל לא"פ וא"מ כמו בתפוח הנה הטעם שבו בחי' א"פ שזהו עצמיותו אבל הגוון והמראה שלו שהוא לבן או אדום זה אינו בחי' פנימיותו ועצמיותו כ"א מקיף עליו אעפ"י שגוון ומראה זה נתפשט בתוך תוכו כו'.

(נת' ענין א"פ וא"מ הפנימי מתחלק בהכלי' לכל כלי לפי ערכו ואין כח א' מאיר בכלי שאין מיוחד לו כמו השכל במוח והראי' בעין כו', אבל המקיף הרצון מאיר ברמ"ח איברים בשוה לפי שאינו מלוכש רק השרא' לכן ימשול לשנות הרגל מטבעיותה משא"כ כח ההילוך יסתלק כשיקולקל טבעי' הכלי', ומשל מגוון וטעם). עי' קרח תקס"ב נת' המשל ממקיף ופנימי כך המחשבה והרצון במוח בגלוי ממש א"פ וברגל אר"מ שהרגל נשמעת להרצון ומחשבה ומ"מ אין המח' גלוי' שם כמו בראש כו'.

(ב) ועד"ז יובן למעלה א"פ וממכ"ע ג"ע גילוי חב"ד כמו בראש שכל התענוג שכלי מהשכלות, בחי' יצי' מלאכים כמו הלב משכן המדות מיכאל כלי החסד מקבל לאור החסד הוא אהבה גבריאל כלי הגבו' מקבל יראה וכן אברהם ויצחק והוא ג"ע התחתון התענוג מהמדות, ובעשי' נתצמצם יותר עד שמרבויו הצמצומי' נמשך יניקה לחיצונים כי אתה מחי' את כולם, ואחיותם משערות דנוק' מלכות דעשי', וכמ"ש באשת יפ"ת שהוא בחינת ניצוצים דקדושה שנפלו בקליפות וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה שצריכה להעביר השערות וצפרנים שמהם יניקת החיצונים דאחידין בשערהא וטופרהא, וזהו הכל בא"פ, שלפי שמתחלק לחלקים לפי מזיגת הכלים לכך ברבוי ההשתל' יכול להתצמצם כ"כ עד שממל' דעשי' יכולים החיצונים לינק ג"כ מבחי' שערות כו' אבל מהאור מקיף אין יכולים החיצונים לינק (זהו הקדמה לבחי' גרשון דלקמן המגרש החיצונים) שא"מ הוא דוחה ומסמא עיני החיצונים כמ"ש בע"ח שחיותן מהשערות וגומות אור דנוק' אר"פ דרך המשכת שערות כו' תחתית כל המדריגות אבל מאור מקיף אינן יכולים לקבל שמסמא עיניהם כו', והיינו לפי שאינו מתצמצם ומתחלק לחלקים כ"א הוא מקיף על כל הכלים בשוה בלי התחלקות כנ"ל במשל הרצון כו' ולמעלה בחי' רצון העליון נק' כתר שהוא לשון כותרת ומקיף ונמשך ממלכות דא"ס שנעשה כתר ומקיף לנאצלים, וזהו בחי' איתמר לשון אמירה בחי' מל' דא"ס לכן בידו הי' עבודת בני גרשון נושאי היריעות המשכן שרומזים לבחי' כתר ומקיף דאצי' כדלקמן, לכך הוא דוחה החיצונים לפי שלא שייך בו בחי' צמצומים שיומשך יניקה כו' כי הוא בחי' אלקות בחי' אין עוד כחשיכא כאורה בשוה ממש בלי התחלקות כלל כו' במקודם השפלתו בעולמות לכך אין החיצונים יכולים להגיע אליו לאחז יניקה כי אינו טובל החיצוני' שהם יש ודבר והוא המקיף בחי'

אלקות בחי' אין עוד מלבדו ויניקתם הוא אחר צמצומים רבים מהא"פ כו', ולכן הלוּבש ב' מלבושי' כאחד קשה לשכחה מפני שמסתלק המקיף הדוחה החיצונים שמהם נמשך השכחה (ו"ש במקום אחר דכתר אותיות כרת שדוחה החיצונים והוא בחי' גרשון דלקמן, וצ"ע אמ"ש במ"א להפך דמבחי' זו יכולים ג"כ לקבל משום דאם צדקת מה תתן לו, וכנוכר בביאור הזהר ויגש בענין האלף דבי' אתקרי ארור והאלף בכתר, וע' ע"פ מיילדות העבריות ויובן דשם נת' דמהמקיף יש להם איזה חיות בבחי' אחרים אבל מסמא עיניהם, אכן כשהמקיף מאיר בפנימי אין להם יניקה כלל ודוחה אותם מכל, וצ"ע אם יש ליישב כאן או שיש לתרץ בענין אחר וע' ע"פ ויאבק איש עמו).

(נת' למעלה א"פ מתחלק געה"ע חב"ד והתענוג משכילי' געה"ת יצי' תענוג מדות אהוי"ר עשי' ומשם יניקת החיצונים ע"י שערות לכן ביפ"ת וגלחה, משא"כ המקיף שאינו מתצמצם א"כ הוא אלקות אין עוד דוחה החיצוני' שלכן הלוּבש ב' מלבושי' כו').

ג) וזהו ענין רגלי החיות כנגד כולן כו' בחי' כלל ופרט שהמקיף הוא הכלל הכולל כל ההתחלקות דא"פ הפרט בהשוא' א' בלי התחלקות, ושוקי החיות מקיף עליון יותר שאצלו מקיף תחתון לא"פ יחשב וכן ראשי החיות מקיף עליון יותר כו' (עיי' לקמן אות ה' דמפנימי שבעליון מקיף לתחתון א"כ מקיף העליון כולל כל מה שלמטה כו') וזהו ג"פ קדוש ג' מקיפי' לג' עולמות בי"ע ויש ג' קדושו' ג"כ באצ' וזינו בחי' בי"ע דאצ' נמשכים להם ג' מקיפים, והנה בעבודה יש ג"כ ב' בחי' הנ"ל בחי' א"פ ובחי' א"מ, ופי' שאם עובד רק בבחי' א"פ בהדרגה וסדר אם רוצה ללמוד לומד וכן בתפלה שאינו מהפך טבעו כו' אזי הוא בבחי' עולה ויורד, היינו שבעת התפלה מתגלה בו בחי' מוחין ודעת בגדולת ה' ואח"כ מתמעט והולך מטה מטה עד שנתצמצם בו כ"כ האור כו' עד שיוכל לעשות עבירה ממש ח"ו כנראה בגוף האדם שבמוח מלוּבש השכל ובלב המדות ובמעיו יש פרש וצואה משא"כ בלב ומוח והוא מפני שיש פרסא וחצר הכבד המפסיק בין איברים הפנימיים לחיצונים, וכן בעבודה יש פרסא עונותיכם מבדילים המפסקת בין איברים פנימי' (נ"ל דו"ר) שעיי"ו יוצא הפסולת לחוץ (אין המשל מכוון דעוונות זהו הפרש עצמו וצואה, ובמשל חצר הכבד גורם שיהי' אח"כ פרש וצואה במעיים כו', אך י"ל הפרסא הוא העלם דו"ר איברי' הפנימי' רק נמשך להיות מקור לנה"י מעשה וענינים גשמיים או יוכל להיות צואה עוונות כו', וגם י"ל כח הדוחה לדחות הפסולת כו') ולכך צריך לצעוק בכל לבבו אל בחי' קדוש או"מ, והוא בעבודה ע"י שמהפך טבעו לגמרי מה שרצה אינו רוצה ומה שלא רצה הוא רוצה שזהו הסימן שהגיע לבחי' או"מ שמושל על הכלי' להפך טבעם וזהו בחינת בכל לבבך בשני יצריך.

(נת' רגלי החיות שוקי החיות המקיף כולל מה שתחתיו כו', והנה בעבודה ג"כ יש ב' הבחי' א"פ כשעובד בסדר והדרגה לפי טבעי' הכלים כו', ולכן יהי' עולה ויורד, אבל או"מ מהפך טבעו לגמרי שהמקיף מושל על הכלי' לעשות הפך טבעו כנ"ל בענין הרצון כו').

ד' וכ"ז. הוא הקדמה להבין ענין בני גרשון נושאי היריעות המשכן ובני קהת נושאי כלי הקדש, אך מתחלה צ"ל כללות ענין המ"ב מסעות במדבר והלוי' נשאו המשכן כו', משכן הוא בחי' כנ"י מלכות דאצילות עיקר בנינה מהגבורות כמ"ש גבורותיו וכבוד הדר מלכותו והלוי' הם ה"ג דנוק', אהבה ברשפי אש ברננה וזמרה לכן הם נשאו המשכן, והי' זה במדבר כי מדבר גבורות קשות חמימות ויבישות מאד שאין בה אפי' מעט לחלוחית כלל דבחי' מים חסדים לכך אינה מגדלת צמחים משא"כ בארצות הישוב שיש בהארץ לחלוחית בחי' חסדים לכן נמשך ממנה השפעות וגידול צמחים לכן המדבר מדור התיצוני' וקליפות והוא בחי' נקב האחור שממנו יוצאה צאה והוא השפעי' תענוגי' גשמי' של עוה"ז זהב וכסף לע' שרים. אך מ"ש ג"כ המדבר הגדול והנורא, הענין דאולע"ז עשה האלקים וכמו שיש מדבר דקליפה שממה שאינו מגדל צמחי' מתוך הגבו' קשות דקליפה, כמ"כ יש מדבר דקדושה, עולם התהו שלמעלה מאצי', עולם הנקודי' שלמעלה מתיקון ברודים, ולכן נק' תהו לשון שממון הוא בחי' מדבר, כי נו' בע"ח שבתהו היו הספירות זת"ז היינו בחי' נקודות חסד בפ"ע ואינו כלול מגבורה כו', משא"כ בתיקון קוין התכללות חו"ג כו', ופי' הה"מ ז"ל הטעם שמפני שבתהו הי' ריבוי האור ומיעוט הכלי, לכן כשנאצלה מדת החסד היתה בטילה לעולם לעילתה, (מפני ריבוי האור והכלי קטן מהכיל כו') ולכן נשארה כמו שהיתה חסד, ולא הי' יכולתה להתכלל עם מדה אחרת, מפני שבטילה תמיד (נ' שהוא ע"ד שחורה אני כו' לית בי' חיורו כו' וביטול זה הוא מניעת ההתכללו' עם חבירו שהוא בחי' השפעה כי איידי דטריד למיבלע כו' אינו טובל דבר אחר זולת הביטול) וזהו בחי' נקודה משא"כ בתיקון ריבוי הכלים ומיעוט האור (זה כמ"ש במ"א דבתהו הי' ביטול יותר ולכן הבהמה יש בה ביטול יותר מהאדם) ואין הביטול כ"כ יוכל להיות ג"כ להתערב עם בחי' אחרת כמו חסד עם גבורה כו' (ועבמ"ש אצלינו במאמר יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת ענין י"ס דעגולים התחתון בטל ומוקף מהעליון ואינו בחי', בפ"ע רק העלול דבק בעילתו כו', זהו ענין שוקי החיות כנגד כולן הנ"ל אות ג' די"ל שייך כאן, לכן מרוב דביקותו בעילתו אינו מתחבר לבחי' אחרת, ועגולים הוא תהו וכנו' בע"ח שהיו פנים של כל ספי' למעלה ולא לשלמטה הימנה כו' ע"ש) וזהו ענין מדבר הגדול והנורא (ואינו מגדל צמחי' כי רק טרחה למיבלע גבו' דקדושה ועמ"ש ע"פ וממדבר מתנה כו') וע"י שבה"כ נמשך ממנו מדבר העמי' הנ"ל. זה הי' המ"ב מסעות במדבר ויסעו ויחנו שהעלו את המשכן כנ"י לבחי' מדבר הגדול והנורא תהו דקדושה ואח"כ ע"י החני' המשיכו הארה משם במדבר העמי' להכניעו שיתבטל בקדושה בשרשו מדבר הגדול והנורא והי' זה ע"י הלוי' שהם ג"כ ה"ג וע"י א"פ וא"מ כדלקמן והי' זה פעולה לזמן הגלות גלו לבבל שכינה עמהם שהוא בחי' המקבלי' ממדבר הנ"ל שיוכל להיות אתכפיא ואתהפכא ע"י המשכה ממדבר הגדול והנורא והיינו ע"י שקורין פ' נשא כו' מענין המסעות במדבר, וכנודע כי התורה היא נצחית ולעולם ממשיכים בקריאתה מבחי' עולם התהו אלינו כו', וכנודע מקריאת פ' קרבנות הנשיאים שנתפרש קרבן של כל נשיא בפ"ע ולא די באמרו וכן הקריב פ' כו', כי כל נשיא העלה את שבטו בהקרבת קרבנו ולפי שהשבטים הן נמשכו מאצילות לבריאה כמשל השבט הנמשך מהאילן,

ובכריאה ענפין מתפרדין, ע"כ כל נשיא ושבת צריך להתפרש כדי להעלותו כו' וגם עכשיו ע"י קריא' פ' הנשיאי' יש העלאה לכל בחי' ושבת וכמ"כ בקריא' ענין מסעות המדבר.

(נת' כללות המסעות עם המשכן במדבר, משכן כנ"י מל' בנינה לכן נשאו המשכן ליום, ומדבר העמי' שממה גבו' קשות יניקת החיצוני', אך זלע"ז מדבר הגדול והנורא שממה תהו דקדושה נקודי' בלי התכללו' מעוצם הביטול אינו מתערב כו' והמ"ב מסעות שם מ"ב להמשיך ממדבר דקדושה להכניע מדבר העמי', והיינו ע"י נשיא' המשכן כנ"ל שיוכלו להכניע בחי' ממדבר העמים בגלות כנ"ל, ולכן ע"י הקריא' ענין זה ממשיכי' כמו קרבנות הנשיאים כו').

(ה) ועתה יבואר ענין עבודת בני גרשון שנשאו את יריעות המשכן פי' כי יריעות הוא בחי' אור מקיף, כמו שהיריעות סוככים ומקיפים על המשכן והוא בחי' או"מ סוכ"ע שלמעלה מהתחלקות בכלים וכמ"ש נוטה שמים כיריעה והמקיף דוחה ומסמא עיני החיצונים לכן זהו בחי' בני גרשון שמגרש את הרע כמ"ש ויגרשהו וילך (ועמ"ש במ"א ע"פ ה' יחתו מריביו דהנגינה על השם גרשיים ונת' שם הטעם למה הוא גרשיים יעו"ש ולפמ"ש כאן יש עוד טוב טעם כי כדי להיות יחתו מריביו לדחות החיצוני' הוא ע"י בחי' המקיף בחי' גרשון הנ"ל) והנה י"ל לכן בני גרשון נסעו את המסך פתח האהל שהוא כמו בחי' חצר המפסיק בין איברי הנשימה שהוא אהל מועד ששם המנורה כו', ובין איברי המזון מזבח החיצון דלשם מקריביו' הקרבנות שהם בחי' לחמי לאישי כו' ובני גרשון הגביהו המסך כמשנת"ל אות ג' שע"י העבודה בבחי' מקיף לא יהי' שינויים ומסך מסתיר כו').

ובנ"י קהת עבודת הקדש עליהם הארון והשולחן כו' פי' קהת היו מן הקו וחוט של אור א"ס ב"ה שנק' א"פ לכך נשא הא"פ שבמשכן שהם שולחן וארון, שהארון בו מונחים הלוחות שנכתב עליהם י' הדברות שהוא בחי' סיום הקו וחוט כו' בעשי' (שזהו גילוי בפנימיות ממש על הלוחות וגם צמצם שכינתו בין שני בדי ארון דהצמצום היינו מה שנמשך בבחי' גילוי כו' כמ"ש במ"א), והנה אף שלכאורה האו"מ של המשכן הוא נעלה מבחי' א"פ כנ"ל אות ב' זהו כפי שנשתלשלו למטה שהא"מ הוא מקיף על הא"פ והוא נעלה הימנו, אבל בשרש שרשו הא"פ הוא נעלה מהאו"מ, כמו שבמעשה המשכן הרי העיקר הוא הכלים הפנימי' הארון והמנורה כו' ועשיית היריעות המקיפים על כלי המשכן הי' לצורך כלים הפנימי' שהם העיקר במעשה המשכן, והיינו מפני שלמעלה ג"כ הא"פ בשרש שרשו נעלה מהאו"מ וכנז' בס"י נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן, והענין כי הא"פ נמשך מהקו כנ"ל, והעיקולים המקיפים על הא"פ באמת שרשם ג"כ מהקו, שא"א להם להתמשך מהעיקול שלפני הקו שהוא א"פ הוא גבוה מהעיקולים שהם או"מ וסכ"ע שהרי ראשית הקו הוא סמוך להעיקול שלפני הקו שהוא א"ס ממש ודבק בו ומתייחד עמו משא"כ העיקולים מתחילי' למטה מראשית הקו רחוק מהעיקול הגדול כו' א"כ ראשית הקו שהוא א"פ גבוה הרבה מהאו"מ, והמשל בזה כמו פנימי של הרב מה שמושג

ונתפס בשכלו נעשה מקיף להתלמיד כו', (וגם עצם הפנימי של הרב גבוה ממקיף של התלמיד, כי רק בחי' אחרונה שממנו נמשך להיות מקיף כו') ונמצא א"כ הא"פ שלמטה מהעיגולים אף שמוקפי' מהעיגולי' שרשן גבוה מהעיגולי' הוא בחי' ראשית הקו הדבוק בא"ס שלמעלה מכל העיגולים כנ"ל, ולכן עבודת בני קהת הגבוה למעלה מעבודת בני גרשון אף שבני גרשון נשאו היריעות שהם מקיפים ובני קהת נשאו כלים הפנימיים הארון והשולחן כו' המוקפי' מיריעות ומוקפים דבני גרשון אעפ"כ נא' בבני קהת עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו כו' משא"כ בבני גרשון והיינו לפי ששרש הא"פ למעלה מהא"מ כו' (והנה עיקר מצות בכתף ישאו הוא בנשיאת הארון כמ"ש הרמב"ם ספ"ב מה' כלי המקדש ובחינוך מצוה שע"ט דגם שצ"ע דרש"י בכתף ישאו אפי' על השולחן והמנורה כו' שהרי לא ניתן שום עגלה לבני קהת, וצריך ישוב מ"מ איך שיהי' כל הפוסקי' כתבו כהרמב"ם, עוד זאת מעלה יתירה בנשיאת הארון שנשאוהו פנים כנגד פנים כמ"ש הרמב"ם שם, והענין דודאי בבחי' הא"פ כיון שמתחלק לחלקים יש בו מדרגות והארון שבו הלוחות אורייתא מחכמה נפקת הוא בחי' ראשית חכמה ראשית הא"פ, ולכן הי' פרוכת בין קדה"ק שבו הארון להקדש שבו השולחן והמנורה, ובבחי' ראשית חכמה עם היותה א"פ יש בו גילוי הארה מבחי' המקיף והיינו אפילו מהבחי' הגבוה מהמקיף, כמ"ש בע"ח דפנימי' אבא הוא פנימי' עתיק שגבוה מא"א המקיף כתר כותרת כו' ולכן הלוחות היו אותיות החקיקה שידוע שזהו מבחי' כתר כו' מטעם הנ"ל, ולכן נשאוהו פב"פ ע' אגה"ק סד"ה דוד זמירות קרית להו, לכן הי' פרוכת בינו לבין הקדש הפרסא המפטיק בין למעלה מהאצי' הנק' קדה"ק לאצי' הנק' קדש, ונמצא א"כ דזה שאמרנו שהא"פ שרשו גבוה מהאר"מ דהיינו מראשית הקו שלמעלה מהעיגולים גלוי זה הוא בהארון דוקא דהיינו ענין הנ"ל דפנימי' אבא הוא פנימית ע"י ופנימי' ע"י למעלה מא"א, ובוזו אומר אני דרך אפשר ואולי, ליישב מה שיש כאן קושי' גדולה לכאורה במה שנת' דשרש הא"פ גבוה מהאר"מ משום דשרשו מראשית הקו, דא"כ אמאי לא נאמר דשרש העיגולים נמשך מהעיגול שלפני הקו, והרי נת"ל (אות א') דדרך כלל סובב וממלא הוא העיגול שלפני הקו והקו א"כ סוף סוף העיגולים גבוהי' יותר כו', ולפי הנ"ל א"ש דכמו שבאצי' פנימי' אבא הוא פנימי' ע"י וא"כ יש בו שרש גבוה מא"א המקיף עליו, לכן שרש התורה גבוה מהמצות וז"ש הוי' בחכמה, כמ"כ ראשית הקו הדבוק בא"ס שרשו גבוה במדרגו' עליונות באא"ס מבחי' הנמשך מא"ס להיות סוכ"ע שזהו בחי' העיגול הגדול המקור לעלמין ונק' מל' דא"ס לבוש מל' ורצון העליון כי הוא שעשוע המלך בעצמותו שאינו בגדר עלמין עיין אגה"ק דוד זמירות כו' הנ"ל, והגם שלכאורה יפלא לומר כן חילוק מדרגות בבחי' שלמעלה מהצמצום היינו בהעיגול שלפני הקו, אך הענין כוונתינו דמה שנמשך להיות סוכ"ע שהוא מקור לעלמין עם היותו לפני הקו נק' בחי' אחרונה מל' דא"ס שהוא בחי' אנא אמלוך וממנה נמשך הקו וכו', משא"כ מה שלמעלה מבחי' סוכ"ע ומחשבת אנא אמלוך הוא נעלה לאין קץ כו', ויש גלוי לזה בביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת זהב ועיין תורת שבעות וידבר אלקים כו' מענין הנ"ל שיש בחכמה גלוי א"ס שלמעלה מעלה

מאצילות כו', ועי' ד"ה ענין מצות העבודה ות"ת שם יובן ג"כ איך ע"י המשכ' אור א"ס מהקו שבתורה יומשך לע"ל גלוי א"ס שלמעלה מהקו, וא"ש לפי מ"ש כאן ודו"ק הטיב).

(נת' בני גרשון נשאו יריעות המשכן כי נוטה שמים כיריעה או"מ והוא מגרש הרע (ויגרשהו וילך מריביו גרשיים, נשאו המסך) בני קהת עבודת הקדש כו' א"פ ארון, אף שלכאורה מקיפי' גבוהי' יותר, אך בשרש הא"פ גבוה יותר כמו שבמשכן היריעות נעשו רק לצורך כלי המשכן שהם העיקר, והיינו כי העיגולים נמשכים ג"כ רק מהקו, א"כ ראשית הקו גבוה מהעיגולים והוא א"פ, לכן שרש הא"פ גבוה מהא"מ (ולכן בכתף ישאו דוקא בהארון כי בחי' גילוי זה שיש בא"פ שלמעלה מהא"מ זהו בבחי' ראשי' הא"פ פנימית אבא דוקא פנימיו' ע"י, והיינו לוחות חכמה חקיקה ע"י כו' ע' שבועות תקס"ח שזוהו אם אין חכמה אין יראה, ועפי"ז יתיישב עוד ענין עמוק ועיין בפנים).

ולתוספת ביאור הנה בע"ח אמר ששמע מהאריז"ל שבפנימיו אבא הוא פנימיו ע"י ואינו זוכר הטעם ופי' רבינו ז"ל שהענין שהוא אינו מושג הטעם כלל כו', כן אמר כמה פעמי' ומכללן בביאור ג' ע"פ כי תצא כו' ונ' לבאר דהנה מארז"ל מקום ארון אינו מן המדה, היינו משום שבארון שבו מונחים הלוחות הי' גילוי אור א"ס שלמעלה מבחי' מקום וע"כ הי' המקום בטל בבחי' האור שלמעלה מן המקום (ועי' לקמן מ"ש בזה, ומבואר זה בדברי רז"ל בדרוש המתחיל להבין ענין אור א"ס, והביא עוד משל לזה כמו שהי' בהר סיני ששמעו אנכי מד' רוחות שהוא מפני גילוי דבר ה' אליהם ודבר ה' הוא המקור של התהוות המקום לכך כשנגלה אליהם דבר ה' ממילא נתבטלו הד' רוחות כנ"ל, ולכך שמעו מכל הד' רוחות אנכי כו', ובארון שהי' הגילוי תמיד כמארז"ל צמצם שכניתו בין שני בדי ארון ע"כ הי' המקום בטל כו'.

והנה יש להקדים עוד משנית' ע"פ בשברי לכם מטה לחם כו', וז"ל וכל מה שאנו רואים בדומם צומח שבעוה"ז יש בכל גשמיות חיות רוחני המחיה אותם תמיד והוא ג"כ בחי' מקום כמ"ש הנה מקום אתי שיש ג"כ בחי' מקום למעלה וכו', ופי' מקום שהחיות רוחני בחי' מקום הוא ונק' ג"כ גליא ובטל לבחי' סתים שלמעלה ממנו מן בחי' מקום כענין ביטול אותיות המחשבה בשכל כידוע ואינו מתלבש בו כלל, וזהו ברוך המקום ברוך הוא לשון המשכה שממשיך מלמעלה מבחי' המקום לבחי' מקום כו' עכ"ל המצטרך לעניינינו. הרי מבואר שהחיות רוחני בחי' מקום הוא ולא מקום גשמי ח"ו, אלא רוחני מופשט מגדר מקום גשמי ח"ו ואעפ"כ הוא בחי' מקום ממש רק שהוא רוחני, היינו כמ"ש ע"פ וארא וע"פ משכו וקחו דכמו שמקום גשמי הוא מעלה ומטה מזרח ומערב צפון ודרום כמו"כ ברוחניות מעלה הוא בחי' שיש בו ביטול יותר ומטה הוא בחי' יש כו' וצפון ודרום אהוי"ר וכו', משא"כ באור א"ס קמי' שוין מעלה ומטה ואצי' עם עשי' שוין, וא"כ ראשית בחי' המקום רוחני הוא מבחי' חכמה ראשית ההשתלשלות כו', והנה כמ"כ יובן לפ"ז ענין מקום ארון הרוחני דאצי' אינו מן המדה דאצי' היינו שבחי' תורה שהיא בעצם פנימיות ח"ע אף

שהיא מבחי' חכמה שהוא בחי' מקום רוחני, מי' להיות בה גילוי אור א"ס שלמעלה מבחי' מקום רוחני, ע"כ המקום רוחני בטל במציאות עד שאינו תופס מדה כלל ור"ל שאינו תופס אפי' מדה רוחני', וכמו שמקום הארון בגשמיות לא הי' תופס מדה גשמיות כלל, וזהו שפנימיות אבא הוא פנימי' ע"י פי' ע"י הוא בחי' א"ס כנודע, ולכן אין הטעם מושג שזהו באמת למעלה מהטעם ע"ד מה שמקום ארון בגשמיות אינו מן המדה הי' נס הפלא ופלא כו' ולקמן נת' שיש בו בחי' נפלאה יותר מקי"ס שהרי הוא סובל ב' הפכים בנושא א' שהוא בחי' מקום ואינו מן המדה כו'. ועכ"ו מובן מעלת בני קהת עבודת הקדש עליהם שנושאי הארון פנימי' ח"ע גבוה מהיריעות מקיפים שהם בחי' מקום רוחני ע"ד אני אסכול וכו' משא"כ הארון עם היותו מקום אינו מן המדה.

בט"ד פ' נשא תרט"ו

איש איש כי תשטה אשתו כו'. מפרש במד"ר נשא פ' ט"ו על העגל שנאמר סרו מהר ומתרגמינן שטו בפריע. וענין מעשה העגל אינו ע"א ממש אלא שעבר בהם רוח שטות ורצו להמשיך מפני שור שבמרכבה כמ"ש ברבות פ' תשא ובפ' אמור פכ"ו ע"פ שור או כשב כו' ועמ"ש ע"פ את ה' האמרת, חלקי ה' אמרה נפשי, אלו בחרו דוכוס כו' המכוון כמ"ש בוח"ב תרומה קכ"ח א' בגין דרוח מסאבא איהו איזדמן תדיר במגנא כו' ומפתי לון כו', ורוח קודשא לאו הכי כו' ע"ש ובסידור ע"פ אל תבטחו בנדיבים ובת"א פ' בשלח שמקבלים מבחי' ארך אפים שמאריך אף כו' ורב חסד כו', ועמ"ש בד"ה ויאבק איש כו' בענין אם תגביהי כנשר כו' מבחי' דקמי' כחשיכא כאורה כו'.

ב) והנה כתיב לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת שכני' נק' בשם אשה אש ה' כו' כי מאיש לוקחה זאת מבחי' אש יו"ד שמשם נמשך הביטול להיות אש ה' כו' וההמשכה זו מבחי' איש אש יוד לבחי' אשה אש ה' היינו ע"י דמ"ח מ"ע שהם דמ"ח אברים דמלכא כמו הטפה ממוח הזכר שמוכרח להתפשט תחלה בכל האברים כו' כמ"ש בלק"ת פ' שלח בד"ה והי' לכם לציצית דרוש השני פ"א. אך צ"ל ולא תתורו כו' זונים כו' מי שנמשך אחר אש זרה לא לה' בהבלי עולם ותענוגות בני"א כמש"ש פ"ג. ועמ"ש מענין אש זרה בד"ה רפאני ה' וארפא שזהו ענין שנק' חולת אהבה כמו החולה מחמת אש זרה הדולק בקרבו כו' וכן אש זר של היצה"ר הנמשך מק"נ ומגקה"ט שנק' אש זר ובד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש הראשון פ"ג. והנה זלע"ז עשה האלקים אש זרה כנגד אש אוכלה וג"כ נתלבש במח' דו"מ אשר לא הי' המה כו' ואפ"ל דכמו אש יו"ד דקדושה נמשך לכני' ע"י רמ"ח פקודין דאינון רמ"ח אברים ורמ"ח פיקודין הם נכללי' בג' בחי' מחדומ"ע כמ"ש בלק"ת פ' שלח בד"ה וישלח יהושע מן השטים ושם פ"א כמ"כ ע"י מח' דו"מ אשר לא לה'

המה הנק' מדבר אשר לא ישב אדם דקדושה שם נמשך בחי' אש זרה הנ"ל ונתלבש תוך כו' וזהו ענין אשר אתם זונים כו'. וגם י"ל כי מחדו"מ נק' אדם אלף מח' כי אלף ל' לימוד אאלפך חכ' ד' דבור מ' מעשה, ונדע שיש אדם בליעל וזהו אשר שלט האדם באדם וגם זהו ענין כקוף בפני אדם כי הקוף ג' קוין מח' דו"מ כמו אות ה' שבקדושה אלא שבהקוף הרגל ארוך ערלה כו' ולכן ע"י מחדו"מ דקליפה נמשך האש זר מבחי' איש ואדם דקליפה לתוך הבא ליטמא כו' ח"ו במחודו"מ"ע אלו וכמ"ש במ"א ע"פ אשה תארש דקאי על ס"מ והאירוסין מה שמקיף על הנשמה בריבוי המח"ז דכמו האירוסין דקדושה הוא בחי' מקיף וטבעת קדושין כמו"כ יש כו' וכן במדבר תוקף החום ושם מדור הקליפות הטמאות נחש שרף ועקרב וצימאון כו'. ובוזהר תצוה קפ"ד א' דאיהו אתר ושלטנא דס"מ כו' ע"ש.

ג) וזהו פן יש בכם איש או אשה שלום יהי' לי כי בשרירות לבי אלך למען ספות הרוה כו'. דהנה ברבות נשא פכ"ט אמרו שהנואף סובר שהקב"ה לא ידע בו כו' כמ"ש איוב כ"ב ואמרת מה ידע אל וגו' עבים סתר לו כו'. הענין כי הנה מבואר בת"א פ' מקץ בד"ה מקור חיים בפ"י רם על כל גוים ה' שהעוכמ"ז מקבלים חיות מצד רוממות ה' והתנשאותו בעצמותו כו' כי שממית בידים תתפש כו'. והנהגות העולמות הוא בבחי' שינה כו' ובד"ה וארא אל אברהם דצ"ב ע"א. הנה בחי' עיבור דהיינו בזמן הגלות סליק קוב"ה לעילא לעילא כו' ונראה כאילו העולם דבר ויש בפ"ע כו' ע"ש ח"ש מה ידע אל דהיינו קוב"ה כי סליק בבחי' מהו"ע ושם כחשיכא כאורה וכמ"ש מזה בד"ה ויאבק איש עמו בפ' וישלח דמ"ד ע"א וזהו כי אין האיש בביתו במשלי סי' וע"כ אומר שלום יהי' לי כי בשרירות לבי אלך ואעפ"כ תקבל ההשפעה והיינו מבחי' דקמ"י כחשיכא כאורה שלא ע"י הקדושה אלא ע"י שבה"כ מה שלעוברי רצונו כך כו' והיינו למען ספות הרוה והיינו כמ"ש באגה"ת פ"ו אך לאחר שירדה ממדריגתם כו' ובפשעיהם שולחה אמכם כו' שנתלבשה השפעתה בע"ש דנוגה כו'. ויש להבין הפסוק בהושע סי' ב' ז' כי זנתה אמם כו' כי אמרה אלכה אחרי מאהבי נותני לחמי כו' וע' מזה ברבות פ' תשא ס"פ מ"ו זו עכומ"ז שהיא אומרת עלי' נותני לחמי ומימי כו'. והיינו שהיו אומרי' שהשי"ת מסר ההנהגה ביד השרים העליוני' שהם שרי הכוכבים כו' היפך והאמונה האמיתית שהם רק כגרון ביד החוצב כו' וכמ"ש מזה בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה וידעת היום והשבות דרוש הראשון פ"ד ובהביאור שם פ"ד ובד"ה שובה ישראל דרוש הראשון פ"ג המשתחוה לשמש וירת מפני שמהם תצא השפעת המזון כו' ובד"ה לבאר ענין יוה"כ שזוה"ר מארז"ל פ"ק דעכומ"ז ד"ח ישראל שבח"ל כו' ויש בחי' זו גם ברוחני' בדאגת הפרנסה ע"י תחבולות כשמחשבים התחבולה עיקר כו' ע"ש וקרוב לזה ארז"ל ברבות פ' ואתחנן דרפ"ט ב', וברות דמ"א ג' אימת ד"ת נעשי' כוונות דהיינו פי' זנתה אמם, וכמארז"ל ותו' אמך זו תושבע"פ בשעה שלומדיהן מבזין אותם כו' דהיינו ע"ד שאין המעשה כדבעי כו' ועמ"ש בת"א סדיה ענין הברכות בענין לא זכה נעשית לו כו', והנה איש הזונה זהו עשו שנא' בשר שלו ויאבק איש עמו כו' ושרשו ז"א דקליפה אקניאם בלא עם כו' ועמ"ש ע"פ אשה תארש כו' שקילל לס"מ שאף שימשיך מקיף והרהורי

עבירה לאיזה ניצוץ אלקי עכ"ז לא ישכבנה שלא יוכל להחטיאו בפו"מ להשפיע בו הפנימי שלו כו' נשמע דפי' שכבתי היינו יסוד דקליפה מה שמושך השפע מבחי' חכ' דקליפה וכענין מואב הגו' בלק"ת פ' חקת סד"ה ע"כ יאמרו המושלים באו חשבון כו'.

ד) ולכן ע"ז בא מנחת קנאות ועוז"ג אמור דצ"ו סע"א וע"ב. והנה היא באה מן השעורים דוקא וטעונה תנופה כמו מנחת העומר ומבואר בד"ה וספרתם לכם ענין שעורה שיעור ה' שהם ה' מוצאות הדבור שמוה שרש חיות ומזון המלאכים כו', וה' זו והו ה"ג ע"ד כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו שבגין המל' מה"ג מנצפ"ך כו' המחלקי' את הקול כו' ולכן המלאכי' נק' עומדי' וישראל נק' מהלכים לפי שעבמ"ח עילאה וזהו"ע חטה כ"ב אתון דאורייתא אותיות החקיקה כמ"ש בד"ה אם בחקתי תלכו, והנה שעורה הוא ה"ג דקדושה ולכן הוא בשין שמאלית אך יש סערת ה' חימה וסער מתחולל על ראש רשעים יחול והוא סער בסמך מורה על שלוחי הדין שהם גבו' קשיות שהם בקליפה ע"ד רוח סערה באה מן הצפון כו' ועכ"ז יניקתם מה"ג דקדושה כמו יצחק שיצא ממנו עשו וע"כ צריך תנופה להגביה ה"ג דשעורה שיעור ה' לשרשם ע"ד ארוממך כו' וכענין זהב התנופה הגו' בוח"ב פקודי רכ"ד ב' והיינו בכדי שאם לא נטמאה ממש לא יומשך עליה דינים של סערת ה' חימה אף שנסתרה והי' שם דברי כיעור בנישוק וחיבוק עכ"ז אם לא הי' שכיבה הרי טהורה היא ולזה צ"ל תנופת שעורים למקורן שיתמתקו הדינים ולא יעשו בה דין על הכיעור כו' ואעפ"כ לא ישים עליה שמן כי להצהיל פנים משמן ובאור פני מלך חיים ולא ישלוט בה הדין כלל אם נטמאה משום דקמי' כחשיכא כאורה וכשמן הטוב כו' מקור י"ג מדה"ר נושא עון ועובר ע"פ כו', גם במלאכים שעורה עומדים יש מעלה נגד מהלכים שאינן חוטאים ולכן הבדיקה בשעורים שהרי הי' בה מעלה יותר מבמלאכים שהרי גש"י נק' מהלכים ובחי' חטים והיא השפילה א"ע יותר מהשעורים ע"י החטא לכן נבדקת בשעורים, אבל אם יניקתה כו' אזי ע"י שיעור ה' והתנופה יוכלל מבחי' בהמה בבחי' אדם להיות אדם ובהמה תושיע כו', ועמ"ש בהגהות לד"ה מים רבים שבת"א פ' נח בענין מי המבול שנקראים מי נח לשון נייחא. ולכאורה תמוה שהרי הם מחבלים ומשחיתים ומכלים, אלא כי מי המבול נמשכים מעולם התהו כמ"ש בעמה"מ ש"ו פל"ב והיו מ' יום ע"ד מלקות או ע"ד מ' סאה דמקוה המטהרים, ולכן נא' ביחזקאל סי' כ"ב ארץ לא מטהרה היא לפי שלא ירד שם המבול ומי המבול עשו ב' פעולות שמיחו את כל היקום שפשעו וחסאו וגם טיהרו הארץ ומצד זה שטיהרו הארץ נקראים מי נח שע"ז נעשה נייחא וה"ס יחוד מ"ן ומ"ד ע"ד וינת ביום השביעי וע' בזה ר"פ נח דנ"ט ע"ב בפ"י נייחא וכמו"כ ענין מי המרים שבהם נבדקת הסוטה כיון שהם מרים ע"כ יש בהם גבו' דוגמת מי המבול שנאמר בהם ויגברו המים ולכן אם שטית כו' ונטמאה או וצבתה בטנה ע"י מי המרים דתהו כמו שנמחו דוד המבול ע"י מי המבול אכן אם טהורה היא לא יזיקו לה המים המרים כלל דוגמת שלא הזיקו מי המבול לנח וכל אשר אתו ואדרבה וגקתה ונורעה זרע כמו מי נח עושים נייחא לארץ שהוא היחוד העליון וע' במד"ר פ' גשא רפ"ז ע"פ וישלחו

מן המחנה שהעירו מפסוק הגו סיגים מכסף ואזי אח"כ ויצא לצדף כלי וע'
 מזה בזהר פ' שמיני ד"מ סע"ב וא"כ עד"ו י"ל שמי המבול נק' מי נח נייחא
 כי אחר שהגו סיגים באכוד רשעים רינה כו'.

ז"ל תלמידי אדמו"ר ז"ל כמו בדיקת סוטה שלקה הכהן את העפר שבקרקע
 המשכן (הג"ה בד"ה ועתה יגדל נא פ"ג כ' ומן העפר אשר יהי' בקרקע
 המשכן מקום שכינתו ית' בעליוני' הם המלאכי' ונש"י נק' בשם עפר כי אין
 ערוך אליו ית' עכ"ל הג"ה) ונתן אל המים קדושים שעפר שבקרקע המשכן
 מרומז נגד בחי' דומם של בחי' מל' ומנחת שעורים של מנחת קנאות כי
 הנה אשת זנונים הוא רוח הגסה דנוגה הנדבק בבחי' בהמה דקדושה (הג"ה
 בהמה דקדושה י"ל ע"פ מ"ש בד"ה ואלה המשפטים פי' וזרע בהמה וסד"ה
 וספרתם לכם דגבי שבועות, יהבין לי' גשמתא מסט' דבעירא דבי' כו' עכ"ה)
 וע"י הנפת המנחה שע"י הכהן (הג"ה מענין תנופה בוח"ג בלק קפ"ח ג' תני'
 פ"ה תנו כבוד והיינו לרומם מדת מל' הנק' פה ע"ד ארוממך אלקי המלך כו'
 עמ"ש בד"ה כי אתה גרי עכ"ה) ושתיית מים קדושים שנמשכו בעפר שבקרקע
 והיתה אם נטמאה ונפלה יריכה וצבתה בטנה של ק"ג (הג"ה ע' מזה בוח"ב
 פ' משפטים דק"א ע"ב, ודק"ב ע"א שהעיר מענין ויגע בכף ירך יעקב ושמוא'
 תיקן בחי' זו ועמ"ש בד"ה אלה מסעי וניתן לקליפות ירך ובטן דסוטה כו'.
 ויש להעיר כי בטן דקדושה מ"ש בטנך ערימת חטים כו'.

נשא ה' ט"ו

והביא כו' לא יצוק עליה שמן זח"ג ויקרא י"ב ב' דהא הכא לא בעיא רחמי
 דהא כולא דינא כו', רבות נשא פ"ט דר"ל ע"א שהשמן אורה לעולם
 שהכתוב קוראו יצהר והיא אהבה את האפלה לא יהי' אורה במנחתה, ולא
 יתן עליה לבונה שהלבונה זכרון לאמהות שנאמר אלך לי אל הר המור אלו
 האבות אל גבעת הלבונה אלו אמהות חו פירשה מדרכיהן כו', זח"ג קכ"ד ב.

וענין קמח שעורים מאכל בהמה כי מבחי' שעורה שעור ה"ג משתלשלים
 אח"כ גבורות קשות כמו סער כו' על ראש רשעים יחול, וגם להפך
 כשמתגברים הגבורות דשעורה עולין לשרשן ע"י רעש דאופנים נמשך שער
 רישו' כו', לכן בהן ועל ידן הבדיקה דסוטה שאם לא שטית א"כ הגבורות
 הנ"ל יהיו בחי' מ"ן ונקתה ונזרעה כו' כי מגבורות דקדושה עיקר החימום
 להולדה איש יו"ד ואשה אש ה' אכן אם שטית כו' אזי משעורה הנ"ל ישתלשל
 בחי' סערת ה' חמה על ראש רשעים יחול כו', והנה במנחת העומר הבא
 משעורים ה' שמן ולבונה, כי שם ידוע שלא נטמאה דאף שנקרא ארץ כנען
 וחם הוא אבי כנען חמימות זר, מ"מ אין לו יניקה רק מחיצוניותה אבל
 בפנימיות וכבודי לאחר לא אתן, ומה שהיא מן השעורים דוגמת מנחת קנאות

זהו ע"ד ותקנא רחל באחותה זפי' בזהר ר"פ תרומה דקכ"ו ע"ב שזוהו ע"ד
קנאת סופרים תרבה חכמות.

נשא ה' י"ז

ולקח הכהן מים קדושים. פ"ב דסוטה מ"ב זנותן לתוכה חצי לוג מים מן
הכיור דכתיב מים קדושים ואין קדושים אלא שנתקדשו בכלי.

רבות נשא פ"ט דר"ל ע"א שהוא כ"ג א' ולמה היו המים מן הכיור לפי
שהכיור לא נעשה אלא ממראות הנשים כו' באותן המראות עשה אותו
שלא נעשו לשם זנות כו'.

פ"ג רנ"ה א' שהוא מ"ח א', וכן המשכן ה' הורג בנואפים ובסוטות כמ"ד
ולקח הכהן מים קדושים כו'. ואפ"ל ולכן נעשה במראות הצובאות
שהוא ג"כ לשון צבאות שהשם זה מורה כשהקב"ה נלחם עם הרשעים כמ"ש
ברבות פ' שמות פ"ג ואמרו לי מה שמו.

פ' בלק רע"ט א' שהוא ע"ד א' ע"פ מי מנה עפר יעקב, ומן העפר אשר יהי'
בקרקע המשכן, ועיין מזה זח"ג נשא קכ"ה א'.

ה' כ"ז

והשקה את. רבות וירא פ"ן נו"ג, ויקרא פ"ו קע"ב ב', נשא פ"ט רל"א אב"ג
פ"י רל"ח ג', פ"ג רנ"ה א'. זח"ב משפטים קי"ב א' ויקרא י"ב סע"ב.
אמור צ"ז א' וע"ש, נשא קכ"ד ב' ברע"מ.

ה' כ"ח

ואם לא נטמאה, ונקתה ונזרעה. רבות וירא פנ"ג ג"ט ג' ע"פ וה' פקד את
שרה, נשא פ"ט רל"ב ד', רל"ה א' ספ"י, ונקתה ונזרעה זרע יוצאים
ממנה כהנים מברכים את ישראל, עו"ש וזרעתיה לי בארץ.

להעיר מענין ואם לא נטמאה ממ"ש בזהר פ' חיי דקכ"ב ע"ב ת"ח אתת חוה
כו' אתת שרה נחתת וסלקת כו' זנתבאר מזה בד"ה תחת אשר לא
עבדת תחלת חודף תקט"ב, עו"ל ונסתרה ולא נטמאה ע"ד יונתני זו הנשמה

בחגוי הסלע זה הגוף בסתר המדרגה נה"ב, חהו ונסתרה ואצפ"כ ולא נטמאה בשום איסור הנמשך מג"ק הטמאות ולכן הראני את מראיך אויח ע' בלק"ת בשה"ש זהו הכיור ממראות הצובאות, וממנו לקחו מים קדושים לבדיקת הסוטה.

ד. ב.

דבר אל בני כו' כי יפליא לנדור נדר זויר. רבות סדר בא פט"ו קל"ג ד' א"ל הקב"ה נדרת שלא לשתות יין כדי להרחיק עצמך מן העבירה כו' למד לישראל הלכות נזירות שנאמר איש כי יפליא לנדור כו' מיין ושכר יזיר כו'. וכיון שיעשה כך הרי הוא כמלאך כל ימי נורו קדש הוא לה' כד"א ואלו עיר וקדיש דניאל סי' ג' ופרש"י שם וקדיש הוא המלאך גשא פי"ד רל"ד כיצד נדרשת לפניו איש או אשה כי יפליא כו' מה כתיב למעלה זאת תורת הקנאות כו' הרבה יין עושה כו' ששתו יין ונשתכרו ועברו עבירות כו' גשבע אני שאיני שותה יין כו', איש או אשה כי יפליא הה"ד תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצרנה. רל"ז ד' הא למדו שהיין גורם לזנות כו' אלא הירא מן החטא יזיר עצמו מן היין לכך נאמר איש או אשה כי יפליא כו', ג' שהוא ענין ק"ג שהיא הממוצע הממשיך מקדושה אל ג"ק הטמאות כו', רל"ח ג"ד מי שרוצה לקדש עצמו שלא יכשל בזנות יזיר עצמו מן היין כו', רל"ט ג"ד איש או אשה כי יפליא אתה מוצא שרמז משה בפ' זו לזוירות שמשך כו', פי"ד ר"ס ע"ב בקרבן העשירי למה היתה מלאה קטרת שכל המזיר עצמו מן היין צריך לעשות לשם שמים שנאמר לנדור נדר זויר להזיר לה'.

מ"יין. כי יין משמח אלקים אבל הנזיר שעולה לא"א א"כ והי' הוי' לי לאלקים, א"ג ע"ד בשבת למעלה מבחי' שמחה ע"י מוחין דאבא כנוצר בד"ה והגדת לבנך וכן הנזיר נק' קדש יהי' וע' בד"ה ושאתם מים בששון. בר"ח שער הענה פ"א איך שידמה לא"א ענוה כו' משא"כ יין כו', גם יצא יין נכנס סוד וענין טומאה ע"ד דעת סדר טהרות כי להיות התגלות סוכ"ע צ"ל ואת רוח הטומאה אעביר בד"ה כי על כל כבוד חופה דעת ממשיך מכתו, וכו' נזיריה משלג כי שלג בגבורה דע"י משא"כ הנזיר שער רישי' כעמר נקי חסד דעתיק, ולכן אף מו"ס חמר טב כו' עכ"ז מיין יזיר כו', בד"ה צאינה וראינה ויין ישמח בשביל להצהיל כו' משמן, אכן עכ"ז מריבוי היין ויתגל וירא חם כו' עמ"ש בפסוק בד"ה והיה ביום ההוא יטפו ההרים ביואל סי' ד'. וענין ויתגל ע"ד בהתגלות לב שמוזה יניקה לכסיל בביאור אלה מסעי ע"כ אף שהיין תועלת עכ"ז מזיר ממנו מחמת הקלקול וע' בדרוש בהרת מבינה נמשך עדין נגעים משא"כ מוחין דאבא, וכמ"ש בבה"ז פ' תזריע, וכמו נדרים סייג כו' אף שהמאכל מגביה כו' אך מחמת שאין לו כח לברר כו' ולכן מתייעזן להתקיים חדש בלי יין המשמח הנ"ל רק ע"ד תפלה אסור לשכור כי בחי' קול

דממה דקה א"צ לייך כו', בסידור בענין פתח במזבח וסיים בשולחן. והו
 חכמת זה סדר קדשים אנשי בית אב אסורים ביין כו'. והו אחותי בת אבי היא
 דנטלא מבי אבא כו', וכמ"ש בביאור כי תצא בפיו על אויבך חסד דאבא
 ע"ד המתענג במים ואין רוצה לזח מהם כו', גם ע"ד מי שתורתו אומנתו
 א"צ לתפלה ור"י מצלי מתלתין יומין כו' ע"י בחד קטירא כו' וכמו בקדש לי
 יהי' לך לזכרון אם זכרתיך על יצועי כו' ואמונתו היא יראה חותם שוקע בטל
 רצונך כו' והו ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה כו' כי ממשיך מבחי'
 סופר למעלה אפילו מיינה של תורה כ"א בחי' שמן שצף ע"ג יין ואין חיבור
 כו' ואף שצ"ל תחלה לזים ועבד הלוי הוא עבדו בשמחה פורים תקס"ג. מ"מ
 ע"י תורה שאני והיינו ד"ס ווהו שיהי' גדל פרע כו' סלטלה ותרומומך. והו
 סמכוני באשישות יש ב' פירושים אם יין כו' אם תורה שניתנה באש שחורה
 ע"ג אש לבנה כו'. תער לא יעבור פיו הש"ך שוהו הבטחה והוא ע"ד שהברזל
 כו' אינו בדין שיונף המקצר על המאריך א"כ הנזיר שממשיך מא"א אינו בדין
 שיונף עליו תער גבורות קשות כו' מחמת שמגביר חסד כו'.

כה תברכו. במא"א אות כ' סי"ג כה נק' המל', והי"נ שם הביא מפ' ואתחנן
 דרס"ד דאומר דפסוק שמע ישראל הוא כ"ה אתון, והיינו בו"א משא"כ
 בשכמל"ו הוא כ"ד אתון ותמלא כדה כו', וכ"ה בפ' תרומה קל"ט ובמק"מ שם
 ובת"ז תיקון כ"ח דע"ג ב' אומר דבינה שכינתא עילאה אקרי כה. ופיו' שם
 פסוק כה תברכו את כה היא בינה וכה תברכו את שהיא מל' והטעם שבינה
 נק' כה שממנה נמשכו כ"ב אותיות התורה הנק' את וג' קוין חג"ת א"נ תנ"ך
 א"נ מפני שיש בה ה"ג כל א' כלול מחמשה ואפ"ל עוד טעם כי ע"ד שהמל'
 נק' כדמותינו לגבי ז"א להיותה בחי' מל' מקור דבי"ע כמו"כ הבינה שנק'
 ג"כ מלך העולם ונק' אלקים חיים היא בחי' כה לגבי חכ' עילאה ומה שז"א
 נק' כה י"ל ע"ד והי' והי' לי לאלקים. ברבות לך לך שלהי פמ"ג דמ"ז ב'
 (שהוא נ"א ג') מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים כו' מאברהם שנאמר כה יהי'
 זרעך כו' מיצחק שנאמר אני והנער נלכה עד כה כו' מיעקב שנאמר כה תאמר
 כו', ואפ"ל דמל' ח"א ובינה נק' כה א"כ ע"י ג' אבות זכו לג' בחי' כה הנ"ל
 כי העקידה דיצחק הנה מס"נ זה עולה ליחוי"ע וע' ברבות וירא ר"פ נ"ו גבי
 נלכה עד כה. רבות גשא פ"י רל"ו ד' (שהוא כ"ט ד') כה תברכו. כשם שאין
 הנזיר שותה יין אף אתם לא תטעמו יין כשתהיו מברכין את ישראל לכך כתיב
 כה תברכו. בענין נזיר הנה בלקו"ת שהנזיר שנאמר בו קדוש יהי' גדל פרע
 כו' כמו א"א שנק' קדוש לכן אסור ביין כי היין בחי' גבו' ובא"א מקור
 החסדים ולית שמאלא כו' וברכת כהנים ג"כ להמשיך ברכה מלמעלה מסדר
 השתלשלות היינו מא"א לכך כה תברכו בענין נזיר, ועמ"ש בסידור שער
 בהמ"ז על המאמר דפ' תרומה קנ"ג דשיכור שרא לוי' לברכא ברכת מזונא
 מה דלית הכא בצלותא כו'. וברבות גשא פ"י קרוב לר"פ דמ"ג א' (שהוא

ל"ו רע"א) פי' יצא יין נכנס סוד החכ' כו' י"ל יין גורם לגסות ס"ג שבו הי' השבירה יסוד פנימי' עמ"ש ע"פ המכסה אני, גם י"ל אחותי בת אבי היא, כשמקבלת ביטול מח"ע אך לא בת אמי כי דברי חכמי' בנחת נשמעי' שכרי לקבל סוד החכ' יסוד דאבא צ"ל המקבל בכחי' חותם שוקע וביטול חתו דוקא ע"י בת אבי משא"כ היין.

כה תברכו. רמ"ג ד' הרי הברכות מסורות לכם הנהנים יהיו מברכים את בניו כשם שאמרתי לאברהם אביכם והי' ברכה לךך נאמר כה תברכו. רמ"ד א' שלשלמה ששים גבורים כו' ששים אותיות שבברכת כהנים. ענין שלשלמה שייך לברכת כהנים שהרי מסיים וישם לך שלום וכנסי' המקבלת בחי' שלום הנ"ל נקראת מטתו שלשלמה וכמ"ש בברכות בשיר השירים בענין שובי השולמית כו'. וענין ששים גבורים סביב לה הם ה' עלין דנטרין לשרשנה שהיא על י"ב שבטים דבריאה וכל א' כלול מה' ישועות הנ"ל זהו ג"כ ענין ס' מסכתות כמ"ש לקמן וזהו הנה מטתו ושבתיו שהן י"ב וכל א' כלול מה' ישועות ע"כ הם ס' אך מה שנקראים גבורים י"ל דמבואר לעיל שב"כ שייך לנזירות שכמו שהנזיר אסור בין כמור"כ כהן מברך כנ"ל והנה בנזירות מצינו הגבורה כמו בשמשון הגבור כל גבורותיו הי' נמשך מגדל פרע שער ראשו והנזיר שרשו מא"א וכת"ב טוב א"א מגבור וגבו' זו י"ל ע"ד מ"ש סד"ה קול דודי בהביאור שלהמשיך גילוי אא"ס בבחי' פנימי זהו דוקא ע"י גבורה כמו כי הדם הוא הנפש א"נ ע"ד הנז' בבה"ז פ' אחרי במאמר הביאו עלי כפרה בענין לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה כמו המשנה כו', וזהו"ע ס' מסכתות ולכן קדושה תלוי בשער ובו תלוי הגבורה כנ"ל, א"נ גבורה הנ"ל להיות כובש כעסו להתגבר על הדינין וכמשארז"ל ביומא דס"ט ע"ב זהו גבורות גבורתו שכובש את יצרו להתאריך אף כו' ופי' יצרו יובן ממש"ש בוח"ג נשא קמ"א ע"ב ע"פ ויצו ה' אלקי' היצר בב' יודין כו' זהו מי כמוך בעל גבורות. א"נ ע"ד מעיין המתגבר וע"ד תחא"מ אומרי' בגבו' גשמים כי טל תחי' צ"ל בא ע"י קווצותיו שראשי נמלא טל קווצותיו תלתלי' כו'. ובפ' ויקהל ד"ר ע"א ספר תתאה דא תו' דאיקרי תושבע"פ ומאן איהו ע"פ אינון רתיכין דלתתא דקיימא עלייהו ובמק"מ נ"ב מהרת"ו י"ב בקר ובכל א' נמשך ה' חומשי תו' ה' ישועות ה"פ טוב ע"כ ה"פ י"ב הם ס' מסכתות והם ששים גבורים עיר גבורים עלה חכם והוריד עונו. ועמ"ש בענין עז ע"פ ואלה המשפטים זהו או יחזיק במעווי יעשה שלום כו' והיינו מטתו שלשלמה ששים גבורים כי עז וגבו' ענין א'. רבות בשה"ש כ"א ב' בפסוק הנה מטתו שלשלמה נדרש כנ"ל. ז"ג ח"א עמוד שמ"ז וברכה מסט' דימינא הה"ד דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו. ח"ב יתרו ע"ז ב' כה תאמר כד"א כה תברכו וכת"ב וחסידך יברכוכה. זח"ג נשא קמ"א א' ב' ויש להעיר ממש"ש בד"ה שוש תשיש בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה שהחסד צ"ל יבנה תמיד והיינו מבחי' ורב חסד כו'. קמ"ו סע"א קמ"ז א'. ח"ג עקב ער"ב סע"ב. ת"ז מ"ת א' קל"ח א' ע"ג א'. בשל"ה פ' נשא דף שין ע"ב וז"ל אח"כ פ' ברכת כהנים כי העולם נברא בבית שהיא ברכה כו' ומבוא' במ"א ע"פ הזח"א ויגש דר"ה מה שהאלף ממנו יונק הארור זהו ע"ד דקמ"י כחשיכא כאורה כו' א"י

דממה דקה א"צ לייך כו', בסידור בענין פתח במזבח וסיים בשולחן, וזהו חכמת זה סדר קדשים אנשי בית אב אסורים ביין כו'. וזהו אחותי בת אבי היא דנטלא מבי אבא כו', וכמ"ש בביאור כי תצא בפ"י על אויבך חסד דאבא ע"ד המתענג במים ואין רוצה לזוח מהם כו', גם ע"ד מי שתורתו אומנתו א"צ לתפלה ור"י מצלי מתלתין יומין כו' ע"י בחד קטירא כו' וכמו בקדש לי יהי' לך לזכרון אם זכרתיך על יצועי כו' ואמונתו היא יראה חותם שוקע בטל רצונך כו' וזהו ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה כו' כי ממשיך מבחי' סופר למעלה אפילו מיינה של תורה כ"א בחי' שמן שצף ע"ג יין ואין חיבור כו' ואף שצ"ל תחלה ליום ועבד הלוי הוא עבדו בשמחה פורים תקס"ג, מ"מ ע"י תורה שאני והיינו ד"ס וזהו שיהי' גדל פרע כו' סלסלה ותרוממך, וזהו סמכוני באשישות יש ב' פירושים אם יין כו' אם תורה שניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה כו'. תער לא יעבור פי' הש"ך שזוהו הבטחה והוא ע"ד שהברזל כו' אינו בדין שיונף המקצר על המאריך א"כ הנזיר שממשיך מא"א אינו בדין שיונף עליו תער גבורות קשות כו' מחמת שמגביר חסד כו'.

כה תברכו. במא"א אות כ' סי"ג כה נק' המל', והי"נ שם הביא מפ' ואתחנן דרס"ד דאומר דפסוק שמע ישראל הוא כ"ה אתון, והיינו בו"א משא"כ בשכמל"ו הוא כ"ד אתון ותמלא כדה כו', וכ"ה בפ' תרומה קל"ט ובמק"מ שם ובת"ז תיקון כ"ח דע"ג ב' אומר דבינה שכינתא עילאה אקרי כה, ופי' שם פסוק כה תברכו את כה היא בינה וכה תברכו את שהיא מל' והטעם שבינה נק' כה שממנה נמשכו כ"ב אותיות התורה הנק' את וג' קוין חג"ת א"נ תנ"ך א"נ מפני שיש בה ה"ג כל א' כלול מחמשה ואפ"ל עוד טעם כי ע"ד שהמל' נק' כדמותינו לגבי ז"א להיותה בחי' מל' מקור דבי"ע כמו"כ הבינה שנק' ג"כ מלך העולם ונק' אלקים חיים היא בחי' כה לגבי חכ' עילאה ומה שז"א נק' כה י"ל ע"ד והי' הוי' לי לאלקים. ברבות לך לך שלהי פמ"ג דמ"ז ב' (שהוא נ"א ג') מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים כו' מאברהם שנאמר כה יהי' זרעך כו' מיצחק שנאמר אני והנער נלכה עד כה כו' מיעקב שנאמר כה תאמר כו', ואפ"ל דמל' וז"א ובינה נק' כה א"כ ע"י ג' אבות זכו לג' בחי' כה הנ"ל כי העקידה דיצחק הנה מס"נ זה עולה ליחז"ע וע' ברבות זירא ר"פ נ"ו גבי נלכה עד כה. רבות נשא פ"י רל"ו ד' (שהוא כ"ט ד') כה תברכו, כשם שאין הנזיר שותה יין אף אתם לא תטעמו יין כשתהיו מברכין את ישראל לכך כתיב כה תברכו. בענין נזיר הנה בלקו"ת שהנזיר שנאמר בו קדוש יהי' גדל פרע כו' כמו א"א שנק' קדוש לכן אסור ביין כי היין בחי' גבו' ובא"א מקור החסדים ולית שמאלא כו' וברכת כהנים ג"כ להמשיך ברכה מלמעלה מסדר השתלשלות היינו מא"א לכך כה תברכו בענין נזיר, ועמ"ש בסידור שער בהמ"ז על המאמר דפ' תרומה קנ"ג דשיכור שרא לי' לברכא ברכת מזונא מה דלית הכא בצלותא כו'. וברבות נשא פ"י קרוב לר"פ דמ"ג א' (שהוא

ל"ו רע"א) פ"י יצא יין נכנס סוד החכ' כו' י"ל יין גורם לגסות ס"ג שבו הי' השבירה יסוד פנימי עמ"ש ע"פ המכסה אני. גם י"ל אחותי בת אבי היא. כשמקבלת ביטול מח"ע אך לא בת אמי כי דברי חכמי' בנחת נשמעי' שכדי לקבל סוד החכ' יסוד דאבא צ"ל המקבל בבחי' חותם שוקע וביטול זהו דוקא ע"י בת אבי משא"כ היין.

כה תברכו. רמ"ג ד' הרי הברכות מסורות לכם הנהנים יהיו מברכים את בניו כשם שאמרתי לאברהם אביכם והי' ברכה לך נאמר כה תברכו. רמ"ד א' שלשלמה ששים גבורים כו' ששים אותיות שבברכת כהנים. ענין שלשלמה שייך לברכת כהנים שהרי מסיים וישם לך שלום וכנסי' המקבלת בחי' שלום הנ"ל נקראת מטתו שלשלמה וכמ"ש ברבות בשיר השירים בענין שובי השולמית כו'. וענין ששים גבורים סביב לה הם ה' עלין דגטרין לזושנה שהיא על י"ב שבטים דבריאיה וכל א' כלול מה' ישועות הנ"ל זהו ג"כ ענין ס' מסכתות כמ"ש לקמן זהו הנה מטתו ושבתיו שהן י"ב וכל א' כלול מה' ישועות ע"כ הם ס' אך מה שנקראים גבורים י"ל דמבואר לעיל שב"כ שייך לנזירות שכמו שהנזיר אסור ביין כמו"כ כהן מברך כנ"ל והנה בנזירות מצינו הגבורה כמו בשמשון הגבור כל גבורותיו הי' נמשך מגדל פרע שער ראשו דהנזיר שרשו מא"א וכתוב טוב איא מגבור וגבו' זו י"ל ע"ד מ"ש סד"ה קול דודי בהביאור שלהמשיך גילוי אא"ס בבחי' פנימי זהו דוקא ע"י גבורה כמו כי הדם הוא הנפש א"נ ע"ד הנז' בבה"ז פ' אחרי במאמר הביאו עלי כפרה בענין לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה כמו המשנה כו', וזהו"ע ס' מסכתות ולכן קדושה תלוי בשער ובו תלוי הגבורה כנ"ל, א"נ גבורה הנ"ל להיות כובש כעסו להתגבר על הדינין וכמשארז"ל ביומא דס"ט ע"ב זהו גבורות גבורתו שכושב את יצרו להאריך אף כו' ופי' יצרו יובן מ"ש בוח"ג נשא קמ"א ע"ב ע"פ ויצו ה' אלקי' היצר בב' יודין כו' זהו מי כמוך בעל גבורות. א"נ ע"ד מעיין המתגבר וע"ד תחיה"מ אומרי' בגבו' גשמים כי טל תחי' צ"ל בא ע"י קווצותיו שראשי נמלא טל קווצותיו תלתלי' כו'. ובפ' ויקהל ד"ר ע"א ספר תתאה דא תו' דאיקרי תושבע"פ ומאן איהו ע"פ אינון רתיבין דלתתא דקיימא עליהו ובמק"מ ג"ב מהרח"ו י"ב בקר ובכל א' נמשך ה' חומשי תו' ה' ישועות הי"פ טוב ע"כ הי"פ י"ב הם ס' מסכתות והם ששים גבורים עיר גבורים עלה חכם והוריד עוה. ועמ"ש בענין עז ע"פ ואלה המשפטים זהו או יחזיק במעחי יעשה שלום כו' והיינו מטתו שלשלמה ששים גבורים כי עז וגבו' ענין א'. רבות בשה"ש כ"א ב' בפסוק הנה מטתו שלשלמה נדרש כנ"ל. ז"ג ח"א עמוד שמ"ז וברכה מס' דימינא הה"ד דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו. ח"ב יתרו ע"ח ב' כה תאמר כד"א כה תברכו וכתוב וחסידך יברכוכה. וח"ג נשא קמ"א א' ב' ויש להעיר ממ"ש בד"ה שוש תשיש בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה שהחסד צ"ל נבנה תמיד והיינו מבחי' ורב חסד כו'. קמ"ו סע"א קמ"ז א'. ח"ג עקב עריב סע"ב. ת"ז מ"ח א' קל"ח א' ע"ג א'. בשל"ה פ' נשא דף שין ע"ב וז"ל אח"כ פ' ברכת כהנים כי העולם נברא בבית שהיא ברכה כו' ומבוא' במ"א ע"פ הוח"א ויגש דר"ה מה שהאלף ממנו יונק הארור זהו ע"ד דקמ"י כחשיכא כאורה כו' א"י

באיזו מהן חפץ כו' אבל בבית בחכ' יבנה בית זהו פותח בברוך כו', ומ"מ הברכה המשכת הכתר בחו"ב זהו נשיאת כפים להמשיך ורב חסד בחכ' דוקא זהו כה תברכו וארז"ל בעמידה בלה"ק ועוד הרבה דקדוקים כדי שיומשך הברכה רק למקום הראוי כו' וי"ל לכן נאמר ע"ז ששים גבורים סביב לה שהגבורה בחי' גבורה דע"י שמתלבש במר"ס שיומשך ע"פ קו המדה לכניי כו' זהו אמור להם כי חכ' היא בחי' גבורה כמ"ש בביאור דמוקזה מימין. בפ' שמיני ע"פ וישא אהרן את ידיו נת' שזהו המשכת חו"ג דא"א להתלבש בחו"ב ומהם בז"א ויפתו זרועי ידיו. והנה עי"ז ג"כ לא יהי' שממית בידים תתפש. ועמ"ש בענין גט"י.

יברכך פרק ערבי פסחים דף ק"י ע"א. וישמרך מצטרף לטובה ואינו מצטרף לרעה ר"ל לענין זוגות עיין שם. ועיין שם במהרש"א ואפשר משום שהמשכה מבחי' כתר שיש בו בחי' שהוא במנין ע"ס ובחי' שאינו במנין ע"ס. רבות בא פט"ו גבי החדש הזה לכם הה"ד יהי' לך לבודך ואין לזרים אתך במשלי סי' ה'. הברכות לכם שנא' יברכך ה' וישמרך וכן וציויתי את ברכתי לכם. ויובן עם מש"ל בד"ה בשל"ה פ' נשא. בחקתי פלו' רו"ב ע"פ גפן ממצרים תסיע מה הגפן הזה טעון שלש ברכות אף ישראל מתברכים שלשה ברכות בכי"ו יברכך יאר ישא. אפ"ל פי' שלש ברכות זגפן היינו ג' ברכות דברהמ"ו ע' בש"ע א"ח סי' ר"ח סעי' י"ז וא"כ יש להעיר לענין ברכת כהנים משלש ברכות דבהמ"ו. ואפ"ל שהן המשכו' ג' מוחין חב"ד כי ז"א הנק' ישראל נאצל בסוד שרש רק והגיד באין לו בסוד תוספת וזהו הברכות וי"ל שהן ג' בחי' כח"ב. יברכך ע"י בינה יאר חכ' ישא כתר. ואפ"ל שלכן בפסוק יברכך יש ט"ו אותיות כי בינה היא ה' דשם הוי' ויש בה"י מילוי יוד זה ה"י. ופסוק יאר יש בו עשרים אותיות היינו כי חכ' היא יוד ועם המילוי הוא עשרים ועמ"ש במ"א בענין למכור בנכסי אביו עד שיהי' בן עשרים שנה זהו שאו כו' לגולגלותם לבחי' כתר מבן עשרים שנה ומעלה כשיש לו מוחי' דאבא יוכל להתעלות לגולגלותם ועד"ז כאן לאחר פסוק יאר המורה על אור החכמה חכמת אדם תאיר פניו נאמר ישא הוא העלאה לכתר. ומה שיש בו כ"ה אותיות אפשר לומר כי להיותו ממל' דא"ס בחי' תחתונה שבמאציל נק' ג"כ כה ע"ד שמל' דאצ"י נק' כן לגבי ז"א ולכן ג"כ שמו לפי"ז יברכך הגדלת המדות ע"י השכל מוחין דאי' כמו החלב שמגדיל ברכות שדים ורחם, יאר גילוי ח"ע בחי' איהו וחיהי שלמעלה מהגדלת גרמזיה והוא ביטול כח מ"ה. ישא לגולגלותם כו'. וע"פ דברי הרמ"ז במדבר קי"ח א' גבי יברכך ה' מציון י"ל כי הנה ברכה זו על חיות העולמות שנמשך מיחוד חיצוני אר"א שיבא בתוס' ברכה והמשכה. ויאר ה' פניו י"ל המשכ' אור חדש יחוד פנימי דאוי"א כו'. רבות נשא פ"ח דרכי"ו ב' (שהוא כ' ב') יברכך ה' מציון כו' שהברכות יוצאות מציון שנאמר כטל חרמון שיורד על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה כו' תילי' סי' קל"ג.

יברכך ה' וישמרך כו' וכן מבואר בחו"א ויחי דרמ"ח סע"א דענין ברכת יברכך כו' נמשך מבחי' ציון. וע' מענין ציון בתורה אור פי'

מקץ בדיה רני ושמחי בת ציון, וגם לעיל מפסוק כטל חרמנו נאמר כשמן הטוב כו' זקן אהרן ואיתא בפ' לך לך דף פ"ח סע"א איהו שמן איהו טל ואם כן ברכת כהנים שייכא לבחינת הג"ל מ"ש דבר אל אהרן כו' יברכך, נשא פרשה י"א רמ"ג א' (שהוא ל"ו א') ונוה צדיקים יברך כמ"ד יברכך ה' וישמרך. דרמ"ה א' (שהוא ל"ח א') זרבה פירושם ביברכך וישמרך. שה"ש י"ו ד' בפ' דומה דודי לצבי ענה דודי ואמר לי מה אמר לי יברכך ה' וישמרך שם דכ"א ר"פ הנה מטתו שלשלמה. וח"א ויחי דרמ"ח סע"א. נשא קמ"ז א'. פנחס רמ"ה א' פ' עקב רע"א סע"ב. עמה"מ נה"א קע"ב ג', ברוך מבינה ע"ד בא"י מן העולם ועד העולם היינו מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגלי' וע' בת"א פ' בשלח ע"פ אז ישיר משה ועמ"ש ע"פ כי טובים דודיך מים. מזה יובן איך ההמשכו מאבא גבוה יותר כו' ולכן הברכה שורה דוקא בדבר הסמוי מן העין שהוא כלי לקבל מעלמא דאתכסי' כו'. ובנשמה ג"כ יש ב' בחי' ממלא וסובב מזלי' וא"פ ויברכך שיומשך גילוי השרש כו'. להעיר לענין הזאופנים אומרים ברוך ובענין בכה"מ כו'. לפי"ו י"ל יברכך ג' תיבות נגד ג' עולמות ב"ע שבהם מאיר בינה אימא מקנא בכורסי' כו' ח"ש מאה ברכות. יאר חכ' אצי' ה' תיבות ה' פרצופי האצי' ישא למעלה מאצי' ז' תיבות אור שבעת הימים ז"ת דע"י, וביאר הדברים כי הברכה בכ"ע זהו כענין העלאת מ"ן שהוא מכ"ע וגם ק"ש ממושבותיכם תביא. ויאר ענין המשכת מ"ד מאצי' הו"ע יחד הוי' אלקי', אך ישא למעלה מאצי' ע"ד הוי' הוי' לי לאלקי' כו'. להעיר לענין יברכך כו' ואני אברכם מענין העונה איש"ר מברך בכל כחו כו' ופי' בכל כחו שהתורה נק' עח וכה. וגם כח ב"פ י"ד הם גמ"ח ועבודה שהם חגי'ת וזהו ג"כ יברכך ע"י גמ"ח יאר ע"י עבודה כי אהרן מלשון אור נראה אותיות אהרן ישא ע"י התורה כו' שנק' שלום וכ"כ בחיי מלשון ולא תאירו מזבחי חנם מלאכי סי' א' יו"ד שהכהנים מאירים את המזבח, ח"ל הבחי' נשא קס"ח א'. וע"ד הקבלה כה תברכו מלת כה הוא המדה העשירית (שהיא המחברת אצי' עם ב"ע ומשכנת בב"ע אור האצי') שמתוכה מתנבאים הנביאים תמיד ואומרים כה א' ה', וע"כ א' כה תברכו כלומר תמשיכו הברכה ממדת החסד שהוא מדתו של כהן (זהו ממשיך ממלך עילאה מל' דא"ס כנו' בוח"ב ר"פ יתרו סז"ב וזהו כה תברכו אותיות בכתרו כמ"ש הרמ"ו) אל העשירית. ועם זה הוי' העולם מתברך בנשיאת כפים של כהן ובכוונת לבו (כיון שהמל' מחברת אצי' עם ב"ע א"כ ברכה דבי"ע העיקר נמשך מבחי' כה תברכו כו' זכמ"ש תנו עוז לאלקי' כו' ואפי' בשם הוי' מצינו ברכה כמ"ש שאו ידיכם קדש וברכו את הוי', וע' מענין הברכה למל' בוח"ג בלק דקפ"ז סע"א דכד מברכין או"א להאי אמרי לה ברתי זילי נטירי ביתך כו' היינו מה שתשפיע לבי"ע אר"מ ואר"פ מבחי' כלים כנו' בענין ג' עדרים בדיה שנייך כעדר והחלים והם ג' בחי' ב"ע וח"ש הא לך כל מה דתצטרכי למהב לון כי הה' יש בו ג' קוין המורה על ג' בחי' הג"ל והנה שהכל ברא לכבודו בשביל המל' כי תכלית המכוון בשביל ב"ע כמ"ש בכה"ז פ' ויצא גבי ואל מקומו שואף כו' ח"ש כ"א בזאת יתהלל כו' ועמ"ש בענין ישר"מ בכל כחו דפי' כח היינו מילוי המילוי שזה תכלית המכוון כו' וזהו ג"כ ענין

כה כי מצינו שפעמים דודשים על ה' ח' אי"כ כה כמו כח ובסה"מ סי' קע"ו דק"ט ב' ואין החסד מתגלית אלא בפום אמה ולמשוך ג"כ חוט של חסד על העוסקי' בתו' בלילה בסוד יומם יצוה ה' חסדו כו' וע"י בינה המל' כו' הא לך כל מה דתצטרכי, ועמ"ש ע"פ יומם יצוה ה' חסדו בתילי' סי' מ"ב ומשם יש להעיר לענין ברכת כהנים שזהו בחי' חסד גם להעיר מפסוק ועתה יגדל גא כח אד' שממשיכי' הגדלת זריבוי הכח בשם אד' והיינו מבחי' יו"ד רבתי דיגדל הרומז לבחי' שמי' רבא מברך כו', וזהו"ע כה תברכו, גם מפסוק נאום ה' לאדוני שב לימיני כו'.

יאר ה' פניו אליך. זח"ג נשא קל"ג ב' מפרש דמ"ש באור פני מלך חיים זהו בע"ק דשם פניו נהרין תמיד משום דלית שמאלא בהאי ע"ק אבל בז"א אית זמן דנהרין ואית זמן דלא נהרין דהיינו כשהוא בבחי' זמן כמ"ש בפ' האוינו דרצ"ה ע"א וכמ"ש דרצ"ב סע"א בענין ולו נתכנו עלילות בגין דאיהו בתרי גווי לז נתכנו עלילות אבל לע"ק סתימאה לא נתכנו כו' דהא כולא בתר אשתכח חידו לכולא חיי לכולא לא תלי' בי' דינא אבל בהאי לו נתכנו עלילות ודאי עכ"ל ומסיים הוהר דקל"ג סע"ב ובג"כ כתי' יאר ה' פניו אליך יאר פניו אחנו סלה מכלל דלא הוי תדירא. עוד מענין יאר ה' פניו נשא קמ"א א' תיקונא חמישאה קמ"ז א' רצ"ה א'. ועמ"ש מזה בד"ה ע"כ קראו לימים האלה פורים שזהו ענין חכמת אדם שאמרז"ל במד"ר קהלת דקאי על ועל דמות הכסא כמראה אדם והתו' נק' חכמת אדם תאיר פניו היינו שממשיך הארת פנים דע"ק בוז"א כמ"ש בזהר ויקרא דט"ו סע"א בענין ישר יחזו פנימו ומוזה נמשך יאר ה' פניו אליך, חזה כמים הפנים לפנים כמים היינו התו' כמ"ש הוי כל צמא לכו למים ועי"ז נמשך הפנים דע"ק לפנים דז"א וכמ"ש מזה בלק"ת פ' ראה סד"ה כי תשמע בקול בסוף הביאור ומוזה נמשך כן לב האדם ז"א אל האדם שבמרכב' וכנ"ל בענין יאר ה' פניו אליך וע' בילקוט ירמי' דנ"ט ג' ע"פ מן הכהני' בברכת כהנים יאר ה' פניו ובימי ירמי' במחשכי' הושיבני מפני שלא האיר פנים דע"ק בוז"א ומוזה נמשך פני ה' בעושי רע וע' כה"ג בוח"ג נשא דקל"ז סע"ב גבי מאן גרים להאי דינא, אך י"ל שמזה יומשך יתרון האור מן החושך ר"ל ע"י החושך יומשך יתרון האור כמ"ש על מאמר הוהר פ' תזריע דמ"ז ע"ב והיינו מ"ש לע"ל הוי' לך ה' לאור עולם, וגם כי יאר ה' פניו אליך ארו"ל יתן לך מאור עינים ולע"ל יתגלה אור שנברא ביום ראשון שהאדם צופה בו מסוף העולם עד סופו, ועוד כי מאור עינים זהו נבואה וזהו אשר עין בעין נראה ולע"ל כי עין בעין נראה שזהו בחי' גבוה יותר, ועוד כמ"ש במד"ר פ' ויקרא ספ"א לפי שבעוה"ז הקב"ה נגלה על היחידים אבל לע"ל ונגלה כבוד הוי' וראו כל בש"י ויתרון האור הזה נמשך ע"י במחשכי' הושיבני שעי"ז מהפכים חשוכא לנהורא ונמשך יתרון האור, והנה רז"ל אמרו פ"ג דסנהדרין במחשכי' הושיבני זה תלמוד בבלי וע"י היגיעה בתלמוד שמהפך החושך לאור ממשיך יתרון האור והיינו מבחי' טל תו' שנאמר בו כי טל אורות טליך ועמ"ש בפ' עקב ע"פ אשר לא ישא פנים וכת' ישא ה' פניו אליך חזהו ע"י שהם ממשיכים להיות חכמת אדם תאיר פניו וכן ע"י הצדקה שנא' עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא.

יאר ה' פניו אליך ויהונך. רבות במקומו פ' גשא פ' דף יאר באורך נראה אור דמבואר בת"א פ' מקץ ע"פ כי עמך מקו"ח שמקור חיות כל העולמות נמשך מבחי' כי עמך ולא אתה ממש היינו רק מבחי' הארה והוא בחי' מל' אבל באורך היינו מבחי' עצמיות נראה אור. ועד"ז י"ל כאן הנה ברכת יברכך י"ל קאי על דרך ונתנה הארץ יבולה כו' שהוא המשכה מבחי' כי עמך מקו"ח להשפיע חיות העולמות בשפע רב וע"ד מ"ש ביצחק ויזרע יצחק כו' וימצא מאה שערים ויברכהו ה', וכן בחי' זו בעבודה ענין גש"ב לכל חד לפוש"ד לך כו' כי כל כו' וכמש"ל ע"פ יברכך בשם הרמ"ז במדבר קי"ח שי"ל דקאי על זיווג החיצוני דחו"ב להחיות העולמות ואח"כ יאר בחי' באורך נראה אור זהו המשכה פנימי' כנ"ל, לפי"ז יברכך יאר ע"ד שולחן ומגורה.

ב) עו"ש ברבות ד"א יאר ה' יתן לך מאור עינים, הנה ברבות תצוה פל"ח ע"פ וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב אין עין אלא נבואה שנאמר כי נסך כו' ויעצם את עיניכם ועד"ז יש למרש הפסוק ס"פ תבא ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות כו'. ועמ"ש ע"פ זה בלק"ת פ' תבא, והנה מה שנק' בחי' זו עין יעקב כי יעקב בריח התיכון כו' או משום כי ביצחק נאמר ותכהין עיניו מראות, וברבות תולדות ספ"ה למה כהו עיניו כו' שיבא יעקב ויטול את הברכות, וגם י"ל שנק' עין יעקב כי הראי' באה ע"י שחור שבעין ובירר זה ע"י יעקב יוד עקב ועמ"ש מזה סד"ה כנשר יעיר בענין כאישון עיניו וא"כ עד"ז פי' יתן לך מאור עינים הוא השפעת הנבואה וזהו יאר ואפ"ל יאר שיהי' הנבואה באספה"מ וכמ"ש עין בעין יראו, ובחי' זו בעבודה כי אין דומה שמיעה לראי' כמ"ש בתו"א בד"ה ואלה המשפטי' וזהו שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה איזהו חכם ובענין גל עיני ואביטה נפלאות ולא נתן ה' כו' ועיני' לראות כו' ולע"ל או תפקחנה עיני עורים היינו שיהי' עין בעין נראה כו' ופי' עין בעין לפי"ע שמחפש ההתכוננות בבחי' עין שלמטה ועמ"ש ע"פ יראה כדרך שבא לראות כו' בשתי עיניו כו' וגם שיהי' בחי' ועיניו מאירות כשמש וכירח שמש יחו"ע ירח יחיות ויהי' התחברות ב' הבחי' כו' להיות בכי"ו יהיו בעיניך כחדשים היינו אף שיהי' בחי' שמש יהי' בו מעלת ירח שמתחדש שיהי' בכי"ו כחדשים וזהו שאף בבחי' מי יתגך כאח לי תרין ריעין עכ"ז יהי' בבחי' ותהי לי לאשה רשפי אש כו' באש הוי' כו' אש יו"ד כו' עיני האדם לא תשבענה, גם פי' יתן לך מאור עינים דמשה ביקש הראני נא את כבודך והיתה התשובה כי לא יראני האדם וחי ואפי' החיות הנושאות אין רואי' כו' והיינו עכשיו אבל לע"ל ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה כו' זה הוי' עין בעין יראו וזהו יתן לך מאור עינים שתוכל לראות וכמ"ש מלך ביופיו תחזינ' עיניך וזהו ע"י באור פני מלך חיים פי' חיים שיוכלו לראות גם בחייהם כו' והאר עינינו בתורתך כו', גם י"ל יתן לך מאור עינים מלמעלה ע"ד פקח עיניך וראה כו' כי בוי"א יש גבינין דמכסיין על עינא עד"מ באדם כשטרוד אף כשרואה אין נותן עיניו ע"ז כו' עד"ז בגלותא קוב"ה סליק לעילא כו' ונק' שינה אותותינו לא ראינו אבל בע"י עינא פקחא לא ינום ולא יישן ומשם יומשך גם בדיא שיתן לך מאור עינים ועין טובה לא הביט און ביעקב

כו', ועד"ז נא' ביצ"מ וירא אלקים כו' ח"ש עיני ה' אל צדיקי' עין ה' אל יראיו כו' ועמ"ש בתר"א בתחלתו ע"פ ואל זה אביט אל עני כו' וכמ"ש זה עני קרא כו'. והנה אומרים ברכת כהנים אחר הודאה כמ"ש בגמ' פ"ב דמגילה די"ח ע"א היינו כרי להמשיך הברכה מבחי' הודאה והוא מ"ש גבי שבת ויברך אלקי' כו' דיום שכולו שבת זהו לע"ל יומשך בחי' ברכה זו.

ישא ה' פניו. רבות נשא ס"פ י"א יהפוך ה' פניו אצלך כמ"ד ופניתי אליכם והפרתי וישע ה' אל הבל היינו שפונה אל תפילתו. וזהו"ע ופניתי וא"כ זהו המשכת ש"ע נהורין ועמ"ש מזה סד"ה בכ"ה בכסלו אך לשון יהפוך פניו י"ל שאף בעת שנא' ואנכי הסתר אסתיר פני שסילק שכינתו הנק' פני למעלה וכענין קוב"ה בגלותא סליק לעילא לעילא דהיינו לבחי' מהו"ע ממש כמ"ש בת"א בד"ה וארא אל אברהם עכ"ז משם יהפוך פניו אליך וכן מבואר ברבות איכה דע"ז ב' ס"פ זכר עניי ומרודי וז"ל ער"כ מונין את ישראל ואומרי' להם אלהיכם הסתיר פנים מכם וסילק שכינתו מכם עוד אינו חוזר אליכם כו' וכיון כו' וקורין בתו' זמראין שכתוב ופניתי אליכם כו' ע"ש נמצא ופניתי אליכם זהו אחר ההסתר פנים וזהו"ע ישא ה' פניו וא"כ יאר ה' פניו זהו בזמן שביהמ"ק קיים. אמנם ישא ה' פניו היינו עם היות דסליק לעילא לעילא משם יהפוך פניו אליך כו', ולכן יש פי' במדרש ישא ה' פניו יסיר ה' פנים של זעם כמ"ד ונתתי את פני באיש ההוא א"כ ע"כ מיירי בעת ההסתר פנים כנ"ל ויסיר פנים של זעם ויהפוך פנים של חיבה אליך כו' כנ"ל.

כה תברכו * כו' יברכך ה' וישמרך וגו'. הנה תחילה י"ל ההפרש בין תפלה ובין הברכה ונת' מזה בכיאר מאמר הזהר פ' בלק ע"פ המלאך הגואל כו' יברך את הנערים, שהתפילה היא מלמטה למעלה ולכן היא בחי' בקשה שהמתפלל הוא עצמו למטה עד"מ ומתחנן ומבקש שיומשך לו מלמעלה אבל הברכה הוא מלמעלמ"ס ולכן הוא דרך ציווי ולא דרך בקשה היינו לפי שהמברך הוא בבחי' עליונה לכן משם הוא מצוה הברכה מלמעלה למטה. היינו הכהנים זרע אהרן שרשם מנצח דאבא אשר שם מקור הברכה ע"כ מצווים ואומרים יברכך הוי' שהוא ז"א וא"כ הוא כענין ותגזור אומר ויקם צדיק מושל ביראת אלקי'. וגם י"ל ע"ד מי שתורתו אומנתו פטור מהתפלה כי התפי' בקשה לחיי שעה, וע"י תו' ממשיך חיי עולם מלמעלה למטה ע"ד ברכה. ובאו"ת מהמגיד נ"ע בפסוקי' מלוקטים די"כ סע"ב ע"פ וכל בניך לימודי ה' שמלמדי' את הוי' שיעשה כך וכך כענין זה י"ל ענין הברכה והיינו ע"י שתו' אומנתו דהיינו למודי הוי'.

(* מאמר זה נמצא בששה כת"י (מעתיק), וכאן נדפס עפ"י בוך באב"י גומ' 41 ששם הוא באריכות יותר, — מלבד כמה הוספות שניתוספו בכת"י הנ"ל מה שאינו בבוך 41, ונדפסו להלן בשולי הגליון.

ב) והנה עפ"ש שהברכה היא המשכת השורש ומקור עליון שיומשך ויתגלה למטה וכענין המבריך את הגפן שיומשך עי"ז בריבוי והגדלה יתירה, כמו"כ נש"י * הנה באצ"י הם מאד געלה אבל בב"ע למטה הם בשפלות כי עליונים למטה ותחתונים הם למעלה, וכענין מ"ט עזי מסגי ברישא והדר אימרי, והברכה היא המשכת השרש שיתגלה היינו שכמו שהוא באצ"י כך יומשך ויאיר למטה, ולפי שמדי עברו של ההמשכה מלמעלה למטה יוכלה להתעכב בההיכלות ע"כ צריך עוד ברכה שיומשך הדבר למטה וזהו ג"כ ענין ברכת כהנים כמ"ש בלק"ת פ' קרח ע"פ ויגמול שקדים והיינו ע"י הכהן שהוא מבחי' חסד, והענין כמ"ש נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם וגו' תלי' סי' ק"י, והנה ענין ולא ינחם נמשך מבחי' כי לא אדם הוא להנחם שהוא מבחי' עתיקא שעז"נ אני הוי' לא שניתי כמ"ש בת"א פ' יתרו בביאור זכור ושמור בד"א נאמרו, וא"כ צ"ל שהכהונה נמשך מבחי' זו, וזהו"ע ברית מלח עולם, והגם דכהן הוא חסד דז"א אך שרשו מבחי' ורב חסד, וגם עיקרו להמשיך מבחי' קדוה"ק בזהר ר"פ יתרו ס"ז ב' והיינו כמ"ש בזח"ב פ' בשלח דס"ג ע"ב כד ע"ק סדכ"ס בעי לומנא ברכאן לעלמא אשרי כולא בהאי עמיקא עילאה שהוא בינה והוא ה' עילאה שנוסף לאברהם כו' והכהן ממשיך מבחי' בינה בז"א, ועוד כי או"א מלבישים חו"ג דא"א ועי"ז נמשך הברכה לז"א, וזהו"ע וישא אהרן את ידיו אל העם כו' המשכת חו"ג דא"א המלובשים באר"א כו', והנה מה שאברהם זכה לכהונה ע"י העקדה שאמר הנני שעז"י זכה לכהונה ומלכות כו' והיינו ע"י המס"ג נתעלה בבחי' א"א שלמעלה מהחור"ב כמו המס"ג שהוא למעלה מהשכל ועי"ז יוכל להמשיך ברכה הנ"ל דרך ציווי יברכך הוי' וזהו שאמרז"ל ע"פ כה תברכו כמו נזיר דאסור מ"ן כי הנזיר עולה בא"א קדש יהי' כו' ולכן אסור בין שממנו נמשך הדין כו' והכהן ג"כ ממשיך עיקר הברכה מא"א ממה דע"ק אשרי בההוא עמיקא עילאה ע"כ אסור בין כו' וכמ"ש במ"א ההפרש בין בהמ"ז דשיכור מותר לברך בהמ"ז ובין תפלה דאסור לאכול קודם התפיל' כו' כי בהמ"ז באה על ההמשכה דחיות העולמות שהוא מבחי' החיצוני' והתפיל' המשכ' פנימי' וכמו חכ' בחי' קול דממה דקה צלוחתא בחשאי ועד"ז ג"כ ברכת כהנים שנתקנה בתפ' ולכן זהו דרך ציווי כו', והנה נתבאר ההפרש בין גדולה ובין חסד שבאצ"י נק' חסד שהחסד נמשך מצד הביטול והיינו חסד דאברהם אבר מ"ה ואנכי עפר ואפר ועי"ז זכה לבחי' גילוי ורב חסד שהחסד נמשך מצד הגדולה לפי שלגדולתו אין חקר וכמ"ש מזה בלק"ת ס"פ עקב סד"ה ארץ הרים ובקעות והנה הכהן ממשיך מבחי' ורב חסד וזהו"ע כה"ג להמשיך גילוי גדולתו ית' אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקיניו וזהו נשבע כו' אתה כהן שע"י החסד דמ"ה זכה לגילוי ורב חסד כו' ועמ"ש סד"ה אני דפ' ציצית בענין חסד ה' ובד"ה ה' יחתו מריביו, והנה ע"י גילוי הגדולה ורב חסד נמשך הברכה בלי עיכוב כו' כי לית שמאלא בהאי עתיקא כו' *.

כמו"כ נש"י : בר' כתי"י : כמו"כ הצדיקים נש"י.

עתיקא כו' : בה' כתי"י נוסף : ופי' אתה כהן כי הנה כתיב אתה הוא ה' לנכד ואח"כ אתה עשית את השמים חסד ה' כתיבת אתה ע"ד יהיו מאורות חסד, והכהן

ג) והנה בענין ג' ברכות דברכת כהנים פי' בכלי יקר שהוא ע"ד לא זו מחבבה עד שקראה בתי אחותי אמי. ופי' כי הנה כ' גר ה' נשמת אדם שהנשמה מאירה וממשיך גילוי שם הוי' כנו' בד"ה רני ושמחי בת ובד"ה וכל בניך למודי הוי' ובד"ה ראה אנכי נותן ובענין ושמרו דרך הוי' שנת' בד"ה אשירה להוי' יעו"ש, אך הכח שיש בנשמה לבא לבחי' רו"ש הוא ע"י המשכה מלמעלה ואזי נק' בת שמורה על שהיא בחי' מקבל ועז"נ מה יפו פעמיך בנעלים בת גדיב כמ"ש בלק"ת בשה"ש ע"פ זה ספ"ג, ועמ"ש בתו"א פ' תצוה בד"ה ועשית בגדי קדש, ומ"ש ע"פ וישכם לבן בבוקר, ובמא"א אות ב' סעי' מ"א בת נק' הנז"ן בת דאו"א עילאין כי הם הבונים אותה ומתקנים אותה כאב ואם אל הבת ויבן ה' אלקים את הצלע כו', וע' בוח"א פ' בראשית דמ"ח ע"ב ודמ"ט ע"א, ופי' ויבן שמשפיעי' בה בחי' הבנה והשגה וכמארו"ל ע"פ ויבן בינה יתירה ניתנה באשה כו', וזהו"ע הברכה יברכך כו' ואזי נק' בחי' שמעי בת וראי ושכחי עמך ובית אביך וזה"ע התפלה שהיא מלמטלמ"ע תפלה לעני כי יעטוף כו' והיינו בחי' מקבל ונק' בת כו', ועמ"ש בלק"ת פ' מטות בד"ה ואשה כי תדור שם בענין בנעוריה בית אביה אבל בחי' אחות זהו ע"ד אחותי בת אבי כו' ותהי לי לאשה וזהו ע"י עסק התורה שנק' אחים ורעים למקום כמ"ש בד"ה רני ושמחי הנ"ל, וזהו אמור לחכ' אחותי את שמקבלת בחי' חכ' ממשי וע' בפרדס שער הנקודות פ"ב בענין ג' נקודות חולם שורק חיריק י"ל שהם ג' בחי' הנ"ל חיריק נקודה למטה זהו בחי' שקראה בתי כו' עד חולם בחי' עטרת בעלה וזהו"ע שקראה אמי ואפ"ל ע"ז רמו ג' יודין דיברכך יאר ישא כי ג' נקודות הנ"ל הם ג' יודין.

ד) והנה בפ"י יברכך ארו"ל ברבות נשא פי"א בברכה המפורשת בתו' ברוך תהי' מכל העמים כו' ברוך אתה בעיר כו'. והנה פי' ברוך תהי' מכל העמים פי' ברבות כפ' עקב ובפ' תולדות פס"ו שהברכה יומשך בך ממש מבחי' כל העמים. והענין כמ"ש בד"ה בשלח פרעה בענין קליפה קדומה לפרי דהיינו שהאור והחיות המלוכש בתוכו בבחי' גלות כו' הנה הוא נפל שם ממדרגות גבוהות כו' ועד"ז נת' בד"ה מחר חדש גבי ושלשת שזהו"ע והייתם לי סגולה מכל העמים כו' שמבחי' הבירור שמבררי' מכל העמים מזה נעשים בחי' סגולה כו' זהו ברוך תהי' שיומשך בך הברכה מהבירור שמתברר מכל העמים, וכמ"ש ע"פ ורעיתיה לי בארץ כלום אדם זורע קב כו'. וגם פי' ברוך תהי' מכל העמים שיהי' הקליפה בבחי' שומר לפרי זכן ביאר השליה די"ט ע"ב שאלמלא לא חטא אדה"ר לא הי' הקליפה מתנגד רק שומר לפרי כו' וכן יהי' לע"ל כו' ע"ש והיינו לפי שלא הי' ההסתר דק"נ כ"כ כמו כתנות עור כ"א בדרך דקות כמו לברש החשמ"ל שהוא לברש המגין כו' וכמו המשל כו' רק אח"כ שנתרבה ההסתר נעשה הקליפה מנגד כו', אכן הרי נאמר ברצות ה'

עבודתו להמשיך מילוי כל החסרונות וזהו אתה כהן שממשיך ברוך אתה כו' והיינו להיות דברתי מלכי צדק בחי' ומלכי צדק מלך שלם שהוא שלימות המל' היינו מי"ש ארוממך אלקי המלך כו'.

נוחש : שם נוסף : והוא משפיע מלמעלמ"ט ואינו בחי' מקבל לבד כמו בחי' בת כו'.

דרכי איש גם איביו ישרים אתו ומוה נמשך ברוך תהי' כו' להיות גם עכומ"ו רק בבחי' שומר לפרי וכן פי' הרב"י במגיד משרים דליב סע"ד בפ' עקב ע"ש. וענין ברוך אתה בעיר שיהי' בחי' כעיר שחבורה לה יחדיו שהוא חיבור ויחוד עלמא דאתכסי' בעלמא דאתגליא שזהו"ע ברוך ה' מן העולם ועד העולם כמובן ממ"ש בוח"א דקפ"ג סע"ב בפ' וישב ור"פ תרומה דקכ"ו ע"ב והיינו כי עיר היינו עולם הדבור הנק' עיר אלקינו והברכה בבחי' עיר הנ"ל באה מבחי' המ"ח אתון רברבין כו' ועמ"ש בד"ה אוסרי לגפן עירה ומ"ש ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון. וענין וישמרך כי הגם שפי' ברוך תהי' מכל העמים היינו שהקליפה יהי' שומר לפרי עכ"ו כתיב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר ועמ"ש מזה ע"פ וכל בניך למודי הוי'.

ה) יאר ה' פניו אליך זהו כשלא זו מחבבה עד שקראה אחותי כי בחי' בתי זהו"ע יצ"מ בשלח פרעה ברוך תהי' מכל העמים כו' כנ"ל ואח"כ שבועות מ"ת. ונק' אחותי שמקבלת בעצמה המוחין דאו"א. והנה כנ"י מבקשת מי יתנך כאח לי דהיינו שיהי' בבחי' תרדל"מ כי אף דבחי' ותהי' לי לאשה זהו היחוד בהמשכת הטפה עכ"ו לפעמים נפסק היחוד ע"ד אולו מים מני ים ונהר יחרב כו' כמ"ש בוח"ג בהעלותך דק"ג ע"ב ובפ' גח דף ובפ' תרומה דקס"ו ע"ב וע"ו מבקשת שיהי' בבחי' כאח לי שבחי' זו א"א שיהי' נפסק וזהו ע"י התורה בחי' שתורתו אומנתו כמ"ש בד"ה רני ושמחי בת וסד"ה באתי לגני בענין אכלו ריעים כו' ועמ"ש בבה"ז פ' וירא דקי"ב ע"פ וגם אמנה אחותי בת אבי היא כו', והנה ע"ז בא הברכה יאר ה' פניו אליך כלומר שיהי' תמיד פב"פ בבחי' כאח לי והיינו ע"י התו' שנא' חכמת אדם תאיר פניו ובחי' אמור לחכ' אחותי את. וגם פי' יאר פניו ע"ד מ"ש בר' מאיר ומראה לו פנים שהוא בחי' שלמעלה ממה שהתו' נק' שערות קיוצותיו תלתלי' ע"ד השערות הם רק מותרי מוחין והו"ע נובלות חכמה שלמעלה תורה אלא שאע"פ שהם בחי' נובלות ובחי' שערות עכ"ו הם ג"כ בחי' גבוה מאד וכמו בנזיר קדש יהי' גדל פרע שער דאשו ולכן שמשוך כל כחו ע"י השערות והיינו לפי שנמשכים מבחי' קדש כו'. ועד"ז יובן ענין הלכות התו' שנק' נימין ושערות ואעפ"כ בזה עיקר הכח וכמ"ש ה' עת לעמו יתן שהתו' היא העוז והכח לנה"א כמ"ש במ"א אבל עכ"ו יאר ה' פניו הוא בחי' גבוה יותר שהפנים עד"מ פנוי משערות ובו מאיר עצמיות החכ' ולא בחי' מותרי מוחין לבה. וזהו"ע ר"מ שארז"ל ומראה לו פנים כו' וזהו חכמת אדם תאיר פניו היינו התגלות עצמיות החכ' כו', וזהו באור פני מלך חיים כי והחכ' תחזי' והיינו גילוי בחי' איהו ותיוהי' חד שלמעלה מבחי' איהו וגרמיהי' ע' בד"ה זכור ושמור בד"א נאמרו. ובמ"א אות ח' ססעי' כ"ח שהתורה היא חייך ואורך ימיך כי היא חכ' דאריך שמושך אריכו דיומין כו', וגם נק' עץ חיים ע' במ"א אות ע' ס"ז ובוח"ג פ' אחרי דנ"ח ע"א שזהו"ע חרות על הלחות חירות ממ"ה כו', ובגמ' פ"ט דברכות דס"א ע"ב כל חיותינו אינן אלא במים כו' בתור' כו' נצרה כי היא חייך כו', היינו כי ההפרש בין ים ובין ארץ שבבחי' יבשה הנברא הוא נפרד כו' משא"כ בבחי' ים הם בבחי' ביטול וכמ"ש במשה מן המים משיתיהו. אך צ"ל וידגו לרוב בקרב הארץ להיות גם בארץ בחי' ביטול

כמו דגים שבים וזהו ע"י התו' שהוא מבחי' מים הנ"ל ובה וע"י נמשך שיהי' ומלאה הארץ דיעה כמים לים כו', זהו ענין באור פני מלך חיים ועי"ז יהי' כאח לי בבחי' תרין ריעין כמו או"א שכן זה נמשך מא"א בחי' אני הוי' לא שניתי מוצא מים אשר לא יכזבו מימיה ועמ"ש סד"ה שובה ישראל עד וזהו ענין שהתו' נק' חיי עולם שלמעלה מבחי' שעה כו'.

ו) והנה במד"ר פ' נשא במקומו ד"א יאר ה' יתן לך מאור עינים כי הנה יאר ה' פניו היינו ע"י התו', ודהע"ה ביקש גל עיני ואביטה נפלאו' מתורתך כי הנה ענין נפלאות היינו ענין מ"ש בס"י בל"ב נתיבות פליאו' חכ' ברא ויצר כו' שהר"ע ההתהוות יש מאין שזהו הפליאה היותר גדולה מכל הפליאות ועמ"ש מזה בת"א בד"ה אשירה לה' כי גאה גאה וצ"ל ואביט' נפלאות* שיהי' זה בבחי' הבטה והיינו שיהי' כאילו רואה בעיניו. ועו"ל פי' ואביטה מלמעלה למטה איך שלמעלה היש וכולא קמי' כלא ממש חשיב וזהו נק' הבטה כמו משמים הביט ה' כו' ולא כמו שמלמטה נדמה לנו היש כו' והבטה זו נמשך מתורתך והוא ע"ד מ"ש ע"פ וידבר אלקי' כו' אנכי כו' העשה"ד הם גבוהים מע"מ שמבחי' ע"מ נמשך מאין ליש שנדמה שלמטה היש אבל ע"י עשה"ד ואשים דברי בפיך כו' יומשך הביטול איך שלמעלה היש כו', וזהו ענין ההפרש בין עמל שיחה ובין עמל תורה כו' ח"ש ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיני' לראות כו' עד היום הזה. והענין דארז"ל מזלי' חזי' ופי' מזלי' היינו שרש ומקור הנשמה שלמעלה חזי בבחי' ראי' ממש ועש"ז נק' יונתי בחי' עיניך יונים והיינו ששם אין לה מסך מבדיל כלל וכמ"ש מענין מזלי' בלק"ת בשה"ש בד"ה יונתי בחגוי שזהו"ע טהורה היא שקודם לבחי' בראת יצרת כו' שהוא בחי' אין ומיוחדת במאצילה ב"ה רק כשירדה הארת הנשמה ונתלבשה בגוף ונה"ב אזי נסתם מראה העינים הנ"ל. ועמ"ש בד"ה ראה אנכי נתן בענין בר דלוק על ראשו כו' ע"ש. וברבות וירא ס"פ נ"ג ע"פ ויפקח ה' את עיניה הכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם והיינו שיומשך הגילוי מבחי' מזלי' דחזי גם בגשמה שבגוף להיות בבחי' עיניך יונים לבבתני באחד מעיניך וכמו שנקראו הסנהדרין עיני העדה וזהו ועינינו מאירות כשמש וכירח כי בחי' מזלי' נק' שמש ועז"נ וברה כחמה והיינו ששם גילוי בחי' שמש ומגן הוי' אלקי' והגשמה שבגוף הוא בחי' ירח המקבלת מאור השמש והיינו ע"י הביטול ישראל מונין ללבנה כו' ועז"נ יאר ה' פניו יתן לך מאור עינים ההיפוך ממ"ש ולא נתן כו', והמשכה זו ע"י התו' המחבר ומקשר בחי' מזלי' עם הנשמה שבגוף ועז"נ ג"כ בציצית וראיתם אותו כו' ובתפילין ולטוטפות בין עיניך כו' שמוזה יומשך מאור עיני' הנ"ל וזהו מאור עיני' ישמח לב כו'.

נפלאות . . ותבטה זו : שם : נפלאות כי הנה בענין כי אל דיעות שמלמטה למעלה נק' הבריאה יש מאין אבל מלמלמ"ט הנה למעלה הוא היש האמיתי וכולא קמי' כל"ח ממש וזהו ואביטה נפלאות הבטה הוא מלמעלה ולא כמו שמלמטה נדמה לנו שלמעלה היש כו' והבטה זו.

ז) יאר • ה' פניו אליך וארז"ל בספרי בשעה שאתה עומד ומתפלל שנאמר ויאמר הנה נשאתי פניך וגו' והלא דברים קו"ח ומה אם ללוט נשאת פנים בשביל אברהם כו'. והענין דמצינו בתפלה ג"כ בחי' יתירה מבענין ברכה שגבי ברכה נאמר איש אשר כברכתו זכ' הבחיי פ' ויחי דמ"ד ע"ד כי י"ב שבטים י"ב צנורות והמשיך הצנור של כל א' שיאיר עליו למטה אבל אין כח בברכה לשנות משרשו וכמ"ש האולם אחיו הקטן יגדל ממנו הרי לא יוכל לברכו שיהי' להיפך ממה שהוא שרשו ואילו גבי תפלה יוכל לשנות ממה שהוא שרשו כמו פקידת עקרות וארז"ל גבי שרה אפילו עיקר מטרון לא הוה לה, וע"ד מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק הרי גם בשרשו אין בו בחי' זו וע"י התפ' נתחדש בו דבר חדש לגמרי וכן לענין מי שתורתו אומנתו אף שפטור מהתפ' עכ"ז יש בתפלת ר"ח ב"ד מה שלמעלה מתורתו אומנתו וכדאיתא בגמר' ספ"ה דברכות דל"ד סע"ב אלמלא הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכיו כל היום לא היו משגיחין עליו כו' כעבד כו' כשר כו' וכמ"ש במ"א בד"ה ענין יהי רצון כמו העבד שמלביש את המלך מפני שהוא בטל יותר מהשר כמ"כ ע"י ביטול דבחי' עבד דרחב"ד יוכל לומר יהי רצון כו', גם העיקר כי ענין כמו שר לפני המלך מקור ההמשכה מבחי' חכ' אבל ע"י ביטול העבד ממשיך יהי רצון מה שלמעלה מהחכ' ולכן אף שעפ"י החכ' אין יסורין בלא עת עכ"ז ע"י הרצון נמשך המחילה ועד"ז יש בתפלה בחי' גבוה מהברכה. וע' בספר העיקרים מ"ד פ"ט שהאריך בענין הברכות שאינן כמו התפלה ממש ונדחק בזה ולפמ"ש א"ש. ועכ"פ ביאר שם שהמברך סומך ידיו על המתברך כי הוא צנור שע"י יומשך לו השפע כו', והכח הזה בתפלה הוא כמ"ש בלק"ת בד"ה מה יפו פעמיך פ"ב דהיינו ע"י מס"ג שבק"ש שהוא למעלה מהתורה כמו שרמוזו בגמ' יש קונה עולמו בשעה א' כו' והיינו כי ע"י התומצ' ממשיכי' יחד זו"ג אבל להמשיך אור או"א שהוא המשכת אור חדש מאא"ס זהו דוקא ע"י מס"ג וכמ"ש בלק"ת פ' אמור בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי, ולכן כיון שעיי"ז ממשיך אור חדש ממש מהמקו' לכך ממשיך יהי רצון שיומשך רצון חדש שלמעלה מהרצון המלוּבש מכבר בחו"ב וכמ"ש מזה בד"ה תקעו בחדש דרוש הראשון פ"ב גבי והענין כי רצה"ע יש לו ב' בחי' כו' ע"ש. ובוה מובן ההפרש בין בחי' שר לפני המלך שממשיך עפ"י הרצון המלוּבש בחו"ב, אבל להמשיך מבחי' רעדכ"ד זהו ע"י כעבד לפני המלך כו', וזהו הנק' ישא ה' פניו ע"ד ויעבור ה' על פניו שנת' בד"ה יתקע בשופר גדול ספ"ד דהיינו שלא כפי הראוי להיות מבחי' פניו כו', ואפ"ל ע"ד מ"ש הבחיי ההפרש בין מ"ש פנים בפנים דבר ובין מ"ש במשה פנים אל פנים דפי' פב"פ היינו פנים בתוך פנים מן החיצון ראו הפנימי ור"ל שהתפארת נתלַבש במל' וכו' עכ"ד בסוף ספרו פ' יתרו סעי' כ"ז והוא כענין שילוב הוי' באו"י שנת' בלק"ת בביאור ע"פ שובה, אבל גבי משה שנא' פא"פ היינו גילוי הפנים של הת"ת עצמו שהוא ע"ד מוציא חמה מנרתקה כו'. והרמ"ז פ' ואתחנן דרסיא ע"א בד"ה פב"פ כ' פי' פנים שלמעלה דהיינו תרין תפוחין בפנים דעת זעיר דאסה"ד

באנפוי ור"ל שהפנים העליוני נתלבשו בפנים דזעיר לדבר עם ישראל אבל במשה כתיב פא"פ דהיינו שנשמת משה שרשה בדעת זה העליון ושם הי' נמשך לו הפנים דאמת וכו' עכ"ל. א"כ עד"ז יתפרש ישא ה' פניו פי' יסלק זיגביה הפנים דא"א המלוכש בפנים דז"א שאזי הוא ההמשכה רק עפ"י התו' והרי ע"פ התו' אין יסורין בלא עון כו', לכן כאשר ע"י התפלה נצרך להמשיך מתרצון שלמעלה מהחור"ב זהו ישא ה' פניו וזהו יומשך אליך ממש. זהו מעלת הברכה דישא שגבוה מבחי' יאר כי יאר היינו ע"י התורה והרי בתורה נא' והיה אם שמוע תשמעו כו' ברוך אתה כו', אבל אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחסא ולכן לזה נצרך הברכה דישא ה' פניו אליך ע"י התפלה סלח לנו אבינו כי חטאנו. והנה ענין מס"ג הנ"ל נק' לא זו מחבבה עד שקראה אמי כמ"ש סד"ה רני ושמחי בת, וזהו ענין יש קונה עולמו בשעה א' שהוא ע"י התשובה שהוא בינה אימא עילאה ולכן שפיר ישא ה' פניו דאע"ג שנא' אשר לא ישא פנים אך כיון שעלו ע"י התשובה לבחי' לא זו מחבבה עד שקראה אמי א"כ איך לא אשא פנים כבי' כי כיון שהם בבחי' אי' עילא' א"כ מחוייב להם הכבוד הראוי עד"מ להבדיל כו' לבחי' אם, ואף שלא שייך בחי' זו למע' עכ"ז בכלל זה* הוא ג"כ שישא ה' פניו כו', והיינו לרומם ולהעלו' לבחי' אור פנים דא"א ששם מקור הסליחה והוא המאיר באי' עילאה. והנה בחי' זו זהו"ע בחד' השביעי שאז מאיר בחי' זו דאי' עילא' ולכן אז זמן הסליחה והמחילה כו', זהו אם רחץ כו' תבא אם ותקנח כו' ר"ל ע"י התשובה שיוכזו לבחי' שקראה אמי ממילא יתרחץ כל הלכוכי' כו' ולכן ברכת כהנים אומרים בתפלה כי הברכה מצד עצמה אין בה כח זה כי זה רק כח התפלה אבל ב"כ שהיא בתפלה יש בה הכח לברך שיהי' קיבול התפלה בבחי' ישא ה' פניו כו', אך כלי המחזיק ברכה זו הו"ע השלום שהוא ההתכללות בזה דוקא שורה הברכה כי אפילו חבור עצבים אפרים הנח לו הרי אף לעוברי רצונו ע"י החיבור וההתכללות נמשך הברכה אלא שזהו בחיצוני' וגשמי', ועמ"ש מזה בת"א פ' נח בד"ה הן האדם הי' כו' וא"כ עאכ"כ לעושי רצונו כדי שיומשך הברכה העליונה בפנימי' ובחיצוני' וזהו ע"י השלום כו' ולכן אומרים ברכת כהנים אחר ברכת הודאה ואומרים אחריה שים שלום כו'.

ביאור כה תברכו

לבאר הדברים הנ"ל אות א' בענין תפילה שהיא מלמטה למעלה והברכה היא מלמעלה למטה, הנה יש להקדים מ"ש בפע"ח בתחילתו תחלת שער הראשון ח"ל ענין התפלה הנה כל תפלה הוא בעולם העשי' מל' דעשי' כמ"ש תפלה לעני כי יעטוף והוא המל' דלה ועני' ששואלת ומתפללת מז"א בעלה

עכ"ז בכלל זה : שם נוסף : עכ"ז דברה תורה כי זמאתר שקראה אמי א"כ בכלל זה.

שיתן לה חסרונה וסימן ואני תפלה כי אני המל' ולכן כל לשון תפלה שבתורה נו' בלשון שפיכת נפש שהוא או בחי' מל' דאצי' או עולם העשי' כי שניהם נק' נפש וז"ש ואשפוך את נפשי לפני ה' בש"א סי' א' עכ"ל. (ז"ש עם שפכו לפניו לבבכם תלוי' סי' ס"ב ובאיכה סי' ב' שפכי כמים לבך, אך כאן אין נזכר נפשו) וענין הפי' שמתפללת מז"א בעלה שיתן לה חסרונה מבורא ממ"ש בפע"ח שער הנ"ל פ"ז ח"ל כי בתחלה שלא בשעת התפלה הי' חסרים כי ז"א לא הי' רק ו"ק והמל' נקודה אחת ואח"כ ע"י תפלתינו נמתקו שניהם בפרצוף גמור כ"א מהם כלול מע"ס שלימות וכ"ז בהיותן עדיין אב"א ואח"כ ההכנה הב' להחזירה פב"פ ואז ע"י ב' תיקונים אלו הם מזדווגים זע"ז כו' עכ"ל, נמצא מובן מזה שענין חסרונה הוא ב' דברים הא' שהוא רק בחי' נקודה א' וצריך לבנותה שתהי' בבחי' ע"ס והב' ענין היחוד [חסר].

ושמו את שמי. א) פ"ב דמגילה די"ח ע"א למה ראו לומר ברכת כהנים אחר הודאה כו' ומה ראו לומר שים שלום אחר ב"כ דכ' ושמו כו' ואני אברכם ברכה דהקב"ה שלום דכתי' ה' יברך את עמו בשלום. הנה בדרוש הלל ברכה והודאה מבורא כי הברכה המשכת השרש למטה בבחי' גילוי, אך ההודאה בבחי' סוכ"ע שא"א שיומשך עתה בבחי' גילוי כו', וכן נת' בביאור דרוש ל"ג בעומר בענין הוד שבהוד שהברכה נמשך מבחי' חכ' משא"כ בבחי' ע"ק לא שייך רק הודאה ע"ש כי הברכה היא המשכה שיבא בבחי' גילוי וזה לא שייך רק מבחי' אצי' וחכ' משא"כ בבחי' סדכ"ס א"א שיומשך בבחי' גילוי ויותר י"ל ע"פ מ"ש במ"א כי הברכה היא גילוי השרש כמ"ש איש אשר כברכתו ולכן אמר ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו כלומר ששרשו גבוה יותר כו' וא"כ הנה אבי"ע שפיר י"ל שאצי' נק' שורש העשי' כי רק פרסא מפסקת וכן א"א שרש הנאצלים ע"כ ממשיכי' גילוי השרש אבל אא"ס חד ולא בחושבן רק ע"י צמצום ומקו"פ מאיר הקו כו' א"כ לא שייך המשכה בבחי' ברוך כו' רק לך גאה להודות כו', והנה בד"ה מזמור לתודה נת' ההודאה יחוד או"א ונת' כי כענין מ"ע ומל"ת כך ה"ע ברכה והודאה כו', ולע"ל יומשך גם מל"ת בבחי' גילוי ולכן ער"ז תקנו ב"כ אחר הודאה כדי שגם מבחי' שא"א להשיג עתה רק בבחי' הודאה גם מבחי' זו יומשך הברכה כו', או עכ"פ ע"י ההודאה לבחי' מהו"ע ית' יומשך תוס' כח ואור בהברכה כו'. עוי"ל כי ברכת כהנים מבחי' שאפשר להמשיך הברכה מבחי' ח"ע אבל בחי' ואני אברכם זהו מבחי' שאי אפשר להשיג רק בבחי' הודאה משם יצוה את הברכה וזהו ענין ברכה דהקב"ה שלום חיבור שני הפכים כו', ועד"ז נת' ע"פ ראה אנכי גותן לפניכם ברכה כי התורה מתחלת בבית שהוא סי' ברכה אבל בחי' אות א' המורה על אנכי א"א להמשיך בבחי' ברכה כו' וכנ"ל כ"א בבחי' הודאה אבל ע"י עשה"ד שמתחילים באלף אנכי יומשך שגם מבחי' אנכי יומשך הברכה כו' ועמ"ש בד"ה ענין הברכות בת"א פ' בראשית בענין מטבע ארוך פותח בברוך וחותם

בברוך. והנה ברכיה ג"כ מתחיל יברכך וחותם ואני אברכם לפי"ז י"ל מטבע ארוך היינו א"א ומטבע קצר היינו ז"א כו'.

ב) פ"ז דטוטה דל"ח ע"א ושמו את שמי שמי המיוחד לי כו', וכן הביאו פסוק בכל מקום אשר אזכיר שמי כו', ועמ"ש מענין פי' אזכיר את שמי בלק"ת בשה"ש סוד"ה קול דודי ושם פרש"י דכתי' זה שמי וזה זכרי לא כשאני נכתב אני נקרא ובמקדש היו הכתנים אומרים את השם ככתבו. והנה בת"ז שמי עם י"ה שס"ה היינו שס"ה ל"ת ומבואר במ"א שע"י ל"ת ממשיכים יחד או"א שלמעלה מההשגה שע"י מ"ע ונק' זה שמי עם י"ה וכמ"כ בברכת כהנים נו' שמי וגם יש י"ה תיבין מן יברכך עד שלום א"כ הוא כענין שמי עם י"ה דגבי ל"ת שזה בא בבחי' ברכה וא"כ ברכה זו היינו שעם היות שבחי' י"ה הוא עלמא דאתכסי' שא"א לבא בבחי' גילוי כמו ו"ה הנמשך ע"י מ"ע עכ"ז הברכת כהנים הוא שיבא בחי' זו ג"כ בבחי' ברכה והמשכה כו' ועמ"ל סעיף א'.

ג) שם בגמ' אריב"ל מנין שהקב"ה מתאוה לברכת כהנים שנאמר ושמו שמי על בניי ואני אברכם ופירש"י תלה הכתוב הדבר בהן להיות ברכה זו שימת שמו על עמו ולא עשאה צורך ישראל אלא צורך מקום ולשון שימת יש להעיר מענין חאת התורה אשר שם משה עליון שמת מעונין אשר שמת מצבה ותשם אסתר את מרדכי אשר תשים לפניהם ושמתם את דברי אלה. ובפ"ק דקדושין דל"ב ע"ב ארז"ל ע"פ ושמתם סם תם נמשלה התורה לסם חיים ע"ד עץ החיים שהמשכה זו באה מא"א הנק' אסיא וכמ"ש רפאני ה' וארפא שמשם הרפואה לרפאות המחלה הנמשך מק"נ ועה"ד. ובס' חסידים סי' תשע"ג פי' ושמתם לדבק בחחק כמ"ש וקנית לך אוור פשתים ושמת על מתניך וכתי' כאשר ידבק האוור על מתני איש הרי במקום שכתוב שימה צריך לדבק כו' ע"ש. א"כ כמו"כ ענין ושמו את שמי שימת שמו זהו ענין דיבוק ויחוד כו' חולין פ"ג מט"א. עיקרים מ"ב פכ"ה. של"ה יד"ב.

ד) זח"א מקץ קצ"ט ב' וכבר אתברכא ואתמשכא לי' ברכאן מלעילא איהו נמי מתברך בהדי' ת"ח כהנא דמברך מתברך דכ' ואני אברכם ר"פ יתרו דס"ז ע"א ולברכא להווא דמברך לי' דכתיב ואני אברכם כו' פ' שמיני דל"ח ע"א ת"ח כנ"י אתברכא ע"י דכהנא דכתיב ושמו את שמי על בניי ואני אברכם. ס"פ נשא דקמ"ה סע"א וע"ד כתי' ושמו את שמי כו', י"ל ענין שמי וענין ואני הם שכינתא עילאה ושכינתא תתאה כו'. דקמ"ז ע"ב ושמו את שמי מהו ושמו אר"י יתקנו כמ"ד ושמו אותם איש איש על עבודתו ואל משאו כו'.

נשא ז' י"א

נשיא אחד ליום כו'. רבות בפ' נשא במקומו דרנ"ב ד' ודרנ"ג ד' בקרבן נשיא השביעי שהקריב בשבת שנאמר נשיא א' ליום כו'. וז"ל ס"פ נשא דקמ"ח סע"א מהו ליום א"ר יהודה יומין דלעילא דאתחנכו לאתברכא באינן תריסר תחומין דמתפרשא וכל חד אתתקן ואתחנך בברכתא על ידוי דאינן דלתתא. ופי' המק"מ יומין דלעילא הם י"ב בקר דבריאה שהם נגד יב"ש שבעה"ז (כמ"ש בד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים) וי"ב בקר הנו' מתברכין באינן תריסר תחומין המפורשין שהם י"ב צירופי הוי' שבזעיר (ע' מזה בזהר פ' במדבר קי"ח ב' שוהו"ע ששם עלו שבטי' שבטי י"ה עדות לישראל ועמ"ש מזה בד"ה אלה פקודי המשכן משכן העדות) א"נ בתריסר תחומין הם י"ב ג"א שמקבל זעיר מאריך כגודע (ועמ"ש מזה המק"מ וישלח קע"ו ומ"ש מזה בלק"ת פ' מסעי בד"ה וירד הגבול) וי"ב בקר מתברכין מהם וז"ש וכל חד אתתקן פי' כל א' הי' מתתקן ע"י י"ב נשיאים שלמטה וזהו נשיא א' ליום כו' כל א' מתתקן יום שכנגדו עכ"ל. ואפ"ל בתמידי' תקן י"ב בקר מי"ב ג"א דז"א והחינוך ע"י המשכה מי"ב ג"א דא"א, ועדמ"ש בסד"ה והי' מדי חדש בחדשו כי י"ב חדשים ג"כ יב"ש וי"ב ג"א דז"א. אך פי' בחדשו היינו חידושו של חדש דהיינו ענין י"ג מדה"ר דא"א שהן שרש ומקור לי"ב ג"א דז"א עדמ"ש בזו"ג נשא קל"ד ב' בפ"י אשר נשבעת לאבותינו דקאי על יב"ש י"ב תחומין מימי קדם הם המדות דא"א י"ג ת"ד ע"ש וא"כ לפי"ז פי' נשיא אחד ליום שימשיך החינוך לימי עולם דז"א מבחי' ימי קדם דא"א ועי"ז יאירו ימי עולם דז"א בי"ב בקר דבריאה ולכן הביאו הנשיאים שש עגלות צב ושני עשר בקר כו' וכ"ז לחנוכת המזבח. דהנה מבואר באג"ה סי' כ"ח שהקרבנות שע"ג המזבח הן בחי' העלאת מ"ן מנה"ב שבנוגה אלא שרשן ומקורן הן בחי' ד' חיות שבמרכבה הנרשאות את הכסא פ"א ופי"ש ופי"נ כו' (והן ד' דגלים שהן כללות יב"ש י"ב בקר ע' זהר בהעלותך קנ"ד א' ב') ועי"ז נמשכי' ויורדיים מ"ד מבחי' אדם שעה"כ הנק' בשם מלכא וז"א עכ"ל וא"כ ענין המזבח ד"כ הוא ממש תיקון ד' חיות הנ"ל שבפרטיות הן י"ב שיתברכו מי"ב ג"א דז"א, ולכן כדי לחנך המזבח הקריבו הנשיאים להמשיך משרשן ומקורן י"ב ג"א דא"א. והנה קרבנות הנשיאים המקריב הראשון הקריב ביום השמיני למילואים שהוא ר"ח ניסן כדפי"רש"י ר"פ שמיני א"כ י"ל מתחילה ז' ימי המילואים שהוא המשכת בינה ברק דז"א כמ"ש בזהר פ' שמיני דל"ז ע"א ואח"כ ביום השמיני מל' הוא תיקון י"ב בקר דבריאה כנ"ל. ומזה יש להעיר לענין חנוכה שהוא ח' ימים י"ל ע"ד שבעת ימי המילואים ויום הח' וע' ברבות בקהלת ע"פ תן חלק לשבעה וגם לשמונה דקי"ג ב' פי' שבעה שבעת ימי המילואים וגם לשמונה ביום השמיני, ותקנו להדליק נרות כי שמן י"ל קרוב לענין שמונה וכן ימי המילואי' הי' ע"י שנמשח בשמן הטוב כו' ובפרדס ערך שבעת ימי' היא הבינה שכוללת ו"ק דז"א והיינו כענין ע' רבתי דשמע, גם פי' שביעי הוא יסוד זר"ל בקבלתו מבינה ע"ד בצלאל שהוא יסוד והוא בצל אל בינה, וא"כ בז' ימי המילואים נתקן היסוד שמקבל אור השפע מהבינה ואח"כ ביום השמיני מל' יחוד עלין דיסוד ומל' ולכן הוא שמן כי זכר ונקבה בראם ויברך

אותם כו' וע' במא"א את שין סמ"ח מענין שמן וסעי' ט' מענין שביעי
ובפרדס ערך שמן.

ביום השני נ' ביום הראשון גימט' כתר. והקריב יהודה שהי' מלך ושרש
המלכות בכתר שהוא מל' דא"ס. וענין זה בעבודה קבלת עומ"ש שקדמה
לעול מצות ולכן אח"כ נשיא יששכר עם שהי' בן תו' וכסדר שנא' שמע ישראל
כו' ואהבת כו' ואח"כ והיו הדברים האלה כו' וכמ"ש בביאור ונקדשתי בענין
ג"פ קדוש הקדוש הראשון ע"י למס"נ באחד שזהו גבוה מתומ"צ. והקדוש השני
תורה זהו"ע ביום השני הקריב נתנאל לשון נתן כי התו' מתנה כמ"ש ויתן
אל משה כו' כי ה' יתן חכ' כו', ובגמ' פ"ה דעירוובין דנ"ד א' ע"פ וממדבר
מתנה אם אדם משים עצמו כמדבר כו' תו' ניתנה לו במתנה. וענין אל י"ל
ל"א נתיבות החכ' כי הנתיב הראשון נתיב לא ידעו עיט ולכן נשיא יששכר
יש שכר כי ש"י עולמות נמשכו מן ל"א נתיבות הנ"ל וכמ"ש במא"א יוד כ"ה
ל"ה. גם כי ל"ב נתיבות הן כ"ב אותיות וע"ס כמ"ש בס"י וכיון שהם ל"ב
נתיבות חכ' א"כ הן ע"ס שבחכ', גם כי כ"ב אותיות נמשכים מהחכ' כי אבא
יסד ברתא וכמ"ש באג"ה ס"ו ה' בד"ה ויעש דוד שם וא"כ הנתיב הראשון
הוא כתר שבחכ' והוא כתר תורה ולכן נתיב זה לא ידעו עיט. עו"ש במא"א
יש נק' חכמה יש נמשך מאין כתר הנק' אין גם קנה חכ' קנה בינה גי' יש
לכן ביום הראשון כתר אין ממש שלמעלה מבחי' יש הקרי' יהודה הודאה
וביטול כמ"ש בד"ה יהודה אתה שע"י ביטול זה מעורר בחי' אין, ואו ביום
השני יששכר יש מאין כו', זהו מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ תודה
הודאה וביטול ע"ד מדבר הנ"ל ואזי זוכה להלכה וזהו ענין דהלכתא ועמ"ש
מענין פי' וה' עמו שהלכה כמותו ע"פ וידבר אלקים את כל הדברים האלה
סעי' ט' וסעי' יו"ד. עו"ל נתנאל ע"ד בביאור משה ידבר ג' עולמות ב"ע
שרשן מתיקון הראשון הנק' אל וזהו נתן אל שלהיות מתן תו' בבחי' מתנה
שיומשך בב"ע נמשך מבחי' אל ולכן נק' ותורת חסד כו', גם כמ"ש בענין
נותן התורה שבכ"י ממש נותן בד"ה אכלוהו היום כי מ"ת נמשך ע"י גלות
מצרים ויצ"מ וכן בכ"י חייב אדם לראות א"ע כאלו היום יצא ממצרים ע"כ
זה נתנאל שבכ"י נמשך מתנה זו כי חסד אל כל היום. גם ע"ד שצ"ל מברכין
בתורה תחלה כו', זהו אל ה' ויאר לנו כו'. אך צ"ל בן צוער פי' באוה"מ
להקטין א"ע והיינו ע"ד הלא מצער היא כו' ע"כ קרא למקום צוער וכמ"ש
והי' ראשיתך מצער כו' איוב ח' ז' וארז"ל כל המקיים את התורה מעוני כו'
וגם התורה חכ' מעיין שתחלתו צר כו' וגם הר סיני שבו נתנה התורה נק' הר
מצער בתילים ס"י מ"ב ז' כמ"ש בת"י בטורא דסיני דמכיך וזעיר כו', ועמ"ש
מזה בלק"ת גבי שבועות בד"ה ענין שניתנה תורה על ה"ס כו' ולכן נאמר
ורב יעבוד צעיר כי עשו ורב בחי' יש ויעקב נק' צעיר כמ"ש בענין הלבנה
צדיקי' יקראו על שמך יעקב הקטן שמאל הקטן דוד הקטן כו' וע' במא"א
צ' סעי' י"ב וע' במדרש בענין יקטן והיינו ענין ש' מ"ה ביטול ויש כענין ולא
מחזיק טיבותא לנפשי' כי ההרגשה והיש נמשך מעה"ד כו' וכן פי' האלשיך
בן צוער ע"ד ילד מסכן וחכם כו'. והנה נק' ילד השני ע"כ נא' ביום השני

הקריב כו'. ובמדרש תילי' סי' קי"ט ע"פ צעיר אנכי ונבזה שהי' עושה א"ע קטן כו'. וכמו ער"מ בצמיחת התבואה א"א להיות מיש ליש אלא עד שתרכב התבואה כו'. ובתילי' סי"ח כ"ח שם בנימין צעיר רודם כו' ועמ"ש בענין הכוכבי' שהם קטנים ביותר וכמ"ש יעקב קטונתי מכל כו' כי כל דקמי' יותר יותר כלא חשיב כו'. עוד ענין בן צוער ע"ד מארז"ל כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל כו' והיי צער תחי' כו'. והנה ענין צער אינו מענין צעיר כ"א הוא תרגום של עצב הרבה ארבה עצבונך צערך כו' ומחשב לעצבותם לצערן. ומ"מ י"ל דשייך זל"ז כי צעיר ענינו מיעוט והצער נמשך ג"כ ח"ו מאיזה מיעוט כענין מיעוט הלבנה. ובמדר"ש פי' אע"פ שיהי' חיי צער עכ"ו תחי' ר"ל שיהי' בעיניו בחיות ושמחה, והטעם ע"י שיתבונן שע"י עסקו בתורה ימשיך גילוי אוא"ס ועמ"ש מזה בכיבוד ע"פ כי ביום הזה יכפר. ענין ק"ל וע' הם ר' ומאתים לנוטרים הגם שיש ת' עלמין דכסופין אך ר' ע"י שמס"ג זהו ענין יהודה. ועמ"ש מזה בד"ה וישקול אברהם לעפרון כו'. והנה ענין שניהם מלאים סולת אם אין קמח אין תורה י"ל קמח המשכת החיות בעולמות שנמשך מיחוד חיצוני דאו"א ותורה מיחוד פנימי דאו"א וצריכין זל"ז כי אם אין קמח והוא נמשך ע"י תפלה הנק' חיי שעה חיות הזמן ואם אין תו' יחוד פנימי אין קמח כי זהו המכותן. ולהעיר מענין עמל תורה עמל שיחה.

קערת במא"א ק' סמ"ה קערה רחל עקרת הבי"ת. ובי"ג קערת כסף יסוד דנוק' שלשים ומאה ה' הוויות ה"ח ואפשר לומר כי נוק' דעתן קלות עשר ספירות דגבורה וצריך להמשיך ה' חסדים ועיין מ"ש בענין קידוש דשבת להמשיך דעת פנימי בכנ"י נוק' בד"ה רב שמואל בר רב יצחק מרקד אתלת, יש קל לשבח כמו רוכב על כרוב קל שלו הוי קל כנשר כו', גם הקל קול יעקב קל א' חסר ו' העלאה כו', גם קל כענין חיי שרה מאה שנה כתר עשרים חו"ב. וכאן שלשים שגם ז"א יהי' ע"ס, אי"ב ק"ל י"ג מדה"ר כלוליי' מיו"ד, היינו ע"ד רחמי' גדולים, אי"ב קל ע"ד בפע"ח בכוננת שבת י"ג ז' כו', גם ע"ד עם זו קנית עשרה פעמים זו גי' קל. והנה מורק הוא יוסף יסוד דכורא וא"כ מורק וקערת יחוד היסודות ואפ"ל שזהו"ע לחמו בלחמי. וע' במא"א ל' כ"א שת"ת נק' לחם וכן נוק' נק' לחם כ"א הלחם אשר הוא אוכל, ח"ס לחם משנה דשבת, גם שם לחם משנה שכ"ע וש"ת זהו ג"כ ענין שלשים ומאה כי קוף מל' רגליה יורדת ל' בינה וצריך לחברם להיות עלי' המל' בבינה כמ"ש באו"ת פ' נשא. וברכות קערה לענין לחם הפנים, ולח"פ להמשיך זיווג דחיות העולמות כמ"ש הרמ"ז פ' תרומה קנ"ג, ונת' בהגהות לד"ה וישב יעקב.

ולזבח השלמים ב' בחי' שלו' כל העוסק בתו' משים שלו' בפשמ"ע ובפשמ"ט כמ"ש בד"ה בחדש השלישי ובד"ה ביום השמע"צ שלא נדפס. ובכל הנ"ל מתורץ מאחר דנתנאל ושבטו היו גדולים בתורה יותר מכל השבטים כמ"ש הבחיי פ' תרומה ולכן אע"פ שהי' תשיעי ללידה הקריב שני כמ"ש ברבות פ' ויצא ולכן ארז"ל עירובין ד"ק ע"ב בענין ומבני יששכר יודעי בינה כו' שאפי' בימי משה לא אשתכח כוותיהו דנבונים לא אשכח ועמ"ש

ממעלת הבינה בענין ה' דאברהם בד"ה לך לך והיינו ע"י ותצא לאה כו' אשה מורעת תחלה יולדת זכר וא"כ מדוע לא הקריב ראשון, אלא ע"ד שארז"ל פ"ג דברכות דאמר רבא אנן מתנינן בעוקצין בתליסר מתיבתא כו' ורב יהודא כו' אעפ"כ כד שלף חד מסאנא כו' אלא קדמאי הוי מס"ב עקד"ה ועד"ז הוא מעלת יהודה על יששכר כי בצאת כו' היתה יהודה לקדשו שקפץ לים תחלה כו' ולכן הקריב יהודה ביום הראשון ממש. מורק וקערה שניהם סולת מורה על לחם מן השמים ולחם מן הארץ תושב"כ ותושבע"פ ותושבע"פ מקבלת מתושב"כ ע"י י"ג מדות זהו שלשים ומאה, ותושב"כ חצבה עמודיה שבעה כו', אמנם לפי המדרש בשלשים ומאה מרומז תושב"כ ותושבע"פ עם ש' הוי' ע"ד ברכו בתורה א"כ המורק צ"ל פנימי' התורה, וענין יודעי בינה לעתי' פ"י בבחי' פ' תרומה קי"א ב' גבי אורך היריעה כ"ח באמה בכל כ"ח עיתי' אשר י"ד מהן לטובה כו' וכן פ"י באוה"מ ויש להעיר ממ"ש בד"ה ואהי' אצלו אמון בפ"י משחקת בכל עת כו' שאפ"י בבחי' ועת לרחק מחבק עכ"ז ע"י התורה נמשך השחוק והתענוג זהו יודעי בינה לכל העתים ועמ"ש ע"פ והי' אמונת עתך חוסן כו' ומ"ש בענין העונה איש"ר מברך בכל כוחו יגדל גא כח אד' כו'. להעיר לענין מורק ממ"ש וזרקתי עליכם מ"ט וטהרתם וכן מי גדה לא זורק עליו והם מבחי' טלא דבדולחא שההמשכה משם נק' זריקה כו' כך ענין מורק א' שנמשך מלמעלה והיינו מיסוד דא"א שמשם זריקת מ"ט הנ"ל ועמ"ש בענין זרקא.

בן צוער ע"ד אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבנו כו' עמ"ש מזה בביאור הנצח זו ירושלים. והנה בומן שישראל שרוים בצער נק' למעלה שינה ואפ"ל ע"י עסק התורה מעורר עורה למה תישן לכן נק' בן צוער שמבטל הצער כו'. מורק וזרקתי ע"ד מדלג כו' שלא כסדר כו' גם ע"ד צרור החיים כמו שזורקין אבן במרגמה ועי"ז מתעלה שלא לפי"ע כו' וכן התשובה בחילא יתיר ותתפלל חנה על הוי' על דוקא. ויש להעיר מלשון גם שיבה זרקה בו בהושע סי' ז' ט' אין לומר כשהיא באה שלא לפי"ע כגון ר"א בן עזריא הרי אני כבן שבעים שנה כו', ומ"מ נאמר בקרבן נתנאל יותר מבכל הנשיאים והרי נא' בו הקריב הקריב את קרבנו כו' ואפ"י בנחשוק לא נאמר רק וקרבנו כו', ואפ"ל כי ענין מוחא וגלגלתא הרי אף שהגלגלתא מקפת על המוחי' עכ"ז היא חיצוני' והמוח הוא פנימי' רק שהוא חיצוני' עליון יותר וזהו ההפרש בין נחשוק ובין נתנאל ועמ"ש כה"ג בין נסיכי אדם ח' רועים בת"א פ' מקץ סד"ה ת"ד נר חנוכה בש"א כו' ועמ"ש בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה ענין ק"ש אחד ואהבת דאית רצון ואית רצון שלמעלה מהשכל בחי' כתר והו"ע המקריב ביום הראשון כו' ביום השני, להעיר מענין מרכבת המשנה ומרדכי היהודי יסוד דאבא משנה למלך אחשודרש שאחרית וראשית שלו במא"א סוף אות א', ועד"ז משנה תורה לגבי תורה עמ"ש ע"פ אלה הדברים כו', והנה פרעה א' רק הכסא אגדל ממך מלך בחי' כתר אבל יוסף חכ' אב רך כו' רך בשנים אב בחכ' כו' לכן נק' מרכבת המשנה. בפנים יפות ע"פ וקרבנו דנחשון כ' מ"ש בקרבן נתנאל הקריב את קרבנו משום שנתן עצה כו' וגדול המעשה יותר מן העושה ואפילו נחשוק קיבל מעצתו כו' ונ' שזוה"ע גדול תלמוד שמביא

לידי מעשה, וע"ש בפי' שכל הקרבנות לקרב כנסי' לאביהם שבשמים כו', עוד לענין ביום השני ע"ד שעשועים יום יום וע"ד מה שפי' בזהר ר"פ מקץ בענין שנתים ימים דתב דרגא לודגא כו'.

הגהות לד"ה זאת חנוכת המזבח

(סעיף ג') התחתון אל האדם (וזהו ועשב לעבודת האדם דלכאורה הא כתיב ונתתי עשב בשדך לבהמתך שלהיות התפעלות גה"כ הוא ע"י עש"ב ע"ב שי"ן כמ"ש במ"א דלעבודת האדם היינו בחי' פני אדם שבנוה"ב) נמשך כו'.

בס"ד יום ו"ק פ' נשא

הנה מתחלה נבאר ענין תהו ותיקון. והנה שרש נפש האדם הוא מעולם התיקון נעשה אדם בצלמנו אכן שרש דצ"ח הוא מבחי' עולם התהו שקדם לעולם התיקון וכמ"ש באדרא דקל"ה סע"א וע"ב בענין עולם התהו ובגין דתיקונא דא דאדם לא אשתכח לא יכילו למיקם כו' ע"ש ודף קמ"א ע"ב שבחי' עולם התיקון הוא בחי' אדם. והענין יובן ממה שאנו רואים למטה באדם בחי' מציאות נבדל מכל הברואים, שהוא מושל בכל הברואים וכמ"ש זירדו בדגת הים כו', והענין הוא לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מע"ס וכל המדרגות של כל הברואים ואינו בבחי' מדרגה ומדה אחת מיוחדת לבד כמו שארי הברואים, שיש לכ"א מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל כמ"ש ואת כל עוף כנף למנהו כו' נפש חיה למינה כו', כמו ד"מ בעופות הנשר טבעו רחמני על בניו והעורב טבעו אכזרי, הנה לא יש בנשר הרכבה מאכזריות כלל שמתבע העורב, וכמ"כ ליהפך בעורב אין כלל מטבע הנשר שלא יש בו נטיה ממדת האכזריות אפילו כמלא נימא שיתגלה בעורב א' פ"א רחמים (וכמ"ש בגמ' עירובין דכ"ב ע"א כתובות מ"ט ע"ב וע"ש בתוספת), והיינו מחמת כי נבראו טבעם במדה אחת בלתי התכללות ממדות אחרות, והיינו לפי ששרשם מעולם התהו שהיו הספירות זת"ז ולא היו בסוד פרצופין וקוין שהוא בחי' ההתכללות וכדלקמן, וכמ"כ גם המלאכים שנק' ג"כ ע"ש עופות ועוף יעופף ועוף זה מיכאל יעופף זה גבריאל הנה מיכאל הוא שר של מים חסד ואהבה וגבריאל שר של אש בחי' גבורה ויראה כו' כל אחד במדה מיוחדת ולכן אין מלאך א' עושה שתי שליחות, אבל לא כן האדם הוא בטבעו מורכב מכמה מדות שונות דבר והיפוכו (ולשון הרמב"ם בהקדמה לפי' המשניות כל מיני בעלי חיים האילנות יש להם פעל אחד בלבד או ב' פעלים אבל האדם יעשה מעשים

רבים משתנים זה מזה כו') והנה מלבד שיש לו מכל הע"ס ג' שכליים ח' מדות. אף גם זאת בכל מדה מהמדות והשכליים הוא כלול ג"כ משאר המדות. ד"מ באכזריות שלו כלול רחמנות כמו אב המכה את בנו שהכאה זו אכזריות היא והרי כלול בה רחמנות ואהבה שאין מכה אותו רק מפני אהבתו וחמלתו עליו וכמ"ש חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר, וכן עד"ו בשאר המדות גם כלול בו מבחי' דצ"ח (הן בגופו שהשערות הן בחי' צומח כו' והן בנפשו כלול דצ"ח רוחניים האותיות הן בחינת דומם והמדות בחי' צומח כו', ועמ"ש בפ' בראשית ע"פ וייצר בענין שגוף האדם הי' מתחלה דומם משא"כ גוף הבעלי חיים כו', והיינו לפי שהאדם כלול ממדבר עד דומם) ולכן נק' האדם עולם קטן, וכ"ז הוא מחמת שנברא בצלם ודמות שלמעלה אדם דלעילא, אשר הוא בחי' פרצוף ופרצוף הוא קשר ע"ס וכל ספירה כלולה מע"ס (וכידוע בין * נקודה ספירה לפרצוף בע"ח שער כ"ט שער הפרצופים פרק ז' כי נקודה הוא עשי' שבספירה וספירה הוא בחי' הספירה שלימה מאבי"ע שבה ופרצוף הוא קשר ע"ס וכל ספירה מהם שלימה מאבי"ע עכ"ל) גם יש בפרצוף בחי' מוחין חב"ד אשר בה בשינויים לפעמים בחי' גדלות ופעם קטנות ומחמת כי בצלם אלקים נעשה האדם שלמטה ג"כ, לכן יש בו כל בחי' הנ"ל גם בחי' פנימי' וחיצוניות וכל אלה אין בשאר הברואים לבד מאדם שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' אדם העליון שכולל הכל וגם במרכבה כתיב ופני אדם לארבעתן אנפי זוטרא ואנפי רברבא, וע"כ נאמר באדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים כו' שכמו שאדם דלעילא על הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה מושל על כל הד' חיות המרכבה הכוללים כל החיות פרטיים כו', כך האדם לפי שנעשה בצלם אלקים וכולל ג"כ הבחי' דצ"ח לכן הוא מושל ורודה בכולם כו' (וע' בפרדס שער ל"א פרק ח' ובשלה"ה בהקדמה בבית ישראל) והטעם לכל זה למה אדם דוקא הוא בא בהתכללות ופרצוף ולא שאר בעלי חי, היינו מפני דשרש אדם הוא מעולם התיקון, ושרש דצ"ח הוא מעולם התהו שקודם לבחי' תיקון וכנ"ל, דהנה שבה"כ דתהו הי' מחמת שהי' ריבוי האור והכלי הי' קטן מהכיל ולכן נשברו הכלים ונפלו למטה בבי"ע והאור גסתלק למעלה ולכן נעשה אח"כ עולם התיקון מיצוט האור וריבוי הכלים, והנה מהו ענין ריבוי האור היינו התגלות האור בתוקף ובתגבורת בתכלית (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מים רבים כו' בפ' נח ולכן היו ז' מדות דתהו זה תחת זה בלי התכללות זה מזה כלל, מחמת כי האור והמדה הי' בא בהתגלות ותגבורת לכן לא הי' מתחבר עם המדה שכנגדו והי' ענפין מתפרדין עד"מ למטה מה שאמרו רז"ל לעולם יהא רך כקנה וזהו דוגמת עולם התיקון ואל יהא קשה כארו שזהו בחי' עולם התהו, ד"מ איש הקשה במדותיו בלי נטות מהם כלל, כך הי' אותו האור והמדה בא בחזק והתגלות המדה היא לכן לא הי' נכלל ממדה אחרת כלל מחמת ריבוי התגלות המדה ההיא זה נק' ריבוי האור אשר כל אחד על מעמדו דמדה היא דוקא בלי התכללות היפוכו ולכן לא היו יכולים הכלים לסבול האור הרב החזק ונשברו ונפלו בבי"ע, והאורות נסתלקו למעלה שנשאר

למעלה בבחי' העלם. אמנם עולם התיקון הוא מיעוט האור היינו שאין המדה בא בתגבורת כ"א דוגמת ענין רך כקנה שיכול לנטות ממדותיו וע"כ הוא בבחי' קוין והתכללות המדות זה מזה חסד כלול מגבורה וגבורה מחסד וזהו כי התיקון הוא בחי' אדם משא"כ בתהו כנ"ל בשם הזוהר והיינו כי האדם הוא בחי' פרצוף שהוא התכללות מע"ס יחד וגם כל הע"ס כלולים מכולם, ולהיות בחי' התכללות זו זהו דוקא בעולם התיקון מטעם הנ"ל ולכן גם האדם שלמטה לפי ששרשו מהתיקון לכן הוא כלול מכל המדות וגם כל מדה יש בה התכללות מכולם אבל בחי' דצ"ח שרשן נמשך מהספירות דתהו שלא הי' בהם בחי' התכללות לכן כמו"כ בטבע דצ"ח שיש לכל בעל חי מדה מיוחדת ואין בה מדה אחרת כלל וכנ"ל. והנה מ"מ בחי' תהו קודמת והיא גבוה למעלה בשרשה מבחי' תיקון (וכמ"ש באגה"ק קרוב לסופו כי הן מס"ג שבפנימי" א"ק והתיקון ע"י מ"ה הוא יוצא מהמצח הארה בעלמא כו', וע' מזה בהרמ"ו ר"פ וישב ד"ה חכמת המשכן וס"פ קרח) אך אעפ"כ מצד ההתכללות הנ"ל יש בתיקון מעלה גבוה שאינה בבחי' תהו, כי יש בתיקון גילוי אור א"ס שאין בתהו והוא כמ"ש בזהר קוב"ה לא שריא אלא באתר שלים פי' קוב"ה הוא עצמו' המאציל אתה הוא שלימות' דכולא. ואינו שורה אלא באתר שלים היינו כשיש התכללות למט' וקשר וחיבור הע"ס יחד אזי ישכון בהם אור א"ס שלימותא דכולא מה שלמעלה מע"ס ולא מכל אליו מדות איהו כלל משא"כ בשכל מדה היא בפ"ע אין זה כלל אתר שלים שיהי' השראה משלימותא דכולא כו' ולכן בתיקון ע"י ההתכללות בבחי' פרצוף אדם העליון נמשך השראת אור א"ס משלימותא דכולא מה שאין כן בעולם התהו, וזהו מעלה יתירה ועצומה דבחי' אדם שבתיקון על עולם התהו (ווי"ש ברכינו אבינו כולנו כאחד באור פניך כו' וכמו שמצינו במ"ת ויחן ישראל באחדות אז ניתנה תורה ועמ"ש סד"ה שנייך כעדר הרחלים, ועמ"ש בפ' נח בד"ה ויאמר ה' הן עם אחד כו' שבמקום ההתכללות שבקדושה ממשיכים האור מבחי' עקודים בכלי אחד וזהו בחי' שלימותא דכולא שלמעלה מהתהו, כי עולם התהו הוא מבחי' נקודים ועולם העקודים בחי' טעמים ובענין טנת"א הטעמים בכתר ונקודות בחכמה כו' וכמ"ש במ"א).

והנה אחר ששוכן בבחי' תיקון הארת אא"ס שלמעלה מע"ס עיינו יכולים אח"כ ליכלל המדות והספי' בבחי' ביטול במציאות ממש יותר מקודם שהי' ההתכללות רק מחמת חלישת התגלות האור רך כקנה כו' אבל לא בחי' עצמיות הביטול ממש אכן בהתגלות נגלות עליהם גילוי אור א"ס שלימותא דכולא אשר כל המדות כאין נגדו כי כשמו כן הוא שאינו בבחי' מדה ח"ו אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד מקור המדות, ואזי המדות היו לאחדים ובטלים ממש כנר בפני אבוקה באורו ית' המאיר להם ואין תופסים מקום כלל, וזהו ענין עושה שלום במרומיו בין שר של מים ושר של אש וכמ"ש באגה"ק ע"פ והי' מעשה הצדקה שלום כו' ע"ש, והתכללות זו הוא ביטול אמתי ממש שלמעלה מבחי' הביטול הרך כקנה כו', עד שאפי' כשהמדות היו בריבוי האור היו בטלים ומתכללי' וכמו בעולם העקודים שודאי הי' שם ריבוי האור מבנקודים ואעפ"כ לא הי' שם שבה"כ ח"ו, והיינו מחמת קרבתן לאור א"ס שעיי"ז הם בבחי' ביטול אמיתי כו' והתכללות אמתי עד שעקודים

בכלי א' ומבחי' ביטול זה נמשך אח"כ בעולם התיקון ג"כ ע"י השראת אור א"ס הנמשך בעולם התיקון שעי"ו נמשך בהם הביטול אמתי כו' (ועמ"ש בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין שבת תתאה שהוא עליית ביע באצ"י ביטול היש ושבת עילא' הוא עד"ו באצ"י ג"כ בחי' ביטול אמיתי בבחי' אין מקור החכ' כו' והיינו ג"כ כמ"ש כאן שע"י התגלות אור א"ס בעולם התיקון נמשך ביטול עליון יותר כו') והיינו ענין מלגאו איהו שם מה דאיהו אורח אצ"י ושקיו כו' היינו השראת אור א"ס ששורה בשם מה דחכ' מבחי' שלימותא דכולא אשר כל אורות ומדות מתבטלים במציאות נגד התגלות אור א"ס ולכן איהו אורח אצ"י שמקשר ומחבר לכל אורות וספירות דאצ"י שיהיו מתחברים בהתכללות גמור ואמיתי (ואפשר שזהו ענין מ"ש בליקוטי הש"ס מהאריז"ל בפ"י הבאת שלום בין אדם לחבירו דהיינו אסתכלותא אנפין באנפין בין האדם לחבירו שהוא האריך בזעיר. והענין כי לגבי א"א נק' המדות דאצ"י ז"א כי קטן יעקב אבל אך אפים וגדל חסד היינו שהמדות הן בלי גבול וכמ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה וסד"ה בכ"ה בכסלו וזהו ג"כ ענין ההפרש בין גדולה לחסד וכמ"ש במ"א ונמצא בכתר עליון המדות הן בחי' גדולה ותוקף ואעפ"כ הן בהתכללות בתכלית והיינו מעוצם הביטול לגבי א"ס ב"ה וכג"ל בענין עקודים וזהו כתר עליון כו' מלגיו איהו שם מ"ה כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ הראיני את מראיך ולכן נק' הכתר אדם ובפרדס ערך אדם שהכתר נק' א"ק והיינו כי א"ק הוא כתר דכללות אבי"ע כו' וכאשר נמשך מבחי' זו ג"כ בז"א דאצ"י כג"ל שע"י ההתכללות נמשך תשורה בו מבחי' שלימותא דכולא וזהו ענין הבאת שלום בין אדם לחבירו ואפשר שזהו ג"כ פ"י וענין מה שמו ומה שם בנו היינו ב' בחי' מ"ה שהן בחי' אדם הג"ל והיינו ב' בחי' התכללות הג"ל הא' ע"י בחי' רך כקנה הב' ע"י גילוי אור א"ס משלימותא דכולא מה שמו מלגיו איהו שם מ"ה ועיין בזה בלק דף קצ"א ע"ב ובמק"מ שם ובפרדס ערך מה דפ"י מה שמו היינו חכמה עילאה כו' וכמשנ"ת ג"כ בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה י"ל דמ"מ מקור ההמשכה הוא מבחי' כתר אלא שהוא ע"י החכמה וכנודע מענין יחוד או"א שבק"ש ששרש ההמשכה מלמעלה מעלה כו' והנה מבראר בליקוטי הש"ס שם בשם האדרא כי בעידנא דמסתכל אריך בז"א אוי גורם זיווג בין ז"א ונוק' וזהו שמהבאת שלום בין אדם לחבירו נמשך אכילת פירות בעוה"ז עפמ"ש בזה בהעלותך דף קנ"ו ע"א בגין דהאי קרן כו' וע"ד איבא דילי' וע"ש במק"מ וזהו ענין אדם דדברי הימים בא' רבתי שאתון רברבן שרשן מבחי' כתר וע"י הארת הכתר נמשך זיווג ז"א וזהו מ"ש בזהר ח"ג דנ"ג ע"ב אדם דא שלימו דכולא וזהו שנמנה במשנה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז כו' כיבוד אב ואם וג"ח והבאת שלום בין אדם לחבירו ות"ת כנגד כולם והיינו לפי שע"י כ"ו ממשיכים אור א"א בד"א ע"י ארי' כג"ל בענין מה שמו כו' ובענין ג"ח יובן ממ"ש במ"א בפ"י אל עליון גומל חסדים טובים ועמ"ש ג"כ ע"פ וארשתיך לי לעולם בשם הזהר בפ"י לעולם ועמ"ש בד"ה ה' יחתו מריביו איך ע"י המשכה זו מא"א מתמתקי' כל הדיגי' וע' בר"ח פרק י"ב משער האהבה בענין כי המלך בוטח בה' ובחסד עליון בל ימוט כו' ועמ"ש בד"ה הנה להבין שרש ענין מ"ת פ' יתרו גבי דוד

בשתיים ולא עלתה לו ועיין עוד מענין אכילת פירותיהן בעוה"ז באגה"ק בד"ה וילבש צדקה כשריון. ומעתה יובן ענין נעשה אדם כו' וירדו בדגת כו' כי האדם הוא מבחי' תיקון אשר יש בו השראת אור א"ס וגם התכללות כולם כנ"ל ולכן יכול האדם דייקא לרדות ולמשול בכלום וע' בזהר ח"ב דצ"ד סע"ב ח"ג דמ"ח ע"א. והנה לכן יש ג"כ באדם הבחירה וכמ"ש הרמב"ם פ"ה מהלכות תשובה שע"ז נא' הן האדם הי' כאחד ממנו כלומר מין זה של אדם הי' יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ כו' ע"ש והיינו כמ"ש במ"א שבחירה זו נלקחה מבחי' גבוה מאד שהוא בחי' הממשלה שהמלוכה והממשלה לחי עולמים ע"ד כשעלה ברצונו הפשוט כו' ואין מעכב על ידו ועד"ו הוא בחי' הבחירה שניתן לאדם עד שאין מי מעכב על ידו אך לפי שבחי' ומעלה הרמה זו ירדה ונתלבשה למטה בגוף הגשמי ובנה"ב שכלולים מסו"ר ע"כ יכולה להיות ממשלה זו גם לבחור הרע ח"ו ה' ישמרנו וזהו היצר כו' ויפח באפינו כו' צמצומים רבים עד שירדה כח בחירה וממשלה זו למטה אבל שרש בחי' נלקחה ממקום גבוה מאד וע' בפרדס שער ד' פ"ט כו' ומה שניתן בחירה וממשלה זו לאדם היינו לפי ששרש בחי' אדם נעל' מאד ולכן ועתה מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה כו' וכמ"ש הרמב"ם שם הואיל והרשות בידינו כו' ולכן אי' בספרי' שהדפק שבאדם מורה על הארת אא"ס שבתוכו וכמ"ש בלקר"ת בטעמי מצות פ' וירא כי הדפק אחוריים דאבא והחיות שבתוכו הוא אור הא"ס כי התלבשות אור א"ס הוא בחכ' והדפיקו בחי' רצוא ושוב והיינו בחי' מטי ולא מטי דחכמה לפי שאור א"ס שורה בחכמה.

ומעתה יובן ג"כ ענין שהאדם ניוון ומקבל חיות מהמאכלים דצ"ח וגם הוא מתקן ומעלה אותם עי"ז דהיינו מפני שהאדם מבחי' תיקון אשר ע"י ההתכללות שורה שם האור א"ס שלימותא דכולא וכנ"ל דאור א"ס שורה בחכמה לכן יכול האדם בברכתו שמברך ברוך אתה ה' להמשיך גילוי אור א"ס בחכמה ובחכמה אתברירו לברר הדצ"ח אשר המוציא פי ה' שבמאכל שרשו מעולם התהו רק שמחמת שבה"כ נפלו הכלים למטה בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה כמאציל העליון אמנם אחר הבירור וההעלאה של המאכל לבחי' התיקון ע"י הברכה הנה עי"ז מתקרבים לאורות שלהן שנסתלקו למעלה ומתגלים ומתאחדים בהן האורות דתהו כמו עד"מ נפש האדם שמסתלקת מהגוף מחמת מיתה הוא, וצרורה בצרור החיים בג"ע וכשיהי' תחה"מ שיתעלה הגוף תתגלה ותתלבש בו הנשמה שהיתה בג"ע כו' כמ"כ הכלים דתהו שמתו ונפלו בבי"ע אחר שנתקנו ונכללו בבחי' התיקון נתגלה ונמשך בהן נשמתו היינו האורות דתהו ונמצא שעי"ז ניתוסף ריבוי אור גדול לבחי' תיקון שהוא האדם כי האורות דתהו שנסתלקו ונכללו בעצמות המאציל הם גבוהים הרבה מאורות דתיקון כנ"ל רק שמחמת תגבורת ותוקף האור לא יכלה הכלי להכיל כו' אכן אחרי שנתבררו הכלים ונכללים בתיקון שהוא בחי' ההתכללות אז יחי' עי"ז האדם דתיקון שנתגלה בו אור שגדול יותר מהאדם דתיקון כו' כנ"ל שהוא מס"ג שבפנימי' א"ק כו' ונמצא נכלל בתיקון ב' המעלות שיהי' אורות גדולים כמו בתהו ואעפ"כ יהי' בבחי' התכללו' ע"י הארת אור א"ס שלימותא דכולא

כו' מעין בחי' עקודים כו') ובוה יובן מארז"ל ברכות דנ"ה ע"א ע"פ וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' ביחוקאל מ"א כ"ב פתח במזבח וסיים בשולחן כ"ז שביית המקדש קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו כי הנה ענין הקרבנות העלאת נפש הבהמה ע"י הכהן שהוא חסד דו"א מעולם התיקון וימין מקרבת, ולכן כשמברך ושוחטה ומקריבה ע"ג המזבח הוא מברר רוח הבהמה שנפלה בשבה"כ ומעלה אותה לשרשה שמפני שור שבמרכבה עד שנכללת במלכות דאצי' וזה נק' אכילת המזבח מוזבח היינו מלכות דאצי' ועי"ז מתגלים האורות דתהו ולכן נהנים המלאכים מהקרבנות בהתגלות האורות דתהו אשר משם שרשן וזהו שכתוב בזה"ק פ' פנחס דף רמ"א ע"א ואתהנין מיסודא ועקרא דלהן וכהובא באגה"ק סד"ה איהו וחייהי וזהו ריח ניחוח לה' שע"י הריח שהוא העלאת מ"ן מברור נה"ב נמשך ניחוח לשון נחות דרגא והוא המשכה לה' דהיינו שנעשה הוי' חדשה כי גם בע"ס דתהו יש שם ה' ונתגלה ונמשך לע"ס דתיקון לבחי' שם ה' דתיקון ולכן המזבח מכפר על האדם שמבחי' תיקון ע"י שממשיך ריח ניחוח לה' כו' וכמו"כ עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו ע"י אכילתו בברכה וכוונה שע"י ג"כ מברר הדצי"ח ומעלה מ"ן משבה"כ וממשיך גילוי האורות דתהו, אך היינו ע"י שמתפלל תחלה להבטל אליו ית' שזהו בחי' אדם דתיקון שמעלתו הוא בחי' הביטול אדם בגי' מ"ה ואו נק' השולחן שולחנו של אדם דוגמא שלמעלה בחי' המלכות דאצי' המבררת הניצוצין נק' שלחן לאדם העליון ז"א דאצילות ולכן ע"י מכפר עליו כמו המזבח כו' (וע' בזהר פ' תרומה דקנ"ג סע"ב ודף קל"ג ע"א וע' ברע"מ פ' עקב דף רע"א סע"ב מענין זה השלחן ועמ"ש בפ' נשא בד"ה כה תברכו כו'.

ועתה נבוא לענין תנופת הלחם ע"ג שתי הכבשים. רק מתחלה נקדים ענין שתי הכבשים התמידין שבכל יום דאיתא בפע"ח שער ה' פ"ג בענין עולת תמיד שכל עולה הוא בחי' לאה שהוא עליונה ושם הדינים קשים כולם ולכן בא עולת התמיד כנגדה למתק דינה וע' בהרמ"ז ר"פ צו שהקשה שהרי עיקר זיווג של שחרית הוא דיעקב ורחל ופי' שמ"מ צריך ג"כ מיתוק לדיני לאה כו' ע"ש. וביאור ענין דזיווג יעקב ורחל ולאח וע"ז באו השני תמידין להמתיק הדינים כו'. כי הנה כתי' כרחל לפני גוזיה נאלמה ורחל היינו כבש והוא בחי' מלכות שנמשלה לרחל לפי שמצינו שיש ברחל טבע ההכנעה יותר מכל הבהמות וגם לכל רואה מאירה * רחמים עלה וקולה קול המעורר רחמנות וגם שמנחת א"ע לגוזו ולא תשמע קולה משא"כ כל הבהמות לא ישקוטו ולא ינוחו כשיבאו לגחזום (וכ"ז הוא בחי' ההכנעה וביטול בחי' ונפשי כעפר לכל תהי' כמ"ש במ"א בד"ה אם לא תדעי לך בפ' ויצא) והדוגמא בזה השכינה אשר יורדת להשפיע לבי"ע ומחי' גם את החיצונים וסובלת זה ויניקתם מהשערות וזהו ענין לפני גוזיה נאלמה וכמ"ש ע"פ אלה מסעי בניי כו' וכדי להמתיק הדינים דתרין נוקבין לאה ורחל שבהם נאחזים החיצונים נאמר את הכבש האחד תעשה בבקר תעשה לשון תיקון כמו ועשתה את צפרניה ותיקון זה היינו ע"י עולת התמיד שמקריבין הכבש הגשמי ששרשו מעולם התהו ע"ג

המזבח ועיני מעלים מן מהרפ"ח ניצוצין ועיני יורד ונמשך מלמעלה מ"ד הוא ענין אש שלמעלה ארי' דאביל קרבנין ארי' אותיות ראייה שהוא הארת שם מ"ה מחכמה המברך המ"ן ועיני נמתקים הגבורות דנוק' וזהו ענין זיווג יעקב ורחל וכן הזיווג דלאה כי לכל נוק' צריך המתקה לבא מדכורא והיינו בחי' יעקב ז"א דאצי' והענין כי רחל הוא אותיות הדבור ולאה הוא אותיות המחשבה ולכן שניהן נק' נוק' כי אותיות הוא הבחי' אחרונה רק נגד רחל שהוא דיבור עלמא דאתגלייא נק' לאה שהיא מח' עלמא דאתכטיא אבל גם המח' היא בחי' אותיות כו'. והנה התחלקות הכ"ב אותיות במבטא בה' מוצאות הפה הוא ע"י ג' מנצפ"ך שמחלקות הקול וההבל לחלקים כו'. וזהו שבנין הנוק' אותיות הוא מהגבירות וכן הוא ג"כ באותיות המחשבה שהם באים גם כן בהתחלקות כמו אותיות הדיבור ע"י ה"ג מנצפ"ך דאימא כו' (ועמ"ש ע"פ וגבורתך ידברו לבני האדם גבורותיו כו' ובד"ה אדני שפתי תפתח) והנה ע"י השתלשלו' הגבורי' נמשך יניקות החיצו' שהם הדינים הקשים ויניקתם מפסולת גבורות דקדושה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקחו אליך פרה בפ' חקת) אך ע"י יעקב שהוא בחי' או יבקע כשחר אורך המשכת אור א"ס השורה בחכ"ע ומלמעלה מעלה כו' עיני נמתקים הדינים והגבורות ולא יהיו בבחי' גזויה להפריד השערות והאותיות ביש ודבר נפרד כו' והיינו ע"י התגלות הביטול מבחי' ח"ע. וזהו דאיתא במ"ח את הכבש הא' תעשה בבקר כו' כי יעקב הוא הממשיך בחי' כבש ממקורו ושרשו וכמו שיבוא בסמוך בענין והכשבים הפריד יעקב שממשיך מבחי' כתר וחכמה בחג"ת דו"א, וזהו ענין כבש, ולכן ע"י המשכה זו שממשיך גילוי זה באותיות המחוי"ד ממתקין הדינים הקשים הנאחזים בצירופי האותיות בין צירוף לצירוף כו' (ועמ"ש מענין זה בפ' פנחס ע"פ את הכבש האחד כו' ועוד נת' מענין יעקב או יבקע בד"ה להבין ענין משמח חתן וכלה בפ' צו ועמ"ש עוד מענין להמתיק דיני לאה בביאור ע"פ באתי לגני כו' ובוהר נזכר מענין את הכבש הא' תעשה בבוקר ואת הכבש השני כו' ח"א דף קל"ג דף רכ"ט ע"ב דרמ"ט ע"א ח"ג דרמ"ב ע"א דרכ"ו ע"ב ברע"מ ועיין בלק"ת פ' קדושים בד"ה אזהרת שעטנו והובא במק"מ פ' קדושים בדפ"ו ע"ב איך שע"י קרבן הכשבים מעוררים מדעת עליון דמולא דאריך המזווג או"א ומשם נתוסף כח לזעיר ואז מזווג עם המלכות וזהו ענין וישע ה' אל הבל ואל מנחתו כו') וזהו ענין והכשבים הפריד יעקב. והנה כמעט בכל מקום בתורה נאמר כבש ב' קודם לש' וכאן נאמר כשבים הש' קודם לבי"ת, וכן נזכר עוד שם בפ' ויצא גבי צאן לבן, והענין יובן בהקדים מ"ש דאו"א מלבישים לזרועות דאריך אנפין וכמ"ש ג"כ בפע"ח בפ' עבדים היינו לפרעה ויוציאנו ה' אלקינו או"א שהלבישו לזרועות דאריך וכמ"ש במ"א ואיתא ג"כ בע"ח דאו"א יונקי' ממזלות דא"א אבא יונק ממזל השמיני ואימא ממזל הי"ג ומזלות הם בחי' שערות לבד, והענין כי לשון יניקה הוא כמו עד"מ הילד שיונק משדי אמו הנה מציאת הולד הוא כבר נתהווה מבטן אמו ומה שיונק משדי אמו הוא פועל הגדלה וריבוי באברי הילד כמו כן פי' וענין אבא יונק ממזל הח' היינו אחר שכבר נאצל אבא מאור המאציל אך להיות הגדלה וריבוי באור אבא הוא ע"י שיונק ממזל החסד וההגדלה הוא להיות בבחי' פרצוף ומחין דגדלות ואזי יוכל

להשפיע למטה להיות נה"י של מוחין לז"א ומו"א לנוק' ח"ת מלכות דאצי' לתחיות ביי"ע ואם לא הי' בו ההגדלה זו בכחי' פרצוף ומוחין דגדלות לא הי' יכול להשפיע למטה בירידת המדריגות רק אחרי שיונק ממזל השמיני אשר הוא באה מח"ס כמ"ש באדר"ו דף רצ"ב ע"א ומשם נתגדל אור אבא אוי יכול להשפיע למטה וכנודע דדוקא מי שהוא גדול בחכמה יותר הוא שיכול להסביר השכל אף לאחרים והיינו מחמת כי דבר הגבוה יותר יוכל להשפיל ולהוריד למטה יותר ולכן אחר שיונק אבא ממזל הנמשך מח"ס שהוא בחי' גבוה מאד אוי יוכל להשפיע למטה אבל מקודם לזה אף שאו"א מלבישים לזרעות דא"א שהם חג"ת שבכתר עדיין לא הי' בהם הגדלה זו ולא יכלו להשפיע למטה המוחין לזו"נ כו' כ"א הגדלה זו נעשה אחר שמקבל מח"ס שהוא למעלה הרבה מבחי' חג"ת שבכתר ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי הנ"ל גבי פי' אל עליון גומל חסדים טובי' כו' ועמ"ש ר"פ לך לך כי אברים ח"ע ושיומשך וירד להשפיע למטה זהו ע"י שנמשך בו מאור הכתר כו' ע"ש. ועמ"ש בביאור ע"פ משה ידבר בענין תלת עלמין דנפיק מתיקונא קדמאה) והנה עכ"ז היניקה ממזלות עם היות שנמשכת ממקום גבוה מח"ס עכ"ז נמשך בבחי' ודרך השפעה חיצונית. משא"כ מה שאו"א מלבישים לחו"ג דא"א הוא בא בכחי' פנימי' כי ההלבשה שמלביש זה לזה הוא קירוב ותפיסא בעצם ומהות המלוכש בו וכמו עד"מ התלבשות השכל במדות שמהות השכל ממש נתפס ומתלבש בהמדה והיו לאחדים כמו"כ מה שאו"א מלבישים לחו"ג דא"א ההלבשה זו היא עד"מ התלבשות הרצון בהשכל שהוא ג"כ מתאחד עם השכל כמו עד"מ שמחמת רצונו לאיזה דבר נתווה אצלו שכל וטעם לאותו הדבר וכמ"ש וירח ה' את דית הניחוח ויאמר לא אוסיף עוד כו' כי יצר לב האדם רע מנעוריו הרי טענה זו דיצר לב האדם רע שמתחלה נמשך ממנה חובה אח"כ נולד בה טוב טעם לזכות והמלמד חובה מלמד זכות. והיינו ע"י התגלות הרצון עליון בחכמה ומטה החכמה כלפי חסד כפי בחי' הרצון שהוא א"א ורב חסד כו' והוה בחי' התלבשות שעצמיות המדות שבכתר מתלבשים באו"א משא"כ מה שיונקי' ממזלות אין זה התלבשות רק בחי' יניקה ממזלות וגם זאת היניקה נמשך רק ע"י בחי' שערות לבד והענין כי מחו"ג דא"א שהם ז"ת דא"א יוכל לבוא ההשפעה באו"א בבחי' התלבשות ממש מעצמיות חו"ג ובבחי' סדר השתלשלות עו"ע ומהם נתווה עיקר מהות או"א אכן ההגדלה והריבוי עד שעיי"ז יוכל להשפיע למטה נמשך ממקום עליון יותר מח"ס והוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות עו"ע ולכן לא שייך התלבשות וגם נמשך רק דרך בחי' שערות כו' (ועמ"ש בספר מבוא שערים שער ג' ח"ב ספ"ה וז"ל דוגמת רישא תנינא דאריך שמתלבש ביי"ג ת"ד ולא באברים לרוב העלמו עכ"ל. והיינו בחי' אין שעו"ז נאמר והחכמה מאין תמצא ואינו מתלבש באברים שהם חו"ג דאריך כ"א ביי"ג ת"ד שהם המזלות כו') והוה ענין כשב ש' קודם לב' אות הכ' היינו בחי' כתר והש' קודם לב' היינו חג"ת דאריך המדות שבכתר שמהם נמשך הב' היינו או"א תרי"ן רעין שמלבישים לחג"ת דא"א כנ"ל) והנה לכאורה הרי יש ג' מוחין היינו חב"ד ולמה נזכר רק ב' שהם רק חו"ב, אמנם הענין הוא כמ"ש בסי' עשר ולא אחד עשר, הגם שעם הדעת הם י"א אך כשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כי

הדעת אינו נחשב לספי' בפ"ע רק הוא בחי' ממוצע לייחד ולחבר חו"ב וכמו"כ דעת המתפשט במדות הוא המקשר במדות ואינו נחשב בפ"ע והוא פנימיותן וחיותן כו' וכ"ז הוא ענין כשב הש' קודם לב' אמנם אח"כ נמשך מחו"ב למטה חג"ת דו"א ואז נק' כשב הב' קודם לש' כי השין היינו חג"ת דו"א שהם מקבלים ונמשכים מחו"ב בחי' בית כנ"ל (וזהו ענין המדות הנמשכים מהשכל משא"כ השין דכשב היינו המדות עליונות שלמעלה מהשכל וכנודע מענין טורי חשוכא וטורי נהורא ועמ"ש ע"פ שיניך כעדר הרחלים ועמ"ש בביאור ע"פ מים רבים בפ' תולדות מענין ב' בחי' מדות הג"ל ועמ"ש בדי' להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה בענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם) וזהו נעשה ונמשך ע"י יעקב אשר הוא בריח התיכון קו האמצעי שממשיך מכתר וחכ' בז"א וכמ"ש בזהר תרומה דף קע"ה ע"ב וזהו והכשבים הפריד יעקב היינו מה שהי' הש' קודם לב' היינו כמו שהי' קודם השפעות חו"ב למטה בז"א והיו חו"ב מקבלים מחג"ת דאריך המשיך יעקב מבחי' זו גם לעולם הפירוד שיומשך מחו"ב המוחין לחג"ת דו"א ויהי' כבש אשר הש' חג"ת דו"א יקבלו מחו"ב ב' המקבל מכ' כתר כו' ופי' הפירוד שמוה נמשך שיהי' שני בחי' לאה ורחל ועל זה נאמר את הכבש הא' תעשה בבקר ואת הכבש השני כו', ונק' זיווג יעקב ורחל וכן עם לאה וענין המשכה זו היינו שיומשך הביטול העליון גם למטה בעולם הפירוד וזהו והכשבים הפריד כו' והיינו ע"י שנעשה בחי' כבש שנמשך הארת הכתר ומוחין דאו"א בחג"ת דו"א ומו"א לרחל מקור דבי"ע כנ"ל (וי"ל שזהו ג"כ ענין תשר"ק ומנצפ"ך בתקנת שבת כו' ע"י מוסף דשבת ב' כבשים הוא המשכה באותיות דו"ג משרש האותיות תי"ו רשים רשימו לע"י וכמ"ש במ"א) ואמנם ענין הנפת הכשבים היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים היינו שבחי' כבש שהש' למטה מן הב' יתעלה לשרשו ומקורו בחי' כבש שהש' לפני הב' דהיינו שיתעלה ז"א לשרשו ומקורו חג"ת דאריך שלמעלה וזהו והניף הכהן אותם כו' לפני ה' למעלה מהחכמה כו'. והנה כשהש' למטה מהב' נצרך להמתיק דיני לאה ורחל שלא יהי' יניקת החיצונים מבחי' הש' ת"ו דהיינו מהמדות וכנוכר בזהר בראשית ר"פ בראשית גבי עאלת אות ש' כו' אמר לה יאות את וטב את וקשוט את אבל הואיל ואתון דזיופא נטלין לך למהוי עמהון וא"ז נק' שקר ע"ש, והיינו ענין יניקת החיצונים מהמדות עליונות דאות ש' וע' בזהר פ' מקץ ד' ר"ד ע"א ובפ' תרומה דף קמ"ח ע"ב, ועיין בפע"ח בכוונת קבלת שבת ולכן מקריבין התמיד בבחי' התעוררות רחמים שלא יומשך האור רק בקדושה כו' אבל כשמניפין בחי' כבש לשרשו בחי' חג"ת דאריך שנק' כשב שם אין שום שליטה ויניקה כלל לחיצונים (וי"ל רמז לזה בכתוב מ"ש בפ' אמור או כשב כו' ואח"כ נאמר והניף אותם כו' היינו שהתנופה לבחי' כשב שהש' קודם לב' כו' והנה י"ל כבש התנהגות הש' מדות ע"י המוחין והוא ע"ד רך כקנה עולם התיקון אכן כש"ב הש' קודם לב' המדות שלמעלה מהשכל והם בבחי' תוקף המדות ואעפ"כ תיקון והתכללות וכענין עקודים בכלי א' כו' וכנ"ל) אך הנה תנופת שני הכשבים היו עם שתי הלחם דייקא ואיתא במשנה פ"ה דמנחות נותן שתי הלחם ע"ג שני הכשבים כו', ולהבין מדוע הי' הלחם מלמעלה הרי מדריגות

חי נכבד במעלה מצומח. אך הענין כמו שהאדם אף שהוא מדבר וגבוה הרבה מדצ"ח אע"פ בשרשן נלקחו הדצ"ח מבחי' עליונה יותר מהאדם דהיינו ענין עולם התהו הגבוה מעולם התיקון רק שנפלו למטה יותר מהאדם ע"י שבה"כ. ולכן האדם מקבל חיותו מדצ"ח כמו"כ בדצ"ח עצמן עם היות שרשן כולן מעולם התהו אך גם בתהו יש מדריגות רבות זו למעלה מזו וכשנפלו בשבה"כ הנה מה שהי' שם גבוה יותר נפל למטה יותר כנודע ממשל נפילת אבן מראש החומה כו' וכמ"ש באור החיים בענין ארי' ושור וכמ"ש במ"א. ועד"ו בענין דצ"ח שצומח הוא מדרגה שלמטה יותר ממדרגות החי היינו לפי ששרשו בתהו גבוה יותר משרש החי ולכן בנפילתו למטה בשבה"כ לא יכול להתלבש בבחי' חי רק במדריגה שלמטה מזה היינו בחי' צומח ולכן החי ניזון ומקבל חיותו מהצומח וגם האדם שניזון משניהם אעפ"כ לחם דייקא לבב אנוש יסעה. משא"כ בשר אף שמרבה דם אינו משביע כמו הלחם ולכן אין מברכים בהמין רק על לחם דייקא והיינו לפי ששרש הצומח (ובפרט לחם חטה דעת כו') שרשו גבוה בתהו משרש החי וע"כ שנפל למטה יותר מ"מ מעלת שהוא משביע נשאר בו יותר מבחי' ולכן כשמניפין שתי הלחם ושני הכבשים לשרשן או הלחם מלמעלה כי שם בשרשן הם גבוהים יותר לכן אדרבה עליות שני הכבשים כ"כ למעלה הוא באמצעות שתי הלחם שהם אודם יותר גבוה (ועמ"ש במ"א מענין מ"ש משרע"ה מאין לי בשר כו') והי' הגפת הלחם והכבשים בחג השבועות כי אחרי שספרו מ"ט ימי העומר בירור נה"ב והמשכות מ"ט שע"ב ואו בחג השבועות התגלות שער החמישים המשכת הכתר כו' או מניפים שני הכבשים היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים ועליותם זו הוא ע"י שתי הלחם מטעם הנ"ל והיינו כי שתי הלחם נגד תושב"כ ותשבע"פ היינו ח"ע וח"ת חכמה בראש וחכמה בסוף תושב"כ הוא כ"ב אתון ונק' חטה וזהו לחם א' בחי' ח"ע ולחם הב' הוא נגד דיבור ת"ת תושבע"פ והנה יש מעלה בתשבע"פ אשר בה מבואר גילוי הרצון שבמצוה איך ומה לעשות הציצית ותפילין (ועמ"ש בפ' וארא בביאור ע"פ לכן אמור לבניי) אכן יש בתשב"כ מה שאין בתשבע"פ והוא ענין הטעמים זרקא מקף שופר כו' שהם נגינות. וזהו ויהי שירו חמישה ואלף. ואין בתושבע"פ שום ביאור ע"ו (ועמ"ש בד"ה תורה צוה בפ' ואת הברכה) והענין כמו עד"מ בהשגת השכל יש ב' בחי' הא' מה שיכול לפרש ולהביא השכל בדיבור או בכתב והבחי' הב' הוא עצם השכל ועומק המושג מה שאינו יכול להסביר כלל בדיבור אמנם עכ"ז ע"י רמיזא יוכל לגלות דבר עצם השכל. וזהו ענין לחכימא ברמיזא ויובן יותר ע"ד מ"ש בפע"ח שער ט"ז פ"א שהשיג האריז"ל בשעת השינה בשבת רזין עילאין מה שלא יספיק לדרוש זה בשמונים שנה והיינו לפי שהשגתו הי' בבחי' ראי' עצם החכמה ולא בבחי' שמיעה והבנה ולכן במעט דגע יוכל להשיג ולראות מה שיצטרך זמן רב לפרש בדיבור כו' וכעין זה עד"מ הוא ענין לחכימא ברמיזא שא"צ לזה הקדמות דברים והסבר כ"א ע"י הרמיזא משיג עצם השכל ושרשו ועד"ו הוא ענין הטעמים והנגינות שבתושב"כ שהם כמו רמיזות עד"מ שע"ו מתגלה אפס קצה מח"ע מה שלא יוכל לבא ולהתגלות באותיות התורה דהיינו מה שא"א להתגלות בדבור שמה שנמשך בדיבור ואותיות וכעין מעשה דהאריז"ל

הנ"ל שלא יספיק דיבור שמונים שנה כו' וגילוי זה הוא רק ע"י טעמים ונגינות כו', ושרש ענין זה דשתי הלחם ע"ג שני הכבשים הוא ע"פ משנת לעיל דמה שאר"א יונקי' ממזלות דאריך זהו בחי' הגבה מאד נעלה יותר ממה שמלבישים לחו"ג דא"א כי הוא המשכה מבחי' עתיק שמאיר ע"י ג"ר דא"א בבחי' מזלות דנפקי ממו"ס כו', ובחי' עתיק הוא בחי' תחתונה שבמאציל נמצא זהו גילוי בחי' עליונה יותר הרבה, וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים כי תנופת הכבשים לבחי' כשבים היינו לחג"ת דא"א ותנופת שתי הלחם אורייתא דמחו"ב נפקת מניפין אותו לשרשן ומקורן ב' מזלות דנפקי ממו"ס כי לחם בגימט' מולא שמשם שורש המשכת הלחם וכמ"ש במק"מ בפ' הזהר תרומה דף קנ"ג קנ"ה ובהרמ"ז שם, ועוד י"ל בענין תנופת שתי הלחם ע"פ מ"ש הרמ"ז ר"פ קרח בפ' הנחמדים מזהב ומפו רב ששרש ומקור התורה הוא דעת וי"ל שע"ז רומזת תנופת שתי הלחם כי חטה הוא דעת ושתי הלחם היינו מ"ע ומל"ת כו' והם ג"כ תשב"כ ותשב"ע"פ כי תשב"ע"פ הוא בבחי' מדריגות ל"ת שדובה סייגים וגדרים וכמ"ש במ"א, וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים אף לאחר עליות הכבשים לשרשן בחג"ת דאריך כי בחי' דעת שורש ומקור התורה הוא דעת דעתיק כמ"ש הרמ"ז שם והוא למעלה מעלה מחג"ת דאריך גם לפי המבואר למעלה בענין כש"ב שהב' רומז לחו"ב ומה שאין הדעת נמנה היינו לפי שהכתר נמנה וא"כ צ"ל דההמשכה מבחי' חיצוני הכתר אבל בחי' דעת דעתיק היינו המשכה מפנימי' הכתר כו' ועמ"ש במ"א ע"פ והשיבו את לחמכם במשקל לבחי' מתקלא וע' עוד מזה בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו' וגם המשכה נמשך ע"י ב' מזלות דא"א שמהם מקבלים אר"א שוהו המשכה למעלה מסדר השתלשלות ומההתלבשות כו' וכמ"ש במ"א, ועמ"ש"ל בשם המבואר שע"ר ג' ח"ב ספ"ה, והנה לפי שהתורה נמשכה ממקום עליון מאד לכך יכלה לירד למטה בגשמיות וכמ"ש במ"א ר"פ לך לך ובד"ה ואהי' אצלו אמת, ולכך ג"כ ע"י שתי הלחם דייקא הוא ג"כ עליות והנפת ב' הכבשים לשרשן ומקורן כנ"ל, תהו שבתנופת הלחם והכבשים איתא מוליך ומביא מעלה ומוריד מעלה היינו ההעלאה ומוריד היינו שמשם יומשך וירד להתלבש למטה כו' וכנ"ל שכדי להיות ההמשכה למטה הוא ע"י שנמשך דייקא ממקום היותר עליון כו'.

מראה מקומות

מראה מקומות

ל פ ס ו ק י ת נ ך

(נערכו ע"י הרב התמים ר' אהרן שיחי' חיטריק)

א.

אבל חרדה גדולה נפלה עליהם : דניאל י, ז.
אד' שפתי תפתח : תהלים נא, יז.
אהבתי אתכם אמר ה' : מלאכי א, ב.
אהל בל יצען : ישע'י לג, כ.
או יחזיק במעוזי : ישע'י כו, ה.
או קנה סיד עמיתך : ויקרא כה, יד.
אוהבי ה' שנאו רע : תהלים צז, י.
אופן אחד בארץ : יחזקאל א, טו.
אורי זרוע לצדיק : תהלים צז, יא.
אותי עזבו מקור מים חיים : ירמ'י ב, יג.
אז יבקע כשחר אורך : ישע'י נח, ח.
אז נדברו : מלאכי ג, טו.
אז ראה ויספרה : איוב כה, כו.
אז תפקחנה עיני עוריים : ישע'י לה, ה.
אז תתענג על ה' : ישע'י נח, יד.
אחד באחד יגשו : איוב מא, ח.
אחור וקדם צאתי : תהלים קלט, ה.
אחכמה והיא רחוקה ממני : קהלת ז, כג.
אחת דבר אלקים : תהלים סב, ב.
איזה בית אשר תבנו לי : ישע'י טו, א.
איש איש כי חסטה אשתו : במדבר ה, יב.
איש אשר כבדתי : בראשית מט, כח.
איש כי יפליא לנדור : במדבר ו, ב.
איש על ידגלו : במדבר ב, ב.
אך בצלם יתהלך איש : תהלים לט, ז.
אך רחוק יהי' ביניכם : יהושע ג, ד.
אל יתהלל חכם בחכמתו : ירמ'י ט, כב.
אל תראוני שאני שחזרות : שה"ש א, ו.
אלביש שמים קדרות : ישע'י ג, ג.
אלה דברי הברית : דברים כח, טט.
אלקים אל דמי לך : תהלים פג, ב.
אלך לי אל הר סור : שה"ש ד, ו.
אלף אלפים ישמשונה : דניאל ז, י.
אלף שנים בעיניך כיום אתמול : תהלים צ,
ד.
אלפי שנאן : תהלים סח, יח.

אם אין פניך הולכים עמנו : שמות לג, טו.
אם בחוקותי הלכו : ויקרא כו, ג.
אם זכרתך על יצועי : תהלים טג, ז.
אם ה' לא ישמר עיר : תהלים קכז, א.
אם צדקת מה תתן לו : איוב לה, ז.
אם תוכל לספור הכוכבים : בראשית יג, ו.
אמלאה החרבה : יחזקאל כו, ג.
אנוש כחציר ימיו : תהלים קג, טו.
אני אענה את השמים : הושע ג, כג.
אני בצדק אחזה פניך : תהלים יז, טו.
אני והנער נלכה עד כה : בראשית כ, ה.
אני ה' בעתה אחישה : ישע'י ט, כב.
אני תורתך שעשעתי : תהלים קיט, ע.
אעלה אתכם מעני מצרים : שמות ג, יז.
אף חכמתי עמדה לי : קהלת ב, ט.
אף עשיתיו : ישע'י מג, ז.
ארוממך אלקי המלך : תהלים קמה, א.
ארור אשר לא יקם : דברים כו, כו.
ארז' שאג מי לא יירא : עמוס ג, ח.
ארץ לא שבעה מים : משלי ל, טו.
אשר אנכי מצוך היום : דברים ו, ו.
אשר אתם זונים : במדבר טו, לט.
אשר ברא אלקים לעשות : בראשית ב, ג.
אשר חלק ה' : דברים ד, יט.
אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם : מיכה
ז, כ.
אשר שם שמות בארץ : תהלים מו, ט.
אשריכם זורעי על כל מים : ישע'י לב, כ.
אשת חיל עסרת בעלה : משלי יב, ד.
את האלקים התהלך נח : בראשית ו, ט.
את העולם נתן בלבט : קהלת ג, יא.
את השמים ואת הארץ אני מלא : ירמ'י
כג, כד.
את והב בסופה : במדבר כא, יד.
אתה הראת לדעת : דברים ד, לה.
אתה פוררת בעוז ים : תהלים עז, יג.
אתם נצבים היום : דברים כט, ט.

ב.

הוד והדר לבשת : תהלים קד, א.
הודו לה קראו בשמו : דהיא טו, ח.
הוי כל צמא לכו למים : ישעי נה, א.
הוציאוה ותשרף : בראשית לח, כו.
הושיעה ימינך : תהלים קח, ז.
הושיעני ואושעה : ירמי יז, יד.
הזורעים בדמעה : תהלים קכו, ה.
החכמה תחיי : קהלת ז, יב.
הכבדתי את לבו : שמות י, א.
הכל היה מן העפר : קהלת ג, כ.
הלא אנכי טוב לך מעשרה בניני : שמואל א, א.

הלא הוא אביך קנך : דברים לב, ו.
הלא היא כתובה על ספר הישר : יהושע י, יג.

הלא כה דברי כאש : ירמי כג, כט.
הלוך ונסוע : בראשית יב, ט.
הללו את ה' כל גוים : תהלים קמ, א.
הללו את ה' מן השמים : תהלים קמה, א.
המוליך במדבר הגדול : דברים ת, טו.
המוציא במספר צבאם : ישעי מ, כו.

הן יראת : איוב כה, כח.
הנה ישכיל עבדי : ישעי נב, יג.
הנה מלכך יבוא לך : זכרי ט, ט.
הנה מקום אתי : שמות לג, כא.
הנה רוח סערה באה מן הצפון : יחזקאל א, ד.

הנחמדים מזהב ומפז רב : תהלים יט, יא.
חנפלים היו בארץ : בראשית ו, ד.
העדותי בכם את השמים ואת הארץ : דברים ל, יט.

הפעם אודה ה' : בראשית כט, לה.
הקימותי את דבר ה' : שמואל א טו, יג.
הר זה קנתה ימינו : תהלים עח, נד.
הראיני נא את כבודיך : שמות לג, יח.
הראיני את מראיך : שהיש ב, יד.
חרועה בשושנים : שם ב, טז.
השוחד יעוור : שמות כג, ח.
השמים כסאי : ישעי טו, א.
השמים שמים לה' : תהלים קטו, טז.

ו.

ואבדיל אתכם מן העמים : ויקרא כ, כו.
ואברהם כבד מאד במקנה : בראשית יג, ב.
ואגודתו על ארץ : עמוס ט, ו.
ואד יעלה : בראשית ב, ו.
ואהבת עולם אהבתיך : ירמי לא, ב.
ואהי אצלו אמון : משלי ח, ל.
ואולך אתכם קוממיות : ויקרא כו, יג.

באתי לגני אחותי כלה : שהיש ה, א.
כדבר ה' שמים נעשו : תהלים לג, ו.
כד עין יעקב : דברים לג, כח.
כהנחל עליון גוים : דברים לב, ח.
כהעלותך את הנרות : במדבר ת, ב.
כהפריזו בני אדם : דברים לב, ה.
כחוקותי תלכו : ויקרא כו, ג.
כחכמה יבנה בית : משלי כו, ג.
כחכמה יסד ארץ : משלי ג, יט.
כי מלכיה ימלוכו : משלי ח, טו.
כיהי תתהלל נפשי : תהלים לד, ג.
כיום ההוא אענה נאום ה' : יהושע ב, כג.
כיום ההוא תקראי אישי : שם ב, יח.
כיום הזה באו מדבר סיני : שמות יט, א.
כיום עשות ה' : בראשית ב, ד.
ככל לבי דרשתיך : תהלים קיט, י.
ככל לבבך : דברים ו, יב.

כן פורת יוסף : בראשית מט, כב.
כניס אתם לה' אלקיכם : דברים יד, א.
כעבר הנחר ישבו אבותיכם : יהושע כד, ב.
כעת ההיא אמר ה' אל יהושע : יהושע ה, ב.
כצדקה תכונני : ישעי נה, יד.
כקר אערך לך ואצפה : תהלים ה, ד.
כראשית ברא אלקים : בראשית א, א.
כרוך אברם לאל עליון : בראשית יד, יט.
כרוך יחד כוכבי בוקר : איוב לה, ז.
כשובה ונחת תושעון : ישעי ל, טו.

ג.

גבוה מעל גבוה שומר : קהלת ה, ז.
גבורי כח עושי דברו : תהלים קג, יט.
גדול ה' ומהולל מאד : תהלים מת, ב.
גדילים תעשה לך : דברים כב, יב.
גול יגל אבי יצחק : משלי כג, כב.
גל עיני ואביטה : תהלים קיט, יח.
גפן ממצרים תטיע : תהלים ט, ט.

ד.

דבר מלך שלטון : קהלת ת, ד.
דבר צוה לאלף דור : דברי הימים א טז, טו.
דברי חכמים בנחת נשמעים : קהלת ט, יז.
דע את אלקי אביך : דהיא כח, ט.

ה.

האלף לך שלמה : שהיש ת, יב.
הארץ הדום רגלי : ישעי טו, א.
הביאני אל בית היין : שהיש ב, ד.
הבל הבלים : קהלת א, ב.

מראה מקומות

רצמ

והוקע אותם לה' וגד השמש : במדבר כה, ד.

והחיות רצוא ושוב : יחזקאל א, יד.
והחמישית לפרעה : בראשית מז, כד. [חמישית].

והטיבן והרבן מאבותיך : דברים ל, ה.
והי' אור הלבנה כאור החמה : ישעיה ל, כו.
והי' אמונת עתיך : ישעיה לג, ו.
והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' : ישעיה ב, ב.

והי' החטון לנוערות : ישעיה א, לא.
והי' הוי' לי לאלקים : בראשית כח, כא.
והי' ה' למלך על כל הארץ : זכריה יד, ט.
והי' כעץ שתול : תהילים א, ג.
והי' לך ה' לאור עולם : ישעיה ס, יט.
והי' מדי חדש בחדשו : ישעיה טו, כג.
והי' נפש אדוני צרורה בצרור החיים : שמואל א כה, כט.

והייתם לי סגולה : שמות יט, ה.
והיתה בריתי בבשרכם : בראשית יז, יג.
והמשכילים כו' ככוכבים לעולם ועד : דניאל יב, ג.

והנה השמש והירח : בראשית לז, ט.
והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו : שם כז, ח.

והנה סולס מוצב ארצה : שם כח, יב.
והנה רוח גדולה באה : מלכים א יט, יא.
והקשורים ליעקב : בראשית ל, מב.
והרוח והולידה והצמיחה : ישעיה נה, י.
והרוח תשוב אל האלקי' : קהלת יב, ז. [ישוב].

והריחו ביראת ה' ישעיה יא, ג.
והשביע בצחצחות נפשך : ישעיה נח, יא.
והתהלכתי בתוככם : ויקרא כו, יב.
וזכרתי את בריתי יעקב : ויקרא כו, מב.
וזכרתם את כל מצותי : במדבר טו, לט.
וזרח משעיר למו : דברים לג, ב.
וזרחה לכם יראי שמי' : מלאכי ג, כ.
וזרעתיה לי בארץ : הושע ב, כה.
וזרקתי עליכם מים וטהרתי : יחזקאל לו, כה.

וחכמ באחור ישבחנה : משלי כט, יא.
וחסד ה' מעולם ועד עולם : תהילים קג, יז.
ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה : איוב כח, כח.
ויאמר אלקים תוצא הארץ : בראשית א, כד.

ויאצל מן הרוח : במדבר יא, כה.
ויבא משה בתוך הענן : שמות כה, יח.

שולס אחיו הקטן יגדל ממנו : בראשית מז, יט.

ואורח צדיקים כאור נוגח : משלי ד, יח.
ואין כל חדש תחת השמש : קהלת א, ט.
ואיש אשר יקח אותו חסד הוא : ויקרא כ, י.

ואיש לא ידעה : בראשית כד, טז.
ואל אישך תשוקתך : בראשית ג, טז.
ואל יבוא בכל עת אל הקודש : ויקרא טז, ב.
ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה : ישעיה כה, ט.

ואמרתם כה לחי' : שמואל א כה, ו.
ואני בהמות הייתי עמך : תהילים עג, כב.
ואני נתתי לך שכס אחד : בראשית מז, כב.

ואני תפלה : תהילים קט, ד.
ואנכי הסתר אסתיר פני : דברים לא, יח.
ואנכי עפר ואפר : בראשית יח, כז.
ואספת דגניך : דברים יא, יד.
וארא אל אברהם : שמות ו, ג.
וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק : יהושע כה, ג.

וארשתיך לי : הושע ב, כא.
ואשיט דברי בפיך : ישעיה נא, טז.
ואשמע אחרי קול רעש גדול : יחזקאל ג, יב.

ואת עשו שנאתי : מלאכי א, ג.
ואתה את בריתי תשמור : בראשית יז, ט.
ואתה מחיה את כולם : נחמיה ט, ו.
ואתה מרבבות קדש : דברים לג, ב.
ואתה מרוס לעולם ה' : תהילים צב, ט.
ואתחנן אל ה' בעת ההיא : דברים ג, כג.
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים : שמות יט, ו.

וביום השביעי שבת : שמות טז, כו.
ובצל ידי כסיתיך : ישעיה נא, סז.
ובשתים יעופף : ישעיה ו, ב.
ובתים מלאים כל טוב : דברים ו, יא.
ונילו ברעה : תהילים ב, יא.
וגם את רות כו' קניתי לי לאשה : רות ד, י.

ודבר בעתו מה טוב : משלי טו, כג.
וזברת בס' : דברים ו, ז.
ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב : תהילים לל, יא.

והאדם יודע : בראשית ד, א.
והארץ היום רגלי : ישעיה סו, א.
והחר בווער באש עד לב השמים : דברים ד, יא.

ויקחו לי תרומה מאת כל איש : שמות
כה, ב.

וירא כל העם את הקולות ואת הלפידים :
שמות כ, יח.

ויראוך עם שמש : תהלים עב, ה. [ויראוך].
וירדו בדגת הים : בראשית א, כו.

וירח ה' את ריח הניחוח : בראשית ת, כא.
וישא אהרן את ידו אל העם : ויקרא ט, כב.

וישב ה' מלך לעולם : תהלים כט, י.
וישב יעקב בארץ מגורי אביו : בראשית
לו, א.

וישכון ישראל בסח בוד : דברים לג, כח.
וישע ה' אל הבל : בראשית ה, ז.

וישרנה הפרות בדרך : שמואל א ו, יב.
ויתיצבו בתחתית ההר : שמות יט, יז.

ויתפרדו כל פועלי און : תהלים צב, י.
וכבודי לאחר לא אתן : ישעיה מב, ח.

מת, יא.
וכל נתיבותיה שלום : משלי ג, יז.

וכרחל לפני גוזזיה : ישעיה נג, ז.
ולא יבאו לראות כבלע : במדבר ה, כ.

ולא ילמדו עוד איש את רעהו : ירמיה לא,
לג.

ולא נתכנו עלילות : שמואל א ב, ג.
ולא עמד איש אתו בהתוודע יוסף : בראשית
מה, א.

ולבי ראה הרבה חכמה ודעת : קהלת א, טז.
ולגדולתו אין חקר : תהלים קמה, ג.

ולו יקחת עמים : בראשית מט, י.
ולילה כיום יאיר : תהלים קלט, יב.

ולתבונתו אין מספר : תהלים קמו, ה.
ומבני יששכר יודעי בינה לעתים : דברי
הימים א יב, לב.

ומדברך נאווה : שיר השירים ה, ג.
ומותר האדם מן הבהמה אין : קהלת ג, יט.

ומי כעמדך כישראל : שמואל ב ז, כג.
ומלאה הארץ דעה את ה' : ישעיה יא, ט.

ומלכותו בכל משלה : תהלים קג, יט.
וממנד תבואות שמש : דברים לג, יד.

ומראה ולא בחידות : במדבר יב, ח.
וממדבר מתנה : במדבר כא, יח.

ומשה עלה כוי וירד ה' : שמות יט, ג.
ומשם יפרד והיו לארבעה ראשים : בראשית
ב, י.

ומתחת זרועות עולם : דברים לג, כז.
ונגלה כבוד ה' : ישעיה מ, ה.

ונהר יוצא מעדן : בראשית ב, י.
ונוגה כאור תהיה : חבקוק ג, ז.

ויבול אהרן . דהיא כג, יג.
ויבא ה' אלקים את האדם בצלמו : בראשית
א, כו.

ויברך אלקים את יום השביעי : בראשית
ב, ג.

ויבברו המים : בראשית ז, יח.
ויגרש את האדם : בראשית ג, כד.

ויגרשוהו וילך : תהלים לה, א.
ויגש אליו יהודה ויאמר : בראשית מד, יח.

וייבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר :
שמות כ, א.

וידבר ה' כוי שאו את ראש : במדבר א, א.
וידגו לרוב בקרב הארץ : בראשית מה, טז.

וה' אלקים אמת : ירמיה י, י.
וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן : שמות
יג, כא.

וה' פקד את שרה : בראשית כא, א.
ויהי האדם לנפש חיי : בראשית ב, ז.

ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד : בראשית
א, ה.

ויהי קול מעל לרקיע : יחזקאל א, כה.
ויהרוג ה' כל בכור באמצ' : שמות יג, טו.

ויוסף הורד : בראשית לט, א.
ויזכור ימי עולם : ישעיה סג, יא.

ויזרע יצחק בארץ ההיא : בראשית כו, יב.
ויחן שם ישראל : שמות יט, ב.

ויחרד כל העם אשר במחנה : שמות יט,
טז.

ויטע אשל : בראשית כא, לג.
ויך באנשי בית שמש : שמואל א ו, יט.

ויכל אלקים ביום השביעי : בראשית ב, ב.
ויחמול שאול והעם על האגני : שמואל
א טו, ט.

וימינו תחבקני : שה"ש ב, ו.
ויניחהו בגיע : בראשית ב, טו.

ויעל אברם מצרים : בראשית יג, א.
ויטר את אופן מרכבותיו : שמות יד, כה.

ויעקב איש תם : בראשית כה, כז.
ויעקב נסע סוכות : בראשית לג, יז.

ויעש דוד שם : שמואל א ח, יג.
ויפול על צווארו כוי ובנימין בכה : בראשית
מה, יד.

ויפ' באפיו נשמת חיים : בראשית ב, ז.
ויצא מן בת ציון כל הדרה : איכה א, ו.

ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה :
דברים ו, כד.

ויצפהו זהב סהור : שמות לו, ב.
ויצר לב האדם רע : בראשית ח, כא.

מראה מקומות

שא

ותרד העינה ותמלא כדה : בראשית כה, טז.

ותשב לה מנגד : בראשית כא, טז.
ותתפלל חנה על חי : שמואל א א, י.

ז.

זאת נחמתי בעניי : תהילים קיט, ג.
זה יתנו : שמות ל, יג.
זה עני קרא : תהילים לה, ז.
זכור עדתך קנית קדם : תהילים צד, ב.
זכר חסדו : תהילים צח, ג.
זכר רב טובך יביעו : תהילים קמה, ז.
זכרו תורת משה : מלאכי ג, כב.
זכרתי לך כו' לכתך אחרי במדבר : ירמיה ב, ב.

זמיר עריצים : ישעיה כה, ה.
זמירות היו לי חוקיך : תהילים קיט, נד.
זרעו לכם לצדקה : הושע י, יב.

ח.

חגרה בעוז מתניה : משלי לא, יז.
חדל לשרה אורח כנשים : בראשית יח, יא.
חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו : ישעיה ב, כב.
חוברות אשה אל אחותה כנפיהם : יחזקאל א ט.

חושך שבסו שונא בנו : משלי יג, כד.
חזיל בלע : איוב כ, טו.
חכו ממתקים : שה"ש ה, טו.
חכמים המה להרע : ירמיה ד, כב.
חכמת אדם תאיר פניו : קהלת ז, א.
חסד אל כל היום : תהילים נב, ג.
חצר הפנימי הפונה קדים : יחזקאל מ, לב.
חרב אל הבדוים : ירמיה ג, לו.
חרות על הלוחות : שמות לב, טו.
חתום תורה בלימודי : ישעיה ת, טו.

ט.

טוב ארץ אפים מגבור : משלי טו, לב.
טוב מלא כף נחת : קהלת ד, ו.
טעמו וראו כי טוב חי : תהילים לה, ט.

י.

יאר ה' פניו אליך ויחונך : במדבר ו, כה.
יביאו לבוש מלכות : אסתר ו, ת.
יבל הוא היי אבי יושב אוהל : בראשית ד, כ.
יגעתי בקראי נחר גרוני : תהילים סט, ד.

ונחתה קסת נחושה זרועותי : תהילים יח, לה.

ונפשו קשורה בנפשו : בראשית מד, ל.
ונקבצו בני יהודה : הושע ב, ב.
ונקדשתי בתוך בני : ויקרא כב, לב.
ונרגן מפריד אלוף : משלי טו, כח.
ונרצה לו : ויקרא א, ד.

ונשא השועיר כו' אל ארץ גזירה : ויקרא טו, כב.

ונתנה הארץ יבולה : ויקרא כו, ד.
ונתתי אותה לכם מורשה : שמות ו, ת.
ונתתי משכני בתוככם : ויקרא כו, יא.
ונתתי שלום בארץ : ויקרא כו, ו.
וסביבו נשערה : תהילים מ, ג.
וספרתם לכם כו' שבע שבתות תמימות : ויקרא כג, טו.

ועיני האדם לא תשבענה : משלי כו, כ.
ועל יובל ישלח שרשיו : ירמיה יח, ת.
ועמך לא חפצתי בארץ : תהילים צג, כה.
וערבה לה' מנחת עולם : מלאכי ג, ד.
ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם : שמות כה, ת.

ועשית בגוי קדש לאהרן : שמות כח, ב.
ועת לכל חפץ : קהלת ג, יז. [ועת].
ועתה יגדל נא כח אד' : במדבר יד, יז.
ועתה ישראל מה הי' שואל מעמך : דברים י, יב.

ופני אריה אל הימין : יחזקאל א, י.
ופני לא יראו : שמות לג, כב.

וצבא השמים לך משתחוים : נחמיה ט, ו.
וצדקה תהי' לנו : דברים ו, כה.
וקולה לא ישמע : שמואל א א, יג.
וקנית לך אזור פשתים : ירמיה יג, א.
וראו כל עמי הארץ : דברים כח, י.
וראית את אחורי : שמות לג, כג.
ורב טוב לבית ישראל : ישעיה סג, ז.
ורב יעבוד צעיר : בראשית כה, כג.
ורב שלום בניך : ישעיה נד, יג.
ושכנתי בתוכם : שמות כה, ח.

ושמי הי' לא נודעתי להם : שמות ו, ג.
ושמרו דרך הי' לעשות צדקה : בראשית יח, יט.

ושמתי כדכד שמשותיך : ישעיה נה, יב.
ושפחה כי תירש : משלי ל, כג.
ותבלענה הסבלים הדקות : בראשית מא, ז.
ותורה שם בישראל : תהילים עח, ה.
ותכנין עיניו מראות : בראשית כו, א.
ותמלא כדה : בראשית כד, טז.
ותקנא רחל באחותה : בראשית ל, א.

כאשר ידבק האזור על קתני איש : ירמיה יג, יא.

כבד לב פרעה : שמות ז, יד.

כה אמר ה' השמים כסאי : ישעיה סו, א.

כה תברכו : במדבר ו, כג.

כובע ישועה בראשו : ישעיה נט, יו.

[וכובע].

כונן שמים בתבונה : משלי ג, יט.

כחול היס : בראשית לב, יב.

כי אז אהפוך אל עמים : צפניה ג, ט.

כי אל דיעות ה' : שמואל א ב, ג.

כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול : תהלים

צ, ד.

כי אם בזאת יתהלל : ירמיה ט, כג.

כי אני ה' בקרב הארץ : שמות ח, יח.

כי אראה שמיד מעשה אצבעותיך : תהלים

ח, ד.

כי אתה עשית את השמים : נחמיה ט, ו.

כי אתה תאיר נרי : תהילים יח, כט.

כי אתה המעט מכל העמים : דברים ז, ו.

כי בשדה מצאה : דברים כב, כז.

כי גדול ה' כו' מכל האלקי' : שמות יח,

יא.

כי דבר אלקינו יקום : ישעיה מ, ח.

כי הדם הוא הנפש : דברים יב, כג.

כי הנה המלכים נועדו תהילים מח, ה.

כי חזק אוכל יעמם : איוב יב, יא.

כי חלק ה' עמו : דברים לב, ט.

כי סל אורות סליך : ישעיה כו, יט.

כי ה' יתן חכמה מפיו דעת : משלי ב, ו.

כי יפלא ממך דבר למשפט : דברים יו,

ח.

כי ישאלך בנך מחר לאמר : דברים ו, כ.

כי כארבע רוחות השמים : זכריה ב, י.

כי כארץ תוציא צמחה : ישעיה סא, יא.

כי כל בשמים : דברי הימים א כט, יא.

כי לא אדם הוא להנחם : שמואל א טו,

כט.

כי לא יראני האדם וחי : שמות לג, כ.

כי לא מחשבותי מחשבותיכם : ישעיה נה,

ח.

כי לקח טוב נתתי לכם : משלי ד, ב.

כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים

אליו : דברים ד, ז.

כי נכסוף נכספתי : בראשית לא, ל.

כי עין בעין ירא : ישעיה נב, ח.

כי על כל כבוד חופה : ישעיה ד, ה.

כי עת לכל חפץ : קהלת ג, יו.

כי קולך ערב : שיה"ש ב, יד.

ידבר עמים תחתינו : תהילים מז, ד.

הי איש מלחמה : שמות טו, ג.

הי אלקי גדלת מאד : תהילים קד, א.

הי בוד ינחנו : דברים לב, יב.

הי יברך את עמו בשלום : תהילים כט, יא.

הי מלך תגל הארץ : תהילים צו, א.

הי מלך גאות לבש : תהילים צג, א.

הי מנת חלקי : תהילים טז, ה.

הי עוז לעמו יתן : תהילים כט, יא.

הי קנני ראשית דרכו : משלי ח, כב.

יהושע בן נון : שמות לג, יא.

יהי כבוד ה' לעולמי : תהילים קד, לא.

יהי רקעך בתוך המים : בראשית א, ו.

יום ליום יביע אומר : תהילים יט, ג.

יוסף ה' שנית ידו : ישעיה יא, יא.

יוצאים ביד רמה : שמות יד, ח.

יורדי היס באניות : תהילים קז, כג.

יזל מים : במדבר כד, ז.

ימותו ולא בחכמה : איוב ד, כא.

ימי שנותינו שבעים שנה : תהילים צ, י.

ימים יוצרו ולו אחד בהם : תהילים קלט, טז.

ימינך ה' נאדרי בכח : שמות טו, ו.

ימצאהו בארץ מדבר : דברים לב, י.

יעקב חבל נחלתו : דברים לב, ט.

יערוף כמטר לקחי : דברים לב, ב.

יפה כלבנה ברה כחמה : שיה"ש ו, י.

יצב גבולות עמים : דברים לב, ח.

יראה כל זכורד : דברים טז, טז.

יראת ה' היא אוצרו : ישעיה לג, ו.

יראת ה' היא תהלה : משלי לא, ל.

יראת ה' סהורה תהילים יט, י.

יש אחד ואין שני : קהלת ד, ח.

ישא ה' פניו : במדבר ו, כו.

ישאל ידי בראשית לא, כט.

ישם מדבר לאגם מים : תהילים קז, לה.

ישקני מנשיקות פיהו : שיה"ש א, ב.

ישראל נושע בה' תשועת עולמים : ישעיה

מה, יז.

ישת חושך סתרו : תהילים יח, יב.

יתקע בשופר גדול : ישעיה כה, יג.

כ.

כאור שבעת הימים : ישעיה ל, כו.

כאיל תערוג על אפיקי מים : תהילים מב,

ב.

כארבע רוחות השמים פרשתי אותם : זכריה

ב, י.

כאשר יאמר משל הקדמוני : שמואל א

כה, יג.

להניח ברכה אל ביתך : יחזקאל מד, ל.
 לו ישמעאל יחיי לפניך : בראשית יז, יח.
 לולי תורתך ששועי : תהלים קיט, צב.
 לזאת יקרא אשה : בראשית ב, כב.
 לחם תנופה : ויקרא כג, יז.
 ליעקב אשר פדה את אברהם : ישעי כט, כב.

לך ה' הגדולה : דהיא כט, יא.
 לכו לחמו בלחמי : משלי ט, ה.
 לכל זמן ועת : קהלת ג, א.
 לכל תכלה ראיתי קץ : תהלים קיט, צו.
 לכן ישכב עמך הליאה : בראשית ל, טו.
 ללמד לבני יהודה קשת : שמואל ב א, יח.

למען יזמרך כבוד ולא ידום : תהלים ל, יג.
 למען שמי אארץ אפי : ישעי מח, ט.
 לעלוקה שתי בנות : משלי ל, טו.
 לעשות צדקה ומשפט : בראשית יח, יט.
 לרוקע הארץ על המים : תהלים קלו, ו.
 לשמש שם אוהל : תהלים יט, ז.

מ.

מאור עינים ישמח לב : משלי טו, ל.
 מאשר יקרת בעיני : ישעי מג, ד.
 מאת כל איש אשר ידבנו לבו : שמות כה, ב.

מגיד מראשית אחרית : ישעי מו, י.
 מזלג על ההרים : שה"ש ב, ח.
 מועדי ה' אשר תקראו אותם : ויקרא כג, ב.
 מורשה קהלת יעקב : דברים לג, ד.
 מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה : תהלים סג, א.

מחיתי כעב פשעיך : ישעי מד, כב.
 מי אל כמוך נושא עון : מיכה ז, יח.
 מי האיש החפץ חיים : תהלים לד, יג.
 מי העיר ממזרח : ישעי מא, ב.
 מי זאת הנשקפה : שה"ש ו, י.
 מי זאת עולה מן המדבר : שה"ש ג, ו.
 מי יעלה בהר ה' : תהלים כד, ג.
 מי יתן והיה לבסם : דברים ה, כו.
 מי יתן טהור מסמא : איוב יד, ד.
 מי כהו"א אלקינו : תהלים קיג, ה.
 מי לי בשמים : תהלים צג, כה.

מי נדה לא זורק עליו : במדבר יט, יג.
 מימינו אש דת למו : דברים לג, ב.
 מלחמה לה' בעמלק : שמות יז, טו.
 מלך ביופיו תחזינה : ישעי לג, יז.
 מלכותך מלכות כיע : תהלים קמה, יג.

כי קרובה ישועתי לבוא : ישעיה גו, א.
 כי רגליה יורדות מות : משלי ה, ה.
 כי רוותה בשמים חרבי : ישעיה לד, ה.
 כי שאל נא לימים ראשונים : דברים ז, לב.

כי שכב דוד עם אבותיו : מלכים א יא, כא.

כי שמים כעשן נמלחו : ישעיה נא, ו.
 כי שרית עם אלקים : בראשית לב, כט.
 כי ששת ימים עשה ה' : שמות כ, יא.
 לא, יז.

כה' אלקינו בכל קראינו אליו : דברים ד, ז.

כימי צאתך מאמצ : מיכה ז, טו.
 ככה יעשה איוב : א, ה.

כל אשר דבר ה' נעשה : שמות יט, יח.
 כל הנחלים הולכים אל הים : קהלת א, ז.
 כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה : בראשית מו, כז.

כל אשר חפץ ה' עשה : תהילים קלה, ו.
 כל הנקרא בשמי : ישעיה מג, ז.

כל פעל ה' למענהו : משלי טו, ד.
 כמגדל דוד צוארך : שיה"ש ד, ד.

כמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו : ישעיה נח, יא.

כמסחוי קשת : בראשית כא, טו.
 כמים הפנים לפנים : משלי כז, יט.

כמראה אדם : יחזקאל א, כו.
 כעת יאמר ליעקב ולישראל : במדבר כג, כג.

כרחל לפני גוזזי נאלמה : ישעיה נג, ז.
 כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן : תהילים קלג, ב.

כתם פז כו' : שיה"ש ה, יא.
 כתרי לי זעיר : איוב לו, ב.

כתרו את בנימין : שופטים כ, מב.

ל.

לא ידעתי נפשי : שיה"ש ו, יב.
 לא יהי לך אור השמש : ישעי ס, יט.

לא ירעו ולא ישחיתו : ישעיה יא, ט.
 לא לתוהו בראה : ישעי מה, יח.

לאהבה את ה' אלקיך : דברים ל, כ.
 לאיתן האזרחי : תהלים פט, א.

לב טהור ברא לי אלקים : תהלים נא, יב.

לבושי כתלג חיוור : דניאל ז, ט.
 לבי ובשרי ירננו אל אל חי : תהלים פד, ג.

לדוד בשנותו את טעמו : תהלים לד, א.
 להנחיל אוהבי יש : משלי ח, כא.

מראה מקומות

עוב ה' את הארץ : יחוקאל ה, יב, ט, ט.
 עטרת תפארת שביה : משלי טז, לא.
 עין ה' אל יראיו : תהלים לג, יח.
 עיני ה' אל צדיקים : תהלים לד, טז.
 על גחונך תלך : בראשית ג, יד.
 על הכסא דמות כמראה אדם : יחוקאל א, כו. [על דמות].

על כן יהמו מעי לו רחם ארחמנו : ירמיה לא, יט.

על נפיש כסה אור : איוב לו, לב.
 עלה עשן באפו : שמואל ב כב, ט.
 עלי באר : במדבר כא, יז.
 עם זו יצאתי לי : ישעיה מג, כא.
 עם זו קנית : שמות טו, טז.
 ענני באמת ישעיד : תהלים סט, יד.
 עת אשר שלט האדם : קהלת ה, ט.
 עת לכל חפץ תחת השמים : קהלת ג, יז.
 עת לעשות לה' : תהלים קיט, קכו.
 עת לרחק מחבק : קהלת ג, ה.

פ.

פן ישלח ידו ולקח גם מעה"ח : בראשית ג, כב.
 פעלת ה' מקדש אדי כוננו יויד : שמות טו, יז.
 פקדת הארץ ותשוקקיה : תהלים סה, י.
 פקודי ה' ישרים : תהלים יט, ט.

צ.

צאינה וראינה בנות ציון : שיה"ש ג, יא.
 צור ילדך תשי : דברים לב, יח.
 צחוק עשה לי אלקים : בראשית כא, ו.
 צמאה לך נפשי : תהלים סג, ב.
 צמאה נפשי לאלקים : תהלים מב, ג.
 צעק לבס אל ה' : איכה ביה, א.

ק.

קדוש יהי גדל פרע : במדבר ו, ה.
 קדש ישראל לה' : ירמיה ב, ג.
 קדש לי כל בכור : שמות יג, ב.
 קווצותיו תלתלים : שיה"ש ה, יא.
 קול דודי כו' מזלג : שיה"ש ב, ח.
 קול ה' חוצב : תהלים כט, ז.
 קוט התהלך בארץ : בראשית יג, יז.
 קומי לך : שיה"ש ב, י.
 קחו מאתכם תרומה : שמות לה, ה.
 קנה חכמה קנה בינה : משלי ד, ה.
 קשת רוח אנכי : שמואל א' א, טו.

ממושבותיכם תביאו לחס : ויקרא כג, יז.
 ממך הכל : דה"א כט, יד.
 ממעמקים קראתיך ה' : תהלים קל, א.
 מן המים משיתיהו : שמות ב, י.
 מן המיצר קראתי : תהלים קיח, ה.
 מקדש אדי כוננו יויד : שמות טו, יז.
 מפיו דעת ותבונה : משלי ב, ו.
 מצא אשה מצא טוב : משלי יח, כב.
 מרחוק ה' נראה לי : ירמיה לא, ב.
 משכיל לאיתן האזרחי : תהלים סט, א.
 משכני אחרין נרוצה : שיה"ש א, ד.
 משפטי ה' אמת : תהלים יט, י.

ג.

נאלחתי דומי החשתי : תהלים לט, ג.
 נודע בשערים בעלה : משלי לא, כג.
 נוסע שמים כיריעה : תהלים קד, ב.
 נחית כצאן עמך : תהלים צו, כא.
 נחלת ה' : תהלים קכו, ג.
 נכספה וגם כלתה נפשי : תהלים פד, ג.
 נעימות בימינך נצח : תהלים טז, יא.
 נעשה אדם בצלמינו : בראשית א, כו.
 נפשי ישובב : תהלים כג, ג.
 נפתולי אלקים נפתלתי : בראשית ל, ח.
 נר ה' נשמת אדם : משלי כ, כו.
 נרננה בישועתך : תהלים כ, ו.
 נשא את ראש בני גרשון : במדבר ד, כב.
 נשבע ה' ולא ינחם : תהלים קי, ד.
 נשמת שדי תבינם : איוב לב, ח.
 נתיב לא ידעו עיט : איוב כח, ז.

ט.

טביב רשעים יתהלכון : תהלים יב, ט.
 טוד ה' ליראיו : תהלים כה, יד.
 טובת דוד הנופלת : עמוס ט, יא.
 טולט מוצב ארצה : בראשית כח, יב.
 טוף דבר הכל נשמע : קהלת יב, יג.
 טלסאה ותרוטמך : משלי ד, ח.

ע.

עבודת הקודש עליהם : במדבר ז, ט.
 עברו את ה' בשמחה : תהלים ק, ב.
 עד דוד הנדיל : שמואל א כ, מא.
 עד יעבור עמך ה' : שמות טו, טז.
 עד יערה עלינו רוח ממרום : ישעיה לב, טו.
 עדות ה' נאמנה : תהלים יט, ח.
 עוטה אור כשלמה : תהלים קר, ב.
 עושה משפט יתום : דברים י, יח.

ר.

ראו עתה כי אני הוא : דברים לב, לט.
ראש לבית אבותיו הוא : במדבר א, ד.
ראשו כתר פז : שיה"ש ה, יא.
ראשית חכמה : תהלים קא, י.
רבת תעשרנה פלג אלקים מלא מים : תהלים
סה, י.
רגלי חסידיו ישמור : שמואל א' ב, ט.
רוח דעת ויראת ה' : ישעיה יא, ב.
רוח סערה באה מן הצפון : יחזקאל א, ה.
רוממות איל בגרונם : תהלים קמט, ו.
רכב אלקים רבותי' : תהלים סח, יח.
רעבים וגם צמאים : תהלים קז, ה.
רעייתי יפתי : שיה"ש ב, י.
רק הכסא אנדל ממך : בראשית מא, מ.

ש.

שאו את ראש כל עדת בניי למשפחותם :
במדבר א, ב.
שאו מרום עיניכם : ישעיה מ, כו.
שבע ביום הללתיך : תהלים קיט, קסד.
שופך דם האדם באדם : בראשית ט, ו.
שור או כשב או עז כי יולד : ויקרא
כב, כו.
שורש אשיש : ישעיה סא, י.
שחורה אני ונאווה : שיה"ש א, ה.

שלח תשלח את האם : דברים כב, ז.
שלשה פונים צפונה : מלכים ז, כה.
שמחה לאיש מענה פיו : משלי טו, כב.
שממית בידים תתפש : משלי ל, כח.
שמע בני מוסר אביך : משלי א, ת.
שמעו שמים : ישעיה א, ב.
שמעתי שמעך יראתי : חבקוק ג, ב.
שמש בגבעון דום : יהושע י, יב.
שש כנפים לאי' : ישעיה ו, ב.
שש מעלות לכסא : מלכים א י, יט.
ששים גבורים סביב לה : שה"ש ג, ז.
ששם עלו שבטים : תהלים קכב, ה.

ת.

תדשא הארץ דשא עשב : בראשית א, יא.
תחת אשר לא עבדת : דברים כח, מז.
תורה צוה לנו משה : דברים לג, ד.
תורת ה' תמימה : תהלים יט, ח.
תנה בני לבך לי : משלי כג, כו.
תנו עוז לאלקים : תהלים סח, לה.
תען לשוני אמרתיך : תהלים קיט, קעב.
תער לא יעבור : במדבר ו, ה.
תפול עליהם אימתה : שמות טו, טו.
תפלה לעני כי יעסוף : תהלים קב, א.
תפקדו אותם לצבאותם : במדבר א, ג.
תרום ירך על צריך : מיכה ה, ח.
תתן אמת ליעקב : מיכה ז, כ.

מראה מקומות

למאמרי רו"ל

עמוד א
שישראל מפרנסין לאביהם שבשמים : שיר
השירים רבה א. ע"פ לסוסתה. זח"א ז.
ב. וראה ילקוט שמעוני פ' פקודי רמז
תיח.
רמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברים דמלכא :
ראה ת"ז ת"י ל.
קלני מראשי קלני מזרועי : סנהדרין מו, א.
הקב"ה מניח תפילין : ברכות ה, א.

עמוד ב
סיני שירדה שנה על הרע : ראה שבת
פט, א.
ברבות בשה"ש : ה, ט.
פ"ה דעירובין : ג, א.

עמוד ח
בזמן שישראל עושין רשעים : איכ"ר א.
לה.
זאתא בזהר אית רצון ואית רצון : ראה
תוי"א ר"פ ויקהל.

עמוד ג
מספר ט' רבוא . . סי' רבוא אותיות התורה :
מגלה עמוקות אופן קפו. ראה הערת
כ"ק אדמו"ר שליט"א בספר המאמרים
תשי"ח ע' רמא.

עמוד ט
משה שושבינא דמלכא : זח"ג כ, א. גג, ב.
רצה, ב.
דע מאין באת : אבות ג, א.
בפ"ט דפסחים : צד, א.
זשכר מצוה בהאי עלמא : קידושין לט, ב.
יפה שעה א' בתשובה ומע"ט : אבות ד, יז.
לאשתאבא בגופא דמלכא : זח"א ר"ז, ב.

עמוד ד
אין עומדין להתפלל : ברכות ל, ב.
הלואי שיתפלל אדם כל היום : ראה ירו'
שבת א, ב.
ות"ת כנגד כולם : פאה א, א.
כל הנותן שלום לחבירו קודם שהתפלל :
ברכות יז, א.

עמוד י
גלו לאדום שכינה עמהם : ספרי מסעי לה,
לד.
הנשמה איצ תיקון לעצמה : ע"ח שער כו
פ"א הובא בתניא פל"ז.

עמוד ה
כדאי' בזהר סולם דא צלותא : ת"ז ת"י מה.
זראה זהר ח"א בהשמטות רסו, ב. זח"ג
שו, ב.
תפלה כנגד תמידין : ברכות כו, א.
קרבן בגימט' ארץ אפים : מאו"א ק, כא.

עמוד יא
ופי' בזהר הוציאנה בגלותא : זח"ג עב, א.
עפר מדבר פסולה לכסוי הדם : חולין פח,
ב.

עמוד ו
כל האומר תהלה לדוד ג"פ בכל יום :
ברכות ד, ב. זח"ג ק"ט, ב.
האבות הן המרכבה : ב"ר פב, ז. זח"א ר"ג,
ב. זח"ג קפב, א. ועוד.
כשם שאין בלבך אלא אחד : פסחים נו, א.

עמוד יב
וכמ"ש בתיקונים : תיקון ע',
ירדה שנהא : שבת פט, א.
שתקנו התפלה בזמן הגלות : ראה מגילה
יז, ב. שו"ע אדה"ז או"ח פט, א.
בכל יום יצרו מתגבר : סוכה גב, א.

עמוד ז
ברא כרעא דאבוה : יונת אלם רפ"ב וראה
תוסי' יבמות ג, א ד"ה מקמי.

עמוד יג

רמיח פיקודין שהם רמיח איברים דמלכא :
ראה תיז תי ל'.
והוא יתי' וחכתו הכל אי' : רמבי"ם הלי'
יסוהית פ"ב הי'.

עמוד כג

התפלה נקי' סולס : תיז תי מה. וראה
זחי"א בהשמטות רסו, ב. זחי"ג שו, ב.

עמוד כד

אהל מועד נימטי יוסף : מאז"א א, מד.
ונהר יוצא מעדן יובל שמו : בראשית ב,
י. זחי"ב פג, א. זחי"ג נח, א. וראה ג"כ
בכורות גה, ב. ויקיר ספכ"ב. — שייכות
שנת היובל ונהר יובל מבוארת בזחי"ג
רצ, ב. ועיג"כ פרדס שכיג פ"י ערך
יובל.

א"ת שמות אלא שמות : ברכות ז, ב. זחי"ב
ה א.
אשתארן כולוהו שמחן : תיז בהקדמה (פתח
אליהו).

עמוד כה

תפלות במקום תמידין תקנוס : ברכות כו,
א.
ביום חתונתו זה מתן תורה : תענית כו,
ב.

עמוד כו

ולאן אתה הולך : אבות ג, א.

עמוד כז

זה הקב"ה שנאי הוד והדר לבשת : ליקוט
שמעוני רמז תתרי"א.
וכד אנת תסתלק מינייהו : תיז בהקדמה
(פתח אליהו).

עמוד כח

ג' דברים שהעולם עומד : אבות א, ב.

עמוד ל

והחיות נושאות את הכסא : בחיי תרומה
כה, י בשם פדרי"א. וראה פדרי"א ספ"ד.

עמוד לא

אהרן שושדמ"ט : זחי"ג כ, א. נג, ב.
רעה, ב.

עמוד לד

כסם שא"א לעולמ' בלא רוחות : תענית
ג, ב. זחי"ב ד, ב.
שעורה שעור ח' : זחי"ג קפח, ב.

עמוד יד

משה דעת . . שוד"מ : נסמן לעיל עמוד ט.

עמוד טו

אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו :
זחי"ב רלה, א. ראה זחי"ג ה, א. (זהר
חדש תשא (מר, א). תקת (נא, ד)).
שתי אבנים בונות שתי בתים : ספר יצירה
פ"ד מטי"ו.
א"ת בנין אלא בנין : סוף ברכות ושי"ג.

עמוד טז

וכד אנת תסתלק מינייהו : תיז בהקדמה
(פתח אליהו).
א"ת שמות אלא שמות : ברכות ז, ב. זחי"ב
ד, א.
בלק"ת בהגיח : דף ב, א.
לעבדה זו רמיח מ"ע : ראה תרגום יונתן
בן עוזיאל, זחי"א כו, א. זחי"ב קסה, ב.
תיז סוף תי גר, יל"ר בשם מדרש.

עמוד יז

הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו :
ב"ר סו, י.
עתידיים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש :
ב"ב עה, ב.
ע"ד מ"ש בע"ח : בתחלתו.

עמוד יח

בעשו כתיב נפשות : בראשית לו, ו.

עמוד כ

יעקב אותיות יבקע : ראה ע"ח שער הכללים
פ"י, שער הארת המוחין פ"א.
כסם שא"א לעולם בלא רוחות : תענית
ג, ב. זחי"ב ד, ב.
ועמ"ש מזה ע"פ הללו : ראה ד"ה זה באור
התורה בדרושים לחג הסוכות.
נכנס י"ן יצא סוד : עירובין סה, א. סנהדרין
לח, א.

עמוד כב

קשר של תפילין כמין ד' : מנחות לה, ב.
א"ח סי' לב.

מראת מקומות

שח

הנשים לא רצו ליתן נזמיהם בעגל: פרקי
דרכי אליעזר פמ"ה.

עמוד מז

עמלא דאורייתא לעילא מן שמשא: זח"א
רנג, ב.

עי"פ מ"ש בדרוש חמשה קנינים: ראה
לקמן ע"י קפו.

עמוד מח

כי לית שמאלא בהאי עתיקא: זח"ג קכט,
א.

עמוד נ

אלפי שנאן... שאינן: ע"ז ג, ב.
דס נעכר ונעשה חלב: בכורות ו, ב.

עמוד נא

כל המוסיף גורע: סנהדרין כט, א. זח"ב
רלג, ב.

אבא יונק ממזלא: ראה זח"ג רפט, ב
ובכ"מ.

עמוד נב

אברהם שנתנסה בעשר נטיונות: במ"ר
טו, ט.

שתוק כך עלה: מנחות כט, ב. זח"ג כו, ב.

עמוד נג

ישראל עלה במח' הקדומה: ב"ר פ"א, ד.
ת"ז ת"ו בסופו.

אלו תפילין שבראש: ברכות ו, א.
ארז"ל... נא' עליו האדם הגדול: ילקוט

שמעוני יהושע רמז כג.
ישראל מונין ללבנה: סוכה כט, א.

ברבות פ' בראשית: ז, ו.
לעיל הקב"ה מוציא חמה מנרתקה: גורים

ח, ב. זח"ג יו, א.

עמוד נה

ועמ"ש ע"פ וכל אדם לא יהי' באהל מועד:
ראה ד"ה זה באוה"ת דרושים ליוהכ"פ.

הושיט אצבעו הקסנה ביניהם: סנהדרין
לח, ב.

לעיל הקב"ה מוציא חמה מנרתקה: גורים
ח, ב. זח"ג יו, א.

עמוד נו

אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו
עליה: זח"ב קנת, ב.

עמוד לה

אין לך כל עשב מלמטה: ראה זח"א רנא,
א. ב"ר י, ז. מ"ג ח"ב פ"י.

ועינתם אותם אתם כתיב: ויקרא כו, ג.
זח"ג קיג, ב. וראה ויק"ר לה, ו.

שעורה שעור ה': זח"ג קפת, ב.

עמוד לו

אלפים שנה שקדמה התורה: מדרש תהלים
ז, ד. — ועי"ג ב"ר פ"ח, ב. תנחומא

וישב ד. זח"ב מט, א. — ראה ד"ה
איחא במדרש תהלים (קונטרס גט).

עמוד לז

מאי פירות מצות: סוסה מו, א.

עמוד לח

אלפים שנה: נסמן לעיל עמוד לו.
דבר גדול מעשה מרכבה: סוכה כח, א.

עמוד לט

שאינן השם שלם: רש"י בשלח יז, טז.
בינה רק עד הוד אתפססת: ע"ח שער

כט פ"ח. נתבאר עפ"י דא"ח בביאורי
שמיני ועוד. גתבאר עפ"י דא"ח בביאורי

הזהר פ' כי תשא ע"פ והדל לא ימעיט
(הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בספר

המאמרים ה"תשי"ח ע' 118).

עמוד מ

כוכבא דשביט: ברכות נח, ב. זח"ג רלג,
א.

עמוד מא

כשם שאין בלבן אלא אחד: פסחים נו, א.

עמוד מד

וע' בסידור שער חה"ט: גדפס גם באוה"ת
דרושים לסוכות עם הגהות מהצ"צ.

עמוד מע

כבריתו של עולם ברישא חסוכא: שבת
עז, ב.

בסידור בדרוש בהמ"ז: גדפס גם באוה"ת
פ' עקב עם הגהות מהצ"צ.

פני משה כפני חמה: ב"ב עה, א. זח"א
כה, א. זח"ב רטו, א.

במח"ס נער הייתי: יבמות טו, ב.
לכי ומעטי א"ע: חולין טו, ב. זח"א כו, א

ועוד.

עמוד נח

שאין מלך בלא עם : בחיי וישב לת, ל.
עמק המלך שער שעשועי המלך רפ"א.
ספר החיים פי גאולה סי"ב. תניא ח"ב
פי"ז. להעיר מסדר"א פי"ג.
אנת חכים ולא בחכמה ידיעא : תיקוני
זהר בהקדמה (פתח אליהו).
בניי בני מלכיש הן : שבת סו, א. זח"ג
כה, א ועוד.
דאבא יסד ברתא : זח"ג רמח, א. רנו, א.
רנח, א. ת"ז תי כא.
ישראל עבמיח : ב"ר בתחלתו.
דנהית קארי תדיר לנה"ע : ת"ז תי ה.

עמוד טא

מצות ת"ת כנגד כולם : פאה א, א.
שכל היושב ועוסק בתורה : ראה תדב"א
רבה רפ"ח.

עמוד טב

אם ישראל עושין תשובה נגאלין : סנהדרין
צז, ב.
דבעית משכין ל"י בחילא יתיר : זח"א
קכט, ב.
תר"ן עמודי אור : פרדס ש"ח פי"ג.

עמוד טג

כי בינה ליבא : ת"ז בהקדמה (פתח אליהו).
וישראל הוא לי ראש : תו"א ס"פ שמות.
לקו"ת סי"פ שלה בארוכה.
שאשה מזרעת תחלה יולדת זכר : ברכות
ס, א. גדה לא, א.

עמוד טד

דקארי תדיר ולא שכ"ן : ת"ז תי ה.
אין מלך בלא עם : נסמן לעיל עמוד נח.
עתידיס צדיקס שיאמרו לפניהם קדוש :
ב"ב עה, ב.

עמוד טו

בד"ה ושבתה הארץ דתקטי"ב : נדפס בספר
מאמרי אדמו"ר הוקן — תקס"ב עמוד
קפה. דרך מצותיך ד"ה זה.

עמוד טז

בעש"מ נבה"ע : אבות ה, א.

עמוד ע

דברו חכמים בהוה : שבת סו, ב.
לאכללא שמאלא בימינא : זח"ג קיה, ב.

עמוד עא

ע"פ ולמכסה עתיק דברים שכיסה ע"י :
פסחים קיט, א.

עמוד עב

בני במזלא תליא : מו"ק כה, א. זח"א מג
ב. רנו, ב.
ז"א בע"ק אחיד ותליא : זח"ג רצב, א.

עמוד עד

א"ת בנין אלא בונין : סוף ברכות ושי"ג
דברו חכמים בהוה : שבת סו, ב.
שכר מצוה בהאי עלמא ליבא : קדושין
לט, ב.
בראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.
על שלשה דברים העולם עומד : אבות א, ב.

עמוד עה

כמעלת בע"ת . . שאין צ"ג יכולין לעמוד :
ברכות לה, ב.
דאית חסד ואית חסד : זח"א ריט, א.

עמוד עו

דאורייתא מחו"ב נפקת : זח"ב פה, א.
מי שממית עצמו עליה : ברכות סג, ב.
שבת פג, ב. זח"ב קנח, ב. זח"ג רמז,
א. רעט, א.
חכמה שלמדתי באף עמדה לי : ראה קה"ר
ב, ט. רמב"ם הלי ת"ת פי"ג הי"ב.

עמוד עז

ובקדשים הגילה הולך אחר היום : חולין
פג, א.
כברייחו ש"ע ברישא חשוכא : שבת עו, ב.

עמוד עח

האומר אין לי אלא תורה : יבמות קט, ב.
וראה לקו"ת דברים כג, ג. ושם ויקרא
ה, א.
המאור שבה מחזירו למוטב : פתיחתא איכה
רבה ב. ירושלמי חגיגה א, ז.
כינור של בהמ"ק : ער"כין יג, ב.

עמוד פ

שכר מצוה בהאי עלמא ליבא : אבות ד, ב.
ואין אמת אלא תורה : ירושלמי ר"ה ג, ח.
ע"פ כי שכב זוד : ב"ב קטז, א.
ברבות קהלת ז"מ : ז, א.
ולע"ל יאמרו ליצחק כי אתה אבינו : שבת
פס, ב.
וז"ש ברבות פ' : בראשית יב, ו.

מראה מקומות

שי

עמוד פא

בחכמה אתברירו: הובא באגה"ק סי' כח בשם זוהר. וראה זח"ב רנ"ג, ב. ע"ח שי"ח פ"ה. שלי"ט דרוש א. ורך מצותיך מצות מחצית השקל. איסור אכילת בע"מ. תפלה במקום קרבנות: ברכות כ"ג, א. עוה"ב אין בו אכילה: ברכות י"ג, א. הסהרה נטלה את הטעם: סוטה מ"א, א.

עמוד צג

וגדולים מעשה צדיקים: כתובות ה', א. אם אין יראה אין חכמה: אבות ג', י"ז.

עמוד צד

ביום חתונתו זה מ"ת: תענית כ"ג, ב. השרוי בלא אשה שרוי בלא ברכה: יבמות ס"ב, ב. דבינה מקנא בבריאה: ת"ז ת"י ו'.

עמוד פב

אין צו אלא ע"ז: סנהדרין נ"ג, ב. זח"ב כ"ג, א. אני המשנה המדברת בפ"ך: מגיד משרים ר"פ ויקרא (חיוון א). ובכ"מ שם.

עמוד צה

ונכ"מ שבוחר שבמח' אחת: זח"ב כ"ג, א.

עמוד צו

רמ"ח מיע רמ"ח אברים דמלכא: ראה ת"ז ת"י ל'.

עמוד פד

פ"ב דביצה: י"ג, א.

עמוד צז

ישראל מתקשראן באורייתא: זח"ב ע"ג, א. א"ת בניך אלא בוניך: סוף ברכות וש"נ.

עמוד פה

והלא במאמר א' יכול להבראות: אבות ה', א.

עמוד צח

אבא יונק ממזלא: ראה זח"ב רפ"ט, ב ובכ"מ.

עמוד פי

דבמח' אחת ברא הקב"ה את העולם: זהר ח"ב כ"ג, א.

עמוד צט

ע"פ כי תצא כו' וראית: ראה אוה"ת סי' כ"י תצא ד"ה זה. כל האומר אין לי אלא תורה: יבמות קט"ב, ב.

עמוד פו

כשט שא"א לעולם בלי רוחות כך כו': תענית ג', ב. זח"ב ד' ב.

עמוד פז

לעשות לחקן: ראה פירש"י לבראשית רבה פ"א, ז'.

עמוד פח

אברהם שיצא ממנו: פסחים ק"ט, ב. ראה ספרי דברים לב', ט. שמשה הוא העושה אותם: לקח טוב ע"פ ואתה תצוה. וראה תנחומא תצוה ו'.

עמוד פט

אורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכ"א, א. קושר כתרים לקונו מתפילותיהם: ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בס' המאמרים ה'תשי"ד בתחלתו.

עמוד פק

התפלה שנק' טולם: ת"ז ת"י מה. וראה זח"א בהשמטות רס"ו, ב. זח"ב ש"ו, ב.

עמוד פצ

מתנה טובה יש לי בבית גנזי: שבת י', ב.

עמוד קא

בשבת יש באדם נשמה יתירה: ביצה ס"ז, א. שבמקום שבע"ת עומדים: ברכות ל"ד, ב.

עמוד קב

מט"ט נק' שר העולם: יבמות ס"ג, ב וראה בתוס' שם.

עמוד קג

ישראל מפרנסין: נסמן לעיל ע"י ז'. דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרו בע"פ: גיטין ט', ב. ישראל עלו במחשבה: ב"ר בתחלתו.

עמוד קד

לאשתאבא בגופא דמלכא: זח"א ר"ז, ב. מרע"ה נתנבא בזה: ספרי מטות ב'. תרי"ג מצות... תרי"ך עמודי אור: פרדס שי"ח פ"ג.

עמוד קג

חזב אל הבדים הס ת"ח : ברכות סג ב.
 ביום חתונתו זו מית : תענית כו, ב.

עמוד קכ

וכמ"ש בס"י ה' אבנים בונות ק"כ בתים :
 ספ"ד.

עמוד קכז

תפלין של יד מיושב : שו"ע או"ח סי כה.
 כל רב מבבל וכל רבי מא"י : סדר תנאים
 ואמוראים בסופו. אגרת רב שרירא גאון.
 הקדמת סי' התיקונין כתיי' הובא ונתבאר
 בתחלת שער מאמרי רשב"י. ע"ח ש"יט
 פ"ג. — נתבאר ע"פ דא"ח בהוספות
 לתו"א אסתר ד"ה להבין למה לעתיד
 פ"ג. (הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשה"מ
 ה'תש"ח ע' 121).

עמוד קכח

ולגודויו אין מספר : חגיגה יג, ב.

עמוד קכט

דבראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.

עמוד קל

דאבא יסד ברתא : זחיג רמח, א. רנו, א.
 רנת, א. ת"ז ת"י כא.
 וכמ"ש מזה בדרוש אבנט של כה"ג : ראה
 באוה"ת דרושים לחג הסוכות ד"ה להבין
 ענין סיכות, עמוד א' תשסו.

עמוד קל"א

כמ"ש בהרמב"ם הלי' כלי המקדש : פ"ח
 ה"ט.

עמוד קל"ב

דלעתיד דוקא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה :
 גורים ח, ב. זחיג יז, א.
 בין עובד אלקים לאשר לא עבדו : חגיגה
 ט, ב.

עמוד קל"ג

מילה מל י"ה : סעמי המצות סי' לך לך
 ע"ח שליג פ"ג.
 גדולה מילה שנכרתה עלי' י"ג בריתות :
 גורים לא, ב.
 דאורייתא מחיע נפקת : זחיג קכא, א.

עמוד קכ

תלת קשרין : זחיג עג, א.
 בראשית בשביל התורה : ראה ב"ר פ"א.
 ד. ויק"ר סל"ו, ד. רש"י ורמב"ן בראשית
 א, א.
 כמ"ש בזהר ע"פ כי תבואו : זחיג קח, א.

עמוד קכא

כדי שיעבור עליו שבת א' : ויק"ר כו, י.

עמוד קכב

בשה"ש דבה ובגמרא סוף חגיגה : ד, ה.
 כו, א.

עמוד קכג

כל בעלי השיר יוצאין בשיר : שבת נא, ב.

עמוד קכ"ד

בא לכאן ותלמודו בידו : פסחים ג, א.
 לחס גימטי מזגא : קהלת יעקב בערך לחם.
 הכל תלוי במזל אפי' ס"ת בהיכל : זחיג
 קלד, א. וראה שבת קנו, א.
 כל הקורא בתורה כאילו קורא בשמותיו
 של הקב"ה : ראה רמב"ן עה"ת בהקדמה.

עמוד קכ"ה

שתורתן אומנתן מפטיקין לק"ש : שבת
 יא, א.

עמוד קכ"ו

אשה מזרעת תחלה יולדת זכר : ברכות ס,
 א. נדה לא, א.
 האי שזרכו לכבש : יבמות סה, ב. קידושין
 לה, א.

עמוד קכ"ז

תמן קאתי מלכא : ת"ז ת"י ה.
 נראתה הקשת בימ"ד : כתובות עז, ב.
 זחיג לה, ב.

עמוד קכ"ח

אין לך עשב שאין לו מזל : נסמן לעיל
 ע' לה.

עמוד קכ"ט

מניין למתפלל : ברכות יב, א.
 קרו ל"י אלקא דאלקייא : מנחות ק, א.

עמוד קכ"י

שעכו"ז מונין לחמה : סוכה כט, א.

מראת מקומות

שיב

עמוד קלד

דבמד' פ' בראשית: ג, ג.

עמוד קלה

אור שנברא ביום ראשון: חגיגה יב, א.

עמוד קלז

רמ"ח פקודין שהם רמ"ח אברים דמלכא: ראה תיז תי' ל.

שתוק כך עלה: מנחות כט, ב. זח"ג כ, ב.

ביום חתונתו זה מ"ת: תענית כו, ב.

עמוד קלח

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע: שבת פת, א.

למה קדמה שמע לוחי' אם שמוע: ברכות יג, א.

בידך אפקיד רוחי אותיות באר: סידור הארז"ל בקשעהמ"ט. פע"ח שער ק"ש שעל המטה ט"י.

עמוד קלט

ב' פירושים בתרומה: ראה תו"א ר"פ תרומה.

עמוד קמ

א"י בפר"א: רפ"ג.

עמוד קמג

וכמ"ש ברי"א דומה עליו כמו שכפאו: נדרים כ, ב.

עמוד קמז

דאורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכא, א. ממון המוסל בספק חולקין: בכא מציעא ה, א.

המוציא מחבירו עליו הראיה: ב"ק לה, א וש"ג.

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו: פסחים ג, א.

גדול תלמוד שמביא לידי מעשה: קידושין מ, ב.

עמוד קנ

כלום מעשה בא לידך: ביצה ט, ב. ועשיתם אותם אחס כתיב: ויקרא כו, ג.

זח"ג קיג, ב. וראה ויק"ר לה, ו.

עמוד קכד

האיש דרכו לכבש: יבמות סה, ב. קידושין לה, א.

עמוד קכה

ביום חתונתו זה מ"ת: תענית כו, ב.

עמוד קכו

דרננא ברמשא: זח"א רכט, ב. זח"ב אינו מדבר בפני מי שגדול ממנו: אבות ה, ז.

עמוד קכז

הטבע בנימי אלקים: פירוש ש"ב פ"ב. בשלי"ה שער האותיות (פט, א) משמע קצת שכן הוא בזהר.

עמוד קכח

ואמרו בט"י עשר ולא אחד עשר: פ"א מ"ז.

ונבלות חכמה שלמעלה תורה: ב"ר יו, ה. שם פמ"ד, יו. נתבאר בע"ח שער הכללים ספ"א.

עמוד קכט

וס' רבוא נשמות שרשן מס' רבוא אותיות התורה: מגלה עמוקות אופן קפו. ראה הערת ב"ק אדמו"ר שליט"א בס' המאמרים תשי"ח עמ' רמא.

התורה הנקרא עוז: ראה ויק"ר פלי"א, ה. ילקוט שמעוני בשלח רמז רמז. זח"א ע, א. זח"ב נח, א. ועיי"כ זבחים קטו, א.

ואין כבוד אלא תורה: אבות ה, ג. זח"ג פא, ב.

עמוד קל

ד"ת אינן מקבלים סומאה: ברכות כב, א. ירושלמי שם ג, ד. זח"ג פ, ב.

עבירה אינו מכבה תורה: סוטה כא, א. זח"ג כח, ב.

ואין אמת אלא תורה: ירושלמי ר"ה ג, ח. איכ"ר פתיחתא ב'.

מאה ברכות בכל יום: מנחות כט, ב.

עמוד קלא

שהתורה ניתנה בה' קולות: ברכות ה, א. כל הנביאים נתנבאו בכח: ספרי מטות ב.

עמוד קנא

וכך אנת תסתלק מינייהו : ת"ז בהקדמה
(פתח אליהו).

עמוד קסב

בחכמה אתברירו : גסמן לעיל בעמוד סא.

עמוד קנב

שקר אין לו רגלים : אותיות ורבי עקיבא
בתחלתו. ת"ז ת"י כה.

עמוד קסג

בחומר זה קל וחומר : זח"ג קנב א.

עמוד קסד

שעל כל דיבור פרחח נשמתן : שבת סח, ב.
אית רצון ואית רצון : ראה ת"א פ' ויקהל.

עמוד קנז

אס רץ לבך : ת"ז בהקדמה (ז, א).

עמוד קסו

תלי תלים של הלכות : עירובין סא, ב.
זח"ב קסו, א.

עמוד קנה

נושאות ומנושאות : בחיי תרומה כה, י
בשם פד"א, וראה פד"א ספ"ד.

עמוד קסז

די לחכימא ברמיזא : זח"א כו, ב.

במי שתורתו אומנתו חייב בפסוק ראשון
דק"ש : שבת יא, א.

עמוד קע

קשרו להם שני כתרים : שבת פח, א.

עמוד קנו

רוח אייתי רוח ואמשיך רוח : זח"ב קסב,
ב.

עמוד קעא

ישראל מתקשראן באורייתא : זח"ב עב, א.
תרייג מצות וזי זרבנן תריג : פד"ס ש"ח
פ"ג.

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשחע :
שבת פח, א.

עמוד קנז

קיים אאע"ה כל התורה כולה : משנה סוף
קידושין.

עמוד קעב

האבות הן הן המרכבה : גסמן לעיל ע' ו.
בא"ל שדי שאמר לעולמו די : חגיגה יב,
א. זח"ג רנא, ב.

אימתי גדול ה' : גסמן לעיל ע"י סו,
אלף אלפים מספר גדוד א' : חגיגה יג, א.

עמוד קנח

שאמר לעולמו די : חגיגה יב, א. זח"ג
רנא, ב.

עמוד קעג

יעקב לא מת : זח"א רלה, ב. רמת, ב.
זח"ב קמא, ב. קעה, א.
אורייתא מחכמה נפקת : זח"ב קמא, א.
נקי התורה עוז ותושי' : גסמן לעיל בעי
קכט.

דאבא יסד ברתא : זח"ג רמת, א. רנו, א.
רנח, א. ת"ז ת"י כא.

עמוד קס

אדם ל' אדמה לעליון : עשרה מאמרות
מאמר א. כ"ח ח"ב ס"ג. שליה כ, ב.
רסה, ב. שא, ב.

עמוד קעד

ואין טוב אלא תורה : אבות ו, ג.
חמשה קנינים : אבות ו, י.
אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה שמענוס :
מכות כו, א. ראה מו"ג ח"ב ס"ג.

במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו :
מגילה לא, א.

בראשית נמי מאמר : ר"ה לב, א.

עמוד קסא

יפה שעה א' בתומע"ט בעוה"ז : אבות
ד, יז.

כדרך שבא לראות : חגיגה ב, א.

מראה מקומות

שיר

שאמרו בנפש האדם שג' שותפין יש בו :
קדושין ל. ב.

עמוד קסו
אלף טורין דמגולאן בכל יומא : ת"י
תהלים ג. י.
אין לך עשב שאין לו מזל : נסמן לעיל
עמוד לה.

עמוד קסז
דבר תורה מעות קונות : עירובין פא. ב.

עמוד קפח
רוח אייתי רוח ואמשיך רוח : זהר ח"ב
קסב. ב.

עמוד קפח
אנת הוא חד ולא בחושבן : ת"ז בהקדמה
(ר"ה פתח אליהו).
לית שמאלא בהאי עתיקא : זח"ג קכט. א.

עמוד קצ
דאורייתא מחכמה נפקת : זח"ב פכא. א.
דבחכמה דוקא אתברירו : נסמן לעיל ע'
פא.

עמוד קצא
פרעה אותיות הערף : לקו"ת להארז"ל ר"ם
וישב. שם ר"ם שמות. ובכ"מ. ראה
תוי"א שמות נח, ד.
דאבא יסד ברתא : זח"ג רמת. א. רגו. א.
רגת, א. ת"ז ת"י כא.
דבר ה' זו הלכה : שבת קלה. ב.

עמוד קצב
לעשות אותם כאלו עשאוני : ויקרא כו. ג.
זח"ג קיג. ב. וראה ויק"ר לה. ו.
לאכללא שמאלא ביטונא : זח"ג קתו. ב.

עמוד קצג
הדבק במדותיו : שבת קלג. ב.
ובים נדמה להם כבחור : מכילתא ורשי'
פ' יתרו כ. ב.

עמוד קצד
אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים : חגיגה
ט. ב.

עמוד קעו

על שלשה דברים העולם עומד : אבות
א. ב.

אלפי"ט שנה קדמה התורה לברה"ע : נסמן
לעיל בעמוד לו.
ויזמו של הקב"ה אלף שנה : ב"ר ת. ב.
זח"ב קמה. ב.
בחכמה אתברירו : נסמן לעיל בעמ' סא.

עמוד קעז

כל האומר אין לי אלא תורה : יבמות
קט. ב.

לעושי רצונו עאכו"כ : גדרים ג. ב.
טוב מי ששונה סדר א' או שני סדרים :
ויק"ר ג. א.
במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו :
מגילה לא. א.
חמשה קנינים : אבות ו. י.

עמוד קעה

אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה שמענוס :
מכות כד. א. ראה מו"ג ח"ב פל"ג.
אע"ג דאיהו לא חזי מזליהו חזי : מגילה
ג. א.

אין לך עשב מלמטה : נסמן לעיל בעמ' לה.

עמוד קעט

שהתינוק במעי אמו מלמדים אותו כל התורה
כולה : נדה ל. ב. זח"ג סא. ב.

עמוד קפ

התורה שנקי' עוז ותושיה : נסמן לעיל
בעמוד קכט.
א"ת בשושנים אלא ששונים : שבת ל. ב.
זח"ב רעו. א.

עמוד קפב

אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה : מכות
כד. א. ראה מו"ג ח"ב פל"ג.
בחכמה אתברירו : נסמן לעיל בע' פא.

עמוד קפג

שבתחלה עלה במחשבה : רש"י בראשית
בתחלתו. ס' הלכות להארז"ל בתחלתו.
ובכ"מ. — וראה מדרש ילמדנו הובא
בתלמוד תורה.

עמוד קפד

שהוק כן עלה במחשבה : מנחות כט. ב.

מראה מקומות

שמו

עמוד קצו

דאין לך עשב למסה שאין לו מזל : נסמן לעיל ע' לה.

שהתורה קדמה שני אלפים שנה לעולם : נסמן לעיל ע' לו.

ונפצר אותיות צנור ואותיות רצון : ראה מקדש מלך לזהר ח"ב קגו, א. מאורי אור אות צ בסוסו.

עמוד ריד

השמע לאונן מה שאתה מוצא מפיו : ברכות יג, א.

עמוד רטו

שנתי בלקו"א : סרק לה בהגהיה. עריבים עלי ד"ס : ע"ז לה, א.

עמוד רטז

דאורייתא וקוב"ה כלי"ח : מוכא בתניא רפכיג בשם הוורה. וראה זח"א כה, א. זח"ב ס, א. לקו"ת נצבים רד"ה כי קרוב אליך — ולהעיר ג"כ מתיקונים ת"ו ו ות"י כב. (הערת כ"ק ארמ"ר שליט"א בספר המאמרים ת"ש ע' סו). בריש הורמנותא דמלכא : זח"א סו, א.

עמוד קצז

ברא כרעא דאבוה : נסמן לעיל ע' ז. ישראל לי ראש : תו"א ס"פ שמות ולקו"ת ס"פ שלח בארוכה.

ערביט עלי ד"ס יותר מיינה של תורה : ע"ז לה, א.

עמוד קצח

ביום חתונתו זו ס"ת : תענית כו, ב.

עמוד קצט

בת נדיב בתו של אברהם : חגיגה ג, א.

עמוד ריז

ישראל עבמי"ח : ב"ר בתחילתו. בכ"י יהיו בעיניך כחדשים : רש"י תבוא כו, טז. פס"ז ואתחנן ה, ו. שאין החינוק יודע כו' : ברכות מ, א.

עמוד רג

מפלגך ועליא ומפלגך ולתתא : סנהדרין לט, א.

והתפלה שבמקום תמידים : ברכות כו, א. לא זו מחבבה עד שקראה בתי : שהשיר ספ"ג וע"ד.

עמוד ריח

אילן שאכל אזה"ר חסה ה" : ברכות מ, א. זח"ג קנח, ב. אסור לאדם שיאכל עד שיאכיל לבהמתו : ברכות מ, א.

עמוד ריד

האשה נקנית בגי דברים : קידושין ב, א. וכסף קידושין שייך להאב : שם ג, ב וש"ג ואם אין תורה אין קמח : אבות ג, יו. לי נאה לברך : פסחים ק"ט, ב.

האבות הן הן המרכבה : ב"ר פב, ז. זח"א ר"ג, ב ועוד.

ובמקום שבעית עומדים : ברכות לז, א. אית בניך אלא בוניך : סוף ברכות וש"ג.

עמוד ריט

פ' ה' דסוטה : כו, א.

עמוד רכא

אם אין חכמה אין יראה : אבות ג, יז.

עמוד רכב

בתוכו לא נאמר אלא בתוכם : ר"ח שער האהבה פ"ו ובשליה (שער האותיות אות ל. מסי תענית רד"ה מענין העבודה. תושב"כ שכה, ב. שכו, ב. ועוד).

מה הנשמה ממלא כל הגוף : ראה ברכות י, א. ויקי"ר ספ"ד. מדרש תהלים קג.

עמוד רה

בהבראם באברהם : ב"ר יב, ט. דארז"ל בירושלמי : תענית פ"ד ה"ב תפלה סולס : ת"ז ת"י מהו וראה זח"א בהשמות רסו, ב. זח"ג שו, ב.

עמוד רכז

אימא מקנא בכורסייא : ת"ז ת"י ו.

עמוד רל

ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח : זח"ב קסב, ב.

עמוד רז

פרנסה גדולה מהגאולה : ב"ר צז, ג. פס"ז ויחי מה, טז.

מראה מקומות

שטז

עמוד רלא

אורייתא מחכיע נפקת : זחיב קכא, א.
אית אמון אלא אומן : בי"ב א, ב. זחיא
קלד, ב. זחיב קסא, א. זחיג קעה, א.

תנאי הי' להקביה עם מעיב : שבת פה, א.
זחיא פט, א.

עמוד רלב

עמוד רמח
הלמוד גדול שמביא לידי מעשה : קידושין
מ, ב.

כי אין מלך בלא עם : גסמן לעיל ע' גח.
אמרו לפני מלכיות : ר"ה טז, א.
ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים : גסמן
לעיל ע' ז.

עמוד רלג

עמוד רמז
פרעה אותיות העורף : גסמן לעיל בעי
קצא.

הלכה זו הוא דבר ה' : שבת קלח, ב.
אני המשנה המדברת בפ"ד : מגיד משרים
פ' ויקרא (חזיון א') ובכ"מ.
ומתניתין מלכתא : מכות כא, א וש"ג.

עמוד רלד

עמוד רנ
בסעיב ט"י י"ח : באגה"ק.

עמוד רלה
ופ"י בזהר דנטיל מדרגא לדרגא : זחיא פה,
א.

עמוד רלז

עמוד רנד
גלו לבבל שכינה עמהם : מגילה כט, א.
עמוד רנו
אורייתא מחכמה נפקת : זחיב קכא, א.
כמיש בעיח : ראה הערת כ"ק אדמו"ר
שליט"א בספר המאמרים הישית ע' 49.

דבר ה' זו הלכה : שבת קלח, ב.
אם אין חכמה אין יראה : אבות ג, יז.

עמוד רלז

עמוד רנז
מקום הארון אינו מן המדה : יומא כא, א.
צמצם שכינתו בין שני בדי הארון : תנחומא
ויקהל ז, ראה שמו"ר תרומה פל"ד.

בחכמה אתברירו : גסמן לעיל בעי פא.
ב' מיני מור הללו דקסורת ושמן המשחה :
ראה תו"א צב, א.

עמוד רמ

עמוד רנח
אש ה' : ראה סוטה יז, א. וברש"י שם.
וראה ג"כ פרדס שכי"ג פ"א.

אם אין יראה : אבות ג, יז.
קרב אותיות שקר : ראה המשך באתי
לגני תש"י אות ו.

עמוד רמא

עמוד רנח
בזמן הגלות סליק קובי"ה לעילא לעילא :
זחיא רי, א. זחיג ג, ב. כ, ב.

מי שאמר לשמן ויזליק : תענית כה, א.

עמוד רמג

במשלי ט"ז : ז, יט.
ותורת אמת זו תושבע"פ : אגה"ק סי' כט
ע"פ זחיב רעו, ב.

שישראל מפרנסין : גסמן לעיל בעי ז.
ועשיתם אותם כאלו עשאוני : ויקרא כו, ג.
זחיג קיג, ב. וראה ויקיר לה, ו.
שארו"ל (במס' סנהדרין) : לט, א.

עמוד רמה

עמוד רמ
חטה כ"ב אתון דאורייתא : זחיג קפה, ב.
ראה חגיגה יד, א. בי"ד מג, ז.
דשעורה שיעור ה' : זחיג קפה, ב.

בטל רצונך מפני רצונו : אבות ב, ד.
יאיזהו גבור הכובש את יצרו : שם ד, א.

עמוד רמז

עמוד רסא
בדיה ועתה יגדל נא פ"ג : גרפס בלקו"ת
פי' שלח דף לט, ב.

משחזרב בהמ"ק : ברכות ה, א. זחיג רב,
א.

עמוד רפב

קנאת סופרים תרבה חכמה : ב"ב כא, א.
 בדיה תחת אשר לא עבדת .. תקטב : נדפס
 במאמרי אדמו"ר הוקן דשנה הנ"ל ע' עה
 ובהוספות שם ע' שה.

עמוד רעז

מזליי חזיי : מגילה ג, א.

עמוד ערה

מי שאמר לשמן וידליק : תענית כה, א.

עמוד רפג

ודעת סדר טהרות : שבת לא, א.
 נדרים ט"ג : אבות ג, יז.
 תפלה אסור לשכור : ברכות לא, א.

עמוד רעו

אין יסורין בלא עון : שבת נה, א.
 כלי המחזיק ברכה .. השלום : סוף עוקצין.

עמוד רעה

בתיז שמי עם י"ה שס"ת ל"ת : בהקדמה.

עמוד רפד

חכמת זה סדר קדשים : שבת לא, א.
 מי שתורתו אומנתו אי"צ לתפלה : שם
 יא, א.
 ור"י מצלי מתלתינ יומין : ר"ה לה, א.
 בחד קטירא : זח"ג רפת, א.
 ערבים עלי ד"ס : ע"ו לה, א.

עמוד רעט

ברבות בקהלת ע"פ תן חלק לשבעה :
 יא, ב.

עמוד רפז

אבא יסד ברתא : זח"ג רמת, א. רנו, ב.
 רנת, א. ת"ז ת"י כא.

עמוד רפז

אימא מקננא בכורסי : ת"ז ת"י ו.
 נראה אותיות אחרן : זח"ג קג, א.

עמוד רפא

כך היא זרכה של תורה : שם ו, ד.
 אם אין קמח אין תורה : שם ג, יז.

עמוד רפח

דלית שמאלא בהאי ע"ק : זח"ג קכט, א.
 בילקוט ירמיי דני"ט ג : רמז רנת.
 פ"ג דסנהדרין : כד, א.

עמוד רפב

אשה מזרעת תחלה יולדת זכר : ברכות ס,
 א. נדה לא, א.

עמוד רפט

יעקב בריה התיכון : זח"ג קפו, א. ראה
 זח"א קסב, א. זח"ב קעה, ב.
 בגלותא קוב"ה סליק לעילא : גסמן לעיל
 ע' רנט.

עמוד רפג

ועוף זה מיכאל : זח"א מו, ב.
 אין מלאך א' עושה שתי שליחות : ב"ר פ"ג.

עמוד ער

מי שתורתו אומנתו : שבת יא, א.

עמוד רפד

לעולם יהא רך כקנה : תענית כ, ב.

עמוד רעא

שאברהם זכה לכהונה : ראה נדרים לב, א.
 צלותא בחשאי : זח"א רט, ב.
 לית שמאלא בהאי עתיקא : זח"ג קכט, א.

עמוד רפז

אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז :
 פאה רפ"א.

עמוד ערב

לא זז מחבבה עד שקראה בתי אחותי אמי :
 שהש"ר ספ"ג ועוד.
 בינה יתרה ניתנה באשה : גדה מה, ב.

עמוד רפז

ובחכמה אתברירו : גסמן לעיל עמוד פא.

עמוד רעג

גובלות חכמה שלמעלה תורה : ב"ר יו, ה.

עמוד רפח

אדם בגי' מ"ה : ת"ז בהקדמה.

מראה מקומות

שיח

עמוד רפ"ט

ארי דאכיל קרבנין : זח"א ה, ב. זח"ב רעה,
א. זח"ג יז, א.

יעקב שהוא בחיי אד יבקע כשחזר : ראה
ע"ח שער הכללים ס"ג. שער הארת המוחין
ס"א.

אבא יונק ממזל חזי : ראה זח"ג רפ"ט, ב
ובכ"מ.

עמוד רצ"ב

כ"ב אתחון ונקי חסה : נסמן לעיל ע' רס.
לחכימא ברמיזא : זח"א כו, ב. זח"ג רפ, ב.

עמוד רצ"ג

אורייתא דמחז"ב נפקת : זח"ב סה א. וראה
שם קבא, א.

לחס בגי' מזלא : קהלת יעקב בערך לחס.

לעילוי נשמת זוגתו

הרבנית מרת פעשע בת החסיד ר' משה ע"ה

רומאנאף

נפטר י"א ניסן ה'תשכ"ו

נדפס ספר זה על ידי

בעלה הרה"ח התמים ר' קדיש ש"י רומאנאף